

het
terroriseren
van
politiek
protest

Buro Jansen & Janssen
Observant 66, 30 maart 2015

Inhoudsopgave Observant nummer 66

Mocht je een interessant artikel hebben over je confrontatie met inlichtingendiensten, politie en justitie in Nederland of elders, een nieuwe wetgeving, onderzoek of scriptie mail het dan ons, info@burojansen.nl.

a: analyse c: casus d: document i: inleiding o: onderzoek s: samenvatting

00 voorkant	1
01 Inhoudsopgave	2
02 korte overzicht van de artikelen	5
03i Het terroriseren van politiek protest	11
04p De terreurambtenaar van de NCTV	14
05a De jihadistische tunnelvisie van de NCTV	23
06c Activistisch Radicaal Extremistisch Terroristisch Groningen	33
07c Beroepsverbod voor familielid activist	37
08c Verstoring van politiek protest	39
09c Inlichtingendienst intimideert anti-monarchist	42
10c Linkse activist krijgt van politie stempel 'terrorist'	47
11c Grasduinend door mijn politiedossiers	52
12o Doelgroep monitoring: Politiek protest	56
13o Politie registreert politiek engagement	64
14a DTN: Dreigingsbeeld diarree	75
15c Charlie Hebdo: Wat rest is schaamte en vragen...	87
16c Politie Haaglanden kan niet tegen kritiek	94
17c Overheid ontmoedigde het protest rondom NSS-top	98
18c Wijkagent: 'Gaat u soms naar de NSS-top?'	112
19c De schaduw van de staat	115
10c Occupyer benaderd door de RID	118
21c Undercover	121
22s Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (I kort Nederland)	132
23a Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (I analyse Nederland)	140
24s De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II kort wereld)	237
25a De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II analyse wereld)	248
26d The criminalization of dissent	309
27d Prevent and Tame. Protest under (Self)Control	317
28d Bringing the war home	318
29 Buro Jansen & Janssen heeft geld nodig	319
30 Achterkant	320

Veiliger kunnen we het niet maken, wel angstiger
Voor al uw dreigingsbeelden en angstpsychoses, de NCTV

Hier is de nieuwe observant van Buro Jansen & Janssen. Een volle nieuwsbrief, eerder een cahier want over dreiging en terreur moet niet lichtzinnig worden gedacht. Dit zal ook de toekomst van de observant zijn, thematische nummers als brochures, cahiers of boeken.

Keuze is geweest te kijken naar politiek protest en naar het Dreigingsbeeld terrorisme Nederland (DTN). Deze DTN's van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), hier zo nu en dan de terreurdienst genoemd, geven een beeld van het veiligheidsdenken over de afgelopen tien jaar. De afdeling van het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt terreurdienst genoemd omdat de dreiging die de dienst oplepelt het karakter heeft van krantenkoppen van chocolade letters, zonder analyse en achtergrond. De indruk wordt gewekt alsof elke moslim een jihadist is en elke jihadist zichzelf gaat opblazen. Daarbij worden woorden als radicaal, extremist, terrorist, jihadist op een hoop gegooid en lijkt het ook logisch dat protesten tegen de gaswinning en aardbevingen in Groningen in een lijn worden genoemd met Islamitische Staat en andere groepen.

Naast de terreurdienst veel verhalen over mensen die de straat op willen gaan en die door de overheidsdiensten politie en AIVD geïntimideerd worden. De verhalen spreken voor zich en schetsen samen met onderzoek naar databanken en registratie van politiek actieve mensen in Nederland een beeld van een politiek politie. Het onderzoek is onder andere te vinden in doelgroep monitoring politiek protest en politie registreert politiek engagement.

De analyse van de NCTV en de DTN's bestaat uit een portret van de coördinator van de NCTV, een analyse van het woordgebruik in DTN dreigingsbeeld diarree en twee grote analyses van de teksten van de dienst in 'Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (I kort en analyse Nederland)' en 'De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II kort en analyse wereld)'. Het verwrongen wereldbeeld schetst de beschrijving van de dienst over Nederland, in de angstvisioenen komt de omschrijving van de toestand in de wereld terug. De twee grote analyses wordt voorafgegaan door een korte samenvatting.

Naast al dit materiaal veel verkregen stukken die openbaar worden gemaakt en allerlei aanvullend materiaal.

Uiteindelijk blijft de vraag hangen wat de overheid eigenlijk aan veiligheid doet. De moord dop van Gogh, Koninginnedag in Apeldoorn, het schietincident in Alphen en de neergeschoten vlucht MH17 en de wijze waarop de 'veiligheidsdiensten' met deze traumatische gebeurtenissen omgaan, staan in schril contrast met de totale repressie van politiek protest en de obsessie met radicale moslims. Die ene vraag blijft resoneren wat de overheid eigenlijk echt doet ten aanzien van de veiligheid van haar burgers. Taakomschrijving van de NCTV is "de beveiliging van de burgerluchtvaart tegen met name terrorisme en de inrichting en kwaliteit van de keten van de beveiliging van de burgerluchtvaart."

Wilt u dat Jansen & Janssen de komende jaren onderzoek blijft doen naar politie, justitie en inlichtingendiensten, en dat Jansen mensen blijft helpen bij hun klachten, onderzoek en het openbaar maken van stukken, steun ons dan.

Wordt donateur of vraag familie, vrienden en bekenden donateur te worden. Bankrekening N56INGB0000603904 (ING 603904 BIC: INGBNL2A) ten name van Stichting Res Publica, Postbus 11556, 1001 GN Amsterdam. Res Publica is de stichting van Jansen & Janssen.

Al 30 jaar diepgravend, kritisch en doortastend burgerrechten onderzoek. Buro Jansen & Janssen gewoon inhoud.

korte overzicht van de artikelen

03. Het terroriseren van politiek protest

Dit nummer van de *Observant* is gewijd aan het terroriseren van politiek protest. De eindredacteur antwoordde terstond dat het criminalisering van politiek protest moet zijn, terrorisering kan niet. Taal is vaak verhullend en de vraag is wat er bedoeld wordt met 'terroriseren van politiek protest'. Aan de andere kant is de titel zo duidelijk dat iedereen begrijpt wat er mee bedoeld wordt.

04. De terreurambtenaar van de NCTV

Hij wordt door de media veelal opgevoerd als onafhankelijk expert, een politiek neutrale coördinator van de NCTV die ons voor terreur waarschuwt. In werkelijkheid is Dick Schoof een *hardliner* die in het verleden onder meer een keihard repressief asielbeleid uitvoerde.

05. De jihadistische tunnelvisie van de NCTV

Na lezing en bestudering van tien jaar dreigingsbeelden van de NCTV valt op dat de dienst voornamelijk oog heeft voor islamitisch geweld. Terreurbepaling, terrorismebestrijding en dreigingsmanagement blijken politiek gekleurde activiteiten te zijn.

06. Activistisch Radicaal Extremistisch Terroristisch Gronings verzet tegen gaswinning

De burgerlijke ongehoorzaamheid van boze Groningers die in opstand komen tegen de risicovolle gaswinning, werd zomer vorig jaar beschreven in een DTN van de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV). GroenFront! kreeg een eervolle vermelding, met als doel het vreedzame verzet te terroriseren in het belang van de staat.

07. 'Beroepsverbod' voor familielid activiste

De zoon van een vredesactiviste, werkzaam in een gerenommeerd Haags hotel, werd tijdens de internationale nucleaire wereldtop NSS vijf dagen met onbetaald verlof gestuurd. Vanwege de activiteiten van zijn moeder vormde hij in de ogen van de overheid een 'veiligheidsrisico' voor de logerende wereldleiders.

08. Verstoring van politiek protest

Het zijn vaak de kleine dingen die aangeven waar de pijn zit bij het terroriseren van politiek protest door de overheid. Gebeurtenissen rondom protesten tijdens de Gaza-oorlog in de zomer van vorig jaar maken dat duidelijk. Enkele organisatoren kregen de politie thuis op bezoek.

09. Inlichtingendienst intimideert anti-monarchist

Rond de kroning van Willem-Alexander in 2013 komt een jongeman in aanraking met politie en een inlichtingendienst. Hoewel zonder strafblad wordt Simon, die kritiek heeft op de monarchie, opgenomen in een databank en streng in de gaten gehouden. Alsof protesteren tegenwoordig een ideologische misdaad is.

10. Linkse activist krijgt van politie stempel 'terrorist'

Jonas, een activist uit Amsterdam, werd tijdens een demonstratie opgepakt op beschuldiging van belediging. Dit bleek het begin van een langdurige reis langs zowel orwelliaans sinistere geheime diensten en hun verreikende volgsystemen, als langs kafkaïaans tragikomische ambtenaren en hun bureaucratische acrobatiek. Hier volgt zijn relaas.

11. Grasduinend door mijn politiedossiers

Wat in het artikel 'Linkse activist krijgt van politie stempel terrorist' al aan de orde kwam, is dat 'Jonas' in het kader van zijn klachtenprocedure om inzage verzocht heeft van zijn AIVD- en politiedossiers. Een samenvatting van hetgeen hij van de verschillende diensten heeft ontvangen.

12. Doelgroep monitoring: Politiek protest

Onder het mom van 'veiligheid van de staat' roept de politie, naar Amerikaans voorbeeld, steeds meer databanken in het leven. Gegevens over personen die politiek activisme bedrijven komen er eveneens in voor. We hebben de AIVD niet langer nodig.

13. Politie registreert politiek engagement

In toenemende verzamelt de politie informatie over actiegroepen op het gebied van milieu, antimilitarisme en andere maatschappelijke thema's, alsmede van personen met betrekking tot hun politieke voorkeur,

nationaliteit, etniciteit en andere niet relevante zaken vanwege afwezigheid van overtreding en misdrijf.

14. DTN: Dreigingsbeeld diarree

Het door de NCTV samengestelde Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) bevatte de afgelopen tien jaar trefwoorden die op het eerste gezicht indruk maken, maar na analyse ons in wezen niets zeggen. Het reduceert DTN's tot jaarverslagen met als voornaamste doel de dreiging juist in stand te houden.

15. Charlie Hebdo: Wat rest is schaamte en vragen...

De wijze waarop de internationale media over de aanslagen op de burelen van *Charlie Hebdo* en in de joodse supermarkt hebben bericht, is niet alleen ronduit verbijsterend te noemen maar roept tevens vele vragen op.

16. Politie Haaglanden kan niet tegen kritiek

Recente demonstraties tegen Haags politiegeweld en vermeend racistisch handelen binnen het korps, hebben geleid tot een tegenactie vanuit de top van het korps. Tevens worden organisatoren van het protest benaderd door de AIVD.

17. Overheid ontmoedigde het protest rondom NSS-top

Het is een ontwikkeling die al langer gaande is, maar werd door de grootschalige beveiligingsoperatie rondom de Nuclear Security Summit (NSS) op 24 en 25 maart 2014 in Den Haag onderstreept. Protestgeluiden werden door extreme beperkingen bij voorbaat het zwijgen opgelegd, omwille van 'Nederland, internationaal evenementenland'.

18. Wijkagent: 'Gaat u soms naar de NSS-top?'

De ouders van een jongen die zich op vreedzame wijze inzet voor dieren werden in 2008 door de AIVD aangeraden hun zoon op het rechte pad te houden. Diezelfde jongen werd voorafgaande de nucleaire NSS-top gepolst om informant te spelen.

19. De schaduw van de staat

Een 25-jarige vreedzame dierenrechtenactivist heeft onlangs inzage gekregen in zijn persoonsdossier van de AIVD. De man constateerde na bestudering wat hij al wist, namelijk dat de RID opvallend vaak zijn gangen is nagegaan. Verontrustend maar geen reden om paranoia te worden.

20. Occupy benaderd door de RID

Tijdens een actiekamp van Occupy Ede in 2012 werd een jongeman aangehouden door de politie omdat hij boetes had openstaan. In de cel kreeg hij bezoek van een RID'er die hem vergeefs gepolst heeft om informant te worden.

21. Undercover, The True Story of Britain's Secret Police

Undercover (Guardian Books, 2013) tells the story of the London Metropolitan Police Special Demonstration Squad and its mission to monitor activists and protest movements. Authors Rob Evans and Paul Lewis present an enthralling and disturbing account of police infiltrations in the UK by chronicling nine people who worked as undercover agents in the activist scene from 1983 through 2010. These police spies took on false identities in order to live among activists for years at a time. They did not only keep tabs on activists, they were active participants in groups and often incited others to take radical – and at times illegal – action. Additional police spies have been unmasked since the book was published, yet the practice of surveillance of activist groups continues.

22. Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (kort Nederland)

Dick Schoof, coördinator van de NCTV, oogt al geruime tijd paranoia. In zijn DTN's zoekt hij onder iedere steen naar het jihadistische gevaar. Samenvatting van de analyse van de nationale dimensie van de DTN's. De volledige analyse staat bij 23.

23. Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (analyse Nederland)

In de internationale analyse gaat het vooral over de directe link tussen internationale gebeurtenissen en het mogelijke gevaar in Nederland. Nu blijft dat natuurlijk koffiedik kijken. Hypothetisch kan iedereen die gaat deelnemen aan de gewapende strijd in bijvoorbeeld Syrië een tegenstander worden en bij terugkeer, hier willen toeslaan. Die gedachtegang vloeit voort uit de realiteit van de oorlog tegen de terreur,

waar Nederland aan deelneemt. Wij zijn in oorlog met een fictieve tegenstander, terreur. Iedereen kan daartoe worden gerekend en hoewel definities van terrorisme gepresenteerd worden als objectieve gegevens, is terreur altijd politiek en de oorlog tegen de terreur ook.

24. De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (kort wereld)

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) is allang niet meer alert, maar uitermate paranoia, levend in een waan die de veiligheid in gevaar brengt. MH-17 is daar het voorbeeld van. Samenvatting van de analyse van de internationale dimensie van de DTN's. De volledige analyse staat bij 25.

25. De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (analyse wereld)

In 'De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II internationaal)' een grove analyse van de internationale berichtgeving van de NCTV over de afgelopen tien jaar. Hier per jaar een grove analyse, een vogelvlucht, of om in de terroristische terminologie te blijven een drone vlucht. Alles wordt slechts aangestipt omdat het ondoenlijk is om op alle arrestaties en aanslagen uitgebreid in te gaan. Het gaat om het doorbreken van de denktrant, het doorbreken van de dreigingsbeeld diarree zoals elders beschreven wordt.

26. The Criminalization of Dissent by Law Enforcement Agencies in the Netherlands

As we have seen, the concepts of "terrorism", "extremism" and "ideological crime" are the means by which protest becomes signified as a threat. These concepts promote a discourse where the act of protest is seen as a danger to the current political order and therefore a threat to the so-called "national security". Any protest in this security-thinking is perceived as suspect, not for any actual "disturbing" acts, but for its perceived potential to do so. This goes further than just physical acts of dissent.

27. Prevent and Tame. Protest under (Self)Control

The contributors to this book aim to transcend that approach, arguing that to adequately analyze ongoing struggles, it is also critically important to trace the constitutive interconnectedness between social movements and power. This is the aim of the title "Prevent and Tame": emergent strategies to prevent and tame protest—whether they are undertaken by the state or by factions within the movements themselves—have given

rise to new kinds of social relations and regulations that call for a new approach to research on social movements and protest.

28. Bringing the War Home

In this first comprehensive comparison of left-wing violence in the United States and West Germany, Jeremy Varon focuses on America's Weather Underground and Germany's Red Army Faction to consider how and why young, middle-class radicals in prosperous democratic societies turned to armed struggle in efforts to overthrow their states.

Het terroriseren van politiek protest

Dit nummer van de *Observant* is gewijd aan het terroriseren van politiek protest. De eindredacteur antwoordde terstond dat het criminalisering van politiek protest moet zijn, terrorisering kan niet. Taal is vaak verhullend en de vraag is wat er bedoeld wordt met 'terroriseren van politiek protest'. Aan de andere kant is de titel zo duidelijk dat iedereen begrijpt wat er mee bedoeld wordt.

Redacteur David Shariatmadari van *The Guardian* [01—10-14] formuleert het als volgt: *'Neither can anyone 'crush' terror, or wage war on it. Those who use this kind of language to describe their actions – just as those who tell us they're creating an 'Islamic State' – will in fact be doing something very different. It's our task to peer out from under the net of language and work out what.'* Hij begon zijn artikel met het woord 'state' dat wordt gehanteerd door IS, maar eindigt bij de oorlog tegen de terreur. Zijn verhaal gaat over het gebruik van taal en wat voor effect dat kan hebben op de realiteit, maar het gaat ook over wat taal zegt over de bedoelingen van groepen en staten/overheden.

Het terroriseren van protest gaat vooral over de rol van de staat ten aanzien van buitenparlementaire activiteiten. Acties die steeds vaker in het spectrum van radicaal, extreem of terreur geplaatst worden. Daarom wordt hier bewust niet het woord criminalisering gebruikt. In wezen worden deze acties ook niet gecriminaliseerd, de mensen die gebruik willen maken van hun grondrechten worden geïntimideerd. Althans, zo ervaren zij het de eerste keer, maar gaandeweg worden ze wel degelijk geterroriseerd.

Het lijkt heel normaal, je bent politiek actief dus je wordt benaderd door politie en/of inlichtingendiensten. Er wordt een persoonsdossier van je aangelegd, je belandt in de elektronische kaartenbak activisme/extremisme/terrorisme, er wordt genoteerd wanneer je op grond van je grondrechten je stem laat horen, alles wat de staat ziet wordt vastgelegd. Dit is niet criminaliseren aangezien het hier niet langer gaat om een verdenking, dat stadium ben je al voorbij op het moment dat je politiek actief wordt.

Nee, het is het terroriseren van burgers door de overheid aangezien je niet meer verdachte bent maar al het stempel activist/radicaal/extremist/terrorist draagt. Het feit dat de woorden activist, radicaal, extremist en terrorist door elkaar worden gebruikt door de overheid zegt veel over het denken van de staat. Het zegt ook iets over de omgang van de staat met grondrechten van haar burgers.

In het artikel 'Doelgroep monitoring: politiek protest' wordt nader ingegaan op de profilering van 'activisten en extremisten/terroristen' door de politie. In deze *Observant* geen verhalen over moslimjongeren, dat doen we bewust. De behandeling van moslimjongeren vertoont veel overeenkomsten met de wijze waarop de politieke activisten die in deze nieuwsbrief aan bod komen, worden bejegend door de staat. Moslimjongeren worden echter geterroriseerd op een ander, zo niet hoger/dieper niveau en er is meer onderzoek voor nodig om dat te duiden en bloot te leggen.

Het terroriseren van politiek protest grijpt in die zin terug op de verwijzing van Shariatmadari naar de oorlog tegen de terreur. Wat wordt daar mee bedoeld? In het artikel 'De jihadistische angstvisioenen van de NCTV' wordt de verwijzing naar die oorlog ontleed. Wat zegt de overheid eigenlijk over de dreiging die al dan niet beperkt of substantieel is, over welke dreiging hebben we het eigenlijk? In het artikel worden de DTN's (Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland) van de afgelopen tien jaar naast elkaar gelegd. Wat is de gedachtegang van de dienst Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV), wat is hun verhaal, de argumentatie of is het allemaal een brij?

Dit laatste komt weer terug in het artikel 'Dreigingsbeeld diarree' waarin de woordenschat van de ambtenaren van Veiligheid en Justitie aan bod komt. De diarree is geanalyseerd aan de hand van het turven van woorden in de diverse dreigingsbeelden. Woorden als extremisme, activisme, radicalisme, terrorisme, maar ook kan, kunnen, mogelijk en toegenomen. Woorden die niet alleen veel zeggen over het denken van het apparaat 'veiligheid en justitie', een woordencombinatie die een onmogelijke rechtsstatelijke samenhang laat zien, maar ook over trends in dreigingsbeelden, verloop van gebruikte termen, de psyche van de schrijvende ambtenaar, de politiek gesteldheid van de coördinator.

Het artikel 'De terreurambtenaar van de NCTV' gaat over die coördinator. De huidige terrorisme 'tsaar' Dick Schoof is alles behalve een neutrale persoon, eerder een politieke benoeming in maart 2013. Een man die in zijn tijd bij de IND (Immigratie en Naturalisatie Dienst) heeft laten zien zeer hardvochtig te zijn.

De rest van de *Observant* is gevuld met verhalen van mensen die in de 21ste eeuw nog het lef hebben de straat op te gaan, hun mening wensen te verkondigen en op allerlei wijzen geterroriseerd worden. Over demonstreren tegen de kroning, tegen Maxima, voor en tijdens de NSS, tegen de beschietingen van Gaza, tegen politiegeweld, tegen fascistten, tegen de NAM/Shell, en andere casussen.

Terrorisering van politiek protest zie je terug op allerlei niveaus. In de cel als je geen kant meer uit kunt, voor een legitiem protest, onderweg naar een demonstratie, tegen familieleden van je, ter intimidatie van mede-

activisten. De overheid wil graag laten zien dat je in de gaten wordt gehouden, dat de staat alom aanwezig is.

De Rosa Luxemburg Stiftung publiceerde in 2010 de bundel '*Prevent and Tame. Protest under (Self)Control*'. De titel geeft aan hoe preventie en het temmen van protest samengaan, maar vooral dat controle en zelfcontrole in directe wisselwerking met elkaar staan. Het terroriseren van politiek protest leidt daarom tot een mechanisme waarbij buitenparlementair protest snel verhardt wat dan automatisch weer leidt tot verdere terrorisering.

Die terrorisering wordt steeds meer in wetgeving en beeldvorming vastgelegd (wij-zij denken) en in de praktijk uitgeoefend. 'Activisten/radicalen/extremisten/terroristen' worden vaak verweten de wereld in goed en slecht te scheiden, maar uiteindelijk zijn niet zij het die dat doen, maar overheden, politici en hun functionarissen die politiek protest terroriseren.

Buro Jansen & Janssen

Bijlage

http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=441

http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=408

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/politieictdemonstrantisterroristbijlage.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/StandaardInformatieinwinenverzamelplanmadrid0311.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieMadrid0311.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIster2005.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieIster2005.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIsterAanvulling2008.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieActivismeExtremismeenInteretnischeincidenten.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanActivismeExtremismeenInteretnischeincidentenenbijlage.pdf>

De terreurambtenaar van de NCTV

Hij wordt door de media veelal opgevoerd als onafhankelijk expert, een politiek neutrale coördinator van de NCTV die ons voor terreur waarschuwt. In werkelijkheid is Dick Schoof een *hardliner* die in het verleden onder meer een keihard repressief asielbeleid uitvoerde.

Dick Schoof is sinds maart 2013 de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV), voorheen terrorisme bestrijding (NCTb). De functie coördinator werd op 27 april 2004 ingesteld, zes maanden voor de moord op Theo van Gogh. Idee is dat de coördinator de samenwerking tussen verschillende diensten moet bevorderen, vooral tussen politie en inlichtingendiensten. Deze relatie is van oudsher slecht, voor een deel omdat inlichtingendiensten hun informatie niet willen delen.

Daarom werd in 2004 de Contraterrorisme Infobox (CT Infobox) gecreëerd waardoor informatie op een centraal punt bij elkaar wordt gebracht. Over het functioneren van die box heerst onduidelijkheid, zo ook over het functioneren van de nieuwe dienst zelf. De NCTV produceert weliswaar om de drie à vier maanden een zogenoemd Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) en een daarbij behorend dreigingsbeeld niveau, maar het nut hiervan is onduidelijk. Het dreigingsniveau zwabbert al jaren tussen beperkt en substantieel.

Alleskunner Joustra

Over het functioneren van de NCTV werden vanaf het begin al vraagtekens gezet. Waarom nóg een dienst optuigen als speler op het veiligheidsbord? Dit had ook te maken met de eerst aangestelde coördinator, Tjibbe Joustra (VVD) die nu sinds februari 2011 voorzitter is van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV).

Joustra, net als zijn opvolgers beroepsambtenaar, is afkomstig uit de uitkeringsinstantie UWV. Hij moest daar weg in verband met de exorbitante kosten van de verbouwing van het hoofdkantoor met marmere vloeren, luxueuze toiletten en ander design. De VVD-fractie in de Tweede Kamer legde daarvoor vooral de verantwoordelijk CDA-minister het vuur aan de schenen, Joustra kwam er goed vanaf. Hij mocht vervolgens terreurambtenaartje spelen (27 april 2004 tot 1 januari 2009).

De benoeming van Joustra roept de vraag op hoe belangrijk de positie van de coördinator is. Joustra werd geprezen voor zijn rol als coördinator, hij zou de nieuwe dienst op de kaart hebben gezet, maar zelf leek hij in 2008 andere ambities te hebben. Hij verruilde de NCTV voor de Vereniging Particuliere Beveiligingsorganisaties, kreeg vervolgens een baantje bij

Productschap Tuinbouw waarna hij zich een interessante positie wist te verwerven bij de OvV.

Eigenlijk is het begrijpelijk dat Joustra via relatief onbetekenende banen zich een weg terug vocht naar boven. De NCTV is slechts een informatiemakelaar zonder eigen inlichtingenbronnen. Wie de DTN's leest krijgt de indruk een ouderwetse knipselkrant in handen te hebben die door de knipselafdeling van de inlichtingendienst in elkaar is gezet. Het verschil is dat de bronnen niet zijn vermeld, de originele berichten niet terug te vinden zijn en het niveau opmerkelijk vaag en oppervlakkig is als dat van een inlichtingen jaarverslag.

Politieaan Akerboom

De opvolger van Joustra bij de NCTV was Erik Akerboom, een iets mindere alleskunner dan zijn voorganger. Akerboom doorliep een groot deel van zijn carrière bij het politiekorps van Utrecht en Brabant Noord. Hij heeft ook vier jaar bij de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (BVD/AIVD) gewerkt (1998–2003) en leek de geschikte man om de relatie tussen vooral de Criminele Inlichtingen Eenheid van de Nationale Recherche (CIE/NRI) en de AIVD te verbeteren.

Die relatie was en is misschien nog steeds niet al te best. In 2003 concludeerde de Algemene Rekenkamer dat de informatie-uitwisseling slecht verliep. Een scriptie van december 2006 die uitvoerig ingaat op de relatie tussen de diensten constateert wantrouwen. In april 2008 probeerde het radioprogramma *Argos* de achtergronden van de scriptie '*Bouwen aan vertrouwen*' te onderzoeken aan de hand van een gesprek met vertegenwoordigers van de Nationale Recherche en de AIVD. Het werd niet helder of de situatie inmiddels glad was getrokken.

Akerboom leek een jaar na zijn aantreden als coördinator nog niet het overzicht binnen de diensten te hebben gevonden. Toen hij in de aanloop van de Tweede Kamer verkiezingen in 2010 zei dat de NCTb rekening hield met politiek geweld, wilde de AIVD geen reactie geven en stelde droogjes vast dat daarvoor geen concrete aanwijzingen waren. Akerboom is en blijft per slot van rekening een politie- en geen geheim agent.

Terror Dick

Na drieënhalve jaar maakte Akerboom plaats voor de derde en huidige coördinator, justitie-ambtenaar Dick Schoof. Al heeft Schoof zijn eerste jaren als ambtenaar doorgebracht bij de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en het ministerie van OC&W (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), sinds 1996 was hij werkzaam bij Binnenlandse Zaken en Justitie. Daar heeft hij gediend onder D66, VVD, CDA en LPF bewindslieden.

Het is onduidelijk of de NCTV nu een troostprijs voor hem is. Vanaf 2003 is Schoof betrokken geweest bij het beleid rondom politiezaken, maar altijd in functie van een ministerie. Eerst bij Binnenlandse Zaken (BZK) als directeur-generaal openbare orde en veiligheid (DGOOV). *NRC Handelsblad* schreef in 2003 dat hij 'als directeur-generaal op een sleutelpost zit bij terreurbestrijding.'

Het is onduidelijk wat voor rol Schoof bij terreurbestrijding heeft gespeeld, Theo van Gogh werd op 2 november 2004 vermoord. 'Als mijn kinderen me vragen wat voor een werk ik doe, zeg ik maar dat ik de baas ben van de politie', zegt hij in het *Tijdschrift voor de Politie* [11-03]. Hoeveel baas hij van het politieapparaat was, is ook onduidelijk. In die periode lag het mandaat van de politie vooral bij de regio's en bij de Raad van Hoofdcommissarissen waarbij hij niet aan tafel schoof.

Nadat de politie verkaste van BZK naar Justitie (ministerie van Veiligheid en Justitie) verhuisde Schoof mee. Maar toen de nationale politie werd gevormd en het ministerie daadwerkelijk de touwtjes in handen kreeg op 1 januari 2013, ging Schoof weg, of moest weg. Hij bleef wel werkzaam op het ministerie maar was niet langer 'baas' van de politie. Hij moet nu als coördinator NCTV proberen de politie-, inlichtingen- en andere diensten met elkaar te laten samenwerken.

Binnenlands Bestuur, een tijdschrift voor ambtenaren en bestuurders, interviewde Schoof in juni 2013 en noemde hem liefkozend 'terror Dick'. Hij wordt in het ambtenarenblad niet weggezet als de terreur-tsaar van Nederland en ook niet als de opperbaas van inlichtingen- en politiediensten. *Terror Dick* lijkt in het portret van *BB* een wat neutrale en kleurloze man, veiligheid wordt vaak gepresenteerd als een neutraal onderwerp.

Dick Jihad

Schoof is in hoedanigheid van coördinator dé mediaman als het gaat om veiligheid en terreur in Nederland. Hij liep nog geen twee weken rond op de terreur- en veiligheidsafdeling van het ministerie of hij verhoogde het dreigingsbeeld en trok daarmee de aandacht van de media. Dit hield stand door de zogenoemde jihadgangers, de aanhoudingen van ronselaars voor de jihad, families die zouden afreizen naar Syrië en aanslagen elders in de wereld.

Zijn grootste mediamoment beleefd 'Dick Jihad' bij de aanslag op de MH17. Niet omdat hem gevraagd werd hoe het mogelijk was dat de terreurambtenaar de dreiging boven de Oekraïne over het hoofd had gezien. Nee, terreurambtenaar Schoof werd als een soort 'onafhankelijk expert' door de media opgevoerd. Hij werd en wordt als politiek neutraal persoon geïnterviewd over het 'dreigingsbeeld' in Nederland en de wereld.

Hij is dan misschien wel ambtenaar, maar geen woordvoerder van de minister van Binnenlandse Zaken, Veiligheid en Justitie, Defensie of Algemene Zaken. Hij is ook niet verkozen en terreur en veiligheid lijken dan misschien 'neutrale thema's', dat zijn zij allerminst. Beleid rond veiligheid en terrorisme zijn bij uitstek maatschappelijke terreinen waar grote politieke verschillen over kunnen bestaan.

Schoof en diens voorgangers bij de NCTV zijn dan ook geen neutrale personen. In die zin speelt de coördinator een vreemde rol als onderminister. Joustra kan gezien worden als de coördinator die de diensten rijp moet maken voor samenwerking. Akerboom moest proberen de strubbelingen tussen vooral de politie en geheime dienst glad te trekken, Schoof moet vooral het rechtse geluid verkondigen.

Met dat rechtse geluid heeft hij de politiebonden in 2008 al eens op de kast gekregen. Tijdens langdurige onderhandelingen over de CAO maakte hij de opmerking dat stakingsacties ongepast was. In hetzelfde jaar moest de 'baas van de politie' erkennen dat er veel mis was met C2000, het nieuwe communicatiesysteem van de politie, brandweer en andere hulpverleners.

Dat Schoof tot de *hardliners* behoort, werd duidelijk onderstreept toen hij de Dies-lezing voordroeg op de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda in 2005. Hij zei in het kader van de veiligheid een groot voorstander te zijn van groen op straat, legergroen wel te verstaan. In zijn rol als coördinator terrorisme en veiligheid zal hij dat naar alle waarschijnlijkheid verder proberen te verwezenlijken.

Dat hij bij zijn aanstelling als coördinator meteen de onveiligheid op de agenda zette en het dreigingsniveau opschroefde, is niet zo verwonderlijk. Schoof had in 2009 al geprobeerd de angst in Nederland aan te wakkeren. Eind 2008, begin 2009 startte het ministerie van Binnenlandse Zaken de campagne 'Heeft u al een noodpakket' met bijbehorende website en bijna een modelpakket 'Bouw je eigen bunker'. Op deze campagne werd vanuit de samenleving wat lacherig gereageerd en in de Tweede Kamer leek ook niemand voorstander, maar de website en voorbeeldpakketten waren wel ingekocht.

In *Metro* [30-01-09] zegt Schoof hierover: 'Als er mensen zijn die zich storen aan dit deel van de campagne, dan kan je zeggen, dan doen we die niet.' Dat de oproep om een noodpakket in huis te halen misschien de onveiligheidsgevoelens aanwakkert, of op zijn minst niet dempt, klinkt niet door in de woorden van Schoof. Wie echter de loopbaan van de terreurambtenaar volgt, zal niet vreemd hebben opgekeken van zijn voorgestelde noodpakketten en soldaten in het straatbeeld.

Hardvochtig IND beleid

In zijn vier jaren bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft hij aangetoond een keihard beleid voor te staan. Hij diende onder staatssecretaris van Justitie Cohen en Kalsbeek, beiden PvdA, en onder minister Nawijn van de wijlen LPF. Hoogtepunt in die periode was de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet 2000. Deze nieuwe wet onderstreepte nogmaals dat aan het gevoerde beleid geen ander idee ten grondslag ligt dan het weren van migranten. Terreurambtenaar Schoof maakte dat in zijn hoedanigheid als 'baas van de IND' ook duidelijk.

In het *Algemeen Dagblad* [02-10-99] zegt Schoof dat hij als nieuw hoofd van de IND voor 'orthodoxe en onorthodoxe oplossingen' zal kiezen. Een paar maanden later voegde hij de daad bij het woord. Schoof zag januari 2000 geen probleem in het uitzetten van een aidspatiënt naar Somalië. Hij zei destijds dat 'haar ziekte haar niet belet om te reizen' [*Elsevier*, 15-01-00]. Over de toestand in het land in het oosten van Afrika en haar medicijnen repte hij geen woord.

'De hitte trilt op het asfalt als Victor Scheffers donderdagmiddag het ministerie van Justitie binnengaat. De algemeen secretaris van de katholieke mensenrechtenorganisatie Justitia et Pax torst een zware last mee. Hij moet vijf mensen redden die op de rand van de dood balanceren', schrijft het *AD* [12-05-01] over vijf Iraakse Koerden die al drie maanden hongerstakingen. Opnieuw is Schoof de directeur die zich keihard opstelt. 'Het is hard tegen hard. Er werd geen enkele nieuwe ruimte geboden', vertelt Scheffers aan de journalist.

Migratie is meestal een PvdA-portefeuille en hoewel de sociaaldemocraten graag de indruk wekken open te staan voor migranten en vluchtelingen, is het beleid al sinds staatssecretaris Aad Kosto van eind jaren '80 begin '90 'sober doch humaan', gericht op het weren en afschrikking. De nieuwe vreemdelingenwet van 2000 is daar slechts een volgend hoofdstuk in met Schoof die het beleid hardvochtig uitvoerde.

Eind 2000 stelde advocaat Van Haren dat er bij de IND 'een cultuur heerst waarbij kwantiteit voor kwaliteit gaat' [*Trouw*, 01-12-00]. De advocaat stelde tevens 'dat het aantal beslissingen dat vernietigd wordt hoog is.' Vernietigingen zouden plaats vinden op grond van schendingen van de in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) vastgelegde beginselen van behoorlijk bestuur.

Schoof reageerde zelf in *Trouw* [12-1200] op de kritiek en legde deze grotendeels naast zich neer. Ditzelfde gold voor de aanmeldcentra waar het vluchtverhaal van vluchtelingen wordt 'beoordeeld'. Duidelijk is dat sinds Schoof als directeur aantrad het aantal afwijzingen explosief was gestegen. In september 2001 lag dit aantal al boven 20 procent, eind 2002 zelfs rond de 60 procent.

Periode Nawijn

Schoof diende in 2002 onder minister Nawijn van de LPF. Nawijn streefde er naar 80 procent van de asielaanvragen bij de aanmeldcentra af te laten wijzen. Schoof ging in *de Volkskrant* [05-11-02] pal achter zijn minister staan. 'De plannen van Nawijn om 80 procent van de asielzoekers aan de grens tegen te houden zijn uitvoerbaar', zei Schoof voor de microfoon van *BNR* [31-08-02]. Schoof ging zelfs verder dan Nawijn door te stellen dat het niet alleen uitvoerbaar is, maar dat vluchtelingen ook standaard gefouilleerd zouden moeten worden, ondanks het feit dat het Gerechtshof in Den Haag dat eerder had verboden.

Volgens Schoof zijn alle vluchtelingen leugenaars en is er met een afwijzingspercentage van 80 procent niets mis. 'De overgrote meerderheid van de asielzoekers verzwijgt met opzet de ware identiteit', zei hij in *de Volkskrant* [14-05-02]. Schoof claimde in hetzelfde artikel dat de daling van het aantal vluchtelingen aan zijn beleid te danken is, het zou namelijk mensensmokkelaars afschrikken. Een klein jaar later voegde hij daaraan toe dat 'het gros van de mensen dat zich aan de poort van Nederland meldt, geen toereikend asielverhaal indient. Dat is gewoon zo.' [*de Volkskrant*, 21-02-03]

Schoof bleef in de media maar benadrukken dat er geen sprake was van een nieuwe gestrengheid. Dit klopt in zekere zin gezien de ontwikkelingen in de jaren '90 met de Koppelingswet en de WID. En hoewel het aantal vluchtelingen in Nederland begin van deze eeuw spectaculair daalde, is het volstrekt niet duidelijk of dit verband houdt met de Vreemdelingenwet 2000 en de aanstelling van Schoof als IND-directeur. De ontmenselijking van vluchtelingen en migranten gaat echter wel gewoon door onder Schoof en ook de onmogelijkheid tot gezinshereniging, asielstatus en andere verblijfsmogelijkheden. Zelfs het bedrijfsleven klaagt steen en been waardoor Schoof zijn beleid deels moet aanpassen.

Sommige tegenstanders van Schoof, zoals advocaat Bogaers, kunnen de hardvochtigheid van de ambtenaar niet uitstaan. 'In 2001 en 2002 botste hij met de vorige IND-directeur, Dick Schoof, nadat Bogaers de organisatie 'maffioos' en 'racistisch' had genoemd, en vanwege zijn opmerkingen over corruptie.' [*de Volkskrant*, 09-07-04] Bogaers moest uiteindelijk in 2004 voor de tuchtrechter verschijnen in verband met diverse uitspraken. De uitspraken van de advocaat zijn misschien wat populistisch, maar doen niet onder voor de wijze waarop Schoof vluchtelingen neerzet.

Raus razzia

Alle liegende vluchtelingen, aldus Schoof, moesten niet langer per luxe chartervlucht worden uitgezet maar met een legertoestel. Militaire uitzettingen zouden de beeldvorming van het harde IND-beleid ten goede komen. [*de Telegraaf*, 27-04-02] Bogaers populistische woede

weerspiegelt zich in een constante stroom aan klachten over het bestuursorgaan. Daar heeft Schoof in zijn periode van 'leiderschap' niets aan weten te veranderen. De klachten bij de Nationale Ombudsman daalden wel van 30 procent in 1998 naar 13 procent in 2002 van het totaal dat bij de ombudsman binnenkomt, maar het aantal klachten dat de dienst zelf afhandelt was gestegen, tot 5.000 in 2002 [NRC, 24-02-03].

Schoof was bij de IND ook een groot voorstander van de jacht op illegalen, al was het alleen maar voor de beeldvorming. Zoals het oppakken van Bulgaarse en Roemeense arbeiders in het Westland hetgeen volgens Schoof een voorbeeld was 'dat navolging verdiende.' [NRC, 11-11-03] Om dat doel te bereiken trok hij in die periode op met commissaris Joop van Riessen van de Amsterdamse politie. 'We willen gezamenlijk zien te voorkomen dat lieden naar ons land komen om illegaal te werken, misdrijven te plegen en overlast te veroorzaken', zei Schoof daarover [*Het Parool*, 30-10-02]. Na zijn enthousiasme voor de illegalenjacht, leek Schoof te willen doorpakken en eiste de paspoorten van uitgezette migranten op.

In de periode dat Schoof directeur was van de IND verharde het beleid verder. Dat was niets nieuws, maar Schoof voegde daar wel een persoonlijke dimensie aan toe. Hij sprak zich denigrerend uit over vluchtelingen en migranten, en het ging zeker niet om kwaliteit, maar om kwantiteit bij het bestuursorgaan. De daling van het aantal vluchtelingen werd door de media aan de nieuwe Vreemdelingenwet 2000 en de IND geweten, maar in werkelijkheid valt de komst van vluchtelingen niet te reguleren. Ook het hoge afwijzingspercentage heeft niet tot een vermindering van het aantal vluchtelingen in de laatste tien jaar geleid, eerder tot een stuwmeer aan klachten en beroepsprocedures.

Onderminister

Schoof gedroeg zich in de tijd bij de IND als een soort onderminister van Justitie. Hij verdedigde het beleid, lichtte het toe, gaf aan dat het uitvoerbaar is en wilde doorpakken. Het feit dat hij meer en meer in de media verscheen in de periode 1999 – 2003 had ook te maken met het snelle vertrek van staatssecretaris Cohen naar Amsterdam, de korte aanstelling van Kalsbeek door de val van het kabinet Kok II en de korte aanstelling van LPF'er Nawijn in het kabinet Balkenende I.

In zijn periode bij de IND maakte hij drie bewindslieden en twee kabinetten mee. Schoof bleek als ambtenaar de stabiele factor, maar hij was zelf niet verantwoordelijk voor het beleid. Schoof ziet dat anders en lijkt een streng en hard beleid voor te staan. Bij zijn vertrek als IND-directeur kreeg hij veel lof van collega's en media toegezwaaid. De man werd neergezet als *troubleshooter* van Nederland.

'Hij staat model voor de nieuwe generatie beweeglijke topambtenaren.'
[NRC, 24-02-03] Hij zou het IND hebben opgeschud, klachten zouden aan de ene kant zijn verminderd bij de Ombudsman, maar bij de IND zelf alleen maar zijn gestegen. Het aantal vluchtelingen zou zijn verminderd, maar tegelijkertijd was er al sprake van een dalende tendens. Het aantal afwijzingen steeg explosief, maar onduidelijk is hoeveel vluchtelingen beroep aantekenden en in hoeverre het generaal pardon van 2007 niet het gevolg was van een *rücksichtslos* afwijzingsbeleid.

Alle procedures die volgden op het hoge aantal asielaanvraag afwijzingen en ook alle kritiek van het Europese Hof van de Rechten van de Mens en andere Europese instanties, lijken een bom onder het vluchtelingenbeleid te hebben gelegd. Humaniteit en internationaal recht zijn niet besteed aan Schoof, maar dat zorgt voor een explosieve praktijk in de toekomst. Als *troubleshooter* lijkt *Dick Jihad* de vuile was over de schutting te gooien en weg te zijn voordat die schutting omvalt.

Vragen

Vraag is of zijn periode als directeur bij DGOOV op BZK en Justitie hem bij de politie geliefd heeft gemaakt, want de echte vorming van de nationale politie maakt hij niet mee. En als hij al bij gedragen heeft aan de eenwording van de regio's, is dat geen onverdeeld succes, zoals diverse rapporten van onder andere de inspectie veiligheid en justitie aantonen. Het is echter het innemen van paspoorten, het opsluiten van hele gezinnen op grond van vage aanwijzingen over het afreizen naar Syrië, het verhogen van het terreurniveau en andere harde repressieve maatregelen die duidelijk een waarmerk van terreurambtenaar Schoof dragen.

Hoogleraar bestuurskunde Roel in 't Veld zegt in de *NRC* [24-020-03] dat Schoof 'riskante stappen durft te zetten en dat hij op tijd weer weg gaat.' Riskante stappen ten koste van wat? En op tijd weggaan, op tijd voor wat? En aan wie draagt hij verantwoording af? Schoof is een schaduwpoliticus, maar niet als secretaris generaal op een ministerie, maar in zijn eigen bestuursorgaan het IND of de NCTV, waar hij als onderminister het beleid misschien wel uitvoert, maar zeker ook vorm geeft. Terreurambtenaar Schoof is over niet al te lange tijd weer weg en wat staat ons dan te wachten. Eindeloze procedures, klachten en andere explosieve zaken?

Buro Jansen & Janssen

Bijlagen

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Uitwisselingvanopsporingsenterrorisme-informatie2003.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Uitwisselingvanopsporingsenterrorisme-informatie2005.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/scriptieciaivdbouwenaanvertrouwen.pdf>

De jihadistische tunnelvisie van de NCTV

Na lezing en bestudering van tien jaar dreigingsbeelden van de NCTV valt op dat de dienst voornamelijk oog heeft voor islamitisch geweld. Terreurbepaling, terrorismebestrijding en dreigingsmanagement blijken politiek gekleurde activiteiten te zijn.

Alle Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland (DTN's) van de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) hebben ongeveer een vergelijkbare structuur. Het dreigingsbeeld wordt geschetst vanuit verschillende aandachtspunten. Centraal staat een internationale 'analyse' waarbij het vooral gaat om 'jihadisten' en organisaties als al-Qaida, door de terreurdienst kern al-Qaida genoemd.

Al-Qaida zou Nederland bedreigen op het internet of op andere wijze, en natuurlijk ook Nederlandse belangen in het buitenland. De paragraaf waarin de internationale context wordt beschreven, wordt of 'internationale context', 'internationale dreiging', 'internationale context van jihadistische dreiging', 'dreiging algemeen', 'toegenomen internationale jihadistische invloeden', 'internationale dreiging - ontwikkelingen jihadistische strijdgebieden', 'dreiging tegen westerse landen' en 'dreiging tegen (belangen van) Europa' genoemd.

Specifiek Europa, Europese landen of Europese Unie komen minder vaak voor. Meestal wordt er een onderscheid gemaakt tussen Amerika en Europa of een omschrijving als de 'westerse wereld' en 'de rest', hoewel het woord 'rest' in tegenstelling tot het westen niet zo wordt genoemd. Sinds eind 2010 wordt Azië vermeld in de DTN's en sinds 2013 is er sprake van een speciaal kopje 'internationale jihadistische dreiging: Afrika en Azië'. Afrika komt al eerder in het dreigingsbeeld voor, maar dan in de vorm van 'Noord-Afrika' en de 'Hoorn van Afrika'.

Weerbaarheid Nederlander

De internationale context wordt meestal gevolgd door een 'dreiging tegen Nederland', maar soms door het 'jihadistische internet' of 'overige'. Standaard wordt er afgesloten met eerst 'radicalisering en polarisatie' of de laatste jaren vooral 'gewelddadige radicalisering en polarisatie' en als laatste 'weerstand'. Over de laatste paragraaf van de dreigingsbeelden kunnen we kort zijn. De 'weerstand' of 'weerbaarheid' van de Nederlandse samenleving is onverminderd groot volgens terreurambtenaar Schoof. Volgens alle DTN's van de afgelopen tien jaar wordt er stelling genomen tegen radicalisme, extremisme, terrorisme en vinden er geen ideologisch gemotiveerde confrontaties tussen mensen en groepen plaats.

Waarom de coördinator keer op keer tot deze conclusie komt, wordt niet onderbouwd. Hoewel racistische incidenten misschien geen goede graadmeter zijn, geven ze wel aan dat er iets speelt in het land. Deze incidenten vinden geregeld plaats in Nederland, in 2012 aanzienlijk vaker dan het jaar daarvoor. Maar de coördinator oordeelt zonder enige verandering dat de 'weerbaarheid van de Nederlandse samenleving onverminderd groot is'.

Daarnaast stelt Schoof geregeld in het DTN dat 'jihadisten' in het buitenland stellen dat moslims in Nederland worden gediscrimineerd en de islam en de profeet worden beledigd. De NCTV plaatst hier stevast vraagtekens bij in de vorm van de standaardzin 'de vermeende discriminatie van moslims en de gepercipieerde beledigingen van de islam en de profeet Mohammed in ons land' die geregeld wordt opgenomen in het dreigingsbeeld. Op basis waarvan de coördinator stelt dat de discriminatie vermeend is of de belediging gepercipieerd, in de hoofden van Nederlandse moslims als het ware, maakt de terreurdienst niet duidelijk.

Analyse terrorisme dreiging

'Het DTN is een globale analyse van de nationale en internationale terroristische dreiging tegen Nederland en Nederlandse belangen in het buitenland', schrijft de dienst. 'Dit systeem geeft dus de (potentiële) terroristische dreiging op Nederland als geheel weer, waarbij alle informatie die iets zegt over de kans op een aanslag wordt meegewogen, en daarmee ook de internationale context en de voorfasen van terrorisme: radicalisering en rekrutering. Het is niet zozeer de eindkwalificatie van de dreiging (het dreigingsniveau), maar de onderliggende periodieke schets van de dreigingsrelevante ontwikkelingen die de inhoudelijke basis vormt van het Nederlandse contraterrorismebeleid.'

Naast het dreigingsbeeld is er ook veertien maal een voortgangsrapportage terrorismebestrijding, sinds 2012 Voortgangsrapportage Contraterrorisme en –Extremisme, geproduceerd. Dreigingsbeeld en voortgangsrapportage vloeien in elkaar over. Dreiging inschatten is geen wetenschap, het heeft iets weg van het weerbericht, ook met de bijbehorende weercodes en de economische voorspelling op de beurs... gaat de zeepbel nu klappen of niet.

De terreur-coördinator presenteert de analyse van de dreiging als een abstracte afweging, waaruit dan een dreigingskleur voortkomt. In de afgelopen tien jaar was die kleur voortdurend beperkt of substantieel, waarbij het onderscheid tussen de beide kleuren verwaarloosbaar is. Dit heeft vooral te maken met de tekstuele uitleg van de dreiging, waarmee de NCTV probeert aan te geven waarom de dreiging beperkt of substantieel is. Wie tien jaar dreiging door worstelt, kan geen duidelijk onderscheid ontdekken.

De abstracte afweging, analyse van de NCTV, is gebaseerd op internationale en nationale informatie. Net als bij inlichtingendiensten is 70 tot 80 procent van die informatie uit openbare bronnen afkomstig, zowel fysiek als digitaal. Daarnaast is er informatie afkomstig uit politie-onderzoek, van de geheime dienst, van telefoon- en internettaps en andere strafrechtelijke en heimelijke methoden van de overheid. De coördinator brengt deze informatie tezamen, zelf doet de dienst geen onderzoek.

Specifieke informatie van de inlichtingendienst komt niet aan bod. Ook verkregen informatie afkomstig van politie-onderzoek wordt niet in detail besproken, maar beschrijvingen van arrestaties, demonstraties, aanslagen in het buitenland weer wel. Bij hoge uitzondering schrijft de terreurdienst dat zij bepaalde informatie niet kan prijs geven. Hierbij draait het meestal om bestuursrechtelijk optreden tegen mensen en personen.

Of het weglaten van AIVD/MIVD en politie informatie in het DTN te maken heeft met de gevoeligheid van de materie of de gevoeligheid, lees weinig rechtsstatelijke basis, van de genomen maatregelen, maakt de terreurdienst niet duidelijk. Voor een goede analyse van de veiligheidssituatie van Nederland en haar belangen zijn naast het samenvoegen van informatie en inlichtingen, ook achtergronden en analyses noodzakelijk. Daarnaast zijn analyses van zowel korte als lange termijn trends, los van bestaande inlichtingen over bedreigingen, noodzakelijk om zicht op veiligheidssituaties te hebben.

Voor bepaling van de dreiging voor Nederland zal de ontwikkeling van de burgeroorlog in Oekraïne moeten worden geanalyseerd om in te kunnen schatten wat voor gevaren die voor Nederland en haar belangen kan hebben. Tien jaar dreigingsbeeld biedt echter geen indruk van een analytische dienst, korte en lange termijn trends en een brede blik komen niet naar voren in de geschetste beelden. Ook diepgravende analyse, duiding en achtergrond analyses van conflicten, aanslagen, arrestaties, ontwikkelingen zijn niet te vinden in de publicaties van de NCTV.

Fixatie op de jihad

Zoals uit uitgebreidere analyses en hun 'samenvatting' van zowel de nationale als internationale component van het DTN blijkt, zijn de beelden platte documenten een dunne tabloid gevuld met chocoladekoppen. Echte dreigingsanalyse is er niet in terug te vinden. Als het al een geschetst beeld is, dan is het niet alleen een stilstaand beeld van een dienst die vooral gefixeerd is op de jihad, maar ook een beeld dat tweedimensionaal is.

Een arrestatie van een verdacht persoon is er een van een terrorist en de 'tegenpartij' is een slag toegebracht. Een aanslag in Kopenhagen is een

aanslag in Nederland. Een drone-aanval en standrechtelijke executie van een persoon die gelieerd zou zijn aan al-Qaida is een overwinning op de jihadi's. Een opstand in het Midden-Oosten is altijd gevaarlijk omdat de jihadistien daardoor het land kunnen overnemen. Een moslimpartij in Noord-Afrika is altijd gelieerd aan islamitische terreur. Een aanslag op een joodse instelling of een mediabedrijf is altijd van een terugkeerder die de diensten te slim af is.

Zo rolt de 'globale analyse' van de NCTV een beeld uit dat bipolair is. Tien jaar terreurdienst schetst een maatschappij die identiek is aan die van de voormalige Amerikaanse president G.W. Bush en zijn oorlog tegen de terreur: *'Either you are with us or you are with the terrorists'*. Naast alles wat de dienst zou weten, is er ook veel onbekend en die onbekende dreiging is natuurlijk nóg gevaarlijker. Die dreiging maakt een aanslag niet alleen voorstelbaar, maar ook reëel.

Ook met die ongekende dreiging treedt de terreurdienst in de voetsporen van de Bush-doctrine en heel specifiek in het gedachtenraamwerk van neoconservatief Donald Rumsfeld, Defense Secretary onder Bush. Rumsfeld: *'There are known knowns. These are things we know that we know. There are known unknowns. That is to say, there are things that we know we don't know. But there are also unknown unknowns. There are things we don't know we don't know.'*

Het 'onbekende gevaar', ook het gevaar dat we zelfs niet kennen, opent de deur om iedereen en alles te verdenken en verregaande maatregelen tegen vermeende verdachten in te voeren. Tien jaar dreigingsbeeld injecteert terreur in alle geledingen van de samenleving en maakt iedereen tot een verlengstuk van het inlichtingen- en opsporingsapparaat.

Politieke kleur

In tien jaar tijd heeft de NCTV drie coördinatoren gehad: Tjibbe Joustra, Erik Akerboom en Dick Schoof. Joustra en Akerboom hebben beiden vier jaar de rol van terreurambtenaar vervuld, Schoof vult inmiddels twee jaar deze plek in. Joustra is actief binnen de VVD, Akerboom is ook lid van de VVD en Dick Schoof sympathiseert dusdanig met die partij dat hij waarschijnlijk ook lid is.

De NCTV bestaat sinds 2004 en heeft gediend onder de kabinetten Balkenende II (CDA, VVD, D66), Balkenende III (CDA, VVD), Balkenende IV (CDA, PvdA, CU), Rutte I (VVD, CDA) en Rutte II (VVD, PvdA). Tot 2010 waren de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verantwoordelijk voor de coördinator, sinds 2010 de minister van Veiligheid en Justitie. Van 2004 tot 2007 waren de verantwoordelijke ministers van CDA en VVD huize, tussen 2007 en 2010 CDA en PvdA en vanaf 2010 is VVD minister Ivo Opstelten de verantwoordelijke bewindsman.

De kleur als de toon van het Dreigingsbeeld en de voortgangsrapportages laten een constant beeld zien van een conservatief, rechts, repressief wereldbeeld. De invloed van de enige sociaaldemocratische verantwoordelijke voor de terreurdienst tussen 2007 en 2010, Ter Horst, is niet te ontwaren in het Dreigingsbeeld. Dit wekt de indruk dat terrorismebestrijding boven de partijen staat, althans boven de drie partijen die het politieke landschap in Nederland al decennialang kleuren.

Terrorismebestrijding is echter geen apolitek thema, terreur heeft altijd een politieke kleur. De Palestijnse beweging Hamas is een gekozen partij in Palestina, president Morsi van Egypte was een gekozen leider van de Moslimbroeders, president al-Assad van Syrië is een dictator, iets dat ook geldt voor president al-Sisi, koerden worden onderdrukt door Turkije, Soennieten door de overwegend Sjiitische regering van Irak. Alles aan de 'oorlog tegen de terreur' heeft een politieke kleur, om te beginnen met de woorden oorlog en terreur.

Werkzaamheden

In het eerste jaar van het bestaan van de coördinator werd er nog geen DTN geschreven en was terreurambtenaar Joustra bezig met het werven van personeel. In dat jaar werd Theo van Gogh vermoord en vaagheid rond het opereren van inlichtingen- en opsporingsdiensten markeert het functioneren van de terreurdienst in de tien jaar die volgen.

Het werk van de dienst is vastgelegd in het tweede lid van artikel twee van de instellingsregeling Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding. De dienst moet 'zorg dragen voor de ontwikkeling van een helder en eenduidig beleid op het vlak van terrorismebestrijding, daaronder begrepen strategische en internationale beleidsontwikkeling en communicatiestrategie.' Het moet de samenwerking van de diverse partijen op het terrein van terrorismebestrijding regisseren.

De terreurdienst is een informatiemakelaar wan het moet 'informatie van inlichtingen verschaffende diensten en bestuurlijke en wetenschappelijke bronnen bijeenbrengen, combineren en veredelen van ten behoeve van integrale analyses en dreigingsbeelden inzake terrorisme.' Daarnaast heeft het een scala van verantwoordelijkheden ten aanzien van de burgerluchtvaart, te weten 'het zorg dragen voor de beveiliging, het toezicht op de inrichting van de keten en de kwaliteit van de beveiliging van de burgerluchtvaart.'

De dienst is verantwoordelijk voor het 'nationaal stelsel van bewaken en beveiligen' en voert de regie ten aanzien van 'de voorlichting en woordvoering over terrorismebestrijding.' De eerste drie taken, terrorismebestrijding, samenwerking en de informatiepositie, zijn terug te

vinden in het DTN en de voortgangsrapportages. Of de dienst haar werk goed uitvoert, valt niet te toetsen.

Nauwelijks aandacht voor bepaalde terreurvormen

Opvallend is wél dat allerlei traumatische incidenten niet echt worden opgepakt door de terreurdienst. De moord op Theo van Gogh in 2004 hoort daar zelfs bij, hoewel de coördinator toen nog niet actief aan het werk was. De afgelopen jaren waren er echter drie grote 'incidenten' die een wissel hebben getrokken op het veiligheidsbewustzijn van de Nederlandse burgers.

De eerste vond plaats op 30 april 2009 toen Karst Tate met zijn Suzuki Swift op een menigte en de open bus van de koninklijke familie in Apeldoorn inreed. Naast de dader vonden zeven mensen hierbij de dood. Twee jaar later, op 9 april 2011, schoot Tristan van der Vlis zes mensen dood met een Smith & Wesson M&P 15-22 in een winkelcentrum in Alphen aan de Rijn. Hij verwondde ook nog zeventien andere mensen en doodde vervolgens zichzelf. In 2014 werd vlucht KL4103 in Oost Oekraïne uit de lucht geschoten en stortte neer. Hierbij kwamen 298 mensen om het leven, waaronder 193 met de Nederlandse nationaliteit. Vier heftige gebeurtenissen waar de terreurdienst eigenlijk elke keer weinig woorden aan vuil maakt.

Van Gogh is een markeringspunt geworden, niet een basis voor analyse en zelfonderzoek. Apeldoorn komt twee keer terug, waarbij niets wordt geanalyseerd en uitgezocht en het betreft passages als 'de Nederlandse gewelddadige eenlingen Tate (Apeldoorn 2009)' en 'met Boston vers in het geheugen en 'Apeldoorn' en de 'Damschreeuwer' op het netvlies.' Alphen aan de Rijn komt slechts één keer in het dreigingsbeeld en/of de voortgangsrapportages voor als 'Nederlandse gewelddadige eenlingen.' De MH17 en Oekraïne komen in het geheel niet voor in het verhaal van Schoof.

Een jaar voorafgaande het neerschieten van vlucht MH17, in het juli-nummer van de terreurbode van 2013, staat in de tweede voortgangsrapportage contraterroreisme en –extremisme, een paragraaf over de beveiliging van de burgerluchtvaart. In de meeste voortgangsrapportages wordt er aandacht besteed aan de burgerluchtvaart, maar in dat juli-nummer gaat het specifiek over 'communicatie en voorlichting' ten aanzien van de veiligheid van de luchtvaart.

De terreurdienst stelt dat 'vanuit de NCTV er doorlopend wordt gewerkt aan het ontsluiten van nuttige informatie voor professionals, bijvoorbeeld via een kennisbank, factsheets en whitepapers, alsmede aan het bieden van concreet handelingsperspectief, zoals via e-learningmodules.' Wat

Schoof precies bedoelt met het 'ontsluiten van nuttige informatie' is niet duidelijk.

Een jaar later, vlak voor de tragische gebeurtenis in Oost Oekraïne, schrijft de Schoof in het DTN-36 [30-06-14] dat 'de aanwezigheid van manpads bij ABaM en de capaciteit om deze te gebruiken, een blijvend risico vormen voor de burgerluchtvaart boven de regio.' De coördinator heeft het hier over Egypte onder de gekozen president Mohamed Morsi, van waaruit een keer met een raketwerper op een Aziatisch schip werd geschoten.

Vanaf juli 2013 tot en met juli 2014 zijn in Egypte, voor zover bekend, geen vliegtuigen uit de lucht geschoten. Waarom de coördinator bang is voor de veiligheid voor de burgerluchtvaart aldaar wordt niet duidelijk. Schoof schrijft in diezelfde periode niets over mogelijke risico's voor de burgerluchtvaart boven Oekraïne, terwijl daar toch ook militair materieel aanwezig was dat mogelijk een risico zou kunnen vormen voor de luchtvaart.

Blinde vlek

Waarom de NCTV geen risico-inschatting en dreigingsbeeld van Nederlandse belangen in en boven Oekraïne heeft opgesteld, hangt niet samen met al dan niet aanwezig personeel van een inlichtingendienst. De aanwezigheid van één inlichtingenofficier op de diplomatieke vestiging in een ander land heeft meestal een beperkt nut. De verbindingsofficier kan hooguit wat contacten verzorgen met de inlichtingen- en opsporingsdiensten van het land, lokale informanten runnen en contacten onderhouden met Nederlandse ondernemers of werknemers in het land voor het verkrijgen van informatie.

Het bereik van de verbindingsofficier is beperkt en voor een compleet of beter beeld van de veiligheidssituatie in een land is aanwezigheid niet een noodzakelijkheid. Artikel 2 lid2c beschrijft deze taak van de coördinator: 'Het bijeenbrengen, combineren en veredelen van informatie van inlichtingen verschaffende diensten en bestuurlijke en wetenschappelijke bronnen ten behoeve van integrale analyses en dreigingsbeelden inzake terrorisme.' Eén bron is volstrekt onvoldoende.

Oekraïne vormde een blinde vlek voor de terreurdienst, net als Amsterdam 2004, Apeldoorn 2009 en Alphen aan de Rijn 2011. Dit heeft alles te maken met het jihadistische wereldbeeld van de coördinatoren. In een bipolaire wereld is een raketwerper van een jihadist, ook al zijn de berichten over dat schot minimaal, een aanval van 'onze tegenstander'. Dit krijgt een prominente plek in het dreigingsbeeld, ook al weet de coördinator er verder niets van.

Zo belandt ook mogelijke intimidatie van jihadisten vanuit de moslimgemeenschap rond de gemeenteraadsverkiezingen in de terreurbode en wordt het een hype vanwege twee dreigingsbeelden over de teloorgang van de weerstand van de gemeenschap. Polarisatie tussen de Russische gemeenschap en bijvoorbeeld de Poolse gemeenschap zal niet aangetroffen worden in het dreigingsbeeld omdat het niet in het verhaal van de coördinator past.

Rule of law

Dat terreur bepaling, terrorismebestrijding en dreigingsmanagement politiek gekleurde activiteiten zijn, maken de dreigingsbeelden van tien jaar NCTV duidelijk. Een gekozen moslim president van Egypte wordt afgeschilderd als een terrorist en oud dictator Mubarak en de nieuwbakken dictator al-Sisi als partners in de oorlog tegen de terreur.

'Terrorismebestrijding is een mensenrecht', volgens de NCTV, waardoor de Amerikanen met hun drone-aanvallen tegen al-Qaida en andere groepen keer op keer een slag kunnen toebrengen. Dat deze standrechtelijke executies van mogelijke verdachten van terrorisme, maar vooral van vele onschuldige familieleden, vrouwen en kinderen, een schending zijn van ieder denkbaar mensenrecht, komt niet in het hoofd van de coördinator op.

Personen en organisaties die verdacht zijn in de ogen van de terreurdienst, maar die feitelijk geen enkele overtreding of strafbaar feit hebben begaan, worden bestuursrechtelijk of extra rechtsstatelijk via 'verstoren' aangepakt. Dit is niet in tegenstelling, maar staat in directe relatie met de wens van de NCTV om te werken aan de '*rule of law*' in het kader van terrorismebestrijding.

'*Rule of law*' is voor de dienst namelijk niet rechtsstatelijk maar buitenwettelijk, want bij haar werk ten aanzien van de *rule of law* werkt de Nederlandse overheid samen met landen als de VS, Pakistan, Algerije, Jordanië, Saoedi-Arabië en Turkije die, onder het mom van terreurbestrijding, ook de meest draconische maatregelen nemen en mensonterende praktijken erop nahouden.

Met het zien van terrorismebestrijding als mensenrecht en een verwrongen notie van de *rule of law*, verwordt de oorlog tegen de terreur in een oorlog van de terreur, maar dan niet de terreur van groepen als al-Qaida, maar de terreur van een dienst als de NCTV, de terreur van de staat.

Buro Jansen & Janssen

Bijlagen

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-37dreigingsbeeldterrorisemenederland-372.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-36dreigingsbeeldterrorisemenederland-36.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-35dreigingsbeeldterrorisemenederland-35.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-34dreigingsbeeldterrorisemenederland-34.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-33-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-33-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-32dreigingsbeeldterrorisemenederland-32.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-31dreigingsbeeldterrorisemenederland-31.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-30dreigingsbeeldterrorisemenederland-30.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-29-1dreigingsbeeldterrorisemenederland-29-1.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-28dreigingsbeeldterrorisemenederland-28.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-27dreigingsbeeldterrorisemenederland-27.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-26dreigingsbeeldterrorisemenederland-26.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-25-14dreigingsbeeldterrorisemenederland-25-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-24dreigingsbeeldterrorisemenederland-24.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-23dreigingsbeeldterrorisemenederland-23.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-22dreigingsbeeldterrorisemenederland-22.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-21-12dreigingsbeeldterrorisemenederland-21-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-20dreigingsbeeldterrorisemenederland-20.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-19-11dreigingsbeeldterrorisemenederland-19-11.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-18dreigingsbeeldterrorisemenederland-18.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-17-10dreigingsbeeldterrorisemenederland-17-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-16dreigingsbeeldterrorisemenederland-16.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-15-9dreigingsbeeldterrorisemenederland-15-9.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-14dreigingsbeeldterrorisemenederland-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-13-8dreigingsbeeldterrorisemenederland-13-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-12dreigingsbeeldterrorisemenederland-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-11-7dreigingsbeeldterrorisemenederland-11-7.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-10dreigingsbeeldterrorisemenederland-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-9-6dreigingsbeeldterrorisemenederland-9-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-8dreigingsbeeldterrorisemenederland-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-7-5dreigingsbeeldterrorisemenederland-7-5.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-6dreigingsbeeldterrorisemenederland-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-5-4dreigingsbeeldterrorisemenederland-5-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-4dreigingsbeeldterrorisemenederland-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-3-3dreigingsbeeldterrorisemenederland-3-3.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-1-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-1-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-0-1dreigingsbeeldterrorisemenederland-0-1.pdf>

Activistisch Radicaal Extremistisch Terroristisch Gronings verzet tegen gaswinning

De burgerlijke ongehoorzaamheid van boze Groningers die in opstand komen tegen de risicovolle gaswinning, werd zomer vorig jaar beschreven in een DTN van de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV). GroenFront! kreeg een eervolle vermelding, met als doel het vreedzame verzet te terroriseren in het belang van de staat.

Stel, je maakt onderdeel uit van een actiegroep of een beweging die zich keert tegen maatregelen van de overheid. Nu ben jij een gewone werknemer in de metaalverwerkende industrie. Niet politiek actief, maar zeer ongerust over de aardbevingen in Groningen als gevolg van de gaswinning waardoor je huis elk moment kan instorten. Je bent daarom betrokken bij allerlei initiatieven waarmee de druk op de overheid moet worden opgevoerd met als doel de gaswinning in Groningen te verminderen.

Op 30 juni 2014 presenteerde een overheidsorgaan een zogenoemd dreigingsbeeld. In het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) zie je jezelf terug in een passage over buitenparlementair verzet in Groningen. Er worden woorden en termen gebruikt als 'intensivering', 'harde kern', 'verdere acties', 'radicaal verzet', 'professionalisering' en 'verharding van de acties'. Het is duidelijk, de overheid ziet je als een extremist en vermeldt jou specifiek in het DTN. Dat is niet zomaar een signaal.

Geen dreiging van terrorisme maar activisme

Nu beweert de overheid dat het niet zo bedoeld is. Een woordvoerder van de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV) wordt door *RTV Noord* geciteerd: *'Het stuk wat naar buiten is gebracht door de organisatie spreekt van een mogelijke dreiging die uitgaat van de organisaties in Groningen. Van terrorisme is geen sprake, alleen activisme is een mogelijke dreiging.'*

De terrorismebestrijders oordelen dat er van terrorisme geen sprake is, maar nemen het wel op in het dreigingsbeeld terrorisme. De coördinator maakt het zelfs nog bonter, want door te zeggen dat *'activisme een mogelijke dreiging is'* suggereert deze overheidsdienst dat het verzet tegen de gaswinning een dreiging vormt en daarmee indirect een terroristische dreiging.

Terug naar de tekst uit DTN #36: *'De afgelopen periode zijn de acties tegen de gaswinning in Groningen geïntensiveerd. De plannen van het kabinet voor aanpassing van de gaswinning en voor compensatieregelingen zorgden er niet voor dat de harde kern van het verzet afziet van verdere acties. De inmenging van de landelijk opererende, radicale milieugroepering Groenfront! in het radicale verzet tegen gaswinning zorgt vanaf januari 2014 voor een professionalisering en verharding van de acties.'* De Actiegroep Schokkend Groningen ontkent in de media dat zij samenwerkt met de milieuorganisatie Groenfront! Dit als reactie op het artikel in het DTN.

De reactie van Schokkend Groningen en andere organisaties is logisch, alleen zegt de coördinator hier meer dan alleen maar iets over Groenfront! NCTV-coördinator Schoof stelt in eerste instantie dat *'de plannen van het kabinet voor aanpassing van de gaswinning en voor compensatieregelingen er niet voor zorgden dat de harde kern van het verzet afziet van verdere acties.'*

Ook zonder Groenfront! zijn de Groningers extremistisch. Dat heeft niets met het verzet tegen de gaswinning te maken of met Groenfront!, maar met het feit dat de Groningers te hoop lopen tegen regeringsbeleid. En wie aan de overheid komt, krijgt haar waakhonden in de vorm van politie, inlichtingendiensten, justitie en sinds enkele jaren de coördinator terreurbestrijding achter zich aan.

Wie de zin *'de plannen van het kabinet voor aanpassing van de gaswinning en voor compensatieregelingen zorgden er niet voor'* nader analyseert, kan simpelweg de conclusie trekken dat de coördinator stelt dat de overheid een redelijk voorstel heeft gedaan. Wie dat niet accepteert is onredelijk (lees: belandt in het dreigingsbeeld terrorisme). Want, zo stelt de coördinator, *'de harde kern van het verzet ziet niet af van verdere acties.'* Ook zonder Groenfront! is het code rood, hoewel het voor veel Groningers al langer code paars is gezien de staat van hun huis en het gebrekkige beleid van de overheid.

Gevaar GroenFront!

Terug naar de milieugroepering Groenfront! De coördinator stelt dat *'de inmenging van de landelijk opererende, radicale milieugroepering Groenfront! in het radicale verzet tegen gaswinning vanaf januari 2014 zorgt voor een professionalisering en verharding van de acties.'* Wie deze zin analyseert ziet twee verschijnselen. Ten eerste wordt de organisatie afgeschilderd als *'landelijk opererende, radicale milieugroepering.'* Nu lijkt op het eerste gezicht aan deze constatering niet veel mis. Groenfront! is een landelijke organisatie, was onder andere actief tegen de Betuwelijn en tegen de kap van het Schinveldse bos. Geen lokale actiegroep.

Milieudefensie is ook actief in het gebied, maar wordt niet genoemd in het DTN. Zit dat in het woordje radicaal? De coördinator verklaart het woordje radicaal niet nader, maar wie het positief uitlegt komt tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Groenfront! legt zich niet neer bij een kabinetsbesluit en heeft zich samen met bewoners van allerlei dorpen in de Betuwe verzet tegen een bizarre treinverbinding en in Schinveld tegen de onzinnige kap van een bos om ruimte te scheppen voor het lawaai van Awacs.

Zowel op de Betuwe als in Schinveld, als op andere plaatsen waar Groenfront! neerstreekt, zijn mensen meestal al jaren actief tegen overheidsbeleid dat burgers vermorzelt. Groenfront! steunt hun verzet op een andere wijze, geeft vorm aan de woorden burgerlijke ongehoorzaamheid.

De crux zou dus zitten in het woordje 'radicale' dat de coördinator gebruikt. Groenfront! stelt zelf dat de NCTV de organisatie graag als eco-terroristen zou willen afschilderen. Nu zou dat kunnen want de coördinator is een groot fan van de extremistische rechtervleugel van het CDA in de vorm van Europarlementariër Wim van der Camp, maar er is hier iets anders aan de hand.

De boodschap die de coördinator wilde uitzenden, ligt opgesloten in het tweede deel van de zin: *'het radicale verzet tegen gaswinning zorgt vanaf januari 2014 voor een professionalisering en verharding van de acties.'* De NCTV oordeelt dat er al radicaal verzet in Groningen is (de inmenging [...] in het radicale verzet tegen gaswinning), mensen zijn ook heel boos, want hun huis stort in, krijgen geen compensatie en de overheid lijkt geen interesse te tonen. Hoeveel kan een burger van een overheid verdragen?

Extremisme

Wat radicaal verzet inhoudt, maakt Schoof duidelijk in een e-mail aan Schokkend Groningen, waarin de terrorismecoördinator zelfs een stapje verder gaat. De *Noorderkrant* citeert uit deze brief: *'Van extremisme is sprake bij buitenwettelijke activiteiten zoals bekladdingen en vernielingen. Maar ook geweldloze vormen van verzet kunnen buitenwettelijk zijn. Bijvoorbeeld het zonder toestemming betreden van een (afgesloten) bedrijfsterrein.'*

Dhr. Schoof slaat het woord radicaal over en verwijst naar 'buitenwettelijke' acties die 'extremistisch' zouden zijn. Die zijn niet langer radicaal, maar extreem. Expliciet benoemt de NCTV geweldloos verzet, zoals het ophangen van een spandoek aan een gebouw, een bezetting, een fietsdemonstratie op de openbare weg. Extremisme schurkt tegen terrorisme aan en heeft niets meer met activisme te maken. De coördinator verwijst bewust naar geweldloos en buitenwettelijk. Hij wil aangeven dat mensen heel snel in het vakje terrorist terecht kunnen komen, want acties zijn al snel buitenwettelijk.

Deze duidelijke criminalisering van buiten parlementair protest - stakingen zijn bijvoorbeeld ook buitenwettelijk als werknemers de poort van het bedrijf waar zij werken blokkeren - verklaart het tweede deel van de verwijzing naar Groenfront! Niet de milieuorganisatie wordt zwartgemaakt, maar het protest in Groningen.

Schoof schrijft: *'De inmenging van de landelijk opererende, radicale milieugroepering Groenfront! in het radicale verzet tegen gaswinning zorgt vanaf januari 2014 voor een professionalisering en verharding van de acties.'* Het eerste deel van de zin heeft enkel betrekking op Groenfront!, het laatste deel 'professionalisering en verharding van de acties' is vooral bedoeld als waarschuwing aan het verzet in Groningen.

Schoof wil aangeven dat extremisme reeds plaatsvindt in Groningen. Dit 'extremisme' kan volgens de coördinator zelfs doorgroeien, wat hij verwoordt als *'professionalisering en verharding'*. Met andere woorden 'terrorisme'. De NCTV bestempelt het protest in Groningen niet direct als terrorisme, maar neemt de Groningse beweging niet voor niets op in het DTN, zijn oordeel is duidelijk.

Gevestigde belangen

Voor de coördinator van de NCTV is het simpel: Degene de gevestigde belangen van zowel de staat (de centrale overheid) als het bedrijfsleven (Shell en ExxonMobil) in gevaar brengt, vormt een gevaar. Het protest tegen de gaswinning in Groningen wordt daarom opgenomen in het DTN. De NAM vormt geen gevaar, al zou ieder weldenkend mens dit wel zo beoordelen want die instantie brengt mensen in onzekerheid door aardbevingen en gebrek aan preventie en compensatie.

Hetzelfde patroon was zichtbaar bij protestbewegingen als bijvoorbeeld Occupy. Instellingen als banken die welbewust mensen in gevaar brengen door woekerpolissen en andere obscure constructies zijn niet de terroristen, maar de mensen die tegen deze financiële instellingen te hoop lopen.

Groenfront! wordt door de coördinator als bijkomstigheid opgevoerd. Dat de milieugroepering in de noordelijke provincie actief is, komt de NCTV goed uit. Een radicale groep wegzetten als terroristen, dáár ligt niemand wakker van. Het maakt het echter gemakkelijker om het protest van anderen ook zwart te maken. Voor de NCTV is elk politiek protest namelijk extremistisch, daarvoor is Groenfront! niet nodig. Het Gronings verzet is in de ogen van de Haagse ambtenaren van 'veiligheid en justitie' op zichzelf al gevaarlijk, vandaar de vermelding in het terrorismebeeld.

Buro Jansen & Janssen

'Beroepsverbod' voor familielid activiste

De zoon van een vredesactiviste, werkzaam in een gerenommeerd Haags hotel, werd tijdens de internationale nucleaire wereldtop NSS vijf dagen met onbetaald verlof gestuurd. Vanwege de activiteiten van zijn moeder vormde hij in de ogen van de overheid een 'veiligheidsrisico' voor de logerende wereldleiders.

'Anita' strijdt voor een vreedzame en eerlijke samenleving. Zij zet zich al jaren in voor ontwapening, tegen kernwapens, oorlog, onderdrukking, racisme en de bezetting van Palestina. Sommige mensen zullen zeggen dat zij een beroepsactiviste is, maar Anita maakt gewoon maximaal gebruik van haar grondwettelijk recht op vrijheid van meningsuiting. Niet zozeer op Facebook, maar met name in de Hofstad waar zij frequent in het straatbeeld te zien is met een spandoek om onrecht aan de kaak te stellen.

In die hoedanigheid is zij door de politie regelmatig lastig gevallen, gearresteerd, onheus bejegend en fysiek bedreigd. Ze heeft regelmatig het politiebureau van binnen gezien maar is nooit veroordeeld en heeft nimmer geweld gebruikt. Vanwege die intimidatie heeft zij in de loop der jaren veel geklaagd en is bij het Haagse korps bekend geraakt. Hoewel Anita nog geen hand heeft opgestoken naar de overheidsdienaren zal zij in het huidige tijdsgewricht ingedeeld zijn bij de 'extremisten'.

Raymond, een oudere puber van 22 jaar, is haar zoon. Hij heeft helemaal niets met de protestacties van zijn moeder en is vooral met zijn eigen leven bezig. Sinds begin 2014 is hij werkzaam als vaste medewerker van het restaurant van een bekend hotel in de sperzone van de Nuclear Security Summit (NSS) die 24-25 maart in Den Haag plaatsvond. Een internationale topbijeenkomst met als doel nucleair terrorisme te bestrijden.

Staatshoofden, regeringsleiders en andere hotemetoten zouden tijdens de NSS overnachten in Haagse hotels. Het personeel van deze hotels, waaronder dat waar Raymond op dat moment stage liep, werd een jaar voor aanvang voorgelicht over de internationale top. Raymond was bij deze eerste veiligheids-briefing aanwezig. Hij had bedacht dat het zinvol zou zijn om zijn bazen in te lichten over de protestactiviteiten van zijn moeder en vertelde hen dat zij vredesactivist is.

Op donderdag 20 maart 2014, enkele dagen voor de NSS-top, kreeg Raymond een telefoontje van de hotelmanager waar hij inmiddels werkzaam voor was. Hem werd verteld dat hij nog een dag mocht werken en dat hij daarna vijf dagen onbetaald verlof moest opnemen totdat de internationale top voorbij zou zijn en de gasten vertrokken.

Raymond bevond zich plotsklaps in een onwerkelijke situatie. Immers, het afgelopen jaar had niemand er problemen mee gehad dat hij werkzaam was in het hotel en hij had tevens alle veiligheids- en instructiebijeenkomsten bijgewoond. Had het onbetaalde verlof soms te maken met de kleine overtredingen en een confrontatie met de politie uit zijn puberteit? Dat kon niet waar zijn, dat ging om baldadigheid en niet om serieuze zaken. Raymond was uit het veld geslagen, wist niets te zeggen, hij begreep het niet.

Het onbetaalde verlof kwam voort uit het feit dat zijn moeder vredesactivist is. Om die reden vormde Raymond in de ogen van de politie een veiligheidsrisico. Raymond had nog wel een gesprek met een medewerker van personeelszaken, maar die kon en wilde er niets aan doen. Hij werd niet financieel gecompenseerd. De staat had de sperzone tot een soort warzone verklaard waar reguliere wet- en regelgeving even niet bestond. Een kort geding aanspannen leek niet zinvol.

Raymond wilde ook niet dat zijn werkgever problemen kreeg en berustte in de ontstane situatie. Na de NSS-top is hij nog wel bij het ministerie van Buitenlandse Zaken langs geweest, maar ook daar wilde men hem niet helpen. Het hotel wilde de zaak zo snel mogelijk vergeten. Raymond kreeg nog wel fijntjes te horen dat zijn moeder misschien haar gedrag maar moest aanpassen, alsof het opkomen voor een betere en eerlijkere wereld niet meer van deze tijd is.

Anita echter berustte niet in de zaak. Zij explodeerde zo'n beetje toen ze het verhaal van haar zoon vernam. Op hoge poten reed ze naar het kantoor van de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) op de Noordwal in Den Haag. Anita is bij de DKDB bekend, zij protesteert immers geregeld tegen de door de DKDB-medewerkers beveiligde Geert Wilders en andere hoogwaardigheidsbekleders.

Anita stormde het kantoor binnen en sprak de eerste de beste ambtenaar dwingend aan. "Waarom laten jullie mijn zoon niet met rust?! Waarom pakken jullie mij dan niet op tijdens de top?! Dan zal ik gelijk een proces tegen jullie aanspannen!", schreeuwde zij het uit. Beduusd verwees de man haar door naar het haar bekende politiebureau aan de Prins Hendrikstraat. Ook daar uitte zij haar boosheid. Uiteindelijk legde een verantwoordelijk agent haar uit dat haar zoon niet op onbetaald verlof was gestuurd op last van de politie, maar op bevel van het ministerie van Buitenlandse Zaken, toen geleid door PvdA-minister Frans Timmermans.

Buro Jansen & Janssen

Verstoring van politiek protest

Het zijn vaak de kleine dingen die aangeven waar de pijn zit bij het terroriseren van politiek protest door de overheid. Gebeurtenissen rondom protesten tijdens de Gaza-oorlog in de zomer van vorig jaar maken dat duidelijk. Enkele organisatoren kregen de politie thuis op bezoek.

De Israëliëse bezetting van Palestina is een terugkerende bron van buitenparlementair protest. Omdat er geen einde lijkt te komen aan het conflict, gaan burgers de straat op als er weer een aanval van Israël wordt uitgevoerd op vooral de Gazastrook. Dat de emoties daarbij hoog kunnen oplopen, is begrijpelijk. Het gaat over leven en dood en over een conflict dat al jaren voortwoekert. De solidariteitsbeweging rondom Palestina bestaat decennialang en kent een lange geschiedenis van discussie en debat. De beweging wordt ook al jaren in de gaten gehouden, vooral door de inlichtingendiensten, maar ook steeds vaker door de politie.

Verstoren

Het 'verstoren' is een verschijnsel dat al jaren wordt toegepast door de politie. Het wordt gebruikt tegen verdachten waarvan de politie te weinig bewijs in handen heeft om ze aan te houden, verdachten waarbij te weinig bewijs is om voor lange tijd te veroordelen, verdachten van jihadisme, terrorisme veroordeelden die hun straf hebben uitgezeten, voetbalsupporters en andere burgers lastig te vallen. Het is te vergelijken met stalking, maar dan door de overheid die burgers stalkt.

Tijdens demonstraties in de zomer van 2014 in Den Haag werd 'Abulkasim' gestalkt door de politie. Abulkasim zet zich in voor demonstraties gericht tegen Israël en pro Gaza. Protesten die in alle openheid plaatsvinden en als zodanig worden georganiseerd, meestal op Facebook of tijdens openbare manifestaties waarbij opgeroepen wordt om deel te nemen aan volgende demonstraties en acties.

Abulkasim was betrokken bij het blokkeren van de Israëliëse ambassade en het ministerie van Defensie. Voor de mobilisatie werden Facebook-pagina's aangemaakt met de namen 'Burgerlijke Ongehoorzaamheid - Blokkeer de Israëliëse Ambassade' en 'Burgerlijke Ongehoorzaamheid - Blokkeer het Ministerie van Defensie'. Op beide pagina's was te lezen hoe de actie vorm zal krijgen, wat het doel ervan is en wanneer ze zullen plaatsvinden. Zo zou de Israëliëse ambassade op 5 augustus om 12:00 uur worden geblokkeerd en het ministerie op 19 augustus om 12:00 uur.

Het ging hierbij om blokkade-acties, openlijk aangekondigd, beiden onder lunchtijd. De potentiële deelnemers aan de acties waren over het

algemeen ook bekend door hun melding op Facebook. De politie heeft in geval van aangekondigde acties immer de behoefte een 'leider' aan te wijzen, een gesprekspartner waar dan 'afspraken' mee worden gemaakt. Abulkasim werd door de politie gezien als 'leider' of 'contactpersoon', hoewel de oproep op Facebook niet was ondertekend en er meerdere mensen hadden aangegeven eraan deel te zullen nemen.

Staande gehouden

Terwijl Abulkasim op 5 augustus op weg was naar de actie bij de Israëlische ambassade, werd hij staande gehouden. Hij moest zich identificeren. Weigeren is dan geen optie, want dan word je in de regel aangehouden en meegenomen naar het politiebureau. Er was geen reden om hem staande te houden, maar de agenten deden het gewoon. De WUID, de Wet op de Uitgebreide Identificatieplicht, wordt regelmatig gebruikt als gewone identiteitscontrole door de politie, heeft eerder onderzoek van Buro J&J aangetoond. De wetgever heeft dit weliswaar verboden, maar de politie komt er altijd weg mee. Politici, rechters en toezichtorganen hebben zich nog nooit uitgesproken tegen dit misbruik.

De politie wist precies wat er bij de ambassade stond te gebeuren, daarvoor is geen inlichtingendienst nodig, het was op Facebook te lezen. *'Dinsdag om 12:00 verzamelen we op de Buitenhof, om vervolgens samen de ingang te gaan blokkeren. De actie gaat alleen door als minstens 50 mensen meedoen'*, vermeldt de pagina Burgerlijke Ongehoorzaamheid. De agent gaf zijn gegevens door aan het bureau, waarom is onduidelijk. Wat er vervolgens met die data gedaan wordt, werd hem niet mede gedeeld. Zijn gegevens zijn in de 'databank activisme' beland, vernam Albukasim twee weken later.

Abulkasim kon na drie kwartier zijn weg vervolgen naar het verzamelpunt, waar rond de veertig actievoerders aanwezig zijn. Die kregen van de politie te horen dat zij niet in de buurt van de ambassade mochten komen. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid te maken met de algemene politiek ten aanzien van diplomatieke relaties, en specifiek de goede relaties met Israël, maar ook met de verkrampte wijze waarop de Hofstad met politiek protest omgaat. (zie hiervoor het onderzoek van Buro J&J naar zes jaar demonstreren in Den Haag)

Nadat de actievoerders, waaronder Abulkasim, vervolgens dan maar de rijbaan bij het Buitenhof blokkeerden, werden ze aangehouden. Aan het begin van de avond werd men vrijgelaten met de aankondiging een boete te zullen krijgen. De daarop volgende blokkade-actie bij het ministerie van Defensie was voor de Haagse politie aanleiding om vooraf middels intimidatie van een van de initiatiefnemers, Abulkasim dus, ertoe aan te zetten van het protest af te zien.

Huisbezoek

Op 17 augustus 2014, twee dagen voor de actie, stonden er twee agenten voor de deur van de woning van Abulkasim in Rotterdam die zelf niet thuis was. Een medebewoner deed open en nam telefonisch contact op met Abulkasim, maar die wilde niet op komen dagen uit angst te worden aangehouden. Hij liet het er hier niet bij zitten en ging met anderen verder met het voorbereiden van de actie bij het ministerie van Defensie dat voor korte tijd werd geblokkeerd. Uiteindelijk belandden de actievoerders zittend op de trambaan waarna de politie overging tot aanhouding.

Niet alleen Abulkasim kreeg thuis bezoek van de politie met als doel af te zien van de actie. Daags na de actie kreeg mede-organisator 'Dhai' agenten voor zijn deur die met hem willen 'praten'. Hij bleek echter niet thuis, zijn vader stuurde de agenten onverhoopt weg. Waarom vallen agenten burgers thuis lastig die openbare acties organiseren? Was hier soms sprake van een verstoring van de openbare orde die Den Haag plat zou leggen? Nee, het betrof openlijk aangekondigde acties waarover de politie alle informatie in handen had. De autoriteiten gingen er desondanks met gestrekt been in.

Buro Jansen & Janssen

Inlichtingendienst intimideert anti-monarchist

Rond de kroning van Willem-Alexander in 2013 komt een jongeman in aanraking met politie en een inlichtingendienst. Hoewel zonder strafblad wordt Simon, die kritiek heeft op de monarchie, opgenomen in een databank en streng in de gaten gehouden. Alsof protesteren tegenwoordig een ideologische misdaad is.

Veel animo om de abdicatie van Beatrix en de kroning van Willem-Alexander te verstoren was er niet in 2013. Gelet op de politieke geschiedenis van de vader van Maxima Zorreguieta was daar misschien wel alle aanleiding toe. Het verleden van Jorge Zorreguieta doet denken aan de Duitse afkomst en hun rol in de Tweede Wereldoorlog van zowel Prins Claus als Prins Bernard. Straatprotest is in het algemeen sterk teruggelopen en het verzet tegen het koningshuis was meestal een bijzaak van belangrijkere politieke issues zoals woningnood.

Desondanks probeerden journalisten voorafgaande de kroning van 30 april 2013 eindeloos het gedoofde vuurtje van 1980 weer op te stoken, alsof ze verlegen zaten om een goede rel. Maar er kwamen geen massa's demonstranten op de been. De overheid nam de rellen op 30 april 1980 ook als ijkpunt. Het land werd rond de kroning van Willem-Alexander in hoogste staat van paraatheid gebracht. Eenieder die gebruik wenste te maken van zijn vrijheid van meningsuiting, werd verwijderd, geïntimideerd, gestalkt en in de gaten gehouden.

Het begon al op 1 februari 2013 toen studente Joanna tijdens een bezoek van toenmalig koningin Beatrix aan Utrecht een bord omhoog hield met de tekst 'Weg met de monarchie, het is 2013'. De politie beweerde dat '*de sfeer grimmig werd*' [AD, 04-02-] '*voor haar eigen bestwil is gevraagd het gebied te verlaten*' [de Volkskrant, 05-02-13] en andere argumenten om de grondrechten van burgers te schenden. Joanna kreeg door haar arrestatie veel media-aandacht, maar zij was niet de enige die actief was in die tijd.

'Geef niet aan Maxima'

Ook 'Simon' probeerde op 26 februari in Leiden een kartonnen bordje met het opschrift 'Neem van de Maxima' omhoog te steken. Het lid van het koninklijk huis op bezoek bij het Universitair Medisch Centrum (LUMC) was niet Beatrix maar prinses Maxima. Wie achteraf de foto's van de toegestroomde persfotografen bekijkt, komt tot de overtuiging dat er geen protestactie heeft plaatsgevonden. Er bestaan echter ook foto's waarop te zien is dat Simon een bord omhoog probeert te houden, terwijl

hij omringd wordt door agenten die hem dat proberen te verhinderen. De foto's bevinden zich in de databank van de politie Haaglanden.

In tegenstelling tot Joanna werd Simon niet verwijderd, de spanning viel blijkbaar mee of de politie probeerde een blamage als in Utrecht te voorkomen. Aan de foto's van de politiefotograaf is duidelijk te zien dat hij een goed beeld van Simon heeft weten vast te leggen. Van Simon, en enkele anderen waarmee hij in Leiden protesteerde, werd een dossier aangelegd waarmee hij in een later stadium mee zou worden geconfronteerd. Waarom Simon in een databank terecht kwam, is onduidelijk. Want het enige wat hij in februari 2013 heeft gedaan is het ophouden van een bord, waarmee de man gebruik maakte van een van zijn grondrechten.

Ten aanzien van Simon werden gegevens verwerkt, zoals dat eufemistisch heet. Hij komt voor in de Basisvoorziening Handhaving (BVH), Summ-IT en het Herkenningsdienstsysteem (HKS). Met zijn actie in Leiden werd hij ingedeeld bij BVH Den Haag: *'Rapp hebben toezicht gehouden bij een bezoek van HKH prinses Maxima aan het Poortgebouw aan de Rijnsburgerweg 10, te Leiden. Tijdens het toezicht kwamen twee mannen in beeld welke stukken karton met zich mee droegen. Daarnaast gevraagd lieten zij zien wat er op de stukken karton stond. Hierop was te lezen de tekst: 'Geef niet om Maxima, Geef aan de minima.' Hen in de gaten gehouden tijdens het uitgeleiden van de prinses.'*

Dat naast de politie ook andere diensten die dag bovenmatig aanwezig waren in Leiden, en dat voor twee personen die van hun grondrechten gebruik maakten, bleek naderhand. Simon werd na de actie aangesproken door ene Remco, een man van rond de twee meter, kleine ogen, kalend, smal gezicht en goedlachs alsof het de normaalste zaak was dat hij om Simon's contactgegevens vroeg. Remco was nogal SKA-achtig gekleed, groen geblokt overhemd, dr. Martens schoenen, een beetje clownesk. Remco bleek een man te zijn van de inlichtingendienst, mogelijk de Nationale politie, de DKDB of de AIVD.

Vlaggenstrijk

Simon is ook niet echt politiek actief, maar heeft wel in een kraakpand gewoond en is te vinden in studenten- en kraakkringen. Hij wijdt zijn tijd vooral aan zijn studie. Op donderdagnacht 25 april 2013, vier dagen voorafgaande de kroning, fietste Simon in beschonken toestand door het centrum van Amsterdam naar huis. Bij het passeren van de Blauwbrug vielen hem de vele speciale kroningsvlaggen op. Hij nam daar dusdanig aanstoot aan dat hij van zijn fiets stapte om de vlaggen te verwijderen. Dat klusje verliep niet vlot maar hij kreeg hulp van twee voorbijgangers.

Buiten het zicht van Simon stopte een man zijn rit op de scooter. De twee passanten die hem vriendelijk hielpen met het strijken van de vlaggen

maakten zich uit de voeten. Simon werd vervolgens op vakkundige wijze vastgepakt door de berijder van de scooter, al lukte het hem nog wel ook de laatste vlag neer te halen. In het proces-verbaal van zijn aanhouding wordt een agent die nacht op het Waterlooplein werd aangesproken '*door een hem onbekend gebleven persoon, die vertelde dat personen vlaggen aan het vernielen waren op de Blauwbrug.*' Twee agenten togen daarop naar de Blauwbrug waar ze de berijder van de scooter aantroffen.

'Getuige L. verklaarde dat hij over de Blauwbrug liep en zag dat de man, die de collega nu vasthield, samen met twee andere mannen de vlaggen die vast zaten aan de Blauwbrug los sneden en deze in de Amstel gooiden. Het ging om ongeveer 10 vlaggen (pv aanvang onderzoek – aanhouding).' Getuige L. hield 'NNman 3' vast. '*Op dat moment wil de andere man zich los maken en deze rende weg. Hierop is de collega uit zijn dienstvoertuig gegaan en achter de man aangerend. De collega sommeerde de man te blijven staan, maar deze gaf er geen gehoor aan. De collega haalde de man in en greep de man vast. (pv aanvang onderzoek – aanhouding).'*

Waar de scooter van de man was gebleven, is onduidelijk. Wie de eerste man was die de politie op het Waterlooplein aansprak blijft ook onduidelijk. Simon werd aangehouden en meegenomen naar het bureau. Het verhaal van getuige L. is vervolgens enigszins gewijzigd: '*De getuige verklaarde dat hij vannacht op zijn snorfiets via de Damstraat de brug over reed langs de Stopera. [...] De getuige zag toen dat er een politievoertuig aan kwam en terwijl de motor van dit politievoertuig nog draaide sprong er een politieambtenaar uit en deze pakte de NNman3 vast.'* De man die de politie zou hebben gewaarschuwd op het Waterlooplein werd niet gehoord.

Verhoring

Simon had in zijn rugzak wat gereedschap (spuitlijm, een ratel en wat doppen) en twee pamfletten zitten. Een met '*de afbeelding van prins Willem Alexander en de tekst: 'geen woning geen koning'* en een pamflet met de tekst '*GEZOCHT Wilhelm-Alexander Klaus Georg von Amsberg zur Lippe-Biesterfeld. Jaarlijkse beloning 110.000.000 euro. Het is 2013.'* De politie benaderde het bedrijf dat in het kader van project Kroning evenementsvlaggen in de stad hing. Een vertegenwoordiger van het bedrijf kwam 26 april 2013 aangifte doen.

Simon werd drie keer verhoord door de politie. Bij het tweede verhoor werd hij gevraagd wat hij van het koningshuis en de aankomende kroning vond. Reden van aanhouding was vernieling. Op veel vragen gaf Simon geen antwoord. De politie wilde graag zijn huis doorzoeken, maar hij weigerde medewerking. Opvallend is ook dat de politie tijdens het verhoor hem het pamflet 'gezocht Willem Alexander' voorhielden. "Begrijp je dat dit opruiend is", zeiden ze erbij.

Het verhoor ging verder: "We hebben een foto gezien met de spreuk geen Maxima maar minima. Is die van jou?" Tijdens het verhoor had de politie een dik dossier op tafel liggen. Voor iemand die nog nooit met justitie in aanraking is geweest, is dat opmerkelijk. Blijkbaar waren de foto's uit Leiden al aan zijn dossier toegevoegd. De lijst met vergrijpen leek te groeien: pamflet ophouden met 'Neem van de Maxima', vervolgens vlaggen vernielen en nu opruiing vanwege het pamflet 'Geen woning Geen Koning'.

De politie wilde ook van Simon weten of hij soms van plan was iets op 30 april te ondernemen en wie zijn handlangers dan wel niet waren. "Heb jij contacten in de krakerswereld? Ken jij M. van D.? Ken je O.A. en/of B.D.?" Uit het spervuur aan vragen en het dikke dossier blijkt duidelijk dat Simon werd gezien als een potentieel gevaar voor de kroning. Het dossier van hem is sinds de actie in Leiden flink gegroeid. Voor het derde verhoor mocht Simon zijn advocaat drie minuten spreken, die op dat moment nog geen enkel stuk ten aanzien van de aanhouding had mogen inzien.

Simon werd in verzekering gesteld en kreeg een gedragsaanwijzing overhandigd: *'U ontvangt deze brief in het kader van de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (WMEVEO), ook wel de Voetbalwet genoemd. U wordt verdacht van het plegen van openlijk geweld tegen goederen subsidiair van vernieling. Het betreft de vlaggenmasten op de Blauwbrug respectievelijk het Waterlooplein te Amsterdam. Op grond van het proces-verbaal van de Nationale Politie, Eenheid Amsterdam-Amstelland leg ik u een gebiedsverbod op; het verbod geldt op 30 april 2013 vanaf 00:01 uur tot en met 23:59 uur.'*

Inlichtingendossier

Je bent nooit eerder met justitie in aanraking geweest. Je protesteert op 26 februari 2013 tegen Maxima in Leiden, waarna je erachter komt dat je reeds bent opgenomen in een databank van personen die protesteren tegen de kroning. Er blijken foto's van jou te zijn gemaakt en er is een dossier over jou samengesteld. Bij het protest in Leiden werd je niet aangehouden. Het is dus geen een strafdossier, maar een inlichtingendossier.

Vervolgens trek je op 26 april 2013 vlaggen op de Blauwbrug in Amsterdam naar beneden. Je wordt daarbij op heterdaad betrapt en belandt in de cel. Je wordt daar een nacht en een dag vastgehouden, tijdens de verhoren ligt er een vuistdik politiedossier van je op tafel, met foto's van jou genomen bij een eerder proces, namen van vrienden en kennissen die allen geenszins met justitie in aanraking zijn geweest. Je wordt aangemerkt als een gevaar voor de samenleving. De Voetbalwet wordt uit de kast gehaald om je een gebiedsverbod op te leggen op 30 april 2013 en ook op die dag word je gemonitord.

Simon protesteert namelijk op 30 april 2013 tegen de kroning. Hij is aanwezig op het Waterlooplein waar verzameld wordt voor een betoging. Plotseling komen er drie agenten op hem af met in hun gezelschap Remco van een inlichtingendienst die Simon een maand eerder in Leiden had aangesproken. Remco vertelt Simon dat het vlaggen snijden niet zo handig is geweest.

Hij zegt verder dat Simon een gebiedsverbod opgelegd heeft gekregen en checkt telefonisch of hij wel op het Waterlooplein aanwezig mag zijn. Ook vraagt hij aan Simon aan of hij soms van plan is om naar het alternatieve café Vrankrijk te gaan. Simon belandde in een databank en werd nauwlettend in de gaten gehouden. Waarom? Is protesteren tegenwoordig een ideologische misdaad?

Buro Jansen & Janssen

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/simondevlaggenkoningbijlage.pdf>

Linkse activist krijgt van politie stempel 'terrorist'

Jonas, een activist uit Amsterdam, werd tijdens een demonstratie opgepakt op beschuldiging van belediging. Dit bleek het begin van een langdurige reis langs zowel orwelliaans sinistere geheime diensten en hun verreikende volgsystemen, als langs kafkaiaans tragikomische ambtenaren en hun bureaucratische acrobatiek. Hier volgt zijn relaas.

'Op 1 mei 2012 nam ik in Amsterdam deel aan een strijdbare demonstratie die in het teken stond van de dag van de arbeid. Al na een paar honderd meter vanaf het startpunt op het Mercatorplein werden we ingesloten en aangevallen door de politie. Hoewel ik niet actief was in de voorbereidingsgroep en langs de zijlijn meeliep, was ik een van de eersten die door stillen werd aangehouden. De reden was volstrekt onduidelijk. Net als de meeste andere arrestanten werd ik geregistreerd voor het niet opvolgen van een niet nader gespecificeerd ambtelijk dienstbevel, maar een van de stillen siste in het arrestantenbusje toe dat ze 'weten wie ik ben' en dat ze mij het 'lastig gaan maken'.

'Het waren dezelfde stillen die ik twee dagen eerder op mijn werkplek, waar ik werkzaam ben als beveiliging, tegen het lijf ben gelopen. Zelf zet ik mij reeds vijftien jaar in voor diverse kraak- en antifascistische groepen. Ik fungeer daar veelal in als perswoordvoerder en overleg met ambtenaren en politie in het kader van de te voeren openbare acties.

'Na mijn aanhouding werd ik gedurende twee dagen in voorarrest geplaatst. Hoewel mijn woonadres bekend is bij de politie, verklaarden mij 'dakloos' waardoor ze me langer dan normaal mochten vasthouden. Het bleef tijdens verhoren onduidelijk waarvoor ik vastzat, maar de agenten maakten wel kenbaar dat ze mijn werkvergunning als beveiliging wel eens zouden intrekken. Dit wordt gek genoeg niet vermeld in het proces-verbaal van verhoor. Vlak voordat ik vrij kwam, kreeg ik alsnog een duidelijk geantedateerde en afgestemde verklaring van de aanhoudingseenheid in handen waarin wordt gesteld dat ik zou zijn opgepakt wegens belediging van een agent. Mijn dagvaarding werd snel nog even aangepast.

Aanname onbetrouwbaarheid

'Ik vernam vervolgens geruime tijd niets meer van deze zaak totdat ik op 6 juni 2012 een brief ontving van de politie waarin werd gesteld dat ze de toestemming voor mijn werk als beveiliging wilden intrekken op grond van een 'algemene aanname van onbetrouwbaarheid'. Als beveiliging heb je goedkeuring nodig van de politie in de vorm van een werkvergunning. Ik

had op dat moment nog een blanco strafblad, maar de politie mag zich voor intrekking van werkvergunning van de wetgever ook baseren op zaken waar ik nooit voor vervolgd ben en gegevens van zowel de CIE (Criminele Inlichtingen Eenheid) als de RID (Regionale Inlichtingendienst). Mijn advocaat en ik gingen hiertegen in verweer en ondertussen kwamen de stukken voor mijn strafrechtzitting ook binnen.

'Tot onze verbazing troffen we in mijn dossier een 'dienstgeheim, na gebruik vernietigen' uitdraai aan van een soort Google-zoekopdracht van 11 juni 2012, uitgevoerd door een politieambtenaar in 27 verschillende databanken en volgsystemen. Het betrof niet alleen bestanden van bijvoorbeeld de gemeente en de RDW, maar ook allerlei interne politiestructuren. Al snel bleekt dat meerdere arrestanten van die 1 mei betoging zo'n uitdraai per ongeluk (?) in hun dossier hadden ontvangen, maar ik was de enige waarbij vermeld stond dat ik per 8 mei 2012 ben toegevoegd aan de 'doelgroepmonitoring Terreur, politie Amsterdam Amstelland' in het 'NL-VIP' bestand.

'Op 8 juli 2012 moest ik, samen met een aantal andere verdachten van de betoging, voor de politierechter verschijnen. Mijn advocaat en ik wilden natuurlijk allerlei getuigen horen, waaronder de stillen die me hebben aangehouden, maar ook de commissaris die verantwoordelijk is voor de mysterieuze doelgroepmonitoring. De politierechter schoof echter alles wat niet direct met de feiten waarvan ik werd beschuldigd van tafel onder het mom dat ik daar een klachtenprocedure over diende te voeren.

'Wél mocht ik wat agenten en getuigen laten horen over mijn aanhouding, waardoor mijn zaak niet inhoudelijk werd behandeld. De aanwezige rapporterende journalist van *Het Parool* miste helaas de potentiële scoop van hetgeen er besproken werd over het bestaan van geheime terreurverdachtenlijsten waar zonder democratische controle politiek activisten met blanco strafbladen op worden geplaatst door anonieme politiefunctionarissen. Mijn zaak werd terugverwezen naar de rechter-commissaris voor aanvullende verhoren en voor onbepaalde tijd aangehouden.

'Het leek er in de maanden die volgden op dat ze bij het OM hard hun best deden om mijn zaak te vergeten. Maar zolang de kwestie niet was afgerond en mijn werkvergunning nog steeds in gevaar was, bleef mijn advocaat hen verzoeken om het verhoor van onze getuigen in te plannen. Inmiddels had ik ook videobeelden als bewijsmateriaal in handen gekregen die mijn onschuld aantoonde. Als de verhoren dan eindelijk in maart 2013 (bijna een jaar later) plaatsvonden, bleek dan ook dat de zaak van het OM nergens op rustte. Helaas konden ze de zaak formeel niet meer seponeren. Ik wacht tot op de dag van vandaag op de afronding van mijn zaak ter zitting.

Klachtenprocedure

'Ondertussen was ik natuurlijk wel begonnen aan een officiële klachtenprocedure. Op 18 juli 2013 diende ik een klacht in bij zowel de Nationale als de Amsterdamse politie en bij het landelijk parket. Omdat ik er rond deze tijd ook achter ben gekomen dat een onbekende geheime dienst geprobeerd heeft een oud-collega van mij als informant te werven, die was gevraagd om bij mijn huidige werkgever te gaan werken om mijn vertrouwen te winnen, diende ik tevens een klacht in bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (CTIVD). Omdat ik inmiddels toch wel erg pijnlijk was geworden van de hele situatie, diende ik tenslotte ook een verzoek in tot inzage van mijn volledige politie- en AIVD dossiers.

'Wat volgde was een ellenlange correspondentie, veel afwijzingen, nieuwe vragen, kastjes en muren. Het Landelijk Parket schreef dat ze ter goeder trouw hadden gehandeld, de Nationale Politie schoof alles af naar regiokorps Amsterdam-Amstelland, het ministerie van Binnenlandse Zaken wees mijn klacht af en stuurde me door naar de CTIVD, de instantie die me even daarvoor had laten weten mijn klacht af te hebben gewezen omdat de minister nog bezig zou zijn met de zaak. Uiteindelijk kreeg ik een deel van mijn AIVD-dossier thuisgestuurd. Over de informant die men heeft proberen te werven werd ontkennend gecommuniceerd, laat staan dat iemand mij heeft gemeld of dat was gebaseerd op mijn plotselinge status van 'terrorist'.

'Wie mij op als terrorist heeft aangemerkt, op welke gronden, hoe ik weer van dat label af kom, wie inzage heeft in die doelgroep monitoring, wat voor gevolgen het voor mij heeft; ik kreeg pagina's antwoorden toegestuurd maar allemaal nietszeggend. November 2013 mocht ik langs komen bij de CTIVD, maar kreeg daar geen enkel officieel antwoord. Wel moest ik uitgebreid mijn verhaal toelichten. Tussen de regels door werd me echter duidelijk dat de informant waarschijnlijk door de Amsterdamse politie was geworven.

'Langzaam maar zeker kon ik zo wel een aantal zaken, samen met Buro Jansen & Janssen, bij elkaar puzzelen. De doelgroepmonitoring blijkt een project te zijn van politiekorps Amsterdam-Amstelland. NL-VIP staat voor 'verwijs index personen' en betreft het volgsysteem waar je ook wordt geregistreerd als junkie-veelpleger, hooligan of outlaw lid van een motorclub. Iedere keer dat je met de politie in aanraking komt, op welke manier dan ook (niet alleen als verdachte maar ook als slachtoffer, getuige of bij zaken als vergunningen) wordt deze feiten gekoppeld en samengebracht.

'Het lijkt erop dat instanties als OM, CTIVD en het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) geen enkel toezicht houden op deze databanken/bestanden. Het is onduidelijk welk persoon, om welke

reden(en) door welke ambtenaar wordt ingezet en of, hoe en wanneer je er weer uit de databanken verwijderd wordt of niet. En behalve politiefunctionarissen (en dan niet alleen de recherche en RID/CIE maar ook de wijkagent) zouden ook zogenoemde ketenpartners als het OM, maar ook de psychische hulpverlening, theoretisch inzicht kunnen krijgen in de doelgroepmonitoring. Tenminste, bij de verslaafde veelplegers is dat zeker het geval.

Monitoring links activisme

'Naar aanleiding van mijn klachten ontving ik op 4 december 2013 een brief van de politie Amsterdam dat ik de bewuste uitdraai nooit had mogen ontvangen en dat ik daarmee dus ook geen weet zou mogen hebben van mijn opname in dit terreurregister, aangezien ze je daar niet over hoeven te informeren. Wel werd mij medegedeeld dat dankzij mijn klacht (over iets wat ik dus niet mocht weten) ze inmiddels besloten hadden dat ik per abuis opgenomen ben in de doelgroep monitoring 'terreur' en dat ze een nieuwe doelgroep monitoring 'links activisme' hadden aangemaakt waarin mijn gegevens zijn ondergebracht. Of er sprake is geweest van een informant lieten ze niets los. Wel benadrukte de politie dat ze vanwege hun taken op het gebied van de bescherming van de openbare orde het recht hebben om informanten te werven en te runnen.

'Ik stelde hierop natuurlijk direct een nieuwe klacht op waarin ik aangaf te willen weten welke grond de politie het recht geeft om bestanden over linkse activisten aan te leggen en waarom dergelijke zware middelen (opname in een databank terreur en het werven en runnen van informanten) zouden mogen worden ingezet tegen een persoon met een blanco strafblad, die al jaren in alle openbaarheid optreedt als perswoordvoerder en contactpersoon voor de politie rondom demonstraties en die bij een daarvan bewijsbaar onrechtmatig werd aangehouden.

'Uiteindelijk werd deze kwestie in juni 2014 afgekapt met een brief van de politie waarin wordt vermeld dat ze mij nu ook uit de doelgroep monitoring 'links activisme' hebben verwijderd en ik dus niet langer belanghebbende ben. Echter alle mensen wiens gegevens er nog wel instaan, worden hier dus echter nooit over geïnformeerd (tenzij per ongeluk zoals in mijn geval). Vanwege die onbekendheid is niemand in staat om zich hiertegen te verweren. Aangezien het duidelijk is dat er ook niemand toezicht houdt op deze informatie vergaring en labeling, kan het zomaar zijn dat iedereen, ook u, in zo'n databank vermeld wordt.

'Inmiddels is het november 2014 en wacht ik nog steeds op afronding van mijn rechtszaak, hangt mij nog steeds een intrekking van mijn werkvergunning boven het hoofd en heb ik ordners vol met brieven, dossiers, klachten, halve antwoorden en afwijzingen in bezit. Ik heb wel

echter heel wat kleine snippers informatie bij elkaar gesprokkeld over deze doelgroepmonitoring en vergelijkbare systemen, waar ik samen met Buro Jansen & Janssen verder in wil duiken.

Buro Jansen & Janssen

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/politieictdemonstrantisterroristbijlage.pdf>

Grasduinend door mijn politiedossiers

Wat in het artikel 'Linkse activist krijgt van politie stempel terrorist' al aan de orde kwam, is dat 'Jonas' in het kader van zijn klachtenprocedure om inzage verzocht heeft van zijn AIVD- en politiedossiers. Een samenvatting van hetgeen hij van de verschillende diensten heeft ontvangen.

Na aanvraag van jouw AIVD-dossier krijg je dit gewoon per aangetekende post thuisgestuurd. Hierbij is het van belang te vermelden dat je alleen informatie krijgt die ouder is dan vijf jaar en niet meer 'actief' is. Bovendien moet jij, in je aanvraag, in algemene termen specificeren over welke onderwerpen jij denkt dat ze allemaal informatie over jou kunnen hebben verzameld. Het kan dus zijn dat jij niet alles in handen krijgt.

Mijn AIVD-dossier bestaat voor het grootste deel uit zogenoemde 'meldingsformulieren' van verschillende RID-eenheden door het hele land. Dit zijn verslagen van lokale politieagenten die tevens een inlichtingendienst taak hebben en via deze weg de dienst informeren. De verslagen hebben meestal betrekking op demonstraties en acties, wie de politie daarbij heeft aangehouden en welke 'prominente' personen of personen in wie de dienst interesse heeft, als deelnemer zijn geobserveerd. Verslagen van bijvoorbeeld een kraakactie waarbij gerapporteerd wordt dat er mensen aan deelnemen die zich ook inzetten voor dierenrechten of antifascisme.

Dossier AIVD

Een korte bloemlezing uit mijn AIVD-dossier. Ik nam in 1999 deel aan een openbare milieuactie van GroenFront! waarbij we gingen rolschaatsen over een snelweg in Den Haag met 89 aanhoudingen als resultaat. Het meldingsformulier over deze actie bevat naast een verslag een volledige namenlijst van arrestanten die niet anoniem waren gebleven.

Een melding aan een BVD-team (thans AIVD, red.) waarvan de naam is weg gelakt, maakt gewag van personen die in 2002 tijdens de Eurotop in Brussel werden aangehouden. Hierin wordt onder meer vermeld dat ik in 1997 als 'de nieuwe generatie krakers' ben geïnterviewd naar aanleiding van een wildkraakactie in Diemen en in 2000 ben aangehouden bij een kraakactie in de Kinkerstraat in Amsterdam.

Er is een melding van alle personen die zijn herkend tijdens een rechtszaak over de uitlevering van de Catalaanse activist en zanger Juanra. Grappig genoeg heeft de privacy-witlakker van de RID ijverig de naam Juanra weg gelakt in alle beschrijvingen van de spandoeken zoals '**** moet vrij'

Een bijna geheel weg gelakt verslag over de rechtszaak van de zogenoemde 'ketchup-dames' die minister Verdonk met dat goedje hadden bespoten. Wat nog wel zichtbaar is, is dat ik bij de rechtszaak aanwezig zou zijn geweest als sympathisant.

Een op dezelfde manier onleesbaar gemaakt verslag over de rechtszaak rond de Schipholbrand-posters waarbij alleen zichtbaar is gebleven dat ik aanwezig was bij het hoger beroep over de inbeslagname van die posters door de politie Nijmegen. Een keur aan verslagen over verschillende AFA acties, maar ook verscheidene Nederland Bekent Kleur demonstraties waar onder'meer "AFA-sympathisanten" bij aanwezig zouden zijn geweest en een aantal streetraves.

Politiedossiers

Via de post ontving ik al een summier overzicht van alle proces-verbalen van de politie waarin ik voorkom, niet alleen als verdachte maar dus ook van elke zaak waar je ooit als getuige of slachtoffer bent genoemd. Als je de bijbehorende documenten en de overige informatie die ze over je hebben ook daadwerkelijk wilt inzien, moet je langsgaan bij het politiebureau in je woonplaats. Je mag de proces-verbalen niet kopiëren dus neem een kladblok of iets dergelijks mee. De stukken zijn per politieregio verdeeld (ook hier dien je bij aanvraag aan te geven van welke regio's je verwacht dat ze iets over je bezitten).

De Amsterdamse politie beperkt zich in de stukken die ik mocht inzien vooral tot het registreren van daadwerkelijke aanhoudingen, de meeste andere stukken gaan over de Verdonk/Schipholbrand spandoeken en een komisch verslagje van een buurtagent naar aanleiding van de eerder genoemde wildkraak in Diemen, waarin hij mededeelt ons uit het pand gebluft te hebben omdat hij bang was dat we contacten zouden leggen met 'echte' krakers uit 'de stad'.

Een proces-verbaal over de ontruiming van de eerste verdieping van kraakpand het Wilde Westen in Amsterdam, waarbij de nooit opgepakte krakers van nogal heftige zaken werden beschuldigd door de ME en waarbij ik optrad als woordvoerder van het kraakcafé op de begane grond, kreeg ik opvallend genoeg niet in te zien omdat die teveel 'operationeel gevoelige informatie' zou bevatten over de 'tactieken en handelingen van de ME'.

De politie Midden-Nederland lijkt veeleer bezig te zijn met het uitvoeren van een politieke inlichtingen taak. Veel zaken gaan over AFA, vluchtelingen-activisme en GroenFront Opvallend is dat hun dossiers veel samenvattingen van kranten en tv-verslagen over lokale kraakpandjes in Amsterdam bevatten die zij uitgewerkt hebben omdat er landelijke AFA activisten in voorkomen.

Verder een verslag van een solidariteits actietour met vluchtelingen waar ik, ondanks dat ik daar niet bij aanwezig was, gezien zou zijn. Opvallend hierbij is dat de politie 'werkstudenten' in burger zou hebben ingezet om met foto's van bekende activisten op zak de acties te observeren. Met een 'helm-camera' zouden gesprekken tussen activisten gevolgd en opgenomen zijn.

Uit Oost-Nederland ontving ik een zeer lange en kunstig zwart gemaakte lijst van alle arrestanten bij een massa-arrestatie tijdens een antifascistische demonstratie in Arnhem.

RID dossier

Tenslotte heb ik ook verzocht om inzage in mijn RID dossier omdat, ondanks dat ik daarvan al redelijk wat had mogen ontvangen via de AIVD, wel benieuwd was wat er nog meer, met name aan zogenaamd 'zachte' informatie, via deze weg naar boven zou komen. Hier mocht ik echter geen daadwerkelijke stukken van inzien, al heeft de privacy-ambtenaar van de politie wel een soort tijdlijn/samenvatting voor me opgesteld.

Veel daarvan maakt onderdeel uit van het aan mij verstrekte AIVD-dossier, vooral van alles met betrekking tot AFA, Nederland Bekent Kleur en GroenFront! demonstraties. Toch bevat de samenvatting ook bepaalde opvallende zaken, met name daar waar de politie niet de AIVD terzijde staat maar omgekeerd.

Zo heeft het Gelderse rechercheteam dat de moord op Louis Sévèke onderzocht bij de AIVD geïnformeerd of ze konden vertellen wie er achter mijn mailadres schuil ging omdat ze mij als mogelijke getuige wilden horen. Enige jaren voorafgaande de moord heb een enkele keer Sévèke gemailld. In 2007 werd kraakcafé Molli geobserveerd omdat mensen van Autonome Antifa Utrecht aanwezig zouden zijn bij een bijeenkomst van AFA-Amsterdam.

In 2010 was er aandacht voor de feministische demonstraties tegen anti-abortus fundamentalisten. Het jaar daarop werd onderzoek verricht naar 'black block krakers en bolwerken' waarbij 'mogelijke betrokkenen en principe panden' werden geïnventariseerd. Waarschijnlijk was dit een gevolg van de invoering van het kraakverbod. Interessant zou zijn om te weten te komen of deze inventarisatielijst gebruikt is om een prioriteitenlijst op te stellen voor de op handen zijn de ontruiming.

Lonend

Als je het geduld ervoor weet op te brengen, kan het zeer lonend zijn om inzage in je dossiers te verkrijgen. Natuurlijk is de informatie die je ontvangt onvolledig en grotendeels gecensureerd, maar als meer mensen

het zouden opvragen kan je uit alle puzzelstukjes wel degelijk een duidelijk beeld krijgen van waar de politie en AIVD zich mee bezighouden.

Bovendien kan jij of anderen, met de informatie die je op deze manier verkrijgt (denk aan dossier, proces-verbaal nummers, onderzoek en teamnamen) verder graven door middel van Wet Openbaarheid Bestuur procedures en Ombudsman en CTIVD klachten. Gelet op het feit hoe ver zij gaan met het in de gaten houden van links activisme, is het niet meer dan redelijk om de betreffende diensten op onze beurt te observeren.

Buro Jansen & Janssen

Meer informatie over de procedures betreffende het opvragen van dossiers: <http://www.openheid.nl/>

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/verslagjonasbijlage.pdf>

Doelgroep monitoring: Politiek protest

Onder het mom van 'veiligheid van de staat' roept de politie, naar Amerikaans voorbeeld, steeds meer databanken in het leven. Gegevens over personen die politiek activisme bedrijven komen er eveneens in voor. We hebben de AIVD niet langer nodig.

In Nederland en een groot deel van de 'westerse' wereld is het een gewoonte om mensen die politiek actief zijn in de gaten te houden. Meestal gaat het om afwijkende opinies, zoals in het verleden ten aanzien van het communisme, vrouwenrechten, bewapening etc. In Nederland wordt dit stalken door de overheid meestal gedaan door de inlichtingendiensten en met name de AIVD.

In andere landen zoals de VS speelt de politie (FBI) een belangrijke rol bij deze constante overheidsobservatie. De FBI legde bijvoorbeeld databanken aan van mensen die protesteerden tegen de Amerikaanse betrokkenheid bij de bezetting van Irak, maar ook recentelijk rond Occupy. Argument is altijd de zogenoemde 'veiligheid van de staat.' Mensen die protesteren tegen overheidsoptreden zouden een 'gevaar zijn voor de nationale veiligheid.'

Databanken

In Nederland rukt het Amerikaanse model in toenemende mate op. De politie verzamelt zelf steeds meer over politiek actieve burgers. Dit gebeurde in het verleden al door de lokale tak van de inlichtingendiensten (PID/RID), maar de politie lijkt zich zelf steeds meer een eigen informatiepositie te willen verwerven. Daar waar in het verleden de scheiding tussen opsporings- en inlichtingentaken het uitgangspunt was met betrekking tot de taken van politie en geheime diensten, lijkt die scheiding in het nieuwe tijdperk langzaam te verdwijnen.

In principe heeft de politie die informatiepositie natuurlijk al via de lokale 'inlichtingendienst mensen' van de RID. De ervaring met inlichtingen, geruchten, vage aanwijzingen, het runnen van informanten, infiltranten en ander 'soft' politiewerk gebeurt al via de CIE (Criminele Inlichtingen Eenheden) en de RID die in het kader van de openbare orde inlichtingen verzamelt.

Die laatst genoemde inlichtingen, verzameld in het kader van de openbare orde, werden al gebruikt voor het in kaart brengen van voetbalsupporters, maar ook bijvoorbeeld voor leden van jeugdgroepen, drugsgebruikers, dak- en thuislozen, veelplegers, hangjongeren en motorclubs, recentelijk meer in beeld gekomen.

Databanken zijn steeds eenvoudiger aan te leggen door een verdergaande digitalisering van de politiedata. Een eenvoudig vinkje kan een persoon onderbrengen bij een groep. In 2006 beschrijft een journaliste van *NRC Handelsblad* in het artikel 'Hangjongeren op politiefoto' hoe kinderlijk eenvoudig zo'n databank wordt aangelegd. 'De wijkagenten maken een foto 'als jongeren tot een groep behoren, die voor overlast zorgt', zegt Dineke Mekel. De jongens hebben niet altijd strafbare feiten gepleegd. De politie Zuid-Holland Zuid slaat foto, naam en adresgegevens van hinderlijke hanggroepjongeren op in een database.'

GBA en andere standaard politiegegevens zijn al voorhanden en in een handomdraai heb je een databank, register, database of hoe je het ook noemt, aangelegd. De scheiding tussen verdachte van een strafbaar feit of gewoon rondhangen is in het voorbeeld van de politie Zuid-Holland al verdwenen. Bij voetbalsupporters is dat ook reeds het geval. Deze ontwikkeling is ook versneld door de verruiming van artikel 141 Strafrecht waardoor mensen in groepsverband kunnen worden vervolgd. Daarvoor is data nodig en die is afkomstig van registers of databanken, eerst zonder verdenking, later met verdenking.

Ongeregeldheden of de kans daarop worden vaak gebruikt als argument om databanken aan te leggen. In hetzelfde NRC artikel wordt het volgende hierover gezegd: 'Met de inventarisatie kan de politie jeugdgroepen gericht aanpakken en zo de openbare orde handhaven.' Het woord strafbaar feit, crimineel handelen of enige 'wanordelijkheid' komt niet meer bij de oorspronkelijke reden voor het aanleggen voor.

Politieke politie

In principe is er sprake van een strikte scheiding tussen mensen die politiek buitenparlementair actief zijn en de categorieën hangjongeren, voetbalsupporters en andere groepen. Het in de gaten houden van politiek actieve mensen zou het hart van de rechtsstaat aantasten, want per slot van rekening moet iedereen in een 'democratische rechtsstaat' zijn politieke activiteiten kunnen uitvoeren.

Om die politiek actieve mensen tóch in de gaten te houden, omdat zij mogelijk een gevaar zouden kunnen vormen, werden inlichtingendiensten opgetuigd. Zij mogen tegenwoordig informatie over deze mensen verzamelen, maar hebben geen opsporingsbevoegdheden en mogen geen opdracht geven tot aanhouding. Pas als er een kans is op mogelijke strafbare feiten dienen betreffende diensten het Openbaar Ministerie en politie in te lichten die dan tot opsporing over gaan. De scheiding tussen opsporing en inlichtingendiensten is al langere tijd langzaam aan het kantelen door het toelaten van AIVD-bewijs in rechtszaken. Aan de andere kant gaat de ontwikkeling van een 'politieke politie' echter veel sneller.

Ontwikkelingen ten aanzien van de politisering van politie gebeuren zowel internationaal als nationaal. Naar aanleiding van onderzoek van inlichtingenoperaties naar mensen die protesteren tegen de G8-top in Heiligendamm in 2007, kwam een lijst van demonstranten boven tafel die door Nederlandse politie aan hun Duitse collega's was overhandigd voorafgaande de G8-top. Het betrof een lijst van ruim honderd personen die eerder waren aangehouden bij een fietsdemonstratie in Utrecht. Deze arrestantenlijst werd aan een Duitse liaison officier (een agent van de Duitse politie actief in Nederland) overhandigd. Met deze lijst konden Nederlanders Duitse grens worden tegengehouden.

Naar aanleiding van dit G8 Heiligendamm onderzoek kwam een databank boven drijven, genaamd ISTER, Islamitisch Terrorisme. Politieberichten, zogenoemde situatierapportages over protesten van mensen tegen de G8-top, werden in de maanden voorafgaande de top voorzien van de code ISTER.

Buro Jansen & Janssen publiceerde in 2009 over ISTER het volgende: 'In een evaluatie van de Raad van Hoofdcommissarissen naar aanleiding van de G8-top in Duitsland schrijft de plaatsvervangend Korpschef van de regiopolitie Brabant Noord dat in 'ISTER melding wordt gemaakt van de betreffende G8.' De plaatsvervangende korpschef vraagt zich vervolgens af of 'te verwachten is dat gewelddadige demonstraties te linken aan de terreur van ISTER. In de praktijk blijkt dat alle onderwerpen in de situatierapportage ISTER wordt gepompt.'

De korpschef lijkt daar ook zijn bedenkingen bij te hebben. 'Maak in dit soort situaties een afzonderlijk inwinplan met of zonder strategie, maar scheidt in elk geval olifanten van muggen', zo luidt het antwoord op de eerste vraag van de evaluatie. De olifanten komen later nog terug als de korpschef antwoordt dat operationele informatie belangrijk is maar hij vindt dat 'de scheet van de olifant niet onder ISTER' moet worden gebracht.

Politie op pad AIVD

Het onderbrengen van mensen die protesteren tegen de politieke elite van de G8 in een kaartenbak van islamitisch terrorisme, is dat zo vreemd? Vanuit het perspectief van een demonstrant is dat zeker vreemd, die wordt per slot van rekening bestempeld als terrorist. Vanuit het perspectief van de staat zal het één pot nat zijn. Je hebt een kaartenbak voor hangjongeren, motorrijders, drugsgebruikers en waarom dan niet van personen die protesteren. Dat is misschien een diverse groep, maar dat zijn de andere categorieën ook dus wordt de database ISTER genoemd, naar de voor de staat belangrijkste groep mensen die in de gaten worden gehouden, de radicale moslimjongeren. ISTER als databank sluit naadloos aan op het project ideologische misdaad en de doelgroep monitoring van buitenparlementair protest.

In 2010, een jaar na de ontdekking van ISTER, publiceerde Buro Jansen & Janssen over Ideologische misdaad. 'Bij de publicatie van het Criminaliteitsbeeld 2005 (CBA) verscheen het deelrapport Ideologisch Gemotiveerde Criminaliteit. De redenering van de medewerkers van de DNR zal zijn geweest dat als de inlichtingendiensten de informatie van de politie opzuigen en slechts uitspugen in ambtsberichten en kant en klare analytische rapporten als 'van Dawa tot Jihad', zij op basis van hun eigen operaties analyses moeten gaan schrijven en bronnen aanboren.' Oftewel, de politie kan ook zelf besluiten op te treden als inlichtingenorganisatie. Zeker met de mensen die nu naar Syrië reizen in het achterhoofd en het feit dat de AIVD de boel niet meer aankan, is het voorstelbaar dat de politie zich steeds meer op het pad van de geheime dienst begeeft.

Tien jaar geleden werd die ideologische misdaad ook al direct aan terrorisme gekoppeld. 'In het hoofdstuk over de financiering gaat het alleen maar over terrorisme. Het woord ideologische misdaad is volledig op de achtergrond geraakt. 'Terrorismefinanciering is vanwege de verwevenheid van terroristische netwerken met nagenoeg alle vormen van geld genererende criminaliteit meer een container begrip dan een zelfstandige criminaliteitsvorm', is te lezen bij de financieringsbronnen. De bronnen die worden opgenoemd zijn onder andere 'goede doelen organisaties, sponsoring en horeca'. De voorbeelden van organisaties en politieke partijen uit de voorgaande hoofdstukken worden in een keer op een hoop gegooid met terrorisme, opnieuw zonder dat er enig bewijsmateriaal wordt aangevoerd.'

Zo komt een activist voor een betere wereld via de ideologische wereld in de ISTER-database terecht, iets dat in 2013 duidelijk werd in de persoon van 'Jonas' die gearresteerd werd bij een poging om te gaan demonstreren. (zie het artikel '*Linkse activist krijgt van politie stempel 'terrorist'*' in deze nieuwsbrief) Jonas kreeg na opvraag een document onder ogen waarop wordt vermeld 'doelgroep monitoring ... Politie Amsterdam-Amstelland (RPAA) (Terreur, vanaf 08-05-2012)'. Misschien bestaat ISTER nog wel degelijk, maar is er een algemene aanduiding 'terreur' aan toegevoegd voor personen die gearresteerd worden bij demonstraties.

Schimmenspel

De uitleg van de politie bij deze doelgroep monitoring, werpt nieuw licht op de vermenging van databanken. In '*Inrichting Regionale Informatie Organisaties Politiekorpsen*' uit mei 2011 wordt beschreven hoe CIE en RID ofwel deel uitmaken van de 'informatieorganisatie' of daar beiden aan leveren en van aftappen. Hoewel het (voor)onderzoek nog uit het tijdperk van de politieregio's stamt, kun je concluderen dat de scheiding van de informatie van de inlichtingen eenheden van de politie al beslecht is.

Nu zou je kunnen stellen dat Jonas ooit is veroordeeld als een terrorist, vrij man is en vervolgens werd toegevoegd aan de kaartenbak 'terreur'. Dit is echter niet mogelijk aangezien hij zeven dagen na zijn aanhouding na aanvang van een demonstratie werd toegevoegd aan de doelgroep monitoring terreur. Jonas is dus als demonstrant ingedeeld onder terroristen.

Wat volgde in de correspondentie van Jonas en de antwoorden op informatieverzoeken is een schimmenspel, zoals inlichtingendiensten ook altijd communiceren. Op 29 november/ 4 december 2013 kreeg Jonas te horen dat hij niet was ingedeeld in de doelgroep monitoring terreur maar in de registratie NL-VIP, waar echter de doelgroep monitoring terreur deel van uitmaakt. De politie schrijft dat 'VIP staat voor Verwijs Index Personen. Deze registratie is overgegaan in de wellicht meer bekende Strafrechtketendatabank (SKDB).'

Op de website van het ministerie van Veiligheid en Justitie staat te lezen dat in dit register 'de administratieve gegevens worden aangevuld met gegevens over hoe de identificatie heeft plaatsgevonden, zoals documentgegevens. Verder zijn foto's en aliansen te raadplegen en worden in de loop der tijd ('carrière') meerdere frontale foto's opgeslagen van de justitiabele. De Matching Autoriteit bepaalt de juistheid van de administratieve persoonsgegevens.'

VIP is inmiddels overgegaan in SKDB (Strafrechtsketendatabank), maar dat is van minder belang. In antwoord op vragen van Jonas stelt de politie dat over hem 'in het kader van doelgroep monitoring gegevens worden verwerkt in het kader van informatieverzameling omtrent links activisme.' Links activisme is in het register van de politie gelijkgesteld aan terreur.

De politie bevestigt dat 'bepaalde doelgroepen binnen de politie 'gemonitord' worden, wat inhoudt dat er een signaal wordt afgegeven indien er een politiecontact met een betrokkene heeft plaatsgevonden.' De politie geeft in de brief van november/december 2013 aan dat het woord terreur is aangepast en dat er 'dat een doelgroep zal worden aangemaakt die wél de lading dekt en verwijst naar links activisme.'

Bug

Jonas moet blij zijn dat er een nieuwe databank wordt opgetuigd die de lading meer zou dekken. Of dat ook echt gaat gebeuren is twijfelachtig gezien de geschiedenis met ISTER. De politie verwijst daar ook nog naar, omdat het zou gaan om een 'bug'. 'Desondanks moet ik u helaas laten weten dat sprake is van een zogeheten 'bug' in het systeem waarmee verschillende registers tegelijk geraadpleegd kunnen worden (Integrale Bevraging). Daardoor blijven historische koppelingen met doelgroepen in stand en worden deze getoond alsof de koppeling nog actueel is.'

Er is sprake van een 'bug', oftewel een ICT probleem bij de politie. Dat is wel duidelijk, maar deze 'bug' is wel bijzonder want als een soort jackpot komt Jonas uit de registers als terrorist gerold. Dat zou gebaseerd zijn op historische gegevens, Jonas kreeg in 2012 het stempel terrorist en door de 'bug' is hij nog steeds terrorist. Toch is dat vreemd want bij terreur wordt 8 mei 2012 vermeld en niet 1 mei 2012, de dag van zijn aanhouding. Daarnaast lijkt die 'bug' weer geen 'bug' want hoewel Jonas geen terrorist is, is hij wel een linkse activist of een beschrijving die de lading zou dekken.

Enige vertwijfeling blijft bij Jonas achter na het lezen van de brief. Door een 'bug' in het politiesysteem werd hij plots gebrandmerkt als zijnde terrorist. Maar niet alleen hij wordt door de politie in de gaten gehouden om zijn politieke motieven. Jonas is een 'linkse activist' en staat als zodanig in de politiesystemen vermeld.

De briefwisseling met de politie gaat voort in 2014. Op 19 juni 2014 kreeg Jonas een tweede schrijven van de politie Amsterdam in handen. 'De gegevens die in de voormalige Basisvoorziening Opsporing (BVO), tegenwoordig in het systeem Summ-IT, zijn opgenomen in verband met links-activisme worden verwerkt op grond van art. 9 van de Wpg. Het gaat daarbij om de gerichte verwerking van politiegegevens in verband met de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval. In dit geval is het doel van de gegevensverwerking, zoals u reeds is meegedeeld, de informatievoorziening rond links activisme.'

Deze brief is een verduidelijking van de eerdere brief, en daarnaast wilde Jonas ook zijn politiedossier inzien. Opmerkelijk is de opmerking over de verwerking van de gegevens rond de rechtsorde. Nu is rechtsorde een rekbaar begrip, maar in de Wet Politiegegevens is onderscheid gemaakt tussen informatieverwerking in het kader van normale politietaken (artikel 8) en rechtsorde. Dit heeft meer te maken met de taken van vooral de RID's die gericht zijn op de 'democratische rechtsorde', vandaar ook terreur op links-activisme.

De politie schrijft: 'U kunt daarbij denken aan gegevens over aanhoudingen in verband met het niet voldoen aan een bevel of vordering bij kraakacties of demonstraties.' Een aanhouding bij een demonstratie is een rechtsorde zaak en daarom terreur, of links-activisme, of in ieder geval een databank politiek activisme.

De registers of databanken van de politie worden dus gebruikt zowel in het kader van 'normale politietaken' als abnormale rechtsorde taken. In dat kader is Jonas naar aanleiding van deelname aan een demonstratie in het register terreur terecht gekomen, dat een 'bug' zou zijn en daarom vervolgens in een databank links-activisme werd ondergebracht.

Deel web ontrafeld

Of de lucht nu is geklaard voor Jonas blijft onduidelijk. De politie schrijft dat hij 'op geen enkele wijze in verband wordt gebracht met politiek-extremisme dat (potentieel) de staatsveiligheid zou raken.' Toch werd hij ingedeeld onder 'terreur' en is er naar aanleiding van zijn klacht een bak met links-activisme aangemaakt.

Wat dat laatste inhoudt verduidelijkt de politie op 16 juli 2014. Eind 2013 is in alle haast een kaartenbak links-activisme aangelegd. Jonas zit daar in: 'Het gaat om een registratie waarbij op grond van artikel 9 van de Wpg informatie wordt verzameld over links activisme.' Artikel 9 is rechtsorde, RID eigenlijk, maar die stukken krijgt hij niet. Volgens de politie gaat het om demonstraties en kraakacties, maar in die links-activisme bak bevindt zich tevens 'informatie uit verstrekingsrapporten van de RID.'

Aan het einde van de rit heeft Jonas slechts een deel van het web ontrafeld. Er is sprake van doelgroep monitoring en die werkt met bestanden als terreur, links activisme en andere categorieën. De informatie die over hem is verzameld is afkomstig uit normale politie handelingen, lees bekeuring voor door rood licht wandelen, en abnormale rechtsordelijke, lees regionale inlichtingendiensten handelingen.

Waarom Jonas is opgenomen in een databank wordt niet duidelijk, ook niet wat dat betekent. Als onderdeel van die kaartenbak is hij echter wel onderwerp van onderzoek want er is een 'rechercheonderdeel dat met links activisme is belast.' Dit recherche onderdeel doet aan 'analyse en waardering van informatie', ook informatie over Jonas dus.

Zo belandt Jonas in het criminaliteitsbeeld ideologische misdaad en waarschijnlijk ook in de grotere kaartenbak ISTER, islamitisch terrorisme. De cirkel is rond. Je doet mee aan een demonstratie, een handeling die staat vermeld in de criminaliteitsbeeld analyse ideologische misdaad. Je wordt aangehouden. Je belandt in een terreur databank die toch maar links-activisme wordt genoemd, want demonstranten meteen bestempelen als terroristen gaat misschien wat ver. Naar jou wordt onderzoek gedaan door het rechercheonderdeel links-activisme. De politie is al lang verworpen tot een inlichtingendienst naar Amerikaans model.

Buro Jansen & Janssen

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/politieictdemonstrantisterroristbijlage.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/StandaardInformatieinwinenverzamelplanmadrid0311.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieMadrid0311.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIster2005.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieIster2005.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIsterAanvulling2008.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieActivismeExtremismeenInteretnischeincidenten.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanActivismeExtremismeenInteretnischeincidentenenbijlage.pdf>

Politie registreert politiek engagement

In toenemende verzamelt de politie informatie over actiegroepen op het gebied van milieu, antimilitarisme en andere maatschappelijke thema's, alsmede van personen met betrekking tot hun politieke voorkeur, nationaliteit, etniciteit en andere niet relevante zaken vanwege afwezigheid van overtreding en misdrijf.

De databank ISTER (islamistisch terrorisme) kwam in 2007 naar voren tijdens een evaluatie van de Raad van Hoofdcommissarissen ten aanzien van het politieoptreden rond de G8-top in Heiligendamm. Het werd toen duidelijk dat informatie betreffende protesten tegen de bijeenkomst van wereldleiders werden gelabeld als zijnde terroristisch.

Een van de korpschefs van politieregio Brabant-Noord maakte zich daar druk over en vroeg zich af of het niet noodzakelijk was om 'in dit soort situaties een afzonderlijk inwinplan met of zonder strategie' op te stellen. Hij vond ook dat 'olifanten van muggen' moesten worden gescheiden.

De G8-top in Heiligendamm vond juni 2007 plaats. De toenmalige plaatsvervangend korpschef van Brabant-Noord had echter kunnen besluiten de gegevens over demonstraties/acties rondom de G8 ook in de databank 'Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten' onder te brengen. Deze databank was een jaar eerder, op 25 april 2006, aangemaakt.

De opmerking van de plaatsvervangend korpschef maakt echter duidelijk dat de scheiding tussen ISTER en Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten slechts kunstmatig is. Al het ideologisch handelen van burgers wordt gelabeld als terreur. Van mensen die meedoen aan legale protesten kunnen onder andere politieke kleur, nationaliteit, etniciteit, religie, beroep (werkhistorie), financiën en andere zaken worden vastgelegd, zo stelt het inwinplan 'Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten'.

Madrid0311

Naar aanleiding van de aanslagen van 11 maart 2004 in Madrid heeft de toenmalige landelijke eenheid van de politie, het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), op 18 maart 2004 een inwinplan plus een informatiestrategie opgesteld. 'Op 17 maart is door de Raad van Hoofdcommissarissen aan de Nationaal informatie coördinator de opdracht gegeven om Landelijke informatie coördinatie (LIC) te starten', vermeldt de informatiestrategie 'Madrid0311'. 'Het valt niet uit te sluiten dat met deze informatiestrategie een langdurige periode van informatie-inwinning start. Het is immers moeilijk te bepalen hoelang een terroristische dreiging blijft bestaan. Het bijgaande inwinplan is een eerste versie.'

De eerste versie werd samengesteld door de Kmar, AIVD, Internationale Netwerken, UCTA, financiële criminaliteit, migratiecriminaliteit en diverse anderen. De uitgebreide inbreng in 2004 maakt duidelijk waar het brede terreurbeleid tien jaar later op gestaafd is. Madrid0311 laat zien waar de informatie van afkomstig is. Zoals van de agent op straat of achter het bureau, maar ook van de Koninklijke Marechaussee (Kmar). Verder dragen de 'verstrekkingssystemen CIE/NCIE of RID/AIVD' (de criminele inlichtingeneenheid en de regionale inlichtingendienst) informatie bij.

Ook is er sprake van openbare informatie die wordt toegevoegd. 'NRI (Dienst Nationale Recherche Informatie) bevraagt openbare (digitale) bronnen en politiebronnen die landelijk bevragebaar zijn.' Volgens de politie zijn er zeven rubrieken waar behoefte aan is. Bij het Inwinplan Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten wordt gesteld dat het 'expertisecentrum met informatie gevoed moet blijven', alsof informatie een zelfstandige activiteit van de politie is geworden.

De rubrieken bevatten normale politiezaken, zoals bedreiging van personen, objecten en diensten, aangiften en informatie rechercheonderzoeken. Deze rubrieken bevatten gangbare informatiestromen van de politie, zoals 'meldingen van dreigingen', aangiften 'van diefstal of van vermissing van duikapparatuur, van diefstal of van vermissing van explosieven en of ontstekers, etc.' en 'lopende en afgesloten MRO-waardige rechercheonderzoeken' (Melding Recherche Onderzoeken).

Persoonsprofilering

De rubriek 'diversen inwinning' echter is wat vager, niet zozeer de inhoud maar waar de beschikbare informatie van afkomstig is. 'Het gaat hier om informatie die niet snel in bedrijfsprocessensystemen of politieregisters te vinden zal zijn met een zoekslag. Veeleer zou het kunnen gaan om informatie die door briefing en debriefing van medewerkers beschikbaar zou moeten komen', wordt vermeld bij deze rubriek.

Twee rubrieken blijken duidelijk te zijn gericht op profilering, namelijk persoonsprofiel en zoekslag bedrijfsprocessensystemen. Bij persoonsprofiel wordt vermeld dat 'toenemende mate kennis van de eigenschappen van mensen die bij het voorbereiden en uitvoeren van aanslagen betrokken zijn. In het algemeen wordt gesproken van uitvoerders, wervers en organisatoren.'

De politie heeft hiervan ook een profiel opgesteld: 'Personen die geheel of grotendeels voldoen aan het volgende profiel', met vijf kenmerken en drie sub kenmerken. Deze specifieke informatie werd geweigerd in de door Buro J&J gevoerde Wob-procedure, maar het is niet moeilijk om in de huidige tijd het profiel van de verdachte van een mogelijke aanslag te

bedenken. Hoe accuraat dat profiel is, is onduidelijk. In rubriek 5, 'zoekslag in bedrijfsprocessensystemen en politieregisters', zijn de criteria terug gebracht naar twee.

Rubriek twee heeft niets met profilering te maken, maar is het begin van ongericht zoeken naar informatie over evenementen. In het Inwinplan Madrid0311 wordt in rubriek 2 'Kalender openbare orde en activisme, informatie over het plaatsvinden van evenementen (bijv. feesten, houseparties, concerten, sportwedstrijden)' nog wel een verwijzing naar het onderwerp van Madrid0311 vermeld, 'waarbij er aanleiding kan ontstaan tot openbare-orde incidenten of waarbij zich in het verleden openbare-orde incidenten hebben voorgedaan.' Bij het Inwinplan Activisme/Extremisme is daar geen sprake meer van.

ISTER

Madrid0311 was een generaal inwinplan, alle informatie gerelateerd aan terrorisme, activisme en extremisme werd erin opgeslagen, vermeldt de informatiestrategie van 25 april 2006. Alleen dierenrechtenactivisme had nog zijn eigen inwinplan, waarbij informatie werd 'verzameld t.b.v. het expertisecentrum van het Klpd (UCTA).' 25 oktober 2005 trad het inwinplan en de informatiestrategie ISTER in werking. Volgens het inwinplan Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten 'werd het onderwerp activisme /extremisme NIET benoemd'.

Dit laatste is opmerkelijk aangezien de plaatsvervangende korpschef in 2007 beweerde dat alle inlichtingen ten aanzien van activiteiten tegen de G8-top werd opgenomen in databank ISTER. De informatiestrategie van 25 april 2006 vermeldt dat 'in 2005 werd afgesproken om voor de verleende opdracht op het onderwerp activisme/extremisme een aparte informatiestrategie te maken', het inwinplan Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten. Hoe het een en ander op een grote hoop belandt, wordt duidelijk uit de laatste zin: 'Met betrekking tot oude Opdrachten in het kader van Madrid0311 en dierenrechtenactivisme wordt op dit moment gewerkt aan een nieuwe informatiestrategie, zodat o.a. het expertisecentrum met informatie blijft gevoed.'

De veronderstelling dat ISTER in de plaats zou zijn gekomen van Madrid0311 en dat dierenrechten in Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten zou zijn opgenomen, is volstrekt onduidelijk. In hoeverre de verschillende inwinplannen naast elkaar fungeren is eveneens onduidelijk, hoewel de informatieverzameling rond de G8 wel doet vermoeden dat er allerlei parallelle databanken bestaan met waarschijnlijk één hoofddatabank in de vorm van ISTER.

Op 25 oktober 2005 wordt de informatiestrategie ISTER 2005 gepresenteerd. De wachtcommandant DNRI stelt in de inleiding: 'Na de aanslagen in Madrid is een inwinplan de regio's ingegaan met het verzoek

informatie te leveren die gerelateerd kan worden aan die incidenten. Dat leverde heel veel informatie op, waaronder ook veel informatie die niet (direct) te relateren is aan de aanslagen in Madrid. Mede daarom is verzocht een nieuw inwinplan op te stellen.'

Dit nieuwe inwinplan ISTER 2005 heeft als onderwerp in ieder geval 'islamistisch terrorisme', maar andere onderwerpen zijn in de via Wob verkregen documenten zwart gemaakt, omdat dit inzicht zou bieden in de precieze tactische werkwijze van de politie. ISTER is niet alleen voor de politie, en daarmee automatisch ook inlichtingendiensten als de AIVD en MIVD, bestemd, maar ook voor andere diensten zoals de NCTV.

Het doel van de databank zou zijn om 'informatie met regio's uit te wisselen, bovenregionale verbanden eruit te halen en deze terug te koppelen naar de regio's en UCTA.' Daarnaast wordt politie-informatie, zowel harde informatie (zoals aangiften, strafbare feiten en dergelijke) als zachte informatie (informanten, infiltranten of geruchten via CIE en RID kanalen), gebruikt 'voor strategisch beleid op ministerieel niveau. Het NCTB fungeert hierbij als aanspreekpunt en heeft DNRI verzocht informatie te leveren voor de dreigingsbeelden terrorisme (per kwartaal een) en voor het nationaal alerteringsstelsel (NAS).'

Aanjager van beleid

ISTER is dus naast een databank ook een aanjager van beleid, al lijkt het daarbij in oktober 2005 alleen te draaien om islamistisch terrorisme. Inwinplan ISTER 2005 bestaat uit vijf vragen. De eerste heeft betrekking op 'radicalisering, rekrutering en voorbereidingen op een islamistisch terroristische aanslag.'

Er wordt expliciet bij vermeld dat 'het niet de bedoeling is dat alle mogelijke indicaties richting radicalisering, rekrutering en voorbereidingen op een islamistisch terroristische aanslag door worden gegeven, zoals het laten groeien van een baard, het dragen van een jurk, of juist het plotseling dragen van westerse kleren.'

Dat het hier om islamistisch terrorisme draait, wordt onderstreept door vraag 4: 'Meld de incidenten als in het bericht van dat incident een van de volgende woorden voorkomt.' De lijst van negen woorden/zinnen is niet vrijgegeven door de overheid, op één zin na: 'Radicalisering (in combinatie met islam, dus niet met bijv. extreem-rechts of -links).' Vraag 4 sluit incidenten die een extreem-rechts of radicaal links karakter hebben uit. Daarom is het extra vreemd dat in 2007 activiteiten rondom de G8 onder ISTER werden geboekt.

De drie overige vragen hebben betrekking op het melden van 'incidenten, waarbij is geconstateerd dat bepaalde personen en/of objecten via observatie en/of foto- en video-opnamen worden vastgelegd

(voorverkenningen)', aldus vraag 2. Vraag 3 over de melding van 'volgende delicten, wanneer bij het delict sprake is van een islamitische identiteit: 'diefstal', delicten vallend onder de Wet Wapens en Munitie en CBRN: diefstal/inbraak van goederen die gerelateerd zijn aan chemische, biologische, radiologische of nucleaire stoffen/bedrijven.'

De laatste vraag betreft de locatie of de nutsvoorziening van de incidenten. 'Informeel het NIK over alle mogelijk terroristische incidenten die te relateren zijn aan de volgende sectoren: Rotterdam-Rijnmond, Schiphol, Spoor, Drinkwatervoorziening, Energievoorziening, Elektriciteit, Gasvoorziening en Nucleaire installaties.'

September 2008 werd een aanvulling op het inwinplan ISTER uitgebracht. De politie koppelde dit aan een dreigingsbeeldanalyse van de NCTV: 'Het verschijnen van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN), nummer 14 is voor het Nationaal Informatie Knooppunt (NIK) aanleiding om het, sinds 2005 van kracht zijnde, inwinplan ISTER te actualiseren.'

De aanvulling is geen vervanging van het inwinplan uit 2005, eerder een toevoeging. Een groot deel ervan is niet openbaar. De aanvulling gaat over de automatisering van informatie uitwisseling via BlueView, aandachtspunten zoals incidenten en calamiteiten en andere zaken, inhoudelijke aspecten ten aanzien van organisatievormen, etnische groeperingen en facilitaire processen/modus operandi. Ten aanzien van dit laatste punt werd een 'Geheim Politie' rapport '*Facilitaire Processen van Islamistisch Terrorisme*' opgesteld dat nog niet bezit is van Buro Jansen & Janssen.

In hoofdstuk etnische groeperingen is een groot deel weg gelakt, maar het derde lijstje waar de politie alert op moet zijn is volledig vrijgegeven. De politie moet letten op 'personen van bovenstaande afkomst of nationaliteit in relatie tot collecteren, of die in bezit van grote sommen contant geld, die tekenen van radicalisering vertonen, die trainingsactiviteiten ondernemen en die die (willen) uitreizen naar Pakistan.' Waar die 'tekenen van radicalisering' uit bestaan, wordt niet verduidelijkt. Dit geldt ook voor de genoemde trainingsactiviteiten en of uitreizen enkel op luchthavens betrekking heeft.

In de aanvulling wordt met geen woord gerept over de eerdere kritiek van de plaatsvervangend korpschef van Brabant-Noord. Het is dus onduidelijk of ISTER nog steeds gebruikt wordt voor het in de gaten houden van buiten parlementair protest. Het inwinplan ISTER 2005 en de grotendeels geheim gehouden aanvulling van 2008 wekken de indruk dat het vooral om inlichtingen ten aanzien van radicale moslims gaat. Of dat echt zo is, valt niet op te maken daar diverse delen van de tekst zijn gecensureerd.

Parallele structuur

ISTER 2005 volgde op Madrid0311. Tussen beide informatiestrategieën zit een interessant verschil. ISTER noemt als bronnen voor de inlichtingen: 'CIE-bronnen, informatie uit lopende GVO's (gerechtelijk vooronderzoeken), Buurtregisseurs of wijkagenten worden verzocht gefundeerde signalen te registreren en andere bronnen.' Bij de informatiestrategie ISTER wordt in 2008 expliciet de NCTV genoemd, maar niet de AIVD of de regionale diensten, de RID's.

Dat is opmerkelijk want bij de informatiestrategie van Madrid0311 draaide het om 'verstrekkingssystemen CIE/NCIE, of RID/AIVD.' Naast de RID's werd ook expliciet de AIVD genoemd. Is er sprake van parallelle structuren? Wordt ISTER soms door de politie gebruikt om haar inlichtingenpositie te verstevigen ten koste van de inlichtingendiensten? Is dat ook de reden waarom de politie zo tegen de NCTV aanschurkt?

Je zou verwachten dat ISTER als databank de CT-infobox (Contraterrorisme Infobox) voedt om de juiste inlichtingen op de plek samen te brengen, daar waar de belangrijke beslissingen tussen politie, inlichtingendiensten en ambtenaren worden genomen. De CT-Infobox komt echter in zowel ISTER 2005 als de aanvulling van 2008 niet voor, net zomin als informatie-uitwisseling met de inlichtingendienst. Nu zou het kunnen zijn dat er een nieuw inwinplan met betrekking tot islamitisch terrorisme en/of activisme/extremisme is opgesteld, maar dat zou dan pas in de afgelopen twee à drie jaar moeten zijn gebeurd, gelet op het tijdstip dat de stukken bij J&J binnen zijn komen druppelen.

Terug naar 2007 en het feit dat activisten in een terreur- databank zijn gestopt. In het artikel '*Linkse activist krijgt van politie stempel 'terrorist'*', zie elders in deze nieuwsbrief, wordt het verhaal beschreven van een demonstrant die na zijn arrestatie plots ingedeeld werd in databank doelgroep monitoring terreur. Nu kan hier sprake zijn van een persoonlijke vete tussen politieagenten en de betreffende persoon, maar gezien de uitvoerige briefwisseling tussen de politie Amsterdam met hem lijkt het symptomatisch.

Wat heeft dit nu met de verhoudingen tussen de inlichtingendiensten en de politie te maken, hoor ik u denken? Dat zullen we u uitleggen. De bronnenlijst van het inwinplan Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten bevat hetzelfde rijtje als die van ISTER 2005: 'CIE-bronnen, informatie uit lopende GVO's (gerechtelijk vooronderzoeken), Buurtregisseurs of wijkagenten worden verzocht gefundeerde signalen te registreren en andere bronnen.' Aan het activistische inwinplan is de RID toegevoegd: 'Is er bij de Regionale Inlichtingendiensten beschikbare informatie aanwezig?'

Of dat dan ook de reden is voor het fungeren van ISTER als centrale hoofd-databank is niet duidelijk. De CT-Infobox functioneerde geruime tijd niet. Op dit moment wordt de box opnieuw geëvalueerd. Of die evaluaties

iets veranderen aan de gescheiden informatiestromen is te betwijfelen, maar van minder belang. Vraag is of er ook onderzoek volgt naar het oneigenlijke gebruik van zowel de ISTER databank als de Activisme/Extremisme en Interetnische incidenten databank. Want in vergelijking met Madrid0311 en ISTER is de Activisme/Extremisme databank duidelijk een inlichtingen activiteit van een politieke politie.

Politiek gemotiveerde vragen

Wat bij het inwinplan Activisme/Extremisme opvalt, is de bijlage met 'specifieke vragen voor vraag 1 en 2 om niet alleen het incident maar ook informatie rondom het incident te melden.' In de vragenlijst worden zaken vermeld als beschrijving van het incident, datum, tijd, of er aangifte is gedaan etc. Diverse zaken die bij gewoon politiewerk horen.

De bijlagelijst bevat echter ook duidelijk politiek gemotiveerde vragen over politieke kleur (politiek geëngageerd), nationaliteit, etniciteit, religie, beroep (werkhistorie), financiën en andere zaken. Zelfs bij een overtreding of strafbaar feit zijn dit zaken die de overheid en de politie niets aangaan. Wat je stemt bij verkiezingen is daarom ook geheim, maar er zijn ook grondwettelijke rechten op vereniging en vergadering, organisatie, manifestatie, op politiek engagement en andere buitenparlementaire activiteiten; kortom, de basis van de rechtsstaat.

Waarom moet de politie dat weten? Het politieapparaat zou kunnen verwijzen naar islamitisch terrorisme, maar daar is een speciaal inwinplan voor. Zowel Madrid0311 als ISTER zijn niet zo politiek gekleurd als inwinplan Activisme/Extremisme. Naast de bijlage met vragen over het leven van iemand bij een 'incident', worden er tevens twee vragen vermeld met betrekking tot activisme en extremisme. De eerste handelt over de informatiebehoefte m.b.t. incidenten en strafbare feiten, de tweede over 'incidenten welke gerelateerd kunnen worden aan (gewelddadige) interetnische incidenten (racistisch geweld).'

Dat er informatie wordt verzameld over gewelddadige en racistische incidenten is logisch, vraag is wel of die in een informatiestrategie terecht moeten komen aangezien de politie geen inlichtingendienst is maar een opsporingsdienst. Die vraag wordt belangrijker als gekeken wordt naar de niet-gewelddadige en niet-racistische incidenten. Gewelddadig en racistisch geweld staan beiden tussen aanhalingstekens in het inwinplan. Dat laatste roept de vraag op of niet-strafbare feiten wel zouden moeten worden verzameld door de politie. Als er geen overtreding of strafbaar feit wordt begaan, begeeft de politie zich dan niet op het terrein van de geheime diensten?

Politieke politie

Dat de politie zich op het pad van de geheime dienst begeeft, wordt zichtbaar bij informatiebehoefte vraag 1. Eerst volgt een opsomming 'bewegingen' waar incidenten over worden vastgelegd. Het rijtje omvat antiglobalisme (G8), antimilitarisme, milieubeweging, anti-kernenergie, dierenrechtenactivisme, anarchisme (antipolitieke acties), antifascisme en rechts-extremisme. Wie het rijtje bekijkt zal vaststellen dat organisaties als Milieudefensie, Greenpeace, Natuur & Milieu en andere niet gouvernementele organisaties op gelijke voet staan met clubs zoals Groenfront!, allen maken onderdeel uit van de milieubeweging.

De politie verzamelt van die groepen informatie in het kader van inwinplan Activisme/Extremisme en Interetnische Incidenten en wel over de volgende gebeurtenissen: 'Legaal protest (demonstraties) in de vorm van ludieke acties, niet-gewelddadige burgerlijke ongehoorzaamheid zoals blokkades, vastketenen, etc., strafbare (gewelddadige) gedragingen welke onder een vorm van activisme/extremisme geschaard kunnen worden, bedreigingen van personen en bedrijven met activistisch oogmerk, bezettingen van bedrijven met activistisch oogmerk, branden en of vernielingen met activistisch oogmerk en over actiegroepen.'

Zie hier de politieke politie. Het gaat niet langer om strafbare feiten zoals brandstichting, vernieling, bedreiging of anders, ook niet om overtredingen zoals bezettingen en blokkades, nee de politie speurt naar mensen die gebruik maken van hun grondwettelijk recht om legaal te protesteren (demonstraties), ludieke acties en niet-gewelddadige burgerlijke ongehoorzaamheid.

De politie laat het daar niet bij. In haar rol als geheime politie verzamelt zij ook informatie over actiegroepen. Hoeveel is onduidelijk, maar het NIK geeft aan dat het 'dagelijks een grote hoeveelheid berichten te verwerken van meer dan dertig partners en vanuit verschillende inwinplannen. Verder ontvangt het NIK dagelijks een grote hoeveelheid berichten uit de regio.' Over activisme wordt verzocht 'uw e-mails te voorzien van de volgende onderwerp regel te voorzien: INWINPLAN Activisme/extremisme: dd-mm-jjjj/ regiocode.'

SitRap

Waar die politieke politie dan over bericht, laten enkele situatierapportages ons zien. Situatierapportages (SitRap) die niet alleen binnen de politie worden gedeeld maar ook met allerlei andere diensten zoals Regionale Informatie Coördinatoren, Diensthoofden KLPD, Korpsleiding KLPD, AIVD, MIVD, EBB, FIOD-ECD, SIOD, VROM, AID, KIC, Landelijk parket Terreur Officier van Justitie en Landelijk parket Informatie Officier van Justitie. Moet een bommelding met VROM of SIOD worden gedeeld als die Buitengewone Opsporingsdiensten daar niets mee te

maken hebben? Het verspreidingsbeleid roept al vragen op, afgezien van de onveiligheid over de verspreiding van data naar zoveel instanties.

De Situatierapportages geven geen uitsluitel over welke databank ze onder vallen; Madrid0311, ISTER, Activisme/Extremisme of een ander. De politie stigmatiseert demonstranten, en mensen die protesteren tegen de G8 in het bijzonder, meteen in een paragraaf over procedures of informatie. 'Deze conferenties zijn regelmatig doelwit van gewelddadige demonstraties door allerlei actiegroepen die in de hoek van het antiglobalisme gezocht moeten worden.' Dit lijkt een legitimatie voor het vastleggen van informatie over allerlei demonstraties, de politie noemt het eufemistisch legale demonstraties.

SitRap #337 [18-05-07] beschrijft de Euromarsen, een demonstratie van werklozen die naar de G8-top in Heiligendamm leidde en een demonstratie bij het Duitse consulaat in Amsterdam. Beide betogingen verliepen zonder overtredingen en de beschrijvingen lijken op inlichtingenrapportages, maar dit zijn politie beschrijvingen. Demonstraties worden in één adem genoemd met een partij illegale wapens, alsof de wapens door de werklozen gebruikt zouden worden.

SitRap #542 [21-01-10] verhaalt eerst over de arrestatie van een verdachte van het versturen van poederbrieven. Daarna volgt een agenda van personen die protesteren tegen allerlei verschillende zaken. Een ondersteuningsactie voor een gedagvaarde activist bij de rechtbank, een burgerinitiatief tegen experimenten met honden en katten, een dierenrechten informatietour en een overzicht van overvallen in Nederland.

Inlichtingen verzamelen over burgers die gebruik maken van hun grondwettelijke rechten als onderdeel van criminaliteitsbestrijding. De logica van de ideologische misdaad is al diep doorgedrongen in het politieapparaat. SitRap #546 bevat opnieuw een zogenoemde evenementenlijst met onderwerpen als een flyeractie tegen bont in Hengelo, een demonstratie tegen de plannen betreffende opslag van CO2 en kernafval in Annen, een islamitische conferentie in Helmond en andere uitingen van de vrijheid van meningsuiting en het recht op manifestatie en vergadering.

Afloopberichten

In SitRap #550 wordt een demonstratie tegen racisme in Maastricht vermeld, alsmede een Koerdische demonstratie in Den Haag, een kerk- en gemeentebeurs, een veganistisch diner ter ondersteuning van verschillende gevangenen en een demonstratie 'onderwijs voor iedereen'. Hoeveel extra data de politieke politie verzamelt, wordt duidelijk met het bekijken van de 'afloop berichten'.

Op 27 februari 2010 demonstreerden 16 krakers in Leiden, de politie heeft ze geteld. Mogelijk dat ook hun namen, gezichten en rugnummers zijn vastgelegd, daar biedt deze SitRap geen duidelijkheid over. Op 11 februari 2010 demonstreerden 250 tot 300 personen tegen het bewind in Iran. Er volgen nog diverse andere 'afloop berichten' waarbij het onderscheid tussen inlichtingenwerk van geheime dienst en opsporing niet langer bestaat.

SitRap #558 [12-05-10] laat wederom een beeld zien van het in de gaten houden van burgers die gebruik maken van hun grondwettelijke rechten: Flyeracties in diverse steden, demonstraties in Den Haag en Amsterdam, een stemming in de Eerste Kamer, manifestaties en andere activiteiten van politiek betrokken burgers.

Centrale vraag is of het hier nog gaat om het handhaven van de openbare orde of dat de politie zich lang en breed op het terrein van inlichtingendiensten begeeft. Wie de evenementenlijst doorloopt, ziet dat nergens wordt vermeld dat een of andere inlichtingendienst aanwijzingen heeft dat er ordeverstoringen plaats zullen gaan vinden. Naast de volksgezondheid, en in mindere mate verkeershinder (enige hinder mag het verkeer ondervinden, maar bij gevaarlijke situaties kan de overheid een protest verbieden), is bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden eigenlijk de belangrijkste reden om een demonstratie te verbieden of in de gaten te houden.

Uit de verslagen blijkt dat er niets aan de hand is. Waarom legt de politie dan een inlichtingendossier aan? Als je ook nog eens bedenkt dat de politie informatie over actiegroepen verzamelt op het gebied van milieu, antimilitarisme en andere maatschappelijke thema's, alsmede van personen met betrekking tot hun politieke voorkeur (politiek geëngageerd), nationaliteit, etniciteit, religie, beroep (werkhistorie), financiën en andere niet relevante zaken vanwege afwezigheid van overtreding en misdrijf, ziet databanken ontstaan boordevol gegevens van politiek actieve burgers. Zie hier de politieregistratie van politiek engagement: Inwinplan activisme/extremisme, politieke politie.

Buro Jansen & Janssen

Bijlagen

http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=441

http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=408

<http://repubca.home.xs4all.nl/pdf/StandaraadInformatieinwinenverzamelplanmadrid0311.pdf>

<http://repubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieMadrid0311.pdf>

<http://repubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIster2005.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieIster2005.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanIsterAanvulling2008.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieActivismeExtremismeenInteretnischeincidenten.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanActivismeExtremismeenInteretnischeincidentenenbijlage.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatieverzameleninwinplanFilmWilders.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieFilmWilders.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InwinplanFimJami.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/InformatiestrategieFilmJami.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Situatierapportage337.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Situatierapportage542.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Situatierapportage546.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Situatierapportage550.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Situatierapportage558.pdf>

DTN: Dreigingsbeeld diarree

Het door de NCTV samengestelde Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) bevatte de afgelopen tien jaar trefwoorden die op het eerste gezicht indruk maken, maar na analyse ons in wezen niets zeggen. Het reduceert DTN's tot jaarverslagen met als voornaamste doel de dreiging juist in stand te houden.

Sinds 2013 is het om de drie à vier maanden zover, een kersverse DTN, wat staat voor Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland. Gewone stervelingen moeten het doen met een samenvatting die in eerste instantie is bedoeld voor de Raad voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en die ook wordt verstrekt aan de Tweede Kamer. Tot 2012 verscheen elk half jaar ook nog een 'voortgangsrapportage terrorismebestrijding', die vervolgens werd vervangen door de jaarlijkse voortgangsrapportage Contraterrorisme en –Extremisme.

Het DTN en de voortgangsrapportages fietsen elke drie maanden door de toestand in de wereld, de belangrijkste brandhaarden in relatie tot Nederland, alle wetgeving tegen terrorisme en radicalisering, de internationale samenwerking en mogelijke gevaren voor Nederland. Dat gevaar schommelt al jaren tussen beperkt en substantieel.

Geel en oranje

In principe hanteert de Nationaal Coördinator Terrorisme & Veiligheid (NCTV) vier dreigingsniveaus: minimaal, beperkt, substantieel en kritiek, te vergelijken met de codes groen, geel, oranje en rood van het weeralarm. Groen is het nooit geweest want dan kunnen de verschillende diensten die het DTN produceren worden ingekrompen. Rood ook niet want dan hebben dezelfde diensten niet opgelet.

Blijven er nog maar twee opties over, beperkt en substantieel, die elkaar de afgelopen tien jaar hebben afgewisseld. Eerst was de dreiging substantieel (7x, DTN #1 t/m 7) vervolgens vier dreigingsbeelden beperkt, zeven keer substantieel, dertien keer beperkt en tot slot was de dreiging de laatste zes DTN's substantieel. Geen groen noch rood in tien jaar tijd.

Wie de openbare samenvattingen en voortgangsrapportages doorneemt, kan het verschil tussen beide codes moeilijk ontwaren. Het is semantisch, afhankelijk van de lichtval als het ware is de kleur eerder geel (beperkt) dan oranje (substantieel), of andersom. De driemaandelijks exercitie is indrukwekkend. Elke keer is de tekst net even anders, de formulering een tikkeltje verschoven. De indruk wordt gewekt dat er een nieuw document ligt, er is iets veranderd, maar wat is moeilijk te achterhalen, blijft duister.

In het DTN #31 van december 2012 wordt gesteld dat *'het dreigingsniveau voor Nederland vooralsnog 'beperkt' blijft'*. Let op het woord 'vooralsnog' dat klinkt als een opmaat. In juni 2012 was het dreigingsniveau ook beperkt, maar hadden de ambtenaren het woord zo in de tekst geplaatst: «beperkt». Beperkt in de vorm van *guillemet*, alsof de schrijver een gevoel wilde meegeven aan het woord. Was dat ook een opmaat?

In december 2011 werd 'beperkt' tussen aanhalingstekens gezet, alsof iemand het woord had geroepen in het ministerie en dat dat de juiste quote was. In maart 2011 wordt 'beperkt' in het DTN eveneens tussen aanhalingstekens geplaatst, maar inmiddels is de kans op een aanslag niet gering, maar 'relatief' gering. Relatief slaat waarschijnlijk op *'ontwikkelingen die nog steeds zorgelijk'* zijn zoals DTN #24 vermeldt.

Nog even niet afhaken nu, wakker blijven want de taalkundige exercitie van de Haagse ambtenaren krijgt een vervolg. Was de dreiging in december 2012 beperkt ('beperkt'/'«beperkt»') in maart 2013 is de situatie intussen zorgelijk. Er wordt verwezen naar het dreigingsbeeld van 2012: *'In de afgelopen DTN's zijn al diverse zorgelijke ontwikkelingen geschetst die van invloed zijn op het dreigingsbeeld. De voorstelbaarheid van een aanslag tegen Nederland of Nederlandse belangen in het buitenland is in de afgelopen tijd zodanig vergroot, dat het dreigingsniveau is verhoogd naar substantieel.'*

De dreiging was echter in 2012 niet zorgelijk, dat woord kwam in maart 2011 voor in het DTN in relatie tot het woord 'beperkt' en 'relatief'. Nu is zorgelijk onderdeel van substantieel, toen van beperkt, dit terwijl de kans op een aanslag in 2012 gering was 'maar niet uit te sluiten'. Die vijf woorden zijn onlosmakelijk verbonden met beperkt. Blijkbaar is de 'voorstelbaarheid', het idee van een mogelijke aanslag vergroot, terwijl de omstandigheden in 2012 die zorgelijke ontwikkeling niet onderstrepen.

Bent u er nog?

We hebben het hier over de eerste zinnen van het dreigingsbeeld. En alleen over de code geel (beperkt) en oranje (substantieel). Wat gebeurt er als de dreiging verlaagd wordt van substantieel naar beperkt. In september 2009 is het *'dreigingsniveau in Nederland is nog steeds substantieel.'* [DTN #18, september 2009] 'Nog steeds' lijkt een soort opmaat, het gevaar ligt nog steeds op de loer, kijk uit! Het impliceert dat de kans op een aanslag in Nederland of tegen Nederlandse belangen in het buitenland reëel is. Het woord 'reëel' duidt bijna op code rood, het gaat gebeuren.

Twee maanden later in DTN #19 valt het allemaal weer mee. *'Het dreigingsniveau voor Nederland wordt verlaagd van substantieel naar*

beperkt. Beperkt betekent dat de kans op 'een terroristische aanslag tegen (belangen van) Nederland betrekkelijk gering is'. Niets aan de hand? Nou nee, het is beperkt gering. DTN #19 verlaagt wel de codering, maar het gevaar is 'zeker niet geheel uit te sluiten'.

Reëel is aannemelijk, in de zin van voorstelbaar, mogelijk. Het kan allemaal, met of zonder aanhalingstekens of *guillemet*, maar die mogelijkheid is illusionair. De vraag is voor wie, want het zou ook met de behoefte van de overheid te maken kunnen hebben. Wij willen een aanslag, kom op met die code rood. Bij het woord substantieel lijken steeds de woorden *'in de afgelopen rapportageperiode geen concrete aanwijzingen voor aanslagplannen tegen Nederland en zijn belangen geconstateerd'* te horen. Terwijl in DTN #19, de eerste keer dat het gevaar beperkt is, wordt gesteld dat *'het afgelopen half jaar geen nieuwe feiten zijn geconstateerd over de status van Nederland als specifiek «voorkeursdoelwit»'*. Was er dan niets aan de hand? Waarom dan de dreiging vaststellen als substantieel, reëel?

De vaststelling van de alarmfase neemt gemiddeld vijf regels van het dreigingsbeeld in beslag, het is een soort samenvatting. Wat volgt zou de stelling, beperkt/substantieel, niet concreet/reëel, gering/zeker, niet geheel/relatief gering, moeten uitleggen. Althans daar zou je vanuit gaan. Wat hier volgt is niet een analyse van die teksten, zij lezen namelijk als jaarverslagen van inlichtingendiensten jaarverslagen. Te vaag om daadwerkelijk concreet te kunnen vaststellen wat er werkelijk aan de hand is. Te concreet om te denken dat het allemaal onzin is.

Vergelijkbaar met krantenkoppen. Vreselijk dat ongeluk, maar wat heeft het met mij te maken? Tegelijkertijd zou het mij ook hebben kunnen overkomen. 'Zou hebben kunnen overkomen' zijn woordcombinaties waar inlichtingendiensten van smullen. Budgettair moet je ervoor zorgen dat je club blijft voorzien van een continue stroom aan euro's, maar te duidelijk aangeven dat er niets aan de hand is, resulteert in bezuinigingen. Teveel code rood daarentegen zonder dat er daadwerkelijk iets gebeurt, is niet goed voor het imago.

Vandaar de bijzondere tussenweg, het gevaar is geweken, maar kan altijd zo weer terugkomen dus pas op. Een soort concrete vaagheid die stelt dat beperkte dreiging reëel kan zijn en substantiële dreiging niet concreet. Het resultaat is een dreigingsbeeld dat lijkt op een soort woorden diarree, waarbij alles tegelijkertijd niets/iets en hetzelfde/het tegenstelde kan betekenen. Niets is zeker, niets is duidelijk. Vandaar hier een poging tot een analyse van het woordgebruik. Welke woorden worden gebruikt en wanneer, en kan daar iets uit afgeleid worden of blijft het concrete vaagheid of vage concreetheid.

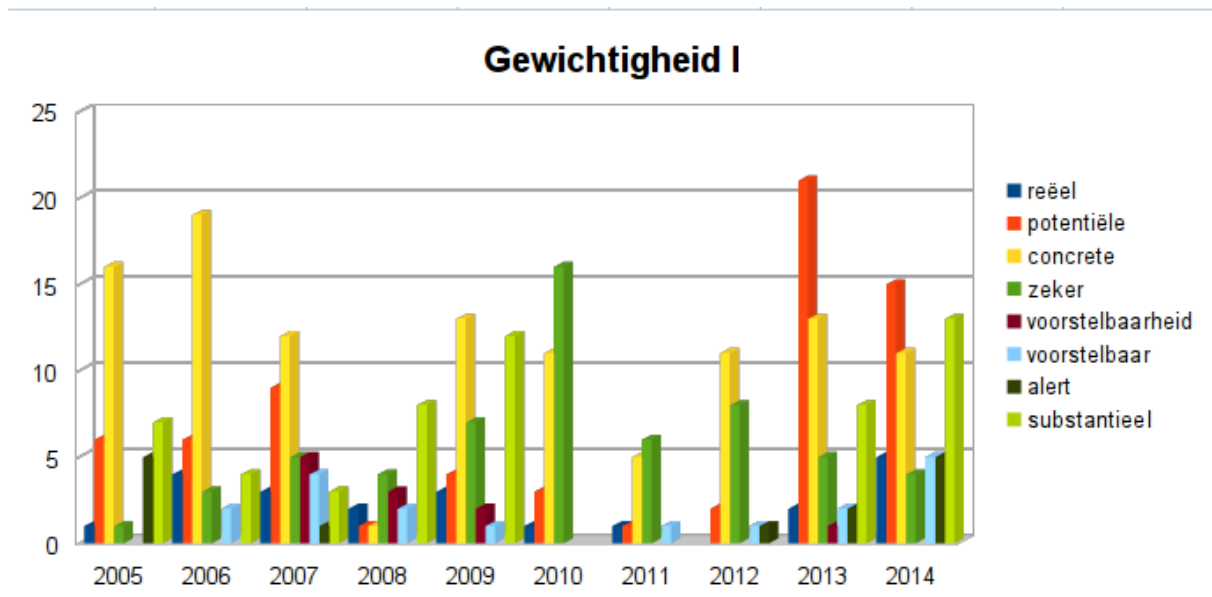
Reële onvoorstelbaarheid

In het overzicht van *gewichtigheid I* zijn woorden opgenomen die qua voorstelbaarheid in zekere zin iets duiden. De woorden zijn uit hun zinsverband gehaald, maar wie het woord reëel in een dreigingsbeeld-analyse hanteert, veronderstelt dat er een serieus gevaar is, een echte dreiging. Het woord komt dan ook niet heel veel voor in de DTN's. Wat opvalt is dat reëel in 2005 en 2006 respectievelijk één en vier keer voorkomt bij een substantiële dreiging en drie keer in 2007 bij een beperkte dreiging. Het echte gevaar maakt dus geen verschil bij substantiële of beperkte dreiging.

Opvallend is ook dat het woord 'reëel' vijf keer voorkomt in 2014 met een echte aanslag op een vliegtuig in Oekraïne, maar dat dat land zelf niet in de dreigingsbeelden van vorig jaar voorkomt. In die zin is ook de toename van het gebruik van het woord 'potentiële', wel 21 keer, in 2013 opvallend. 'Potentiële' kan worden gezien als een opmaat naar 'reële', van potentieel naar echte dreiging. Het feit dat in 2014 een vliegtuig is neergeschoten komt dan overeen met de afname van het woord 'potentiële'.

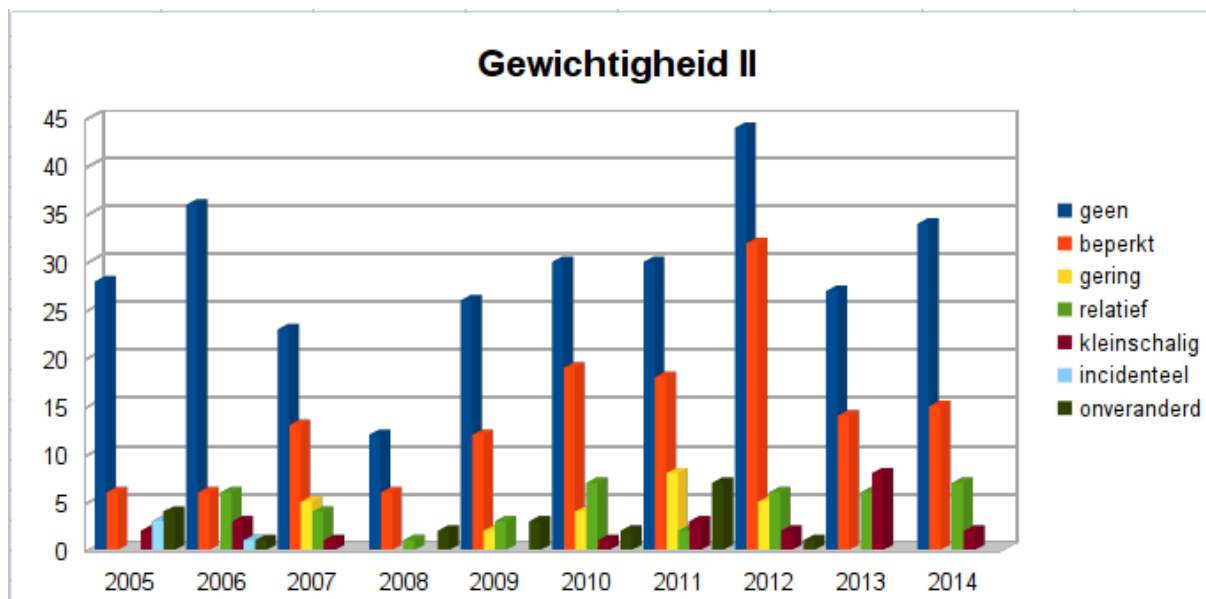
Aan de andere kant laat het woord 'concrete', in die zin van concrete aanslag of concrete dreiging, een heel andere trend zien. In 2006 was de 'dreiging veel concreter' (19x) dan in 2014 (11x). Ook in 2005 (16x), 2007 (12x), 2009 (13x) en 2013 (13x) was de dreiging concreter dan in 2014. Het gekke is ook dat in de jaren dat de dreiging beperkt was (2010 en 2012) de concrete dreiging gelijk was als in het substantiële jaar 2014 (11x). En dan het woord 'zeker', in de zin van 'het gaat zeker gebeuren'. Toen de dreiging beperkt was, was de kans op een aanslag het hoogst, 'zeker' werd zestien keer toegepast.

We zijn even alert als in 2005 en het 'substantiële' in de zin van 'het substantiële dreigingsniveau' in 2009 (12x) is bijna even hoog als in 2014 (13x). Dat dit alles eigenlijk niets zegt over de mogelijkheid van een aanslag laten de woorden 'voorstelbaar' en 'voorstelbaarheid' zien. In 2014 is een aanslag vijf keer voorstelbaar en ook gebeurd. In 2007 bij een beperkt dreigingsniveau is de voorstelbaarheid van een aanslag even groot als voorstelbaar in 2014, ook vijf keer.

Woorden als 'concreetheid' en 'voorstelbaarheid' bieden geen verduidelijking over de mate van dreiging. Mogelijk zijn het woorden die de beperktheid van de kans op een aanslag kunnen uitleggen. Het woordgebruik 'van beperktheid van de dreiging' is klein, alleen 'klein' wordt veelvuldig gebruikt. 'Gering', 'relatief' en 'kleinschalig' komen veel minder voor, zie *gewichtigheid II*. Dat 'beperkte dreiging' in de zin van 'beperkt dreigingsbeeld' voorkomt, is logisch. Vandaar dat in 2007, 2010, 2011 en 2012 het woord 'beperkt' vaak voorkomt. In de jaren 2013 en 2014 komt het echter ook vaak voor, zeker in vergelijking met het beperkte jaar 2007 en de substantiële jaren 2005, 2006 en 2008.

Of de dreiging beperkt is, valt niet een, twee, drie vast te stellen. Het gevaar is in 2013 en 2014 niet 'gering', dat woord wordt niet gehanteerd. Je zou kunnen zeggen dat het gevaar 'relatief' is, een woord dat in 2013/2014 wél vaak wordt gebruikt. Het woord werd echter ook veelvuldig toegepast in 2010 toen de dreiging 'beperkt' was. Beperkt is een woord dat veel duidelijker is dan relatief. Beperkte dreiging lijkt concreet te slaan op minder dreiging, terwijl relatieve dreiging zowel meer als minder dreiging zou kunnen zijn. *Gewichtigheid II* biedt ook al geen oplossing voor de door dreiging geobsedeerde burger.

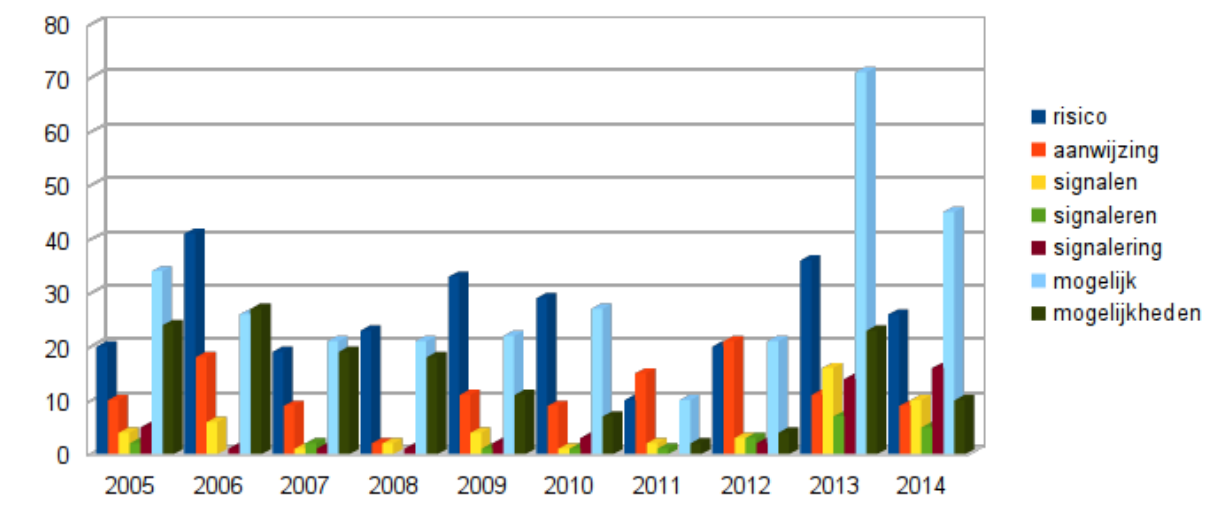
Als u er nog steeds bij bent en de voorstelbare reële concrete beperkte en relatieve dreigingsdiarree heeft overleefd, dan nu de 'potentialiteit' van een aanslag, dus hoe groot is het risico. Zijn er signalen, aanwijzingen en wat zijn de mogelijkheden? Wie het woord 'risico' opzoekt in de DTN's constateert dat 2006 het gevaarlijkste jaar tot nu toe is geweest met 41x risico. Ook 2013 had een hoog risicogehalte en zelfs het beperkte dreigingsniveau in 2010 leidde tot 29x risico. Daar kan het jaar 2014 met zijn 26 risico's niet aan tippen.

Als het om 'aanwijzingen' gaat, dient het hele palet te worden omgedraaid. In 2012 vermeldden de DTN's 21x 'aanwijzingen' voor een aanslag' of potentiële dreiging die kon escaleren. Het dreigingsniveau in dat jaar was beperkt. De DTN's uit 2014 bevatten de minste aanwijzingen, alleen het substantiële jaar 2008 kende nog minder aanwijzingen, namelijk twee.

Het woord 'mogelijk' laat aan de andere kant weer een heel ander beeld zien. Wie mogelijk in hoedanigheid van 'een mogelijke aanslag' analyseert ziet dat in 2013 de mogelijke ellende het grootst was, 71x. Het jaar erop kende wel een sterke daling naar 45x, maar toch aanzienlijk meer dan in de voorgaande jaren. Het woord mogelijk laat een vergelijkbare trend zien als het woord 'signalen'. Zelfs 'aanwijzingen' en 'risico' bieden geen soelaas als het om duiding van de dreiging gaat. Zelfs in een beperkt jaar zijn de risico's substantieel, hoe verwarrend kan dreigingsanalyse zijn.

Potentialiteit

Woordthermometer

Kan het gebruik van dit soort woorden in de DTN's met een soort ambtelijke woordthermometer worden vergeleken? Woorden die scoren veranderen in de loop der tijd omdat ze op het ministerie anders met elkaar zijn gaan communiceren. Maar tevens door gebeurtenissen waarvan we niet weten, die zich enkel tussen ambtenaren onderling hebben afgespeeld. Is het gebruik van woorden als 'mogelijk' en 'signalen' soms in de plaats gekomen van woorden als 'risico' en 'aanwijzing'?

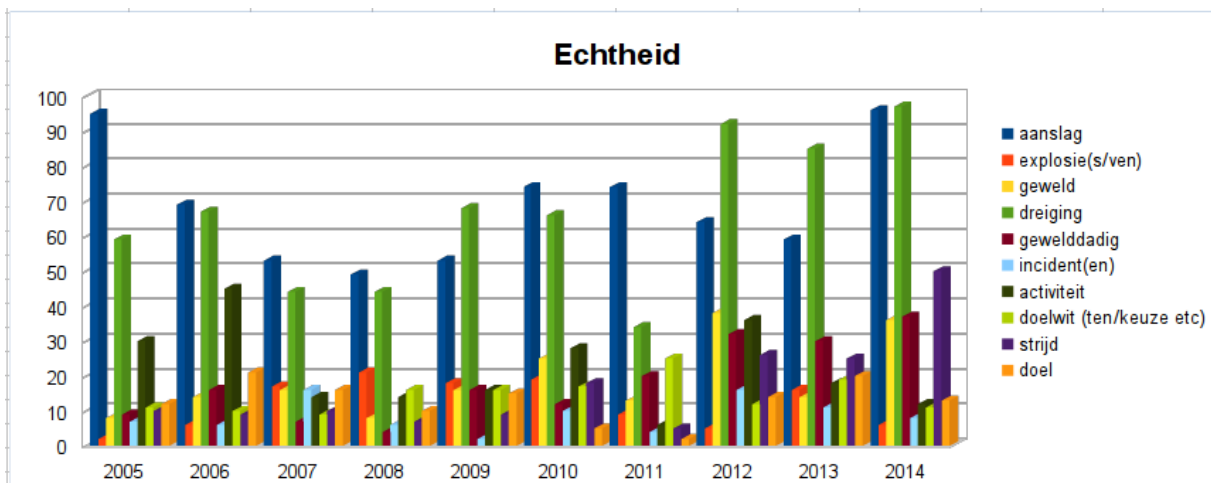
Wie het diagram van 'potentialiteit' bekijkt, ziet dat de woorden bijna eenzelfde curve vertonen, links en rechts een berg en een dal ertussenin. Zegt dit iets over de dreiging, of zegt dit iets over de coördinator? Door de eerste coördinator in 2005 werd even flink op de trom geslagen. De NCTb moest zich destijds een plek zien te veroveren veroveren binnen het veld van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. In 2013 komt 'Terror Dick' aan de macht bij de NCTV en opnieuw wordt er flink aangezet.

Akerboom lijkt gematigder, maar hoewel dat zeker ook zo is, gaat de curve in 2009 wel iets omhoog zodra hij aantreedt als coördinator. Zoals een nieuwe CEO van een bedrijf die stevige beslissingen neemt, zet de beginnende coördinator het dreigingsniveau even flink aan. Pas na een jaar worden de teugels gevierd en daalt de risicovolle woorden diarree.

Toch zou de aanstelling van een nieuwe coördinator geen invloed mogen hebben op de dreigingsbeeld analyses, want die zijn er primair op gericht om potentiële gevaar te doorgronden. Althans, dat is natuurlijk de veronderstelling omdat met het doorgronden van de dreiging het gevaar tevens dient te voorkomen, mag je hopen. Om die reden is de absoluteheid van het gevaar van belang.

Zie hier de opmaat naar een aanslag van 2005 t/m 2014. Wie het gebruik van de woorden doel, strijd, doelwit, activiteit, incident, gewelddadig en dreiging analyseert, ziet een zich langzaam opwaarts gaande curve, ook als 2012 als laatste jaar wordt gezien. De knik bij 2013 lijkt op een dalende trend, maar in 2014 gaat de curve weer omhoog. Deze trend is extra opvallend omdat de coördinator Oekraïne en het neergeschoten vliegtuig niet in de dreigingsbeelden heeft opgenomen.

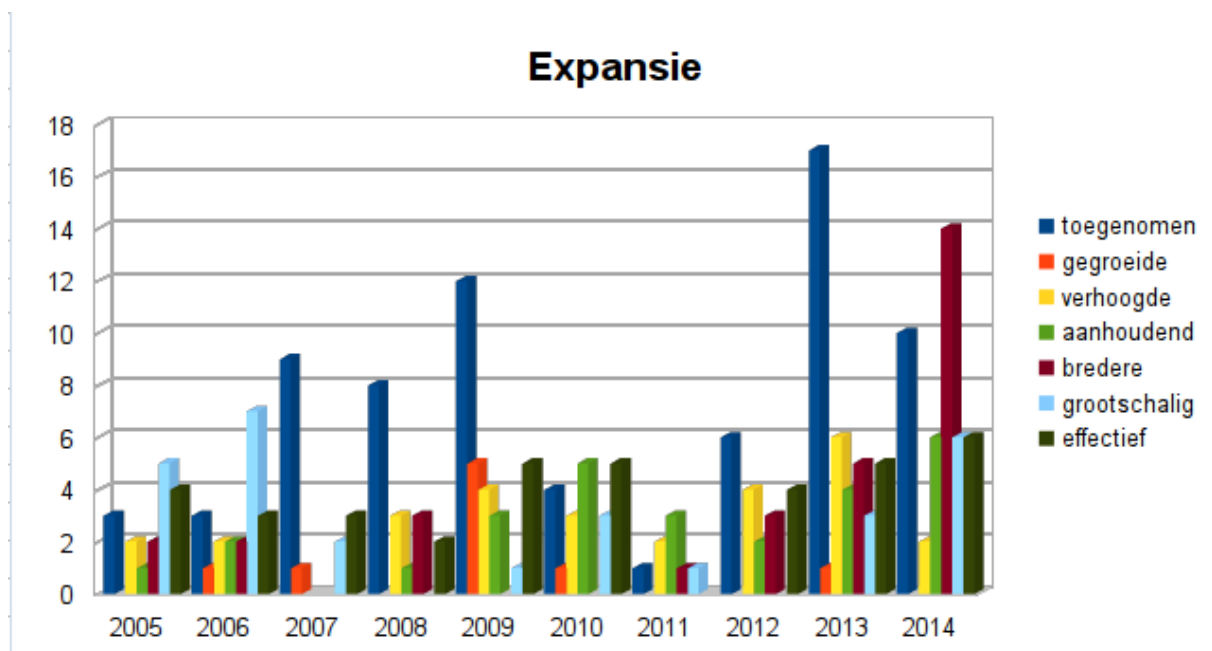
Betekent dit nu dat er een aanslag aan zit te komen in 2015 of later, of dat de gehanteerde woorden eigenlijk geen betekenis hebben? Dit laatste zou zomaar kunnen want wie de woorden geweld, explosie (s/ven) en aanslag analyseert, ziet weliswaar een schommelende maar niet echt een opgaande lijn. In die zin lijkt er niets aan de hand in het dreigingsbeeld. De hoeveelheid geweld, het aantal aanslagen en de explosies zijn al jaren constant hetzelfde.

Tussen de oren?

Betekent dit dat de dreiging soms tussen de oren van de coördinator en zijn ambtenaren van de terreurdienst zit? Als dat zo is dan moeten woorden over het toegenomen/afgenomen gevaar ook een ondoorzichtig beeld geven. Bij *expansie* is het aantal keren dat woorden als effectief, grootschalig, bredere, aanhoudend, verhoogde, gegroeide en toegenomen worden gehanteerd te zien. Opnieuw is het opvallend dat de curves op elkaar lijken, maar er is tevens sprake van een groot verschil. 'Effectief', 'grootschalig' en in mindere mate 'bredere' laten in 2014 een verder stijgende lijn zien, alsof de dreiging effectiever, grootschaliger en breder is geworden, terwijl Oekraïne niet voorkomt in de dreigingsbeeld analyses in 2014.

Het lijkt er echter op dat de dreiging wel degelijk gebaseerd is op reële aannames. De dreiging zou groter zijn door het succes van IS in Syrië, maar dat lijkt weer niet overeen te komen met de andere woorden van *expansie*. Het gebruik van woorden als 'aanhoudend', 'verhoogde', 'gegroeide' en 'toegenomen' nemen juist af in 2014, een teken dat het gevaar is geweken of in ieder geval niet is toegenomen. Dus zit daar de discrepantie van het dreigingsbeeld of duidt het op een tweestrijd binnen de NCTV?

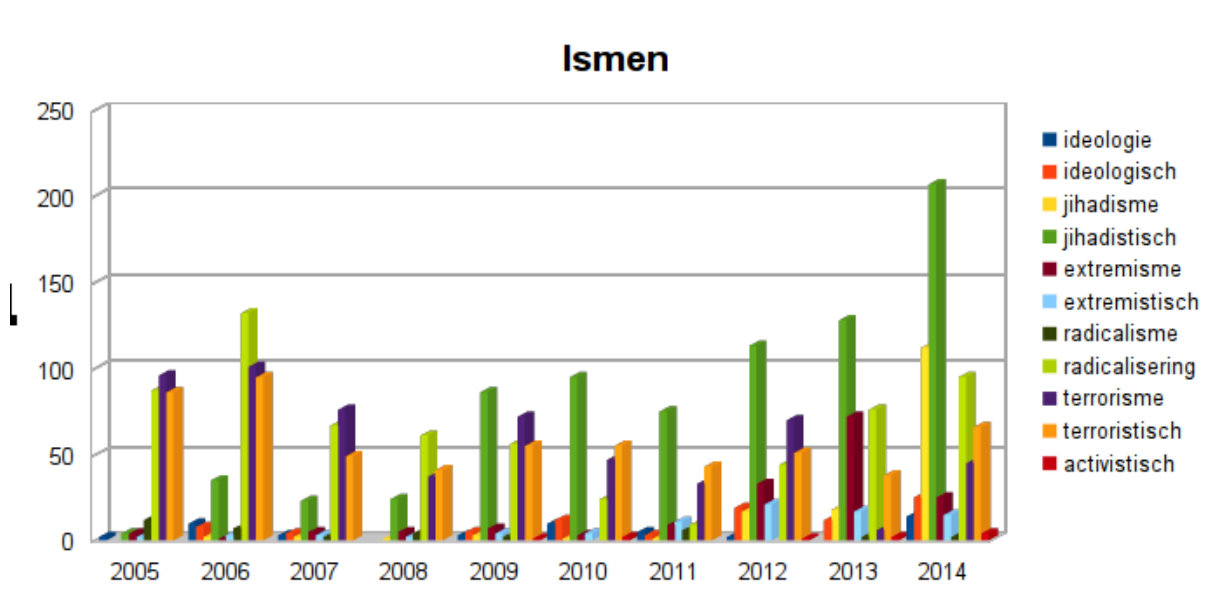
Is op een andere manier de al dan niet toegenomen dreiging zichtbaar te maken? Valt uit de groei van het gebruik van van woorden als terrorisme, radicalisering en extremisme iets af te lezen, of zijn dat ook woorden die onderhevig zijn aan de mode van de dag. Wie het woord jihadisme (waarschijnlijk bedoeld als een beschrijving van de ideologie van de radicale moslimjongeren) bekijkt, ziet een curve die in 2014 een koerssprong maakte die ongekend is. Sluimerde het woord tot 2012, in dat jaar en 2013 kwam het al enigszins op, maar in 2014 explodeerde het en toonde het boven alle ismen uit. In tegenstelling tot het jihadisme is 'jihadistisch handelen' dan al veel langer een trend, opmerkelijk voor een religie of ideologie die meestal een omgekeerd verschijnsel laat zien.

Eerst komt het communisme en dan communistisch handelen. Misschien heeft het woord jihadisme te maken met de ideologisering van het dreigingsbeeld, want ook het woord ideologie laat in 2014 een piek zien. Het komt al eerder voor in bijvoorbeeld het substantiële jaar 2006 en het beperkte jaar 2010. Het woord ideologisch volgt hetzelfde patroon als ideologie.

Naast jihadisme wordt 'radicalisme' gebruikt dat enkel in 2005 populair was maar vervolgens werd afgeserveerd. Het radicalisme is ook moeilijk te omschrijven als een ideologie. Vandaar dat 'radicalisering' wel vaker wordt gebruikt. Het woord laat vanaf 2011 een stijgende lijn zien, daarvoor daalde het juist, maar er is geen enkel verband met radicalisme.

'Extremisme' vertoonde in 2013 een piek, maar kende voorafgaande 2012 een sluimerend bestaan. Het gekke is dat er niemand 'extremistisch' is, dat lijkt al jaren een constante. 'Terrorisme' lijkt ook uit de gratie te zijn geraakt, als de dalende lijn in de DTN's een indicator is. Dit beeld komt niet overeen met het woord 'terroristische', zoals in 'terroristische aanslag', die een redelijke constante lijn laat zien.

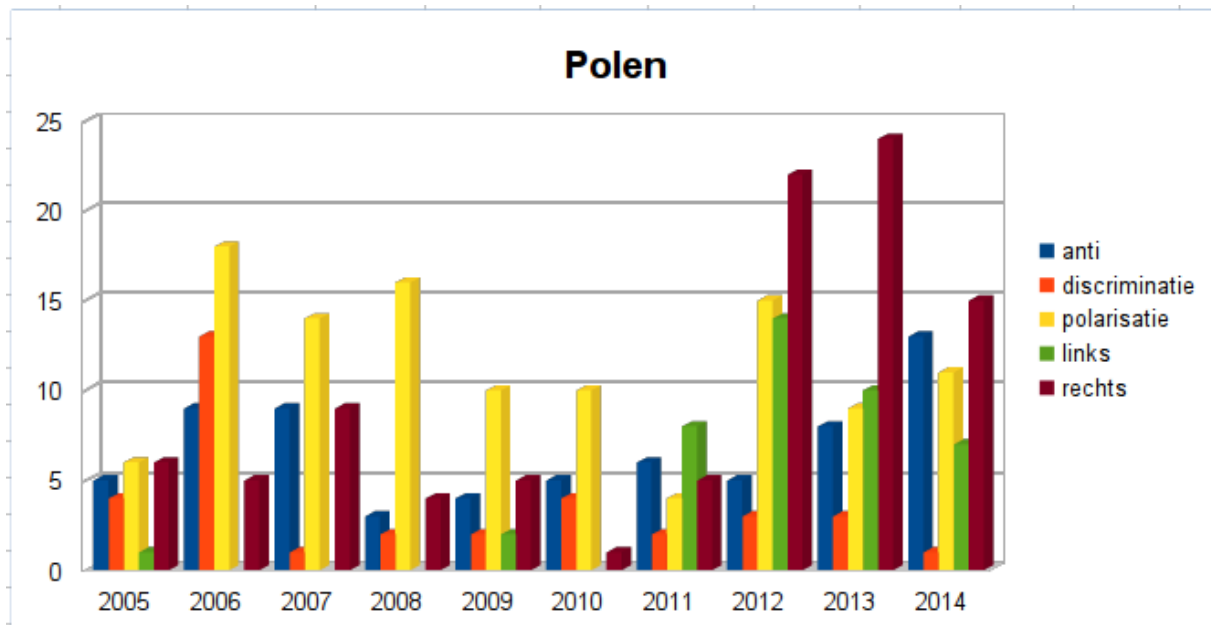
Ismen

Wie de 'ismen' naast de handelende individuen legt, ziet alleen een relatie tussen jihadisme en jihadistisch, hoewel die eigenlijk pas de laatste jaren aantoonbaar is. Terrorisme en terroristisch lijken niet synchroon te lopen, net als extremisme en extremistisch. Ismen zijn ook eerder modewoorden en delen groepen in als duidelijk aanwijsbaar, een isme dat duidelijk afgezet wordt tegenover het kapitalisme of het neoliberalisme. Beide laatst genoemde ismen komen in de dreigingsbeelden in het geheel niet voor.

Dan is het logisch dat het jihadisme vooral in 2014 zo populair is, maar dat dit niet hetzelfde is als terrorisme. Of dit betekent dat jihadisme het woord terrorisme heeft vervangen zodra het om het kenbaar maken van gevaar gaat, is niet duidelijk. Jihadisme *an sich* heeft eigenlijk niets met gevaar te maken. De coördinator en zijn dienst lijken dan ook vooral het woord jihadisme als trend te gebruiken. Het labelt een groep, zoals

communisten in de jaren '50 als groep werden gelabeld. Het labelen van mensen is zinvol als het doel is de wereld verder te verdelen in twee kampen, maar heeft niets te maken met analyse van dreiging.

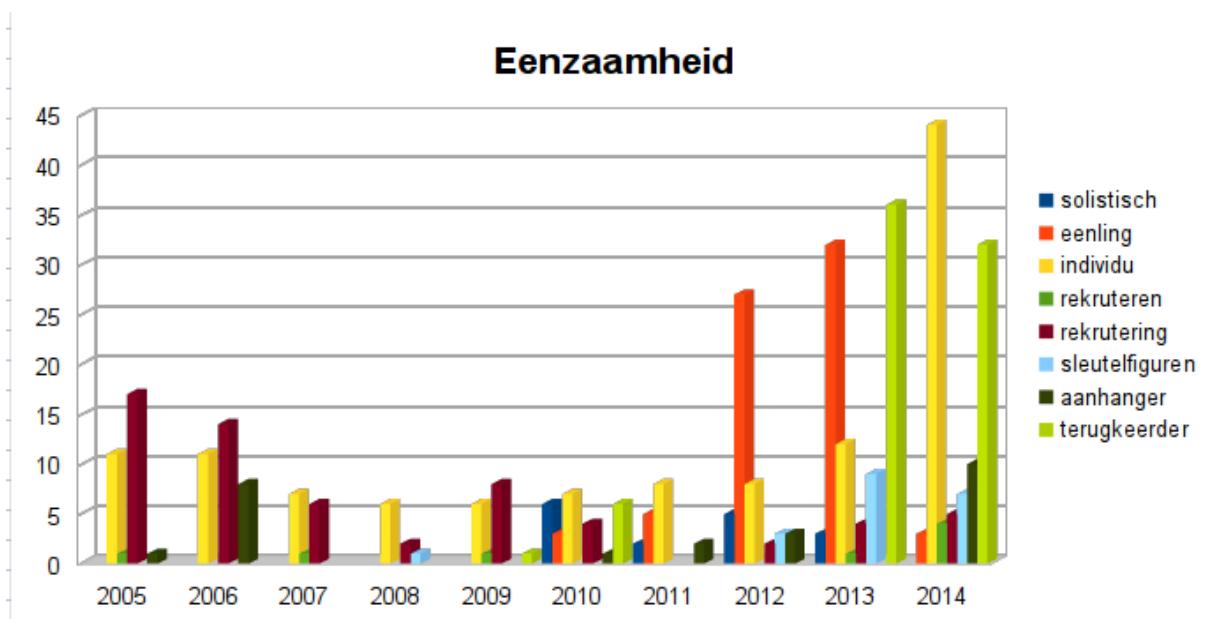
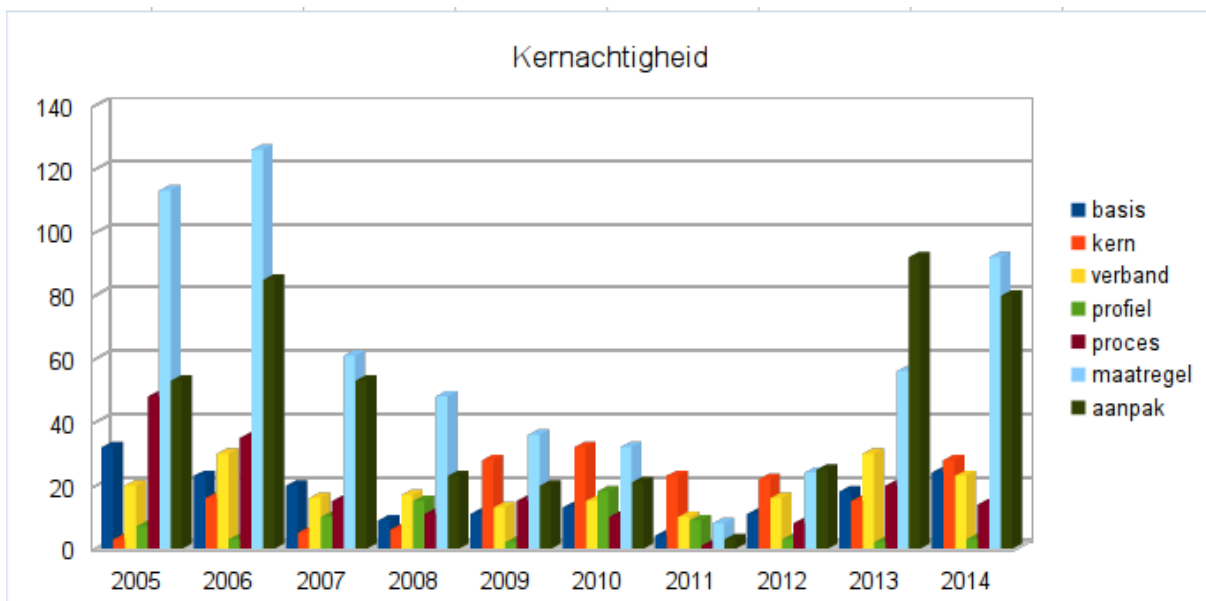
Woorden zijn uiteindelijk de taalkundige ondersteuning van dreiging, woorden die het beeld schetsen. De woordthermometer zou ook een dreigingsthermometer moeten zijn, want woorden hebben een lading, veranderen in de loop der jaren in gebruik en betekenis. De gehanteerde woorden in de dreigingsbeelden laten zien hoe weinig waarde dit soort documenten hebben. Zij laten een verwarrend beeld zien dat constant tegenstrijdig is. Dat is ook logisch, dreiging is niet eenduidig.

Wie de wereld zwart-wit tekent, ziet maar één gevaar maar vergeet dat elders vliegtuigen uit de lucht worden geschoten. Wie geobsedeerd is door jihadistisme, vergeet dat er mensen zijn die ook boos zijn en vanuit een ander denkbeeld aanslagen plegen, zoals Breivik in Noorwegen. Wie dan zegt dat het een *lone-wolf*, een solist, een eenling betreft, heeft geen kennis van het dierenrijk waar eenzame wolven juist op zoek zijn naar een metgezel, niet naar een aanslag.

Eén ding laten de toegepaste woorden duidelijk zien, namelijk dat ze geen betekenis hebben als zij niet echt zijn. Een echte aanslag als in Oekraïne die niet gezien wordt noch geanalyseerd, reduceert dreigingsbeelden tot een diarree van woorden die deels zijn bedoeld om die dreiging juist in stand te houden en deels om jaar in jaar uit meer maatregelen, wetgeving, middelen en mensen toe te voegen aan het overheidsarsenaal. Een trend die bedreigender is dan alle dreiging die in tien jaar dreigingsbeeld diarree wordt beschreven.

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/Dreigingsbeeldiarreewoorden.pdf>

Charlie Hebdo: Wat rest is schaamte en vragen...

De wijze waarop de internationale media over de aanslagen op de burelen van *Charlie Hebdo* en in de joodse supermarkt hebben bericht, is niet alleen ronduit verbijsterend te noemen maar roept tevens vele vragen op.

De definitie van vrijheid van meningsuiting is in 2015 erg eenvoudig geworden. Als je iets *niet* doet dan pleeg je censuur, als je iets *wel* doet dan ben je het goede voorbeeld voor de vrijheid en de vrijheid van meningsuiting. Dit simplisme tekent de nieuwe wereld orde sinds 2001. Beledigen moet kunnen, helemaal als mediabedrijf, anders pleeg je zelfcensuur. Het te kijk zetten van Mohammed is *trending topic*. Vragen of dit beledigen iets bijdraagt aan een maatschappelijk debat, of het wel zin heeft in een rechtsorde, noodzakelijk is voor het blootleggen van misstanden of in andere zin belangrijk is, worden niet gesteld.

Hetzelfde mechanisme herhaalt zich bij een aanslag die gelabeld wordt als zijnde terroristisch. Kritische vragen, analyse en beschouwing is niet langer noodzakelijk. De verdachten zijn terroristen, in het geval van moslims worden ze gelabeld als zijnde jihadisten, uitwassen, barbaren of andere demonen. De rol van de overheid, het functioneren van politie- en inlichtingendiensten, twijfel over het verloop van de gebeurtenissen, niets is meer nodig. Het draaiboek ligt klaar.

Charlie Hebdo

Een aanslag vraagt om chocoladeletters, vingerwijzingen en insinuaties. Als er dan ook nog een persoon is die het claimt uit naam van Allah zijn we klaar. Ook dit keer is het gelukkig AQAS, een zijtak van Al-Qaeda, die een schuldbekentenis de wereld heeft in geslingerd met betrekking tot de aanslag op de redactie van *Charlie Hebdo* en een joodse winkel van begin dit jaar in Parijs en het hoofdstuk kan worden afgesloten.

Als de aanslag van deze 'barbaren' wordt gepleegd op een redactie van een mediabedrijf dan is de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid, onze waarden, de westerse vrije mentaliteit en andere superlatieven in gevaar en moeten wij het 'kwaad' uitroeien, van de aarde vegen en andere grote daden verrichten. Zie hier het *Charlie Hebdo* scenario in herhaling op alle voorgaande aanslagen.

De Amerikaanse president G.W. Bush vatte dit scenario in 2001 simpelweg als volgt samen: '*If you are not with us you are with the terrorists.*' Vandaar dat Bush niet vervolgd wordt voor de vele Amerikaanse oorlogsmisdaden, maar de Franse komiek Dieudonné wel

voor verheerlijking van terrorisme omdat hij '*Je me sens Charlie Coulibaly*' twitterde. En ook Maurice Sinet die vervolgd werd voor antisemitisme en aanzetten tot rassenhaat in verband met een zin in een column over joden, en vervolgens werd ontslagen door de directie van *Charlie Hebdo*.

Want dáár zit het onderscheid. Grappen over de Holocaust, jodenvervolging, etc. zouden aanzetten tot haat, grappige tweets over aanslagen zouden terrorisme verheerlijken, maar grappen over de islam zijn vrijheid van meningsuiting en daar zou je vanaf moeten blijven. Cartoons, tekeningen, foto's, verhalen, opinies, meningen; alles heeft natuurlijk uiteindelijk te maken met de geprefereerde schoonheid van beeld en tekst. Iets kan je bevallen of niet.

Charlie Hebdo zou iedereen op de hak nemen, maar dat lijkt niet echt het geval. Er was een periode dat het blad het gemunt had op vrouwen, want die reageerden zo lekker en sinds de Mohammed tekeningen van de Deen Kurt Westergaard is de profeet kop van jut. De moslims reageren namelijk zo leuk. Niet-blanke Franse ministers, zoals van Justitie Christiane Taubira-Delannon werden als apen afgebeeld, maar het blad ging niet zover om dat met Barack Obama te doen.

In de periode van '*bring back our girls*' werden de ontvoerde meiden in Nigeria afgebeeld als zwangere bijstandsmoeders die hun uitkering niet kwijt wilden. De tekeningen zouden allemaal een diepere betekenis hebben, een dubbele bodem, maar welke diepere betekenis dan of onderbroekenlol of verhuld racisme wordt niet duidelijk. Het adagium lijkt te zijn dat alles moet kunnen, of eigenlijk toch niet.

Vrijheid van meningsuiting

De essentie van de vrijheid van meningsuiting is echter niet zozeer dat je alles mag zeggen, dan zou ontkenning van de Holocaust en het beledigen van joden ook een recht zijn, maar heeft meer te maken met het tarten van de macht. En daar wringt de schoen, want zijn de moslims aan de macht in de wereld, Europa, Frankrijk, Denemarken, Nederland? Is er een moslimpartij die de absolute meerderheid heeft in enig parlement in Europa? En vanwaar een grap eindeloos herhalen als kleine kinderen op een speelplaats om het jongetje met het keppeltje elke dag te pesten. Is dat allemaal vrijheid van meningsuiting?

Mediabedrijven hebben niet meer recht op vrijheid van meningsuiting dan een willekeurige burger. Elke aanslag of bombardement is er een te veel, elk mensenleven telt. En als er dan getreurd wordt om een aanslag op de vrijheid van meningsuiting zodra de redactie van *Charlie Hebdo* wordt geraakt, waarom dan geen voorpagina's met verzet wegens de Amerikaanse aanslagen op de burelen van het mediabedrijf *Al Jazeera* in Afghanistan (2001) en Irak (2003). Waar waren toen alle zogenoemde voorvechters van de 'vrijheid van meningsuiting' en de 'hoeders van de

democratie'? Of gaat het alleen maar om het recht om Allah door het slijk te halen? Dan moet dat gezegd worden, dat heeft namelijk niets met enige vrijheid te maken.

Uiteindelijk heeft vrijheid van meningsuiting en de zogenoemde claim van de journalistiek dat zij de hoeders van de democratie zouden zijn, eerder te maken met de berichtgeving over de aanslag op de burelen van *Charlie Hebdo* dan met berichtgeving over de vermeende aanslag op 'onze waarden'.

De berichtgeving over de aanslag zelf is verbijsterend, want als er iets aan de hand is bij elke aanslag waar dan ook in de wereld is dat er vragen moeten worden gesteld bij het optreden van overheden, helemaal als die overheden zelf de straat op gaan om te demonstreren. Als president Kadyrov van Tsjetsjenië honderdduizenden demonstranten tegen de cartoons van *Charlie Hebdo* op de been krijgt, is dat georkestreerd, maar als in Parijs honderdduizenden de straat op gaan achter een virtuele rij regeringsleiders, ook met een even twijfelachtige staat van dienst als Kadyrov, is dat een spontane uiting van steun aan de 'westerse waarden'.

De media falen

In de zee van artikelen die na de aanslagen door de media werd geproduceerd, lijkt het alsof je niet kunt zeggen dat je geen Charlie bent of wilt zijn, of dat Charlie eigenlijk een racist is. De berichtgeving was er een van een journalist die bibberend naar de machthebbers rent en vraagt om bescherming, niet van een hoeder van de democratie die meteen vragen opdreunt over een aanslag waar alleen maar vragen over te stellen zijn. Zelfs parallellen met het verleden zouden die vragen moeten oproepen.

De aanslagen in 1995/1996 in Frankrijk op onder andere een gematigde imam, twee metrostations, een joodse school bijvoorbeeld van de zogenoemde Algerijnse groep GIA, Groupe Islamique Armé. De Franse GIA was een product van de Algerijnse geheime dienst, waarbij de rol van de Franse geheime dienst nooit is opgehelderd. Politiek kwam het zowel Frankrijk als Algerije goed uit. De democratisch gekozen Algerijnse moslimpartij FIS werd afgezet, net als in 2013 de moslimbroeders in Egypte en het westen omarmde de Algerijnse dictatuur, net als nu de Egyptische dictatuur.

De aanslagen in Madrid zijn de enige aanslagen die ooit onder een vergrootglas van een parlementaire enquêtecommissie zijn gelegd, met de ene onthulling na de ander tot gevolg. Over een falend beveiligingsapparaat dat explosieven verkoopt aan de toekomstige daders en de andere kant opkijkt als zij hun aanslagen voorbereiden en uiteindelijk uitvoeren.

De meeste aanslagen echter worden niet echt onderzocht. Het komt de politiek goed uit dat het zogenoemde 'jihadisten' zijn en de hoeders van de democratie hebben te veel te verliezen om kritische vragen te stellen. Zie ook de moord op Theo van Gogh, waar nu opnieuw een onderzoek naar loopt en waarvan de uitkomst bij voorbaat al vaststaat. Niemand trekt het veiligheidsapparaat in twijfel.

Eigenlijk kun je spreken van eenzelfde Pavlov-reactie als bij het optreden van het Nederlandse leger in het buitenland. Hoeveel burgers zijn er omgekomen tijdens bombardementen of gevechten in Syrië, Irak en Mali van 'onze jongens' die samen optrekken met de Amerikanen of de Fransen? Interesseert ons dat soms niet in deze oorlog tegen de terreur? En de Nederlandse jongeren die nu omkomen bij bombardementen, waar zijn zij schuldig aan? Aan het lidmaatschap van een terroristische organisatie en staat daar dan de doodstraf op? Hebben zij een eerlijk proces gehad? En worden mensen die meevechten met de Koerden, de Israëli en elders in de wereld op dezelfde wijze langs de terroristische meetlat gelegd?

Tegen het simplisme met betrekking tot terrorisme en vrijheid van meningsuiting is niet op te boksen, wij capituleren. Want als dat de waarden zijn waar wij voor zouden moeten staan, is schaamte wat er overblijft, schaamte voor zoveel gebrek aan beschaving, voor de teloorgang van waarheidsvinding, voor het gebrek aan kritiek op al die zogenoemde verlichte waarden, schaamte voor zoveel simplisme, iets dat alleen maar tot meer geweld en meer bloedvergieten zal leiden.

Wij hebben slechts vragen over de aanslag op Charlie Hebdo en de joodse winkel, de daders en de handelwijze van het politieapparaat:

1. Waarom is besloten de aanslagplegers niet langer in de gaten te houden? En geldt dat voor allen, ook voor de schoolgaande neef? Werd die surveillance van de twee broers in juni 2014 afgebroken? Waarom is besloten die twee broers en die neef in eerste instantie wel in de gaten te houden? Zijn er ook andere maatregelen geweest tegen of rondom deze personen?

2. Het groepje dat in eerste instantie in de gaten werd gehouden door de inlichtingendiensten, bestond dat uit alleen uit deze drie of vier personen? Of waren er meer? Wie waren de anderen? Waarom hebben anderen uit die groep niets gedaan?

3. Waarom was het de Amerikaanse inlichtingendiensten wel bekend dat de twee broers die de aanslagen hebben gepleegd in Jemen waren geweest en de Franse diensten niet? Of wisten de Franse diensten dit ook? Kunnen de aanslagen vanuit Jemen zijn gepland? Of kan het ook zijn dat

de docenten in Jemen hebben gezegd dat ze maar moesten doen wat ze wilden? Is er contact geweest vanuit Frankrijk met Jemen door de aanslagplegers of vanuit Jemen met de broers in Frankrijk? Zijn er naast een videoboodschap bewijzen voor betrokkenheid van de groep in Jemen aan de aanslagen? ISIS/IS/ISIL is verschillende keren genoemd? Was er een link met IS, en zo ja welke? Zijn de broers daar geweest of hebben daar contact mee gehad? Bij of met welke organisatie? Welke training hebben de broers in Jemen of Syrië gehad, hoe lang, met welke wapens? Hoe goed waren ze, gezien de inslagen op de voorruit van de politieauto konden ze goed met hun wapens overweg? Hebben ze daar ook gevochten?

4. Kwam de politieauto die in de Allee Verte onder vuur werd genomen door de aanslagplegers af op een melding van schoten van het eerste verkeerde adres waar de aanslag plegers binnendrongen?

5. Wat was de response tijd van de politie nadat de aanslag plegers op de redactie van het blad *Charlie Hebdo* enkele mensen hadden doodgeschoten? De aanslagplegers verlieten lopend het pand en liepen naar hun auto in de Allee Verte. Een en ander is gefilmd, hoe lang duurde het voordat de politie aanwezig was? De daders lijken alle tijd te nemen. Hoe is de alarmmelding bij de politie binnengekomen? Wat gebeurde er toen precies?

6. Is er een draaiboek voor dit soort aanslagen? Er moet een draaiboek zijn geweest voor *Charlie Hebdo* vanwege eerdere aanslagen/bedreigingen. Heeft men zich gehouden aan dat draaiboek?

7. Welke eenheden zijn er gealarmeerd na het alarm bij de politie? Zijn er explosievenexperts geweest? Ligt namelijk voor de hand. Waren ze er niet, waarom dan niet?

8. Waarom loopt de wijkagent op de daders toe? Wat was zijn opdracht? Was hij degene die op de melding binnenkwam? Was hij buurtagent of beveiliging van *Charlie Hebdo*?

9. Hoe was de standaard beveiliging van Charlie H. door de Parijse politie geregeld? Was Franck Brinsolaro de enige politieman/beveiliging op de redactie? Waren er geen inlichtingen met betrekking tot bedreigingen van het blad en haar medewerkers?

10. Klopt het dat de Algerijnse inlichtingendiensten de Franse diensten voor een aanslag waarschuwden? Als dit klopt, betekent het dat de broers of de neef contact hebben gehad met mensen die contact hadden met de Algerijnse inlichtingendienst. Was dat contact vanuit Frankrijk of vanuit Algerije? Het lijkt voor de hand te liggen dat Algerijnse diensten zich zeer interesseren voor de Algerijnse gemeenschap in Frankrijk. Hoever zitten zij daarin? Wat doen ze precies? Hoe zijn de contacten met Franse

diensten? Hoeveel en wat voor mensen runt de Algerijnse dienst in Frankrijk en met welk doel? Werden de broers in dit verband gerund door een inlichtingendienst als informant/infiltrant? Zijn zij voor informatie betaald, en zo ja hoeveel?

11. Zijn de broers door een Franse inlichtingendienst benaderd om voor ze te werken als informant/infiltrant? Zo ja, door welke dienst? Hoe werden ze gerund? Zijn zij betaald voor hun werk voor de diensten? Hoeveel?

12. Welke organisaties van het Syrisch verzet worden gesteund door het Westen en op welke manier? Door wie precies? Amerikanen? Fransen? Welke rol spelen de Fransen en welke organisaties steunen zij? Leiden de Fransen ook mensen op in trainingskampen zoals de Amerikanen in Jordanië? Hebben Franse instructeurs in Syrië ook contacten met Franse jihadististen en wat voor contacten zijn dat dan? Hoe zit dat met Jemen of met Algerije?

13. Hoe bekend was het dat *Charlie Hebdo* elke woensdag vergaderde? Waarom waren de aanslagplegers in eerste instantie op het verkeerde adres?

14. Waarom verloor de politie de aanslagplegers uit het oog in Parijs na het verlaten van hun auto? Wat zijn de stappen geweest die inlichtingendiensten en politie in Parijs hebben uitgevoerd? Hoe hebben de aanslagplegers de stad kunnen verlaten?

15. Komen de DNA sporen in de zwarte Citroën overeen met die van de broers? Hoe echt is het identiteitsbewijs en waar is het precies gevonden?

16. Wat heeft Hamyd Mourad, de zwager van de broers die aangemerkt zijn als daders, met de aanslag te maken? Tot nu toe waren er steeds twee mannen in beeld. Was er een derde verdachte en waar bevond die zich dan? Waarom kwam Hamyd Mourad in een vroeg stadium in beeld als zogenaamde derde dader? Van wie zijn de gymschoenen die uit de zwarte Citroën is gevallen?

17. Maakt een van de aanslagplegers een militair gebaar als hij de auto in stapt?

18. Rijden ze uit de straat van *Charlie Hebdo* en gaan op de hoek opnieuw stilstaan? Waarom hebben ze zoveel tijd?

19. Zijn er beelden van de overval op het pompstation? Wat gebeurde daar precies? Waarom hebben de aanslagplegers zich niet verschanst in het station?

20. Kan het zijn dat de twee daders van *Charlie Hebdo* een auto nodig hadden omdat er nog een ander aanslagdoel was dat verder weg lag? Ligt er iets in de buurt van de plek waar ze werden neergeschoten?

21. Wat zijn exact de bevelen geweest of instructies voor de bestorming van de drukkerij? Is er een bevel geweest om de daders te doden? Of is er erg aangedrongen op gevangen nemen?

22. Wat klopt er van het verhaal van de wapenhandelaar in Brussel die de wapens aan de aanslagplegers zou hebben verkocht? Zijn alle in Brussel gekochte wapens teruggevonden, als dat de wapens zijn?

23. Was de supermarkt een hoofddoel? Het lijkt er op dat dat niet zo was. Is er enig materiaal (kaart, plattegrond, aantekeningen) dat kan wijzen op een ander doel?

24. Toen Coulibaly op de agente schoot, was dat omdat hij werd gestoord bij het uitvoeren van een aanslag bij een ander doel dan de supermarkt? Ligt er iets in de buurt van die schietpartij wat een geschikt doel zou kunnen zijn? Bijvoorbeeld woonde daar iemand die een verband heeft met de daders of met *Charlie Hebdo*?

25. Waarom heeft de zelfmoord van een politie-commissaris niets met het onderzoek te maken? Hoe is het mogelijk dat iemand die depressief is en een burn-out heeft zelfmoord kan plegen? Wordt er onderzoek gedaan naar de zelfmoord van de man? Waarom pleegde de man zelfmoord op zijn kantoor?

26. Is er een relatie tussen familieleden van de vermoordde redactieleden en de mogelijke daders? Wat voor relatie is dat dan?

27. En nog veel meer vragen.

Buro Jansen & Janssen

Politie Haaglanden kan niet tegen kritiek

Recente demonstraties tegen Haags politiegeweld en vermeend racistisch handelen binnen het korps, hebben geleid tot een tegenactie vanuit de top van het korps. Tevens worden organisatoren van het protest benaderd door de AIVD.

De 17-jarige Rishi Chandrikasing werd op 24 november 2012 op station Hollands Spoor in Den Haag door een agent doodgeschoten, nadat NS-personeel tegen de politie had beweerd dat hij bewapend was, wat niet het geval bleek te zijn. De rechtbank besliste op 23 december 2013 dat de politieagent die het fatale schot loste niets te verwijten viel en dat de 'verdachte' wegrende.

Veel mensen in Den Haag waren boos en organiseerden op 28 december 2013 een betoging waarmee het ontslag van burgemeester Jozias van Aartsen en politiechef Paul van Musscher werd geëist. Tijdens deze demonstratie waaraan zo'n vijftig mensen vielen wat klappen. De politie was massaal aanwezig en arresteerde drie personen. De overheid gaf de demonstranten de schuld van het 'geweld', de betogers stelden dat agenten hen liepen te jennen en hen doelbewust provoceeden.

Gelet op het geringe aantal demonstranten en aanhoudingen, is het verhaal van de politie ongeloofwaardig. Zoals gewoonlijk zette de Haagse politie zwaar in, meldde achteraf dat het meerdere arrestaties niet uitsloot, maar één van de drie arrestanten heeft nooit boete ontvangen voor het zogenoemde vergrijp dat hij zou hebben gepleegd. De rechtszaak van een ander is opnieuw uitgesteld en een derde is veroordeeld voor 80 uur taakstraf omdat hij niet zou hebben meegewerkt aan zijn arrestatie die hij onterecht vond.

Racisme

De demonstratie werd niet enkel georganiseerd naar aanleiding van de vrijspraak van de politieagent, berichten over racistisch politieoptreden vormden eveneens aanleiding. In de slipstream van de betoging werd een aantal actiegroepen in het leven geroepen, waarvan er één een demonstratie op 1 augustus 2014 organiseerde. Het protest draaide onder meer om het resultaat van een onderzoek door de Nationale Ombudsman die 'geen aanwijzing voor structurele misstanden bij politie Schilderswijk heeft aangetroffen.'

Zo'n kleine honderd demonstranten die op 1 augustus vorig jaar meeliepen voelen zich door de overheid niet serieus genomen en zijn de mening toegedaan dat er wel degelijk een structureel probleem is met het optreden van de Haagse politie. Zij worden daarin ondersteund door een

rapport van Amnesty International uit oktober 2013. In *'Proactief politieoptreden vormt risico voor mensenrechten in Nederland'* worden vragen opgeroepen over het racistische optreden van de politie. Hoewel het om een literatuur onderzoek gaat, lijkt Amnesty met het rapport een gevoelige snaar te hebben geraakt. De politie reageerde namelijk furieus. Er volgde een eigen rapport, of eerder een scriptie die werd omgezet in een rapport van de Universiteit van Leiden dat het tegendeel moest bewijzen.

In de zomer van 2014 vertoonde een lokale Haagse tv-zender fragmenten van een interview met politiechef Paul van Musscher uit november 2010. Daarin zegt Musscher dat hij van een 'deskundige' heeft vernomen "dat de inwoners uit Gouda uit het Rif gebergte komen. Dat zijn Berbers. Berber komt van het woord Barbaar. En dat is inderdaad cultureel ingebakken dat ze wat wilder zijn. Wat makkelijker op straat leven. Wat ruiger. Je zou kunnen zeggen dat het genetisch meegekomen is."

Deze uitspraak was aanleiding voor een nieuw protest van de groep mensen die eerder de demonstratie had georganiseerd vanwege de uitspraak van de agent die Rishi Chandrikasing had doodgeschoten. Zij kondigden aan om op 28 november 2014 bij het Haagse stadhuis te protesteren tegen Van Musscher. Het protest zou de start worden van een campagne tegen de racistische politiechef.

Benadering

Voorafgaande de demonstratie kregen de actievoerders echter al te maken met intimidatie van zowel de inlichtingendienst als van de politie. Op 6 oktober 2014 werd een van de organiserende jongeren gebeld door een medewerker van de AIVD. De jongen kreeg 'Jeroen van der Vorst' aan de lijn, maar brak het gesprek netjes af. Zoals gewoonlijk bij de AIVD geven de medewerkers zich niet meteen uit als zijnde werkzaam voor de inlichtingendienst maar als ambtenaar van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Van der Vorst vroeg of de jongeman hem terug wilde bellen op het nummer 0648410018 als hij bereid is om eens met hem te komen praten. Van der Vorst wilde graag met hem afspreken op het hoofdbureau van politie, in ieder geval de demonstratie van eind 2013. Waarom Van der Vorst deze groep jongeren op de korrel nam, is onduidelijk. Waarom hij juist deze jongen benaderde, is wel duidelijk. De groep die de demonstraties organiseert is klein maar hecht, en de benaderde persoon is relatief nieuw. Daarnaast heeft de inlichtingendienst naar alle waarschijnlijkheid informatie verzameld om in te kunnen schatten of ze hem onder druk konden zetten, want inlichtingendiensten benaderen steevast mensen die kwetsbaar en beïnvloedbaar zijn en tevens onder druk kunnen worden gezet.

Een andere deelnemer aan de actiegroep, Thomas van Beersum, belde Van der Vorst dezelfde dag nog terug. Hij vroeg de geheim agent waarom ze hen benaderde. Hierop volgde een vaag gesprek, iets dat meestal het geval is zodra medewerkers van inlichtingendiensten wordt gevraagd naar hun wijze van handelen. Thomas legde Van der Vorst nogmaals uit wat het doel is van het aanstaande protest van 28 november 2014.

De actiegroep nam het gesprek met de AIVD'er op en plaatste het op Facebook. Diverse mensen reageerden en *liken* de actie. Vijf dagen later stonden er twee agenten voor de deur van Thomas. Hij kreeg een brief overhandigd waarin hij werd aangeklaagd voor belediging, smaad (schrift) en laster van een ambtenaar in functie. Hij moest verschijnen voor verhoor in het kader van een strafrechtelijk onderzoek.

Dit verhoor vond plaats op 16 oktober 2014 in Katwijk. Korpschef bureau Haaglanden, Paul van Musscher had aangifte tegen hem gedaan, vandaar het strafrechtelijk onderzoek. De aangifte volgde op de passage in de op Facebook geplaatste video waarin de korpschef als racist wordt betiteld. Tijdens zijn verhoor kreeg Thomas een reeks vragen voorgelegd waar hij geen antwoord op gaf. Hij beriep zich op zijn zwijgrecht. Thomas werd aangemerkt als verdachte.

'Ophef onterecht'

De aangifte tegen deze actievoerder volgde na een storm van kritiek op de korpschef die zelf 'niets snapt van de ophef', zoals het *AD* van 8 juli 2014 kopte. Toch is het nogal vreemd dat deze korpschef zelf geen idee heeft dat zijn in 2010 gedane discriminerende uitspraken over Marokkaanse Nederlanders hem kwalijk te nemen zijn. Dit is vooral problematisch omdat Van Musscher binnen de landelijke politie verantwoordelijk is voor de portefeuille Discriminatie en Diversiteit.

Dit feit zegt wellicht het een en ander over het heersende institutionele racistische karakter binnen het Nederlandse politieapparaat. Mensen genetisch wegzetten als barbaars, ook al gaat het hier om een citaat van een ander, is een opmerking die alle perken te buiten gaat. Deze opmerking als zijnde racistisch benoemen, is eigenlijk nog mild. Het feit dat de korpschef aangifte heeft gedaan van belediging, smaad en laster, maakt duidelijk dat de politie burgers die gebruik maken van hun grondwettelijke recht op vrijheid van meningsuiting intimideert.

Dat het niet bij een benadering door de inlichtingendienst en een aanklacht wegens smaad is gebleven, werd duidelijk op de dag van de demonstratie. Voor het Haagse stadhuis moesten twintig personen zich legitimeren, pasjescontrole. Acht personen die dit weigerden werden aangehouden.

Zodra een ambtenaar in functie niet tegen een stootje kan nadat hij opmerkingen heeft gemaakt die als racistisch zijn te kwalificeren, en vervolgens misbruik maakt van zijn macht, kun je concluderen dat hij ongeschikt is voor de functie van korpschef. En al helemaal niet als verantwoordelijk ambtenaar voor beleid ten aanzien van discriminatie en diversiteit.

Buro Jansen & Janssen

Overheid ontmoedigde het protest rondom NSS-top

Het is een ontwikkeling die al langer gaande is, maar werd door de grootschalige beveiligingsoperatie rondom de Nuclear Security Summit (NSS) op 24 en 25 maart 2014 in Den Haag onderstreept. Protestgeluiden werden door extreme beperkingen bij voorbaat het zwijgen opgelegd, omwille van 'Nederland, internationaal evenementenland'.

Bijeenkomsten van weinig democratische instituten als de World Trade Organization (WTO), G8 en EU vormen al jaren aanleiding voor protest. Tienduizenden demonstreerden tegen de WTO in 1999 (Seattle, VS) en 2000 (Praag, Tsjechië). Ook tegen de G7, G8 en G20 werd op grote schaal gedemonstreerd. De ondemocratische Europese Commissie en de rest van de EU brachten jarenlang honderdduizenden burgers op de been in Amsterdam, Barcelona, Göteborg, Keulen en andere Europese steden. Door deze ervaringen hebben de politici zich nog verder teruggetrokken in hun ivoren torens en is het protest afgenomen als gevolg van exorbitante veiligheidsmaatregelen.

Wie voorafgaand de internationale nucleaire wereldtop in Den Haag, een bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders met als doel het nucleair terrorisme te bestrijden, de genomen veiligheidsmaatregelen rond in ogenschouw nam, zal snel de conclusie hebben getrokken dat het onaantrekkelijk en ondoenlijk was de straat op te gaan met een spandoek. Er was niet enkel sprake van een enorme overmacht aan ordehandhavers - 3.000 militairen, 4.000 militaire politie en 13.000 agenten en personeel van diverse inlichtingendiensten – ook de inperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en openbare manifestatie was vergaand.

Opgaande veiligheidslijn

In 1997, ten tijde van de ondertekening van het verdrag van Amsterdam, was een groot deel van de stad 'verboden' terrein voor demonstranten. Toch bleek het centrum niet zodanig afgezet dat protesteren dichtbij de vergaderruimtes geheel onmogelijk was. Dit is in de loop der jaren drastisch gewijzigd. Tijdens de abdicatie op 30 april 2013 in Amsterdam was het verboden te demonstreren buiten speciale demonstratievakken die de burgemeester had aangewezen. Bij protesten van extreem-rechts proberen burgemeesters al jaren het protest te verplaatsen naar industrieterreinen of afgelegen locaties.

Tijdens de Nuclear Security Summit was Den Haag veranderd in politiezones met buurten die volledig waren afgesloten voor het publiek. Gedeelten van de stad veranderden in sperzones met verregaande

bevoegdheden voor veiligheidsdiensten en zelfs in andere delen van de stad werden burgers beperkingen opgelegd. Het bleef niet bij Den Haag, ook de snelweg van en naar Schiphol veranderde in een bezettingszone. Op defensieforum.nl vatte gebruiker Ros op 25 januari 2014 de situatie pakkend samen: 'Er zal ongetwijfeld worden gedemonstreerd door een aantal tegenstanders van kernwapens en waarschijnlijk tegen de aanwezigheid van sommige wereldleiders. Ergens op een grasveldje, kilometers verwijderd van de World Forum.'

Toverwoorden die door de autoriteiten bij dit soort bijeenkomsten en evenementen van politici en de elite worden gebezigd, zijn steevast 'terroristen' en 'links extremisten' die geweld niet zouden schuwen. Veel politici daarentegen die op de NSS bijeen kwamen, hebben een twijfelachtige staat van dienst als het om mensenrechten gaat. Van de 53 aanwezige landen waren minimaal twintig leiders (Algerije, Armenië, Azerbeidzjan, China, Egypte, Gabon, Georgië, Indonesië, Israël, Jordanië, Kazachstan, Marokko, Nigeria, Pakistan, Russische Federatie, Saoedi-Arabië, Singapore, Verenigde Arabische Emiraten, VS en Vietnam) present die regelmatig in mensenrechten-jaarverslagen van Human Rights Watch en Amnesty International voorkomen.

Marketing

Het houden van NSS 2014 was voor Nederland vooral een prestigekwestie. De overheid wilde de wereld laten zien dat het in staat is op vlekkeloze wijze een dergelijke grotesk evenement in een stad als Den Haag te organiseren. De overheid verwoordt deze vorm van marketing in de doelstelling van de '*Contourennota tegenhouden*', samengesteld door de KLPD en de Koninklijk Marechaussee als volgt: '*De NSS [...] heeft consequenties voor een groot deel van Nederland. Voor de veiligheid van het congres zal een groot aantal maatregelen worden ingezet - er wordt gestreefd naar een waardig, veilig en ongestoord verloop van de NSS 2014, waarbij Nederland een goed gastheer wil zijn voor alle deelnemers aan de NSS 2014, inclusief media en waarmee Nederland aantoonbaar hoogwaardige en grootschalige conferenties op een uitstekende wijze te kunnen organiseren.*'

Nederland moest aantonen dat zij een evenement '*waardig, veilig en ongestoord*' kan organiseren. De deelnemers aan de top zijn onder meer afkomstig uit eerder genoemde regimes waar men het niet zo nauw neemt met de mensenrechten. Die mogen niet gestoord worden in hun werk door mensen die protesteren, daarom heet de nota ook eufemistisch '*tegenhouden*'. *Blauw*, het vakblad voor de politie, is daar ook helder over. In het nummer van februari 2014 staan twee artikelen over de NSS en de 'special' opent met een foto waarop enkele van de deelnemers prijken, waaronder die van China en Kazachstan.

Ook de Nederlandse hoofdonderhandelaar Piet de Klerk erkende het marketing-karakter van de top in februari 2014 toen hij ten aanzien van de verzamelde pers stelde dat "de formules van topconferenties over nucleaire beveiliging, waarvan de aanstaande NSS in Den Haag er een is, uitgewerkt raakt." De Klerk en de Nederlandse regering waren teleurgesteld dat deze top niet de laatste was in een reeks, omdat de Amerikanen in 2016 nog een vierde en afsluitende NSS-top willen organiseren.

Dat topconferenties na drie bijeenkomsten al niet langer efficiënt zijn, heeft ook te maken met het veranderende geopolitieke klimaat van vorig jaar, dat in de loop van het jaar nog verder zou worden verstoord door de oorlog in Oekraïne. Het nut van dit soort internationale politieke bijeenkomsten is op zijn zachtst gezegd twijfelachtig. Waarom dan toch Nederland veranderen in een groot sfergebied? Dat is niet bepaald uitsluitend een marketing exercitie.

Naast de marketing van Nederland als organisator van een internationaal evenement en het gladstrijken van bilaterale onenigheden, is het een uitgelezen kans voor het veiligheidsapparaat om zijn spierballen te tonen en de samenwerking tussen de verschillende diensten te verbeteren. NSS 2014 was eigenlijk een uit de kluiten gewassen 'operatie Ochtendgluren' (grootschalige verkeerscontroles, red.) op de Nederlandse snelwegen. Naast fysiek overwicht door met honderden (ochtendgluren) of duizenden (NSS) agenten de straat op te gaan, laat het beveiligingsapparaat zien waartoe het in staat is.

Juridisch niemandsland

Daarnaast werd er rond de NSS-top een soort juridisch niemandsland gecreëerd, met verre gaande bevoegdheden voor de verschillende diensten. Bij Ochtendgluren ging het om het koppelen van allerlei bestanden en diensten die, door parallel te werken, eenvoudigweg informatie konden delen. Naast het maken van inbreuk op de rechten van onschuldige burgers in de vorm van preventief fouilleren, identiteitscontrole en andere maatregelen. Rond de NSS werd preventief fouilleren niet enkel tijdens de dagen van de top toegepast. Gedurende de gehele maand maart mocht de politie in 'veiligheidsrisicogebieden' in en rond Den Haag zich op die manier uitleven.

Daarnaast werd ook de identificatieplicht opgerekt. De *Notitie Toepassing WID* van het College van Procureurs-Generaal maakt duidelijk dat de politie opdracht heeft gekregen om te letten op afwijkend gedrag van mensen tijdens de NSS. Wat volgens de overheid 'afwijkend' is, wordt geweigerd als Buro J&J hierom vraagt via de Wob: *'Uit deze notitie volgt dat de politie tijdens de NSS personen wil gaan aanspreken die afwijkend gedrag vertonen. Indien het gesprek daartoe aanleiding geeft, zal de politie in het kader van de uitvoering van de politietaak de inzage in hun*

identiteitsbewijs vorderen. Uit het document zijn alle gegevens verwijderd die inzicht geven in de door de politie gebruikte indicatoren voor afwijkend gedrag. Deze gegevens geven inzicht in de werkwijzen en tactieken en/of strategieën bij dergelijk grootschalig optreden van de politie.'

De hoofden van het Openbaar Ministerie moeten wel erkennen dat de politie niet zomaar iedereen 'zonder reden om inzage in hun identiteitsbewijs mag worden gevraagd. Een vordering tot inzage mag niet louter worden gebaseerd op het uiterlijk van de betrokkene, zijn huidskleur of zijn afkomst.' Daarvoor in de plaats verwijzen de overheidsfunctionarissen naar afwijkend gedrag, al wordt dat niet in de notitie vermeld. 'Het gedrag van de betrokkene of de plaats waar hij zich bevindt kan wel aanleiding geven voor een vordering.'

Naast het preventief fouilleren en identiteitscontroles konden mensen ook worden ondervraagd vanwege het feit dat in de betreffende gebieden sprake was van terrorismewetgeving, vertelde de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) Dick Schoof, eindverantwoordelijke voor de top, trots. Het was de eerste keer dat de overheid terrorismewetgeving voor een blijkbaar overbodige bijeenkomst uit de kast trok.

Nationaal logistiek concept

De marketing van Nederland als organisator van politieke evenementen en de NSS oefening voor politie, leger en andere diensten, komt ook terug in *Blauw* [februari 2014]. In een van de artikelen vertelt Jan van Loosbroek, een van de commandanten Ondersteuning tijdens de NSS, over de oefening voor politie en leger: 'Na bijna twintig jaar regionale politie moeten we op dat punt toch echt het wiel weer uitvinden. Er is geen landelijk draaiboek voor een dergelijke nationale logistieke operatie. We proberen gedurende deze operatie een nationaal logistiek concept te ontwikkelen, dat een volgende keer weer te gebruiken is. Denk aan Koningsdag of aan de Tour de France die volgend jaar in Utrecht start.'

Van Loosbroek vervolgt: 'Je kunt stellen dat de NSS sterk richting geeft aan de vorming van de nationale politie, het is een katalysator die we optimaal proberen te benutten. We hebben dit soort evenementen altijd per regiokorps georganiseerd.' Die logistieke organisatie heeft niet alleen met terrorisme te maken: 'Los van iedere mogelijke terreurdreiging - zoveel belangrijke staatshoofden op een locatie vormen een interessant doelwit - zullen ook belangengroepen de top aangrijpen om aandacht te vragen voor hun zaak.'

Van Loenhout is duidelijk over de mogelijkheden voor mensen om hun protestgeluid te laten horen: 'Die ruimte wordt geboden, maar wel volgens de geldende regels rondom dit evenement.' Niet het grondrecht

om te gaan demonstreren is geldig in het sfergebied NSS, maar de staat bepaalt wie, waar, wanneer zijn stem mag laten horen.

Niet enkel de 'terroristen' waren aanjager van de veiligheidsmaatregelen rondom de top. Ook de volgens NCTV-chef Schoof in aantocht zijnde "agressieve of radicale anti-globalisten" zetten de deur open voor het sluiten van de grenzen. In de media hoefde terreurambtenaar Schoof geen uitleg te geven over geluiden die betrekking hebben op de komst van die levensgevaarlijke demonstranten. Sinds het Verdrag van Nice, Frankrijk 2001, is het gebruikelijk dat lidstaten van de Unie het Schengenverdrag tijdelijk opschorten om grenscontroles mogelijk te maken. Dit gebeurt naast politieke bijeenkomsten ook bij grote sportevenementen als het Europees kampioenschap voetbal.

Schoof stelt dat er "gecontroleerd wordt waar wij denken dat het nodig is om mensen tegen te houden." Dat 'denken dat het nodig is' heeft met profilering, lijsten en vooroordelen te maken, afwijkend gedrag eigenlijk. In 'U bent tegen dus u bent verdacht' (Buro Jansen & Janssen 2009) wordt het verhaal beschreven van mensen die in 2007 wilden demonstreren tegen de G8 in Heiligendamm, Duitsland. De demonstranten werden aan de grens met Duitsland tegengehouden en teruggestuurd. Zij bleken te worden vermeld op een lijst van demonstranten die de Nederlandse politie aan de Duitsers had gegeven. Een lijst van personen die eerder dat jaar waren aangehouden voor groepsgewijs fietsen op de openbare weg was voldoende reden om de personen aan te merken als leden van de 'agressieve of radicale anti-globalisten'.

Potentieel groot risico

Niet alleen de 'rellende' demonstranten vormden een gevaar, volgens het College van procureurs-generaal zijn demonstraties *an sich* een '*potentieel groot risico*'. In het document met als onderwerp 'Strafrechtelijke afhandeling van openbare-orde-incidenten rond demonstraties' stelt het college dat '*demonstraties in potentie een relatief groot risico met zich mee brengen op verstoring van de openbare orde.*' Wat volgt is een eindeloze rij aan mogelijkheden om demonstraties en uitingen van vrijheid van meningsuiting in te perken en aan te pakken. De houding van het college ten aanzien van demonstraties vloeide voort uit het beleid ten aanzien van ideologische misdaad van het landelijk parket (zie *Politieke politie in Nederland*, Buro Jansen & Janssen 2010).

Inlichtingen over de komst van rellende demonstranten waren er in het geheel niet, maar de veiligheidstroepen voor Den Haag werden door het *Journal* [23-01-14] voorverwarmd voor een veldslag met '*honderden extreemlinkse demonstranten uit Duitsland en andere landen*'. Volgens de NOS zouden '*foto's van het zogenoemde Zwarte Blok onder agenten worden verspreid met de mededeling dat de betrokken personen slechts*

vier uur van Den Haag wonen.' Of dit informatie is die de NOS van individuele agenten heeft ontvangen, of dat de betreffende redacteur deze opruiende tekst uit zijn duim heeft gezogen, wordt niet duidelijk uit het bericht. Het lijkt erop dat er door politie een groep van enkele tientallen Nederlandse personen in de gaten is gehouden. Dit project zou codenaam DHNNS hebben en meldingen over de personen werden aangeduid als amazone-melding. Onduidelijk wat de Duitse foto's en namen waren.

Het doel van de publicatie door de NOS en andere media lijkt op intimidatie van niet nader aangeduide personen, waarvan ook onduidelijk is of ze zich ergens schuldig aan hebben gemaakt. De NOS baseerde zich op informatie van de politie en inlichtingendiensten, maar nuanceerde de storm aan het eind van hetzelfde bericht. *'In Nederland is extreemlinks minder groot en goed georganiseerd dan in bijvoorbeeld Duitsland. Maar in Den Haag zijn volgens de inlichtingendiensten wel enkele tientallen linkse actievoerders gelinkt aan het Zwarte Blok.'*

Het Zwarte Blok komt ook terug in een uitzending van *EenVandaag* [27-01-14]. Het tv-programma interviewt daarin oud-hoofdcommissaris Joop van Riessen over de Eurotop van 1997. 'Hoe kijkt hij terug en wat zijn de parallellen met de mega-operatie van de Nucleaire Top? Hoe leidt je een ontmoeting van wereldleiders met een hoog risicoprofiel in goede banen, midden in een drukbevolkte stad? Ook nu nemen de autoriteiten voorzorgsmaatregelen om ordeverstoringen door activisten – onder andere van het beruchte 'Zwarte Blok' - te voorkomen', aldus *EenVandaag*. De media zijn paraat voor de grote confrontatie.

Speciale trainingen

Het bewuste 'Zwarte Blok' bericht op de website van de NOS en overgenomen door diverse andere media, stelt dat er '*speciale trainingen*' voor de top worden gehouden. Hiervoor hebben '*defensie, de politie, de marechaussee en de Politieacademie de handen ineengeslagen*', bericht het *Nederlands Dagblad* [21-01-14]. Aan deze trainingen werd deelgenomen door 22 pelotons ME, bijna duizend politiefunctionarissen en 75 Duitse politieagenten en militairen. Het vond plaats op het defensieoefenterrein de Harskamp en duurde drie en een halve week.

De trainingen in januari en februari 2014 waren een vervolg op de najaarstraining van november 2013, ook in het kader van de aanstaande NSS. Bij die trainingen ging het er hard aan toe. '*De Nederlandse Politie Bond (NPB) zegt dat er vanwege dreiging 'van acties uit bepaalde hoek' extra hard getraind wordt. Volgens de NPB komen uit de regio's Rotterdam en Den Haag meldingen over kneuzingen en lichte verwondingen tijdens de training. Enkele collega's uit Rotterdam zouden zich tijdens de training zo bedreigd hebben gevoeld dat ze hun vuurwapen hebben getrokken*', bericht het *AD* [02-11-13].

Ruim duizend militaire politieagenten die keihard trainen voor de komst van enkele honderdenrellende demonstranten die volgens inlichtingendiensten zouden komen opdraven. Uiteindelijk bleken die inlichtingen over 'Zwarte Blok', rellende demonstranten, 'links extremistische' hooligans afkomstig uit Duitsland en andere opruiende berichten allemaal te zijn verzonnen.

Welke informatie was er dan wél ten aanzien van komende acties, demonstraties en manifestaties in Den Haag en omstreken rond de NSS, die een dusdanig opgefokt veiligheidsapparaat rechtvaardigde? Harder meppen en getrokken vuurwapens, wat voor vreselijk slagveld stond ons te wachten tijdens de top in Den Haag? Dirk van Stichting Laka (anti-kernenergie, red.) schrijft in het tijdschrift *Buiten de Orde* dat 'pas op het allerlaatst er wat initiatieven voor protest van de grond kwamen.' Wie activistische websites als Indymedia, maar ook sociale media volgde, kwam tot dezelfde conclusie. De aanstaande NSS leefde in het geheel niet onder 'actievoerders'.

Onzichtbaar

Betekende dit dan dat die 'honderden rellende demonstranten' zich onzichtbaar aan het voorbereiden waren voor de grote veldslag in maart 2014? De Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) heeft naar aanleiding van een inzageverzoek van J&J een dossier van vijf pagina's samengesteld over de protesten rond de NSS. Twee pagina's hebben betrekking op een 'picket-line tegen de kernenergie-industrie' op maandag 24 maart 2014 in Amsterdam. Naast de NSS van regeringsleiders in Den Haag vond er parallel een bijeenkomst plaats van de nucleaire industrie in de Beurs van Berlage.

Naast pamfletten over deze Nuclear Industry Summit (NIS) was de inlichtingendienst op 5 maart 2014 ook aanwezig bij een bijeenkomst in zaal Kargadoor te Utrecht. De bijeenkomst was georganiseerd door de Kritische Studenten Utrecht (KSU), een groep die al eerder doelwit was van de RID naar aanleiding van onderwijsprotesten. Een van de aanwezige RID'ers, of een informant, schrijft dat '*tijdens het debat er zo'n 30 - 40 personen aanwezig waren* [...] *'wat oudere bezoekers'* en *'er was een hele vriendelijk sfeer en het merendeel van de bezoekers waren 'jaren 60 hippies'*.'

Drie weken voor de NSS komen dertig tot veertig oudere hippies samen om te bespreken wat zij willen gaan doen tijdens de nucleaire top, klinkt toch aanzienlijk anders dan 'honderden extreemlinkse demonstranten' en 'enkele tientallen linkse actievoerders gelinkt aan het Zwarte Blok.' Nu kunnen de hippies bivakmutsen hebben gedragen, maar dat zou in tegenspraak zijn met de 'hele vriendelijke sfeer' tijdens die avond in Utrecht. De aanwezige geheim agent had het duidelijk naar zijn zin, maar

er bleek geen enkele reden te zijn voor de politie om opgefokt trainend zich voor te bereiden.

Toch kunnen de 'rellende demonstranten' zich onzichtbaar hebben voorbereid. De geheime dienst geeft nooit al zijn informatie prijs, hoewel in dit geval de dienst snel over de brug kwam met de inlichtingen die de AIVD over protesterende burgers had verzameld. Op 12 maart 2014 schreef een RID'er of een informant van de politie Midden Nederland over de bijeenkomst in Kargadoor dat *'er in het geheel niet is gesproken over contacten met buitenlandse activisten.'* Het bericht draagt als onderwerp 'Basta!-debat 5-03-'14' en zou van een andere persoon afkomstig kunnen zijn dan degene die een bericht op 21 maart 2014 opstelt.

Dat laatste bericht heeft als onderwerp 'Kargadoor 05-03-14'. De persoon meldt dat een persoon die op die avond een vertaling nodig had om te kunnen volgen wat er besproken werd, had gesteld dat *'het verzet tegen kernenergie in Nederland op een wel heel erg laag pitje staat, zeker vergeleken met België en Duitsland.'* Dat er iets groots stond te gebeuren en dat er een veldslag werd voorbereid waarbij koninginnedag 1980 in het niet zou vallen, is niet de indruk die de inlichtingendienst van de bijeenkomst van 5 maart 2014 kreeg. *'Men gaf aan de opkomst wat teleurstellend te vinden. Er is in het geheel niet gesproken over contacten met buitenlandse activisten, etc.'*

Niet de burgers stelden zich rond de NSS radicaal op, maar de overheid die zich op een militaire stormbaan aan het voorbereiden was voor een protest van enkele vriendelijke hippies. De jongeren in Utrecht waren teleurgesteld over het feit dat het Malieveld was aangewezen als demonstratie zone en dat dit wel heel ver weg was van de eigenlijke conferentie. *'Besproken werd dat 'je er niet bij komt' en dat het dus weinig zin heeft iets te proberen.'* Blijkbaar hadden de aanwezigen in Kargadoor het bij voorbaat al opgegeven omdat het onmogelijk was om te demonstreren in Den Haag tijdens de NSS: *'Er werd zelfs aan de zaal gevraagd mee te denken over ludieke acties.'*

Geheime actie uitgelekt

De inlichtingendienst was ook op de hoogte van een andere geheime actie van de 30 à 40 personen die door een kleine groep werd voorbereid. *'Actievoerders zijn van plan om op dinsdag 25 maart 2014 een in het kader van de Nuclear Industry Summit 2014 georganiseerde excursie te verstoren. De actie richt zich tegen een gezelschap, dat een bezoek brengt aan de hogefluxreactor in Petten en vindt plaats in of nabij Petten',* vermeldt document '83a60613-or1-2.0' van de AIVD.

Op basis van dit ambtsbericht vaardigde de burgemeester van Schagen een noodbevel uit voor die dag: *'De burgemeester is door betrouwbare bron geattendeerd op het feit dat deze excursie door een groep*

actievoerders mogelijk verstoord zal gaan worden, dat deze verstoring mogelijk zal plaatsvinden in of nabij Petten, dan wel bij of nabij het ECN terrein, dan wel op de toegangswegen daar naar toe. Dat de excursie ongehinderd doorgang moet kunnen vinden en in geen enkele vorm mag worden gehinderd, verstoord of anderszins mag worden beïnvloed.'

Het noodbevel luidt verder: *'Dat al degenen die kennelijk door gedrag, kleding, uitrusting of anderszins kenbaar maken en voor, tijdens of na het tijdstip waarop de excursie plaats zal vinden, zich in of nabij Petten, gemeente Schagen bevinden, op een of andere wijze de openbare orde verstoren of dreigen te verstoren, dan wel geen gehoor geven aan het bevel dergelijke gedragingen te staken dan wel niet uit te oefenen, zijn verplicht om zich op eerste aanzegging van de politie te verwijderen en verwijderd te houden uit de nabijheid van Petten en uit een straal van 10 kilometer rondom Petten.'*

Grondrechten zoals vrijheid van meningsuiting en het recht op manifestatie bestonden die dag niet in Schagen: 23 personen werden aangehouden voordat ze hun spandoek konden uitrollen. Maar klopt het wel dat het ook niet mogelijk was om te demonstreren in Den Haag tijdens de NSS in maart 2014? In het kader van NSS is een 'plan beleidsuitgangspunten & tolerantiegrenzen' opgesteld door de overheid. Van dit 19 pagina's tellende document zijn er twee openbaar gemaakt.

Wet Openbare Manifestaties

Hoe er precies over de aanstaande protesten werd gedacht, is op basis van de tot ons ter beschikking gestelde informatie niet vast te stellen. Toch geeft het document een indicatie van het rechtsstatelijke karakter van de Nederlandse overheid. Er wordt in punt 2.1 onderkend dat op basis van de Wet Openbare Manifestaties (WOM) er *'drie gronden [zijn] waarop demonstraties kunnen worden beperkt (bijvoorbeeld in plaats en/of tijd) of (in een uiterst geval) zelfs verboden, te weten: ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.'*

In het stuk staat niets over het recht om te demonstreren, zeker in de stad van 'vrede en recht' en dat alles mogelijk moet worden gemaakt om dat te bewerkstelligen. Hoeveel van het recht op demonstreren er was overgebleven in Den Haag vermeldt pagina 6 van het document. Er zijn *'enkele generieke uitgangspunten'* opgesteld zoals dat *'in gebieden die tijdens de NSS zijn afgesloten voor het algemene publiek (zoals in ieder geval de veiligheidsringen 1 en 2 van het veiligheidsgebied) het niet toegestaan is demonstraties te houden. Daarnaast is er op grond van de WOM aanleiding om terughoudend om te gaan met demonstraties in ring 3.'*

Geen demonstratierecht, zo kun je concluderen. Buiten de sperzone *'krijgen alle demonstraties een, door de burgemeester vooraf vastgestelde, locatie toegewezen. Alle demonstraties in deze periode hebben een statisch karakter: demonstratieve optochten worden in beginsel gedurende deze periode niet toegestaan.'* Zowel de grondwet als de WOM geven de overheid niet deze bevoegdheden. Alleen de noodtoestand verschaft de overheid zoveel totale macht ten aanzien van haar burgers.

Demonstreren bleek niet mogelijk tijdens de NSS terwijl daar geen enkele reden voor is aan te wijzen, niet met betrekking tot de volksgezondheid en verkeerschaos, noch inlichtingen aangaande verwachte openbare orde problemen. *RTL nieuws* berichtte op 17 maart 2014 dat er *'nog geen aanwijzingen zijn dat er gewelddadige demonstranten naar ons land willen komen voor de nucleaire top volgende week in Den Haag.'* De honderden rellende linkse extremisten zijn van de aardbodem verdwenen, maar de vesting is wel opgetrokken.

Overleg vierhoek

Hoeveel mensen hebben, achteraf gezien, toch het lef gehad om de straat op te gaan tijdens de top na zoveel tromgeroffel en machtsvertoon van de overheid? Tijdens het vierhoeksoverleg NSS Den Haag op de eerste dag van de top, maandag 24 maart 2014 om 10.00 uur, stelde een van de aanwezigen – gemeente, Openbaar Ministerie, politie en NCTV – dat de opkomst bij alle demonstraties laag bleek: *'Ook gisteren was de opkomst lager dan verwacht.'*

Mensen van Stichting Steun Mensenrechten en Stop Maatschappelijk Geweld die wilden demonstreren, formuleerden het gebrek aan demonstratierecht als volgt: *'Het Stadhoudersplantsoen is te veraf, in het WF (World Forum Congresscentrum waar de top werd gehouden) hoort en ziet men ons niet, maar dat geldt ook voor het Malieveld.'* Leden van het Haags Vredes Platform schreven de Haagse politie over het Malieveld, de locatie voor protest, het volgende: *'Op het Malieveld ben je weg, af gerveerd, een kruimel in die immense ruimte en geen haan die naar je kraait. Kortom, wij kunnen ons echt helemaal niet vinden in het Malieveld.'*

Een lage opkomst voor protest, ver van waar de politieke leiders zitten, is helemaal niet vreemd. Zeker gelet op de opmerking van het vierhoeksoverleg van zondag 23 maart 2014 wordt meegenomen. Een van de aanwezigen meldt: *'[...] over de demonstratie van [...] morgen dat hij erop uit is om met de demonstranten aan te worden gehouden in verband met het feit dat hij een demonstratieve optocht wil houden en dat is hem geweigerd.'*

Tussen station Den Haag CS en het Malieveld mocht die zondag van de overheid niet op demonstratieve wijze gelopen worden. Het vierhoeksoverleg voegde er dreigend aan toe dat als *'hij van die locaties afwijkt, dan stelt [...] voor om ze in een bus van de HTM te zetten, een bon daar uit te reiken aan alle demonstranten en vervolgens ze ergens of te zetten, bijvoorbeeld het station. Vergadering stemt hiermee in.'* U wilt demonstreren? Wij bepalen wat vrijheid van meningsuiting is, is de teneur bij de vierhoek. En wie de bevelen niet opvolgt, wordt afgevoerd en beboet.

Op de dag voorafgaande de top, zondag 23 maart 2014, protesteerden 240 mensen. Veertig demonstranten mochten van de overheid een rondje om het Malieveld fietsen. Enkele tientallen demonstreerden tegen het regime in Iran op een onzichtbare plek bij het Stadhoudersplantsoen. Tot slot liepen 150 mensen door de stad onder het motto 'Stop de NSS'. Dat was tevens de laatste bewegende demonstratie. De volgende dag werden 65 personen gearresteerd die te voet vanaf het Malieveld in de richting van het World Forum wilden optrekken. Vier mensen werden aangehouden omdat ze een spandoek ophielden in de Hofvijver.

In totaal demonstreerden er in Den Haag gedurende de tweedaagse NSS 219 personen. Hiervan werden 69 personen (32 procent) aangehouden omdat zij zich voortbewogen of een spandoek ophielden. De verhouding tussen het aantal mensen dat zijn stem wilde laten horen tijdens de top en het aantal veiligheidsfunctionarissen is onvoorstelbaar. Tegen 219 betogers stonden in totaal 20.000 politieagenten, militairen en militaire politiefunctarissen. Per demonstrant gemiddeld honderd veiligheidsfunctionarissen.

NSGBO

Waar komt die opgefokte houding van de overheid vandaan? De inlichtingendienst AIVD blijkt al in 2012 te zijn gestart met een inlichtingenoperatie specifiek gericht op de NSS, vermeldt het jaarverslag 2012 van de dienst. Tot eind januari 2014 was de NSS binnen de actiebeweging en groepen die zich verzetten tegen kernenergie en kernwapens slechts een onderwerp voor een handjevol mensen, in weerwil van hetserige berichten die sprake over de komst van 'honderden rellende demonstranten'. Dat er weinig enthousiasme was voor protest tegen de NSS toonde de bijeenkomst in zaal Kargadoor aan.

Voor een beter begrip van het gedrag van de overheid is het goed om te kijken naar de rol van Arno Julsing. Julsing was, samen met Cor Visser, commandant van de allereerste Nationale Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden (NSGBO) dat het politie-optreden rond en tijdens de top stuurde. Julsing was recherchecommandant bij de Eurotop in 1997 en algemeen commandant bij de troonswisseling in 2013.

Tijdens de Eurotop in Amsterdam werden de avond voorafgaande de top 348 mensen preventief gearresteerd. Rond en tijdens de top gebeurde er nog veel meer hetgeen allemaal vermeld wordt in zowel het *EU ROT OP zwartboek politieoptreden* als rapporten van de Amsterdamse en nationale ombudsmannen. Als recherche-commandant was Julsing niet verantwoordelijk voor de gehele operationele leiding, maar zal zeker een stem in het besluit voor de preventieve arrestaties hebben gehad.

In het zwartboek wordt onder het hoofdstuk 'Amsterdam als proeftuin?' een beschouwing gepubliceerd over de 'vereuropeanisering van openbare orde bestrijding.' Wie de mediaberichten over de '*honderden rellende demonstranten' in de aanloop van de NSS naast die van 1997 legt, ziet grote gelijkenissen. Uit het zwartboek: 'Misschien kan dat verklaren waarom de termen 'chaoten' en 'autonomen', afkomstig uit respectievelijk de Duitse en Italiaanse scene, hier ineens hun intrede deden. Hoe reageert de Nederlandse politie als een Duitse liaison vertelt dat er 200 gewelddadige chaoten van het Zwarte Blok aankomen? Of 3.000 Italiaanse autonomen die een trein gekaapt hebben?*

Het zwartboek vervolgt: '*In Engeland sta je met de Criminal Justice Act (een wet die bijvoorbeeld het houden van 'raves' verbied en die 'travelers' aan banden legt) al snel te boek als notoire openbare orde-verstoorder. Informatie over demonstranten uit verschillende landen is gekleurd door specifiek nationale voorkeuren en dito verboden, die op hun beurt sterk afhankelijk kunnen zijn van de (partij-politieke) waan van de dag. Het blijft de vraag in hoeverre inlichtingen uit andere landen ertoe hebben bijgedragen dat demonstranten tijdens de Eurotop zijn aangehouden of teruggestuurd.'*

Uniformisering

Nu is de samenwerking tussen en de uniformisering van Europese politiediensten al veel verder ontwikkeld, maar het opgefokte veiligheidsapparaat kan deels verklaard worden aan de hand van 'inlichtingen' uit het buitenland en hard-liners die op belangrijke posities zitten. Arno Julsing in *Blauw*: "We kunnen er wel wat over zeggen. Allereerst zijn er de Dreigingsbeelden; die worden regelmatig gemaakt en voor de top geactualiseerd. [...] Wat kan er allemaal gebeuren en wat zijn dan de mogelijke en gewenste maatregelen? Hoe kunnen we de kans verkleinen dat zoiets gebeurt, dan wel de eventuele gevolgen minimaliseren? Dat doen we op allerlei terreinen, van verstoringen van de openbare orde tot verkeersperikelen tot een terroristische aanslag."

Dreigingsbeelden die constant werden aangedikt en genomen maatregelen die vooral protesten inperken. Zowel de ontwikkeling van het veiligheidsbeleid als de carrière van Julsing loopt van de Eurotop in 1997, toen duizenden mensen de straat nog op durfden te gaan, via de arrestatie op de Dam tijdens de abdicatie en tientallen demonstranten in

de demonstratie zone op het Waterlooplein naar het spergebied tijdens de NSS.

Julsing hanteert een middeleeuwse benadering van politiewerk. Rondom grote politie-operaties in Amsterdam verwoordde hij als districtchef dit als volgt: "Het kwaad beweegt zich. Wij werpen een virtuele dam op om dat bewegen minder makkelijk te maken. Een beetje de functie van de stadspoortwachter van vroeger." Tijdens de NSS heeft de algemeen commandant dit met zijn 20.000 manschappen verder doorgevoerd. Demonstreren bleek praktisch onmogelijk.

Buro Jansen & Janssen

datum	naam	plek	deelnemers	aanhoudingen
23-mrt-14	Stop de NSS	route door Den Haag	150	1
23-mrt-14	Bike around de Bomb	Malieveld, Den Haag	40	0
23-mrt-14	Steun Mensenrechten Stop Maatschappelijk Geweld	stadhoudersplantsoen, Den Haag	50	0
			240	1
24-mrt-14	Protest tegen de militaire staatsgreep (Egypte)	ministerie van Buitenlandse Zaken	50	0
24-mrt-14	Demo Uyghurse Vereniging in Nederland	Malieveld, Den Haag	100	0
24-mrt-14	Stop de NSS	poging om door Den Haag te lopen	65	65
24-mrt-14	Protest in de Hofvijver	Hofvijver, Den Haag	4	4
			219	69
24-mrt-14	Stop de NIS	Beurs van Berlage, Amsterdam	40	0
			40	0
25-mrt-14	Actie tegen de NIS, Petten	Petten	23	23
25-mrt-14	Actie tegen de NIS, Urenco	Urenco Almelo	10	0
			33	23
	totaal		577	93
	in totaal waren er ruim 20.000 veiligheidsfunctionarissen aanwezig bij de top			

Bijlagen

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nsspolitiedemonstraties.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nsspolitiealgemeenwob.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssaivd1inzage.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssaivd2inzage.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nsspgswob.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssparketnoordhollandwob.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssschagenwob.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssnctvalgemeen.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssnctvdemonstreren.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssparketdenhaagwob.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/nssgemeenteden Haagwob.pdf>
http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=349
<http://ac.home.xs4all.nl/eurotop/eurotop31.html>
<http://ac.home.xs4all.nl/eurotop/eurotop28.html>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/eurotopzwartboekpolitieoptreden1997.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/compaintsbookpoliceconductEUROTOP.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/samenvattingrapporteurtop97commissiepolitieklachtenamsterdam.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/rapporteurtop97nom.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/commissievoordepolitieklachtenverslag ehoorzittingenjuni1997.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/logboekabbeleidscentrumeurotop97.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/eurotop97evaluatiepolitieoptredendrie hoekamsterdam.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/eurotopengevangeniswezen1997.pdf>

Wijkagent: 'Gaaf u soms naar de NSS-top?'

De ouders van een jongen die zich op vreedzame wijze inzet voor dieren werden in 2008 door de AIVD aangeraden hun zoon op het rechte pad te houden. Diezelfde jongen werd voorafgaande de nucleaire NSS-top gepolst om informant te spelen.

'Vanaf dat ik actief ben geworden in verschillende sociale bewegingen heb ik gemerkt dat de politie- en inlichtingendiensten vaak uit zijn op het winnen van informatie en het intimideren van actievoerders. Dit viel al snel op door uitvoerige ID-controles, dreigen met arrestaties en nog meer, maar ook door enkele meer persoonlijke ervaringen.

Op mijn 15de las ik een artikel waarin vermeld werd dat er toentertijd (zo'n 10 jaar geleden) jaarlijks in Nederland 500 miljoen dieren werden geslacht voor vleesconsumptie. Toen ik dat aan mijn moeder vertelde en mijn afschuw hierover uitsprak, zei ze dat ik dan maar vegetariër moest worden. Zo gezegd, zo gedaan en sindsdien heb ik nooit meer vlees gegeten. Een paar weken later vond er een protestactie plaats in mijn woonplaats waarover ik via een internetforum kennis nam. Daar ben ik op af gegaan en weer een paar weken later werd ik veganist.

Op een dag kwam ik thuis van school, ergens in januari 2008. Was nog woonachtig bij mijn ouders en minderjarig. Van een vriendin vernam ik dat de medewerkers van de geheime dienst AIVD bij haar ouders op bezoek waren geweest. Ik vond dit zeer opvallend aangezien zij naar mijn weten nooit deel had genomen aan 'gekke acties' of iets dergelijks. Nadat ik mijn moeder hiervan op de hoogte bracht, zei zij dat op dezelfde dag de AIVD'ers bij mijn ouders langs zijn geweest. Ze hadden zelfs het toen net verschenen AIVD-rapport 'Dierenrechtenactivisme: Springplank voor Europa' achter gelaten, met contactgegevens van Peter Aukes, 070 3178416 of 070 3178610.

De AIVD'ers waren voor mij gekomen, maar ik was onderweg naar school waardoor ze me nét mis waren gelopen, zo vertelden ze. Mijn moeder heeft ze binnen gelaten. Het kwam er toch vooral op neer dat ze mijn ouders wilden waarschuwen voor bepaalde groeperingen en personen binnen de dierenrechtenbeweging. Het was natuurlijk heel belangrijk dat ik wel op het rechte pad zou blijven. Ze konden eveneens aantonen aan welke demonstraties ik had deelgenomen, legale protestacties waarbij niets abnormaals was gebeurd.

Toen ik in 2010 op mijzelf ging wonen, samen met iemand anders, bemerkten we op een ochtend in april dat een persoon met een camera voor ons kraakpand stond. De woning had van buiten geen 'opvallende kenmerken', behalve een paar stickers op de voordeur. Deze man bleek de dag ervoor ook aanwezig te zijn geweest bij een anti-bont protest in het centrum van Maastricht. Ook daar had hij ook een camera bij zich en stond gezellig te babbelen met de politie.

In februari 2014 stonden er plots twee agenten voor de deur van een van de huizen waar ik woon. Niet voor mijn voordeur, maar een van de burenen. Aan de persoon die opendeed vroegen zij waar ik woonde en de buurman heeft dit helaas aan hen verteld. Op een later tijdstip kregen andere burenen ook nog bezoek met de vraag waar ik was. De kraker die hen te woord stond, vertelde dat ik waarschijnlijk aan het werk zou zijn. De agent reageerde hierop met de mededeling dat ik rond 19:00 toch meestal wel klaar was met werken.

In de duisternis van de avond bevond ik mij in de woonkamer op de eerste verdieping, waarna het licht van een zaklamp naar binnen scheen. Ik zag op straat twee agenten staan, waarvan ik er één herkende als wijkagent Pascal Thewissen (bureau Wyckerpoort). Als kraakgroep hebben wij goed contact gehad met deze agent en hij heeft ons waar nodig altijd bijgestaan. De andere agent herkende ik niet, en hij heeft in het hele gesprek ook niets gezegd. Uiteraard kwamen ze niet voor niets, of ik even naar beneden wilde komen om te praten. Nee dus.

Wat hebben we als kraker altijd geleerd? Niet zomaar de deur open doen voor politie. Wat mij betreft kon het gesprek prima vanuit het raam gevoerd worden. Dit werd in eerste instantie door hen niet als wenselijk beschouwd, maar op het moment dat er geen voorbijgangers waren, kon het ineens wel. Het bleek om de NSS (Nuclear Security Summit 2014 in Den Haag) te gaan. Of ik daar komend weekeinde misschien ook naartoe zou gaan om te protesteren.

Ik heb daarop aangegeven dat ik dat nog niet wist en hen de wedervraag gesteld waarom ze dit van me wilden weten. Het kwam erop neer dat ze me 'dan konden begeleiden en een podium konden bieden'. Demonstreren zou natuurlijk mogen, maar het moest wel in goede banen geleid worden, zei onze wijkagent. Hij wilde mij de mailadressen van E. van Rijsselt geven die ik kon bellen zodra ik besloten had naar de NSS te gaan. (communicatie@limburg-zuid.politie.nl ook te bereiken op erik.van.rijsselt@limburg-zuid.politie.nl)

Ben politiek actief en interesse voor de protestacties tegen de NSS top had ik ook. Om daarvoor echter agenten langs te sturen om te peilen of ik wel of niet ga, riekt eerder naar intimidatie dan dat het een oprechte poging is om een demonstratie netjes te laten verlopen. Een dergelijke poging laat zien dat de actiebeweging wel degelijk als een bedreiging

wordt beschouwd door de overheid en dat demonstraties nog harder nodig zijn om meer druk te kunnen uitoefenen. Wat is de volgende fase, inchecken en uitchecken bij aankomst op en vertrek van een demonstratie?'

Buro Jansen & Janssen

De schaduw van de staat

Een 25-jarige vreedzame dierenrechtenactivist heeft onlangs inzage gekregen in zijn persoonsdossier van de AIVD. De man constateerde na bestudering wat hij al wist, namelijk dat de RID opvallend vaak zijn gangen is nagegaan. Verontrustend maar geen reden om paranoia te worden.

Op 15 september 2014 ontving ik een brief met daarin het resultaat van mijn verzoek enkele maanden eerder om een inzage in het dossier dat de AIVD over mij heeft aangelegd. Verpakt in een envelop met een gat erin en dichtgeplakt met een stuk plakband trof ik een map aan met de streepjescode van aankoop er nog op geplakt.

Dit was het deel van het dossier dat de geheime dienst met mij wilde delen. De inhoud maakt duidelijk dat de AIVD in ieder geval informatie over mij heeft verzameld vanaf mijn 16^e jaar, ben inmiddels 24 jaar oud. In de begeleidende brief, ondertekend door M.J. Kuipers, wordt het volgende gesteld:

'Gelet op het onderstaande heb ik ten aanzien van uw verzoek het volgende besloten:

- Voorzover [sic] het een verzoek tot kennisneming van actuele gegevens betreft wijs ik uw aanvraag af en*
- Voorzover [sic] het een verzoek tot kennisneming van niet-actuele gegevens betreft wijs ik uw aanvraag (deels) toe.'*

Persoonsdossier

Hoewel de inlichtingendiensten geen verslagen hebben toegevoegd van bepaalde acties die ik heb gevoerd en van bijvoorbeeld het bezoek aan mijn ouders, heb ik van andere protesten wel meerdere verslagen mogen ontvangen. Bij een verslag van een protestactie van negen personen bij het biotechnologische bedrijf Sartorius op 18 april 2007 in Nieuwegein wordt mijn naam vermeld. Bij een protest tegen het congres Eurotox op 7 oktober 2007 word ik aangehouden.

Tijdens een demonstratie tegen Circus Renz moest ik mij legitimeren omdat ik daarbij woordvoerder was. Het Meldingsformulier over deze actie maakt duidelijk dat de RID de gehele tijd onze demonstratie heeft geobserveerd. *'Haar personenauto, Renault Megane, blauw, ..., parkeerde in een parkeervak voor het NS-station in Roermond en dat zich kort daarop een groep van zeven personen bij haar voegde.'* Deze persoon is vervolgens weer weggereden en heeft niet deelgenomen aan de actie, maar de gegevens over haar auto zijn wel in het dossier beland.

Zodra we met drie personen tezamen komen om flyers uit te delen tegen het gebruik van dieren door circus Herman Renz in Weert, wordt door *'op het NS-station aanwezige collega's van de politie Weert de personalia van de drie actievoerders gecontroleerd.'* Het verslag over een legale flyer-actie waarin ik sta vermeld, wordt toegevoegd aan mijn persoonsdossier.

De inlichtingendienst RID volgt mij ook naar een protestactie bij het bedrijf Notox in Den Bosch, waar wij in een vak achter dranghekken moeten staan. Ik word herkend door de politie Den Bosch. Ook bij een antiracisme demonstratie op 14 juni 2008 in Amsterdam word ik herkend, de notitie hiervan belandt in mijn dossier. De RID was verbaasd dat er meerdere dierenrechtenactivisten aanwezig waren bij deze demonstratie: *'Opvallend is dat er nu meer mensen aanwezig leken te zijn die normaal gesproken alleen bij acties/demonstraties in het kader van dierenrechtenactivisme worden gezien.'*

Ook informatie betreffende demonstraties in België waaraan ik heb deelgenomen, wordt genoteerd. Mijn aanwezigheid in Wilrijk bij een actie wordt vermeld door de landelijke dienst van de KLPD en verstuurd aan de AIVD. Soms blijkt mijn naam slechts te zijn gekoppeld aan een demonstratie, zoals op 19 en 20 februari 2009. Zo flyereren we bijvoorbeeld op 19 februari 2009 tegen het extreem-rechtse Voorpost hetgeen mij een vermelding oplevert in de database over activisten van politie- en inlichtingendiensten. Die observaties variëren van Amsterdam tot Maastricht en van Den Bosch tot Wilrijk.

Soms bevat het Meldingsformulier van de RID een verslag van een demonstratie: *'Op 28 februari heeft zich wederom op het stationsplein te Maastricht een groep demonstranten verzameld.'* Ik was hierbij een van de organisatoren. Soms is het slechts een vermelding van de plaats en het thema van de demonstratie met een lijst namen: *'Bij de SHAC demonstratie op het Beursplein te Amsterdam zijn op 23 februari 2009, de volgende personen gezien.'* Soms staan er details bij over mij. Op 2 januari 2009 werd opgemerkt dat ik met de fiets kwam, dat ik op 1 maart 2009 stond te flyereren en dat ik enkele keren gebruik heb gemaakt van de megafoon.

Niet paranoia

Nadat ik mijn persoonsdossier heb bestudeerd, besepte ik pas dat er behoorlijk wat informatie over mij en de acties waaraan ik heb deelgenomen is verzameld door de inlichtingendienst RID. Dit verbaasde me overigens niet. Nederland staat bekend als een land waar op je wordt gelet door de overheid. Ik vind het wel erg dat zij zoveel tijd en geld spenderen aan het volgen en rapporteren van vreedzame acties/activisten, het uitdelen van folders en andere legale activiteiten, terwijl er aan alle kanten moet worden bezuinigd.

Paranoïde voel ik me er helemaal niet door. Ik ben buitenparlementair actief omdat ik mijn mening wil uiten en niet afhankelijk wil zijn van politici die meestal hun woord niet nakomen. Blijkbaar is dat reden genoeg om mij eindeloos in de gaten te houden omdat ik de 'gevestigde orde, regels en wetten' in gevaar zou kunnen brengen. Veel respect voor de democratische spelregels toont dit systeem van controle en intimidatie niet, en blijkbaar is de staat bang voor haar burgers wat me eigenlijk nog meer verontrust. Dit weerhoudt mij echter niet de straat op te blijven gaan tegen dierenleed waar dan ook in Nederland.

Buro Jansen & Janssen

Bijlage

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/schaduwvandestaatbijlage1.pdf>

Occupyer benaderd door de RID

Tijdens een actiekamp van Occupy Ede in 2012 werd een jongeman aangehouden door de politie omdat hij boetes had openstaan. In de cel kreeg hij bezoek van een RID'er die hem vergeefs gepolst heeft om informant te worden.

De 25-jarige 'Sjoerd' sprak met Buro Jansen & Janssen over zijn ervaringen met de politie en een man van een inlichtingendienst die hem lastig vielen in de weken voorafgaande en op de dag van de kroning van Willem-Alexander. De uitwerking daarvan lees je in het artikel *'Inlichtingendienst intimideert anti-monarchist'*, zie elders in deze nieuwsbrief.

Tijdens onze gesprekken met Sjoerd vertelde hij terloops over een benadering door ene Greet. Dat zat zo. Sjoerd deed mee aan Occupy Ede, een kleine groep mensen die in de stad in de Gelderse vallei de wereld wilde verbeteren. Een stad die vooral in het nieuws komt als er iets met Marokkaanse Nederlanders aan de hand is, verders een doorsnee Gelderse gemeente. Occupy Ede haalde zelfs in 2012 de landelijke media.

Na het langdurig kamperen in Occupy-tenten werd Sjoerd in de laatste dagen van het protest aangehouden. Hij had nog twee boetes openstaan en de politie dacht dat Sjoerd zou zijn gevlogen als ze hem niet voor het einde van de actie zouden oppakken. Sjoerd was een bekende van de politie. Hij kraakt al vijf jaar en veel deelnemers aan Occupy waren bekend bij de sterke arm. Uit lopend onderzoek van J&J blijkt dat de politie Occupy scherp in de gaten hield en zicht probeerde te houden op de personen die aan de actie deelnamen.

Greet zonder achternaam

Nadat Sjoerd in de cel was beland, kreeg hij bezoek. Een dame die zich introduceerde als 'Greet' zonder achternaam wilde hem het een en ander vragen, het was beslist geen verhoor, zo benadrukte zij. Ze nam Sjoerd mee naar 'achteren' en zei dat ze al langer geïnteresseerd was in Occupy, ze wilde graag met hem daarover praten. Sjoerd had Greet nooit eerder gezien. Zij bood hem thee en koffie aan en hij kreeg er ook nog koekjes bij. Sjoerd wilde graag een sigaret roken, dat zou ze proberen te regelen.

Uiteindelijk draaide het gesprek van de RID'er Greet uit op een benadering. "Zij vroeg mij of ik de verklikker wilde uithangen voor de politie", vertelt Sjoerd. Volgens Greet was Sjoerd bekend met demonstraties in de regio Gelderland vanwege zijn betrokkenheid bij Occupy Ede en kraakacties. Greet wilde heel graag dat Sjoerd zou toehappen. Ze zei dat zij in ruil voor informatie wel kaarten voor feesten

voor hem kon regelen, ze had het over een beloning tussen de 50 en de 100 euro.

Greet had het gevoel dat Sjoerd misschien wel rijp was om naar de politie over te lopen. Hij leek zich namelijk af te zetten tegen Occupy die hij een 'stel doelloze hippies' noemde. Ook over krakers was hij niet bijster positief. 'Die zouden zich eens een keer moeten douchen', vertelde hij aan Greet. Sjoerd bracht het allemaal nogal serieus en niet op een lacherige manier, al bedoelde hij het vooral als *practical jokes*.

Greet dacht dat Sjoerd de juiste persoon was om politie-informant te worden. Ze kon hem dan wel geen strafvermindering verlenen en aan een sigaret helpen, maar indirect stelde zij hem geld in het vooruitzicht voor het verklikken, aldus Sjoerd. Hij kreeg na afloop van het onderhoud het mobiele nummer van Greet overhandigd en werd enkele dagen later vrijgelaten.

Bij thuiskomt vertelde hij zijn ervaringen aan zijn vriendin Rosa, die enthousiast werd. Ze antwoordde dat zij het wel *cool* zou vinden om samen met haar vriend af te spreken met een 'echte spionne'. Sjoerd was minder enthousiast maar ging akkoord met het voorstel. Hij belde Greet en sprak met haar af bij een snackbar op station Ede-Wageningen. Toen Sjoerd met zijn vriendin drie weken na zijn celstraf op de afspraak met Greet verscheen, baalde de functionaris zichtbaar. Ze had erop gerekend om alleen met Sjoerd te kunnen praten.

Black Block

Het gesprek ontwikkelde zich ronduit bizar omdat Rosa niet echt aan het gesprek kon deelnemen. Immers, zij had nooit zelf gekraakt en ook niet deelgenomen aan Occupy. Zij kon echter wel goed boeren en begon een wedstrijd met Sjoerd in wie dat het hardst en het langst kon doen. Greet vond het vervelend dat het stel van de gehele situatie een grap maakte, maar waagde nog wel een poging. Ze begon over het 'Black Block' (in het zwart geklede gemaskerde autonomen, red.), of Sjoerd wilde doorgeven bij welke demonstraties het 'Black Block' aanwezig zou zijn, dat zou al een heleboel schelen. Ze bleek ook geïnteresseerd in namen en rugnummers van 'Black Blockers'. Greet wilde daar zeker voor betalen, eventueel in natura in de vorm van een leuke party voor een bedrag tussen de 50 en de 100 euro.

Gaandeweg het gesprek vond Sjoerd het wel welletjes. Vanwege de meligheid en het ongemakkelijke gevoel over het verklikken, zag Sjoerd het helemaal niet meer zitten om met Greet verder te praten. Hij had het gevoel dat hij deelnam aan een gesprek waar hij eigenlijk niet thuishoorde. Greet bleef aanhouden, ze zei dat hij erover kon nadenken en dat hij haar altijd kon bellen als hij van gedachten zou veranderen.

Sjoerd wilde zo snel mogelijk weg en maakte haar duidelijk dat hij absoluut niet met de politie wilde samenwerken.

In de weken daarna stuurde Sjoerd haar zo nu en dan een bericht als hij 's avonds laat thuiskwam. Hij sms'te Greet dan 'hoi' en dan antwoordde zij met de vraag 'zeg het eens?' Heel diep ontwikkelde de communicatie zich verder niet. Sjoerd sloot het altijd af met 'doei' en na verloop van tijd hield hij op met communiceren met de spionne. "Ik heb sindsdien geen last meer gehad van Greet, maar haar nummers zijn 0628630364 en 0651331895, voor wie eens met haar wil communiceren over de politie en de regio Gelderland", aldus Sjoerd. Achteraf denkt Sjoerd dat hij benaderd werd omdat hij in de cel zat en omdat hij regelmatig was geïnterviewd in kranten en op de lokale tv.

Buro Jansen & Janssen

Undercover, The True Story of Britain's Secret Police

***Undercover* (Guardian Books, 2013) tells the story of the London Metropolitan Police Special Demonstration Squad and its mission to monitor activists and protest movements. Authors Rob Evans and Paul Lewis present an enthralling and disturbing account of police infiltrations in the UK by chronicling nine people who worked as undercover agents in the activist scene from 1983 through 2010. These police spies took on false identities in order to live among activists for years at a time. They did not only keep tabs on activists, they were active participants in groups and often incited others to take radical – and at times illegal – action. Additional police spies have been unmasked since the book was published, yet the practice of surveillance of activist groups continues.**

As [current debates](#) weigh the merits and rights-infringements of widespread surveillance to combat terrorism, *Undercover* reminds readers that spying on people who are considered to be subversive is a centuries-old state policy, even when the definition of “subversion” has always been nebulous. “Over the years, Special Branch had spied on suffragettes, pacifists, unemployed workers, striking trade unionists, anti-nuclear activists, anti-war campaigners, fascists, anarchists, and communists.” (p.22) The Special Demonstration Squad (SDS) at the centre of the book was created in 1968 with the stated purpose of providing intelligence in order to prepare an “appropriate” police response to public demonstrations, yet its mission quickly drifted into building files on activists in case they have contact with “individuals police deem to be extremists – or even, perhaps, one day become extremists themselves.” (p.205) Similar tactics have been documented in the United States, where [“virtually every movement has been the target of police surveillance and disruption activities.”](#)

Evans and Lewis expose the policies and behaviours of police infiltrators that violate civil rights, are often illegal, and demonstrate patterns of targeting and exploiting women activists. Reading the book from the perspective of a long-time activist has raised several questions about how I view my own activism and contact with the state. While I have been increasingly troubled by the possibility that my email and social media are being tracked by the state, it is much more confronting to consider that I might have direct contact with a police spy. Although Evans and Lewis focus on the UK's SDS, [infiltrations by the police and secret services are common throughout the world](#). Many organizations and movements in the US have been infiltrated and seeded with informants, and in fact one of the main spies profiled in *Undercover*, Mark Kennedy, was sent to [11 countries on 40 occasions](#) (including the US), coordinating with secret

services and police forces while “infiltrating almost every major anti-capitalist and environmental protest” in Europe (p.4) For this reason, *Undercover* is essential reading for activists worldwide; learning how infiltrators operate and how they have been unmasked can be helpful in protecting our sisters and brothers, our organizations, and our movements.

Gateway activists and organizations

What struck me most from reading *Undercover* was the infiltrators’ use of non-threatening groups as entry points to get closer to those they consider to be more radical targets. For example, in order to infiltrate the Animal Liberation Front (ALF) in the mid-1980s, police spy Bob Lambert first infiltrated groups and joined protests that were not particularly hard-core. “After establishing himself among more moderate activists, Lambert set out befriending campaigners suspected of being in the ALF.” (p.34) This tactic was used by most of the agents described in the book and has been similarly used by infiltrators in the United States. [FBI informant “Anna”](#) made her way into the Earth Liberation Front by attending mass public demonstrations during a 2004 G8 meeting in Atlanta and was eventually responsible for the [2007 conviction of activist Eric McDavid, who was sentenced to almost 20 years on domestic terrorism charges.](#)

I have always assumed that my activism would not be very interesting to the police or the secret service, and I have at times dismissed fellow activists who raised questions about possible infiltrations. It felt like overstating the significance of our actions to consider the possibility of having police spies in our midst. Now, however, I am re-thinking my attitudes – that I have nothing to hide, that what I do is harmless anyway, and that anyone who shows up for the cause is worthy of trust. Not so much because I believe I am a target for my activism but rather that I can be a target for my contacts, that I can be a pawn in the spy game. I’ve had a similar change of heart about social media, its potential for [mapping relationships](#) and the possibility that my posts can put my contacts at risk. While I could not imagine that mapping my moves could be at all of interest to the police, I now wonder whether mapping my friends through my moves (in combination with other maps) could put them in danger. The current concerns about mass surveillance have much in common with the SDS mission exposed in *Undercover*: the state seeks to gather information about as many activists as possible, map out who’s connected to whom, and identify the weak links that can be manipulated. All this in the name of uncovering extremists, even though the results are highly questionable, particularly when infiltrators are agitating (entrapping?) seemingly moderate activists into taking radical action.

Exploiting romantic relationships with activists

A key chapter in *Undercover* begins with this sentence: "If there was one tactic that was the signature of the Special Demonstration Squad, it was the use of long-term relationships with women activists who could help give undercover operatives the credibility they needed." (p. 176) Most of the police spies profiled in the book became romantically involved with women activists. Mark Kennedy, whose unmasking in 2010 caused the scandal that led to the book, had multiple sexual encounters as well as 2 long-term relationships with women activists, one of which lasted 6 years. Bob Lambert had four sexual relationships while undercover; he fathered a baby with one woman and used another as his exit strategy to abandon mother and child.

"Alison", described in *Undercover* as a "peaceful anti-racist campaigner", spent years searching for her boyfriend who had disappeared. She eventually concluded that he was an undercover agent, receiving confirmation 10 years later by Evans and Lewis. When thinking about the police spy's motives, "Alison" felt that she had "inadvertently provided him with 'an excellent cover story... The level to which he was integrated into my family life meant that people trusted me, people knew that I was who I said I was, and people believed, therefore, that he must be who he said he was...'" (p. 186) She and other women who were caught up in these situations have justifiably suffered greatly from the emotional toll of learning that their intimate relationships were a lie, and that they had been used as a prop in the make-believe activist play.

Although the only woman police spy profiled in *Undercover* did not become romantically involved with any of the activists, it is not a method used exclusively by men. As was recently [reported by The Guardian](#), "Anna" in the United States seduced her target Eric McDavid and "might have entrapped her prey by encouraging him to behave conspiratorially in the hope of romantic fulfilment."

The actions of the SDS agents, however, went beyond flirting with women activists. Most concerning is the long-term nature of the relationships they engaged in, the level of intimacy and the depth of the lies. There are 2 cases of police spies having children with women activists named in *Undercover*. The men did not legally recognize the babies, and indeed they could not since they were living under false identities and had wives and children in their real lives. Neither spy faced any consequences for their actions, and in fact both officers were promoted and continued highly praised careers in the police. In a chapter called "Fatherhood" Evans and Lewis detail how Bob Lambert abandoned his 3-year old son and his activist girlfriend, who only learned the real identity of her son's father 25 years later. The police spy that seduced "Alison" was simultaneously going to couples' therapy with his wife to resolve marital problems while at the same time his undercover persona was going to couples' therapy with "Alison" to reconcile their disagreement about wanting children (he didn't want them, she did). "The SDS officer had two separate, and totally

different lives, with two strained relationships, and two counsellors." (p. 184)

The police spies' exit strategy of suddenly disappearing and never being heard from again was heart-breaking for the women with whom they had become involved. Helen Steel describes her reaction to finding out the man she had been in love with did not actually exist: "This was a man I had known for five years, who I had lived with for two years. How could I trust anybody again? I don't even know the name of the person I had been in a relationship with." (p. 179) In 2011, eight women [deceived into long term intimate relationships with undercover police officers who were infiltrating environmental and social justice campaign groups](#) took legal action against the Metropolitan Police and the Association of Chief Police Officers, "[assert\[ing\] that the actions of the undercover officers breached their rights as protected by the European Convention on Human Rights...](#)"

The pattern of using women activists that is exposed in *Undercover* shows a systemic misogynist attitude by the police. It is part of the macho personas that the infiltrators take on as a way of demonstrating they are "serious" about hard-core action, in order to gain entry into the supposedly radical scene or, as has been demonstrated, to agitate activists towards radical (illegal) action. An example from the US is FBI informant [Brandon Darby](#), who is responsible for the conviction of David McKay and Bradley Crowder, two activists accused of being in possession of Molotov cocktails at the 2008 Republican National Convention. Darby had made contact with the activists in Texas months prior to traveling with them to Minnesota for the Convention. During early encounters, Darby met the activists to discuss actions at the Convention and later reported to his FBI handlers: "[I stated that they all looked like they ate too much tofu and that they should eat beef so that they could put on muscle mass. I stated that they weren't going to be able to fight anybody until they did so.](#)" The film [Better This World](#) presents court transcripts and FBI documents including Darby's emails to make the case for Darby's role as an agitator who goaded the activists into acts that would be considered as domestic terrorism. This was Darby's response when questioned about the incident during a [Mother Jones interview](#): "Entrapment? Darby scoffs at the suggestion. He pulls up his shirt, showing me his chest hair and tattoos, as though his macho physique had somehow seduced Crowder and McKay into mixing their firebombs."

An [essay published by Make/Shift magazine](#) in the US uses the example of Darby to explore the link between gender violence and police infiltration. Author Courtney Desiree Morris discusses the surprise among long-time activists to learn that Darby was an informant, particularly since he was a well-known and trusted activist in Austin Texas and New Orleans. However, Darby was also well-known for his aggressive organizing style that drove away women activists. "There were even claims of Darby sexually assaulting female organizers at Common Ground [in New

Orleans] and in general being dismissive of women working in the organization." The argument made in the *Make/Shift* article centres on infiltrators' conscious use of power dynamics to destabilize radical movements, proposing that "[m]aybe if organizers made collective accountability around gender violence a central part of our practices we could neutralize people who are working on behalf of the state to undermine our struggles." This certainly sounds applicable for several of the police spies featured in *Undercover*.

Coordination and collusion with corporate targets

Another troubling and important issue raised in *Undercover* is the coordination between the police and the corporations against which activists campaign. Many of the undercover agents profiled by Evans and Lewis infiltrated groups denouncing corporate power – from the military industrial complex to corporate-led globalization. This raises the question of which interests were the police truly protecting – those of public safety or corporate control? Most notably, the [McLibel](#) case demonstrates the unified interests between corporations and the state, particularly when it came to surveillance of activists.

The McLibel case was a legal battle between McDonald's and activists in the UK that began in the mid-1980's when an activist group named London Greenpeace produced a flyer exposing McDonald's practices in relation to the environment, worker justice, and animal rights. The company took legal action claiming libel; under the UK's defamation laws it was up to the defendants to prove that they had not committed libel. Several groups and media outlets decided to settle out of court, apologizing for having criticized McDonalds. Five activists from London Greenpeace were singled out in 1990; three eventually apologized but two refused to give in. A court case lasted from 1994 to 1996, with McDonalds spending £10 million on lawyers while the activists sold t-shirts and took up donations to cover their legal costs, raising £35,000. I've had my red "McLibel" t-shirt for 20 years, the yellow letters fading but still clearly read "*McHunger, McMurder, McGarbage...*" Although I was familiar with the campaign, it was only when reading *Undercover* that I learned how deeply infiltrated the group responsible for the "libellous" flyer was.

As described in *Undercover*, London Greenpeace "was one of the most spied-upon political groups in modern history." (p. 66) State infiltrators met agents from 2 different detective agencies hired by McDonald's (who, by the way, didn't know about each other). "On at least two occasions, there were as many corporate spies at meetings for the small group as genuine activists." (p. 71) On the SDS front, Bob Lambert had infiltrated the group in the 1980s and was photographed handing out flyers in front of a McDonald's store. It is plausible that he would have been involved in drafting the infamous flyer. Later on, John Dines infiltrated the group, becoming its treasurer and engaging in a romantic relationship with Helen

Steel. When Helen Steel was named as a co-defendant in the McLibel case, John Dines was perfectly positioned to gather intelligence on the activists' legal strategy. "It is not known whether intelligence picked up by Dines... was passed on to McDonald's. However, that seems highly probable. The McLibel trial revealed that Special Branch and McDonald's were at various points colluding and exchanging information about London Greenpeace." (p. 76)

While police infiltration and surveillance of activist groups is already alarming, sharing information with corporations (in effect going way beyond their stated mandate to ensure public safety) is even more concerning. Unfortunately the McLibel case is far from an isolated incident, but rather one example in a long history of collaboration between state policing and intelligence agencies and private companies. Current debates about mass surveillance conducted by the US National Security Agency has included concerns about [the state agency's relationship with private companies like Google](#). While these concerns relate to companies giving state spies access to users' information, surveillance of the Occupy movement show that it is a two-way relationship; here the state was providing information to private companies in order to help them prepare for the demonstrations against them.

In December 2012, the US-based [Partnership for Civil Justice Fund \(PCJF\) exposed the surveillance of Occupy Wall Street by the FBI, Homeland Security, and other US government agencies](#). The documents released as a result of a Freedom Of Information request expose the coordination between government agencies and private companies, including proof that the FBI was meeting with the New York Stock Exchange to discuss the Occupy protests as early as August 2011, one month prior to the initial action.

Among the documents released by the FBI was report by the [Domestic Security Alliance Council](#) – self-described as a "strategic partnership between the FBI, the Department of Homeland Security and the private sector" – that examined the Occupy protests at the West Coast ports. As [summarized by PCJF](#), the "DSAC report shows the nature of secret collaboration between American intelligence agencies and their corporate clients – the document contains a 'handling notice' that the information is 'meant for use primarily within the corporate security community. Such messages shall not be released in either written or oral form to the media, the general public or other personnel..."

PCJF Executive director Mara Verheyden-Hilliard was [quoted on Democracy Now!](#) that "throughout the materials [released by the FBI], there is repeated evidence of the FBI and Department of Homeland Security, American intelligence agencies really working as a private intelligence arm for corporations, for Wall Street, for the banks, for the very entities that people were rising up to protest against." In that same

interview, it is remarked that “you can see the FBI using at least private entities as a proxy force for what appears to be infiltration. ... [T]he Federal Reserve in Richmond was reporting to the FBI, working with the Capitol Police in Virginia, and reporting and giving updates on planning meetings and discussions within the Occupy movement. That would appear, minimally, that they were sending undercovers, if not infiltrators, into those meetings.”

Despite acknowledgment that Occupy was a non-violent movement, FBI field offices tracked the protests as they spread through the US and shared information with the protester’s targets. [Further research by DBA Press and the Center for Media and Democracy](#) “demonstrate that law enforcement agencies may be attempting to criminalize thousands of American citizens for simply voicing their disapproval of corporate dominance over our economic and political system.” [Writing in the Progressive](#), Matthew Rothschild states that “the work [the US government’s anti-terrorist apparatus does] in the name of national security advances the interests of some of the largest corporations in America rather than focusing on protecting the United States from actual threats or attacks...” In Arizona, police conducted coordinated online surveillance and infiltration of activist groups including Occupy Phoenix in order to provide intelligence to JP Morgan Chase and other corporations targeted by the activists. [One police spy was seen at activists’ meeting spaces as early as July 2011, well before Occupy Phoenix was launched.](#)

Back in the UK, the SDS continued to run into corporate spies long after the McLibel case was over. The landmark case that broke open the story of police infiltrators involved not only SDS officer Mark Kennedy but also [private security companies hired by energy company E.ON](#) in order to thwart planned protests at Britain’s biggest coal-fired power stations at Ratcliffe-on-Soar. As reported in *The Guardian*, leaked documents regarding private surveillance of climate justice activists “come as police chiefs, on the defensive over damaging revelations of undercover police officers in the protest movement, privately claim that there are more corporate spies in protest groups than undercover police officers.”

In conclusion

“They steal identities. They break the law. They sleep with the enemy.” These are the police spies and their systematic violations of rights as documented by Evans and Lewis in *Undercover*. The book is written by two journalists with great skill at presenting information to the general public. Importantly, it breaks the false dichotomy between “us” and “them” – us activists who are not of interest to the intelligence apparatus and them whose “hard-core behaviour” placed them on police radars. We are all at risk of surveillance for multiple motives: to gain entry into the activist scene, to legitimize their mission, to build as comprehensive a

map as possible in order to provide corporations intelligence on the breadth and depth of their adversaries.

While the SDS formally disbanded, [state monitoring of activists continues through agencies such as the National Domestic Extremism Unit](#). As in the US, [intelligence-gathering of activists in the UK has evolved into a hybrid of online and offline surveillance](#). The stories documented in *Undercover* peaked with Mark Kennedy's 2010 revelations and the book's publishing in 2013. However, they remain relevant not only for the repercussions on the people and groups that the SDS manipulated but also because the policy of treating dissent like a crime – and increasingly like terrorism – continues in present day. In order to protect ourselves from police spies, we must understand how they operate and where they come from. This is crucial for all activists, regardless of whether we consider our beliefs and actions to be of interest to the state. For myself, I will be paying closer attention to avoid being a weak link in the surveillance and information chain – to protect myself and those with whom I have contact.

Links to articles cited:

WikiLeaks' Stratfor dump lifts lid on intelligence-industrial complex
<http://www.theguardian.com/commentisfree/cifamerica/2012/feb/28/wikileaks-intelligence-industrial-complex>

OCCUPY: Infiltration of Political Movements is the Norm, Not the Exception in the United States
<http://www.globalresearch.ca/occupy-infiltration-of-political-movements-is-the-norm-not-the-exception-in-the-united-states/29750>

Stratfor Monitors and Studies Social Movements
<https://www.popularresistance.org/stratfor-monitors-and-studies-social-movements/>

Cross-border undercover networks are a 'global puzzle'
<http://www.theguardian.com/uk/undercover-with-paul-lewis-and-rob-evans/2012/aug/31/international-undercover-work-still-secret>

The Believers
http://www.greenisthenewred.com/blog/wp-content/Images/elle_anna.pdf

How an FBI Informant Sent a Radical Environmentalist to Prison, and How He Got Out Again
<http://www.vice.com/read/how-an-fbi-informant-sent-a-radical-environmentalist-to-prison-and-how-he-got-out-again-227>

Role of FBI informant in eco-terrorism case probed after documents hint at entrapment

<http://www.theguardian.com/us-news/2015/jan/13/fbi-informant-anna-eric-mcdavid-eco-terrorism>

Police Spies Out of Lives: Support group for women's legal action against undercover policing

<http://policespiesoutoflives.org.uk/>

Women start legal action against police chiefs over emotional trauma - their statement

<http://www.theguardian.com/uk/undercover-with-paul-lewis-and-rob-evans/2011/dec/16/legal-action-over-police-spies>

What Informs An Informant: The Untold Story of Brandon Darby

<http://www.occupy.com/article/what-informs-informant-untold-story-brandon-darby>

Better This World Film

<http://betterthisworld.com/>

How a Radical Leftist Became the FBI's BFF

<http://www.motherjones.com/politics/2011/08/brandon-darby-anarchist-fbi-terrorism>

Why Misogynists Make Great Informants: How Gender Violence on the Left Enables State Violence in Radical Movements

<https://inciteblog.wordpress.com/2010/07/15/why-misogynists-make-great-informants-how-gender-violence-on-the-left-enables-state-violence-in-radical-movements/>

The McLibel Trial Story

<http://www.mcspotlight.org/case/trial/story.html>

'DON'T BE EVIL,' MEET 'SPY ON EVERYONE': HOW THE NSA DEAL COULD KILL GOOGLE

<http://www.wired.com/2010/02/from-dont-be-evil-to-spy-on-everyone/>

FBI Documents Reveal Secret Nationwide Occupy Monitoring

http://www.justiceonline.org/fbi_files_ows#sthash.15vzw295.dpuf

Domestic Security Alliance Council

<https://www.dsac.gov/>

The FBI vs. Occupy: Secret Docs Reveal "Counterterrorism"
Monitoring of OWS from Its Earliest Days

http://www.democracynow.org/2012/12/27/the_fbi_vs_occupy_secret_docs

Government Surveillance of Occupy Movement

http://www.sourcewatch.org/index.php/Government_Surveillance_of_Occupy_Movement

Spying on Occupy Activists

<http://www.progressive.org/spying-on-ccupy-activists>

How Our Massive Homeland Security Apparatus Does the Bidding of
the Big Banks

<http://www.alternet.org/how-our-massive-homeland-security-apparatus-does-bidding-big-banks>

Revealed: how energy firms spy on environmental activists

<http://www.theguardian.com/environment/2011/feb/14/energy-firms-activists-intelligence-gathering>

Political secret police units

<http://www.spinwatch.org/index.php/issues/spying/item/5727-political-secret-police-units>

How the cops try to predict our next move

<http://www.redpepper.org.uk/how-the-cops-try-to-predict-our-next-move/>

Other links reviewed but not quoted

<http://www.theguardian.com/technology/2011/jun/06/us-hackers-fbi-informer>

<https://www.popularresistance.org/exposed-globally-reknown-activist-collaborated-with-stratfor/>

<http://web.mit.edu/gtmarx/www/agentsprovocateursfaux.html>

<http://www.globalresearch.ca/occupy-infiltration-of-political-movements-is-the-norm-not-the-exception-in-the-united-states/29750>

http://www.huffingtonpost.com/2013/01/05/fbi-occupy-wall-street_n_2410783.html

<http://www.theguardian.com/commentisfree/2012/dec/29/fbi-coordinated-crackdown-occupy>

<http://observer.com/2012/12/just-because-you-are-paranoid-doesnt-mean-the-fbi-wasnt-monitoring-you-occupy-wall-street-edition/>

http://www.democracynow.org/blog/2013/5/22/dissent_or_terror_counter_terrorism_apparatus_used_to_monitor_occupy_movement_nationwide

<https://www.opendemocracy.net/opensecurity/merrick-badger/on-trail-of-britains-undercover-police>

http://www.burojansen.nl/artikelen_item.php?id=517

Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (I kort Nederland)

Dick Schoof, coördinator van de NCTV, oogt al geruime tijd paranoia. In zijn DTN's zoekt hij onder iedere steen naar het jihadistische gevaar.

De coördinator terrorismebestrijding stelt in het tweede dreigingsbeeld [DTN-2, september 2005] dat 'het tegengaan van zelfmoordaanslagen moeilijk, zo niet onmogelijk is.' Deze conclusie, die wordt getrokken naar aanleiding van de aanslagen in Londen van juli 2005, is tekenend voor de rest van het dreigingsbeeld van de afgelopen tien jaar. Eigenlijk is de NCTb niet verantwoordelijk, maar zij waarschuwt wel, al lijkt het erop dat steeds naar het verkeerde gevaar wordt gekeken.

De traumatische gebeurtenissen van het afgelopen decennium in dit land (Alphen a/d Rijn 2011, Apeldoorn 2009, Amsterdam 2004) zijn niet jihadistisch van aard, maar volgens de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) schuilt het grote gevaar wel degelijk in de jihadistische moskeeën, stichtingen, organisaties, netwerken, predikers, ronselaars, jihadgangers, terugkeerders, de niet-afgereisden en anderen die worden ingedeeld als vijanden van het westen.

Ongekende netwerken

De bipolaire wereld die door de NCTV wordt geschetst, begint in het eerste dreigingsbeeld van 2004 met een direct verband tussen Nederlandse jongeren en groepen als al-Qaida. In de jaren die volgen wordt de beschrijving van het jihadistische gevaar niet minder maar meer, terwijl er niets gebeurt van jihadistische zijde. Uiteindelijk is de dienst aan het wachten op de aanslag en stelt terreurambtenaar Schoof na de aanslagen op de redactie van *Charlie Hebdo* dat men alert moet zijn, maar niet paranoïde.

De link tussen Nederlandse jongeren en de grote terrorismewereld van al-Qaida en andere notoire groepen, kwam in de eerste jaren van het DTN voort uit de moord op Theo van Gogh, de Hofstadgroep (naamgeving door de AIVD) en de mensen rondom Samir A. In de loop der jaren zijn deze groepen gedefinieerd als jihadistische netwerken. De laatste jaren moet de coördinator toegeven dat deze netwerken stuurloos, doelloos en zonder leider zijn, maar dat heeft hun gevaar sinds de moord op Van Gogh niet verminderd.

Uiteindelijk valt uit de dreigingsbeelden niet te concluderen of er daadwerkelijk een uitgebreid netwerk van jihadisten bestaat. In 2006 komt de term 'ongekende netwerken' op, die de dreiging omvattender en

complexer maakt. Ongekende netwerken zijn netwerken waar de terreurdienst geen weet van heeft, maar die volgens de coördinator wel bestaan. Het is als de *unknown unknowns* van voormalig minister van Defensie van de VS Donald Rumsfeld, onbekende gevaren die we niet kennen. De ongekende netwerken zijn in dit geval de *unknown knows*.

De coördinator gaat er vanuit dat deze netwerken een gevaar vormen, maar weet niet of ze er zijn. AEL, Sharia4Holland, Behind Bars en Hizb-ut Tahrir (HuT) worden genoemd als 'belangrijke' groepen die een centrale rol in de jihadistische netwerken zouden spelen, maar veel onderbouwing voor deze stelling levert de NCTV niet.

Daarbij is opvallend te noemen dat zodra een groep als Sharia4Holland nog maar net is opgericht de overheid met haar volle gewicht zich op de club heeft gestort en al snel labelt als zijnde extremistisch, jihadistisch of terroristisch. Of de groepen ondergronds verder zullen gaan, is moeilijk te zeggen, want vergaderen, samenkomen en discussiëren zijn grondwettelijke rechten en geen terroristische activiteiten als de groepen zelf niet terroristisch zijn.

Gaza-protesten

De zomer van 2014 vormde voor de NCTV tot nu toe het jihadistische hoogtepunt, met een demonstratie op 24 juli ten tijde van de Israëlische militaire belegering van Gaza in het kader van de operatie *Operation Protective Edge*. Tijdens deze demonstratie in de Haagse Schilderswijk werden IS-vlaggen meegedragen hetgeen tot een tegendemonstratie leidde op 10 augustus 2014. Die zomer was überhaupt gevuld met protesten in het hele land naar aanleiding van het conflict tussen Israël en Palestina waarbij 72 Israëli's en rond de 2100 Palestijnen om het leven kwamen.

De ophef rond de demonstratie van 24 juli 2014 staat in schril contrast met een vergelijkbare demonstratie op 21 december 2013. Groot verschil met 2014 was dat er eind 2013 geen alles vernietigende operatie van het Israëlische leger gaande was. Dit laatste zorgde voor een heftig debat over leuzen, spandoeken en demonstraties, waardoor het leek alsof de Schilderswijk in brand stond.

Voor de NCTV maakte dat geen verschil, de dreiging bleef substantieel, de aanslag reëel. Protesten en demonstraties worden door de dienst altijd in verband gebracht met radicalisering en polarisatie, de laatste jaren consequent onder het kopje geweld, ook al is er niets of weinig gebeurd. Hierbij kan het om allerlei vormen van protest gaan. Graffiti, een tentenkamp van vluchtelingen, een protest tegen een moskee, een verstoring van een debat; alles wordt in de hokjes polarisatie, radicalisering, extremisme, terrorisme geplaatst.

De mensen die protesteerden werden eigenlijk standaard extremisten genoemd en incidenten direct gekoppeld aan extremisme, met verharding als resultaat. Waarbij consequent het jihadisme het grootste gevaar vormt. De tolerantie van de overheid ten aanzien van protest en anderssoortige meningen is in tien jaar sterk afgenomen. De taal van de repressieve tolerantie om burgers in het gareel te houden, wordt in de loop der jaren steeds indringender. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de protesten tegen de gaswinning in Groningen in het terrorismebeeld van coördinator Schoof terecht komt.

Verbreding

Om radicalisering en polarisatie aan te pakken, zet de NCTV steeds vaker 'professionals' in. In tien jaar DTN's worden, naast de medewerkers van inlichtingen- en opsporingsdiensten, steeds meer mensen uit zorg en onderwijs aan de lijst van terrorismebestrijders toegevoegd. Eerst ging het hierbij nog om leraren, jeugdwerkers en medewerkers van het Centrum voor Werk en Inkomen. Zodra Dick Schoof de zetel van coördinator bezette, werden daar ook vertrouwenspersonen aan toegevoegd.

Deze tendens, iedereen medeverantwoordelijk maken voor het anti-terrorismebeleid, houdt gelijke tred met de verbreding naar terreinen als migratie, internet, media en financiën. Daarbij wordt in eerste instantie terrorisme als argument voor stringenter wetgeving gebruikt, vervolgens criminaliteit, voetbalsupporters en tot slot dissidente geluiden.

Zo komt het onderwerp van de Passenger Name Records (PNR) in DTN-11 (2011) op de agenda. In DTN-15 (2008) en DTN-17 (2009) wordt expliciet terrorismebestrijding vermeld. In DTN-21 (2010) spreekt de Nederlandse overheid nog over 'doelbinding, proportionaliteit en privacy van de reiziger.' In DTN-25 (2011) is het argument al opgerekt tot 'het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en zware criminaliteit (EU PNR).' In 2013, DTN-33 is een bredere behoefte het uitgangspunt geworden. 'De behoefte om passagiers- en reserveringsgegevens te gebruiken voor het tegengaan van jihadgang, maakt deel uit van een bredere behoefte aan het gebruik hiervan in de strijd tegen zware criminaliteit, zoals mensenhandel en terrorisme.'

Of die behoefte reëel is, de passagiersgegevens ook daadwerkelijk nut hebben, is niet van belang. Ratio en feiten zijn niet aan de NCTV besteed. Eerst zijn de salafisten het grote kwaad en zouden ze al twintig jaar lang de moskeeën in Nederland langzaam overnemen, om vervolgens in 2010 plotseling partners van de overheid te zijn geworden in de bestrijding van de jihad. In 2011 komen de salafisten zelfs in het geheel niet voor in het dreigingsbeeld. Vanaf 2012 zijn de salafisten weer terug

maar vormen in Nederland geen gevaar, terwijl zij in het buitenland wel degelijk een bedreiging vormen.

Onwaarheden

De NCTV slingert regelmatig wetenswaardigheden de wereld in die vervolgens weer even snel verdwijnen. Zo wordt in DTN-22 (2010) gesteld dat verschillende bevolkingsgroepen (Koerdische, Pakistaanse, Molukse, Somalische) een voedingsbodem zouden zijn voor radicalisering. De NCTV presenteerde een literatuurstudie en een niet representatieve steekproef als wetenschappelijk onderzoek. De Molukkers vallen al na drie maanden af als blijkt dat zij het slachtoffer zijn geworden van brandstichting, bekladding en schoten.

De Somalische brandhaard smeult nog even verder, ook omdat de CBS de 'wetenschappelijke' studie zou hebben bevestigd. De NCTV lijkt tevens gelijk te krijgen als eind 2010 twaalf Somaliërs worden aangehouden in het kader van een terroristische Kerst plot. De Somalische Nederlanders blijken echter niets te hebben misdaan. Wat de overheid uiteindelijk achterlaat is een aantal gestigmatiseerde landgenoten met het label terrorist en veel vernielde eigendommen. Vervolgens zijn de Somalisch-Nederlandse extremisten van de terreurkaart van de coördinator verdwenen.

De onwaarheden van de NCTV vallen niet alleen op bij de arrestaties, zoals die van de twaalf Somalische Nederlanders in 2010 of de zeven Marokkaanse Nederlanders in 2009 tijdens het IKEA plot. Zo worden CBRN-incidenten (chemische, biologische, radiologische of nucleaire middelen) gepresenteerd als aanstaand gevaar, terwijl het de grote vraag is of radicalen in Nederland daar überhaupt naar op zoek waren of zijn. In tien jaar tijd noemt de NCTV slechts één voorbeeld van een aanslag met chloor in Irak. Of chloor daadwerkelijk het middel van de aanslag was of dat het toeval was dat de vrachtwagen met chloor werd gebruikt, is onduidelijk.

Ook bij de zelfgemaakte explosieven stelt de NCTV keer op keer dat bij veel aanslagen in Europa huis, tuin en keuken bommen zijn gebruikt. Bij de aanslagen in Madrid echter werd gebruik gemaakt van regulier dynamiet, geleverd door een informant van de overheid. In Londen werden, volgens de minimale informatie die er over de aanslagen beschikbaar is, ook reguliere explosieven gebruikt. Daarnaast was er sprake van allerlei exotische pogingen die mislukten. Enkel Anders Breivik was in staat om genoeg kunstmest met nitraatzouten en benzine te verzamelen waarmee een bom kon worden gebouwd. Maar alleen al die hoeveelheid kunstmest met nitraatzouten roept allerlei vragen op.

Verwarde mannen

Breivik was overigens niet de aanleiding van de pilot 'solistische dreigers' van het KLPD, maar het rapport 'Individuele bedreigers van publieke personen in Nederland' (COT, Verwey-Jonker Instituut en Zorg Consult Nederland). Dit rapport behandelt overigens wel de problematiek rondom het bedreigen van politici en Breivik had het met het doodschieten van 77 socialistische jongeren in Noorwegen in 2011 duidelijk gemunt op de politiek.

Het onderzoek en de pilot van de KLPD volgden op de handelwijze en motieven van Karst Tate, die op 30 april 2009 met een auto een mislukte aanslag pleegde op het koninklijk gezelschap in Apeldoorn. Tate definiëert als verward gek komt zowel de onderzoeksinstituten als de overheid goed uit. NCTV-coördinator Akerboom van dat moment schreef in het voorwoord van het rapport dat 'onderzoek als dit letterlijk van levensbelang is.' Hij sprak juli 2010 over 'inzet' en 'effectieve maatregelen' en vervolgens schoot Tristan van de Vlis op 9 april 2011 wild om zich heen in een winkelcentrum in Alphen aan de Rijn.

Zowel de gebeurtenissen op 30 april 2009 als op 9 april 2011 vonden hun weg niet in het dreigingsbeeld van de NCTV, zij passen namelijk niet in het jihadistische wereldbeeld van de dienst. Of de NCTV medeverantwoordelijk was voor deze aanslagen valt moeilijk vast te stellen. De NCTV stelde wel steeds in de DTN's voorafgaande de aanslagen dat een aanslag op handen is, dus de daden van Tate en Van de Vlis, en later de neergeschoten MH-17, kunnen in dat licht worden gezien. De dienst had de samenleving gewaarschuwd, alleen bedoelde de coördinator daarmee geen aanslag uitgevoerd door een 'niet-jihadist.'

De jihadist is terrorist in de ogen van de NCTV, alles wordt in dat vertoog gepropt. Twee niet-werkende bomkoffers in Duitsland zijn een aanslag, drie keer een aanslag met metalen platen op een hoge snelheidstrein incidenten. De laatste aanslagen worden niet vermeld in het DTN. In het eerste geval werden twee moslims aangehouden en dus is er het jihadistische terreur.

Een groep mensen die een Oezbeekse verzetsgroep IMU steunde, werd gearresteerd en door de NCTV geportretteerd als zijnde facilitators van de jihad. Geen woord over Oezbekistan, de mensenrechten aldaar en het feit dat IMU voor 2001 nog wel op enige positieve aandacht in het westen kon rekenen. Nu zijn het jihadisten en dienen zij het schrikbeeld van de terreurdienst.

Ongenuanceerd

De film van Wilders, *Fitna*, beheerste het dreigingsbeeld van 2008, maar waar die dreiging uit bestond kon de NCTV niet duidelijk maken. De moslimgemeenschap reageerde namelijk nogal cool op de film die zeker geen bijzondere productie bleek. Voormalig NCTV-coördinator Joustra kon

het niet uitstaan dat er geen grote rellen waren uitgebroken en Nederlandse ambassades waren afgebrand.

Niet alleen rondom arrestaties en aanslagen rapporteert de NCTV ongenueanceerd. Ook ten aanzien van het internet en blogposts heeft de een jihadistische bril opgezet. De dienst spreekt al van het jihadistische internet en blaast berichten van reageerders op tot oneindige proporties.

In 2012 gaat de NCTV nader in op een oud gerucht uit 2008 dat 'Nederland zou toestaan dat er een erotische film over de vrouwen van profeet Mohammed zou worden gepubliceerd' omdat het gerucht tot 'een bedreiging tegen Amsterdam, tegen Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen en tot vier demonstraties bij de ambassade in Tripoli' zou hebben geleid. Voor het vaststellen van de ernst is er meer informatie nodig, maar die geeft de coördinator niet.

De demonstraties in Tripoli waren niet al te groot en hebben de internationale media niet gehaald vanwege de beginnende burgeroorlog in Libië. Het is daarom ook niet vast te stellen of ze plaats hebben gevonden. Over de aard van de dreigementen valt niets te zeggen, want de inhoud wordt door de dienst niet vrijgegeven. Dreigementen via sociale media vinden echter dagelijks in groten getale plaats. Alleen al op Twitter worden volgens de politie per dag 35.000 dreigementen geuit, waarvan er 200 serieus worden genomen.

Jihadgangers

En dan zijn er natuurlijk de 'jihadgangers' of Syrië-gangers. Deze Nederlandse staatsburgers hebben in ieder geval de linguïstieke strijd verloren. Jihad, jihadisering, jihadisme, het zijn allemaal synoniemen geworden voor terroristen, terroristisch, terrorisme. Aan de andere kant hebben zij winst geboekt doordat de NCTV de j-reizigers niet alleen ziet als een constante vorm van zorg, maar ook als een constante vorm van statistisch goochelwerk.

Wie de berichten in de dreigingsbeelden van de afgelopen jaren doorneemt, krijgt de indruk dat er sprake is van honderden, zo niet duizenden reizigers en terugkeerders. Dit terwijl het eigenlijk om een handvol mensen gaat. Mensen die naar de jihadistische strijdgebieden trekken, wordt al gemeld in het eerste dreigingsbeeld uit 2004: Samir Azzouz onderweg naar Tsjetsjenië.

Voormalig coördinator Akerboom schetst een beeld van meerdere signalen, groei, enkele uitreizen, maar ook dat het vaststellen van het aantal lastig is. 'Hoewel er in 2011 wel meer signalen zijn over jihadreizigers uit Nederland, is het lastig vast te stellen of het aantal jihadreizigers daadwerkelijk stijgt [DTN-27, 2011].' 'Het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied is in de afgelopen jaren

gegroeid.' [DTN-28, 2012] 'Ook in de afgelopen periode zijn weer enkele uitreizen naar jihadistische strijdgebieden vastgesteld.' [DTN-30, 2012]

Coördinator Schoof probeert die aantallen wel te noemen. In DTN-32 (2013) zijn het 'tientallen personen in Nederland die alleen of in kleine groepjes naar landen als Egypte en Syrië reisden.' In DTN-33 zijn het er tussen de vijftig en de honderd. 'In augustus het aantal jihadistische uitreizen van Nederland naar Syrië weer toe nam in vergelijking met de maanden hiervoor' (DTN-34, 2013).

In de inleiding van DTN-35 stelt Schoof dat 'het aantal uitreizigers vanuit Nederland nog steeds stijgt.' In DTN-36 ging het om 'een continue aanwas van uitreizigers.' In DTN-37 heeft die 'gestage toename van uitreizigers zich voortgezet zodat inmiddels in de afgelopen twee jaar rond de 160 personen zijn uitgereisd (cijfers per 1 november 2014).' Alle aandacht van de afgelopen jaren gaat uit naar de 160 Nederlandse jongeren waarvan volgens de NCTV er 'rond de honderd Nederlanders nog in het strijdgebied aanwezig zijn, onder wie zo'n dertig vrouwen.'

Stempel terrorist

De uitreizigers, terugkeerders, de mensen die willen uitreizen en degen die niet kunnen uitreizen zijn in feite in de ogen van de NCTV al terrorist. Dit terwijl de coördinator moet toegeven dat 'de strafrechtelijke aanpak van vermoedelijke rekruteurs en van terugkeerders die zich hebben aangesloten bij een terroristische organisatie en/of betrokken zijn geweest bij (oorlogs)misdaden te kampen heeft met problemen met betrekking tot de bewijsgaring.'

Let op het taalgebruik, er is al vastgesteld dat er sprake is van deelname aan een terroristische organisatie, maar de bewijsgaring is moeilijk. Hoe Schoof tot die conclusie komt, is niet duidelijk. In DTN-34 [eind 2013] waren ze nog waarschijnlijk allemaal bij Jabhat al Nusra terecht gekomen. In DTN-35 [begin 2014] is de coördinator er zeker van dat alle Nederlanders 'bij JaN (Jabhat al Nusra) zijn terecht gekomen.' Een half jaar later 'bij minimaal drie jihadistische strijdgroepen; de meerderheid valt onder Jabhat al Nusra (JaN) en ISIS, een minderheid bevindt zich bij Jund al-Aqsa (JaA).' [DTN-37]

De NCTV heeft dit allemaal vastgesteld terwijl er problemen zijn bij de bewijsgaring. Begin 2014 is de dienst ook in juridische zin overtuigd van het feit dat de terugkeerders terroristen zijn: 'Duidelijk is verder dat de meeste jihadstrijders in Syrië strijdervaring opdoen, gruwelijkheden plegen en door radicaliseren.' Op basis waarvan de coördinator tot deze conclusie komt is onduidelijk, de dienst claimt dat 'de Nederlandse jihadgangers op dit moment voetsoldaten zijn voor deze strijd.'

Het zijn 'voetsoldaten' in de oorlog die de NCTV graag wil voeren. De notie dat in Syrië een dictator al decennialang aan de macht is en een deel van het volk zich wil bevrijden van deze dictatuur, is in de dreigingsbeelden niet terug te vinden. Het woord burgeroorlog ten aanzien van Syrië komt in 2011 en 2012 niet voor in het vocabulaire van de dienst. In 2013 en 2014 wordt de burgeroorlog in Syrië in vier van de zes dreigingsbeelden vermeld. In slechts één van alle dreigingsbeelden van de afgelopen tien jaar wordt melding gemaakt van tienduizenden doden. [DTN-33] De miljoenen vluchtelingen en de ontwrichting van een hele regio, de dienst maakt er niet om.

Oorlogsretoriek

Alles dient de oorlogsretoriek van de NCTV. Het vermelden van burgers, burgerslachtoffers en vluchtelingen is daarom niet interessant. In de drang om te scoren werkt de dienst samen op zowel bilateraal als multilateraal vlak met landen als Marokko, Algerije, Saoedi-Arabië, Egypte, Jordanië, Pakistan en andere landen die het niet zo nauw nemen met de mensenrechten.

Twee dictaturen waren zelfs uitverkoren als sparringpartners in het contraterroreisme beleid: Algerije en Saoedi Arabië. De coördinator was enigszins teleurgesteld dat er wat verschillen zijn 'in historische, culturele, religieuze en politieke context.' De Algerijnse dictatuur doet ook nog mee aan een instituut ter bevordering van de *rule of law*.

Of het beleid van de NCTV effect heeft, is eigenlijk niet meer belangrijk. Analyses betreffende het eigen functioneren behoren niet tot het repertoire van de coördinator. Deze jihadistische oorlog van de NCTV heeft niets met veiligheid te maken, de neergeschoten vlucht MH-17 is daarvan het bewijs. Waarom de dienst de basisveiligheid van de burgerluchtvaart niet op orde heeft, is niet interessant. Er moet op jihadi's worden gejaagd waarvoor het schetsen van een zo noodlottig mogelijk beeld van de moslimgemeenschap de belangrijkste voorwaarde is.

Buro Jansen & Janssen

Het verwrongen wereldbeeld van de NCTV (I analyse Nederland)

In de internationale analyse gaat het vooral over de directe link tussen internationale gebeurtenissen en het mogelijke gevaar in Nederland. Nu blijft dat natuurlijk koffiedik kijken. Hypothetisch kan iedereen die gaat deelnemen aan de gewapende strijd in bijvoorbeeld Syrië een tegenstander worden en bij terugkeer, hier willen toeslaan. Die gedachtegang vloeit voort uit de realiteit van de oorlog tegen de terreur, waar Nederland aan deelneemt. Wij zijn in oorlog met een fictieve tegenstander, terreur. Iedereen kan daartoe worden gerekend en hoewel definities van terrorisme gepresenteerd worden als objectieve gegevens, is terreur altijd politiek en de oorlog tegen de terreur ook.

In dat licht moet niet alleen de internationale component van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) worden bekeken, maar ook de nationale component. De schutter(s) van Toulouse, Brussel, Parijs of andere plaatsen zijn niet exemplarisch voor iedere terugkeerder uit een van de zogenoemde jihadistische strijdgebieden. Dat is een versimpeling van een terrorisme plotten en als het zo zou zijn, zouden er veel vaker aanslagen worden gepleegd. Ook zijn de schutters geen voorbeelden van de haat tegen Joden of een aanval op de vrijheid van meningsuiting, ook dat zou een veel te simpele analyse zijn van de aanslagen. De schietpartijen zijn vooral een voorbeeld van een complexe samenhang van politieke groepen en individuen, inlichtingen- en opsporingsdiensten, militaire interventies in burgeroorlogen in de wereld en een polarisering van de politiek ten aanzien van de radicale islam. Europa, het westen, en Nederland presenteren zich als een redelijke entiteit, een objectieve politiek alsof zij niets misdaan heeft en het kwaad over zich is gekomen. Bij de internationale analyse wordt de analogie met de Hobbit gebruikt, met 'Middle Earth' uit 'In de ban van de Ring', het paradijs tegen het kwaad. Paradijs, ten koste van wat en wie eigenlijk, want het 'westen' is niet 'Middle Earth' in een vacuüm. En daar zit de complexiteit, helemaal in een geglobaliseerde wereld. Oorlogen in Afghanistan, Irak, Somalië, Syrië en in andere landen hebben alles met Europa en Nederland te maken, 'ons' handelen heeft consequenties op de lange termijn. Eerst Saddam Hoessein decennia lang steunen, vervolgens afzetten en het land aan zijn lot over laten en polariseren door bepaalde groepen te bevoordelen en anderen achter te stellen. Hetzelfde recept wordt keer op keer herhaald, in Afghanistan, Libië, Somalië, Jemen, Egypte en vervolgens speelt het westen alsof het onschuldig is. Complexiteit zit ook in de rol van inlichtingendiensten. Werkte Mohammed Merah voor de Direction centrale du renseignement intérieur (DCRI, de Franse AIVD)? Hij vroeg naar zijn contactpersoon (runner) op de laatste dag van de belegering van het appartement waar hij zich had verschanst. De observatie van Mehdi Nemmouche werd kort voor de aanslag afgebroken en de dader wist enige tijd uit handen van de politie te blijven en werd in het zuiden van Frankrijk

gearresteerd. Die complexiteit is niet alleen aanwezig in Frankrijk of in de zogenoemde jihadistische gebieden, ook in Nederland. Zie de moord op Theo van Gogh en de onduidelijkheden ten aanzien van Mohammed Bouyeri. Is hij benaderd? Hoe close werd de hofstad groep geobserveerd, wat is er fout gegaan of is het niet verkeerd gegaan? Gezien de betrokkenheid van de AIVD bij de Antheunisstraat waar twee leden van de hofstad groep werden aangehouden, zat de geheime dienst dichter op de huid van de verdachten dan uit allerlei rapportages is gebleken. Terreur is politiek en terrorismebestrijding ook. Dit tekent tien jaar dreigingsbeelden. Dreiging die vooral jihadistisch wordt geportretteerd, angst die niet wordt weggenomen, maar keer op keer reëler wordt voorgesteld alsof Toulouse, Brussel, Boston, Ottawa in Nederland liggen en de verdachten/daders Nederlanders zijn of naar Nederland onderweg zijn. Probleem is dat door verhalen plat te presenteren, de dreiging niet meer imaginair is, maar werkelijkheid wordt, terwijl niet alleen fysiek veel plaatsen niet in Nederland liggen, ook de werkelijkheid van elke verdachte/dader meer lagen heeft dan de simpele terugkeerder, uitreiziger, niet-uitgereisde jihadist, het nieuwe woord voor terrorist, doet vermoeden. De wereld wordt plat voorgesteld alsof er twee partijen zijn, goed en slecht, maar de wereld, mensen ook verdachten en daders zijn complexer dan zwart-wit tekeningen. De wereld wordt in de dreigingsbeelden voorgesteld als een cartoon, een zwart-wit representatie die alleen maar kan leiden tot meer mensen die het gevoel hebben partij te moeten kiezen, tot meer polarisatie, meer dreiging, meer geweld. Tien jaar dreigingsbeeld, maar ook 14 jaar '*War on Terror*' laten dat dagelijks zien in een zich langzaam ontwikkelende mondiale oorlog, tegen wat? Tegen terreur, maar terreur van wie, de terreur van het dreigingsbeeld. Hier vooral aandacht in vogelvlucht voor het nationale gevaar in de vorm van verdachte/daders, polariserende mensen, radicaliserende burgers en een steeds extremistischer wordende overheid en politiek. Jaar in jaar uit, van DTN op DTN is in ieder geval opvallend dat in tien jaar terreurbeleid van de NCTV weinig woorden over fatale missers van arrestaties en terreuralarmen op onder andere 22 juli 2005, 12 maart 2009, 24 december 2010, 29 augustus 2014 en over fatale aanslagen op 2 november 2004, 30 april 2009, 9 april 2011 en 17 juli 2014 worden vuil gemaakt.

- 2005 Met een gestrekt been erin
DTN-0 / 24 januari 2005
DTN-1 / 10 juni 2005
DTN-2 / 29 september 2005
DTN-3 / 5 december 2005
Conclusie DTN 2005
- 2006 jihadistische managementtraining voor de NCTb
DTN-4 / 2 maart 2006
DTN-5 / 7 juni 2006
DTN-6 / 16 oktober 2006
DTN-7 / 20 december 2006
Conclusie DTN 2006
- 2007 de ongekende dreiging, Joustra goes Rumsfeld
DTN-8 / 25 april 2007
DTN-9 / 4 juni 2007
DTN-10 / 9 oktober 2007
DTN-11 / 27 november 2007
Conclusie DTN 2007
- 2008 NCTB lijdt aan het 'sudden jihad syndrom'
DTN-12 / 5 maart 2008
DTN-13 / 9 juni 2008
DTN-14 / 9 september 2008
DTN-15 / 19 december 2008
Conclusie DTN 2008
- 2009 het theater van de dreiging
DTN-16 / 6 april 2009
DTN-17 / 19 juni 2009
DTN-18 / 11 september 2009
DTN-19 / 15 december 2009
Conclusie DTN 2009
- 2010 de solistische dreigende dienst weet wel raad met eenlingen
DTN-20 / 7 april 2010
DTN-21 / 18 juni 2010
DTN-22 / 13 september 2010
DTN-23 / 17 december 2010
Conclusie DTN 2010
- 2011 Alphen aan de Rijn ligt niet in Nederland
DTN-24 / 18 maart 2011
DTN-25 / 17 juni 2011
DTN-26 / 3 oktober 2011
DTN-27 / 12 december 2011
Conclusie DTN 2011

2012 burgers, burgerslachtoffers doen er niet toe in de oorlog tegen de terreur

- DTN-28 / 26 maart 2012
- DTN-29 / 22 juni 2012
- DTN-30 / 8 oktober 2012
- DTN-31 / 17 december 2012
- Conclusie DTN 2012

2013 de coördinator wil wat meer actie en geen gebrekkige extremistische activiteiten

- DTN-32 / 13 maart 2013
- DTN-33 / 1 juli 2013
- DTN-34 / 7 november 2013
- Conclusie DTN 2013

2014 welkom bij de oorlog van de terreur

- DTN-35 / 24 februari 2014
- DTN-36 / 30 juni 2014
- DTN-37 / 12 november 2014
- Conclusie DTN 2014

2005 Met een gestrekt been erin

DTN-0 / 24 januari 2005

De coördinator opent 2005, het eerste jaar dat de DTN's verschijnen, met de moord op Theo van Gogh. Over de moord en de vele vraagtekens met betrekking tot de verdachte Mohammed Bouyeri en de rol van de AIVD geen letter. Ook rond de verwonding van politieagenten in het Laakkwartier in Den Haag bij de bestorming van een AIVD huis aan de Antheunisstraat waar twee verdachten zich ophielden. "Na de moord op de heer Van Gogh is naast de verdachte van die moord, Mohammed B, een aantal andere personen aangehouden. In het totaal gaat het om 12 personen, waar onder ook de twee mannen die op 10 november 2004 in het Laakkwartier in Den Haag zijn aangehouden." Naast de moord op van Gogh komen de verdachten van een voorbereiding op een aanslag in het DTN aan bod. Een van de verdachten wordt genoemd, Samir Azzouz. Zijn naam komt in veel DTN's terug, in DTN-7, 8, 11, 15, 28 en 31. De naam van Samir A. wordt zo vaak genoemd alsof de NCTb een knuffel terrorist nodig heeft voor haar bestaansrecht. Aan de andere kant wordt de naam van een stichting die vervolgd wordt, wordt niet vermeld. Volgens de NCTb wordt de stichting al Haramain Humanitarian Aid vervolgd door het OM omdat "deze stichting in verband wordt gebracht met terroristische activiteiten." Ook vermeldt de coördinator niet dat een ambtsbericht van de AIVD aanleiding is voor de vervolging. De inhoud van dit bericht is later van belang bij de verslaglegging over de geheimzinnige stichting. De kop is eraf voor de terreurstichting en het tij zit mee. De AIVD krijgt meer geld dus de coördinator zal op termijn ook een deel van de koek krijgen.

De moord op Theo van Gogh is net als de aanslagen van 11 september 2001 op het WTC in New York een aanjager voor onderzoek en wet- en regelgeving. Terrorismebestrijding gaat hand in hand met migratie maatregelen (vreemdelingentoezicht en grensbewaking), controle op reisbewegingen (databanken van passagiersgegevens), maar ook internet surveillance (in directe relatie met de bestrijding van kinderporno), de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit (wapenhandel) en financiële controle (witwassen). In het nulnummer van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) tekent zich deze ontwikkeling meteen al af met veel overleg met de Amerikanen en op Europees niveau. Naast de ontwikkeling van veel van deze repressieve maatregelen is het aanpakken van polarisatie en radicalisering een terugkerend onderwerp. DTN-0 pakt meteen flink uit. "Radicalisering beperkt zich namelijk niet tot de islamitische gemeenschappen. Nederland is de afgelopen jaren ook geconfronteerd met gewelddadig dierenrecht activisme, rechts-extremistisch geweld en radicaal anti-globalisme." De coördinator noemt geen details zodat onduidelijk is wat voor gevaar die radicalisering voor Nederland heeft gezorgd. De dienst wil echter onderstrepen dat deze

onbekende radicalisering ook strafrechtelijk zal worden aangepakt. De NCTV heeft een onderzoek aangekondigd naar "de bruikbaarheid van het strafrechtelijk instrumentarium bij het beschermen van democratische waarden en normen, met het oog op het huidige verschijnsel van radicalisme."

Om duidelijk te maken waar de dienst toe in staat is wordt een geheimzinnige casus beschreven. "De NCTb concludeert dat de organisatie waarom het in de pilot ging, een voorbeeld is van een organisatie waarop de in die brief uitgelegde wijze van verstoren kan worden toegepast." Bij de 'pilot' gaat het om een organisatie die men wil verstoren, of lastig vallen, overheidsterreur, vergelijkbaar met de Bibob. Strafrechtelijk is er niets aan de hand, maar een bedrijf, stichting, vereniging krijgt geen vergunning vanwege 'samengebrachte' informatie. De coördinator omschrijft dit als volgt: "Er is evenwel onvoldoende grond voor strafrechtelijk, bestuursrechtelijk dan wel civielrechtelijk ingrijpen." In DTN-0 is voor onvoldoende het woord vooralsnog toegevoegd, want de dienst vindt de organisatie 'fout'. De 'organisatie' is een stichting en een aan deze stichting gelieerde moskee, waarschijnlijk gaat het om de Stichting As-Soennah. Volgens de NCTb "vinden activiteiten plaats onder de vlag van deze organisatie die als anti-integratief zouden kunnen worden beschouwd, leent de organisatie zich mogelijk als een broedplaats voor radicalisering, is er sprake van een potentieel aantrekkelijke omgeving voor rekruteurs en is de financiële huishouding is niet transparant." Let op de woorden "zouden kunnen worden" in het kader van de activiteiten, "mogelijk" in het kader van broedplaats en "potentieel" bij rekruteurs. Alleen over de financiën lijkt de dienst een duidelijke positie in te nemen, die zijn "niet transparant". Wat dat inhoudt maakt de coördinator echter niet duidelijk, het zou ook kunnen betekenen dat de dienst daar geen inzage in heeft en waarom zou zij daar inzage in moeten hebben?

De dienst schetst vervolgens een beeld van het 'verstoren', waaruit moet blijken dat de NCTb haar tanden kan laten zien. In ambtenarentaal stelt de dienst: "Door de NCTb is een pakket maatregelen ontwikkeld dat de overheid ter beschikking staat om zeer gericht op deze casus ("maatwerk") te interveniëren in het radicaliseringsproces." Vervolgens schetst de coördinator dat hij diverse andere diensten op de niet strafbare organisatie kan afsturen: "Het ministerie van Buitenlandse Zaken en de IND bij specifieke evenementen in de moskee en gerichte, risico gestuurde controles (binnenlands vreemdelingentoezicht, buitengrensbewaking en Mobiel Toezicht Vreemdelingen (MTV)) ten tijde van zo'n evenement." Het blijft niet bij migratie maatregelen ook financiële controleurs wordt op de stichting en de moskee afgestuurd. "Het ministerie van Financiën kan relevante kredietinstellingen attenderen op een stichting in verband met het geconstateerde verhoogde risico van directe of indirecte betrokkenheid bij terrorisme/extremisme. De Belastingdienst controleert de stichting met als doel meer inzicht te

verkrijgen in financiële geldstromen en huishouding van de stichting." En de dienst laat het daar niet bij, want de 'organisatie' moet op de knieën worden gedwongen: "De wijkagent wordt ingezet bij preventief toezicht op wijkniveau en de lokale overheid wordt geïnformeerd over de radicaliseringsproblematiek zodat op lokaal niveau bijvoorbeeld de voorwaarden voor de vestrekking van subsidies/vergunningen verscherpt worden toegepast." Gaat dit om Al Qa'ida? Nee, dit gaat om een 'organisatie' waarbij "onvoldoende grond is voor strafrechtelijk, bestuursrechtelijk dan wel civielrechtelijk ingrijpen." Onschuldige burgers dus. In landen als Rusland en China en andere repressieve regimes gebeurt dit ook, blijkbaar ziet de dienst die landen als haar grote voorbeelden.

DTN-1 / 10 juni 2005

In het eerste 'echte' DTN stroopt de coördinator de mouwen verder op. In internationaal opzicht lijkt de dienst zich te willen meten met Al Qa'ida. "De islamistische-terroristische dreiging voor Nederland gaat nog steeds in belangrijke mate uit van islamistische netwerken. De grootste huidige dreiging uitgaande van het Al Qa'ida netwerk voor Nederland ligt besloten in de proliferatie van zijn gedachtegoed." Proliferatie is een woord dat niet snel gebruikt wordt en meestal is het gebruik in samenhang met massavernietigingswapens zoals ook in DTN-5 en DTN-7. Het gebruik van proliferatie in relatie tot Al Qa'ida lijkt iets te willen aangeven. De eerste coördinator is er snel van afgestapt, de laatste coördinator heeft het in ere hersteld vooral in de laatste DTN-37 van 2014. Het is onduidelijk of er binnen de NCTb een discussie over het woord is geweest, maar proliferatie gebruiken in relatie tot radicale moslim jongeren die dan gelijk worden gesteld aan massavernietigingswapens gaat nogal ver.

Net als radicale moslim jongeren in verband brengen met proliferatie is verstoren ook een stigmatiserende maatregel, maar behoort volgens de dienst tot haar instrumentarium en past in een rechtsstaat. Dat Al Qa'ida al doorgedrongen is in de Hollandse polder blijkt volgens de coördinator uit "het ontstaan van lokale terroristische netwerken van in Nederland geboren moslims." De coördinator geeft niet aan om hoeveel netwerken het gaat, ook niet wat de overheid met deze blijkbaar terroristische netwerken doet, want als ze al terroristisch zijn, waarom zijn er geen netwerken opgerold, behalve de al opgerolde hofstad groepen en de groep rond Samir A.? De enige arrestatie waar de coördinator wel over bericht is de "aanhouding van betrokkene verijdelde geval van 'zelfontbranding'" wat eigenlijk in tegenspraak is met de genoemde 'terroristische netwerken'. Op deze arrestatie wordt in de internationale analyse van de DTN's dieper op ingegaan.

'Zelfontbranding' heeft alles te maken met radicalisering en die radicalisering moet verstoord worden zoals al duidelijk werd bij de geheimzinnige 'organisatie'. Volgens de coördinator zijn de motieven voor jongeren om te radicaliseren sinds de moord op van Gogh veranderd. "In het recente verleden werden deze motieven ontleend aan de strijdgebieden waar een nationalistische of islamistische strijd plaatsvond of plaatsvindt (zoals het Midden-Oosten, Afghanistan tijdens de Sovjetbezetting, Bosnië en Tsjetsjenië). Nu lijkt de afkeer zich steeds sterker te richten tegen het Westen in zijn algemeenheid dat wordt gezien als de 'onrechtvaardige' macht tegenover moslims. Het recente optreden van het Westen in Afghanistan en Irak vormt een extra impuls, waarbij de afkeer zich ook specifiek tegen Nederland richt." Het is interessant hoe de dienst doet alsof de coördinator boven de strijdende partijen staat en zelf geen onderdeel uitmaakt van de *'War on Terror.'*

Verhoudingen in het Midden-Oosten zijn in de loop der jaren niet echt veranderd. Veel landen worden geleid door dictators met steun van het 'vrije' westen. Afghanistan was in eerste instantie geen moslimstrijd zoals de NCTb dat tracht te definiëren. De Afghanen hebben diverse keren tegen de Engelsen gevochten, vervolgens tegen de Russen en daarna tegen de Amerikanen en hun bondgenoten. Het zou ook als antikoloniale oorlog kunnen worden gedefinieerd, een zelfbeschikkingsoorlog. De platte analyse van de verschuiving van 'een nationalistische of islamistische strijd' naar een 'anti-westerse strijd' ontbeert enige analyse van tevens zeer verschillende landen en hun geschiedenis. De tweedeling past wel in de framing van radicale moslims als tegenstanders van "het optreden van het Westen in Afghanistan en Irak." Dit bipolaire denken versterkt zichzelf in de loop van de DTN's.

De coördinator legt nog wel een link met het klimaat in Nederland: "Radicaliseringsprocessen binnen moslingemeenschappen worden ook gevoed door de xenofobe soms racistische houding en gewelddaden van rechtsdenkende jongeren." Het woord xenofob wordt drie keer gebruikt in de DTN's, de laatste keer in DTN-10 in 2007. Daarna lijkt het westen niet meer xenofob, maar zijn de rollen omgedraaid, want is er "vermeende discriminatie van moslims." In de internationale analyse van de DTN's wordt nader op deze opmerking van de coördinator ingegaan. Het gebruik van het woord xenofob bij Nederland sluit ook meer aan bij "een niet te onderschatten belasting voor de verhoudingen tussen bevolkingsgroepen in Nederland," zoals de NCTb schrijft. Bij vermeende discriminatie is er niets aan de hand in Nederland en ligt het aan de moslims zelf. En dat brengt de coördinator weer terug bij zijn favoriete topic, polarisatie en radicalisering.

In de afgelopen tien jaar is niet duidelijk wie de aanjagende factor is bij meer repressie, zijn het moties van politiek partijen of zijn het de ambtenaren zelf? Bij de "aanpak gebruik internet en satellietzenders voor radicale en terroristische doeleinden," lijkt het op aandringen van politieke

partijen, maar in de loop der jaren is de dienst maar al te enthousiast om een website neer te halen. Onderscheid tussen radicaal en terroristisch is bij de omschrijving van de maatregelen weggefallen en voor de NCTb gaat het al lang niet meer over uitingen, maar ook communicatie over die uitingen. "De aanpak beperkt zich overigens niet tot de bestrijding van radicale uitingen; ook communicatie die anderszins dreigend kan zijn, wordt in de totaalaanpak betrokken." En ook al wordt er nu misschien alleen aandacht aan radicale moslim jongeren besteed, doel is dat de aanpak het hele politiek spectrum bestrijkt: "Tenslotte is het van belang dat de aanpak zich richt op uitingen vanuit zowel radicaal-islamistische, als links- en rechtsextremistische hoek."

DTN-2 / 29 september 2005

Soms is het belangrijk te beseffen dat er weinig is gebeurd in Nederland. Dit is belangrijk omdat bij de drie maandelijkse producties van het Dreigingsbeeld de indruk bestaat dat Nederland elke keer door het oog van de naald is gekropen. Zo ook de tweede DTN. In DTN-2 worden dreigementen genoemd. Ten eerste is er de "veronderstelde dreiging" tegen Sail in Amsterdam. Op de dreigingsanalyse rond Sail wordt in het internationale deel uitvoeriger ingegaan. Joustra schrijft dat er "een tijdelijke verhoging van de dreiging was, die te maken had met het proces tegen de Hofstadverdachten." Daarnaast schrijft hij dat er "op grond van informatie van de inlichtingendiensten, rond enkele personen beveiligingsmaatregelen worden genomen." Bij de tweede dreiging, de rechtszaak, waren er geen inlichtingen maar is de dreiging verhoogd. In het derde geval was er informatie van geheime diensten waardoor de dreiging rond personen is verhoogd. Hoe realistisch die inlichtingen waren en of het niet allemaal met de angst voor aanslagen zoals in Londen te maken had, wordt niet duidelijk.

Het gebeurde wel allemaal in juli 2005 en het lijkt allemaal in direct verband te staan met die aanslagen. Wie de dreigingsanalyse van de coördinator leest moet ook tot die conclusie komen. Hij schrijft namelijk dat "Nederland onverminderd in de belangstelling van potentiële terroristen staat." De dienst gaat nog even verder: "Radicaliseringsprocessen, zoals de verdachten van de aanslagen in Londen die hebben doorgemaakt, blijven ook in Nederland onveranderd een punt van grote zorg." Twee maanden na de aanslagen in Londen weet de coördinator alles over de mogelijke daders en hoe zij tot hun daad kwamen. En Joustra is niet meer te stuiten: "De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) heeft een fenomeenbeschrijving van zelfmoordterrorisme opgesteld en een quick scan uitgevoerd naar mogelijkheden om barrières op te werpen tegen zelfmoordterroristen. De conclusie daarvan is dat het tegengaan van zelfmoordaanslagen moeilijk, zo niet onmogelijk is."

Let wel: de dienst die de dreiging voor Nederland moet analyseren, schrijft in het tweede dreigingsbeeld dat "het tegengaan van zelfmoordaanslagen moeilijk, zo niet onmogelijk is." Als dat zo is, is het dan misschien geen idee om de organisatie maar meteen op te heffen, want wat betekenen alle mogelijk bedreigingen dan door en voor een rechtszaak en personen? Wat voor inlichtingen en/of informatie zijn die bedreigingen gebaseerd? Dat is volstrekt onduidelijk. En dat is ook het beeld dat over het internationale deel van de DTN's ontstaat. Er wordt niets geduid, niets geanalyseerd en vooral weinig losgelaten over de informatie achter de dreigingen. Het resultaat is een verband tussen "een toenemende polarisatie tussen moslims en niet-moslims", "deze polarisatie blijft een voortdurende bron van zorg", "uitval en ontsporing van met name jongeren" naar "polarisatie kan bijdragen aan radicalisering" en "de recente ontwikkelingen maken opnieuw het belang duidelijk van een kabinetsbreed beleid gericht op tegengaan van radicaliseringsprocessen."

De coördinator noemt de aanslagen in London niet, maar recente ontwikkelingen lijken daar op te hintten. Aan de andere kant weet de coördinator niets van radicalisering want er kunnen geen barrières worden gevonden om het ontwikkelingsproces van de zelfmoordterrorist tegen te gaan. Er is een cirkelredenering ontstaan, die uiteindelijk tot meer vaagheid en minder analyse leidt. Blijkbaar is het gevaarlijk en mogen we blij zijn dat we nog niet zijn opgeblazen. En dat is ook het gevoel van veel Nederlanders omdat "ongeveer de helft van alle Nederlanders (55%) de kans «zeer groot» tot «tamelijk groot» acht dat in Nederland binnen afzienbare tijd een terroristische aanslag zal plaatsvinden." Veel van deze burgers hebben ook behoefte aan informatie over terrorisme en het aantal mensen dat vindt dat "de overheid onvoldoende informatie verstrekt is gegroeid van 47% naar 60%" en "het vertrouwen in die informatievoorziening is gedaald." Of daar vage berichtgeving over Sail en andere bedreigingen behulpzaam bij zijn is de grote vraag. De NCTb start daarom in 2006 een campagne 'Nederland tegen terrorisme' en bericht in de DTN's 5, 7, 11, 13, 15 en 17 over die campagne.

DTN-3 / 5 december 2005

Bij gebrek aan echte dreiging lijkt de coördinator verder af te dwalen in de theoretische dreigingsanalyses. Het is pas het derde dreigingsbeeld en de dienst weet het zeker. "Wat betreft de binnenlandse factoren vallen de afgelopen periode enkele ontwikkelingen op die alleen in de context van mondiale radicaliseringsprocessen goed kunnen worden geduid. Dit houdt in dat de ontwikkelingen in Nederland onderdeel zijn van globale maatschappelijke processen die in veel westerse landen vergelijkbare patronen vertonen en slechts een zeer klein deel van de allochtonen en

autochtonen betreffen." In de internationale analyse van de DTN's wordt meer ingegaan op de veronderstellingen dat in alle westerse landen dezelfde "globale maatschappelijke processen" plaatsvinden. Welke dat precies zijn maakt de coördinator niet helemaal duidelijk, want het zijn "vergelijkbare patronen" die "slechts een zeer klein deel van de allochtonen en autochtonen betreffen." Waar de dienst die kennis vandaan heeft is niet duidelijk, maar het gaat natuurlijk over radicalisering en terrorismevorming.

Volgens de NCTb gaat het als volgt: "Allereerst bevinden zich in toenemende mate autochtone bekeerlingen in een overwegend individueel radicaliseringsproces. Sommigen raken zelfs betrokken bij de ondersteuning van terroristische activiteiten. De toegenomen geweldsbereidheid van dergelijke bekeerlingen is een zorgwekkende ontwikkeling. Verder ontvangt de politie inmiddels veelvuldig meldingen over personen die zich in een radicaliseringsproces lijken te bevinden. Dit heeft overigens voor een deel te maken met de toegenomen maatschappelijke alertheid ten aanzien van eventuele radicaliseringsprocessen. Veel van deze personen blijken criminele antecedenten te hebben." Het is onduidelijk of de coördinator het in deze hier over Nederland heeft als het gaat over autochtonen die zich bekeren en individueel radicaliseren en ook nog aan terrorisme ondersteunen doen. Als dit bericht op Nederland zou slaan, zou deze zin worden gevolgd door een arrestatie, waarmee de dienst duidelijk zou maken ook daadwerkelijk alert te zijn.

In de eerste regel van de acute dreiging schrijft de coördinator dat "met de recente aanhoudingen weliswaar een acute specifieke terroristische dreiging aanzienlijk is verminderd, maar dat dit geen aanleiding is het algemene dreigingsniveau te verlagen." De arrestatie zou ook de dreiging verminderen want de bekeerlingen zouden een "toegenomen geweldsbereidheid" hebben en met de arrestatie wordt verondersteld dat dit allemaal is afgenomen. Blijkbaar is dat niet het geval, waarom wordt niet duidelijk. De politie krijgt tevens veel radicaliseringssignalen en die radicaliserende mede-Nederlander is meestal ook nog crimineel. Nederland staat op exploderen zou je zeggen en dat blijkt ook want alle Nederlanders zijn alert en zijn de bron van die "eventuele radicaliseringsprocessen." Twee alinea's van analyse van het terrorisme gevaar komen uiteindelijk samen bij een angstig volk dat allerlei mensen aangeeft bij de politie. De coördinator duidt niet, lijkt de alertheid van het land geweldig te vinden en het gevaar lijkt alleen maar groter te worden dus de medelanders nog alerter. De spiraal van gevaar is eindeloos, want de radicale moslims zijn ook loverboys, trouwen en die meiden zijn ook extremistisch. De 'loverboy'-achtige processen blijven in 2006 nog actief, dan verdwijnt die analyse van de coördinator uit de latere DTN's.

Onderdeel van de "globale maatschappelijke processen" zijn ook de "geconstateerde toename van het aantal hoger opgeleiden onder

rekruten" en "radicaliseringsprocessen binnen het onderwijs." Of die kennis van globale processen werkelijk zijn, wordt niet duidelijk, de dienst schrijft een paar regels boven de radicalisering van het onderwijs dat er "voorsnog geen informatie beschikbaar is over van buitenaf geregisseerde radicaliseringsprocessen in het Nederlands hoger onderwijs." Dreigingsbeeld als middel om polarisering aan te wakkeren lijkt het recept. Datzelfde geldt voor die "recente aanhoudingen." De coördinator licht de aanhoudingen niet toe en het zou om de volgende kunnen gaan. "In december 2005 worden twee jongens Remi D. en Melvin R. gearresteerd in Dauwendaele. De jongens zijn een film aan het opnemen waarbij een van de twee een bivakmuts draagt, een mes trekt en de ander aanvalt. De jongens staan duidelijk te filmen. Buurtbewoners bellen de politie die groots uitrukt. De jongens belanden in de cel en krijgen een taakstraf." Of "Amal A. die op 3 november 2005 wordt gearresteerd in Rijswijk wegens mogelijke betrokkenheid bij terroristische activiteiten. Op 9 november 2005 wordt zij vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs." Man gearresteerd op 28 oktober 2005 die wordt vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs. Of een man die bij de Schipholbrand in de nacht van 25 en 26 oktober 2005 om het leven komt. Of de arrestatie op 14 oktober 2005 van een groep rond Samir A., maar als dat zo was dan had de coördinator zijn naam genoemd, want hij is de knuffelterrorist van de dienst. Blijft de vraag open welke aanhouding de coördinator bedoelt.

Ditzelfde geldt voor het gedeelte over het verstoren van zogenoemde radicaliseringshaarden. De coördinator komt niet meer terug op de geheimzinnige 'organisatie' uit DTN-0 waar eigenlijk niets mee mis was, maar mogelijk iets mis was en daarom dienden die stichting en moskee verstoord te worden. De dienst schrijft: "Een radicaliseringshaard is een organisatie of stichting die als voedingsbodem fungeert voor radicaliseringsprocessen." Of er dergelijke organisaties bestaan is onduidelijk. Dezelfde passage komt in DTN-9 (2007) terug, daar is de zin bijgevoegd: dat "om operationele redenen geen openbare mededeling kan worden gedaan over de betreffende organisaties en de maatregelen die reeds zijn en nog worden getroffen." Radicaliseringshaarden komen in de eerste twee jaar van de NCTb veel voor, daarna veel sporadischer. De coördinator wil nog wel even kwijt dat "de verstoringsacties uiteraard plaats vinden binnen de grenzen van de wet," alsof hij eigenlijk ook wel beseft dat het verstoren weinig rechtsstatelijk is.

Dit wordt duidelijk uit de passage "vreemdelingrechtelijke aanpak" bij het verstoren van organisaties en mensen. De coördinator schrijft dat "de betrokken vreemdelingen veelal gebruik blijken te maken van rechtsmiddelen, zoals een verzoek om opheffing van vreemdelingenbewaring en het instellen van bezwaar en beroep tegen de beëindiging van verblijf of tegen de ongewenst verklaring." Die vreemdelingen blijken zelfs kennis te hebben van het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) en dit zorgt er alleen maar voor dat deze vreemdelingen niet mogen worden uitgezet. "Dit alles leidt er toe dat

de effectuering van de vreemdelingrechtelijke maatregelen vertraging oploopt," besluit hij. Het feit dat de coördinator zelf niet naar artikel 3 van het EVRM heeft gekeken, maakt misschien de radicalisering van de coördinator zelf duidelijk.

Conclusie DTN 2005

In het nulnummer van het DTN maakt Joustra duidelijk dat terrorisme, extremisme, radicalisering, polarisatie één en hetzelfde is en dat er geen verschil is tussen de radicale islamitische, extreemrechtse of anti-globalisme gemeenschap. Verdachten worden het liefst al als veroordeelden gepresenteerd en concrete feiten worden niet vermeld. Het lijkt alsof het allemaal vooral heel mistig moet blijven, zo vaag mogelijk als inlichtingen jaarverslagen. Het strafrecht moet worden ingezet tegen radicale stemmen en de integrale aanpak van terrorisme strekt zich uit in alle facetten van de samenleving. Geen analyse, context, onderzoek van wat er fout ging bij de moord op van Gogh, nee doorpakken nu het kan op een repressieve manier. De dienst trakteert de lezers op een spannend verhaal over een organisatie die fout is. Lees: "het Kwaad" met een hoofdletter K. Probleem is dat er niets strafrechtelijks, bestuursrechtelijks danwel civielrechtelijks mankeert aan de 'organisatie'. De organisatie is onschuldig, maar niet voor de dienst. De coördinator stelt dat er verstoord moet worden, want de 'organisatie' is fout. Zie hier in het nul nummer van het DTN waar tien jaar ondermijning van de rechtsstaat mee begint. Bij DTN-1 zijn de radicale islamitische jongeren aan de beurt die vergeleken worden met massavernietigingswapens en is discriminatie van moslims alleen "vermeend", in de hoofden van diezelfde moslims dus. In DTN-2 wordt de dreiging opgeschroefd door London, al is onduidelijk of er echt aanwijzingen zijn en het vooral een schrikreactie op de aanslagen in London is. De coördinator weet echter alles al van die aanslag en stelt dat "het tegengaan van zelfmoordaanslagen moeilijk, zo niet onmogelijk is." Let wel de dienst die de dreiging voor Nederland moet analyseren, schrijft in het tweede dreigingsbeeld dat "het tegengaan van zelfmoordaanslagen moeilijk, zo niet onmogelijk is." Als dat zo is, is het misschien een idee om de organisatie maar meteen op te heffen, want wat betekenen alle mogelijk bedreigingen dan van een rechtszaak en voor personen? Wat voor inlichtingen en/of informatie zijn die bedreigingen gebaseerd? Dat is volstrekt onduidelijk. Het jaar wordt afgesloten met DTN-3 en globale maatschappelijke processen, mondiale radicaliseringsprocessen, niet vast te stellen geregisseerde radicaliseringsprocessen in het Nederlands hoger onderwijs en een stel arrestaties waarover de dienst niets vermeld, waardoor onduidelijk blijft wat dat voor het gevaar voor Nederland betekent. Het eerste jaar DTN van de NCTb, een dienst die met een gestrekt been de rechtsstaat intrapt. Dreigingsbeeld Terrorismisme

Nederland, de terreur van de dienst die zegt terrorisme te bestrijden, maar die vooral op allerlei fronten bezig is de rechtsorde uit te hollen. De terreur van de NCTb.

2006 jihadistische managementtraining voor de NCTb

DTN-4 / 2 maart 2006

Het eerste DTN van 2006 is een opmerkelijk document. De toon is anders, de dreiging echter hetzelfde. Het is het eerste DTN waarin het over de kans op een zelfmoordaanslag in Nederland wordt gespeculeerd: "Dit betekent dat de kans reëel is dat er in Nederland een aanslag zal plaatsvinden. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat een dergelijke aanslag ook de vorm van een zelfmoordaanslag kan aannemen." In DTN-2 kwam de zelfmoordaanslag voor als een aanslag die niet voorkomen kan worden, maar niet als een mogelijke aanslag in Nederland. Waarom de coördinator nu zelfmoordaanslag als dreiging gebruikt is onduidelijk. De dienst heeft geen aanwijzingen voor een op handen zijnde aanslag. De dienst beschrijft netwerken van radicale jongeren, die in de gaten worden gehouden en tevens worden er verdachten gearresteerd. De dreiging verandert niet, niet door de arrestaties, niet door het zicht op de netwerken. "Gelukkig hebben in het verleden diverse aanhoudingen in verband met terroristische activiteiten een acute dreiging kunnen wegnemen of op zijn minst tijdelijk kunnen verminderen. Tot een duurzame verlaging van het algemene dreigingsniveau hebben de aanhoudingen echter niet geleid."

De Hofstad groep wordt specifiek genoemd: "In Nederland doen veiligheidsautoriteiten onderzoek naar diverse terroristische netwerken. Het Hofstad-netwerk is een spraakmakend voorbeeld van een van de netwerken. De publieke aandacht voor de activiteiten van de leden van dit specifieke netwerk is begrijpelijk, maar dat mag er niet toe leiden dat het gevaar van andere netwerken genegeerd of onderschat wordt." Gewone stervelingen begrijpen er volgens de NCTb niets van want "de dreiging voor Nederland is namelijk veel complexer en omvattender dan de dreiging die in enkele concrete zaken de afgelopen tijd een rol heeft gespeeld." De dreiging is complexer en omvattender, er staat een zelfmoordaanslagpleger op de stoep, en dat is geen concrete zaak. Nee, het gevaar is onzichtbaar en de coördinator is de enige die het ziet en er voor waarschuwt. De toon is gezet. Wie de inleiding van DTN-4 heeft gelezen stopt met alles wat hij of zij aan het doen is en rent naar de bunker, niet alleen is er een zelfmoordaanslag in aantocht, er is potentieel iets veel ergers aan de hand, alleen niemand weet het behalve de dienst.

Wie vervolgens toch doorleest raakt verstrikt in een doolhof van rekrutering, training en ideologie. Volgens de coördinator vinden de trainingen niet meer fysiek plaats maar in de vorm van studeren op afstand met de NCOI bijvoorbeeld. "Met het verdwijnen van het gros van de fysieke trainingskampen in Afghanistan en Pakistan zijn veel jihadisten inmiddels aangewezen op deze virtuele trainingsmogelijkheden op het

internet. Van de laagdrempelige beschikbaarheid van gedetailleerd en in aanleg professioneel trainingsmateriaal gaat een aanzienlijk risico uit." Deelname aan deze online jihadistische universiteit is door zelfrekrutering. De bijpassende ideologie is de klassieke gewelddadige takfir-ideologie, een gemuteerde takfir-ideologie of de neo-takfir-ideologie. Volgens de coördinator verschuift de ideologie van de cursisten aan het virtuele jihadistencollege en door de laagdrempeligheid groeit de beweging als kool: "Hier komt bij dat radicaliseringsprocessen onder een deel van de totale moslimbevolking en sommige bekeerlingen in Nederland onverminderd voortschrijden. Tot de aanhangers behoort inmiddels een snel groeiende groep geradicaliseerde jongeren."

De combinatie van "een deel van de totale moslimbevolking", onduidelijke netwerken en zelfmoordaanslagen suggereert een ophanden zijnde explosie. De coördinator vist daar ook naar: "Een en ander impliceert dat het soms felle publieke debat in Nederland over de islam het risico met zich meebrengt dat ook ons land op enig moment het mikpunt kan worden van radicaal-islamitische agitatie," schrijft hij over de boosheid onder moslims over de spotprenten van Kurt Westergaard. "Radicaal-islamitische agitatie" klinkt toch even anders dan de dreiging van een zelfmoordaanslag en lijkt dichter bij de waarheid dan ronkende berichten over onzichtbare netwerken en virtuele jihadistische soldaten. Dat de coördinator het begin 2006 niet helemaal helder meer zag blijkt uit de laatste twee zinnen van 'ontwikkelingen in Nederland'. "Niet alleen confrontaties tussen bevolkingsgroepen maar ook een uit onzekerheid of antipathie gegroeide scheiding in de Nederlandse samenleving zou op termijn de dreiging negatief kunnen beïnvloeden. Hoewel het daar geen rassenrellen betrof, gaat van de heftigheid van de recente onlusten in Frankrijk een waarschuwing uit voor onderschatting of ontkenning van risicovolle processen die in afgescheiden groepen of door de afscheiding van groepen plaatsvinden." Het lijkt alsof de coördinator teleurgesteld is over het gemis aan rassenrellen want "hoewel het daar geen rassenrellen" zijn, "gaat van de heftigheid een waarschuwing uit voor onderschatting of ontkenning van risicovolle processen" in groepen, lees netwerken. In de internationale analyse van de DTN's komt Donald Rumsfeld regelmatig terug met zijn 'unknown unknowns', Joustra wilde heel graag in zijn voetsporen treden.

DTN-5 / 7 juni 2006

De dreiging blijft substantieel en het deel van de moslimgemeenschap dat radicaliseert, lijkt explosief toe te nemen. De redenering is als volgt: "Controversiële debatten of artistieke uitingen over de islam, ... zijn een vermeende aanval op de islam." Alleen de radicale moslims ergeren zich hieraan en zij winnen "zowel op het internet als in een steeds groter wordend aantal moskeeën snel aan invloed". Waarom winnen zij aan

invloed? Zij maken "bij voorkeur gebruik van de Nederlandse taal, waardoor een steeds grotere groep jonge moslims wordt bereikt met alle radicaliseringsrisico's van dien." Zie hier de potentiële netwerken. Ze zijn er nog niet, maar komen er aan. De Nederlandse taal baart de coördinator zorgen: "Op het internet speelt zich een vergelijkbare ontwikkeling af. Zowel het naar het Nederlands vertaald jihadistisch materiaal als ook het aantal Nederlandstalige websites met radicale inslag is in de afgelopen periode in aantal toegenomen." De dienst is bang voor "de salafistische krachten die hun antiwesterse en anti-integratieve retoriek aan een breder publiek" zouden kunnen overbrengen. Wel in de Nederlandse taal, want zo gedesintegreerd zijn deze mensen ook weer niet.

Voortbordurend op die netwerken spint de coördinator een complex verhaal van nationale en internationale netwerken, agenda's, doelwitten en professionaliteit. "Hierbij valt op dat dergelijke binnenlandse netwerken een meer internationaal georiënteerde agenda ontwikkelen. De aandacht voor potentiële doelwitten zou van het binnenland kunnen verschuiven naar het buitenland. Meer voor de hand liggend is echter, dat de internationale agenda op de korte termijn naast de nationale agenda komt te staan. Een veiligheidsrisico vormt de naar verwachting verhoogde professionaliteit van diverse netwerken door inbreng van internationaal beschikbare expertise." Wie denkt dat dit jihadistische managementtaal is vergist zich. De coördinator ziet al een zelfmoordaanslag met een vuile bom. "Het risico dat terroristen zich in de toekomst zullen gaan bedienen van niet-conventionele wapens (chemisch, biologisch, radiologisch of nucleair, CBRN) wordt voor Nederland voor de korte termijn ingeschat als klein maar reëel." Klein zou gering zijn, reëel een inschatting, maar reëel is werkelijk, dus waar de coördinator de aanwijzingen vandaan heeft is onduidelijk, er is potentie hoewel gering, maar hoe reëel is onduidelijk.

De dienst gaat iets dieper in op de virtuele rekrutering, training en netwerken. In tegenstelling tot maart 2006 lijkt het mee te vallen. Het zou slechts gaan om het ontwikkelen van netwerken en nog niet bestaande netwerken. "Het internet biedt ook mogelijkheden om virtuele netwerken te vormen waarbij geen of nauwelijks fysiek contact vereist is," denk hierbij aan sociale media. "In dat geval zouden niet alleen totaal nieuwe netwerken kunnen ontstaan, maar ook interacties tussen diverse typen fysieke en virtuele netwerken kunnen toenemen." De coördinator heeft het nu slechts over mogelijkheden, maar blijkbaar staat alles in de kinderschoenen. "Vooralsnog kent het ontstaan van zuiver virtuele netwerken echter zijn beperkingen. Leden van virtuele netwerken zullen in de regel pas tot het ontplooiën van gezamenlijke activiteiten overgaan wanneer er sprake is van daadwerkelijk onderling vertrouwen." Dit in tegenstelling tot de eerste zin van 'Terrorisme en rekrutering': "De aanzienlijke dreiging van binnenlandse netwerken beïnvloedt onverminderd het dreigingsbeeld."

Waar die dreiging vandaan komt is onduidelijk, tevens of de coördinator ergens zicht op heeft. Hij schrijft: "Het aantal meldingen van de politie over personen die een radicaliseringsproces door zouden maken blijft stabiel." Dit suggereert alsof er zicht is op aantallen, ernst, netwerkvorming en andere aspecten. Niets is minder waar want, "hierbij dient te worden opgemerkt dat het om niet nader geanalyseerde signalen gaat." Er is geen zicht op de radicalisering, maar er is wel radicalisering. Vervolgens gaat de dienst nader in op het leger, toch niet een plek waar je een zelfmoord terrorist los wilt laten. Alsof er niets aan de hand is schrijft de NCTb: "Het aantal meldingen over mogelijke radicalisering onder personeel binnen de krijgsmacht neemt geleidelijk toe. Ook zijn er aanwijzingen dat defensiepersoneel in contact staat met radicale groeperingen en instanties, zoals enkele islamitische stichtingen en moskeeën, dan wel daarin participeren." Netwerken, zelfmoordaanslagen, vuile bom: alles komt dichterbij en dan: "De signalering van radicalisering binnen de krijgsmacht kan overigens ook het gevolg zijn van een toenemende alertheid binnen de krijgsmacht en hoeft niet noodzakelijkerwijs het gevolg te zijn van een toename van radicalisering." De coördinator biedt geen uitsluitel en wil nog wel even kwijt dat hij bij het armpje drukken met de geradicaliseerde netwerken een punt heeft gescoord, al lijkt het leger al in handen van de radicale moslims. "Het vonnis inzake het Hofstadnetwerk is een tegenslag voor het netwerk, omdat leden tot celstraf zijn veroordeeld voor terroristische misdrijven."

Het Nederlandse publiek waardeert de coördinator. Volgens de NCTb lijkt de campagne "«Nederland tegen terrorisme» gunstig uit te pakken." Er worden meer meldingen gedaan bij Meld Misdad Anoniem en men is niet banger geworden. Waar die meldingen over gaan, schrijft de coördinator niet, maar of dit meldingen zijn over toename van radicalisering in het leger of de onbekende radicalisering waar de politie geen zicht op heeft is onduidelijk. De coördinator is tevreden over het Nederlandse publiek. Die tevredenheid vertaalt zich ook in een leger nieuwe rekruten voor het terreurbeleid van de NCTb. "Bestuurders, gemeenten, scholen en instellingen binnen de justitiële (jeugd)keten," in de loop der jaren worden steeds meer mensen betrokken bij het beleid van de coördinator om radicalisering op te sporen, dreiging in te schatten en allerlei andere veiligheidstaken op zicht te nemen.

Deze ontwikkeling van het terroriseren van de samenleving heeft grote gevolgen zoals de toekomstige dreigingsbeelden laten zien. De oorlog tegen de terreur vindt zijn weg in allerlei beleidsterreinen en onderdelen van de samenleving zoals internet ("monitoring, surveillance, opsporing"), media ("zenders die zich mogelijk schuldig maken aan het uitzenden van antisemitische uitspraken en/of andere radicale uitingen"), dieper in de politie-haarvaten ("taakuitbreiding van het KLPD omvat onder andere het opstellen van een criminaliteitsbeeldanalyse (CBA) terrorisme, opsporingsonderzoeken terrorisme, structureel produceren van kwalitatief goede dreigingsmeldingen, dreigingsinschattingen en dreigingsanalyses en

persoonsbeveiliging”), migratie (“Grensbewaking en identiteitscontrole”/ “Internationale samenwerking bij grensbewaking”), militarisering van de veiligheid (“het project «Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking» (ICMS)”) en financiën. Of dat nog iets met de werkelijkheid te maken heeft, lijkt niet meer de vraag.

Een volgens de dienst in DTN-0 duistere stichting, Al Haramain Humanitarian Aid, werd vervolgd voor “terroristische activiteiten” en is op 5 januari 2006 vrijgesproken door het Hof Amsterdam omdat de “werkzaamheden of het doel van deze stichting niet in strijd zijn met de openbare orde.” De wens om terreur te oogsten lijkt onderdeel van de DTN’s geworden. De coördinator is blij met een veroordeling en gaat persoonlijk de strijd aan met de leden van de Hofstad groep of andere netwerken. “Bilal L. werd ten eerste schuldig bevonden aan voorbereidingshandelingen en bevordering van terroristische misdrijven en ten tweede aan rekrutering voor de gewapende strijd.” Bilal Lamrani was duidelijk boos op de samenleving. Hij had eerder vastgezet voor het bedreigen van Geert Wilders en “in de gevangenis had Bilal gevraagd hoe hij aan semtex kon komen en op zijn usb-stick waren handleidingen gevonden voor het maken explosieven” (NRC Handelsblad 8 september 2007). Zie ook de internationale analyse van de DTN’s.

DTN-6 / 16 oktober 2006

Dreigingsbeelden worden gepresenteerd als afwegingen. De balans tussen dreigingen, aanwijzingen en weerstand vormen de basis van een ‘complexe’ formule waaruit dan het dreigingsniveau rolt, groen, geel, oranje of rood. DTN-6 geeft aan dat een “afweging van de nationale en internationale dimensie van de dreiging afgezet tegen de weerstand op basis van de bij de NCTb aangeleverde dreigingsinformatie tot deze conclusie leidt.” De coördinator schrijft dat “dit beeld de resultante is van een aantal uiteenlopende ontwikkelingen,” alsof het om een algoritme gaat van dreigingssoftware. Conclusie is dat: “de kans op een aanslag in Nederland reëel blijft.” Wat deze dreigingsexercitie voor meerwaarde heeft is onduidelijk. Als burger moet ik rekening houden met een aanslag op mijn trein, is in wezen wat de coördinator zegt. ‘Veiliger kunnen we het niet maken, angstiger wel,’ lijkt het devies. Hoewel de kans op een aanslag reëel is en blijkbaar blijft voor een bepaalde ongedefinieerde periode, schrijft de coördinator ook dat er “geen concrete dreiging” is.

Niets aan de hand zou je zeggen, maar de dienst heeft het hier over “gekende terroristische netwerken in Nederland”. Hoewel de coördinator het niet zegt impliceert “gekende netwerken” dat er ook ongekende of onbekende netwerken zijn die omschreven worden als “onvoorspelbaar en dynamisch” met een “aanzienlijke transnationale dimensie”. Is er nu niets aan de hand, kan vandaag een bom ontploffen of weet de coördinator het

eigenlijk helemaal niet en goochelt hij wat met zijn dreigingsvocabulaire? De woordkeuze is ook explosief. Er zijn "kleine kringen van radicale moslims die bijzonder licht ontvlambaar zijn" en er moet rekening worden gehouden met "spontane uitbarstingen van individuen en groepjes." Dit explosieve mengsel wordt nog verergerd door een "steeds toenemende radicalisering onder moslims in Nederland". Eigenlijk is het verbazingwekkend dat niet al het halve land in vlammen is opgegaan, gezien het brandbare taalgebruik van de NCTb.

De nationale dreiging is in een alinea samen te vatten volgens de dienst, met woorden als "gekende terroristische netwerken", "licht ontvlambaar", "spontane gewelddadige uitbarstingen" en een verwijzing naar twee bomkoffers die eind juli 2006 in Duitse treinen waren geplaatst. Twee Libanezen werden voor het bomkoffercomplot veroordeeld tot twaalf jaar en levenslang. De beide mannen zeiden dat zij met opzet de koffers hadden gebouwd om niet te ontploffen. De coördinator verwees niet naar een 'aanslag' met een metalen plaat op een internationale trein van Amsterdam naar Frankfurt op 29 januari 2006 of twee aanslagen in april en juni 2004 met vier metalen platen op een sneltrein bij Castrop-Rauxel. Het Duitse voorbeeld laat zien dat de relatie tussen moslims en een poging om schade toe te brengen aan een trein een aanslag is en een ongedefinieerde aanslag op een trein als incident niet de moeite van het publiceren waard is. Het jihadistische vocabulaire is alom aanwezig zodat het zelfs niet-jihadistische dreiging definieert. Voor Anders Breivik stelt de coördinator terreur in twee zinnen: "De aanhouding van 17 extreemrechtse potentiële terroristen in België laat zien dat een escalatie van politiek geweld uit niet-jihadistische hoek als risico serieus moet worden genomen." Veel van de arrestanten kwamen kort na de aanhouding weer vrij.

Het niet-jihadistisch gevaar heeft wel degelijk iets met het jihadistisch gevaar te maken. Bij polarisatie schrijft de coördinator: "In de afgelopen periode was er sprake van diverse gevallen van interetnisch geweld. In meer dan de helft van die gevallen is duidelijk sprake van extreemrechts geweld door Lonsdale jongeren, Skinheads en de Nationale Alliantie." Of het hierbij is gekomen tot een confrontatie tussen de jihadisten en de niet-jihadisten is onduidelijk, ook laat de dienst in het midden om hoeveel en wat voor gevallen het ging. De radicalisering vindt dus blijkbaar aan beide kanten van de medaille plaats, maar eigenlijk is het allemaal jihadisering: "Waar in het verleden incidenteel personen met een Turkse achtergrond opdoken in lokale jihadistische netwerken met vooral een Noord-Afrikaans karakter, duiken nu kleine groepen jongeren op die als geheel lijken te jihadiseren." De coördinator is blij om weer terug te zijn bij zijn jihadistisch vijandbeeld, want in een tweepolige wereld, past niet-jihadistische dreiging alleen als moslims ook gejidatiseerd zijn. De moslims zijn een gevaar: "De aanhoudende radicalisering onder een deel van de moslimjongeren in Nederland is een zorgwekkende ontwikkeling die de dreiging ook op langere termijn aanzienlijk blijft beïnvloeden."

DTN-7 / 20 december 2006

DTN-7 borduurt voort op DTN-5 als het om de al dan niet reële dreiging gaat. Ten eerste zijn "er geen concrete aanwijzingen dat nationale netwerken aanslagen voorbereiden," maar het gevaar is wel reëel. Dat komt door "de voortdurende radicalisering" die zelfs ondanks de weerstand doorzet, waardoor je de indruk hebt dat half Nederland aan het radicaliseren is. Hoe dat komt verklaart de coördinator door islamitische radicalisering door jongerenpredikers die lezingen verzorgen. Daarnaast vormen de "«informele islamitische huwelijken», waardoor vrouwen onder invloed komen van radicaal-islamitische netwerken" volgens de dienst een groot gevaar. Het is volgens de NCTb namelijk "gebleken dat deze huwelijksvorm breder verspreid is binnen moslimkringen dan voorheen werd aangenomen." Vervolgens stelt de coördinator dat "geen aanwijzingen" en "toenemende radicalisering" wel degelijk leiden tot "enkele risicovolle internationale ontwikkelingen" die uitmonden in "een materialisering van de ongekende dreiging." Bij de internationale analyse van de DTN's wordt aandacht besteedt aan de 'unknown unknowns' van Donald Rumsfeld.

De coördinator doelt op "gelijkgezinde individuen die elkaar makkelijk weten te vinden en aan de ontplooiing van terroristische activiteiten werken. Jongeren kunnen in een tijdsbestek van enkele maanden zelf een dergelijke operationele cel vormen. Dergelijke processen lijken deels buiten de tot nu toe bekende patronen van terroristische netwerken te vallen, en kunnen in potentie ook in Nederland plaatsvinden." Of dit allemaal ook echt is, of door de coördinator uit zijn duim gezogen, blijft onduidelijk. Alles is natuurlijk mogelijk, maar om dreiging te baseren op alles wat mogelijk is, lijkt niet een beeld maar een schrikbeeld te willen opwekken. Ditzelfde lijkt ten grondslag te liggen aan de Marokkaanse netwerken die kunnen zorgen voor de "mogelijke import van jihadistische elementen." "Niet uit te sluiten valt dat er contacten zijn tussen dergelijke Marokkaanse netwerken en geestverwanten in Nederland." De gedachtegang lijkt te zijn: In Marokko worden verdachten aangehouden in het kader van terrorisme onderzoek. In Nederland wonen Marokkaanse Nederlanders, die hebben vast familie en vrienden daar. Misschien is een van de verdachten bevriend met iemand in Nederland, die kan ook deel zijn van het netwerk en zo is het allemaal bedreigend.

In deze wereld van onbekend gevaar en totale oorlog, ziet de coördinator ook een toenemende polarisatie en valt het hem op dat "ten opzichte van de vorige rapportageperiode meer gewelddadige interetnische incidenten bij de politie bekend zijn geworden. Bij meldingen over rechts-extremisme is vaak sprake van geweld. Ook het online rechtsradicalisme baart zorgen. Tevens bestaan er zorgen over het verschijnsel van onverdraagzaam

isolationisme bij sommige groepen moslims in Nederland. In deze kringen worden intolerante opvattingen gehuldigd over andersdenkenden en andersgelovigen." Of de dienst het nu over zichzelf heeft is onduidelijk. Worden er diverse incidenten op een hoop gegooid? Of is er werkelijk iets aan de hand. Het wordt niet duidelijk, er lijken zelfs "parallele machtsstructuren" te zijn of te ontstaan.

Bij het tegengaan van radicalisering lijkt de coördinator de oorzaken te willen bestrijden zoals discriminatie op de arbeidsmarkt, maar tegelijkertijd blijft de inzet vooral repressief zoals bijvoorbeeld het inzetten van het maatschappelijk middenveld als anti-terreur brigades: "Hierbij valt te denken aan het opzetten van een gebiedsgerichte aanpak, het activeren en ondersteunen van professionals (agenten, leraren, jeugdwerkers, medewerkers van het Centrum voor Werk en Inkomen e.d.)." Deze multidisciplinaire verstoring van de overheid wordt ook toegepast op zogenoemde 'radicaliseringshaarden'. In DTN-0 was de coördinator nog openhartig over de weinig rechtsstatelijke Bibob middelen om een 'organisatie' op de knieën te krijgen, nu kan de dienst daar niet meer zo openhartig over zijn. "Om operationele redenen kan geen openbare mededeling worden gedaan over de organisaties die als radicaliseringshaard zijn aangemerkt en de maatregelen die worden getroffen."

Het gebrek aan respect voor de rechtsstaat bij de coördinator is ook af te lezen uit de wijze van rapportage over gerechtelijke uitspraken. De coördinator beschrijft een uitspraak van de rechtbank in de zaak van ex-verdachten uit de zogenaamde Arles-zaak. "De rechtbank heeft, evenals in een eerdere schadevergoedingszaak van een ex-verdachte van een terroristisch misdrijf, besloten tot een veel hogere schadevergoeding dan standaard wordt toegekend." De coördinator is daar ongelukkig mee want "het risico is aanwezig dat uitgekeerde gelden gebruikt zullen worden voor ondersteuning van terroristische activiteiten." Waar deze mening van Joustra op is gebaseerd, is onduidelijk. De verdachten zijn namelijk onschuldig en hebben onschuldig in de gevangenis gezeten en eisen daarom een schadevergoeding. Joustra steunt daarom ideeën van zijn VVD-partijgenoot Frans Weekers, later staatssecretaris van Financiën in het eerste en tweede kabinet Rutte, die een "algemene en wettelijke schadevergoedingsregeling voor ex-verdachten van terrorisme" wilde.

Conclusie DTN 2006

Dreigingsanalyse is niet eenvoudig. Hoe moeten signalen worden beoordeeld en wat kan er nu wel of niet gebeuren? Achteraf gezien, als er iets al dan niet gebeurd is, is het makkelijk praten over het al dan niet zwaar aangezette dreigingsbeeld. De dienst heeft dus een moeilijke taak,

maar is dat in werkelijkheid ook zo. De coördinator krijgt informatie van verschillende opsporings- en inlichtingendiensten. Op basis van die informatie, meestal verwoordt in ontwikkelingen en aanwijzingen, wordt een inschatting van het gevaar gemaakt. Aan de andere kant van het spectrum van de enigszins concrete informatie zijn er de veronderstellingen, de mogelijkheden, de fantasieën van de dienst zelf. En die waandenkbeelden zijn eindeloos, want in een bipolaire wereld, waarbij de andere partij is geworden tot de as van het kwaad, zijn het demonen waar tegen gevochten moet worden. En demonen zijn duivels, schimmen in een verder vredige wereld. Om niet het verwijt te krijgen dat de dienst niet had gewaarschuwd is de dreiging altijd reëel en is het niveau substantieel. Zo ontstaan ook gedachten over zelfmoordaanslagen die niet alleen niet voorkomen kunnen worden (DTN-2), maar die ook echt kunnen plaatsvinden (DTN-4). We moeten voorbereid zijn en of de dienst er zicht op heeft is onduidelijk. Er zijn allerlei netwerken waar wij geen zicht op hebben, wij, het Nederlandse publiek. "De dreiging is complexer en omvattender" en alleen de coördinator is bij machte om de terroristische netwerken te doorgronden. Toch is onduidelijk of de NCTb er daadwerkelijk zicht op heeft, want veel van de netwerken zijn virtueel en niet gekend, de woorden complex en omvattender zijn daarom verhullend. Ondanks deze onduidelijkheid over de kennis van de coördinator is voor de NCTb één ding wel duidelijk. De dreiging is alleen jihadistisch, want voor een ander beeld is geen plaats in de schrikbeelden van de dienst. Twee niet werkende bomkoffers zijn een aanslag en drie keer een aanslag met metalen platen op een hoge snelheidstrein zijn incidenten, zonder noemenswaardige vermelding in het DTN. In het eerste geval zijn twee moslims aangehouden en dus is het jihadistische terreur, in het tweede geval is er misschien niet eens onderzoek gedaan, de coördinator is er niet in geïnteresseerd. Het tweede jaar van het DTN, 2006, markeert de opkomst van de ongekende netwerken die in 2007 volledig tot ontplooiing komen. Ook de terrorisering van de samenleving in zijn geheel krijgt steeds meer vorm in 2006. Iedereen wordt ingezet op zoek naar het gevaar, naast agenten worden leraren, jeugdwerkers, medewerkers van het Centrum voor Werk en Inkomen e.d. ingezet in de speurtocht naar de radicalisering. Later worden daar ook vertrouwenspersonen en anderen aan toegevoegd. En terreurbeleid wordt toegepast op steeds meer geledingen van de samenleving zoals internet, media, migratie, militarisering van de veiligheid en financiën. De dienst heeft in het derde jaar van haar bestaan haar vleugels uitgeslagen, niemand kan meer om de schrikbeelden heen.

2007 de ongekenkende dreiging, Joustra goes Rumsfeld

DTN-8 / 25 april 2007

Na twee jaar gespannen te hebben gewacht op de aanslag, moet Joustra bekennen dat het toch allemaal wat overdreven was. Het eerste jaar DTN's werd gekenmerkt door de nasleep van de moord op Theo van Gogh en de spanning rond Samir A. Toch bepaalden deze twee elementen slechts een klein deel van de dreiging voor Nederland volgens de dienst. De toenemende radicalisering, rekrutering en training hadden de overhand. Begin 2007 blijkt er plots toch een ander inzicht. De coördinator stelt dat "sinds dreigingsbeelden uit oktober 2006 er sprake leek van een afname van de concrete dreiging in Nederland die zich doorzette." Waarom hij de tekst in de verleden tijd schrijft is onduidelijk, want zijn conclusie is dat de dreiging ook echt is afgenomen, maar blijkbaar twijfelt hij zelf nog. "Naast deze afname van de concrete binnenlandse dreiging, die vermoedelijk van langere duur zou zijn, bleken potentiële dreigingen zich niet te concretiseren," vervolgt hij alsof er een lange periode van rust aan zal komen, maar dat zal niet langer dan een jaar zijn. Hij stelt dat bij het besluit om van substantieel naar beperkt te gaan "het zwaartepunt van de dreigingsafweging naar de potentiële dreiging, onder andere vanuit de aanwezige radicalisering in Nederland, alsmede naar de internationale context en het internationaal profiel van Nederland."

Dreiging is geen wetenschap, maar wie DTN's van 2005 en 2006 doorneemt krijgt het idee dat de boel op ontploffen staat, terug naar beperkt lijkt een anticlimax. "De situatie rond de gekende jihadistische netwerken in Nederland is opnieuw als vrij rustig te omschrijven," stelt de NCTb in april 2007 terwijl een paar maanden eerder nog de gehele radicale moslimgemeenschap aan het radicaliseren was. In een paar maanden blijkt het overheidsbeleid effectief in het bestrijden van het jihadisme, "bij nog bestaande netwerken is sprake van een kloof tussen het jihadistische ideaal en de praktijk." Tevens zou er geen leiderschap zijn bij de toekomstige aanslagplegers, alsof de dienst zit te wachten op een goed geoliede bende die dood en verderf zaait.

Het is onduidelijk wat de dienst nu wil zeggen, want hoewel er geen leiderschap is, neemt het salafisme hand over hand toe in Nederland. "Het salafistische gedachtegoed heeft in 2005 en 2006 sterk aan invloed gewonnen in Nederland." Salafisme lijkt ook hot te zijn: "Los van de verbreiding van het salafisme is er sprake van een levendige jeugd- en internetcultuur waarin vooral de polemiek tussen sympathisanten van de gewelddadige en niet-gewelddadige jihad opvalt." Eigenlijk is er niets veranderd na 2006. Ook qua polarisatie is er niets veranderd stelt de coördinator, misschien is het zelfs verslechterd: "Het aantal interetnische

conflicten is wederom toegenomen. De omvang van ongeorganiseerd extreemrechts is in deze rapportageperiode toegenomen." Om de polarisatie nog even kracht bij te zetten stelt de coördinator dat er ook "confrontaties met antifascisten zijn", soms zelfs heimelijk. Heimelijk is ook het optreden van de overheid in het kader van de zogenoemde 'radicaliseringshaarden': "In het afgelopen jaar zijn in het kader van de aanpak van enkele radicale salafistische moskeeën op zowel nationaal als lokaal niveau diverse maatregelen uitgevoerd." Of deze weinig rechtsstatelijk druk van de overheid zin heeft gehad is onduidelijk want "Ondanks de druk op de salafistische moskeeën is in het afgelopen jaar het zelfvertrouwen van de salafistische centra en de ideologische beïnvloeding vanuit de moskeeën onverminderd toegenomen."

DTN-9 / 4 juni 2007

Het tweede dreigingsbeeld met beperkt niveau begint met een geruststellende alinea: "De concrete dreiging is inmiddels gestabiliseerd op het niveau zoals beschreven in het vorige dreigingsbeeld." Al was het geschetste beeld in DTN-8 niet helder, het is natuurlijk prettig dat de dreiging in werkelijkheid beperkt is, de dienst heeft niet gelogen. De alinea die volgt verstoort dit beeld volledig. Dacht Nederland net dat er niets aan de hand is, moet er wel rekening worden gehouden met een vuile bom. "De kans dat bij een eventuele aanslag in Nederland chemische, biologische, radiologische of nucleaire middelen (CBRN) worden gebruikt is net als in 2006 klein maar reëel." Wat de coördinator met deze CBRN-dreiging wil zeggen is onduidelijk, de massavernietigingswapens komen sinds DTN-5 in de oneven DTN's elke keer terug (DTN-5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, meestal een DTN met een voortgangsrapportage terrorismebestrijding). Om de dreiging kracht bij te zetten stelt de NCTb dat "er dit jaar weer enkele CBRN-incidenten in het buitenland te noteren vallen, zoals het gebruik van chloor als middel voor aanslagen in Irak." Wat dit bijdraagt aan de weging van het dreigingsniveau is onduidelijk, maar later zal blijken dat Joustra naar een substantieel niveau moet schrijven, dus kan een CBRN-dreiging daar wel een functie in vervullen.

Naast CBRN besteedt de dienst ook veel aandacht aan "explosieven". In DTN-7 schrijft de dienst dat "op de korte termijn van zelfgemaakte explosieven een grotere dreiging uit gaat dan van CBRN-middelen". Volgens de NCTb komt dit omdat "jonge, lokaal geradicaliseerde jihadisten in het westen roekelozener zijn en meer vanuit emotie zijn gericht op onmiddellijke gewelddadige actie." In DTN-13 stelt de coördinator dat "het Nederlandse project zelfgemaakte explosieven is opgezet naar aanleiding van de observatie dat het merendeel van alle (pogingen tot) aanslagen in Europa plaatsvindt met explosieven op basis van vrij verkrijgbare chemicaliën." De coördinator schrijft niet om welke aanslagen het zou

gaan, maar de aanslagen in Madrid waren gepleegd met dynamiet die door een informant van de politie aan de daders was geleverd en de London metro en bus bommen zou misschien wel van huis- tuin en keuken materiaal zijn gemaakt, maar gezien de kracht stellen bomexperts dat een getrainde chemicus de bommen moet hebben geassembleerd. Het hele programma om een systeem op te zetten in het kader van verdachte chemicaliën transacties, gaat hand in hand met de CBRN-dreiging om het dreigingsniveau op te krikken.

Ditzelfde geldt voor de opmerking dat jihadisten via het internet communiceren in relatie tot een man die zich in een internetcafé in Casablanca, Marokko, heeft opgeblazen. Of dit een actie tegen het internet was, of dat de man ter plekke een bomgordel in elkaar aan het knutselen was, het blijft onduidelijk, want volgens de coördinator zou de persoon: "voor zover nu bekend, daar instructies hebben willen 'ophalen'." Het verhaal van het opgeblazen internetcafé, de bomgordel en de instructies is van een zelfde soort als de strijd tussen de soennieten en sjiïeten. "Ook op Nederlandstalige webfora zijn vanuit soennitische hoek negatieve geluiden te horen over sjiïeten. Een verdere escalatie van het conflict tussen soennieten en sjiïeten in Irak, gecombineerd met een voortdurende agitatie uit salafistische hoek, kan op den duur negatieve gevolgen hebben voor de interreligieuze en interetnische harmonie binnen de islamitische gemeenschappen in Nederland." Tot DTN-9 is met geen woord gerept over het al eeuwen bestaand conflict tussen de twee belangrijkste stromingen binnen de islam, nu kan het plots op den duur negatieve gevolgen hebben. Na DTN-9 komt het pas in DTN-30 weer terug, op den duur kan blijkbaar heel lang zijn bij de dienst.

Op het polarisatiefront is er ook toename, groeiend zelfbewustzijn, vergroting, confrontaties. Deze behoefte aan meer spanning leidt tot een verwrongen manier van omgaan met "moskeeën die hun orthodoxe signatuur niet ontkennen maar tegelijkertijd benadrukken niets met radicalisme te doen willen hebben." Vanuit het perspectief van een veiliger samenleving kan de conclusie worden getrokken dat dit positief is. De moskeeën kunnen echter geen goed doen want "het risico bestaat dat de *sense of urgency* in de samenleving ten aanzien van de veiligheidsrisico's die uitgaan van de salafistische geloofsleer afneemt." Al in DTN-8 hing de coördinator op deze manier de gedachtenpolitie uit: niet radicalisering of jihadisering is gevaarlijk, de leer zelf moet verboden worden. En de coördinator wordt door de rechter op zijn wenken bediend: "Op 27 april heeft de Raad van State verklaard dat een Eindhovense imam terecht ongewenst is verklaard door de toenmalige Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie. Deze ervaring zou andere predikers kunnen ontmoedigen en nog voorzichtiger kunnen maken in het publiekelijk doen van antiwesterse of anti-integratieve uitspraken." Een half jaar eerder had de rechtbank in Amsterdam imam Eisha Bersham nog "geen gevaar voor nationale veiligheid" genoemd. De imam was

ongewenst verklaard, een manier van de overheid om van lastige mensen af te komen die geen permanente verblijfstitel hebben.

Het heet eufemistisch een bestuurlijke maatregel, maar in wezen is het een straf waar in eerste instantie geen rechter aan te pas komt. Dit geldt ook voor de geheimzinnige maatregelen tegen zogenoemde radicaliseringshaarden die ook in DTN-9 doorgaan: "Om operationele redenen kan geen openbare mededeling worden gedaan over de betreffende organisaties en de maatregelen die reeds zijn en nog worden getroffen." De maatregelen zijn vergelijkbaar met het plaatsen van organisaties op een terreurlijst. Het Europese Hof oordeelde in december 2006 dat "de procedures voor de totstandkoming van de EU-lijst van personen en organisaties met banden met terrorisme onvoldoende beantwoorden aan de vereisten van effectieve rechtsbescherming, de motiveringsplicht en de rechten van verdediging (hoor en wederhoor)." Van de radicaliseringshaarden bestaan geen openbare lijsten en is het onduidelijk hoe organisaties zich te weer kunnen stellen tegen overheidsterreur.

Hetzelfde geldt voor het fenomeen van verstoren: "Sinds het voorjaar 2005 is een wisselend aantal subjecten (in totaliteit circa 15) persoonlijk aangepakt c.q. verstoord." Dit verstoren vindt zijn weg ook op het internet want de coördinator is geschrokken van "de invloed van het internet op radicalisering, de rol die het speelt ter ondersteuning van terroristische activiteiten en de dreiging die hiervan uitgaat." In het voorjaar van 2006 is er daarom een Meldpunt Cybercrime (nu opgegaan in politie.nl) gestart. Het meldpunt is er voor "radicale en terroristische uitingen" volgens de coördinator, maar of de conclusie dat het echt zo ernstig gesteld is op het internet gerechtvaardigd is, weet de dienst zelf nog niet. De meldingen moeten namelijk "het zicht van de betrokken instanties op de problematiek verbeteren."

DTN-10 / 9 oktober 2007

In het najaar van 2007 is een aanslag op Nederland voorstelbaar, maar de dreiging beperkt en "aanwijzingen dat ook Nederland kans loopt geconfronteerd te worden met een aanslag zijn er niet." Iets of niets aan de hand, helemaal als de dienst schrijft dat "er wel extra reden is voor oplettendheid," hoewel er geen aanwijzingen zijn. Niet zomaar oplettendheid, maar er is blijkbaar ook echt reden voor oplettendheid. En toch zijn er geen aanwijzingen en is er een beperkt dreigingsbeeld. In de internationale analyse van de DTN's wordt ingegaan op enkele arrestaties. Volgens de coördinator terreur van de overheid kan "de voortschrijdende internationalisering van de gewapende jihad in Afghanistan negatieve gevolgen hebben voor het internationale profiel van Nederland." Het kan zo zijn, maar de coördinator wil het graag even gemeld hebben want wat

is er aan de hand. Buitenlandse jihadisten gaan naar Afghanistan. Volgens de NCTb kan dit te maken hebben met "de hernieuwde oriëntering van kern Al Qa'ida op Afghanistan" maar zeker weet de dienst het niet. En ook andere kwesties zijn profielverhogend. Al met al een explosieve mix van mogelijkheden, fantasieën en aaneengeregen internationale en nationale gebeurtenissen.

Want nationaal draait het om toe- en afname van radicalisering en polarisatie. Daar is echter geen verandering. Hoewel de coördinator "een lichte daling in het aantal meldingen over mogelijke islamitische radicalisering" vermeldt, blijkt uit onderzoek naar de laatste twaalf maanden "dat het beeld stabiel is." Dit in tegenstelling tot de nogal alarmerende radicaliseringsberichten van de dienst in de drie voorgaande DTN's. Volgens het overheidsorgaan voor terreur is "het aantal meldingen van rechtsextremisme in vergelijking met de vorige rapportageperiode toegenomen." Dit zou verontrustend kunnen zijn, maar de coördinator legt niet uit wat voor meldingen het zijn. Tegelijkertijd is er niets aan de hand want "het gebruik van geweld is redelijk stabiel gebleven." Wat voor geweld en in wat voor omstandigheden wordt niet nader uitgelegd, het enige dat de NCTb meldt is dat de dienst het opvallend vindt dat het geweld tussen jongeren plaats vindt. Vraag is of de dienst zover van de samenleving is afgedreven dat het extremistische trekken heeft aangenomen.

DTN-11 / 27 november 2007

DTN-11 is het enige dreigingsbeeld dat begint met weerstand of weerbaarheid. Het is ook opvallend dat de coördinator een volle pagina aan het onderwerp besteedt. Hij lijkt ook inhoudelijk een onderscheid te maken tussen "moslimgemeenschappen in Duitsland, Denemarken en Oostenrijk" die in stevige bewoordingen afstand nemen van gearresteerde moslims in hun landen en moslimgemeenschappen elders die blijkbaar geen afstand nemen. Waarom de coördinator aandacht besteedt aan de reactie van moslims in de drie landen is niet duidelijk, want zij "waarschuwen er tegelijk voor alle moslims over één kam te scheren." De zin over de moslims elders zou verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden, vandaar dat de dienst stelt dat "overigens ook in Nederland moslims na de moord op Theo van Gogh nadrukkelijker afstand namen." De dienst laat zich er niet over uit, maar de moord op van Gogh is toch al weer twee jaar geleden dus zou het ook als kritiek op de moslimgemeenschap kunnen worden opgevat. Het wordt bijna een dreigingsbeeld over de NCTb zelf, de tekst van de dienst kan mogelijk worden opgevat als kritiek.

Op het vreemdelingenrechtelijke vlak boekt de coördinator succes. "De rechter oordeelde op 10 oktober 2007 dat het eind 2005 uitgebrachte ambtsbericht van de AIVD inzake de Keniaanse imam (Mohamed

Mahmoud van de Al Fourqaan moskee) op inhoudelijk juiste gronden is gebaseerd." Daarnaast heeft een burgerinitiatief ervoor gezorgd dat "ruim veertig jihadistische websites door hun hostbedrijven uit de lucht zijn gehaald." En tot slot haalt de coördinator verder een onderzoek aan van PEW Global Attitudes over het toegenomen verzet tegen zelfmoordaanslagen. Al die positieve geluiden leiden drie maanden later, begin 2008, tot een verhoging van het dreigingsniveau, niet in verband met de economische crisis, maar natuurlijk in verband met onze jihadisten.

Dat de dreiging eind 2007 gaat stijgen, wordt voelbaar bij de radicalisering en polarisatie. In DTN-10 was er op basis van de politiecijfers niet echt een toename van radicalisering in 2006 en 2007. Omdat de gegevens van de politie over radicalisering volgens de NCTb blijkbaar niet kloppen, beschrijft de coördinator het salafistische lezingencircuit in de Nederlandse moskeeën en de 'politiek nationale' kleur van de gebedshuizen. "Nederland telt ongeveer 550 moskeeën, waarvan ongeveer veertig procent als Marokkaans gekwalificeerd kan worden. Thans bereiken de salafisten zo'n dertig Marokkaanse moskeeën. Dit betekent dat in ten minste een kleine vijftien procent van de Marokkaanse moskeeën in Nederland salafistische predikers optreden." De coördinator had ook kunnen schrijven dat in zes procent van de moskeeën er wel eens lezingen worden gehouden. Dat past echter niet in het dreigingsstraatje en dus schrijft de dienst alarmerend dat "het niet ongebruikelijk is dat rond de honderd jonge Nederlandse Marokkanen een dergelijke lezing bijwonen." Allemaal potentiële terroristen lijkt de dienst te willen suggereren, ook door de jongeren neer te zetten als buitenlanders, "Nederlandse Marokkanen", in plaats van Marokkaanse Nederlanders wat ze naar alle waarschijnlijkheid allemaal zijn.

Ook ten aanzien van extreemrechts en interetnische conflicten, lijkt de coördinator vooral de spanning te willen aandikken in tegenstelling tot het gematigde geluid in DTN-10. Dergelijke kwesties reflecteren "de zorg die momenteel leeft omtrent extreemrechts," schrijft de coördinator naar aanleiding van een veroordeling van een groep van vijf jonge nationalistische jongens voor brandstichting en pogingen daartoe. Of er andere incidenten, aanslagen of gewelddadigheden hebben plaatsgevonden schrijft de coördinator niet. Deze scherpe veroordeling van de dienst ten aanzien van jongeren die radicaal zijn, staat in schril contrast met haar eigen enthousiasme om samen te werken met landen die op zijn zachtst gezegd de mensenrechten schenden.

Die samenwerking van Nederland met diverse landen op het terrein van terrorisme, vindt over het algemeen binnen de verbanden van de Verenigde Naties en de Europese Unie plaats. Naast deze multinationale organisaties werkt Nederland ook op multi- of bilateraal vlak samen met bepaalde landen. In december 2006 wordt er nog geheimzinnig over gedaan met welke landen Nederland nu samenwerkt: "Om hieraan verder

inhoud te geven is onder meer overleg gaande met een aantal landen in Noord Afrika." In DTN-11 is de dienst helder over haar ambities ten aanzien van samenwerken: "Marokko vormt één van de prioriteitslanden voor de samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding. Ook met Algerije wordt samenwerking in gang gezet." Amnesty International schrijft al diverse jaren over Marokko dat de vrijheid van meningsuiting wordt onderdrukt, dat de situatie in de Westelijke Sahara zorgwekkend is en over het 'wijdverspreide' gebruik van marteling en andere zorgwekkende zaken ten aanzien van de mensenrechten. Hetzelfde geldt voor de mensenrechtensituatie in Algerije. De dienst is echter nog niet tevreden met twee landen die de mensenrechten met voeten treden, en organiseert in 2007 een conferentie waar ook Egypte (onder dictator Mubarak), Koeweit (als het gaat over vrouwenrechten, rechten van migranten en de *War on Terror*), Pakistan (onder andere verdwijningen, doodseskaders) en andere landen mogen deelnemen. Nederland zal in de jaren die volgen blijven samenwerken met landen als Marokko, Algerije en andere landen met een zeer twijfelachtige mensenrechtenreputatie.

Conclusie DTN 2007

Begin 2007 schreeft de dienst de dreiging terug van substantieel naar beperkt. Waarom blijft onduidelijk, want de taal van de dienst is niet wezenlijk veranderd. Nieuw in 2007 is de aandacht voor het salafisme, het steekt op als een storm en gaat na enige jaren liggen. Eerst lijkt de coördinator moord en brand te schreeuwen over de radicale salafistische moskeeën, centra en predikers die aan ideologische beïnvloeding doen, zelfvertrouwen kweken onder de jongeren, Nederlands spreken en radicaliseringshaarden zijn. In de loop der jaren kantelt dat beeld. In 2007 echter nog niet. In het juni-nummer van de terreurbode werd nog een doorlopende lijn getrokken van radicalisering, jihadisering naar bijna salafistisering van het gevaar. Die radicaliseringshaarden, waar zelfs in 2006 het leger onder werd geschaard, gekoppeld aan CBRN-bommen (chemische, biologische, radiologische of nucleaire middelen) en huis-, tuin- en keukenexplosieven, geeft niet de indruk van een laag dreigingsniveau, maar eerder van terroristen met geïmproviseerde massavernietigingsbommen. De dienst blijft er nuchter onder, maar de taalkundige schrikexpeditie is verbazingwekkend. Wat is het doel van de vergelijking tussen een aanslag met chloor in Irak en de mogelijkheid van een aanslag met chemische stoffen in Nederland? Het één op één vergelijken van Irak met Nederland is een duidelijk teken van een totaal gebrek aan analyse en verdieping van de dienst. De ontwikkeling van het aandikken van de dreiging, het creëren van schrikbeelden en het insinueren van gevaar van bepaalde groepen, gaat hand in hand met een contraterrorismebeleid waarbij er niet geschuwd wordt om samen te werken met landen die de mensenrechten met voeten treden. Die

radicalisering van de dienst is eigenlijk logisch, want het gebrek aan analyse en achtergrond van lokale, nationale en internationale ontwikkelingen gaat hand in hand met het bestempelen van andersdenkenden als radicaal, extremist, terrorist of een ander evil, terwijl de dienst zelf extremistische trekken vertoont in haar hang naar samenwerking met landen als Algerije.

2008 NCTB lijdt aan het '*sudden jihad syndrom*'

DTN-12 / 5 maart 2008

Bij terrorisme kopt de coördinator, dat er "toegenomen internationale jihadistische invloeden" zijn. Dit is een deel van zijn onderbouwing voor de verhoging van de dreiging van beperkt naar substantieel in DTN-12. Een deel van de buitenlandse arrestaties zijn beschreven in de internationale analyse van de DTN's. Voor het terrorismedeel in DTN-12 gaat een korte introductie vooraf. De coördinator schrijft dat de "dreiging hoofdzakelijk uitgaat van door de kern van Al Qa'ida aangestuurde of beïnvloede groepen uit Pakistan en Afghanistan." Deze dreiging hangt al drie jaar boven de markt en is dus geen verklaring voor de verhoging van het risicogehalte van Nederland. De coördinator stelt dat er ook sprake is van een toename van de ongekende dreiging, dit is dreiging die de coördinator niet kent maar blijkbaar al verhoogd inschat. De coördinator schrijft ook dat het hierbij gaat om "personen of groepen die (nog) niet in beeld zijn" of die "pas op het allerlaatste moment in beeld" komen.

Volgens de coördinator heeft het gevaar van de ongekende dreiging zich sinds DTN-10 tot begin 2008 doorgezet. In 2007 is de ongekende dreiging echter niet ter sprake gekomen in de rapporten van de dienst. Eind 2006 heeft de dienst het over "een materialisering van de ongekende dreiging", maar die materialisering leidde tot een verlaging van de gevarencode. De coördinator probeert het nog even door te wijzen op de "radicalisering, netwerkvorming en training" die in het buitenland zou plaatsvinden, terwijl de dienst zoveel aandacht had besteed aan de online jihadi-cursussen. Een ander aspect dat de dienst aanwijst is dat de "onzichtbaarheid daarmee ook (tijdelijk) kan blijven bestaan na binnenkomst van buitenlandse terroristen en verder beïnvloed worden doordat jihadisten over het algemeen veiligheidsbewuster zijn geworden en meer vaardigheden hebben ontwikkeld om opsporing te voorkomen."

Als voorbeeld noemt de coördinator de arrestatie van drie mannen op 31 december 2007. "Verder werden eind 2007 drie personen aangehouden in Rotterdam, waarmee voornemens voor aanslagen werden verstoord. Gezien de kenmerken van genoemde casussen kan hieruit worden opgemaakt dat ook Nederland te maken heeft met een ongekende dreiging." De mannen zouden een "ontplofing met een terroristisch oogmerk" voor ogen hebben, maar de bewijslast is blijkbaar zo klein dat zelfs het voorarrest niet wordt verlengd. Wat de ongekende dreiging dus is, blijft onduidelijk, helemaal als de bewijslast bij mogelijke verdachten minimaal is en er geen concrete aanwijzingen zijn. De aanwijzingen die de coördinator opnoemt zijn reacties van reaguurders op "vooraanstaande internationale jihadistische webfora", waarvan onduidelijk is wat de waarde, het waarheidsgehalte en serieusheidsindex zijn. De NCTb moet

erkennen dat zelfs de anti-islamfilms van Wilders en Jami niet worden genoemd door Al Qa'ida. Blijkbaar zijn het ongekeerde gevaar en het "«sudden jihad syndrom»" nodig om de dreiging te verhogen, maar is er in vergelijking met 2007 niets veranderd. Het *sudden jihad syndrom* is volgens de coördinator een al dan niet gestoorde enkeling die voor een bedreiging zorgt. Het is onduidelijk of de enkeling ook een aanslag pleegt, want gezien de angst van de NCTb is dat niet meer nodig.

DTN-13 / 9 juni 2008

DTN-13 staat in het teken van de film van Geert Wilders, *Fitna*. Volgens de coördinator was het "profiel van Nederland verhoogd vanwege de aangekondigde film van de PVV-fractievoorzitter over de Koran." In DTN-12 staat echter dat vooral de ongekeerde dreigementen de verhoging bepaalden en naast de film van Wilders waren er ook de film van Jami, een tentoonstelling en enkele andere zaken. DTN-13 wijt het gevaar volledig aan Wilders, de andere dreigementen zijn verdwenen, maar waarom is onduidelijk. Het is bijna alsof de coördinator teleurgesteld is dat Osama Bin Laden en al Zawahiri niets over *Fitna* zeggen: "Internationaal heeft de verschijning van de film van de PVV-fractievoorzitter over de Koran veel aandacht gekregen hoewel Nederland niet expliciet genoemd is in de recente verklaringen van leiders Al Qa'ida." De coördinator heeft ook een verklaring. "Mogelijk dateren deze verklaringen echter van (vlak) voor de publicatie van *Fitna*."

Er zijn wat schermutselingen, maar de reactie in de wereld op de film van Wilders is nogal lauw, iets dat de NCTb niet kan verkroppen. "Tot slot moet opgemerkt worden dat het internationale profiel ook op langere termijn kan worden beïnvloed door de film *Fitna*, vooral ook daar waar het mogelijke reacties betreft: de reeds in DTN12 gemelde plannen in Denemarken voor een aanslag op een van de tekenaars van de Mohammed-cartoons, twee jaar na dato, toont aan dat de dreiging lang kan blijven bestaan." Joustra analyseert de internationale reacties niet, ook niet het verschil met de cartoons in de Deense media en de verspreiding van de cartoons in de wereld. Hij stelt dat "Nederland (film *Fitna*) en Denemarken (Mohammed cartoons) in sommige islamitische landen met elkaar worden verward. Voor velen in de islamitische wereld geldt dat onderscheid tussen Europese landen minder relevant is." Welke landen dit zijn, staat niet vermeld. Toch spreekt de coördinator al twaalf dreigingsbeelden over het profiel Nederland, een profiel van mensen uit moslimlanden. Ook dit legt de coördinator niet verder uit.

In Afghanistan is het onderscheid tussen Nederland en Denemarken blijkbaar wel bekend want volgens de dienst "werden door de Taliban enkele aanslagen op Nederlandse militairen in Afghanistan geclaimd als een reactie op de film van de PVV-voorzitter." Opvallend is dat de

coördinator aangeeft dat “motivatieclaims soms aantoonbaar onjuist zijn.” Dit is de eerste en enige keer dat de NCTb twijfelt aan een claim. Of dit met de film van Wilders te maken heeft, blijft onduidelijk. Aan de andere kant twijfelt de dienst niet aan de rol van het internet bij de verspreiding van het “radicaal-islamitische gedachtegoed”. De coördinator heeft Paltalk ontdekt en stelt dat daar gepreekt zou worden. In DTN-12 vond het preken nog allemaal fysiek plaats en alleen buiten de Randstad. De dienst schrijft in DTN-12 dat de dienst “door uitlatingen op internet, waar geklaagd wordt dat er in de grote steden niets meer gebeurt aan prediking,” tot die conclusie is gekomen.

Drie maanden later zijn de jongeren voorzien van digitale predikers en op straat lijkt er niets aan de hand. Geen extreemrechts geweld, geen massale demonstraties van moslims, gewoon mensen die op het internet hun verontwaardiging tonen. Internet en de controle op radicaal dan wel terroristisch gebruik van het internet keert ook steeds terug in de DTN's. Naast het meldpunt cybercrime is er het project surveillance op het internet, is er een “Notice-and-Take-Down-systematiek” ontwikkeld en wordt er internationaal gewerkt aan “de aanpak van het gebruik van internet voor terroristische doeleinden.” Bij al deze internet maatregelen heeft de coördinator het over “publieke en private partijen”, “internetmonitoring” door organisaties en andere vage constructies, maar niet over een rechtsstatelijke aanpak of rechtsstatelijke waarborgen waarbij zoals bij de terreurlijsten correcte procedures bestaan voor strafmaatregelen en niet ondoorzichtige bestuurlijke maatregelen worden toegepast. Bestuurlijke en vreemdelingenrechtelijke maatregelen liggen naast elkaar, zeker als het gaat om het gebrek aan toetsing door een onafhankelijk rechter.

Terrorismemaatregelen en migratiebeperking gaan vaak hand in hand. Aan grensbewaking wordt al uitgebreid gewerkt, maar nu heeft de coördinator ook de kennismigrant ontdekt. Volgens de coördinator onderstreept de verhoging van het gevaargehalte, “van beperkt naar substantieel, de noodzaak om gepaste maatregelen te treffen.” De dienst stelt dat er “aspecten van radicalisering, terrorismebestrijding en nationale veiligheid” kleven aan kennismigranten en daarom wordt er ingezet op “informatie-uitwisseling over dit onderwerp binnen en buiten de rijksoverheid.” Het onderwijsveld is in alle lagen van de terreurbestrijding betrokken, met detectie, inlichtingen verzameling, deradicalisering en andere terreurmaatregelen. En terwijl de coördinator druk bezig is met CBRN, explosieven en kennismigranten wandelt Alberto Stegeman (SBS 6-programma ‘Undercover in Nederland’) rustig de luchthaven Schiphol over en weet een imitatie semtexbom aan boord van een vliegtuig te plaatsen. Wat doet de coördinator ook alweer ten aanzien van de veiligheid en de burgerluchtvaart? In 2008 gaat het nog om journalisten die terreurgrappen uithalen. Vanaf 2009 gebeuren er incidenten waar slachtoffers bij vallen, vraag is en blijft wat de dienst nu vooral doet,

schrikbeelden verspreiden over radicale moslimjongeren of werken aan een veiliger en minder angstige samenleving.

DTN-14 / 9 september 2008

Bij de internationale analyse wordt aandacht besteed aan het woord voorkeursdoelwit. In DTN-14 wordt het woord voor de eerste keer gebruikt. Het staat in de inleidende alinea van DTN-14. Het volgt op de constatering dat "de al langer gesignaleerde internationale terroristische dreiging richting Nederland, als gevolg van de film *Fitna*," in dit dreigingsbeeld (DTN-14) wordt bevestigd. De film van Wilders ettert al sinds DTN-12 door, maar de moslimwereld heeft er koel op gereageerd. Joustra probeert zo goed en zo kwaad de film te koppelen aan de cartoons van Kurt Westergaard, consequent bestempeld als Deense cartoons alsof de regering van het land ze getekend had. Die koele reactie lijkt niet te passen in het denkkader van een dienst dus moet de spanning opgevoerd blijven. De NCTb erkent wel dat "de film *Fitna* veel minder in de publieke opinie in islamitische landen" speelt, maar blijft benadrukken dat "juist in jihadistische kringen internationaal het beeld is bevestigd dat ons land, net als bijvoorbeeld Denemarken, een actieve speler" is in de *War on Terror*. Het is bijna alsof de coördinator eindeloos heeft gezocht naar een blogpost van een moslim die Nederland bedreigt want "lokale autonome netwerken in Nederland zijn de afgelopen periode wederom rustig gebleven."

Die rustige reactie in de moslimwereld staat in schril contrast met de soms extremistische reacties van de NCTb. Heel scherp is de dienst niet want na een felle campagne tegen het salafisme is deze leer plotseling de bondgenoot: "ook onder Nederlandse politieke salafisten lijkt er meer weerstand te komen tegen al te radicale standpunten." Die salafisten moeten het echter weer bij weerbaarheid ontgelden want volgens de dienst winnen "gematigde moskeeën steeds meer terrein terug dat ze de afgelopen 20 jaar geleidelijk zijn kwijtgeraakt aan salafisten." Ze zijn dan niet meer de bondgenoot. Dit is het vierde jaar dat de NCTb dreigingsbeelden schrijft, niet eerder is de historie van de islam in Nederland naar voren gekomen, waar het getal twintig vandaan komt is daarom onduidelijk. Ditzelfde geldt voor de totale verwarring ten aanzien van de echte en de digitale wereld.

In DTN-12 werd er live geprekeerd in de provincie en niet in de Randstad. In DTN-13 waren er digitale preken en in DTN-14 is er "sprake van een heropleving van islamistisch radicalisme op het internet, waar eerder een verminderde activiteit werd geconstateerd," terwijl drie maanden eerder al een opleving op het internet plaatsvond. Misschien is de opmerking van de coördinator te plaatsen in het licht van de NCTb-ontdekking van een "nieuwe radicaal-islamitische website die tweetalig is (Engels en

Nederlands).” Helaas is niet te controleren welke website de coördinator heeft bekeken om te zien hoe strafbaar deze site al dan niet is.

Strafbaar werd Irfan Demirtas wel bevonden door Franse rechters. Volgens de NCTb was een internationaal netwerk “gericht op het ondersteunen van de jihad in de traditionele strijdgebieden” opgerold. Het zou gaan om de “Europa-brede faciliteringscel ten behoeve van de Islamic Movement of Uzbekistan (IMU).” IMU stamt uit 1998 en vocht tegen dictator Karimov van Oezbekistan, een man die in 2005 honderden vreedzame demonstranten liet doodschieten, martelt en het land met harde hand overheerst. Na 11 september 2001 werd Karimov belangrijk in de oorlog tegen de terreur en zijn vijanden werden terroristen, zo ook IMU en zijn aanhangers. Irfan Demirtas met acht anderen kreeg tien jaar voor het steunen van IMU met driehonderdduizend euro, zijn advocaten stelden dat het geld voor humanitaire doeleinden was. Voor de coördinator is er weer een slag gewonnen in de oorlog tegen de terreur, welke slag blijft onduidelijk, maar in ieder geval niet een slag tegen onderdrukkende regimes.

DTN-15 / 19 december 2008

DTN-15 laat hetzelfde beeld zien als de voorgaande dreigingsbeelden: “Binnen de meeste netwerken blijft er sprake van een relatieve rust maar enkele individuen tonen nog steeds interesse voor deelname aan de internationale jihad.” Waarom het dreigingsniveau niet wordt verlaagd is onduidelijk. Natuurlijk is er het voorkeursprofiel, maar de dienst lijkt redelijk beheerst te reageren op de arrestatie van Irfan Demirtas in mei 2008 en ook een arrestatie van een 27-jarige Turkse Nederlander in Den Haag. De man had een vuurwapen, twee volle patroonhouders en een geluidsdemper. Ook de vader en moeder van de man worden gearresteerd. De vader had een Tsjechisch halfautomatisch pistool met een zakje munitie onder zijn matras liggen. De NCTb schrijft dat de “persoon was aangehouden in verband met een ambtsbericht van de AIVD, omdat hij in zeer korte tijd was geradicaliseerd en over twee vuurwapens en een geluidsdemper beschikte.”

‘Rechtsgeleerde’ Afshin Ellian brulde in Elsevier van 23 december 2008 dat een Jihadist was opgepakt en dat de Kamer doorslaapt. Zonder de rechtszaak af te wachten weet ‘rechtsgeleerde’ Ellian alles van de verdachten en de zaak. Later worden de verdachten door de rechter voor illegaal wapenbezit veroordeeld. De NCTb schrijft dat “vooralnog onbekend is wat deze persoon met het wapen wilde doen.” Het klopt dat deze Turkse Nederlander misschien naar Somalië wilde vertrekken, maar het lijkt erop dat de verdachte en zijn groepje van vier andere jongeren bekend was bij alle instanties in Den Haag. Deze genuanceerde berichtgeving over arrestaties is ook terug te vinden ten aanzien van

gerechtelijke uitspraken in de Piranhazaak. De coördinator vermeldt netjes de uitspraak en tevens dat "daarmee er nog geen definitief oordeel is gegeven over de uitleg van de daarop betrekking hebbende wetgeving (artikel 140/140a Wetboek van Strafrecht) omdat nog cassatie kan volgen door de advocaten. In een andere zaak, tegen de zogenaamde Hofstadgroep, loopt cassatie van de zijde van het OM." Hetzelfde geldt voor de nietigverklaring van het "bevriezen van de tegoeden van een persoon en een organisatie die verdacht worden van terrorisme" door de Europese Unie.

De beheerste manier van beschrijven van de arrestaties staat in schril contrast met het roepen over voorkeursdoelwitten, internationaal opererende jihadistische netwerken en andere zaken dat de werkelijke dreiging oppompt zodat de angst gevaarlijker wordt dan de werkelijkheid zelf. Zo schrijft de coördinator in de vierde dreigingsanalyse op rij over Fitna, maar nu alleen over de jihadisten: "De film Fitna, die door jihadisten wordt gezien als een belediging en provocatie, blijft daarvoor de belangrijkste legitimatie." Dat een groot deel van de moslimwereld de film eigenlijk niet interessant vindt, wordt niet vermeld waardoor de context verdwijnt. Opmerkelijk is ook de opmerking dat "recent op internetsites in islamitische landen ook aandacht is voor de film over de profeet Mohammed, van de lokale politicus Jami." Waarom Joustra dit vermeldt is onduidelijk, ook de aard van de vermelding, recensie, blogpost of bedreiging wordt niet aangegeven.

De berichtgeving over de films van Wilders en Jami zijn vergelijkbaar met de verhalen over het salafisme in Nederlandse moskeeën. In DTN-14 lijkt het tij na twintig jaar gekeerd, in DTN-15 zijn we weer terug bij af: "Ook zijn soms vanuit deze centra, waar normaal gesproken de afgelopen jaren actief extremistische geluiden worden geweerd, weer radicale geluiden te horen via bijvoorbeeld uitgezonden preken van salafistische predikers in Noord-Afrika." Aan de andere kant stelt dezelfde coördinator dat "steeds vaker radicale jongeren met jihadistische ideeën de toegang worden geweigerd." Wat er werkelijk aan de hand is in de radicaliseringskrochten van de Nederlandse samenleving blijft gissen. Volgens de coördinator heeft het weren van radicale jongeren te maken met het beleid van de overheid want door "de uitgebreide aandacht vanuit de overheid zijn de radicaliseringshaarden hun toon gaan matigen." Aan de andere kant klinken er blijkbaar weer extremistische preken. Die uitgebreide aandacht van de overheid formuleert de coördinator als volgt: "De betrokken overheidsorganisaties zijn: de NCTb, AIVD, Onderwijsinspectie, IND, Belastingdienst, FIOD, het OM, politie en de besturen van de gemeenten waar de haarden zich bevinden." Let wel: er is hier geen sprake van een overtreding of een strafbaar feit van deze zogenoemde radicaliseringshaarden en in het lijstje van de dienst komt de rechtbank niet voor.

Dezelfde bestuurlijke druk vindt plaats op het internet en op het financiële vlak. De terroristenlijsten en de Oezbeekse connectie van Irfan Demirtas maken dat duidelijk. Geld inzamelen kan niet zomaar. De coördinator schrijft dat ook andere stichtingen eraan moeten geloven: "In 2005 heeft het Kabinet aangekondigd de transparantie van stichtingen te willen verbeteren." En de controle gaat verder. Sinds DTN-11 staan de "«Passenger Name Records» (PNR)" op de agenda. Eerst waren het de Duitsers en de Amerikanen die de PNR wilden doordrukken. In DTN-15 en toekomstige DTN's zijn het de Fransen die de druk om tot PNR over te gaan opvoeren. Na de aanslagen op de redactielokalen van Charlie Hebdo in 2015 staan de PNR weer bovenaan de agenda.

Wat PNR precies doen aan de bestrijding van terrorisme is niet meer interessant, door het maar vaak genoeg te herhalen komt de maatregel toch van de grond. Zie hier hetzelfde recept dat gebruikt wordt bij "het programma Cameratoezicht in het openbaar vervoer (CTOV) want dat zou "een impuls aan de beveiliging van de voor terroristische aanslagen meest kwetsbare sector, de openbaar vervoerssector" geven. Iets dat ook een impuls geeft aan de bestrijding is het innig samenwerken met twijfelachtige regimes zoals Marokko en Algerije. Joustra is zo enthousiast over de dictatuur in Algerije dat hij "op 28 en 29 oktober 2008 een bezoek heeft gebracht aan de Raadsadviseur Terrorismebestrijding van de President van Algerije." De dienst lijkt geen genoeg te krijgen van de samenwerking met dictaturen want in DTN-17 wordt hetzelfde verhaaltje herhaald.

Conclusie DTN 2008

De film van Wilders, Fitna, beheerst de dreiging van 2008, maar welke dreiging kan de coördinator niet duidelijk maken. De moslimgemeenschap reageert namelijk nogal cool op de film die zeker geen bijzondere productie is. Joustra kan het niet uitstaan dat er grote rellen zijn geweest en Nederlandse ambassades zijn afgebrand. Zijn obsessie met de dreiging gaat zover dat hij bijna teleurgesteld is dat de kern van Al Qa'ida geen speciale aandacht aan Fitna heeft besteed. Opnieuw wordt weer duidelijk dat door het gebrek aan achtergrond en analyse het koppelen van de film van Wilders aan de cartoons van Kurt Westergaard bijna lachwekkend is. Qua medium zijn beide uitingsvormen totaal verschillend en ze hebben ook een andere impact. Zeker in landen van het Midden-Oosten waar een groot deel van de bevolking nog geen internet heeft, is een cartoon een beter propaganda middel dan een film. De koele reactie zal grotendeels met toegang te maken hebben. De coördinator is niet overtuigd en probeert de dreiging nog op te krikken door te stellen dat Nederland en Denemarken regelmatig door elkaar worden gehaald. Dat de Taliban in Afghanistan een aanval hebben uitgevoerd op Nederlandse

militairen vanwege de film van Wilders wuift de dienst weg. Het is de enige keer dat de coördinator een claim van een opstandige groep als twijfelachtig bestempeld. De claim past niet in het dreigingsbeeld dus zal die waarschijnlijk niet kloppen. Zo wordt de werkelijkheid aan het schrikbeeld van de dienst aangepast. Een groep mensen die een Oezbeekse verzetsgroep steunden worden gearresteerd en geportretteerd als facilitators van de jihad. Geen woord over Oezbekistan, de mensenrechten daar en het feit dat IMU voor 2001 nog wel op enige positieve aandacht in het westen kon rekenen. Nu zijn het jihadisten en dienen zij het schrikbeeld van de dienst. Bij de arrestaties van mensen die IMU ondersteunen, stelt de dienst zich echter wel beheerster op. Ook al noemt de NCTb niet de situatie in Oezbekistan, de groep wordt niet meteen tot internationaal jihadistisch centrum verheven. Ook de arrestatie van de Turkse Nederlander en zijn ouders wordt beheerst beschreven. Nuance is de dienst blijkbaar niet vreemd, maar als dan bijvoorbeeld de salafisten om de hoek komen kijken, weet de dienst zich geen raad en ontstaat er een verwarrend verhaal van schrikbeelden, dreigementen, toename en afname van invloed van de jihadi's en blijft het beeld hangen van een angstige wereld.

2009 het theater van de dreiging

DTN-16 / 6 april 2009

Een nieuwe coördinator, maar geen nieuwe analyse. DTN-16 drijft voort op de voorgaande DTN's, netwerken, voorkeursprofielen, jihadi's, het palet blijft hetzelfde. De netwerken zijn hetzelfde, al probeert de nieuwe Akerboom zijn eigen accent toe te voegen door te schrijven dat er "een nieuwe ontwikkeling is dat leden van lokale autonome netwerken meer internationale jihadistische contacten aangaan." Helaas had zijn voorganger Joustra dit ook al een aantal keer gemeld, zelfs drie maanden eerder, alleen in andere bewoordingen: "enkele individuen tonen nog steeds interesse voor deelname aan de internationale jihad." Om de ontwikkeling als nieuw te bestempelen is ook enigszins vreemd gezien het gehamer van de dienst op een directe link tussen de lokale Nederlandse polderjihadisten en de kern van Al Qa'ida of de internationale jihadisten.

Onder het kopje netwerken wordt ook melding gemaakt van het Ikea complot van 11 maart 2009. Buro Jansen & Janssen schreef over deze politieoperatie het artikel: 'Meer dan 200.000 professionals doen maar wat tegen terrorisme'. Ondertitel van het artikel is "gebrek aan zelfreflectie leidt tot ondoordacht handelen van politie en inlichtingendiensten met de kans op noodlottige gevolgen." De nieuwe Akerboom zal niet meer terugkomen op zijn alinea over een zogenaamd voorkomen terrorisme plot. "Ook heeft de politie zeven personen in Amsterdam gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij terroristische activiteiten. Deze personen werden op 13 maart 2009 vrijgelaten. Er zijn geen aanwijzingen dat zij betrokken waren bij een mogelijke terroristische aanslag.

De vermelding van het Ikea-complot en de gebrekkige gevaren analyse van de NCTb tonen veel gelijkenis met de berichtgeving over de demonstraties tegen Israël ten tijde van de operatie *Cast Lead* in het Palestijnse Gaza. Tijdens deze Israëliische aanval werden tussen de 1,166 en 1,417 Palestijnen gedood en kwamen dertien Israëli (vier door eigen kogels) om het leven. De coördinator schrijft dat "niet kan worden uitgesloten dat de schokkende beelden in de media uit Gaza een extra prikkel kunnen geven aan vooral jonge moslims om te radicaliseren." Gezien de protesten en de woedende reacties tijdens de demonstratie waren al verschillende mensen heel boos. Toch concludeert de coördinator dat er "geen daaraan gerelateerde gevallen van radicalisering zijn geconstateerd."

Waarom wordt dit in een dreigingsanalyse opgenomen? Is dat omdat Akerboom als nieuwe coördinator ook "nieuwe ontwikkelingen" moet stimuleren? Hij stelt namelijk dat die radicalisering niet zichtbaar is omdat radicalisering "een langere incubatietijd" heeft. Mensen die leiden aan een

angstpsychose zullen altijd een reden vinden om een bedreiging te ontwaren ook als er helemaal niets aan de hand is. Demonstraties en protesten zijn onderdeel van een democratie, de dienst lijkt dat niet te accepteren. Misschien gaat de coördinator te veel om met regimes die wel raad weten met publiek protest?

DTN-17 / 19 juni 2009

Voor publiek protest kan beter het internet worden opgezocht. Iedereen die een leuke clip in elkaar knutselt zal in een DTN terecht komen, want dreigen loont. Zo presenteert de nieuwe Akerboom as-Sahab, de PR-afdeling van Al Qa'ida. De NCTb beschrijft een video waarin "een jihadist aan het woord komt die in het Duits een dreiging uit aan het adres van met name Nederland en Denemarken." Hoe serieus deze video genomen moet worden of hoe waardevol het verhaal van de Duits sprekende persoon is, wordt niet duidelijk. Volgens de dienst is het gevaar groot want Nederland wordt ook in "andere 'postings' op het internet" genoemd. Ziedaar het profiel of beter gezegd het voorkeursprofiel van Nederland, maar "er zijn in de afgelopen rapportageperiode echter geen concrete aanwijzingen voor aanslagen tegen (belangen van) Nederland geconstateerd." Ook niet in het buitenland dus.

Geen aanwijzingen toch gevaar zit hem in het feit dat Nederland deelneemt aan een oorlog in Afghanistan. Bij oorlog horen slachtoffers, meestal burgers, maar incidenteel ook militairen, Nederlandse militairen. Soms dringt een zekere mate van nuancering door in de dreigingsbeelden. Niet als het gaat over de dreiging zelf, maar eerder over 'onze tegenstanders', zoals bij IMU in DTN-14. Bij radicalisering en polarisatie wordt al sinds DTN-5 strijd geleverd met de salafisten. Zij zouden al twintig jaar moskeeën infiltreren en de moslimwereld overnemen. In DTN-14 probeerde Joustra aan te geven dat niet de salafisten het gevaar zijn maar de 'radicale jongeren'. Akerboom lijkt de weg van de nuance ten aanzien van salafisme door te zetten: "Dit onderzoek, waarvan de resultaten in maart 2009 zijn verschenen, laat zien dat de meeste bezoekers in meerdere of mindere mate orthodoxe denkbeelden koesteren en de strikte leef- en denktrant aan hun dagelijks bestaan aanpassen. Dit roept het beeld op van differentiatie in de salafistische beweging in Nederland, waar naast onverdraagzame puristen ook veel gelovigen zijn die de leer aanpassen aan hun dagelijks leven in een westerse samenleving." Aan de andere kant haalt de coördinator om onduidelijke redenen uit naar Hizb ut-Tahrir. Misschien is de organisatie radicaal islamitisch, maar om de club te beschuldigen van polarisatie in het gehele Nederlandse hoger onderwijs klinkt als smaad en opruiing van de dienst. "Dat de studentenvereniging een platform biedt aan de HuT betekent dat deze laatste in potentie de gelegenheid heeft om haar polariserende en

activistische boodschap ook in het Nederlandse hoger onderwijs te verspreiden.”

Over de bestrijding van grondwettelijke activiteiten van groepen en mensen schrijft Akerboom net als zijn voorganger Joustra onder de kopjes radicaliseringshaarden (komt vanaf DTN-0 regelmatig ter sprake), CBRN en zelfgemaakte explosieven (zie daarvoor het commentaar bij DTN-9 / 4 juni 2007) en migratie in de breedste zin van het woord. Controle op het internet, migratie, de verkoop van chemicaliën, passagiersgegevens en andere zaken werden gekoppeld aan terrorisme. Bij de internet monitoring is die verbreding goed zichtbaar. De dienst stelt dat “investeringen die zijn gepleegd ter blokkering van radicale uitingen en andere terroristische informatie hebben geleid tot de ontwikkeling van een Notice-and-Take-Down-systematiek op basis van een gedragscode.” Radicale uitingen zijn al verworden tot terrorisme en de notice-and-take-down is al een gedragscode, want “aanbieders van een (telecommunicatie)dienst op internet kunnen een melding voortaan altijd afdoen en zorgen dat onrechtmatige en strafbare content van internet verwijderd wordt.” Blijkbaar bepaalt de dienst wat strafbaar is, want aan een juridische procedure wordt geen woord vuil gemaakt.

Dit schimmige rechtsstatelijk optreden van de coördinator gekoppeld aan zijn nauwe samenwerking met onder andere de Algerijnse dictatuur en samenwerking op Europees niveau met weinig democratische landen als Egypte, Russische Federatie (RF) en Saoedi-Arabië lijkt in schril contrast met “de inzet van Nederland ten behoeve van een resolutie ‘Mensenrechten en het tegengaan van terrorisme’.” Het lijkt over mensenrechten te gaan, maar het gaat om terreurbestrijding als mensenrecht. Dit in combinatie met dictaturen, roept vragen op over het Nederlandse beleid. De radicaal is echter al lang terrorist geworden en de coördinator wil een dissidente tegenstem op welk front dan ook de kop indrukken. Frankrijk gaat de dienst voor. “Frankrijk heeft zijn uiterste best gedaan om het actieplan ook toe te snijden op het tegengaan van radicalisering in andere kringen, bijvoorbeeld: rechtsextremisme, dierenrechtenextremisme, linksradicalisme, of nationalistisch getint extremisme. Op Nederlands aandringen zal in de toekomst extra aandacht worden besteed aan onderzoek naar processen van deradicalisering en, indien mogelijk, aan mogelijk overheidsbeleid om deze processen te doen versnellen.”

En de coördinator kan meteen een succes melden want “de afgelopen rapportageperiode zijn enkele personen aangehouden in verband met de vrijlating van 2.500 nertsen op 15 maart 2009. De arrestaties zijn het eerste resultaat van de geïntensiveerde opsporing en vervolging van dierenrechtenextremisten; een onderdeel van de integrale aanpak zoals die wordt voorgestaan door de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie.” Opmerkelijk dat het incident of de aanslag op 30 april 2009 niet door de coördinator wordt genoemd in de eerste

dreigingsanalyse na het drama. Blijkbaar was er volgens de dienst op 30 april 2009 niets aan de hand, althans geen radicalisering, extremisme, jihadisme of terrorisme. Voor Nederlandse begrippen was het 'incident' van 30 april 2009 met zeven doden en een dode dader en tevens twaalf gewonden fors, en ook al label je het geen terrorisme, met dreiging heeft het 'incident' alles te maken, zeker op een evenement als Koninginnedag.

DTN-18 / 11 september 2009

Zoek de tien verschillen met DTN-17 zou een goede opdracht zijn, want opnieuw zijn er voorkeursdoelwitten, netwerken en andere bedreigingen, maar er is iets gek aan de hand. De coördinator werkt aan een verlaging van het dreigingsniveau, maar hoe doe je dat in een omgeving waar alleen maar reële kansen op aanslagen bestaan? Dit betekent aan de ene kant de dreiging flink oppompen, de voorstelbaarheid van een aanslag neemt dan toe. "Het afgelopen jaar zijn ontwikkelingen gesignaleerd die de voorstelbaarheid van een aanslag in Europa, en daarmee ook in Nederland, bevestigen. Zoals in DTN17 is gemeld, kunnen uit deze gebieden terugkerende jihadisten opdracht krijgen om aanslagen in Europese landen uit te voeren. De voorstelbaarheid van aanslagen op doelen in Europa wordt verder gevoed door arrestaties van jihadisten in andere Europese landen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden."

Voorstelbaarheid, arrestaties die niet nader worden geanalyseerd en de bevestiging dat "internationale jihadistische groeperingen nog steeds aanslagplannen op doelen in Europa beramen." Van deze teruggekeerde jihadisten zijn ook voorbeelden: "Eerder in deze samenvatting werd bericht dat Somalië jihadisten aantrekt uit het Westen. Dit lijkt ook te gelden voor Nederlandse jihadisten. Op 24 juli 2009 werden in Kenia vier personen aan de grens met Somalië aangehouden, omdat zij op weg zouden zijn geweest naar een jihadistisch trainingskamp in Somalië. Inmiddels zijn de jongeren vrijgelaten." Het is allemaal reëel en het lijkt een kwestie van tijd. Aan de andere kant moet de dienst DTN op DTN bevestigen dat er "echter geen concrete aanwijzingen zijn die duiden op mogelijke voorbereidingen voor een aanslag door internationaal opererende jihadistische groeperingen tegen (belangen van) Nederland zijn." Ook "zijn er momenteel geen indicaties dat lokale autonome netwerken een concrete bedreiging vormen voor Nederland en Nederlandse belangen." Niets aan de hand dus en om de dreiging daadwerkelijk langzaam te kunnen afbouwen worden de salafisten van stal gehaald, de mannen die de moskeeën in Nederland overnamen de afgelopen twintig jaar. "In mei 2005 (DTN1) werd gemeld dat er signalen waren die duiden op een groeiende salafistische beïnvloeding in Nederland. Deze groei heeft zich enkele jaren doorgezet. Nu lijkt de groei van de salafistische stroming in Nederland te stagneren. De aanwas van

lokale jihadistische netwerken lijkt te zijn afgenomen." Het beleid van de dienst lijkt geen rol van betekenis te hebben gespeeld bij deze ontwikkelingen.

Een passage in DTN-18 is echter niet te plaatsen in de strategie om de dreiging naar beneden bij te stellen in het volgende dreigingsbeeld. De coördinator ziet het bekladden van het gebouw van de Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) als terreurdreiging. Bij Radicalisering en Polarisatie stelt de dienst dat de "Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) wederom doelwit is geweest. Ditmaal zijn bekladdingen op het gebouw aangetroffen die op de aanwezigheid van een bom duiden. De melding is opgeëist door het Animal Liberation Front (ALF), die in een eerder communiqué in maart 2009 dreigde met een grote bom als de WUR haar verantwoordelijkheid niet zou nemen." De dreiging is volgens de NCTb zo groot dat ook "andere illegale dierenrechtenacties bij supermarkten en een vestiging van McDonald's" moeten worden vermeld in de terreur uitgave. De coördinator vervolgt zelfs met "incidenten van een legaal karakter, waarbij een enkele keer een schermutseling is ontstaan tussen demonstrerende dierenrechtenactivisten van links- en rechtsextremistische signatuur." Met moeite krijgt de dienst de woorden manifestatie, demonstratie, legaal protest uit de mond. Toch moet Akerboom erkennen dat de "acties van de dierenrechtenextremisten niet als terroristisch zijn te bestempelen."

DTN-19 / 15 december 2009

En dan verlaagt Akerboom de dreiging van substantieel naar beperkt. Volgens de dienst heeft deze verlaging twee redenen, een internationale en een nationale. Over de internationale dreiging wordt iets meer gezegd in de internationale analyse, hier de vraag of de nationale dreiging minder is. Wie de DTN's van de voorgaande jaren doorloopt moet tot de conclusie komen dat er al jaren geen aanwijzingen zijn. Normaal weidt de NCTb niet uit over deze aanwijzingen, maar in DTN-19 stelt zij dat er "bij deze netwerken sprake is van een afgenomen taakgerichtheid." Met taken bedoelt de dienst "activiteiten die samenhangen met de gewelddadige jihad." Het vreemde is dat het gebrek aan aanwijzingen, de relatieve rust en de weinige activiteiten al veel langer gaande zijn dan het afgelopen half jaar. Na de Hofstadgroep en de Samir A. groep vertoonden de netwerken al jaren een relatieve rust. Akerboom is een man van de gematigde weg, al zal het taalgebruik van zijn ambtenaren niet veranderen. Bij hem is de dreiging beperkt.

Joustra en Akerboom's opvolger Schoof zijn rechtse hardliners die van zware dreiging leven. Akerboom lijkt qua dreigingsniveau een softere koers

te varen. Hij stelt dat een deel van de verlaging van de dreiging te maken heeft met het feit dat het vijf jaar geleden is dat van Gogh werd vermoord. De coördinator opent daar zijn DTN mee. De moord op van Gogh wordt gepresenteerd als de Nederlandse elf september: "Het besef drong door dat ook Nederland zich niet veilig kon wanen van terroristische dreiging en dat bijzondere inspanningen vereist waren om nieuwe aanslagen te voorkomen." Daar waar de Amerikanen de Patriot Act aannamen werd in Nederland de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) opgericht en het gehele land ingeschakeld als terrorismebestrijder. "Vele andere diensten en organisaties, maar ook door de oplettendheid van gewone burgers kon nieuw terroristisch onheil tot op heden afgewend worden."

Probleem is wat alles dat de dienst in vijf jaar beschreef ten aanzien van mensen en groepen die mogelijk een gevaar voor Nederland vormden niet bijster veel is geweest. Knuffelterrorist Samir A. kwam veelvuldig aan bod in de DTN's, maar na de Hofstadgroep was er eigenlijk geen serieuze dreiging meer. De claim dat "terrorismebestrijding in Nederland dus daadwerkelijk effect heeft gehad," is nogal overtrokken. Vraag is eerder of de samenleving nog wel kan ontspannen, ademen en ruimte bieden aan een radicaal geluid. Wie vijf jaar later de reactie ziet op een handvol demonstranten met Sjahada-vlaggen, de Zwarte Pietdiscussie en de wijze waarop met demonstraties wordt omgesprongen en tevens de door de dienst weggemoffelde 'incidenten' van 30 april 2009, 9 april 2011, en 17 juli 2014 in ogenschouw neemt, kan alleen maar concluderen dat de dreiging en angst zijn vergroot en de analyse en de context nog minder is geworden.

De rest van DTN-19 bestaat uit een herhaling van de argumentatie ten aanzien van de verlaging van het dreigingsniveau en de vertrouwde onderwerpen ten aanzien van een grote verscheidenheid van terreurvelden. Zo passeren het beleid ten aanzien van radicale dan wel terroristische uitingen op het internet, dat door de coördinator het jihadistische internet is gedoopt, migratie maatregelen als grenstoezicht en toezicht op kennismigratie, CBRN-middelen, zelfgemaakte explosieven, cameratoezicht in het openbaar vervoer (CTOV) en de bodyscanners in het kader van de beveiliging van de burgerluchtvaart de revue. De coördinator noemt de aanpak radicaliseringshaarden, de stalking door de overheid van organisaties, niet specifiek, sinds DTN-17 is dit van het menu verdwenen en komt alleen nog even ter sprake in DTN-29.

Nieuw is een speciale paragraaf over "reisbewegingen naar trainingskampen en strijdgebieden." In voorgaande DTN's was dit onderdeel van of het internationale deel of het Nederlandse profiel. De aandacht heeft te maken met de arrestatie van vier Nederlandse jongeren in Kenia die waarschijnlijk naar Somalië wilden vertrekken en de arrestatie van een Somaliër op 8 november 2009 op verzoek van de Verenigde Staten. De man, Mahamud Said Omar wordt in 2011 aan de VS

uitgeleverd en in 2013 veroordeeld voor ondersteuning van al-Shabaab. Mahamud's broer twijfelt aan de schuld van zijn broer en denkt dat hij er is ingeluisd. Somalische clanstructuren bieden weinig helderheid ten aanzien van wat er precies is gebeurd, iets dat eind 2010 ook in Nederland duidelijk wordt bij een grote arrestatiegolf van onschuldige burgers.

En dan komt de dienst met de mensenrechtenparagraaf. In DTN-17 waren mensenrechten en terrorisme ook al ter sprake gekomen, maar toen was de illusie nog dat het om het beschermen van mensenrechten ging bij terrorismebestrijding. In DTN-19 maakt de coördinator aan die droom een eind. De dienst rept nog wel iets over de bescherming van mensenrechten bij terreurbestrijding maar het is vooral dat "het bestrijden van terrorisme noodzakelijk is ter bescherming van mensenrechten." In dezelfde alinea schrijft de coördinator dat Nederland en de dictatuur Algerije een gedeelde visie hebben op radicalisering en dat beide landen werken aan de "integratie van mensenrechten in antiterrorismestrategieën." Welk standpunt de NCTb heeft ten aanzien van mensenrechten wordt niet duidelijk uit de tekst, maar de samenwerking met de dictatuur Algerije zegt misschien genoeg over dat standpunt.

Conclusie DTN 2009

Een nieuwe coördinator een nieuwe wind? Helaas, met de komst van Akerboom worden er wel nieuwe accenten gesignaleerd, maar in wezen gaat het oude wijn in nieuwe zakken. Akerboom breekt niet met het vertoog van Joustra, ook al heeft Akerboom een andere ambtelijke carrière doorlopen. Zo volgt de beschrijving van het IKEA complot de lijnen van vier jaar dienst. We zijn door het oog van de naald gekropen, een bus vol explosieven was op weg naar Amsterdam, zeven brute arrestaties, Amsterdam Zuidoost ontruimd en afgesloten en niets aan de hand, een telefoontje uit Brussel was genoeg voor een mediahype en zeven getraumatiseerde en gestigmatiseerde terreurslachtoffers. Akerboom heeft zijn plek veroverd in zijn eerste DTN. Toch is duidelijk dat Akerboom een andere coördinator is. Hij zet dan wel de samenwerking met foute regimes voort en timmert verder aan het buiten rechtsstatelijk optreden van de NCTb en zijn aanverwante diensten, Akerboom is wel een politieman die meer gewend is dan de ambtenaren Joustra en Schoof. Enig gevaar is hem niet vreemd en hij komt niet uit de Haagse stolp dus daar waar zijn voorganger en opvolger reële aanslagen en grote spanningen zagen, probeert de nieuwe coördinator langzaam toe te werken naar een verlaging van de dreiging. Dit bereikt Akerboom door in DTN-17 en DTN-18 het gevaar aan te dikken en tegelijkertijd het salafistische gevaar te ontmaskeren. Alleen de dierenrechtenactivisten gooien roet in het eten, ook al worden enkele gearresteerd. Andere

mensen blijven actie voeren en demonstreren. Toch gaat het te ver om de dreiging substantieel te houden met een verwijzing naar demonstrerende dierenrechtenactivisten. Akerboom verlaagt dan ook het niveau in het laatste dreigingsbeeld van 2009. Die verlaging is cosmetisch, want de taal zal in de jaren die volgen niet veranderen.

2010 de solistische dreigende dienst weet wel raad met eenlingen

DTN-20 / 7 april 2010

Na de storm van de substantiële dreigingsjaren zou je verwachten dat in de beperkte jaren de toon anders is. Voor een deel is dat zo, maar een vergelijking tussen een substantieel geschreven dreigingsanalyse en een beperkte laat een indruk van eenzelfde angst gevoel achter. De inleiding van DTN-20 draagt de titel kern-DTN20, alsof ook Akerboom zich wil meten aan de kern Al Qa'ida zoals de dienst haar tegenstander pleegt te labelen. In deze inleiding stelt de coördinator dat "de kans op een aanslag tegen Nederlandse belangen wel groter is in enkele landen en regio's waar aan Al Qa'ida gerelateerde groeperingen opereren." Nu is dit op twee manieren op te vatten, of het is groter dan in de vorige DTN of het is groter dan elders, bijvoorbeeld Nederland. Dit laatste is een nogal open deur, want geweld is in landen als Pakistan, Afghanistan en Irak veel meer voor de hand liggend dan in Nederland.

Rule of law is in de meeste van die landen geen staande praktijk en westerse inmenging heeft daar ofwel geen verandering in aangebracht ofwel de zaak verergert. Tuurlijk dreiging analyseren is een lastige afweging, maar feiten helpen in ieder geval om inzicht te geven in wat er werkelijk aan de hand is. Een zin als "op internationaal niveau heeft het incident 'Detroit' het zicht vergroot op kwetsbaarheden van de complexe keten van terrorismebestrijding en daarmee gepaard gaande beperkingen," geeft niet alleen geen inzicht in de aard van de dreiging, maar wakkert angst juist aan. Wat is de complexe keten, en hoezo beperkingen van de terreurbestrijding van de dienst? In de internationale analyse wordt het incident 'Detroit' verder geanalyseerd. Naast het 'Detroit-complot' is er het 'Deense spotprentencomplot', wat ook verder geanalyseerd wordt in het internationale deel. De coördinator schrijft er wel over dat het complot de "vasthoudendheid van jihadisten" onderstreept. Hij stelt dat het complot "na een periode van relatieve rust de dreiging vrij 'onverwacht'" opspeelde, terwijl de Denen al lang op de hoogte waren van de positie en het denken van de dader.

Ook hebben jihadisten "voor westerse begrippen een lange tijdshorizon" en "dit perspectief kan ook voor Nederland relevant zijn." Wat de relevantie is, schrijft de coördinator niet. De dienst lijkt te willen stellen dat we altijd en overal alert moeten zijn. In wezen stelt Akerboom dat we in een oorlogsgebied leven, met bijbehorende spanning en angst. Hoe dit gekeerd gaat worden, is blijkbaar niet onderdeel van de bestrijding, want het is een complexe keten. Een keten waar Detroit, Denemarken en Nederland direct aan elkaar gekoppeld zijn. De coördinator schrijft dat "na de neergang van terrorisme van eigen bodem in Nederland, er inmiddels sprake is van een toename van home grown-terrorisme van Amerikaanse

bodem." Of de coördinator bedoelt dat de onderbroeken terrorist in Amsterdam is doorgelaten is onduidelijk.

Welk terrorisme in Nederland en de VS de coördinator bedoelt, is ook niet helder. Naast de zelfontbrander en de lone-wolf is er nu de home growner, maar hoe dit te duiden wordt ook niet helder. Akerboom stelt dat "deze verschuiving ook voor Nederland onderstreept dat er ondanks een onveranderd dreigingsniveau wel degelijk belangrijke ontwikkelingen met vergaande implicaties plaatsvinden. Tegelijkertijd gaat hiervan het signaal uit dat dergelijke accentverschuivingen in een voor sociale processen vrij korte periode ook op het dreigingsbeeld kunnen doorwerken." Belangrijke ontwikkeling, vergaande implicaties, korte periode, de bom staat op ontploffen. En ja hoor, "de laatste tijd is er sprake geweest van een reeks – van elkaar losstaande – incidenten rondom potentiële jihadisten." Toch is het dreigingsbeeld beperkt. Wat wil de dienst met deze driemaandelijke prozaische dreigingsexercitie?

DTN-21 / 18 juni 2010

Na de complexe keten van terrorisme lijkt de coördinator te begrijpen dat een beperkt dreigingsniveau ook echt beperkt is, hoewel de ambtenaren van de dienst misschien wel vastzitten in hun taalgebruik van de afgelopen jaren. DTN-21 opent met de stelling dat er niets aan de hand is: "Ook ten tijde van dit DTN zijn geen concrete aanwijzingen voor aanslagen tegen Nederland bekend geworden." Toch moeten we angstig blijven want er zijn "transnationale netwerken" en de dreiging "zou zich vooral kunnen manifesteren via uit trainingskampen of strijdgebieden terugkerende Nederlandse of Europese jihadisten." Terugkeerders waren er al in 2010 en de dreiging heeft allerlei slagen om de arm, het "zou kunnen" omdat "het risico bestaat dat dreigingen uit deze hoek lang onzichtbaar zijn voor inlichtingen- & veiligheidsdiensten." Het is eigenlijk vreemd dat de dienst al twee DTN's stelt dat "lokale netwerken in Nederland zwak en leiderloos" zijn, er geen aanwijzingen zijn dat er aanslagen op de rol staan en dat de dreiging beperkt is, maar wel een dreigingsanalyse schrijven waarbij de indruk ontstaat dat er elk moment een bom kan ontploffen of een gewapende man al schietend de supermarkt in kan rennen.

Zo ontstaan zinnen als: "Er is wel sprake van contacten tussen Nederlandse jihadisten en professionele transnationale jihadistische netwerken elders in de wereld. Op deze wijze kunnen die transnationale netwerken voet aan de grond krijgen in Nederland." Transnationale netwerken willen voet aan de grond krijgen in Nederland, maar de 'Nederlandse jihadisten' willen vooral naar "Afghanistan, Pakistan en Somalië." Een Nederlander, de in Duitsland opgegroeide Danny R. wordt in Waziristan gedood door Pakistaanse troepen. De coördinator meldt:

“Onlangs nog is een jihadist met de Nederlandse nationaliteit, die in Duitsland opgroeide, omgekomen tijdens een vuurgevecht met Pakistaanse troepen in Pakistan.” Verder geen uitleg, want in de oorlog tegen de terreur is er geen wens meer om te begrijpen wat er aan de hand is. Het verhaal van Danny R. lijkt simpel, hij is de tegenstander en nu is hij dood. Hetzelfde simplisme klinkt door in de zin over “de wens van Al Qa’ida in Irak om tijdens het WK Nederlandse en Deense teams of supporters te treffen.”

Dit zou in een niet nader omschreven document staan. Is dit echt of hoe moet dit geanalyseerd worden? Wat is de waarde, wat betekent dit? In een paragraaf boven de Nederlandse dreiging is er veel meer nuance in het verhaal aangebracht: “Op het jihadistische internet werden in de afgelopen periode diverse postings aangetroffen waaruit de belangstelling blijkt van jihadisten om een aanslag te plegen op het WK voetbal 2010 in Zuid-Afrika. Het is niet ongebruikelijk dat jihadisten speculeren over aanslagen op grote Westerse (sport)evenementen. Zo kunnen (sport-)delegaties en supporters van specifieke nationaliteiten worden getroffen en kan de media-aandacht en live-uitzending de impact van een aanslag vergroten. Dergelijke speculaties betekenen niet automatisch dat ook daadwerkelijk aanslagen te verwachten zijn. De inschatting is dat de zelfstandige slagkracht van Al Qa’ida in Irak voor een complexe aanslag in Zuid-Afrika gering is.” Het is als dreigen, trollen, soms zelfs uitgeprint en offline verspreid, maar wat betekent het in werkelijkheid? En wat is die werkelijkheid dan? Van een dienst die een dreigingsbeeld produceert verwacht je een analyse niet een veronderstelling dat er iets kan gebeuren.

De dienst ziet een verstoring van een lezing “van de Nederlandse dichter Benno Barnard” als een daad van terrorisme en vreest tevens voor besmettingsgevaar. “Gebleken is dat Nederlandstalige Belgische salafisten op het internet contact onderhouden met salafisten in Nederland. Dat contact kan in de toekomst mogelijk leiden tot een meer georganiseerd verband van activistisch-salafistische jongeren in Nederland, zoals Sharia4Belgium in België is.” Wat is het gevaar eigenlijk van deze radicale jongeren. Is hun provocatie meteen terrorisme? Vraag is of die hyper aandacht voor verstoringen, veronderstellingen, internetpostings, geruchten, het “project Illegal use of the Internet”, andere wensen/verlangens van mogelijke jihadistische groeperingen van de dienst wel enig nut heeft als basale veiligheidsmaatregelen niet in acht worden genomen. Het drama op 30 april 2009 maakt dit duidelijk en het is ook opvallend dat dit in het eerste DTN na het incident/de aanslag niet genoemd wordt.

In de laatste DTN van 2009 schrijft de dienst: “Zelfs individuen kunnen komen tot blind geweld tegen ons politieke en maatschappelijke bestel, zoals op Koninginnedag maar al te pijnlijk duidelijk is geworden. Er is dus alle reden om waakzaam te blijven.” Tot een diepere analyse komt de

coördinator niet, uiteindelijk zal er een eenlingenbeleid worden ontwikkeld, maar dat zal eerder dreigingsverhogend zijn dan daadwerkelijk iets oplossen. In DTN-21 meldt de NCTb dat de viering in 2010 goed is verlopen en dat de "Coördinator Bewaken en Beveiligen aan het lokaal bevoegd gezag advies heeft gegeven." De indruk bestaat dat de NCTb na het drama van 2009 is benaderd om het allemaal beter te coördineren want dat is haar taak.

Dit is echter vreemd aangezien vanaf DTN-0, het nulnummer van de dreigingsbode van de dienst, de coördinator het al over bewaken en beveiligen heeft. Het onderwerp komt terug in DTN-0, DTN-1, DTN-5, DTN-7, DTN-9, DTN-11, DTN-13, DTN-15, DTN-17, DTN-19 (alle voortgangsrapportages terrorismebestrijding), alsof de dienst wil zeggen dat papier geduldig is. Resultaat van dit 'bewaken en beveiligen' van de dienst is dat tijdens de Nationale Dodenherdenking op de Dam op 4 mei 2010 iemand met een schreeuw een nationale paniek kan ontketenen, om vervolgens behandeld te worden als de grootste terrorist met bijgaand lang voorarrest en straf. En ondanks alle dreigingstaal en grote gevaren in de wereld van de jihad wandelt Alberto Stegeman opnieuw met een fles explosieve vloeistof Schiphol binnen. Twee jaar eerder had hij dat ook al gedaan en opnieuw houdt de dienst de "procedures voor de beveiliging op Schiphol tegen het licht." Wie alleen naar de jihadisten kijkt en die groter maakt dan zij in werkelijkheid zijn, creëert angst voor de duivel en minacht basale veiligheid van burgers.

DTN-22 / 13 september 2010

De constructie van het dreigingsbeeld is een ideologische onderneming die twee elementen omvat. Ten eerste is er het bestempelen van bepaalde zaken als dreiging en andere niet en daarnaast is het een taalkundige exercitie. De dienst presenteert dreiging als een wetenschappelijke afweging, maar keuze van onderwerpen, woorden en het constante gebruik van de voorstelbaarheidsthese erodeert waarheid en vervormt de DTN's tot oorlogspropaganda. DTN-22 stelt bijvoorbeeld in de derde zin dat "het profiel van Nederland nog steeds blijft passen in het internationale jihadistische vijandbeeld," alsof Nederland een neutrale, onpartijdige entiteit is. De vijfde zin schakelt over op de creatie van een onzekere wereld, met onzekere dreiging en onzekere afloop: "Het gist steeds meer in een breed scala aan landen, waardoor het dreigingsbeeld diffuser is geworden." Er is zelfs geen specifiek land te noemen. De inleiding vervolgt met de ideologie van Al Qa'ida en de belangen van het westen, als zou de ideologische strijd eenzijdig zijn. Heel langzaam zijn we de wereld van Tolkien in gewandeld waar de Hobbit (Nederland) strijdt tegen binnenlandse netwerken die helaas "leiderloos en weinig doelgericht

zijn" waardoor ze geen bedreiging vormen en "transnationale netwerken" die Nederland "een aantrekkelijk en legitiem doelwit" vinden, maar onbestendig en diffuus zijn waardoor er ook niets gebeurd.

Regelmatig worden in de DTN's de nar van de vrijheid van meningsuiting, Geert Wilders, opgevoerd. Ook nu weer met onder andere zijn voornemen "om Jordanië voortaan Palestina te noemen" en zijn voornemen om "op 11 september 2010 tegen de vestiging van een islamitisch cultureel centrum en moskee nabij «Ground Zero» in New York" te spreken. De wereld wordt geportretteerd als het rijk tussen goed en kwaad. De Nederlandse werkelijkheid met haar nar en de jihadistische wereld van massa's die "op een bekende jihadistische website" Wilders bespreken zonder "concrete bedreigingen tegen Nederland of tegen de PVV-leider." Er klinkt enige teleurstelling in de tekst door, maar "de PVV-leider en Hirsi Ali worden wel genoemd in een «hitlist» van personen in het jihadistische internetmagazine *Inspire* met de kop «The dust will never settle down», vergezeld van de afbeelding van een pistool." Het intro van de nieuwe eindeloze serie van Peter Jackson eindigt een beetje onverwacht in een genuanceerde scene waarbij een 'terugkeerder' toch niet aan alle verwachtingen voldoet: "Tot nu toe zijn er in Nederland slechts in zeer beperkte mate «terugkeerders» gesignaleerd. Daarnaast is het niet zo dat iedere terugkeerder ook een dreiging vormt." De spanning daalt verder naar een dieptepunt als "twee nieuwe Nederlandse jihadistische sites qua inhoud en vorm niet veel af wijken van reeds bestaande." Opnieuw trachten ze "de jihadistische ideologie te verspreiden" en gaat het om "klassieke strijdgebieden" en niet om "Nederland (of België)," schijnbaar de stille hoop van de coördinator.

Gelukkig kan de coördinator onder het kopje 'gewelddadige radicalisering en polarisatie' enkele alarmerende rapporten aanhalen over de voedingsbodem die onder "Somalische, Pakistaanse, Koerdische en Molukse bevolkingsgroepen in Nederland voor radicalisering bestaat, wat bij enkelen zou kunnen uitmonden in extremisme." Een van de onderzoeken die de coördinator als basis gebruikt voor deze stelling is een verkennend onderzoek, 'Voedingsbodem voor radicalisering bij kleine etnische minderheden in Nederland', dat tot conclusies is gekomen via een literatuurstudie en een niet representatieve steekproef "om zagezegd het percentage geradicaliseerde personen vast te stellen." De dienst presenteert het onderzoek als wetenschappelijk. Tot DTN-22 werd er gesproken van "radicalisering en polarisatie", vanaf september 2010 is het "gewelddadige radicalisering en polarisatie." Volgens de NCTb kan een "potentieel »trigger event«" voor die gewelddadige radicalisering en polarisatie "de Israëlische militaire actie tegen een Turks schip met goederen voor Gaza" zijn. De dienst is beducht voor een aanslag want dit "leidde tot heftige reacties op het internet, maar "nog niet tot geweld." Akerboom vergat te vermelden dat Israël het Turkse schip Mavi Marmara in internationale wateren enterde en dat daarbij negen opvarenden door

de Israëliëische militairen werden vermoord. Gewelddadige radicalisering in de eigen Hobbit wereld. Het extremisme heeft zich bij de dienst verdiept.

DTN-23 / 17 december 2010

In de internationale analyse wordt dieper ingegaan op het Stockholm plot, de bompakketten en andere volgens de coördinator "jihadistische intenties of voornemens om westerse doelen te treffen." De dienst spreekt ook over een "decor van diverse, soms verwarrende berichten over terroristische dreiging tegen diverse Europese landen." Een decor waar de NCTb blijkbaar figurant in is of deels meeschrijft aan dreigingsscenario's, want volgens de dienst zorgen die verwarrende berichten ervoor dat "het Nederlandse dreigingsbeeld zorgelijk is." Dit lijkt vooral door "de herfsteditie" van *Inspire* te komen, "het Engelstalige jihadistische webmagazine" waarin "Nederland enkele malen is genoemd als potentieel doelwit van een aanslag, door de leiders van zowel de Pakistaanse als de Afghaanse Taliban." Waarschijnlijk bedoelt de coördinator de Taliban, maar in het licht van de Hobbit is het een mooie verschrijving.

Inspire interviewt Wali ur Rehman, een leider van de Pakistaanse Taliban (Tehrik-i-Taliban Pakistan, TTP), die zegt Nederland "met prioriteit 'een lesje te leren'" waarbij prioriteit niet tussen aanhalingstekens is geplaatst en lesje leren wel. Dat Wali ur Rehman niet echt haast maakt met het lesje leren blijkt uit het feit dat er "geen aanwijzingen zijn dat de TTP voorbereidingen treft voor een aanslag tegen Nederland of Nederlandse belangen." Waarom de coördinator het Nederlandse publiek op dit interview wijst is onduidelijk. Ook een interview met een woordvoerder van de Afghaanse Taliban, Zabiullah Mujahid, in de *Volkscrant* passeert de revue. In de inleiding van het DTN was *Inspire* nog de bron, bij dreiging tegen Nederland is de *Volkscrant* de bron. Zabiullah Mujahid waarschuwt Nederland en "indien Wilders erin zou slagen het parlement te manipuleren tot het aannemen van "meer anti-islamitische wetgeving" zou Nederland in aanmerking komen voor een aanslag," zou de woordvoerder hebben gezegd.

Het blijkt allemaal wat minder spontaan dan in eerste instantie is gepresenteerd, want "Mujahid werd expliciet naar zijn mening over Nederland gevraagd en kwam dus niet spontaan tot zijn waarschuwing." Vraag is ook of de woordvoerder weet waar Nederland ligt, daar was in het verleden verwarring over, en tevens zijn er "geen indicaties die wijzen op voorbereidingen van een aanslag tegen Nederland of zijn belangen in het buitenland." Deze twee interviews vullen de paragraaf 'Nederland als doelwit genoemd'. Of beide heren ook daadwerkelijk enigszins belangrijk zijn in beide bewegingen en in het verleden uitspraken hebben gedaan die van belang waren, wordt niet geanalyseerd. Waarom de Taliban wordt opgevoerd als mogelijke bedreiging terwijl Nederland zich juist heeft

teruggetrokken uit Afghanistan is een bewijs voor de "voor westerse begrippen lange tijdshorizon" van de jihadisten zoals door Akerboom in DTN-20 is uitgelegd.

De horizon van de dienst is niet al te lang. Drie maanden eerder schreef hij over het gevaar van radicalisering bij Molukse gemeenschappen, maar of die degenen zijn die terroriseren is de grote vraag. In DTN-23 beschrijft de dienst "bekladding, vernieling, brandstichting en met een vuurwapen op een moskeedeer schieten bij diverse gebedshuizen in Nederland (Molukse kerken, enkele moskeeën) waarbij niet kan worden vastgesteld of ideologische overwegingen een rol spelen." En dit vernauwde bewustzijn van de NCTb herhaalt zich bij de paragraaf weerstand. Plots omarmen de dienst en haar evenknie de AIVD het Salafisme. "De studie bevestigt de visie van AIVD en NCTb, dat de salafistische gemeenschap in Nederland geen voedingsbodem voor jihadistisch terrorisme vormt," terwijl de dienst tot zeker DTN-17 moord en brand schreeuwde en overal salafisten zag die moskeeën overnamen en radicaliseerden.

Zonder de salafisten en de leiderloze nationale netwerken moet de coördinator op zoek naar nieuwe bronnen van polarisatie en de rechter bedient hem op zijn wenken. "Verder werd de Arabisch-Europese Liga (AEL) in augustus 2010 in hoger beroep veroordeeld voor het publiceren van een cartoon die suggereert dat de Holocaust een joods verzinsel is. De veroordeling leidde tot verongelijke reacties bij onder andere AEL zelf en de Hizb ut-Tahrir (HuT). In dezelfde periode besliste het Openbaar Ministerie om niet over te gaan tot vervolging van de cartoonist Gregorius Nekschot wegens discriminatie. AEL en HuT, maar ook veel anderen, getuige reacties op internet, zien hierin ongelijke behandeling en discriminatie van moslims." Verongelijke reacties en opmerkingen over discriminatie zijn geen polarisatie, ook al wil de dienst dit graag zo labelen. Het zijn eerder tekenen van een groeiend extremisme bij de dienst, een onvrede over mensen die zich kritisch opstellen ten aanzien van de Nederlandse staat.

Bij gebrek aan 'echte terroristen en terreurgroepen' die allemaal worden vrijgesproken (de Irakese Nederlander Wesam al Delaema, de jongeren die op weg waren naar Somalië, Stichting Al Aqsa), richt de dienst zich op de eenlingen. Die krachtmeting kan de coördinator gemakkelijk aan. Na 30 april 2009 en 4 mei 2010 volgde nog de waxinelichthoudergooier Erwin Lensink tijdens Prinsjesdag op 21 september 2010. Los van de zeer zware maatregelen van voorarrest, psychiatrisch onderzoek en andere justitiële medische maatregelen die de eenlingterroristen te verduren kregen, tuigen de coördinator en aanverwante diensten een scala van maatregelen op. "Derhalve is onlangs het project Solistische Dreigers gestart. Zo zal ten eerste vóór 1 januari 2011 binnen het KLPD een pilotteam Solistische Dreigers zijn opgestart. Er wordt wetenschappelijk onderzoek geïnitieerd naar de wijze waarop ongekende dreigers aanslagen plegen en de mogelijkheden van vroege signalering. En er wordt onderzocht of het

mogelijk is de zogenaamde – vaak jongere – ‘straattaaldreigers’ door middel van een voorlichtings- en bewustwordings-campagne te ontmoedigen.”

In DTN-24 wordt het solistische dreigers-frame meteen toegepast in het terreurbeeld. Nadat in Tuscon (Arizona, de Verenigde Staten) op 8 januari 2011 een schietpartij plaats vindt, “waarbij een 22-jarige man een congreslid door het hoofd schoot, zes omstanders doodde en nog eens dertien mensen verwondde, zijn ook de Verenigde Staten weer eens pijnlijk geconfronteerd met het verschijnsel van de ‘solistische dreiger’. De dienst weet wel raad met deze eenlingterroristen en stelt dat “systeemhaat, in combinatie met een geloof in samenzweringstheorieën, persoonlijke stoornissen of traumatische ervaringen” de oorzaken zijn. Amerika kent echter een traditie van al dan niet willekeurige schietpartijen waarvan het bloedbad op de Columbine High School van 20 april 1999 misschien wel de bekendste is.

Met de focus van de terreurdienst zelf is het vervolgens zelf slecht gesteld want, na Koninginnedag, dodenherdenking en Prinsjesdag, volgt de winkelcentrumslachting van een solistische dreiger op 9 april 2011 in Alphen aan de Rijn. De dienst rept er met geen woord over. In het eerste DTN na het drama in Alphen aan de Rijn schrijft de coördinator dat “Koninginnedag dit jaar weer veilig en bovenal feestelijk is verlopen” en dat de dienst alleen maar “personen van de limitatieve lijst” beschermd. “Nationale evenementen zijn evenementen die worden bezocht door personen van de limitatieve lijst én waarbij het nationale belang centraal staat én het karakter van het evenement een specifieke of verhoogde druk op de bewaking en beveiliging kan geven” oftewel “Koninginnedag (daar waar de koning is), de Nationale Herdenking, Veteranendag en Prinsjesdag.” De mensen die werden vermoord bij het drama van Alphen aan de Rijn stonden niet op de “limitatieve lijst” en waren dus niet belangrijk genoeg voor de dienst NCTb.

Conclusie DTN 2010

Een verlaagd dreigingsniveau wil niet zeggen een rustiger vaarwater. De elementen van een gespannen dienst blijven in het DTN hangen. Kern Al Qa'ida is er nog steeds en ook de complexe keten van terrorismebestrijding. Welke gevaarlijker is maakt de coördinator niet duidelijk, maar de complexe keten heeft in DTN-20 meer ellende aangericht dan de kern. Detroit, de onderbroekenbommenman, zou een voorbeeld zijn van de kwetsbaarheden van de keten, maar wie het spoor van Umar Farouk Abdulmutallab volgt kan alleen maar concluderen dat de man een knalrood T-shirt aan had met de tekst: ‘Ik ben een terrorist en ga zo een aanslag plegen.’ Ditzelfde geldt voor de heer Geele in

Denemarken gezien de uitgebreide voorkennis van de Deense inlichtingendienst. Vraag is dan of het om kwetsbaarheden gaat of om het in gevaar brengen van de bevolking. En dat brengt weer 30 april 2009 in herinnering, een 'incident' dat in de dreigingsbode niet ter sprake komt, al worden Karst Tates en later de Alphense schutter, de theelicht houdergooier en de damschreeuwer wel gebruikt voor een nieuw programma ten aanzien van de solistische dreigers waar natuurlijk bierflessengooier jakhals Erik van DWDD niet bij hoort. En die eenlingterroristen of solistische dreigers moeten worden aangepakt door een "pilotteam solistische dreigers" dat "vóór 1 januari 2011" moet zijn opgestart. Drie maanden later slaat Tristan van der Vlis hard toe in Alphen aan de Rijn en toont eens te meer aan dat mensen indelen in eenlingterroristen, jihadistische netwerken en radicale moslims uitmondt in meer dreiging, meer angst en meer gevaar en niet in meer veiligheid. Basale procedures en meer transparantie hadden meer voor de veiligheid gedaan in Alphen dan een dienst. De eenlingen, netwerken, moslims en anderen zijn voorbeelden van de drang van de NCTb om de wereld in te delen in een goed en slecht deel. De dienst gaat zo ver in die bipolaire benadering dat zelfs 'wetenschappelijk' onderzoek wordt gepresenteerd over vermeende radicalisering van diverse bevolkingsgroepen zoals Somalische, Pakistaanse, Koerdische en Molukse Nederlanders (DTN-22). Onderzoek dat gebaseerd is op een literatuurstudie en een niet representatieve steekproef. Uiteindelijk blijft van het onderzoek weinig heel, maar het leed dat de diverse bevolkingsgroepen is aangedaan is al geschied. Dit leed is tweeledig, ten eerste wordt geïnsinueerd dat de bevolkingsgroepen aan het radicaliseren zijn en daar blijkbaar niets tegen doen. Ten tweede werd de Molukse gemeenschap in DTN-23 getroffen door "bekladding, vernieling, brandstichting en schoten op de deur." Die 'incidenten' passen weer in het frame van de polarisatie van de dienst en bevestigen indirect de radicalisering van de Molukse gemeenschap. Zo draagt de terreurcoördinator bij aan de ontwrichting van de samenleving, terwijl zowel het 'wetenschappelijk' onderzoek als de terreurbode twijfelachtige documenten zijn. De dienst lijkt er niet om te malen. Zorgvuldig afgewogen analyse is niet aan de terreurdienst besteed.

2011 ambtenaartje in lala dreigingsland

DTN-24 / 18 maart 2011

Door alle oorlogstaal van de dienst sneeuwt het dreigingsniveau onder. Het lijkt substantieel, maar dat is alleen de gevoelsdreiging, in werkelijkheid houdt de coördinator het op beperkt. Zo start de coördinator DTN-24 met "die zorgelijke ontwikkelingen." Dit zijn berichten op het internet en arrestaties in Europa want er is "geringe dreiging van binnenlandse jihadistische netwerken." Het is elke keer onduidelijk of die netwerken er überhaupt zijn. Op de Europese arrestaties wordt in de internationale analyse ingegaan. Of Nederland nu actief is in Afghanistan of niet, "afnemende militaire betrokkenheid in Afghanistan en de politiemissie in Afghanistan dragen bij aan het internationale profiel van Nederland." Dit komt tot uitdrukking in het media optreden van bijvoorbeeld de woordvoerder van de Afghaanse Taliban, die zou zich "in december en januari driemaal tot Nederland gericht" hebben. Dit is waarschijnlijk Zabiullah Mujahid die door de *Volkskrant* is geïnterviewd. Wat de woordvoerder naast het *Volkskrant* interview heeft gezegd is onduidelijk. Daarnaast haalt de dienst twee niet nadere genoemde individuen aan die op "een prominente Arabischtalige jihadistische website een posting hebben geplaatst waarin onder andere Nederland wordt genoemd als legitiem doelwit voor jihadisten." Een analyse van de waarde van de postings geeft de coördinator niet en hij vertelt ook niet hoe serieus de dreigementen genomen moeten worden.

Die postings en de jihadisering van het internet baren de coördinator al jaren zorg. In DTN-24 stelt hij: "De rol van het internet vormt al jaren een belangrijke dimensie van de jihadistische dreiging. Het internet is immers een cruciaal middel voor jihadisten." Accounts bij Facebook, Youtube en andere internetmultinationals worden door de coördinator gekoppeld aan "de geest van het jihadistische discours op het internet." Die jihadisering was ook geconstateerd bij Somalische Nederlanders in DTN-22 (september 2010) en wordt in DTN-24 bevestigd door een rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek: "De uitkomsten bevestigen het beeld van een voedingsbodem voor radicalisering." Het lijkt even of de Somalische gemeenschap op ontploffen staat als op 24 december 2010 "twaalf personen van Somalische afkomst" worden gearresteerd. De eigenaar van een belwinkel ziet voor zijn ogen dat zijn winkel door het arrestatieteam aan stukken wordt geslagen alsof het hooligans van de overheid zijn. Volgens de coördinator zouden er aanwijzingen zijn dat er op 24 of 25 december 2010 een aanslag gepleegd zou gaan worden.

De AIVD had op basis van een anonieme tip een ambtsbericht getypt en het openbaar ministerie en politie arresteerden vervolgens mensen die

werden verdacht van terrorisme. Het doet allemaal denken aan vele voorgaande voorbeelden zoals het Ikea plot op 12 maart 2009 (zeven mensen gearresteerd, een dag cel) of het Rotterdamse complot van juli 2005 (vijf volwassenen en een kind gearresteerd, zes dagen cel). De Somalisch Nederlandse hype die begon met een verkennend onderzoek, een zorgelijk rapport, een brute inval en arrestaties eindigde in DTN-26. Daarna keerden de geradicaliseerde Somalische Nederlanders niet meer terug in de dreigingsanalyses, de hype was over. De dienst drijft op hypes zoals de hedendaagse journalistiek van een flinke hype houdt.

En Wilders en andere parlementariërs bedienen de coördinator op zijn wenken. "Het publieke en politieke debat over kwesties als integratie, immigratie en islam kende ook in de afgelopen periode op verschillende momenten scherpe kanten. Een terugkerend thema daarbij is het verbod op gelaatsbedekkende kleding, in de volksmond het 'boerkaverbod' genoemd." Volgens de NCTb is het een "gevoelig thema". Niet voor politici, opiniemakers of de dienst zelf, maar voor "jihadistische personen en organisaties." Volgens de coördinator schuwden jihadisten in Frankrijk "foutieve voorstellingen, manipulatie en opruiing niet." Politici, opiniemakers of de dienst zelf maakten zich daar natuurlijk niet schuldig aan. Zoals bij de groep Shariah4Holland. De groep is nog maar net opgericht of de coördinator neemt ze op in zijn terreurbode: "Op 13 december 2010 werd op het internet 'Shariah4Holland' gelanceerd." Zeker geen "foutieve voorstellingen, manipulatie en opruiing" van de dienst, alleen roept de "groep niet op tot gewelddadige activiteiten." Waarom wordt de groep dan toch aangemerkt als terroristische organisatie?

DTN-25 / 17 juni 2011

Na ruim zes jaar dreigingsbeelden is er geen weg meer terug. Nu plots schrijven dat het beeld groen is en dat er geen dreiging meer bestaat, is ongeloofwaardig. Het is vooral ongeloofwaardig omdat de coördinator zelf de dreiging keer op keer opkrikt, terwijl de gepresenteerde feiten slechts aangeven dat er in wezen niets aan de hand is. Want keer op keer is de dreiging van de al dan niet bestaande jihadistische netwerken in Nederland gering. Wat overblijft, is een soort lala dreigingsland, waar het natuurlijk altijd gevaarlijker kan zijn en er meer maatregelen moeten worden genomen, maar waar teruggaan niet meer mogelijk is. Nederland is in DTN-25 daarom niet meer een 'voorkeursdoelwit' maar een "gelegenheidsdoelwit." "Het besluit om een politiemissie naar de Afghaanse provincie Kunduz te sturen zou ertoe kunnen leiden dat in ieder geval Nederlandse belangen in Afghanistan explicieter in beeld komen als gelegenheidsdoelwit." Wat precies de definitie van gelegenheidsdoelwit is, maakt de coördinator niet duidelijk, maar het klinkt als een *drive-by shooting*. De aanslagpleger is onderweg naar Parijs en pakt terloops

Rotterdam er nog even bij. Of dit een positieve ontwikkeling is, wordt niet duidelijk. Voorkeursdoelwit lijkt beter omdat de gelegenheid zich altijd voor kan doen en de voorkeur waarschijnlijk niet, maar de dienst gaat verder niet in op het onderscheid. Voorkeur of gelegenheid, beide doelen zijn blijikbaar legitiem voor de jihadisten.

Voorkeursdoelwit van de dienst was lange tijd het salafisme, maar sinds DTN-23 niet meer. In DTN-25 is de Moslimbroederschap het gelegenhedsdoelwit: "Op langere termijn vormt de broederschap mogelijk wel een bedreiging van de democratische rechtsorde." Na DTN-25 komt de Moslimbroederschap niet meer terug tot in DTN-37. De coördinator houdt ook van gelegenhedsargumenten met als voorkeursdoelwit meer controle en registratie, vandaar dat hij sinds DTN-23 naast terroristen ook criminelen noemt bij "de (zelfgemaakte) explosieven" (haakjes van de overheid). De coördinator stelt dat dat "terroristische en andere criminele organisaties de potentie en onverminderde intentie hebben om explosieven in te zetten. Bij vrijwel alle terroristische aanslagen in West-Europa is gebruik gemaakt van zelfgemaakte explosieven." Bij de Madridaanslagen werd echter regulier dynamiet gebruikt, geleverd door een informant van de overheid. Bij London werden volgens de minimale informatie die er over de aanslagen beschikbaar is ook reguliere explosieven gebruikt. Daarnaast waren er allerlei exotische pogingen die mislukten, maar alleen Anders Breivik was in staat om genoeg kunstmest met nitraatzouten en benzine te verzamelen om een effectieve bom te bouwen. Bij veel maatregelen vindt dezelfde stoelendans rond het voorkeursdoelwit van de dienst plaats. Of het nu gaat om (zelfgemaakte) explosieven, financiën/witwassen, internetsurveillance en afsluiting (Notice and Takedown), of registratie van passagiersgegevens keer op keer wordt eerst gesteld dat de maatregelen nodig zijn voor de bestrijding van terrorisme maar gaandeweg gaat het niet meer om terrorisme maar om criminaliteit en weer later om geweldplegers en of radicale of dissidente groepen. Zo kwam het onderwerp van de Passenger Name Records (PNR) in DTN-11 op de agenda. In DTN-15 en DTN-17 werd expliciet terrorismebestrijding vermeld. In DTN21 sprak de Nederlandse overheid nog over "doelbinding, proportionaliteit en privacy van de reiziger." In DTN-25 is het al opgerekt tot "het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en zware criminaliteit (EU PNR)."

DTN-26 / 3 oktober 2011

De obsessie van de dienst met radicalisme, extremisme en vooral jihadisme leidt tot bizarre dreigingsbeelden. In DTN-26 van 3 oktober 2011 stelt de coördinator dat "de aanslagen in Noorwegen laten zien dat de binnenlandse terroristische dreiging in westerse landen niet alleen

wordt bepaald door jihadistisch terrorisme." Alles wordt langs de jihadistische meetlat gelegd. Er is jihadistisch terrorisme en "niet-jihadistisch terrorisme," zoals Akerboom Breivik definieert. En dan is er Alphen aan de Rijn, iets dat de coördinator over het hoofd heeft gezien en niet in zijn dreigingsbeeld heeft opgenomen, want dat past blijkbaar niet in het volledig gedichotomiseerde samenlevingsbeeld van de dienst. Bij die tweedeling is Breivik ook een lastige persoon want in principe is er de jihadistische wereld en 'onze wereld'. Gelukkig kan Breivik wordt gedetermineerd als een "geradicaliseerde eenling", een "verwarde eenling" of een persoon die uit is op "zijn'15 minutes of fame'." Dader Tristan van der Vlis past zeker niet in deze wereld van de NCTV, dus wordt hij weggelaten en keert slechts een keer terug als een soort voetnoot in DTN-28.

Akerboom beert de jihadistische wereld en de Breivik wereld te laten versmelten. De jihadi's willen naar jihadistische terreinen om te trainen. Zij zijn al radicaal en terrorist. "Nederlandse jihadisten of in Nederland wonende jihadisten blijven pogingen doen uit te reizen naar jihadistische strijdgebieden. Slechts een enkeling slaagt erin het gewenste strijdgebied te bereiken en aansluiting te vinden bij jihadistische structuren." Zij zien Nederland als een "legitiem doelwit". De coördinator is wel anders over de vele postings gaan denken: "Hoewel deze postings het profiel in jihadistische kringen van Nederland als vijand van de islam versterken, moeten zij vooral gezien worden als een manier om angst aan te jagen bij westerlingen." Akerboom is echter wel blij want "de postings versterken het profiel van Nederland in het algemeen en de PVV-fractievoorzitter in het bijzonder als vijanden van de islam," de oorlog tegen de terreur woedt gelukkig verder. Breivik onderstreept voor de dienst "ook nog eens de dreiging die kan uitgaan van geradicaliseerde eenlingen." De dienst gebruikt niet de term extreemrechts voor Breivik, "overigens kan Breivik niet worden gekarakteriseerd als een 'klassieke' rechtsextremist," ook geen woord over de toenemende polarisatie die ook door de dienst wordt aangewakkerd. Nee, de woordenschat bestaat uit "geradicaliseerde", "verwarde", en de analyse is simpel. "De terroristische aanslagen in Noorwegen leidden in Nederland, maar ook daarbuiten, tot een debat over in hoeverre het maatschappelijk klimaat heeft bijgedragen aan de daden van Breivik," schrijft de coördinator als analyse en dat op "dit moment in Nederland geen concrete aanwijzingen" zijn maar het "kan echter niet worden uitgesloten dat de ideeën en daden van Breivik een inspiratie kunnen zijn voor gefixeerde dan wel verwarde eenlingen."

Naast de jihadisten en de niet-jihadisten als Breivik heb je mensen die gebruik maken van hun democratisch recht op vrijheid van meningsuiting, manifestatie en vergadering. Zo zijn er mensen die zich inzetten voor dierenrechten, door de dienst gelabeld als "dierenrechtenextremisten". Zij hebben de "aandacht getrokken met acties tegen de KLM, omdat deze volgens de dierenrechtenextremisten samen met partner Air France betrokken zou zijn bij het vervoeren van apen ten behoeve van de

dierproefindustrie." Niet de dienst wil aandacht, maar de dierenrechtenactivisten, en er is volgens de NCTV helemaal niets mis met proefdieren want volgens extremisten vervoeren KLM en Air France proefdieren, en extremisten zijn per definitie fout en KLM en Air France zijn gewoon goed bezig. Ook vindt de coördinator het schandig dat er "videobeelden, die heimelijk zijn gemaakt, zijn gepubliceerd van vermeende misstanden in Nederlandse varkenshouderijen." De misstanden zijn "vermeend" en de videobeelden "heimelijk," allemaal zeer terroristisch volgens het denken van de dienst.

Naast de mensen die zich inzetten voor dierenrechten zijn er ook de mensen die zich inzetten voor vluchtelingen. Zij zijn de "asielrechtenactivisten en –extremisten" die "zich wederom richtten op bouwbedrijf BAM." BAM bouwt gevangenis voor vluchtelingen en in het verleden hebben mensen gedemonstreerd tegen BAM en zijn er enkele vernielingen aan bouwplaatsen geweest. Volgens de coördinator zijn die vernielingen door "asielrechtenactivisten en –extremisten" gepleegd, want zij gebruiken "extremistische methoden, zoals vernielingen." In DTN-27 zijn die "extremistische methoden" al uitgebreid tot "incidenten met een extremistisch karakter, zoals (kleinschalige) brandstichtingen" die de dienst noemt in het kader van "bijeenkomsten en openbare uitingen zoals (lawaai-)demonstraties." Tot slot zijn er nog mensen die demonstreren en volgens de politie "verharden" die demonstraties. De dienst wijdt er niet verder over uit, maar "het KLPD constateert dat de tegendemonstraties van linksextremistische actievoerders tegen rechtsextremistische demonstraties verharden en een toenemend gewelddadig karakter krijgen." Iedereen die aandacht trekt, protesteert, zaken aan de schandpaal nagelt ofdemonstreert is extremist in de ogen van de dienst. De woorden grondwettelijke rechten en mensenrechten staan niet in het vocabulaire van de extremistische dienst NCTV.

DTN-27 / 12 december 2011

Postings op het internet zijn een voortdurende bron van radicalisering en terrorisme voor de dienst. Na alle verhandelingen over Youtube films waarin Nederland werd genoemd als voorkeursdoelwit, gelegenheidsdoelwit of in ieder geval legitiem doelwit, bleek in DTN-26 plotseling dat die postings er vooral op waren gericht ons angst aan te jagen. Dat was aardig gelukt sinds 2005, want de dienst lijkt zonder de onthoofdingsvideo's geen angstverhaal in elkaar te kunnen zetten. In DTN-27 doet de coördinator een boekje open over de wijze waarop de vermeldingen op het "jihadistische internet" moeten worden bekeken. "Niet alleen het aantal vermeldingen, maar ook de inhoud daarvan en de invloed die de plaatser van het bericht heeft binnen de jihadistische gemeenschap wegen mee," zo analyseert de coördinator de jihadistische

GeenStijl. De dienst heeft "het jihadistisch internet" aan een grondig onderzoek onderworpen want in navolging van DTN-26 stelt de dienst dat "in algemene zin geldt dat dergelijke berichten vooral moeten worden gezien als een poging van jihadisten om angst aan te jagen bij hun vijanden, en om jihadistische medestanders te mobiliseren."

Akerboom gaat nader in op een herhaald "dreigement tegen de PVV-leider." Inhoud van het dreigement maakt de coördinator niet bekend ook niet of het precies dezelfde dreiging was van enige tijd geleden. Wel stelt de dienst dat er "ten aanzien van het hierboven genoemde dreigement geen informatie is dat de plaatser daarvan kan leunen op een specifieke autoriteit of inspirerende invloed op andere jihadisten." Onduidelijk is of dit goed of slecht nieuws is voor de heer Wilders. Of de identiteit van de "plaatser" bekend is is ook niet duidelijk en of de "plaatser" in het verleden dreigementen heeft geplaatst die werden uitgevoerd is ook niet onderzocht door de NCTV. Op dezelfde jihadistische GeenStijl vond de dienst "andere berichten over Nederland, zoals over sommige voorstellen van Nederlandse parlementariërs, die waren feitelijk van aard en bevatten geen dreigementen." Of deze berichten van dezelfde "plaatser" kwamen wordt niet vermeld en waarover de mededelingen gingen evenmin.

De korte verhandeling over de postings, voor de dienst een serieuze analyse, beëindigt de NCTV met de opmerking dat "uit voorgaande echter (nog) niet kan worden opgemaakt dat Nederland als doelwit minder prominent in beeld komt dan voorheen." De 'analyse' van de postings wordt gevolgd door een korte mijmering over de jihadreizen. Al jaren stelt de coördinator dat "jihadistische netwerken in Nederland beperkt in aantal zijn, los georganiseerd, en dat zij geen sterke leiders of duidelijke doelen hebben." Om toch een constant gevoel van terreur in stand te houden, wordt verwezen naar jihadreizen en de terugkeerders. "Hoewel er in 2011 wel meer signalen zijn over jihadreizigers uit Nederland (soms Nederlanders woonachtig in het buitenland), is het lastig vast te stellen of het aantal jihadreizigers daadwerkelijk stijgt," schrijft de coördinator over die mensen die afreizen naar landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. In het verleden noemde de coördinator nog specifieke bestemmingen als Afghanistan en Irak, maar met de intrede van de Arabische Lente is de gehele Arabische wereld bestemmingsgebied voor jihadreizen. "Onder deze reisdoelen scharen zich, sinds de opstanden aldaar, ook Noord-Afrikaanse landen en landen in het Midden-Oosten."

De dienst is niet blij dat de dictators ter plaatse allemaal aan het wankelen worden gebracht, want dit zou extremisme in de hand werken. In de internationale analyse wordt daar meer op ingegaan. De NCTV ziet zich in haar denken bevestigd omdat "de onrust in de Arabische wereld tot op heden niet heeft geleid tot massale steunbetuigingen vanuit de diverse migrantengemeenschappen in Nederland (DTN-25)," Er zouden slechts "op kleinschalig niveau overwegend vreedzame demonstraties hebben plaatsgevonden van Tunesiërs, Egyptenaren, Libiërs en Syriërs." De

aanduiding 'Arabische Lente' komt pas in 2014 in het vocabulaire van de coördinator voor. De Lente was toen al op veel plaatsen onderdrukt of ontspoord. Die analyse van maatschappelijke onvrede als extremistisch of op zijn minst als 'kans op extremisme' is ook zichtbaar bij de analyse van de economische crisis van 2008.

Voor DTN-27 (eind 2011) komt de benaming economische crisis niet voor in de terreurbode, terwijl de rampspoed dan al ruim drie jaar door het land en de wereld jaagt. Het gaat de dienst goed voor de wind, hoe meer terreuraandikking hoe dikker de portemonnee van de dienst. Was het verzet tegen de toenemende ongelijkheid en de graaicultuur van de financiële wereld tot 2011 erg klein, in navolging van de Arabische Lente steekt in de 'westerse' wereld het verzet ook de kop op. De dienst legt elk protest meteen naast de jihadistische, extremistische terroristische meetlat: "In andere Europese landen laten gebeurtenissen zien dat een verergerende economische crisis maatschappelijke instabiliteit kan veroorzaken en de kans op ideologisch geïnspireerd geweld kan doen toenemen." In de zin na dit protest tegen het neoliberale beleid volgt in één adem extreemrechts extremisme: "Ook worden sommige Europese landen geconfronteerd met geweldsdaden die worden toegeschreven aan extreemrechts."

Protesteren tegen de wijze waarop politiek en bedrijfsleven de economische crisis van 2008 hebben veroorzaakt zit meteen in de extremistische hoek: "Het verdere verloop van de financieel-economische crisis kan de komende tijd van invloed zijn op vooral de links-extremistische hoek. In landen als Griekenland en Italië zijn door de schuldencrisis maatschappelijke spanningen en gewelddadigheden waarneembaar, waarbij anarchisten een belangrijke rol spelen." Financieel economisch protest wordt direct gekoppeld aan "sabotageacties op het spoornet (Berlijn), uit kritiek op de Duitse militaire presentie in Afghanistan" en aan de "links-extremistische hoek." Al is het in Nederland "wezenlijk anders dan in Italië en Griekenland," het kan elk moment uit de hand lopen want er "vinden vooralsnog alleen vreedzame protestacties plaats." Alles staat in het licht van Breivik die aantoont dat "waakzaamheid is geboden voor terroristisch geweld uit andere overwegingen dan jihadistische." Graaiende bankiers en anderen uit de financiële wereld en weggijkende en miskleunende politici komen niet in het vertoog van de dienst voor. In de bipolaire wereld behoren zij tot de 'goeden' en degenen die protesteren tegen ongelijkheid tot de extremisten, lees de slechteriken.

Conclusie DTN 2011

DTN-24, het eerste dreigingsbeeld van 2011, is het schoolvoorbeeld van de manier waarop de dienst zich langzaam heeft ontwikkeld tot een extremistische organisatie die polarisatie in de hand werkt. De dienst drijft op hypes en die werken simpel. Een literatuurstudie met een niet representatieve steekproef over radicalisering van verschillende bevolkingsgroepen in Nederland waaronder de Somalische Nederlanders, wordt gepresenteerd als 'wetenschappelijk' (DTN-22). Vervolgens verschijnt er een rapport van het CBS, Centraal Bureau voor de Statistiek, dat het beeld zou bevestigen dat de Somalische gemeenschap een "voedingsbodem voor radicalisering" is. Ook bij dat onderzoek, moeten vraagtekens worden gezet ten aanzien van het wetenschappelijke karakter, want wat is de definitie van een voedingsbodem en van radicalisering? Vervolgens wordt de dienst op zijn wenken bediend met de arrestatie van twaalf Somalische Nederlanders die een Kerstplot zouden beramen. Uiteindelijk verdwijnt het Somalisch Nederlandse Kerstplot als sneeuw voor de zon, want alle verdachten worden vrijgelaten bij gebrek aan bewijs. Ook de Somalisch Nederlandse radicaliseringshaard eindigt in DTN-26, van een explosie wordt niets meer vernomen. Het enige dat overblijft, is fysieke en emotionele schade voor de slachtoffers, stigmatisering van de arrestanten en de bevolkingsgroep en een afgenomen vertrouwen in de overheid en haar diensten. In 2015 worden twee Somalische Nederlanders verdacht van het plegen van een aanslag in Mogadishu, Somalië. De dienst zal dat zien als een bewijs van haar gelijk ten aanzien van radicalisering. Het omgekeerde kan evengoed, jihadisten hoeven niet meer te rekruteren, het brute optreden van de overheid is genoeg om mensen aan te zetten tot deelname aan de bipolaire oorlog. Slecht onderzoek leidt niet alleen tot stigmatisering en terrorisering van mensen, maar holt ook de rechtsstaat uit. Zo worden maatregelen in eerste instantie gepresenteerd als terrorisme bestrijdingsmaatregelen en lijkt er discussie over proportionaliteit en het doel-binding principe, maar gaandeweg is het niet terrorisme bestrijding, maar gewone criminaliteitsbestrijding waar de maatregelen voor zouden dienen. De volgende stap in de argumentatie ten aanzien van de noodzaak van de maatregelen zijn meestal gewelddadige voetbalsupporters en demonstranten en daarna radicale en dissidente groepen. Die verschuiving van denken is al zichtbaar in DTN-26 als het gaat om de beschrijving van mensen die protesteren tegen onrecht tegen dieren en vluchtelingen, tegen ongelijkheid, dictaturen of andere misstanden in de samenleving. Deze mensen die protesteren worden eigenlijk standaard extremisten genoemd en incidenten worden direct gekoppeld aan die extremisten die dan ook verharden. Bewijs is er meestal niet, maar dat is in de bipolaire wereld van de extremistische dienst NCTV niet nodig: 'Either you are with us or you are with the terrorists.'

2012 burgers, burgerslachtoffers doen er niet toe in de oorlog tegen de terreur

DTN-28 / 26 maart 2012

Akerboom's laatste jaar als coördinator kabbelt rustig verder op de jihadistische netwerken in Nederland, die eigenlijk al lange tijd geen gevaar vormen of misschien zelfs niet bestaan, het "Nederlandse profiel onder jihadisten dat onverminderd hoog is", de jihadreizen en het jihadistische internet. De dienst gebruikt niet de termen 'niet-jihadistische netwerken', spreekt ook niet over een profiel onder 'niet-jihadisten', ook het 'niet-jihadistische internet' komt ter sprake of de 'niet-jihadisten' die op reis gaan. In voorgaande DTN's schreef de dienst over de postings en dat die meldingen op het jihadistische GeenStijl meer angst aanjagen dan dat er daadwerkelijk een dreiging vanuit gaat. In DTN-28 geeft de dienst een voorbeeld. Eerst stelt de NCTV dat de aandacht voor Nederland geluwd zou zijn, hoewel de coördinator dit niet met zoveel woorden aangeeft.

Vervolgens spreekt de coördinator over een gerucht, niet over een melding of posting. Het gerucht zou ook al eerder hebben gespeeld, maar dat was de dienst niet opgevallen: "In de afgelopen periode leefde die echter kortstondig op toen een gerucht, ontstaan in 2008, nieuw leven werd ingeblazen: Nederland zou toestaan dat er een erotische film over de vrouwen van profeet Mohammed zou worden gepubliceerd." Wie de "plaatser" van het gerucht, melding of posting is, wordt niet vermeld door de NCTV, ook niet zijn status. Volgens de coördinator leidde het gerucht in december 2011 "tot een bedreiging tegen Amsterdam op een belangrijk jihadistisch forum, tot dreigementen op Facebook tegen Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen en tot vier demonstraties bij de ambassade in Tripoli." In een adem met het gerucht noemt de coördinator een ontvoering in Mali en een in de Filippijnen. Andere geruchten beschrijft de coördinator niet ook niet, van niet-jihadistische fora.

Op de jihadistische fora gaat het volgens de coördinator vaak over "de vermeende discriminatie van moslims en de gepercipieerde beledigingen van de islam en de profeet Mohammed in ons land." De vermeende discriminatie kwam voor het eerst voor in DTN-23, daarna in DTN-24 en twee andere DTN paren DTN-28/DTN-29 en DTN-33/DTN-34. Of de coördinator ooit onderzoek heeft gedaan naar zowel de discriminatie van moslims of de belediging van islam is niet duidelijk, de coördinator heeft er nooit over geschreven. Naast verhalen op het jihadistische internet zijn er de jihadreizigers. "Het is zorgwekkend dat het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied in de afgelopen jaren is gegroeid en dat zij vaker hun doel weten te bereiken." Over mogelijke niet-

jihaadisten die elders gaan strijden bericht de dienst niet. Hoewel de jiaadistische netwerken eigenlijk niet echt bestaan, is "het jiaadisme de voornaamste bron van terroristische dreiging tegen Nederland." Hoe de coördinator dit zo zeker weet een jaar na de niet-jiaadistische schietpartij in een winkelcentrum in Alphen aan de Rijn is onduidelijk. Niet-jiaadistische netwerken zijn er volgens de dienst namelijk niet en vormen geen onderwerp van de terreurbode.

De NCTV beschrijft deze niet-jiaadistische netwerken als "andere vormen van ideologisch gemotiveerd geweld" en stelt dat "radicale groeperingen grotendeels handelen binnen de grenzen van de wet." "Grotendeels" betekent echter ook dat ze er "extremistische uitingen" op nahouden en "in het laatste kwartaal van 2011 werden diverse incidenten gemeld van islamistische radicalen, links-, rechts-, dierenrechten- en asielrechtenextremisten." Ze waren echter "grotendeels legaal" en "niet van zeer ernstige aard", waardoor de reden voor vermelding in het dreigingsbeeld onduidelijk is, maar agent Akerboom wil maar even zeggen dat er uitgekeken moet worden want "bij een Noord-Hollandse rechts-extremistische groep (Vanguard/Ulfhednar) werden wapens aangetroffen." Het analyse niveau van de NCTV is opgeschaald, een grotendeels legaal protest kan zomaar verzanden in wapens, al kunnen die wapens gelukkig ook "voor de verkoop zijn en niet voor een aanslag." En legaal of semilegaal, misschien zelfs ludiek kunnen de jiaadisten ook zijn. Het incident van de "islamistische radicalen" is een verstoring door "Sharia4Holland, de activistische radicale islamistische groep," van een lezing in «De Balie» te Amsterdam in november 2011. Als het jihadi's zijn kan het niet een gewone verstoring zijn dus schrijft de dienst dat de groep "op intimiderende wijze verstoorde", maar eigenlijk is onduidelijk waarom een verstoring in een terreuranalyse moet verschijnen. Bij Akerboom kan echter alles uit de hand lopen vooral het dreigingsbeeld zelf.

DTN-29 / 22 juni 2012

Bij een niet bestaande dreiging ontstaat zowel een taalkundige dreiging als een vermeende dreiging, de mogelijkheid van een dreiging. DTN-29 laat dat heel mooi zien door de zinnen in een andere volgorde te plaatsen. Als begonnen was met de volgende twee zinnen: "Er zijn geen aanwijzingen dat jiaadisten binnen of buiten Nederland voorbereidingen voor aanslagen tegen Nederland treffen." En: "er zijn geen aanwijzingen voor een terroristische dreiging uit andere ideologische hoeken dan vanuit het jiaadisme tegen Nederland." Dan was het dreigingsbeeld overbodig geweest. De coördinator besluit echter tot een moeilijke taalkundige dreigingsexercitie. Hij stelt dat het "zorgwekkend blijft dat het aantal jiaadisten dat uitreist naar een jiaadistisch strijdgebied de afgelopen jaren is gegroeid, dat sommigen daarvan hun doel weten te bereiken en dat

enkelen daar belangrijke posities weten in te nemen. Verder is niet uit te sluiten dat individuele personen in Nederland doorradicaliseren en tot geweld in Nederland overgaan. Relatief nieuw is dat de grenzen tussen jihadistische en radicaal islami(s)tische groepen soms poreus zijn door onderlinge contacten.”

“Al met al wordt de dreiging van binnenuit (endogene dreiging) diffuser.” Exogene dreiging had de coördinator al in DTN-15 gebruikt, maar endogene dreiging was nieuw. Het begrip diffuus had Akerboom een keer eerder gebruikt in DTN-22 om aan te geven dat hij niet meer wist in welke oorlogsgebieden Nederland niet werd bedreigd. Nu wordt het begrip diffuus gebruikt om aan te geven welke personen nu wel of niet gaan doorradicaliseren. Akerboom weet dat niet, maar suggereert wel dat het allemaal gevaarlijker is. Als voorbeeld van de endogene dreiging noemt de dienst de arrestatie van Omar H. in maart 2012. Hij werd door de rechtbank in Rotterdam tot een jaar celstraf veroordeeld en in hoger beroep tot anderhalf jaar voorbereidingshandelingen voor een terroristisch misdrijf, opruiing en het voorbereiden van een ontploffing en brandstichting. Voor de uitspraak in hoger beroep was Omar H. vertrokken. In zijn huis waren 10 meter ontstekingslont, 1 kilo aluminium en 151 jihadistische films aangetroffen. Wat Omar H. daadwerkelijk van plan was, is nooit helemaal duidelijk geworden. Hij leek niet bezig te zijn met het plegen van een aanslag, maar eerder met geweldsporno en een jihadreis.

Voor de dienst is de zaak Omar H. in 2012 blijkbaar geen goed moment voor dreigingspropaganda, de NCTV besteedt twee gelijklopende zinnen aan zijn arrestatie. “In maart 2012 hebben de Nederlandse autoriteiten door in te grijpen mogelijke jihadistische activiteiten weten te voorkomen.” Bij jihadisten is de woordenschat aan dreiging groter dan bij de niet-jihadisten. Daar lijkt het allemaal eenvoudig: “De combinatie van het rechts-extremistische gedachtegoed en wapenbezit kan leiden tot ideologisch geweld,” schrijft de dienst bij oplettendheid ten aanzien van radicale en extremistische bewegingen. Bij jihadisten is het woord wapen niet nodig om aan te geven hoe gevaarlijk zij zijn, zij zijn al terroristen. Bijna prozaïsch stelt de dienst dat “het risico bestaat dat aanhangers uit de vaste kern of sympathisanten van Sharia4Holland de grens naar geweld oversteken.” Dit is de laatste zin van de drie over Sharia4Holland. De eerste toont verbazing van de dienst over de groep. “Opvallend is dat Sharia4Holland, de meest actieve radicale islamitische groep, zich nadrukkelijker in de openbaarheid is gaan manifesteren.” Gewoon een radicale groep die niet precies doet wat de dienst wil dus is de analyse van de NCTV dat “deze kleine groep de aanhang probeert te vergroten met een meer provocerende houding.” Volgens de dienst doet de groep “dubbelzinnige uitlatingen” ten aanzien van geweld, maar de dienst geeft hier geen voorbeelden van.

Dat de handelingen van de jihadistische bewegingen niet alleen live, maar ook op het internet intensief in de gaten worden gehouden, maakt de coördinator in de bijlage duidelijk. In de "strategische prioriteiten uit de Nationale CT-strategie" die bij DTN-29 als bijlage zit wordt door de dienst uit de doeken gedaan wat de AIVD en de MIVD zoal aan informatie en inlichtingen verzamelen. De oogst is mager want de dreiging is beperkt, maar de vraag is ook of het verzamelde materiaal in een terreurdreigingsanalyse thuis hoort. Zo verhaalt de terreurbode van "vooral feitelijke, aandacht van mainstream-media in moslimlanden voor de verschijning van het boek van Geert Wilders." Iemand op een site noemt in "zowel februari als in april Mohammed B. een held voor moslims," en er is "enige aandacht in Arabisch-talige mainstream-media en op internationale islamistische en jihadistische websites voor een kabinetsvoorstel voor een verbod op gelaatsbedekkende kleding." De coördinator legt niet uit wat deze berichten zeggen over de dreiging voor Nederland. Naast de AIVD komt ook de MIVD nog ter sprake. "De missie Unified Protector (de mislukte internationale missie in Libië) heeft aangetoond dat de MIVD te allen tijde de informatiepositie moet waarborgen in diverse regio's, ook indien op dat moment geen sprake is van (in de nabije toekomst verwachte) Nederlandse militaire inzet."

De coördinator gaat niet in op het helikopterfiasco van 28 februari 2011 in het Libische Sirte. Onduidelijk blijft of daar gebrekkige inlichtingen een rol speelden. 'Inlichtingen en informatie' vallen onder de pijler 'internationaal jihadisme' van het Contra-Terrorisme beleid. De dienst legt uit dat "de Nationale CT-strategie uit vier elementen bestaat namelijk het internationaal jihadisme, migratie en reisbewegingen, technologie en innovatie en doorontwikkeling van het stelsel bewaken en beveiligen." Het migratiebeleid wordt steeds meer binnen het terrorismebeleid geplaatst: "Dit vraagt om verbetering van de grensbewaking, een optimaal functionerende migratieketen, veiligheidsbewustzijn bij contactfunctionarissen in binnen- en buitenland en een adequate informatiepositie van gemeenten en inlichtingendiensten over lokale ontwikkelingen." Er worden termen gebruikt als "lokale detectie" en "internationale detectie", een grotere rol van inlichtingendiensten bij het vreemdelingenbeleid is de rode draad bij migratie. Het terroriseren van migratie staat in schril contrast met de eigen constatering van de dienst in DTN-28: "Verder hebben personen, die zich in Nederland bezig houden met extremistische of terroristische activiteiten, meestal de Nederlandse of mede de Nederlandse nationaliteit." Migratie en terrorisme hebben minder met elkaar te maken dan internationale en lokale detectie en verscherpte grensbewaking doen vermoeden.

Bij 'technologie en innovatie' gaat de coördinator in op de controle op het internet, de detectie van stoffen of personen, kennisvergaring en – uitwisseling, bewaken en beveiligen, CBRN en zelfgemaakte explosieven. Wat opvalt is de vermenging van publieke en private partijen waar de NCTV op aanstuurt. Iedereen terreurbestrijder lijkt de achterliggende

gedachte. De dienst injecteert zo angst en dreiging direct in de samenleving. In principe lijkt Akerboom het goed te bedoelen, maar waar is dan de analyse van het eigen functioneren ten aanzien van Koninginnedag, Dodenherdenking en vooral Alphen aan de Rijn? Agent Akerboom kan alleen maar stellen dat "solistische dreigers personen zijn die (zonder medewerking van anderen) door middel van gedrag of woord, als gevolg van een individueel doorlopen proces richting geweld, een dreiging vormen," alsof het een waarachtige wetenschappelijke definitie is. En hij is nog niet klaar want "geradicaliseerde eenlingen zijn eenlingen die handelen vanuit een duidelijke politieke of religieuze motivatie. Hun daden vallen onder de noemer «terrorisme»." Geen woord over Alphen aan de Rijn, waarover de coördinator in DTN-28 nog opmerkte dat "Van der Vlis niets naliet waaruit een helder motief bleek." Hij zou dus zowel een geradicaliseerde eenling kunnen zijn als een solistische dreiger, de eigen rol van het veiligheidsapparaat is allang geen onderwerp meer. In het verlengde van de eenlingen en de dreigers wordt "bedreigingen tegen lokale politieke ambtsdragers" door de coördinator bij het stelsel bewaken en beveiligen onder de loep genomen. Natuurlijk gaat het over de "agressie en geweld" die de bestuurders tegen kunnen komen, maar zoals de casus van oud-burgemeester Jacobs van Helmond laat zien, is de werkelijkheid altijd complexer dan burgers die ambtenaren lastig vallen. De burgemeester was ten tijde van de bedreiging zelf onderwerp van een corruptie onderzoek en rond zijn zoon speelden er hardnekkige geruchten dat hij betrokken was bij de drugswereld.

Ook op internationaal terrein is de NCTV actief. Binnen EU verband, VN verband en multilateraal en bilateraal. Aan het illustere rijtje Pakistan, Marokko en Algerije voegt de NCTV nu als partner Turkije op. "Terrorismebestrijding vormde één van de gespreksthema's tijdens de jaarlijkse bilaterale Wittenburgconferentie met Turkije." Het Turkse leger vermoord regelmatig burgers in het oosten van het land, zo ook in december 2011 toen een Turks militair vliegtuig 38 mannen met hun ezels bombardeerden. Voor de dienst is een land dat zijn burgers bombardeert blijkbaar een goede partner in contraterrorismebeleid.

DTN-30 / 8 oktober 2012

Zo is het terreurbeleid 11 jaar na 11 september 2001 belandt op het punt dat een groep als Sharia4Holland (S4H) in korte tijd in de terrorisme top drie is doorgestoten naar plaats één in de terreurbode DTN-30. Eigenlijk is er nog niets gebeurd, maar de groep kan de "binnenlandse veiligheidssituatie verder ook negatief kan beïnvloeden door het gevaar van doorradicalisering naar geweld van personen betrokken bij" de club. Al moet de dienst zelf toegeven dat er niets aan de hand is: "Op dit moment zijn hiervoor geen aanwijzingen." In het buitenland, de

coördinator noemt later België en Duitsland, is volgens de coördinator "zichtbaar dat gelijkgestemden van S4H steeds militanter worden en zelfs in verband worden gebracht met gewelddadige incidenten." Concreter wordt de coördinator niet, al stelt hij dat alles ook tot meer polarisatie zou kunnen leiden. Ook dat is loos alarm want er zijn "geen aanwijzingen voor een terroristische dreiging uit andere ideologische hoeken dan vanuit het jihadisme tegen Nederland." Hoewel er ook geen gevaar uit jihadistische hoek is want er zijn "geen aanwijzingen dat teruggekeerde jihadreizigers de intentie hebben in Nederland aanslagen te plegen." Zelfs bij de levensgevaarlijke doorradicaliserende S4H leden "zijn op dit moment geen aanwijzingen dat S4H de meer militante tactieken van gelijkgestemden in België en Duitsland wil toepassen in Nederland." De provocerende acties van Sharia4Holland hebben volgens de dienst de nodige aandacht getrokken, in ieder geval van de NCTV zelf, maar of dat iets te maken heeft met serieuze dreigingsanalyse is de grote vraag.

Een constante bij al het jihadistisch gevaar is het "kunnen hebben." De altijd aanwezige mogelijkheid dat er iets kan gebeuren. Volgens de coördinator is de "scheidslijn tussen niet-gewelddadig islamistisch activisme en jihadisme (volgens de NCTV: terrorisme) namelijk fluïde. Er bestaat dan ook het gevaar van doorradicalisering naar geweld." Het punt is dat groepen als S4H niet hoeven door te radicaliseren, de dienst zelf benadert ze extremistisch, de groepen zijn al terreur voordat ze iets gedaan hebben. Elke provocatie kan omslaan in geweld al is er niets aan de hand. Dit extremistische recept van de NCTV past de dienst ook steeds meer toe op andere groepen. Breivik als de pleitbezorger voor het doorradicaliseren van extreemrechts in Nederland, Griekenland en Italië voor het extremer worden van radicaal links. Terwijl er eigenlijk niets gebeurt. "Op het terrein van dierenrechtenextremisme en links en rechts georiënteerd extremisme was het de afgelopen maanden op enkele incidenten na rustig. Radicale asielrechtengroeperingen hebben verder het 'No border-netwerk' opgericht, met als doel de samenwerking en coördinatie te bevorderen tussen actoren in het asielrechtenveld. De rust in Nederland op links en rechts georiënteerd extremisme staat in schril contrast met het politieke geweld in Griekenland (zowel links als rechts) en Italië (links)." Achtergrond, oorzaken, gevolgen en verdieping zijn niet aan de extremistische dienst besteed. Alles wordt in de radicaal extremistische terreurbode aaneengeregen tot een langzaam exploderende samenleving, ook al gebeurt er niets en moet de coördinator toegeven dat de dreiging beperkt is.

DTN-31 / 17 december 2012

Die exploderende samenleving kwam op 21 september 2012 tot uitdrukking bij Project X Haren. De kloof tussen ambtenaren en een

bepaalde groep burgers kon niet groter zijn dan bij dit verjaardagsfeest. De NCTV maakt er geen woorden aan vuil, kenmerkend voor een organisatie die ook veiligheid in haar naam heeft opgenomen. De naamsverandering volgde op de schietpartij in een winkelcentrum in Alphen aan de Rijn en daarom besteedde de coördinator ook daar maar geen aandacht aan. Akerboom heeft belangrijker zaken aan zijn hoofd, zoals zijn toekomstig vertrek naar defensie en natuurlijk de eindeloze jihadistische netwerken die al dan niet bestaan. Voor een coördinator die al vier jaar Risk en Stratego in de oorlog tegen de terreur speelt zijn slachtoffers in Alphen aan de Rijn en Haren niet interessant en dat is tekenend voor het terreurbeleid in Nederland. Burgers, burgerslachtoffers zijn in deze derde wereldoorlog niet belangrijk, niet in Nederland en ook niet in de ongedefinieerde jihadistische strijdgebieden. Wat telt zijn "binnenlandse netwerken in Nederland" die nog steeds "relatief zwak" zijn. Relatief omdat het altijd mis kan gaan.

Relatief is ook de tekst van de dienst. In december 2011 schrijft de coördinator: "Hoewel er in 2011 wel meer signalen zijn over jihadreizigers uit Nederland (soms Nederlanders woonachtig in het buitenland), is het lastig vast te stellen of het aantal jihadreizigers daadwerkelijk stijgt." Drie maanden later in maart 2012 is het "zorgwekkend dat het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied in de afgelopen jaren is gegroeid en dat zij vaker hun doel weten te bereiken." In juni 2012 herhaalt Akerboom deze zin: "Het blijft zorgwekkend dat het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied de afgelopen jaren is gegroeid, dat sommigen daarvan hun doel weten te bereiken en dat enkelen daar belangrijke posities weten in te nemen." In oktober 2012 zijn de zorg en de groei verdwenen: "Ook in de afgelopen periode zijn weer enkele uitreizen naar jihadistische strijdgebieden vastgesteld." En in december zijn zowel de groei als de zorg verdwenen. "Op dit moment zijn er echter geen aanwijzingen voor een concrete dreiging van gekende teruggekeerde jihadgangers," schrijft de coördinator in DTN-31, iets dat ook in alle voorgaande DTN's werd gemeld.

Bij een lage dreigingsgraad lijkt de dienst alles aan te klampen dat maar enig gevaar zou kunnen opleveren. Als zelfs Sharia4Holland geen voer voor terreur oplevert moet de coördinator naar onorthodoxe middelen grijpen. "De verminderde aandacht voor islamthema's in politiek en media wil niet zeggen dat de weerstand bij sommige burgers tegen publieke manifestaties van de religie minder wordt. De bouw van nieuwe moskeeën bijvoorbeeld blijkt op lokaal niveau geregeld gevoelig te liggen, zoals recent bleek in onder meer Groningen, Veghel en Zoetermeer." Knuffelterrorist Samir A. wordt in zijn cel aangehouden op "verdenking van het voorbereiden van een aanslag" en de dienst heeft het meteen over een "potentiële toekomstige dreiging" die voorkomen is. En met de moed der wanhoop neemt Akerboom graffiti op in zijn terreur analyse: "Het bekladden van het huis van de bewindspersoon verantwoordelijk voor immigratie, integratie en asiel is uitdrukking van de verbreding en

radicalisering van de extremistische asielrechtenbeweging en moet ook in het licht van de tentenkampen van uitgeprocedeerde asielzoekers in Nederland worden gezien." Verbreding, radicalisering en extremisme, het terrorisme druipt van de dienst af.

Conclusie DTN 2012

Het eerste DTN van 2012 borduurt voort op het relaas over de postings op het jihadistische internet. De dienst gaat dieper in op een gerucht. Het zou een oud gerucht zijn dat al eerder in 2008 was opgedoken. De NCTV heeft daar toen geen aandacht aan besteed. De dienst gaat nu wel in op het gerucht dat "Nederland zou toestaan dat er een erotische film over de vrouwen van profeet Mohammed zou worden gepubliceerd" omdat het gerucht tot "een bedreiging tegen Amsterdam, tegen Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen en tot vier demonstraties bij de ambassade in Tripoli" zou hebben geleid. Voor het vaststellen van de ernst is er meer informatie nodig, maar die geeft de coördinator niet. De demonstraties in Tripoli waren niet al te groot en hebben de internationale media niet gehaald door de beginnende burgeroorlog in Libië. Over de bedreigingen valt niets te zeggen, want de inhoud wordt door de dienst niet vrijgegeven. Bedreigingen via sociale media vinden echter elke dag in groten getale plaats. Alleen al op Twitter worden volgens de politie 35.000 bedreigingen geuit, waarvan er 200 serieus worden genomen. Op andere sociale media websites zal dat een veelvoud zijn. Wat de Facebook bedreigingen ten aanzien van de seksfilm over Mohammed's vrouwen zo belangrijk maakte om deze te vermelden in het DTN wordt niet duidelijk uit de tekst, maar voedt in ieder geval het idee van moslims die niet tolerant zouden zijn en ook nog eens jihadistisch. Die wijzende vinger naar de jhadisten staat in schril contrast met de analyse van haar eigen werk. Neem de solistische dreigers, de eenlingterroristen: de dienst maakt geen woord vuil aan het afschuwelijke schietincident in Alphen aan de Rijn. Het leek even of niet de jihadistische oorlog naar Nederland kwam maar de regelmatig terugkerende willekeurige schietpartijen in de Verenigde Staten. De coördinator maakt er geen woorden aan vuil. Het stelsel bewaken en beveiligen gaat over een limitatief aantal mensen en dat zijn niet de Nederlandse burgers. Dat zouden bijvoorbeeld mensen als oud burgemeester Jacobs van Helmond zijn, iemand die bedreigd is, maar waarover de coördinator opnieuw niet het hele verhaal vertelt. Terreur is gedecimeerd tot een verhaal over jihadi's in oorlogszones en dreigtweets. Zonder analyse en achtergrond verwordt dreiging echter tot angst aanjagen, helemaal als er niets aan de hand is. De groep Sharia4Holland is al een terroristische organisatie voordat de groep iets gedaan heeft en alles wat de groep doet wordt langs de jihadistische meetlat gelegd. Zelfs iets niet doen is dan een teken dat er iets staat te gebeuren. Tentenkampen voor vluchtelingen staan zo in direct verband met graffiti

op "het huis van de bewindspersoon verantwoordelijk voor immigratie, integratie en asiel." Protesten tegen de bouw van moskeeën zijn tekenen van een polariserende samenleving. De coördinator kan niet meer normaal omgaan met de samenleving. Dit is het scherpst te zien bij de jihadgangers en de passages in vier DTN's over de toe- of afname van deze reizigers en hun gevaar. DTN-27: "Hoewel er in 2011 wel meer signalen zijn over jihadreizigers uit Nederland, is het lastig vast te stellen of het aantal jihadreizigers daadwerkelijk stijgt." Drie maanden later in maart 2012 (DTN-28) is het "zorgwekkend dat het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied in de afgelopen jaren is gegroeid en dat zij vaker hun doel weten te bereiken." In DTN-29 (juni 2012) herhaalt Akerboom deze zin: "Het blijft zorgwekkend dat het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied de afgelopen jaren is gegroeid, dat sommigen daarvan hun doel weten te bereiken en dat enkelen daar belangrijke posities weten in te nemen." In oktober 2012 (DTN-30) zijn de zorg en de groei verdwenen: "Ook in de afgelopen periode zijn weer enkele uitreizen naar jihadistische strijdgebieden vastgesteld." En in DTN-31 (december 2012) zijn zowel de groei als de zorg verdwenen. "Op dit moment zijn er echter geen aanwijzingen voor een concrete dreiging van gekende teruggekeerde jihadgangers." In heel 2012 (DTN-27 tot en met DTN-31) was er geen enkele aanwijzing voor een concrete dreiging. De dreiging is beperkt, maar de taalkundige en vermeende dreiging van de extremistische dienst is levensgroot.

2013 De coördinator wil wat meer actie en geen gebrekkige extremistische activiteiten

DTN-32 / 13 maart 2013

Een nieuwe coördinator een nieuwe terreurgraad. Met het aantreden van Schoof als coördinator werd de dreiging verhoogd van beperkt naar substantieel. Alle redenen om de dreiging beperkt te houden die Akerboom gebruikte worden door Schoof hergebruikt om de dreiging te verhogen. Volgens terreurcoördinator Schoof is "er een reële kans dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden." Reëel in de zin dat de boel op springen staat. De dienst ziet drie zorgelijke ontwikkelingen. Het woord zorgelijk kwam in DTN-31 niet voor, maar in DTN-30 evenals DTN-28 één keer en in de periode van DTN-29 was de situatie zo zorgelijk (vijf keer) dat die de zorgelijkheid van DTN-32 overstijgt. Na DTN-32 is er geen dreigingsbeeld meer dat niet zorgelijk is. De aanslag komt er aan. Wat is er aan de hand?

Volgens Schoof is er een "substantiële stijging van het aantal jihadreizigers naar diverse landen in Afrika en het Midden-Oosten, met name naar Syrië." Hij stelt verder dat "sinds eind 2012 het aantal jihadreizigers plotseling zeer snel steeg," alsof hij het belang van zijn benoeming tot coördinator wil onderstrepen. De groei van J-reizen (Jihadreizen) was echter al diverse keren door Akerboom op de agenda gezet, maar blijkbaar is het moeilijk om steeds maar groei aan te geven zonder getallen te noemen. Schoof doet dat anders, hij opent met "tientallen personen in Nederland reisden alleen of in kleine groepjes naar landen als Egypte en Syrië." Tientallen is niet echt specifiek waardoor zijn claim niet te onderzoeken is. Ook het noemen van zowel Syrië waar een totale burgeroorlog woedt als Egypte waar een prille democratie probeert zijn weg te vinden, scheidt geen enkele duidelijkheid over aantallen en gevaar. Schoof rept met geen woord over aanwijzingen die er zouden zijn.

De coördinator filosofeert er vrolijk op los over wat allemaal kan gebeuren met die zogenaamde jihadgangers. Ze vormen *mogelijk* "een gevaar voor westerse belangen in de gebieden waar ze actief zijn." Die J-reizigers *kunnen* "weer nieuwe jihadreizen stimuleren." Als zij terugkeren *bestaat* "het gevaar dat zij met hun strijdervaring en 'street credibility' invloed uitoefenen op voor radicalisering vatbare jongeren." De J-reizigers *kunnen* "zich richten op doelen in Nederland." De jihad reizigers verhogen de "ongekende dreiging," namelijk de dreiging van de mogelijkheid, van het kunnen, van de kans op mogelijk iets. Al moet Schoof onderkennen dat "niet alle terugkeerders voor dreiging zorgen."

De derde ontwikkeling komt in de internationale analyse aan bod. De tweede ontwikkeling is de "toegenomen islamistische radicalisering van kleine groepen jongeren in Nederland." De dienst schrijft even verderop dat "groepen als Sharia4Holland en Behind Bars in de afgelopen periode nauwelijks openlijke activiteit toonden." Om het gevaar toch aan te dikken stelt de coördinator dat "sommige van hun leden in verband werden gebracht met jihadreizen," maar veel duidelijker wordt het niet. Het lijkt eerder dat het radicaal jihadistisch extremistisch terrorisme minder gevaarlijk is dan de Koerden en de Turken. "De spanning tussen Turken en Koerden in Nederland steeg begin 2013," maar helaas voor de dienst gebeurde daar ook niets.

Helemaal niets aan de hand dan? Als jihadisten zich koest houden en er geen interetnische conflicten zijn kan de NCTV altijd terugvallen op "diverse activistische en extremistische groepen in Nederland." Er werden jachthutten kapot gemaakt, graffiti gespoten bij niet nader genoemde farmaceutische bedrijven, een tentenkamp georganiseerd voor vluchtelingen in Amsterdam en Den Haag en de extreemrechtse politieke partij de NVU demonstreerde tegen 'kinderverkrachters en pedofielen'. Over deze laatste demonstratie schrijft Schoof dat het "een gebrekkige activiteit" is omdat in Duitsland "de dreiging van extreemrechts hoog op de politieke agenda" staat. De dienst moet het doen met wat berichten over de "vermeend discriminerende of beledigende uitspraken en acties jegens moslims in Nederland."

Schoof treedt iets meer in detail dan Akerboom en Joustra. "Zo werd Nederland in november 2012 genoemd als voorbeeld van een islamvijandig westers land door een Somalische Al Shabaab-leider, sheikh Fu'ad Shongole, en was er in januari 2013 negatieve aandacht voor PVV-leider Wilders in Arabischstalige media." Het glossy Inspire dat dood verklaard was na de aanslag op de hoofdredacteur bracht op 1 maart 2013 de tiende editie uit met een dodenlijst waarop onder andere Geert Wilders en Ayaan Hirsi Ali staan. Niet echt een explosieve mix om een werkelijke aanslag te voorspellen, maar terror Dick, zoals Schoof door zijn mede-ambtenaren wordt genoemd, laat zich niet uit het veld slaan. Het gevaar zit in de snelheid: "Er zijn ook aanwijzingen dat de doorradicalisering naar geweldsbereidheid soms zeer snel kan verlopen."

Ondanks alle doorgeradicaliseerde woorden van de coördinator blijkt het uiteindelijk alleen maar om geld te gaan. "Tegen die achtergrond is het zorgwekkend dat de aandacht van politiek, bestuur en samenleving voor radicalisering in de afgelopen jaren is afgenomen." En geld is er nodig want terrorismebestrijding is van iedereen. De verbreding die onder Joustra en Akerboom was ingezet, neemt vastere vorm aan: "De partners in de nationale contraterrorisme strategie zijn NCTV, Openbaar Ministerie (OM), Immigratie en Naturalisatiedienst (IND), Nationale Politie, AIVD, Koninklijke Marechaussee en de Ministeries van Buitenlandse Zaken, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en van Defensie)." Jeugdzorg,

maatschappelijk werk en onderwijs worden door Schoof nog niet genoemd, maar de docent was door Akerboom al benoemd tot terrorismebestrijder. De breedte van de overheidsterreur vertaalt zich ook in de maatregelen. Naast inlichtingen, onderzoek, opsporing en vervolging was er al de gehele migratietak van terrorismebestrijding. Daarnaast heeft Schoof de bestuurlijke aanpak van Joustra weer uit de kast gehaald; het verstoren, drukmiddelen, ontmoedigen en andere buitenstaatsrechtelijke maatregelen.

DTN-33 / 1 juli 2013

Wie in zijn eerste dreigingsbeeld stelt dat de aanslag er aankomt kan niet meer terug. Schoof zit echter in een moeilijk parket, want er heeft nog geen aanslag plaatsgevonden in zijn eerste half jaar bij de dienst. Vandaar dat het reële gevaar wordt opgetuigd als "de meest in het oog springende potentiële dreiging voor Nederland" en die "gaat uit van de potentiële terugkeer van jihadgangers naar Syrië." De mogelijke dreiging is de potentiële terugkeer van iemand uit Syrië. Schoof is duidelijk op een cursus fundraising geweest, want aantallen van die mogelijke terroristen die mogelijk terugkomen moeten het werk doen. "Begin juni was er sprake van een jihadgang van tussen de vijftig en honderd personen" schrijft de dienst na de alarmerende berichten in DTN-32 van de tientallen J-reizigers. Al twee jaar reizen er mensen naar zogenoemde jihadgebieden zoals Egypte en Syrië. Begin 2012 en 2013 was er explosieve toename. Volgens de coördinator zijn het tussen de vijftig en de honderd (juni 2013) en het is onduidelijk of hier sprake is van een explosieve groei. Hij stelt zelf: "Begin juni is met een jihadgang van tussen de vijftig en honderd jihadreizigers voorlopig van een stagnatie van de groei uit te gaan."

Naast de potentiële J-reizigers die potentieel een gevaar zijn omdat ze in potentie terug kunnen keren, is er eigenlijk niets aan de hand. De coördinator probeert het nog wel met een lijstje van groepen als "Sharia4Holland, Behind Bars, Hizb ut-Tahrir en Millatu Ibrahim (MI, Het Geloof van Abraham)", maar kan daar niet veel over melden, hooguit dat de "Duitse tak van IM in 2012 werd verboden" en dat er in Duitsland "vrees bestaat voor een escalatie tussen extreemrechts en salafisten." Hetzelfde probeert de coördinator met "het verzet van extreemlinkse groeperingen en individuen tegen het asielbeleid in Nederland." Zonder namen van groepen te noemen, ook zonder een enkel concreet incident of gebeurtenis aan te duiden stelt de dienst "dat er sprake lijkt te zijn van een verharding onder het extremistische deel van de asielrechtenbeweging." Dit zou "gepaard gaan met een gegroeide kritische aandacht voor het Nederlandse asielbeleid." De oud-IND-ambtenaar Schoof laat even zien dat burgers niet aan het migratiebeleid van de Immigratie- en Naturalisatiedienst moeten komen.

De roep om meer extremisme in de politiek in DTN-32 is niet voor niets geweest, want “de aandacht voor vraagstukken rondom radicalisering en terrorisme in de Nederlandse samenleving is de afgelopen tijd toegenomen.” Geld is ook iets dat doorklinkt in de “tweede voortgangsrapportage contraterrorisme en –extremisme.” Na een terugblik op een jaar DTN’s passeren de vier strategische prioriteiten de revue. Migratie en internationale jihad zijn nu één prioriteit geworden, naast technologie en innovatie en bewaken en beveiligen. De prioriteit jihadistische migratie is onderverdeeld in “detectie van internationaal jihadisme en jihadistische reisbewegingen, interventie bij internationaal jihadisme en jihadistische reisbewegingen, voorkomen en voorbereiden, strafrechtelijke aanpak en aanpak Jihadistisch discours/propaganda en Internet.” Bent u er nog? Onder detectie valt ook “intensivering van de detectie van jihadgangers, reisgegevens en interventie.” Bij detectie gaat het om wat de AIVD, MIVD, Kmar en politie doen. Dit zijn reguliere taken van opsporings- en inlichtingendiensten. Bij reisgegevens gaat het vooral om de *Passenger Name Record* (PNR), maar ook om reisbewegingen in brede zin. De NCTV stelt dat “de diensten het nodig achten te kunnen beschikken over deze reisgegevens.” Hierbij gaat het niet alleen om terrorismebestrijding. “De behoefte om passagiers- en reserveringsgegevens te gebruiken voor het tegengaan van jihadgang, maakt deel uit van een bredere behoefte aan het gebruik hiervan in de strijd tegen zware criminaliteit, zoals mensenhandel en terrorisme.”

Al langere tijd probeert de NCTV terrorismebestrijding te koppelen aan andere criminele activiteiten, vandaar de naamsverandering in 2011 van NCTb naar NCTV. Naast de detectie is er natuurlijk de interventie (De tweede pijler) waarbij het vooral gaat om de internationale aanpak en om de terrorismefinanciering. De derde pijler van de jihadistische migratie is “voorkomen en voorbereiden” waarbij het vooral om een bestuurlijke aanpak gaat, er is strafrechtelijk nog niets gebeurd, en het maatschappelijk middenveld wordt ingezet als terrorismebestrijder. Al langer wordt het terreurbeleid in de samenleving geïnjecteerd. Bij Schoof gaan alle remmen los want “professionals werkzaam bij onder meer politie (basisteams en wijkagenten), onderwijs (decanen, mentoren, vertrouwenspersonen), jeugd- en welzijnswerk en GGZ-instellingen (psychologen)” worden aan het lijstje bestrijders van radicalisme en extremisme toegevoegd. Schoof is de eerste die ook vertrouwenspersonen toevoegt aan de lijst, zover wilden zijn voorgangers Joustra en Akerboom niet gaan. Dit tekent Schoof, de harde lijn past bij hem, hoe extremistischer hoe beter.

Ook bij de vijfde pijler van de jihadistische migratie wordt het maatschappelijk middenveld ingezet. De Dienst heeft het al jaren over het jihadistische internet en stelt in DTN-33 dat terrorisme voor een groot deel uit propaganda bestaat. Volgens de NCTV is “het aanjagen en in stand houden van angst een wezenlijk onderdeel van de jihadistische

strategie." De vraag of de coördinator zelf daar een belangrijke rol bij speelt komt niet aan de orde. Wel spreekt de dienst nu van terrorisme op het internet terwijl het in het verleden radicalisme of extremistische uitingen waren. Voor de dienst is het allemaal hetzelfde en moet de bestrijding door iedereen gedaan worden. Bij "het project Clean IT kwamen overheden, NGO's en private partijen uit de internet industrie tot een gezamenlijk voorstel over hoe terrorisme via internet beter bestreden kan worden." Of dit succesvol was en wat het nut was van het injecteren van bestuurlijke maatregelen zonder strafrechtelijke verdenking en tussenkomst van de rechter in het schoonmaken van het internet, legt de coördinator niet uit. Hij stelt wel dat "hoewel de verwijdering van extremistische boodschappen van het internet belangrijk blijft, de effectiviteit uiteindelijk beperkt is omdat de content snel weer opnieuw opduikt."

De voortgangsrapportages zijn een brij aan maatregelen, initiatieven en projecten. In het licht van dramatische gebeurtenissen in 2014 zijn enkele passages interessant. Bij "technologische innovatie" staat dat de NCTV "bijzondere aandacht heeft bij technologische trends in de (burger-)luchtvaart." Daarbij gaat het om "luchtvrachtbeveiliging, vloeistoffenregelgeving en communicatie en voorlichting." DTN-33 stelt dat "vanuit de NCTV er doorlopend gewerkt wordt aan het ontsluiten van nuttige informatie voor professionals, bijvoorbeeld via een kennisbank, factsheets en whitepapers, alsmede aan het bieden van concreet handelingsperspectief, zoals via e-learningmodules. Het vergroten van veiligheidsbewustzijn van maatschappelijke actoren is daarbinnen een belangrijke speerpunt." Wat het een en ander heeft opgeleverd is de grote vraag. Misschien ligt het antwoord besloten in de denkwijze van de dienst. Zij heeft het Instituut Clingendael gevraagd onderzoek te doen naar maatregelen binnen het contraterrorismebeleid in andere landen. Naast Indonesië heeft de coördinator twee dictaturen uitgekozen als sparringpartners in het contraterrorismebeleid, Algerije en Saoedi Arabië. De coördinator was enigszins teleurgesteld dat er wat verschillen zijn "in historische, culturele, religieuze en politieke context." Een dienst die denkt dat een dictatuur bruikbare middelen kan opleveren voor terreurbeleid, is zelf een gevaar voor de rechtsorde.

DTN-34 / 7 november 2013

Bij een substantiële dreiging hoort een reëel gevaar, maar hoe ver kun je de dreiging oprekken? Schoof schuwt niet het gevaar op te blazen tot het een keer moet knappen. Hij stelt in DTN-34 dat "in sommige gevallen de situatie op dit vlak de afgelopen periode zelfs is verslechterd." In de viermaandelijke dreigingsbode wordt echter niet duidelijk waar die verslechtering in zit en wat de precieze afbakening van de vlakken is.

Volgens de dienst zitten er vier aspecten aan de dreiging, waarvan één aspect internationaal is en in de internationale analyse aan bod komt. De drie andere aspecten zijn het profiel van Nederland, de jongeren die naar oorlogsgebieden reizen en terugkeren en de vermeende radicalisering. Het profiel heeft volgens de coördinator te maken met de "militaire missies in diverse islamitische landen, alsmede de vermeende discriminatie van moslims in ons land en de gepercipieerde beledigingen van de islam en de profeet Mohammed." In veel van de DTN's van de afgelopen tien jaar wordt deze stelling geponeerd, maar verder onderzoek naar achtergrond, aard of hoe de profilering van Nederland door de jihadisten werkt is niet terug te vinden in de stukken van de NCTV.

Opvallend is de constante groei van het gebruik van het woord jihadistisch, waardoor het profiel maar ook de vermeende en gepercipieerde aspecten niet meer interessant worden, want jihadistisch is synoniem aan terroristisch. Schoof wil zich graag meten met de groten der aarde en stelt teleurgesteld vast dat "ons land niet een even prominent doelwit is als landen als de VS, Israël en het Verenigd Koninkrijk." Waarom hij die vergelijking maakt is niet duidelijk, maar de zin die volgt op deze these van de dienst laat zien dat de NCTV werkt aan het verkrijgen van een prominente rol. Toch kunnen relatief kleine incidenten snel jihadistische aandacht en zelfs bedreigingen opleveren." Vooral het woord "toch" in deze context is interessant, wat is er namelijk aan de hand? Op 17 juli 2013 wordt "de Zoetermeerse Shukri F. (alias «Oum Usama») op verdenking van ronselen voor de jihad" gearresteerd. De dienst stelt dat "in reactie hierop op jihadistische websites werd opgeroepen aanslagen te plegen in Nederland." Op sociale media en internetfora vinden er geregeld scheldpartijen, verwensingen en verbale exercities plaats, maar hoe serieus moeten we deze oproepen tot aanslagen nemen, wat is er precies geschreven en op welke sites? In de inleiding zijn het "internationale jihadistische websites", bij de "dreiging tegen Nederland" gaat het om "jihadistische websites." Blijkbaar stelde het niet veel voor want toen Shukri F. werd vrijgelaten "verstomden de online-oproepen echter weer snel."

Vanwaar die opgeklopte gevaren analyse, wat voor dreiging zat in dat gescheld op internet? Uit de tekst van de coördinator valt niets te halen wat hier licht op werpt. Volgens de coördinator zijn die uitlatingen wel degelijk gevaarlijk. De hunkering naar een prominente rol is duidelijk te merken, want de postings "kunnen in potentie ook nadelige gevolgen hebben voor de Nederlanders die in het buitenland nog steeds door jihadisten gegijzeld worden." Nu klopt het dat Nederland deelneemt aan een totale oorlog tegen de terreur, maar voor het verbinden van gijzelaars in de Filippijnen en Mali met Shukri F. is meer nodig dan vage opmerkingen over geroep op al dan niet jihadistische websites over aanslagen in Nederland. Angst is eenvoudig gecreëerd, daar zijn zelfs de zogenoemde jihadisten niet meer voor nodig en daar heeft Nederland zelfs een dienst voor in het leven geroepen, maar die angst wegnemen is een

stuk moeilijker. Onvoorzichtigheid en oneliners die nietszeggend zijn, zonder duidelijke analyse van de dreiging, brengt mensen juist in gevaar.

De coördinator had ook in plaats van Shukri F. de strafrechtelijke procedure van Mohammed G. en Omar H. kunnen opnemen in zijn dreigingsbeeld. Dit plaatst hij echter in de beleidsopvolging. De zaken zijn minder sexy en misschien ook lastig om er allerlei bedreigingen bij te plakken, maar het blijft gissen naar de beweegredenen van de dienst. Mohammed G. werd veroordeeld, omdat hij van plan was om naar Syrië te reizen, maar hij werd "wegens ontoerekeningsvatbaarheid ontslagen van alle rechtsvervolging" en opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Mohammed G. was eigenlijk een verwarde man die reliëf geeft aan zogenaamde 'jihadgangers' en Syrië-reizigers. Bij Omar H. gaat het om de man die in maart 2012 is aangehouden (zie uitgebreider verhaal bij DTN-29) met 10 meter ontstekingslont, 1 kilo aluminium en 151 jihadistische films. Hij werd veroordeeld tot 12 maanden cel "voor het voorbereiden van brandstichting en verspreiden van opruiende teksten." Mohammed G. en Omar H. staan in de beleidsopvolging en niet in het eigenlijke dreigingsbeeld.

Shukri F. en de reaguurders op het jihadistische internet bepalen de dreiging die er heerst en de opgeklopte sfeer is van dezelfde orde als de "ontwikkelingen rond de jihadistische Syriëgangers." De coördinator stelt dat "in augustus het aantal jihadistische uitreizen van Nederland naar Syrië weer toenam in vergelijking met de maanden hiervoor" (DTN-34). Om hoeveel mensen gaat het nu werkelijk? Enkelingen, tientallen, honderdtallen, duizenden? De indruk is dat het om een explosief getal gaat, maar dat lijkt keer op keer wel en niet het geval. "Hoewel er in 2011 wel meer signalen zijn over jihadreizigers uit Nederland, is het lastig vast te stellen of het aantal jihadreizigers daadwerkelijk stijgt (DTN-27, 2011)." "Het aantal jihadisten dat uitreist naar een jihadistisch strijdgebied is in de afgelopen jaren gegroeid (DTN-28, 2012)." In DTN-29 (2012) herhaalt voormalig coördinator Akerboom deze zin. "Ook in de afgelopen periode zijn weer enkele uitreizen naar jihadistische strijdgebieden vastgesteld (DTN-30, 2012)." In DTN-31 (2012) is er geen melding van toename of bestending. In DTN-32 (2013) zijn het "tientallen personen in Nederland die alleen of in kleine groepjes naar landen als Egypte en Syrië reisden." In DTN-33 zijn het tussen de vijftig en de honderd. In DTN-34 neemt het aantal weer toe. Weet u nog om hoeveel mensen het gaat en vooral wat het gevaar is?

Waar die jongens en meiden heengaan is ook onduidelijk, want de dienst schrijft in de inleiding dat ze "waarschijnlijk onder de vlag van het aan Al Qa'ida gelieerde Jabhat al-Nusra (JaN) strijden." Bij de Nederlandse dreiging gaat het alleen over JaN want "meer Nederlandse strijders hebben zich waarschijnlijk bij JaN aangesloten." Volgens de dienst "lijken enkele Nederlanders niet terug te deinzen voor extreem geweld." Informatie-inwinning in Syrië is nogal lastig want daar woedt een alles

verwoestende burgeroorlog, een woord dat Schoof in DTN-34 niet gebruikt. In DTN32, DTN-33, DTN-35 en DTN-37 woedde die burgeroorlog wel al was er alleen in DTN-33 sprake van tienduizenden burgerdoden. Volgens de dienst biedt de burgeroorlog jihadisten de kans om meer terrein te winnen. De coördinator stelt dat de terugkeerders "nauwlettend in de gaten worden gehouden." Hoe nauwlettend dat is beschrijft de NCTV in de beleidsopvolging: "Na terugkomst in Nederland wordt elke terugkeerder benaderd door het veiligheidshuis of de politie. Ook probeert de politie contact te krijgen met de familie en/of sociale omgeving van de betrokkene. Per geval worden, naast mogelijk strafrechtelijk onderzoek, op dit moment ook bestuurlijke maatregelen overwogen, zoals het stopzetten van uitkeringen en maatwerktrajecten."

Strafrechtelijke maatregelen komen natuurlijk voort uit mogelijke strafbare feiten die door de mensen zijn begaan. Dit blijkt geen eenvoudige zaak zoals procedures rond 1F vluchtelingen (mensen verdacht van oorlogsmisdadigers) laten zien. "De strafrechtelijke aanpak van vermoedelijke rekruteurs en van terugkeerders die zich hebben aangesloten bij een terroristische organisatie en/of betrokken zijn geweest bij (oorlogs)misdaden heeft te kampen met problemen met betrekking tot de bewijsgeving." Bestuurlijke maatregelen en het lastigvallen van familie, vrienden, kennissen en omgeving zijn natuurlijk veel gemakkelijker en van een andere orde. Bij bestuurlijke maatregelen kan de overheid veel doen en is er geen rechter die toetst of die straf wel rechtmatig is opgelegd, een ondermijning van de rechtsorde die de dienst zegt te beveiligen. Volgens de coördinator kwamen "voor het eerst Nederlandse jihadisten met strijdervaring uit Syrië terug naar Nederland." Op basis waarvan de coördinator stelt dat zij "strijdervaring" hebben, is onduidelijk. De bewijslast is voor de dienst blijkbaar eenvoudig: een jihadist komt uit Syrië, heeft dus bij Al Qa'ida gezeten en heeft gevochten, klaar.

De NCTV is beducht voor de "jihadistische propaganda," "via websites en sociale media voor participatie in het conflict," maar schuwt zelf ook geen propagandistische middelen. Hierboven ging het al over de propaganda van de getallen, maar ook ten aanzien van radicalisering gebruikt de dienst angst als propagandamiddel. In deze DTN waarschuwt de dienst voor de "toenemende radicalisering van kleine groepen islamitische jongeren in Nederland, waarop in DTN32 al werd gewezen." In DTN-32 gaat het nog om "signalen die duiden op een toegenomen islamistische radicalisering van kleine groepen jongeren in Nederland," maar de dienst moest tevens toegeven dat "groepen als Sharia4Holland en Behind Bars in de afgelopen periode nauwelijks openlijke activiteit toonden in Nederland." In DTN-34 zijn er plotseling wel openlijke activiteiten, want de NCTV ziet als "voorbeeld hiervan in de openbare ruimte de bijeenkomsten op sportvelden waarbij jihadvlaggen worden vertoond." Dit is volgens de dienst "Ook verheerlijking van de jihadgang." Over hoeveel openbare vergaderingen (een grondwettelijk recht) het hier gaat in 2013 is onduidelijk. Tevens is het onduidelijk of mensen strafrechtelijk zijn

vervolgd voor het zwaaien met jihadvlaggen in 2013. In DTN-31 werd ook geen virtuele radicalisering vastgesteld door de dienst, en eind 2013 schrijft de dienst dat de "openlijke propaganda via internet en sociale media uit jihadistische kringen voor deelname aan de strijd in Syrië sterk is gestegen." Hoe deze propaganda eruit ziet en of dit Nederlandse jongeren zijn, de dienst houdt het allemaal vaag. Vaagheid die de dreiging alleen maar aanzwengelt.

Conclusie DTN 2013

Begin 2013 treedt er een nieuwe coördinator aan. Dick Schoof is een hardliner die meteen vol inzet en zonder blikken of blozen het terreurniveau verhoogt. Daarmee haalt hij ook de media. Onduidelijk is echter of de omstandigheden in vergelijking met de periode daarvoor ook daadwerkelijk zo angstaanjagend zijn. Schoof vindt van wel, want vooral de zogenaamde 'jihadgangers' zijn een ongekend gevaar. Door mensen te labelen als jihadgangers zijn het al daders, voordat ze iets gedaan hebben. Jihad, jihadisering, jihadisme, het zijn allemaal synoniemen geworden voor terroristen, terroristisch, terrorisme in de totale oorlog tegen de terreur. Zelfs het woord Syrië-ganger staat al gelijk aan terrorist terwijl mensen in een land in burgeroorlog ook als arts, verpleegkundige of op een andere wijze burgers kunnen helpen. En die J-reizigers zijn niet alleen een constante vorm van zorg, maar ook een constante vorm van statistisch goochelwerk. Wie de berichten in de dreigingsbeelden van de afgelopen jaren doorneemt, krijgt de indruk dat er honderden zo niet duizenden reizigers en terugkeerders zijn. Vaak neemt het aantal toe en is er naast tientallen sprake van aantallen tussen de vijftig en honderd. Of dit het vaste aantal is, blijft onduidelijk. Wie de cijfers op een rijtje zet ziet misschien een lichte stijgende trend, maar het gaat vooral om enkele reizigers of groepjes en niet hele vliegtuigen vol. Voor Terror Dick zijn naast de J-reizigers ook de terugkeerders een groot gevaar, maar wie zijn eerste dreigingsbeeld leest, ziet geen verontrustende ontwikkelingen dan de jaren ervoor. De oorlogen in Afghanistan en Irak hebben misschien niet uitgedaagd zoals het westen wilde, maar dat is al jaren duidelijk. Libië was een avontuur dat als een boemerang naar Europa terugkomt in de jaren na een mislukte NATO interventie van Unified Protector. Syrië ontwricht in enkele jaren langzaam en destabiliseert de rest van de regio, iets dat ook geldt voor Mali in Noordelijk Afrika. Wapens zijn nooit een oplossing al is Schoof dol op legergroen in de straat. Schoof bouwt ook verder aan het leger terreurbestrijders en maatregelen om mensen die anders denken lastig te vallen. In 2013 zal de dienst ook vertrouwenspersonen aan haar terrorismebestrijders toevoegen en naast de gebruikelijke repressieve maatregelen ook het bestuurlijk instrumentarium van voormalig coördinator Joustra weer uit de kast halen. Waar dat allemaal voor nodig is, is niet duidelijk. Strafrechtelijke procedures lopen spaak omdat de

bewijslast van jongens en meiden die uit Syrië terugkomen lastig is. De dienst lijkt zelfs niet te weten waar de jongeren nu echt belanden, "is het waarschijnlijk JaN, of zeker Al Qa'ida." Als dit de bewijsvoering is, voorspelt het niets goeds voor jongeren die terugkomen. Wie nog niet door had dat Terror Dick er vol ingaat wat terreurbestrijding betreft, wordt fijntjes duidelijk gemaakt dat het vernielen van jachthutten, graffiti, demonstraties en een tentenkamp extremistische middelen zijn die in een dreigingsbeeld terrorisme thuis horen. Eigenlijk gebeurt er niets in Nederland. Gelukkig zijn er nog mensen die hun stemmen durven te laten horen in een klimaat waar elk geluid als extremistisch wordt bestempeld. Groepen jongeren die zich actief bezig houden met de radicale islam moeten helemaal oppassen. Zij staan volgens de dienst in een directe verband met terrorisme, maar doen eigenlijk niets, hooguit in het openbaar vergaderen, een bijeenkomst verstoren en wat dreigementen uiten. Een aantal jaren geleden was er de AEL, de Arabisch-Europese Liga. Haar plek is ingenomen door groepen als Sharia4Holland en Behind Bars, die net als hun voorganger openlijke activiteiten organiseren of niet actief zijn. Voor de dienst is dit allemaal verdacht en is er geen bereidheid om deze groepen normaal tegemoet te treden. Zij zijn al terroristische organisaties, al is daar geen bewijs voor. Die denkwijze vertaalt zich in een beleid waar maatregelen worden gestapeld ten aanzien van potentiële verdachte groepen en mensen en de inzet van grote groepen van de samenleving wordt gemobiliseerd. Zo injecteert de dienst niet alleen terrorismebestrijding in de maatschappij maar ook dreiging, angst en schrikbeelden. Uitingen op het internet zijn al doorontwikkeld van radicale naar extremistische en nu terroristische uitingen. De dienst radicaliseert onder Schoof verder tot een extremistisch bolwerk dat vooral angst aanjaagt en op zoek is naar meer subsidie voor dat dreigingsbeleid.

2014 welkom bij de oorlog van de terreur

DTN-35 / 24 februari 2014

De dreigingspropaganda van de dienst NCTV vervolgt in 2014 rustig zijn weg. In DTN-34 was de "strafrechtelijke aanpak van vermoedelijke rekruteurs en van terugkeerders die zich hebben aangesloten bij een terroristische organisatie en/of betrokken zijn geweest bij (oorlogs)misdaden" nog lastig omdat er weinig bewijs was te vinden. In DTN-35 is het "duidelijk dat de meeste jihadstrijders in Syrië strijdervaring opdoen, gruwelijkheden plegen en doorradicaliseren." Op basis waarvan de coördinator dit concludeert is onduidelijk, zeker als de bewijsgeving problematisch is. In de beleidsopvolging bij DTN-35 stelt de coördinator dat "de Nederlandse jihadgangers op dit moment voetsoldaten zijn voor de strijd." Hoe de dienst weet dat iedereen die daar Syrië reist ook meteen voetsoldaat wordt is ook niet helder. "Voetsoldaat" zou nog kunnen worden gezien als kanonnenvoer en dus enigszins een geste van de NCTV om de jongeren een handreiking te bieden, want uiteindelijk is het merendeel niet getraind en zal het ook daadwerkelijk kanonnenvoer zijn.

De coördinator wil echter geen redelijkheid, zijn propaganda is gericht op gevaar en dreiging. Hij beeldt de jongeren af als moordenaars met voorbedachte rade en zij zouden "al voor vertrek kortere of langere periode in jihadistische kringen verkeren, zowel in de offline als de online werkelijkheid." Terwijl de dienst aan de andere kant stelt dat de jihadisten in Syrië niets voorstellen, hoewel de dienst al ruim een jaar het grote gevaar van die 'jihadgangers' verkondigt. "Het gros van de gewapende oppositiegroepen streeft niet een jihadistische agenda na. Jihadistische strijdgroepen vormen een kleine minderheid," citeert de dienst de minister van Buitenlandse Zaken. Met de opkomst van de IS in de zomer van 2014 in het achterhoofd, lijkt van het inlichtingen verzamelen van het overheidsapparaat ook niet veel over. Wie de oorlog in Syrië zelfs minimaal had gevolgd, was tot de conclusie gekomen dat de beter georganiseerde, getrainde en gemotiveerde radicale groepen wel degelijk met minder menskracht, meer successen boekten. Het voorbeeld voor deze groepen kwam uit de jaren negentig, Afghanistan. En het voort etteren van de burgeroorlog in Syrië, met een leider die na 11 september 2001 ruim werd gesteund door het Westen en een graag geziene handelspartner was, heeft tot een humanitaire ramp van grote omvang geleid. Dat dit tot grote destabilisering leidt, is geen moeilijke conclusie.

Nederlandse jongeren die in Syrië en Irak gaan vechten, vormen een kleine te verwaarlozen groep. Deze groter maken is geen dreigingsanalyse, maar gevarenpropaganda. In de inleiding van DTN-35 stelt Schoof dat "het aantal uitreizigers vanuit Nederland nog steeds

stijgt." Ook is er een groeiend "aantal terugkeerders dat strijdervaring in Syrië heeft opgedaan," hoewel de coördinator daar niet bij vertelt wat voor ervaring dat is. De cijferoorlog van Schoof begint met de vaststelling dat "begin februari 2014 het totaal aantal uitreizigers sinds de zomer van 2012 uit kwam op ruim honderd, waarvan er ruim zeventig zich nog steeds in Syrië bevinden. Zeker tien personen zijn inmiddels om het leven gekomen. Verder is het aantal terugkeerders sinds oktober 2013 toegenomen tot ruim twintig." In DTN-33 was het aantal al tussen de vijftig en honderd en in DTN-34 nam dat aantal ook al toe. In DTN-34 waren ze nog *waarschijnlijk* allemaal bij JaN terecht gekomen, in 2014 is dat volgens de dienst zeker.

Sommige terugkeerders zouden volgens de NCTV "een radicaliserende en rekruterende rol spelen op jihadistische fora en sociale media." Maar "de aanhoudende openlijke jihadistische manifestatie in Nederland" vindt niet alleen plaats op het internet, maar ook op straat. In DTN-34 waren het nog "bijeenkomsten op sportvelden waarbij jihadvlaggen worden vertoond," in DTN-35 beschrijft de coördinator een manifestatie van veertig mensen bij de Belgische en de Marokkaanse ambassade in Den Haag. De dienst stelt dat "in werkelijkheid bij deze demonstratie het betuigen van steun en het tonen van loyaliteit aan de ISIL en JaN centraal stond. De openheid waarmee de demonstranten hun leuzen uitten, duidt erop dat zij zich weinig gelegen laten liggen aan mogelijke negatieve consequenties van hun extremistische opvattingen." Er was weinig aandacht in de media voor de manifestatie. In 2013 werd mede door de coördinator nog veel ophef gemaakt over Sharia4Holland, één van de organisatoren van de demonstratie. De NCTV rept niet over vervolging van deelnemers aan de demonstratie in verband met opruiende teksten. Blijkbaar viel het opruien tegen want "de deelnemers aan de demonstratie zetten niet direct aan tot geweld in Nederland."

Een enkele bijeenkomst op een trapveldje van moslims, een demonstratie van veertig mensen waaronder enkele kinderen, een een paar jongeren ergens in Syrië en twintig die terugkeerden naar Nederland: "de jihadistische dreiging blijft de dominante factor in het dreigingsbeeld," schrijft Schoof aan de vooravond van de neergeschoten MH-17. En die ongeveer zeventig nog levende radicaal islamitische jongeren in andere landen of in Nederland en enkele jongeren die willen uitreizen krijgen de volledige macht van de Nederlandse staat over zich heen in de vorm van wetgeving (verruiming van de mogelijkheid tot ontneming en de gronden voor verlies van het Nederlanderschap), bestuurlijke maatregelen (het paspoort vervallen verklaren, bevriezen van de financiële tegoeden van mensen (reeds in vier gevallen toegepast), uitkeringen en toelagen korten of stopzetten), strafrechtelijke maatregelen (op basis van het jeugdrecht zijn kinderen onder toezicht gesteld en/of in gesloten jeugdinrichtingen geplaatst, operationele politieonderzoeken naar ronselaars) en toezicht tot in de haarvaten van hun leven. En voor de coördinator is het nog niet genoeg.

In DTN-34 schreef de NCTV al dat “de huidige situatie eens te meer duidelijk maakt dat alle operationele diensten beter zicht moeten krijgen op de reisbewegingen van jihadisten en vooral van terugkeerders naar Europa.” *Passenger Name Record* (PNR) komt sinds DTN-11 (2007) elk jaar minstens een keer voor in de terreurboden van de NCTV. De dienst stelt dat “het dan ook noodzakelijk is om op korte termijn de mogelijkheden om reisgegevens te kunnen gebruiken uit te breiden en de internationale samenwerking hierop te intensiveren. Op dit moment is dat op Europees niveau niet te realiseren. Daarom ga ik het gebruik van reisgegevens nationaal mogelijk maken.” De ik-vorm slaat op minister Opstelten, maar de dienst zit duidelijk aan de knoppen. Naast die Europese samenwerking werkt de coördinator ook samen met landen als Turkije, Marokko en natuurlijk de Algerijnse dictatuur waar in juni 2013 “de Verenigde Naties, met Nederlandse steun, een driedaagse bijeenkomst in Algiers” organiseerde.

DTN-36 / 30 juni 2014

DTN-36 loopt opnieuw over van reële aanslagen en zorgelijke ontwikkelingen. Schoof roept al anderhalf jaar dat de kans reëel is en in juli wordt hij op zijn wenken bediend door het neergeschoten vliegtuig in Oekraïne. Een maand voor de tragische gebeurtenis is de situatie echter nog hetzelfde als gedurende zijn gehele periode als coördinator. Het enige verschil met DTN-34 en DTN-35 is dat de dienst geen cijfers meer verschaft maar alleen nog maar alarmerende berichten verstrekt. De coördinator herhaalt zich om volume te produceren in het DTN. “Intussen blijven de uitreizen van Nederlanders naar jihadistische groeperingen in Syrië doorgaan,” gaat vooraf aan “het is zorgelijk dat de uitreizen naar Syrië, twee jaar nadat deze trek begon, nog steeds plaatsvinden.” De propaganda van J-reizen werkt volgens de NCTV want “op deze wijze wordt tot op heden een continue aanwas van uitreizigers gegenereerd.” Schoof geeft geen cijfers van deze “continue aanwas.”

Nederlandse vrouwen doen volgens de coördinator niet mee aan “gevechtshandelingen” maar ook daarvan is onduidelijk hoe de dienst bij een gebrekkige bewijsgraving tot deze conclusie is gekomen. Dit geldt ook voor de vaststelling dat Nederlandse jihadisten in Syrië betrokken zijn of waren bij ernstige gewelddaden.” Net als de aanwas van de uitreizigers en de terugkeerders, is er de “jihadistische propaganda.” Propaganda van die ‘jihadisten’ wordt “via sociale media door Nederlandse jihadisten verspreid en is daardoor openlijk en laagdrempelig beschikbaar.” De dienst wil die ‘propaganda’ bestrijden “door Flagging, Notice & Take Action procedures, Notice & Take Down, counternarratives en door het versterken van de online weerbaarheid.” De coördinator noemt als voorbeeld “radiostation

Ghurabaa" en "de website dewareregelie.nl" waarbij de NCTV zonder onafhankelijke rechterlijke toetsing de hosters van de radio en de website heeft benaderd. De dienst heeft ook geen aangifte gedaan tegen de radio en/of de website.

Bij een oorlog hoort propaganda, zo ook bij een oorlog tegen de imaginaire terreur. Tegenover de propaganda van de dienst over het gevaar dat in alle uithoeken van de Nederlandse samenleving zou schuilen, is er de propaganda van de jongeren die op avontuur gaan naar Syrië en waarvan er waarschijnlijk slechts enkelen levend terugkomen. Volgens de NCTV gaat "van teruggekeerde jihadisten niet alleen een potentiële aanslagdreiging en een radicaliserende werking uit, maar zij kunnen zich in Nederland tevens op gewelddadige wijze inlaten met fondsenwerving voor de jihad." Die gewelddadige fondsenwerving zou blijken uit de zwaarbewapende man Mohamed A. die op 15 mei 2014 gearresteerd werd, terwijl hij volgens justitie onderweg was om een overval te plegen. Volgens het Openbaar Ministerie had Mohamed A. een half jaar gevochten in Syrië, volgens zijn advocaat is hij daar niet geweest.

Of groepen in Syrië zitten te wachten op geld uit Nederland is onduidelijk, gezien de controle van groepen als IS en JaN over de delen van de natuurlijke hulpbronnen van Syrië en de verkoop van archeologische stukken aan vooral Europeanen. Naast de 21-jarige man die op 15 mei 2014 werd gearresteerd, werd op 24 juni 2014 ook nog 18-jarige Haagse jongen Oussama C. aangehouden in de Brusselstraat in Den Haag voor ronselen en opruien. Ook zouden twee mannen voor het beramen van een aanslag op Geert Wilders zijn gearresteerd. Dit laatste wil de coördinator bevestigen noch ontkennen en het bericht komt van Geert Wilders zelf. Het Openbaar Ministerie ontkent dat er iemand vast zat voor het voorbereiden van een aanslag op Wilders. "Er zit niemand vast voor het voorbereiden van een aanslag op Wilders. Ook heeft er niemand in het verleden vastgezeten", aldus een woordvoerder van het OM volgens RTL Nieuws. Om dreiging te kunnen inschatten zijn ten eerste feiten van belang en daarnaast kan een vergelijking met identieke dreiging uit het verleden inzicht geven in het gevaar. De coördinator laat echter niets los over het bestaan van de twee verdachten van een mogelijke aanslag op Wilders. Als ze al bestaan, lijken ze dan op Bilal Lamrani of andere mensen die Wilders iets wilden aandoen? Zijn ze daadwerkelijk in Syrië geweest, zijn ze 'getraind', maakten zij in het verleden deel uit van het criminele circuit en hoe serieus moeten ze worden genomen? Om op basis van enkele verdachten te stellen dat terugkeerders een gevaar zijn, waarbij het misschien niet eens om terugkeerders gaat of de verdachten niet aanwezig zijn, lijkt eerder op wensdenken dan een duidelijke analyse van het aanwezige gevaar.

Ditzelfde geldt voor de stelling in DTN-35, het eerste dreigingsbeeld van 2014, dat "de weerbaarheid binnen moslimgemeenschappen in

toenemende mate onder druk komt te staan." In DTN-35 wordt de schuld gelegd bij "het intimiderende optreden van pro-jihadistische jongeren." De dienst lijkt in gesprek met "salafistische voormannen" (het salafisme werd enige tijd geleden nog als het grote gevaar gezien) want die "stellen dat er sprake is van een «gevaarlijke polarisatie» binnen moslimgemeenschappen." De coördinator verhaalt verder dat "debatten over islam en democratie en de strijd in Syrië nauwelijks meer zonder beveiliging georganiseerd zouden kunnen worden." Details staan niet vermeld in het DTN van het voorjaar van 2014. In DTN-36 borduurt de coördinator verder op dit fenomeen. "Er zijn echter zorgen over de weerbaarheid onder de moslimbevolking over langere termijn." De NCTV stelt dat de intimidaties van de jihadisten hebben plaatsgevonden rond de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014: "Nederlandse jihadisten voerden fel actie tegen de deelname van moslims aan de gemeenteraadsverkiezingen." Waarom de weerstand van de moslimgemeenschap onder druk zou staan wordt niet duidelijk want de coördinator moet ook constateren dat ze geen invloed hebben gehad op deelname aan de verkiezingen. In DTN-37 is deze dreigingsstorm plots verdwenen terwijl het de boel op "lange termijn" op stellen zou kunnen zetten.

Voor analyse van het 'jihadistische gevaar' maakt de coördinator gebruik van het woord sekte-achtig. In DTN-2 kwam dit woord al eerder voor in een poging radicalisering te beschrijven. In DTN-36 lijkt het een vast onderdeel van het dreigingsvocabulaire van de NCTV te worden want in DTN-37 is het gebruik van het woord sekte explosief toegenomen. En naast de jihadistische sekte zijn er ook andere radicale of extremistische bewegingen die volgens de dienst "minder zichtbaar in de media, maar relevant zijn voor de terroristische dreiging." Het niet-jihadisme heeft volgens de dienst het karakter van "asielrechtenextremisme, dierenrechtenextremisme en rechts-extremisme."

In het kader van de terrorismedreiging vermeldt de dienst in DTN-34 dat er "binnen het kader van asielrechtenextremisme vernielingen en bekladdingen plaatsvonden, vooral in de aanloop naar en tijdens het internationale No Border Camp (NBC), dat van 2 tot en met 10 augustus 2013 in Rotterdam werd gehouden." De NCTV verschaft geen details zodat moeilijk is vast te stellen of het hier om strafbare feiten of overtredingen gaat. Ook is onduidelijk of er proces-verbaal is opgemaakt, onderzoek gepleegd, vervolging ingesteld en andere strafrechtelijke procedures zijn georganiseerd die de claim van de dienst kunnen ondersteunen. In DTN-35 gaat het over een mislukte bezetting van "het Huis van Europa in Den Haag (december 2013)," waarna "het eilandje in de Hofvijver kort werd bezet." Dit laatste was zeker het vermelden waard in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland.

Ook "milieu-extremisten vernielden opnieuw een proefveld met genetisch gemodificeerde gewassen. Ook van belang om op te nemen in het

dreigingsbeeld. Sinds 2003 gebeurde dit gemiddeld drie keer per jaar," schrijft de coördinator in DTN-34 als steun voor bedrijven als Monsanto. Ook Groningen wordt door de coördinator genoemd in het kader van milieuterrorisme (DTN-36): "De afgelopen periode zijn de acties tegen de gaswinning in Groningen geïntensiveerd. De inmenging van de landelijk opererende, radicale milieugroepering GroenFront! in het radicale verzet tegen gaswinning zorgt vanaf januari 2014 voor een professionalisering en verharding van de acties." In terreurbode DTN-34 wordt de oprichting van 269Life Nederland "een opvallende gebeurtenis" genoemd. Internationaal zou de beweging "buitenwettelijke acties" op zijn naam hebben staan "zoals insluipacties bij stallen en het «bevrijden» van dieren." De coördinator treedt niet verder in details.

Van de extreemrechtse terreur vermeldt de NCTV in DTN-35 het feit dat de "rechts-extremistische partij Nederlandse Volks-Unie (NVU) in drie gemeenten aan de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 deelneemt." Waarom een politieke partij in het terrorisme beeld belandt, verklaart de coördinator niet. Bij verschillende rechtse-extremistische incidenten is die vraag überhaupt gerechtvaardigd want volgens de NCTV hebben die groepen "nauwelijks nog organisatie- en wervingskracht." Eigenlijk is hun situatie te vergelijken met de leiderloze al dan niet bestaande jihadistische netwerken. Toch stelt de coördinator dat de groepen inspelen op "maatschappelijke polarisatie" zoals bij de "gebeurtenissen in Deurne en de voorwaardelijke invrijheidstelling van Volkert van der G." De dienst stelt dat het de groepen gaat om "media-aandacht, waar het de initiatiefnemers mede om te doen is," maar groei zit er blijkbaar niet in. Dat men uit is op media-aandacht, polariserende teksten, kan ook gemakkelijk gezegd worden van linkse groepen, politieke partijen, de dienst zelf en andere maatschappelijke spelers.

Zeventien dagen voordat vlucht MH-17 wordt neergeschoten, schrijft de dienst in de beleidsopvolging vooral over de "integrale aanpak" van het jihadisme. De niet-jihadisten spelen bij de integrale aanpak geen rol, al kunnen maatregelen natuurlijk voor iedereen gebruikt worden. Zonder dat er sprake is van strafbare feiten stelt de coördinator dat "het onacceptabel is dat Nederlandse ingezetenen deelnemen aan deze jihadistische beweging en de gewelddadige jihadistische strijd ongeacht waar ze plaatsvindt of gaat plaatsvinden. Alle beschikbare middelen worden daarom aangewend om uitreis met dit doel te verhinderen, risico's van elke terugkeer weg te nemen en het werven van nieuwe aanhang tegen te gaan." Ten aanzien van mensen die aan een andere gewapende strijd in hetzelfde gebied of op een andere plaats meedoen, staat in de beleidsopvolging geen woord.

Alles wordt uit de kast gehaald zowel op nationaal als op Europees niveau. Op inlichtingengebied gaat het om het SIS, Schengen Informatie Systeem, reisgegevens, Europol en informatie uitwisseling. "Het delen van gegevens en ervaringen op de domeinen preventie en repressie wordt verder

geïntensiveerd." Naast risicoreducties zijn er interventies als het "uitschrijven uit de Gemeentelijke Basisadministratie (dertig keer), paspoortmaatregel (29 keer), onder toezicht en/of in een gesloten jeugdinstelling te plaatsen (zes keer), stopzetten uitkeringen en studiefinanciering (30 keer) en het bevriezen financiële tegoeden (12 keer)." Al deze maatregelen zijn bestuurlijke maatregelen en zijn voor het merendeel niet getoetst door een onafhankelijke rechter, iets dat in de lijn ligt van de verschillende landen waar de coördinator graag mee samenwerkt. Na Marokko, Algerije, Saoedi-Arabië en Turkije heeft de dienst Jordanië aan haar partners toegevoegd. Amnesty International en Human Rights Watch berichten over martelingen, slechte behandelingen in gevangenis, oneerlijke processen, doodstraf, onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting en andere mensenrechtenschendingen in het land waar de coördinator graag mee samenwerkt.

DTN-37 / 12 november 2014

De roep om een aanslag zet zich ook in het laatste dreigingsbeeld van 2014 voort. "De tendens van een niet te onderschatten langdurige jihadistische dreiging zet door en neemt met de aanslagen in andere westerse landen steeds concretere vormen aan." En "de recente ontwikkelingen in de wereld en in ons eigen land laten een steeds reëlere dreiging van terroristische aanslagen door jihadisten zien." Aanslagen die concreter vorm krijgen, dreiging die diffuus wordt (net als in DTN-7 en DTN-29) en een veranderend beeld net als in DTN-36, de dienst staat in het centrum van de storm. Volgens de coördinator zijn 'we' klaar voor een aanslag: "De Nationale Politie is goed geprepareerd voor het direct en adequaat handelen bij een terroristische aanslag." Gelukkig overschaduwde de IS het neergeschoten vliegtuig MH-17 en kan de NCTV doorpakken met "de huidige dreiging die een mondiaal probleem is," en een "bestrijding die (volgens de dienst) dan ook een gedeelde internationale verantwoordelijkheid is."

Nederland doet op alle fronten mee met de coördinator op de voorplecht. Bij "de EU Kopgroep Foreign Fighters, in het Global Counter Terrorism Forum én door de deelname aan de militaire coalitie in Irak," Schoof wil erbij zijn. De NCTV stelt namelijk dat "niet eerder de Nederlandse deelname aan een internationale militaire missie zo direct verbonden geweest is met veiligheid in ons eigen land." Volgens de dienst bestrijden wij "groeperingen die het op ons gemunt hebben" en komt de Nederlandse deelname aan die strijd "direct onze nationale veiligheid ten goede." Wat de bombardementen aan menselijk leed in de zogenoemde jihadistische strijdgebieden aanrichten, daar spreekt de coördinator niet over. Ook niet over langetermijneffecten van die interventies. Afghanistan (2001), Irak (2003), Libië (2011) en diverse andere avonturen zijn alweer vergeten.

Nederland volgt de Verenigde Staten met oogkleppen op in een wereld die steeds meer aan het ontvlammen is.

En om hoeveel Nederlandse tegenstanders in de oorlog tegen de terreur gaat het dan? In DTN-36 ging het om "een continue aanwas van uitreizigers." In DTN-37 heeft die "gestage toename van uitreizigers zich voortgezet zodat inmiddels in de afgelopen twee jaar rond de 160 personen zijn uitgereisd (cijfers per 1 november). "In hoeverre deze cijfers te vergelijken zijn met de cijfers uit DTN-35 is onduidelijk. In DTN-36 worden geen cijfers vermeld. In DTN-35 stelt de dienst dat "begin februari 2014 het totaal aantal uitreizigers sinds de zomer van 2012 uit kwam op ruim honderd." Daaronder waren ruim twintig terugkeerders, zeker tien personen die zijn gestorven [zonder vermelding van de oorzaak van die sterfte] en ruim zeventig mensen die zich daar nog zouden bevinden." Hoe het woord "ruim" moet worden geïnterpreteerd, is onduidelijk. Soms wordt zelfs een marge van dertig aangehouden bij "ruim honderd" zodat het om honderddertig mensen zou kunnen gaan. De coördinator stelt nu dat het aantal uitreizigers rond de 160 is, waarvan "zover bekend achttien zijn omgekomen," dertig zijn teruggekeerd en "rond de honderd Nederlanders nog in het strijdgebied aanwezig zijn, onder wie zo'n dertig vrouwen."

Over de slachtoffers stelt de dienst dat die zijn omgekomen door "luchtaanvallen door de internationale coalitie, door onderling geweld tussen jihadisten en anderszins." De coördinator beschrijft niet of de mensen verdacht waren van een strafbaar feit, aan vijandige handelingen hebben deelgenomen, lid waren van een terroristische organisatie en de doodstraf verdienen. Daar waar de NCTV in DTN-35 er nog zeker van was dat alle Nederlanders (ruim zeventig wat er dus honderd zouden kunnen zijn) "bij JaN (Jabhat al Nusra) zijn terecht gekomen", zijn de Nederlandse jihadisten (rond de honderd in DTN-37) "op dit moment actief bij minimaal drie jihadistische strijdgroepen; de meerderheid valt onder Jabhat al Nusra (JaN) en ISIS, een minderheid bevindt zich bij Jund al-Aqsa (JaA)."

En welk gevaar schuilt er dan daadwerkelijk in Nederland zelf? De dienst spreekt van "risico's die uitgaan van jihadisten en jihadgangers," waarbij het om uitgereisden, terugkeerders, niet-uitgereisden en verder om onbekenden gaat. Maar het zijn vooral de emoties van de jihadist volgens de dienst NCTV: "De emoties van Nederlandse jihadisten in Syrië of van hun sympathisanten in Nederland over het Amerikaanse offensief en de Nederlandse deelname daaraan, kunnen zich tot een dreiging ontwikkelen tegen Nederland of Nederlandse belangen in het buitenland." Om te onderstrepen dat het alom aanwezige jihadistische gevaar ook echt op de loer ligt schrijft de coördinator: "De arrestatie van een Marokkaanse staatsburger in Amsterdam op 15 oktober, die door ISIS geïnspireerde terroristische intenties zou hebben tegen politiemensen, bevestigt het grensoverschrijdende karakter van de jihadistische dreiging." Het

openbaar ministerie schrijft zelf: "Na de aanhouding van de man en de doorzoeking van zijn woning zijn geen wapens of concrete plannen voor aanslagen gevonden."

Volgens de NCTV zijn daarnaast "door adequaat optreden van politie en justitie recent verschillende personen gearresteerd en zijn meerdere pogingen tot uitreis verijdeld. Op dit moment lopen er in Nederland in totaal ruim dertig 'jihadgerelateerde' strafrechtelijke onderzoeken naar circa zestig personen." Hoeveel van deze zestig mensen zich in Nederland bevinden is onduidelijk. Hoe gevaarlijk deze mensen zijn is ook niet vast te stellen op basis van de gegeven informatie. De dienst stelt dat het gaat "over verdenkingen van samenspanning tot deelname aan de gewapende strijd [uitreizen], voorbereiden terroristische handelingen [onduidelijk of dat hier of ergens anders is], opruiing, bezitten en verspreiden van jihadistteksten, faciliteren en bevorderen jihadgang en het voorbereiden van terroristisch handelen [ook onduidelijk of dat hier of ergens anders is]." Voor de directe dreiging en de inschatting of personen in Nederland echt gevaar lopen zijn de voorbereidingen op terroristische handelingen en het terroristisch handelen van belang. Het feit dat de coördinator zowel handelingen als handelen gebruikt is opvallend.

Wie echter de beleidsbevindingen bij DTN-37 doorneemt zal slechts "gerichte aanpak van de jihadistische beweging," "scherp repressief en preventief optreden", "repressieve en preventieve maatregelen," "interventiestrategieën," "absolute noodzaak," "sekteachtige mechanismen," "extra impuls," vinden en geen duidelijke analyse, context, beschrijving van die zestig mensen die al dan niet als verdachte gearresteerd zijn. Bij de "integrale aanpak" staat dat "er in Den Haag twaalf personen zijn aangehouden die in verband kunnen worden gebracht met jihadistische activiteiten." Wat voor "jihadistische activiteiten" en of deze jihadistische activiteiten al in het wetboek van strafrecht zijn gekomen, maakt de dienst niet duidelijk. Dat veel vervolging niet te maken heeft met het handelend optreden van de verdachten geeft de dienst ook toe: "Het OM vordert met het intensiveren en coördineren van de strafrechtelijke aanpak van (dreigend) terrorisme." "Dreigend terrorisme", is eigenlijk de terreurbode DTN van de NCTV, maar bij dreigend terrorisme lijkt er überhaupt geen sprake van het verzamelen van wapens en/of explosieven, iets dat voorbereidingshandelingen heet en niet dreigend terrorisme.

Wel stelt de coördinator dat "personen die zijn aangehouden of veroordeeld voor terroristische misdrijven, zijn geplaatst op de speciale terrorismeafdeling (TA)." Of dit positief is of niet en of het bijdraagt aan een vreedzame samenleving, het wordt niet duidelijk uit de integrale aanpak. De dienst stelt nog dat "de capaciteit op de terroristenafdelingen van de Penitentiare Inrichting Vught is uitgebreid," maar of dit positief moet worden opgevat of juist een teken is dat het allemaal gevaarlijker wordt in Nederland, het blijft gissen. Wie alle maatregelen die de overheid

heeft genomen op een rij zet, komt tot de conclusie dat het bij alle bestuurlijke maatregelen gaat om verdachten van uitreizen of uitgereisden. Slechts één keer schrijft de dienst dat er "een uitgereisde Nederlandse jihadganger in een filmpje op Facebook opriep tot 'een sterke, stevige daad tegen de Nederlandse overheid'." De coördinator terreur impliceert dat de persoon een aanslag bedoelt, maar uit de stukken is niet te achterhalen of er nader onderzoek naar de persoon is gedaan.

Net als in DTN-36 volgt in DTN-37 een trots overzicht van alle bestuurlijke maatregelen die de coördinator voor elkaar heeft weten te boksen. "Van alle gekende uitreizigers zijn de sociale uitkeringen en toelagen stopgezet. Dit is inmiddels in ruim vijftig gevallen gebeurd. Tevens zijn veel uitreizigers uitgeschreven als ingezetenen in de Basisregistratie Personen (BRP). Sinds december 2013 heeft de minister van Buitenlandse Zaken in overeenstemming met de ministers van Financiën en Veiligheid en Justitie besloten om elf personen op de nationale terrorismelijst te plaatsen. Van deze elf personen zijn er vijf sinds de aanbidding van het Actieprogramma op 28 augustus op de nationale terrorismelijst geplaatst. Onderkende jihadistische reizigers worden voor Europese signalering opgevoerd in het SIS II. Zo worden personalia van onderkende uitreizigers verstrekt aan INTERPOL die deze informatie verder internationaal verspreidt."

Ook grondwettelijke rechten als de vrijheid van meningsuiting en manifestatie worden in het terreurvertoog getrokken. De verschillende schermutselingen, vlaggen, spandoeken en leuzen tijdens demonstraties in de Schilderswijk in de zomer van 2014 zijn onderwerp van "strafrechtelijke onderzoeken inzake haatzaaien en opruiing." De reactie van de dienst op de demonstraties in de zomer in vergelijking met de demonstratie uit DTN-35 laat zien hoe de overheid verder radicaliseert. Dit standrechtelijk optreden van de overheid ten aanzien van verdachten en demonstraties breidt zich als een inktvlek uit ook naar terreinen als de "bestrijding van radicalisering" en "jihadistische content" op het internet. "Binnen de politieorganisatie treedt dit team signalerend en coördinerend op bij de bestrijding van de verspreiding van radicaliserende, haatzaaiende jihadistische content. Producenten en verspreiders van online jihadistische propaganda en de digitale platforms die zij misbruiken, worden geïdentificeerd en aangepakt." De woorden rechterlijke toetsing en rechtsstaat komen ten aanzien van het internet helemaal niet meer ter sprake.

Naast deze maatregelen wordt het korps terreurbestrijders opgeschaald en 'geprofessionaliseerd' met kennisbanken en apps. "Ook wordt de Kennisbank Terrorisme uitgebreid met een applicatie (app) waarmee eerstelijnsprofessionals (zoals wijkagenten en jongerenwerkers) vanaf hun mobiele telefoon toegang tot informatie over terroristische organisaties krijgen." Al deze controlerende, semi-strafrechtelijke en bestuurlijke maatregelen tegen niet veroordeelde verdachten staan in schril contrast

met de “brede maatregelen die nodig zijn om de rechtsstaat te versterken,” zoals de dienst beweert. Wat die maatregelen precies zijn, blijft gissen, het gebruik van bestuurlijke maatregelen zonder tussenkomst van een onafhankelijke rechter tast de rechtsstaat in haar fundamenteen aan, namelijk dat iedereen onschuldig is tenzij het tegendeel is bewezen. Het gebruikte instrumentarium en “brede maatregelen voor de rechtsstaat” klinken allemaal als “terrorismebestrijding ter bescherming van mensenrechten”, de “rule of law” en het samenwerken met dictaturen, regimes (zoals Marokko in het kader van het Global Counterterrorism Forum) en groepen die de mensenrechten met voeten treden.

Conclusie DTN 2014

Het dreigingsbeeld van 2014 verschilt niet van de negen voorgaande jaren. De kans op een aanslag is reëel en de dienst krijgt die ook voor zijn kiezen. Elke coördinator heeft zo zijn elf september 2001 moment gecreëerd. Joustra was nog niet begonnen aan het schrijven van de terreurbode of Theo van Gogh werd vermoord. Akerboom was net aangetreden of 30 april 2009 hakte er in. Akerboom moest ook omgaan met de schietpartij in Alphen aan de Rijn. Schoof had het in het eerste jaar iets gemakkelijker, hij verhoogde de dreiging, maar er waren geen aanwijzingen. In zijn tweede jaar als coördinator wordt een Boeing uit de lucht geschoten. Keer op keer reageert de dienst ontwijkend op deze evidente menselijke drama's. Zelfs de moord op Van Gogh, die past in het jihadistische wereldbeeld van de dienst, is niet uitgebreid aan bod gekomen. Aan deze Nederlandse drama's wordt geen aandacht besteed en dat is zorgwekkend voor een dienst die beweert te staan voor terrorismebestrijding en veiligheid. Analyses van het eigen functioneren behoren dan ook niet tot het repertoire van de coördinator. Er moet op jihadi's worden gejaagd en daarvoor is het schetsen van een zo noodlottig mogelijk beeld van de moslimgemeenschap de belangrijkste voorwaarde. De Terugkeerders en J-reizigers zijn in zijn tweede jaar als coördinator al oorlogsmisdadigers pur sang. Ook al is de bewijslast lastig, de dienst weet dat de 'jihadgangers' “strijdervaring opdoen, gruwelijkheden plegen en doorradicaliseren.” Het zijn “voetsoldaten” in de oorlog die de NCTV graag wil voeren. De notie dat in Syrië al decennia een dictator aan de macht is en een deel van het volk zich wil bevrijden van deze dictatuur is in de dreigingsbeelden niet terug te vinden. Het woord burgeroorlog ten aanzien van Syrië komt in 2011 en 2012 niet voor in het vocabulaire van de dienst. In 2013 en 2014 komt de burgeroorlog in Syrië in vier van de zes dreigingsbeelden voor. In slechts een van alle dreigingsbeelden van de afgelopen tien jaar wordt melding gemaakt van tienduizenden doden (DTN-33). De miljoenen vluchtelingen en de ontwrichting van een hele regio, de dienst maakt er niet om. Alles dient de oorlogsretoriek van de dienst. Burgers, burgerslachtoffers en vluchtelingen zijn daarom niet

interessant. De terugkeerders hebben een propagandistische, radicaliserende en rekruterende missie en met openbare bijeenkomsten wordt volgens de NCTV een stille oorlog gevoerd om de *'hearts and minds'* van moslims te winnen. Voorbeelden te over zou je zeggen, maar de dienst komt maar met twee magere exemplaren. Een samenloop op een sportveldje en demonstratie van veertig mannen, vrouwen en kinderen van Sahria4Holland. Het overdrijven van het gevaar zit in de genen van de dienst want in DTN-35 alarmeerde de NCTV plotseling de wereld omdat "pro-jihadistische jongeren" de moslimgemeenschappen in hun greep zouden hebben door intimidatie. Deze intimidatie hype van de coördinator duurt twee dreigingsbeelden en is vervolgens verdwenen. Hypes, de coördinator leeft er van. De 'jihadgangers' hype met onduidelijke aantallen en alarmerende stijgingen herhaalt zich elk dreigingsbeeld. Steeds lijkt het aantal J-reizigers explosief toe te nemen, maar wie de cijfers op een rij zet ziet steeds een lichte stijging. Dat die stijging misschien iets met het beleid van de dienst te maken heeft dringt niet door in Den Haag. De jonge Nederlandse tegenstanders van het Westen krijgen de volle sterkte van de staat over zich heen. Alles wordt uit de kast getrokken om jonge mannen en vrouwen van rond de twintig en ook minderjarigen aan te pakken. Of het beleid effect heeft, blijft onduidelijk. In de haast om een handvol sympathisanten van groepen in Syrië, Irak en andere zogenaamde jihadistische strijdgebieden onder controle te krijgen wordt samengewerkt met dictaturen en regimes die de mensenrechten op grote schaal schenden. De NCTV lijkt die landen langzaam als voorbeelden van effectief beleid te zien en de rechtsstaat lijkt voor de dienst een gepasseerd station. Dat deze jihadistische oorlog van de dienst niets met veiligheid te maken heeft, blijkt uit de neergeschoten vlucht MH-17. Waarom de dienst de basisveiligheid van de burgerluchtvaart niet op orde heeft, is niet interessant. Dezelfde reflex was zichtbaar na de dodelijke schietpartij in Alphen aan de Rijn. En dat terwijl de coördinator in haar takenpakket de "zorg voor de beveiliging van de burgerluchtvaart tegen met name terrorisme" en "het toezicht op de inrichting van de keten van de beveiliging van de burgerluchtvaart" heeft zitten. Daarnaast schrijft de dienst zelf in bijlagen bij DTN-33: "vanuit de NCTV wordt doorlopend gewerkt aan het ontsluiten van nuttige informatie voor professionals, bijvoorbeeld via een kennisbank, factsheets en whitepapers, alsmede aan het bieden van concreet handelingsperspectief, zoals via e-learningmodules. Het vergroten van veiligheidsbewustzijn van maatschappelijke actoren is daarbinnen een belangrijke speerpunt." De dienst spreekt van het "vergroten van veiligheidsbewustzijn", maar lijkt vooral geobsedeerd door een kleine groep jongeren, die wil uitreizen naar een plek die zo langzamerhand veranderd is in het inferno van Dante en daar misschien van willen terugkeren, en een oorlog tegen de terreur die de wereld alleen maar meer in brand zet. Welkom in de oorlog van de terreur.

Bijlagen

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-37dreigingsbeeldterrorisemenederland-372.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-36dreigingsbeeldterrorisemenederland-36.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-35dreigingsbeeldterrorisemenederland-35.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-34dreigingsbeeldterrorisemenederland-34.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-33-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-33-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-32dreigingsbeeldterrorisemenederland-32.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-31dreigingsbeeldterrorisemenederland-31.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-30dreigingsbeeldterrorisemenederland-30.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-29-1dreigingsbeeldterrorisemenederland-29-1.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-28dreigingsbeeldterrorisemenederland-28.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-27dreigingsbeeldterrorisemenederland-27.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-26dreigingsbeeldterrorisemenederland-26.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-25-14dreigingsbeeldterrorisemenederland-25-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-24dreigingsbeeldterrorisemenederland-24.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-23dreigingsbeeldterrorisemenederland-23.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-22dreigingsbeeldterrorisemenederland-22.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-21-12dreigingsbeeldterrorisemenederland-21-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-20dreigingsbeeldterrorisemenederland-20.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-19-11dreigingsbeeldterrorisemenederland-19-11.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-18dreigingsbeeldterrorisemenederland-18.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-17-10dreigingsbeeldterrorisemenederland-17-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-16dreigingsbeeldterrorisemenederland-16.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-15-9dreigingsbeeldterrorismenederland-15-9.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-14dreigingsbeeldterrorismenederland-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-13-8dreigingsbeeldterrorismenederland-13-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-12dreigingsbeeldterrorismenederland-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-11-7dreigingsbeeldterrorismenederland-11-7.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-10dreigingsbeeldterrorismenederland-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-9-6dreigingsbeeldterrorismenederland-9-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-8dreigingsbeeldterrorismenederland-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-7-5dreigingsbeeldterrorismenederland-7-5.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-6dreigingsbeeldterrorismenederland-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-5-4dreigingsbeeldterrorismenederland-5-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-4dreigingsbeeldterrorismenederland-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-3-3dreigingsbeeldterrorismenederland-3-3.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-2dreigingsbeeldterrorismenederland-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-1-2dreigingsbeeldterrorismenederland-1-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-0-1dreigingsbeeldterrorismenederland-0-1.pdf>

De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II kort wereld)

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) is allang niet meer alert, maar uitermate paranoia, levend in een waan die de veiligheid in gevaar brengt. MH-17 is daar het voorbeeld van.

Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland (DTN) worden gekenmerkt door een hitserigheid van een blogtekst of tweet zonder duidelijke bronvermelding en achtergrond. Het lijkt veel weg te hebben van een mening over de toestand in de wereld, een soort G.B.J. Hiltermann. Een mening die niet bedoeld is om angst weg te nemen, want een aanslag is immer voorstelbaar, reëel en wij zijn eigenlijk altijd voorkeursdoelwit en soms gelegenheidsdoelwit.

Wie tien jaar DTN doorspits, weet niet meer dan wat internationale kranten over mondiale zaken hebben gepubliceerd, enkel nog meer gestript van elke vorm van verdieping, achtergronden, analyse. De internationale context van het dreigingsbeeld wordt gepresenteerd zonder achtergrond, zonder duidelijke beredenering van verbanden, zonder bronnen, zonder concrete aanwijzingen. Maar met veel geruchten, berichten, voorstelbaarheden, aannemelijkheden en andere vage veronderstellingen over mogelijke gevaren zonder enige aanwijzing.

Aanslagen, brandstichtingen, mislukte aanslagen en complotten worden gepresenteerd als strijdmomenten op het wereldwijde *battlefield*. De rol van opsporings- en inlichtingendiensten wordt nooit nader benoemd, geanalyseerd, doorgrond. Ook discrepanties in de officiële versies van de incidenten komen niet aan de orde. We zijn steeds door het oog van de naald gekropen. Ook wordt er nergens rekenschap gegeven van de *'collateral damage'*, de vele burgerslachtoffers bij standrechtelijke executies in de zogeheten jihadistische strijdgebieden. We zijn in oorlog en bang en alles lijkt geoorloofd. De internationale terreur van het dreigingsbeeld.

Us against them

Waarom wordt het internationale nieuws in de NDT's doorgenomen? Het antwoord van de NCTV is dat er een directe link is tussen groepen als al-Qaida, IS en radicale moslims in Nederland. Radicalisering via het internet, middels aanzuigende werking, terugkeerders, jihadgangers, wereldnieuws in het teken van radicalisering in Nederland, gekoppeld aan aanslagen.

Is er meer dan wereldnieuws in de vorm van vette koppen dat in de DTN's wordt vastgelegd? Nee, wat er ter plaatste aan de hand is, is niet meer interessant. Het perspectief zijn de jihadistische strijdgebieden die de slagvelden van de mondiale oorlog tegen de terreur voorstellen. Lokale historie, omstandigheden en ontwikkelingen zijn niet van belang. Er wordt een bipolaire wereld geschapen, '*us against them*', '*you are with us or with the terrorists.*'

Wordt duidelijk of inlichtingenbronnen of inlichtingen analyses een extra dimensie geven aan het dreigingsbeeld? In tien jaar dreiging wordt niet gepoogd grip te krijgen op de groeiende veenbrand die in het Midden-Oosten en noordelijk Afrika woedt. Er wordt gesproken over de-radicalisering, het tegen gaan van extremisme en polarisatie alsof het ziekten zijn, maar de eigen radicalisering van de dienst en van de Nederlandse overheid in relatie tot de *war on terror* en ten aanzien van de *battlefields* wordt niet onderzocht.

Overstijgt het internationale deel van de dreiging het niveau van een tweet over Poetin, Russisch materieel in Oost-Oekraïne, militaire vliegtuigen die uit de lucht zijn geschoten, protesten in Irak, de slag om Raqqa of ontwikkelingen in Noord-Mali? Nee, sommige aanslagen worden afgedaan met één regel, enkele incidenten krijgen meer aandacht, meestal om het eigen gelijk van de dienst aan te tonen. Zoals 'terugkeerders' die iets gedaan hebben en daarom het grote gevaar vormen.

De indruk ontstaat dat Europa onder vuur ligt, maar dat heeft vooral te maken met de voorkeur bij de NCTV. Alles buiten Europa, Canada, de VS en Australië wordt slechts zeer beperkt aangestipt, tenzij er een westerling slachtoffer van een aanslag of ontvoering is geweest. Wat voor indruk laat de terreurdienst achter ten aanzien van de 'eigen' inlichtingen verzameling, het uitwisselen van data tussen diensten onderling en de aanwezigheid van goede analisten die in staat zijn het diverse materiaal te duiden? Zou het bijvoorbeeld hebben uitgemaakt als de diensten die de NCTV coördineert een afgevaardigde in Kiev (MH-17) zouden hebben gehad?

Politiek document

De inlichtingen die de dienst presenteert, hebben het karakter van korte nieuwsberichten met zwaar aangezette koppen. Natuurlijk stelt de dienst dat in het kader van de 'veiligheid van de staat' het niet mogelijk is om bronnen te vermelden, alle inlichtingen prijs te geven en specifiek te zijn over gebeurtenissen. De terreurdienst krijgt haar informatie uit handen van politie- en inlichtingendiensten die hun informatie weer betrekken van buurtagenten, regionale en criminele inlichtingendienst medewerkers, geheime diensten van landen en andere bronnen. Ongeveer 70 tot 80

procent van de informatie is afkomstig uit openbare bronnen zoals kranten, lokale bladen, Facebook, Twitter, internet.

Het bipolaire wereldbeeld van de NCTV beïnvloedt het dreigingsbeeld zodanig dat twijfel, nuance en perspectief volledig ontbreken, vandaar de blinde vlek voor Oekraïne, de blinde vlek ten aanzien van de controle op wapenvergunningen, de blinde vlek voor de economische crisis. Alles is jihad en dreiging is synoniem aan radicaal jihadistisch extremisme. Hebben DTN's daarom het karakter van een jaarverslag van een inlichtingendienst? Ja, misschien iets specifieker, maar verwacht geen nauwgezette informatie, duidelijke analyse, achtergrond of verdieping.

Een DTN is een dreigingsbeeld, een soort jaarverslag van de geheime dienst over de gevaren voor de staat, een soort weerbericht, waarbij een regenbui voorspelbaarder is dan de mogelijke gevaren of een aanslag. Iedere trouwe krantenlezer kan het zelf schrijven, en met een beetje politiek gevoel ook nog diverse politiek groepen, bewegingen of etnische gemeenschappen aanwijzen als zijnde 'staatsgevaarlijk'.

Jaarverslagen van inlichtingendiensten zijn over het algemeen zeer vaag. Ze wekken de indruk dat de diensten veel weten, maar geven geen enkel inzicht in de werkelijke aard van die kennis. Het DTN lijkt daarop, al ontbeert het de typisch cryptische geheime dienst taal. Uiteindelijk zijn jaarverslagen van inlichtingendiensten en dreigingsbeelden politieke documenten, want de term staatsgevaarlijk is een rekbaar begrip in verschillende politieke contexten.

Potentieel jihadisme

Er vanuit gaande dat inlichtingendiensten een groot deel van hun informatie uit openbare bronnen putten, moet geconcludeerd worden dat eigenlijk steeds weer dezelfde set aan bronnen wordt geraadpleegd. Bronnen die het gevaar, de dreiging en de potentie van het jihadisme onderstrepen. Analyses die trachten anders aan te kijken tegen de 'oorlog tegen de terreur' zijn niet terug te vinden in dreigingsbeelden.

Daarnaast valt op dat de internationale component in het dreigingsbeeld van het ministerie van Veiligheid en Justitie groot is in verhouding tot de nationale component. Al-Qaida, al Nusra of een andere club zet in een online magazine (*Inspire* bijvoorbeeld), op sociale media of een live podcast dat Geert Wilders opnieuw de islam beledigd heeft en daarom onthoofd moet worden of dat Nederland gestraft moet worden. Deze tweet, fatwa, artikel of opmerking vindt zijn weg naar het eerst volgende DTN.

Probleem bij deze internationale context is dat de vraag in hoeverre er een relatie is met een dreiging voor Nederland onduidelijk is. In DTN-4 wordt bijvoorbeeld een fatwa van Abu Musab al-Suri aangehaald. Deze

Syrische Spanjaard, geboren onder de naam Mustafa bin Abd al-Qadir Setmariam Nasar, zou in Pakistan zijn gearresteerd en door de Amerikanen aan Syrië zijn uitgeleverd waar hij nog gevangen zit. De coördinator schrijft dat 'de authenticiteit van deze op internet geciteerde fatwa vooralsnog niet bevestigd kan worden', maar is alvast in het DTN opgenomen, want de fatwa wordt door 'veiligheidsautoriteiten serieus genomen.'

Dat is helder, deze fatwa wordt vermeld in het dreigingsbeeld, maar als de authenticiteit niet is gecheckt, wat zegt dit dan over de dreiging? Wat is het nut de fatwa op te nemen in het dreigingsbeeld? Bericht de coördinator ook in het volgende DTN dat de authenticiteit van de fatwa al dan niet is vastgesteld? Nee, de terreurdienst bericht niet langer over deze fatwa en ook niet over de heer Abu Musab al-Suri die blijkbaar zijn dreigingsdoel voor de terreurdienst heeft vervuld. Abu Musab al-Suri komt nooit meer in de dreigingsbeelden terug, zelfs zijn arrestatie en de uitlevering aan dictator Assad niet.

Voorstelbaar

Maak uzelf gek, lijkt het devies van de opstellers van het DTN. Dat de Nederlandse aanwezigheid in Afghanistan, Irak of Mali een directe bedreiging is voor de militairen aldaar ('Nederlandse belangen') is volstrekt logisch. 'Wij' doen namelijk mee aan een oorlog, een oorlog tegen de terreur, een burgeroorlog. In een oorlog vallen slachtoffers, vooral burgers, maar soms ook militairen. In Afghanistan en Irak woedt vooral een Amerikaanse oorlog, in Mali een Franse.

Dat burgerslachtoffers onder de Afghaanse bevolking door toedoen van Nederlandse militairen direct zullen leiden tot een massaslachting in het Utrechtse winkelcentrum Hoog Catharijne, is minder voorstelbaar, hoewel niet onaannemelijk. De broer van een slachtoffer zal heel boos zijn en de Nederlanders wat aan willen doen, maar pakt hij ook meteen een Kalasjnikov in de hand en de bus naar Nederland?

Het woord voorstelbaar komt regelmatig voor en ja, als Nederland blijft meedoen aan de '*war on terror*' dan is alles heel voorstelbaar aangezien deze oorlog geen grenzen kent, want voor 'ons' heeft het geen grenzen dus voor de ander, de tegenpartij, ook niet. Nederland neemt deel aan een wereldwijde oorlog. Ook ambassades, bedrijven, toeristen die werken of verblijven in landen als Jemen en Libië zullen een groter gevaar lopen betrokken te raken bij schietincidenten of aanslagen. Allemaal heel voorstelbaar aangezien er in die landen sprake is van een burgeroorlog.

Betekent dat ook dat het gevaar direct op Nederland is te betrekken? Syrië ligt op ruim 3.000 kilometer afstand van ons land, Libië op ruim 2.000 kilometer. Grote afstanden die misschien wel overbrugt worden door zogenoemde terugkeerders, maar zijn dat dan ook meteen

aanslagplegers die de burgeroorlog willen verplaatsen? Voegt het opschrijven van de mogelijkheid, de voorstelbaarheid of reële kans op een aanslag iets toe aan het idee van de dreiging?

Gebeurtenissen elders hebben niet meteen hun weerslag in Nederland, meestal niet. Ebola in West-Afrika betekent niet meteen dat hier de epidemie om zich heen slaat, zelfs niet als iemand ziek wordt. Ditzelfde geldt voor bedreigingen. Bij ebola wordt geprobeerd de angst in te dammen, bij de vermeende dreiging wordt alles uitvergroot, de diensten en de industrie zijn daarbij gebaat. Hoe meer angst hoe beter.

Krachtmeting

De NCTV begon haar werkzaamheden in 2004, het jaar waarin Theo van Gogh werd vermoord en ondertussen Madrid hard werd geraakt als gevolg van aanslagen op treinen. In het eerste DTN komen deze aanslagen nog even terug in de vorm van een overzicht van de mogelijke targets (onder het kopje doelwitten), hard targets (diplomatieke en militaire objecten), soft targets (zoals het WTC in New York) en 'doelwitkeuze zonder precedent' (Theo van Gogh).

Bij de omschrijving van doelwitten wordt opnieuw niet vermeld dat we in principe in oorlog zijn, 'in oorlog met terreur', als dat al mogelijk zou zijn. Nederland heeft nooit afstand genomen van het Amerikaanse beleid. Na de invasie van Irak was Nederland er als de kippen bij om naast de Amerikanen actief mee te doen, ook al speelden we geen rol bij de directe invasie.

De oorlog tegen de terreur is een eindeloze oorlog, want terreur kan in wezen alles zijn. Wilders noemde in 2005 Marokkaanse Nederlandse jongeren al straatterroristen. We lopen daarom dagelijks door een oorlogsgebied, de wereld. De NCTV presenteert die dreiging alsof het westen geen rol speelt bij het creëren van het gevaar, alsof wij slechts slachtoffers zijn.

Aan de andere kant probeert de terreurdienst een soort strijd aan te gaan met een andere partij. De dreigingsbeelden schetsen het beeld alsof Nederland aan het armpje drukken is met al-Qaida, vaak kern al Qa'ida of kern-AQ genoemd. Het gaat dan om het duo Bin Laden al Zawahiri alsof het om een nieuw cabaretduo gaat, maar de coördinator is bloedserieus. Wat deze krachtmeting met de veiligheid in Nederland te maken heeft, is onduidelijk. Het lijkt er vooral op dat de NCTV de krachtmeting tussen de Amerikanen en al-Qaida probeert na te bootsen.

Bij die krachtmeting heeft de VS laten zien dat zij internationaal recht en mensenrechten aan de laars lapt. Dat die krachtmeting misschien tot gevolg heeft gehad dat Saddam Hoessein na tientallen jaren van Amerikaanse steun is opgehangen, en dat de Taliban is verdreven na

tientallen jaren van Amerikaanse steun in de oorlog tegen de Russen, lijkt schrill af te tekenen tegen de totale chaos die zich nu ontvouwt in Afghanistan, Irak en andere delen van het Midden-Oosten en noordelijk Afrika.

De unknown unknowns

Vanuit het standpunt van de 'Rule of Law', iets dat de laatste jaren in de dreigingsbeelden regelmatig ter sprake komt, is de samenwerking van Nederland met mensen, groepen en staten met een twijfelachtige status opvallend. In de Afghaanse oorlog van 2001 ondersteunden de Amerikanen met Nederlandse steun mensen als Abdul Rashid Dostum, Haji Muhammad Muhaqqiq, Abdul Rasul Sayyaf en Abdul Malik Pahlawan. Personen die bekend staan om hun terreur tegen de burgerbevolking in de gebieden die zij controleerden, en de vele mensenrechtenschendingen.

Eenzelfde cyclus van terreur lijkt zich in de afgelopen jaren opnieuw te herhalen door de nauwe samenwerking met dictaturen als Algerije, Saoedi-Arabië, Egypte en staten met een erbarmelijke mensenrechtenstatus, denk aan Jordanië, Turkije en Marokko. De NCTV-coördinator heeft het over bekende en onbekende dreigingen in de oorlog tegen de terreur van de kant van de terroristen, maar diezelfde Rumsfeld's *unknown unknowns* doen zich voor bij de partners van contraterrore, namelijk de voorstelbare martelingen, standrechtelijke executies, doodseskaders, oneerlijke processen. Uiteindelijk zullen de *unknown unknowns* diep in het Nederlandse beleid sluipen.

Die *unknown unknowns* doen zich bij elke aanslag voor, maar niet in de vorm van de plegers, maar van de grote onbekende, de rol van opsporings- en inlichtingendiensten. In Madrid 2004 vielen 191 doden en naast veel meer ongerijmdheden bleek het dynamiet dat bij die aanslagen is gebruikt afkomstig van een politie-informant. Dit soort onbekende maar voorstelbare ongerijmdheden komen meestal niet aan het licht, in Spanje wel omdat daar een parlementair onderzoek naar de aanslagen heeft plaatsgevonden.

In Mumbia vielen bij diverse aanslagen in 2008 in totaal 164 doden. Daarbij zijn vragen gerezen ten aanzien van de rol van een Amerikaanse DEA-agent David Headley, die later weer in een ander terreurcomplot zal opduiken. Was hij een dubbelagent, bespeelde hij de Amerikanen, vertelde hij hen niet de volledige waarheid, of werd hij zelf bespeeld? De waarheid betreffende deze *unknown unknowns* zal waarschijnlijk pas over vele jaren bekend worden, als overheidsorganen die waarheid al willen prijs geven.

Relatief weinig veroordelingen

Die grote onbekende is ook de melder van een terroristisch plot, waar de inlichtingendiensten en de politie massaal op los gaan. In de afgelopen tien jaar zijn hiervan in eigen land veel voorbeelden te vinden, van het Rotterdamse havenplot (juli 2005) tot aan het Ikea plot (2009) en het Somalische belhuis plot (2010).

In het buitenland vinden dit soort arrestaties ook regelmatig plaats. De Spaanse krant *Infolibre* becijferde dat slechts 10 procent van alle arrestaties op grond van terrorisme sinds 11-M (11 maart 2004) tot begin 2013 in Spanje hebben geleid tot een veroordeling. Veel van de mensen die niet worden veroordeeld, zitten net als de veroordeelden vaak maanden of jaren in voorarrest vast, zonder vorm van proces. En als ze dan veroordeeld worden, hangt er een zweem van 'in de val gelokt' rondom de zaak.

In Amerika is de rol van de FBI via informanten en infiltranten die mensen voorzien van plannen, wapens en explosieven bij terreurcomplotten gedocumenteerd in het boek *The Terror Factory: Inside the FBI's Manufactured War on Terrorism*. In Spanje oordeelde de Spaanse Hoge Raad dat verdachten weinig motivatie hadden voor het plegen van een aanslag. Zij werden wel veroordeeld, maar kregen lagere straffen dan verwacht voor het vermeende transnationale netwerk. En vanwaar besteedde de Spaanse Hoge Raad aandacht aan het 'gebrek aan motivatie', wat betekent dat voor de werkelijke waarde van het terreur plot?

Bij een dreigingsanalyse past niet het vermelden van het bestaan van een transnationaal terrorismenetwerk met tentakels vanuit Marokko, Algerije en Pakistan tot in de diepste uithoeken van ons land, gelet op de opmerkingen van de NCTb over Algerijnse, Marokkaanse of Pakistaanse netwerken. Het zet aan tot polarisatie en het bejegenen van andere Nederlanders met achterdocht en haat. Het is des te kwalijker als die netwerken ook nog niet eens echt blijken te bestaan, maar slechts gebaseerd op geruchten of hersenspinsels van de terreurdienst zelf.

Context

Context is het woord dat als een rode draad ontbreekt in de dreigingsbeelden. Context is analyse, inzicht in de personen die als verdachten zijn gearresteerd, een beeld van de 'mogelijke tegenstanders van het westen.' Zonder context bestaat er slechts een spookbeeld van een ongedefinieerde ander, een duivel, een kwade genius, de as van het kwaad met gevaar, dreiging, angst en oorlog tot gevolg. Zonder analyse wordt de wereld plat, tweedimensionaal, verworpen alle Jemenieten tot al-Qaida strijders en is er geen interesse meer voor wat er in die zogenoemde jihadistische strijdgebieden gebeurt.

Analyse en achtergronden van terroristische aanslagen is van essentieel belang. Het is daarbij vaak schimmig wat er is gebeurd en wie ervoor verantwoordelijk is. Bij een aanslag op een bus met Israëliëse toeristen in Bulgarije schrijft de coördinator dan ook: 'Op dit moment is nog niet duidelijk wie achter deze aanslag zit.' Een dergelijke zin komt zelden voor in de dreigingsbeelden van de afgelopen tien jaar, terwijl het meestal niet kraakhelder is.

Neem de Döner-Morde, oftewel NSU-Morde in Duitsland. Acht Turkse Duitsers, een Griekse Duitser en een Duitse agent worden tussen 2001 en 2006 vermoord, naar later zou blijken door een rechts-extremistische groepering. Bij toeval werden de verdachten in 2011 aangetroffen, twee dood en een in leven. Het lijkt zo eenvoudig, dit waren rechts-extremistische terroristen, maar dan blijkt dat een informant een belangrijke rol heeft gespeeld bij de moorden en dat inlichtingendiensten allerlei bewijsmateriaal hebben vernietigd. Plotseling wordt het allemaal veel complexer.

Publicaties van agenten van de Duitse inlichtingendiensten, zoals *Geheime Informanten* van Rolf Grössner, over de daden van de rechts-extremisten maken de situatie nog onheilspellender. Want waren nu die drie extreem-rechtse personen de terroristen of kwam het gevaar van een andere kant, van de inlichtingendiensten zelf die toekijken en niets doen zodra er strafbare feiten werden gepleegd?

De Döner-Morde maken duidelijk dat de wereld niet zwart-wit is, bij elk terreurplot is dit te zien. Want waarom wilde de zogenoemde *lone-wolf* Mohammed Merah van het Toulouse drama op het laatste moment bij de belegering van het appartement waar hij zich verschanst had, zijn DCRI (Franse AIVD) contactman spreken? Merah kan zijn verhaal niet meer navertellen, als hij dat al zou willen, de staat houdt de kaken stijf op elkaar. Wat rest is het beeld van een teruggekeerde jihadist die mensen doodschoot, de *lone-wolf* die toeslaat op scooter en met geweer, de terrorist die militairen en joden dood. Het bevestigt ons schrikbeeld, het dreigingsbeeld van de terreurdienst NCTV, maar is dat het verhaal?

Vernauwd bewustzijn

Verhalen die een vernauwd bewustzijn creëren van de wereld, een tunnel, waarin de vijftig grijs tinten niet meer zijn te ontwaren. Wat alleen zichtbaar wordt zijn de jihadistische kampen en vrijplaatsen, niet de achtergestelde Toearegs die strijden voor hun rechten. Wat alleen maar zichtbaar is, zijn de raketwerpers of man-portable air defense systemen (manpads) en niet de misschien moeizaam ontluikende democratie met Moslimbroeders in Egypte. Wat alleen maar wordt gezien is ISIL, ISIS of IS en niet de jarenlange onvrede onder de soennieten, hun vreedzame protest en de bloedige onderdrukking van demonstraties door de Iraakse regering met steun van het westen.

Het Westen, waaronder met name de VS, Groot-Brittannië en Frankrijk, heeft decennialang een belangrijke rol gespeeld bij het in stand houden van dictaturen in het Midden-Oosten. Nederland heeft ook gebruik gemaakt van die onderdrukkende regimes, en doet dat nog steeds. Er werd lange tijd met het regime van Assad handel gedreven, er werden zelfs producten geleverd die gebruikt kunnen worden voor de productie van chemische wapens. Er wordt handel gedreven met Saoedi-Arabië. De dictatuur van Algerije is als verlicht despoot toegetreden tot de partners bij het contraterrorisme-beleid en de 'Rule of Law.'

Dat dit woede opwekt, is niet langer een vraag maar een logisch gevolg van het gevoerde economisch en geopolitiek beleid. De meeste mensen zullen die boosheid nooit omzetten in daden. Sommigen misschien wel als zij het plan, de wapens en de explosieven door een informant of infiltrant krijgen aangeleverd, maar zelfs dan, zo laten de Amerikaanse voorbeelden zien, twijfelen veel mensen bij het plegen van geweld.

Wie de 'Rule of Law' écht serieus neemt, zal afstand moeten nemen van in ieder geval de VS. Om diverse redenen, zoals de drone bombardementen/standrechtelijke executies, Guantanamo Bay, martelingen, *rendition*, gebrekkig rechtssysteem gebaseerd op *plea bargain* en vele andere zaken. Maar internationaal gezien vooral om het ontbreken van de erkenning van het Internationale Strafhof. Misschien niet het meest effectieve deel van de Verenigde Naties, maar als je 'Rule of Law' serieus neemt, zou je kunnen stellen dat erkenning van het Strafhof een 'must' is.

Verwongen wereldbeeld

Wie het internationale beleid van de VS volgt, dat ook nog samenwerkt met landen als Algerije en Saoedi-Arabië, krijgt een verwongen beeld van de rechtsorde, een rechtsorde die gebaseerd is op een 'wij-zij' denken en niet op rechtsstatelijk denken, waarbij een onafhankelijke partij ingebracht bewijs beoordeelt voordat iemand geëxecuteerd wordt.

Wie 'terreurbestrijding als mensenrechten bescherming' definieert, zoals de NCTV doet, en tegelijkertijd met dubieuze partners die bestrijding uitvoert, legt eerder de nadruk op de strijd in plaats van mensenrechten. De rechtsorde is er dan niet meer, wat rest is een bipolaire wereld waar geëist wordt dat er gekozen wordt: '*Either you are with us or you are with the terrorists.*'

Neem een van de laatste arrestaties van 2014 in Nederland. Twee echtparen met kinderen zouden volgens de overheid op het punt staan naar Syrië te vertrekken. Er vindt een terreuroperatie plaats. Deze arrestaties vloeien voort uit tien jaar dreigingsbeeld. Na de netwerken

waren het de jihadisten, de uitreizigers, de terugkeerders, de niet-uitgereisde jihadisten en de mogelijk nog niet uitgereisde jihadisten.

Het klinkt allemaal als de woorden van Donald Rumsfeld: *'There are known knowns. These are things we know that we know. There are known unknowns. That is to say, there are things that we know we don't know. But there are also unknown unknowns. There are things we don't know we don't know.'* In potentie is iedereen een gevaar, zelfs kinderen, hoe jong ook. Een overheid die op deze wijze zegt 'terreur' te bestrijden is niet alleen de weg kwijt, maar creëert zelf terreur.

Er was in het geval van de aangehouden gezinnen geen directe dreiging in de zin van een mogelijke aanslag op wandelaar, fietser, auto, bus, trein, vliegtuig of een ander mens of object. Er was ook geen informatie ten aanzien van een directe aanslag op een al dan niet mogelijk doelwit. Er was alleen het gerucht dat de families Nederland zouden willen verlaten. Dat lijkt na deze staatsterreur meer dan logisch. Zou je in een land willen leven waarbij de wens om naar elders te verhuizen al genoeg is om als terrorist te worden bestempeld?

MH-17

Het gekke is dat het contrast met het neergeschoten lijnvliegtuig MH-17 niet groter kan zijn. De NCTV is bezig met families die willen verhuizen naar een regio die in oorlog is. Nu kun je daar bezwaar tegen hebben, maar om hen meteen lidmaatschap van een terroristische organisatie aan te wrijven, lijkt gebaseerd op een zwart-wit denken dat Syrië in twee kampen deelt: als je niet met ons bent, dan ben je een terrorist (*'if you are not with us you are with the terrorists'*).

Nu is dat allemaal erg lastig in Syrië. Je hebt dictator Assad met zijn aanhang, vaak ook lid geweest van de As van het Kwaad zoals de Amerikanen het versimpelen. Dan zijn er de Koerden, vaak gelabeld als zijnde terroristen zoals de PKK. En diverse andere groepen, al dan niet gesteund door het 'westen', Iran, Saoedi-Arabië of een ander land. Dan heb je ook nog de Amerikaanse en 'onze' bombardementen met hun vele burgerlachtoffers. Allemaal partijen met bloed aan hun handen, dus misschien is afreizen naar een streek in oorlog niet de beste optie voor je kinderen, maar is dat terroristisch en past daar een operatie bij die mensen alleen maar vervreemd van enige rechtsorde?

In die dreiging denktrant is de NCTV bezig met deze families, terwijl een van haar taken is de bescherming van de burgerluchtvaart. Stel nu dat er een bericht was binnengekomen dat vliegtuigen bij bosjes uit de lucht werden geschoten in Oekraïne, wat zou dan een gepaste reactie zijn geweest? Waarschijnlijk het tot nader order vermijden van het luchtruim boven dat gebied, want je weet maar nooit. De doorsnee krantenlezer zal

dit vorige zomer al eerder hebben geconcludeerd, aangezien de raketten daar al langer door de lucht vlogen.

Zou een verschil van enkele kilometers in vliegroute voor MH-17 een oplossing zijn geweest? In theorie wel, maar aangezien het strijdtoneel in het gebied zich ontwikkelde tot een volwaardige burgeroorlog en tevens dreigde te worden opgeschaald tot een oorlog tussen grootmachten, had een verstandig en nuchter nadenkende ambtenaar gesteld om tot nader order het gebied te mijden.

Niet paranoia maar alert

Een NCTV-coördinator die angst en terreur zaait, zal zo iets niet bedenken. Die is bezig met legergroen op straat, met het toeschrijven van elk incident aan een steeds groter wordend jihadistisch leger en het achtervolgen van kinderen die naar Syrië willen vertrekken. Daarom is het ook interessant dat de coördinator geen woord vuil maakt aan Oekraïne in zijn dreigingsbeelden van 2014 want dat past niet in het denken van islamitische terreur die de wereld veroverd.

Om dezelfde reden maakte zijn voorganger geen woord vuil aan de slachting in het winkelcentrum in Alphen aan de Rijn in 2011 of 30 april 2009 in Apeldoorn. Nee, Syrië en Irak staan in brand en dat heeft een aanzuigende werking, uitstralende werking, dat slaat op ons terug. Wensdenken van een paranoïde terreurambtenaar. Helaas voor de NCTV stonden die landen al langer in brand en mede door toedoen van het westen is het niet meer een brand, maar is de boel inmiddels geëxplodeerd.

Natuurlijk alleen maar goed voor de NCTV, die dan ook namens terreurambtenaar Schoof stelt dat we in 2015 niet paranoia moeten zijn, maar wel alert. Wat dat inhoudt blijft duister. Is iedereen plots inlichtingen- en opsporingsambtenaar in dienst van de terreurdienst? Het lijkt erop alsof de coördinator al tien jaar in een waan van zwart-wit denken leeft. Een Amerikaanse wereld die democratie zou brengen in landen als Afghanistan en Irak. Landen die in tien jaar dreiging niet meer weg te denken zijn uit de DTN's.

Buro Jansen & Janssen

De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II analyse wereld)

In 'De jihadistische angstvisioenen van de NCTV (II internationaal)' een grove analyse van de internationale berichtgeving van de NCTV over de afgelopen tien jaar. Hier per jaar een grove analyse, een vogelvlucht, of om in de terroristische terminologie te blijven een drone vlucht. Alles wordt slechts aangestipt omdat het ondoenlijk is om op alle arrestaties en aanslagen uitgebreid in te gaan. Het gaat om het doorbreken van de denktrant, het doorbreken van de dreigingsbeeld diarree zoals elders beschreven wordt.

Elke arrestatie wordt door de NCTV gevierd als een overwinning op de 'vijand', maar bij elke arrestatie hoort een verhaal. Soms worden de mensen meteen vrijgelaten, soms na maanden, jaren. Onschuldig, maar gebrandmerkt als terrorist, want dat is het beeld dat overblijft. En de aanslagen, mislukt of gelukt, zijn incidenten in de oorlog tegen de terreur. Een oorlog waar geen einde aan komt en die lijkt op een slag tussen goed en kwaad. We zijn beland in 'Middle Earth', 'In de ban van de Ring'. De werkelijkheid is echter anders. Aanslagen zijn altijd doorspekt van mysteries waarbij inlichtingendiensten een belangrijke rol spelen. Voorkennis, afgebroken observaties, informanten, infiltranten en andere schimmenspel, maar ook drone strikes, bombardementen, militaire operaties op een plaats en een aanslag in een stad of dorp ernaast. In een wereld die steeds meer wordt afgeschilderd als een bipolair speelveld strijden de zogenoemde geallieerden tegen de zogenoemde as van het kwaad, tegenwoordig steeds minder in de hoedanigheid van staten, maar steeds meer in de vorm van een groep 'unlawful enemy combatants'. Wij, de westerse wereld, eigent zich de alledaagse waarheid van de oorlog tegen de terreur toe, een oorlog die oneindig is in tijd en geografie, maar ook in deelnemers. Deze vogelvlucht gaat deels van DTN naar DTN, en volgt een patroon van jaar in jaar uit. Tien jaar terreur, terreur van het dreigingsbeeld.

- 2005 Mondiale radicalisering
DTN-1 / 10 juni 2005
DTN-2 / 29 september 2005
DTN-3 / 5 december 2005
Conclusie DTN 2005
- 2006 De lange arm van al-Qaida
DTN-4 / 2 maart 2006
DTN-5 / 7 juni 2006
DTN-6 / 16 oktober 2006
DTN-7 / 20 december 2006
Conclusie DTN 2006
- 2007 Gevechtspauze PTSS NCTb
DTN-8 / 25 april 2007
DTN-9 / 4 juni 2007
DTN-10 / 9 oktober 2007
DTN-11 / 27 november 2007
Conclusie DTN 2007
- 2008 Jaar van de ongekende dreiging
DTN-12 / 5 maart 2008
DTN-13 / 9 juni 2008
DTN-14 / 9 september 2008
DTN-15 / 19 december 2008
Conclusie DTN 2008
- 2009 Nederland en haar strijdgebieden in de derde wereldoorlog
DTN-16 / 6 april 2009
DTN-17 / 19 juni 2009
DTN-18 / 11 september 2009
DTN-19 / 15 december 2009
Conclusie DTN 2009
- 2010 oorlogsmennerij en dreigingspropanda van een dienst
DTN-20 / 7 april 2010
DTN-21 / 18 juni 2010
DTN-22 / 13 september 2010
DTN-23 / 17 december 2010
Conclusie DTN 2010
- 2011 Spelen met bedreigingen, arrestaties en aanslagen
DTN-24 / 18 maart 2011
DTN-25 / 17 juni 2011
DTN-26 / 3 oktober 2011
DTN-27 / 12 december 2011
Conclusie DTN 2011

2012 Wie is het gevaarlijkst: armpje drukken met al-Qaida,
DTN-28 / 26 maart 2012
DTN-29 / 22 juni 2012
DTN-30 / 8 oktober 2012
DTN-31 / 17 december 2012
Conclusie DTN 2012

2013 Terreurfabriek
DTN-32 / 13 maart 2013
DTN-33 / 1 juli 2013
DTN-34 / 7 november 2013
Conclusie DTN 2013

2014 Duurzame dreiging
DTN-35 / 24 februari 2014
DTN-36 / 30 juni 2014
DTN-37 / 12 november 2014
Conclusie DTN 2014

2005 mondiale radicalisering

DTN-1 / 10 juni 2005

Bij de eerste DTN (juni 2005) worden internationale netwerken als Al-Qaida één op één gekoppeld aan een arrestatie in Nederland. "Het eerste vastgestelde en door aanhouding van betrokkene vrijdelde geval van 'zelfontbranding' in Nederland kan hieraan worden toegeschreven." Het gaat waarschijnlijk om de aanhouding van Wesam al Delaema en de man is al veroordeeld door de coördinator terrorismebestrijding voordat de rechter er aan te pas is gekomen. Zijn advocaat zegt in 2008 tegen Vrij Nederland: "Wij zijn nooit toegekomen aan een inhoudelijke behandeling van dit Nederlandse onderzoek, waarbij zeker de nodige vragen zijn te zetten. Want hoe hard is die verdenking van zijn betrokkenheid bij terreurdaden nu?" (13 maart 2008). Het zou ook kunnen gaan om Bilal Lamrani, alleen was hij bekend bij justitie, had vastgezeten voor het bedreigen van Geert Wilders en "in de gevangenis had Bilal gevraagd hoe hij aan semtex kon komen en op zijn usb-stick waren handleidingen gevonden voor het maken van explosieven" (NRC Handelsblad 8 september 2007). Aan de arrestatie gaat een onheilspellende zin vooraf die de mondiale radicalisering op de kaart zet: "Diverse netwerken alsook individuen hebben het gedachtegoed van Al Qa'ida overgenomen en trachten de ideologie door missie en/of terrorisme tot uitdrukking te brengen." De nuance is in het dreigingsbeeld niet terug te vinden. De internationale netwerken en de Nederlandse netwerken lijken één op één met elkaar verbonden in deze DTN. Veteranen trainen lokale mensen en de boel radicaliseert, gezien de twee beschreven arrestaties zijn grote vraagtekens te zetten bij de eenvoud van het bestempelen van lokale jongeren als Al-Qaida soldaten.

DTN-2 / 29 september 2005

De DTN (29 september 2005) die volgt, staat vooral in het teken van de aanslagen in London op 7 en 21 juli 2005. De dreiging was kritiek, althans dat suggereert het dreigingsbeeld, maar weer niet kritiek door de aanslagen in het Verenigd Koninkrijk. "In de maand juli 2005 was er sprake van een tijdelijke verhoging van de dreiging, die te maken had met het proces tegen de Hofstadverdachten." Het DTN stelt bij de actuele dreiging dat "Nederland onverminderd in de belangstelling van potentiële terroristen staat. De militaire steun die Nederland levert aan de internationale strijd tegen het terrorisme draagt bij aan een hoog internationaal profiel van ons land." De AIVD doet daarom onderzoek naar de bedreiging van het evenement Sail door al-Qaida (Elsevier "Al-Qa'ida dreigt met aanslag op Sail"). Het blijft onduidelijk of al-Qaida daadwerkelijk een bedreiging heeft geuit, hoewel de diensten onderzoek doen naar de berichten. De coördinator oordeelde namelijk dat "dergelijke verklaringen weinig geloofwaardig zijn." Waarom de NCTb aan de

geloofwaardigheid twijfelt wordt ook niet duidelijk, vooral ook omdat er onderzoek naar wordt gedaan. De coördinator wijst naar de media die angstgevoelens zouden aanwakkeren, maar maakt vervolgens niet duidelijk waarom het Sail incident in het dreigingsbeeld is opgenomen. Internationaal gaat het niet meer zozeer om netwerken alswel om de Nederlandse militaire aanwezigheid in Irak en Afghanistan. De Nederlandse aanwezigheid in die landen zou de "operationele keuze van jihadisten beïnvloeden en een belangrijke inspiratiebron voor radicalisering vormen."

DTN-3 / 5 december 2005

In het derde DTN worden Nederlandse jongeren direct aan de mondiale terreurbeweging gekoppeld, Nederlandse jongeren die zich aangetrokken voelen tot de radicale islam lijken al bijna lid van al-Qaida: "in de context van mondiale radicaliseringsprocessen". De NCTb bedoelt daarmee dat in andere westerse landen dezelfde processen plaatsvinden, "globale maatschappelijke processen". Onduidelijk is waar die conclusie vandaan komt, het dreigingsbeeld stapelt verder. Het feit dat er van al-Zawahiri (kopstuk van al-Qaida) tegelijk een videoboodschap wordt uitgezonden als van een van de daders van de aanslagen in Londen, "in combinatie met voorlopige onderzoeksresultaten, wijst op een betrokkenheid van krachten buiten het Verenigd Koninkrijk." Welke onderzoeksresultaten wordt niet vermeld. En of die onderzoeksresultaten zijn gedeeld is tevens twijfelachtig, want welke reden zouden de Engelse diensten hebben om dat wel te doen. De aanslagen in London zijn nooit grondig onderzocht en er heeft geen openbaar parlementair onderzoek plaatsgevonden zoals in Spanje. Enkele vragen zijn te vinden in het boek *The London Bombings: An Independent Inquiry* Van Nafeez Mosaddeq Ahmed. Verdachte Jean Charles de Menezes, een Braziliaanse Brit, werd op 22 juli 2005 door de politie met zeven kogels in zijn hoofd gedood. De man was ongewapend en onschuldig. Opvallend is dat de coördinator terrorisme bestrijding geen aandacht besteedt aan deze dode, noch aan de aanslagen op Bali op 1 oktober 2005, blijkbaar zijn die niet van belang voor het Nederlandse dreigingsbeeld, hoewel in Bali veel toeristen de dood vonden. Beide gebeurtenissen zetten namelijk vraagtekens bij de rol van overheden. Ten aanzien van de aanslagen op Bali heeft voormalig president van Indonesië Abdurrahman Wahid bijvoorbeeld in een interview met het Australische SBS's Dateline aangegeven dat volgens hem politie en militaire officieren een rol hebben gespeeld bij de aanslagen. Hij maakte zich zorgen over de relaties tussen Indonesische autoriteiten en terroristen.

Conclusie DTN 2005

De toon is gezet in 2005. De NCTb ziet bestrijding van terreur als het aanzetten van de dreiging. Analyses van de dreiging zijn niet echt analyses, maar vetgedrukte krantenkoppen in een ambtelijke terreurbode. Achtergrond en analyse zoals een enkele keer de AIVD en de vroegere BVD dit middels door rapporten zoals 'van Dawa tot Jihad' heeft gedaan, komt niet overeen met het beleid van de dienst. Niet analyseren, maar aandikken is het devies.

2006 De lange arm van al-Qaida

DTN-5 / 7 juni 2006

In 2006 kristalliseert zich de internationale component van het dreigingsbeeld verder uit. "Het dreigingsbeeld voor Nederland is onlosmakelijk verbonden met internationale Ontwikkelingen," alsof Osama Bin Laden direct met Nederlandse radicale moslims spreekt. Aan de andere kant is "een direct effect van aanslagen elders is niet altijd aanwijsbaar," staat in DTN 5 (7 juni 2006) bij internationale context. "Het jihadistische terrorisme in landen als Irak, Afghanistan en Indonesië doet afbreuk aan westerse belangen," schrijft de NCTb. De oorlogen in Irak en Afghanistan worden eufemistisch aangeduid als conflictgebieden, brandhaarden alsof het alleen om "westerse belangen" zou gaan. Er woedt geen oorlog, de lokale bevolking telt niet meer mee en alles is terrorisme tegen 'westerse belangen'. Het gevaar is "een «ideologische» wervingskracht waaruit radicalisering in het westen" voortvloeit en "de «export» van jihadistische strijders" (DTN 5).

DTN-4 / 2 maart 2006

Dat die internationale component nogal vaag is maakt een fatwa uit DTN-4 (2 maart 2006) duidelijk. "De authenticiteit van deze op internet geciteerde fatwa kan vooralsnog niet bevestigd worden," schrijft de NCTb die de fatwa toeschrijft aan "Abu Musab al-Suri, volgens de dienst een van de belangrijkste Al Qa'ida ideologen." Dat de fatwa op radicale websites staat en wordt verspreid is duidelijk, de coördinator heeft de fatwa daar vandaan. Direct contact met al-Qaida is er niet. En de cirkel is dan rond want de NCTb schrijft dat de fatwa "door veiligheidsautoriteiten serieus wordt genomen," anders was deze niet in het dreigingsbeeld opgenomen. Dat deze opmerking angstgevoelens aanwakkert is duidelijk, maar wat deze opmerking bijdraagt aan het beter begrijpen van de dreiging van Nederland is onduidelijk. Ook de volgende paragraaf uit DTN 4 is onnavolgbaar. De coördinator stelt dat er een "overkoepelende jihadistische organisatie" in Noord-Afrika wordt opgericht en dat dat "een niet te veronachtzamen dreiging voor Europa" met zich meebrengt. Die dreiging komt voort uit de volgende redenering. De "Noord-Afrikaanse jihadistische netwerken hebben reeds contacten in Europa," er zijn "veel Algerijnse en Marokkaanse migranten aanwezig in West-Europese" en de nieuwe organisatie heeft "waarschijnlijk een hoog netwerkarakter". Conclusie is dat alle Marokkaanse en Algerijnse Nederlanders deel uit maken van een netwerk en dat biedt "operationele voordelen" aan de "nieuwe organisatie." En niet alleen Noordelijk Afrika staat in brand: "Overigens blijft ook het conflict in Irak als strijdtoneel" actief. De coördinator terreur timmert al bij het vierde dreigingsbeeld aan de weg, levensgevaarlijk is het in Nederland.

DTN-6 / 16 oktober 2006

Op 10 augustus 2006 worden 24 mensen aangehouden in het Verenigd Koninkrijk. Ze waren van plan om trans-Atlantische vluchten op te blazen. Enkele jaren later werden drie mannen veroordeeld. De coördinator oordeelt dat "de zaak van invloed is op de terroristische dreiging tegen het westen," maar dat "er echter geen verbanden tussen deze zaak en Nederland is geconstateerd (DTN-6)." Ook vanuit Irak (de internationale jihadistische Agenda), Afghanistan (mag evenmin onvermeld blijven), de oorlog tussen Israël en Libanon (hernieuwde inspiratiebron) en Noord-Afrika (mogelijke uitstraling van de Ontwikkelingen) zijn een bron van zorg voor de NCTb. Bij de achtergronden van die zorg wordt verwezen naar "jihadistische netwerken", "reizende Irak-jihadisten" en "uitstraling". Bij elke alinea van "Internationale dreiging en uitstraling naar Nederland" van DTN-6 (16 oktober 2006) moet de toenmalige coördinator Joustra toegeven dat er "geen aanwijzingen" en "geen directe dreiging" is. De coördinator klinkt bijna verongelijkt. Waarom? Zijn wij niet belangrijk genoeg? Vandaar dat de NCTb de paragraaf afsluit met: "Ondanks alle discussies en onderzoeken zijn er op dit moment geen overtuigende definitieve inschattingen van de slagkracht van de kern van al Qa'ida."

DTN-7 / 20 december 2006

De laatste DTN-7 (20 december 2006) van het jaar borduurt voort op die kern van al-Qaida. "In toenemende mate komen aanwijzingen beschikbaar die suggereren dat de kern van al Qa'ida weer in staat zou zijn om ook in westerse landen, al dan niet met behulp van lokale netwerken, aanslagen te (laten) plegen," stelt de NCTb. Dit gekoppeld aan "signalen en geruchten die duiden op een op handen zijnde grootschalige aanslag, georganiseerd door de kern van al Qa'ida" en "dat Nederland in september in een toespraak van kern al Qa'ida kopstuk Zawahiri werd genoemd," lijken de situatie op scherp te zetten bij de terreurbestrijders. Alles loopt met een sisser af: "De dreiging is niet zonder meer van toepassing op Nederland." In de paragraaf terrorisme loopt de coördinator alles af wat ons landje bedreigt. De op het internet beschikbare "zeer professionele handleidingen ten behoeve van fabricage en inzet van aanslagmiddelen." De "«talibanisering» van de grens tussen Pakistan en Afghanistan" zijn van belang voor Nederland evenals "de contacten tussen dergelijke Marokkaanse netwerken (gearresteerde inwoners van Marokko) en geestverwanten in Nederland". Daarnaast is er ook "het internetgebruik van jihadisten" en andere zaken die "zowel de gekende als de voorstelbare dreiging." beïnvloeden. Het klinkt als de beruchte Donald Rumsfeld quote: "There are known knowns. These are things we know that we know. There are known unknowns. That is to say, there are things

that we know we don't know. But there are also unknown unknowns. There are things we don't know we don't know".

De dreigingsbeelden hebben het karakter aangenomen van een patiënt die aan een zware angststoornis leidt. Alles heeft misschien te maken met het dreigingsniveau in Nederland, alleen zijn er geen aanwijzingen en het is onduidelijk wat het betekent voor Nederland. En de "intensieve media-aandacht voor dergelijke geruchten leidt er overigens wel toe dat een van de kerndoelen van terroristen wordt bevorderd: het verspreiden van angst," staat in DTN-7. Waarom pompt de NCTb die geruchten dan opnieuw rond? Voegt daar het minder vage woord signalen aan toe en zegt dat de geruchten "de aandacht hebben van de Nederlandse diensten." Wie leidt er nu aan een angststoornis? Want wie de internationale context van 2006 beschouwt, krijgt de indruk dat die "grootschalige aanslag" op Nederland slaat en dan wordt het dreigingsniveau verlaagd, niets aan de hand dus.

Conclusie DTN 2006

We zijn in 2006 toegetreden tot de kern van al-Qaida en eigenlijk zijn wij blind. We worden bedreigd door zowel gekende als voorstelbare bedreigingen. Alles kan, een vuile bom, vliegtuigen, bomauto's, bomfietsen, het arsenaal is onbeperkt en eigenlijk weten we het niet. Donald Rumsfeld, Secretary of Defense van de Verenigde Staten, had het al over de unknown unknowns in 2002, gelukkig is het in Nederland nog niet zo ver, want er zijn alleen nog maar known unknowns, voorstelbare bedreigingen.

2007 Gevechtspauze PTSS NCTb

DTN-8 / 25 april 2007

Begin 2007 wordt het dreigingsniveau verlaagd naar beperkt. De logica van de verlaging is niet te volgen. DTN-8 (25 april 2007) borduurt voort op de vorming van een "overkoepelende jihadistische organisatie" in Noord-Afrika. De Algerijnse groep Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat (GSPC) zou zich een jaar eerder hebben aangesloten bij al-Qaida, de dreiging was toen substantieel. Toen waarschuwde de NCTb voor Algerijnse en Marokkaanse netwerken in Europa, ook in Nederland. Begin 2007 lijkt er plotseling niets aan de hand, waarom wordt niet duidelijk. Als argument voert de coördinator aan dat de Noord-Afrikaanse groepen "deels uit pragmatisme hun operationele activiteiten momenteel vooral in de eigen regio opvoeren." Om kort te gaan, de Noord-Afrikanen blazen alleen zichzelf op. De coördinator onderwijst dat "regionale aanslagen doorgaans minder voorbereidingen vergen dan transnationale." Opvallend is ook dat een verwijzing naar de Algerijnse en Marokkaanse gemeenschap in Europa is weggepoetst uit dit stukje internationale context. Ook Afghanistan en Irak zijn van het dreigingsmenu verdwenen, vooral Afghanistan is opvallend in verband met de Nederlandse aanwezigheid daar in 2007. Die aanwezigheid was steeds de trigger voor aanslagen in eigen land, zo niet begin 2007, waarom blijft onduidelijk. Andere ambtenaar die de teksten schreef? Beter humeur van de coördinator? Weinig tijd voor de dreiging? Het blijft gissen.

DTN-9 / 4 juni 2007

Twee maanden later op 4 juni 2007 (DTN-9) is Afghanistan toch weer terug: "Het internationale profiel van landen die deelnemen aan de strijd in Afghanistan blijft hoog" en "Nederland is daardoor in bepaalde mate een voorstelbaar doelwit, zeker gelet op het parallelle profiel met bijvoorbeeld Duitsland." Afghanistan was twee maanden daarvoor nog onvindbaar op de jihadistische landkaart, maar nu is Nederland een voorstelbare target. Hoe komt een dergelijk "in bepaalde mate voorstelbaar doelwit" dan tot stand. Noord-Afrikanen vechten op jihadistische strijdtoneelen zoals Irak, Tsjetsjenië en Afghanistan, keren terug naar huis en plegen een aanslag, klaar is kees. Om het spannend te houden spreekt de coördinator van landen van herkomst dat lijkt te verwijzen naar Noord-Afrika, maar kan ook Nederland zijn want "gezien de contacten met en nabijheid van Europa zou dit ook gevolgen kunnen hebben voor de dreiging tegen Europa (waaronder Nederland)." Toch blijft het dreigingsniveau beperkt. Wil de coördinator ons geruststellen? Nee, we zijn een voorstelbaar doelwit en de trainees van al-Qaida keren terug, dus is een aanslag heel goed mogelijk. Het dreigingsniveau is maar net

verlaagd of de verhoging is al weer in zicht. Binnen afzienbare tijd is de dreiging weer substantieel. De NCTb wil vooral de angst erin houden.

DTN-10 / 9 oktober 2007

DTN-10 (9 oktober 2007) pakt dan ook uit met arrestaties in Denemarken en Duitsland gerelateerd aan mogelijke aanslagen en enkele "terroristische incidenten" in het Verenigd Koninkrijk (zie ook: 'De mist van aanslagen' 5 september 2007 Buro Jansen & Janssen). Het lijkt alsof het steeds dichterbij komt. De dienst schrijft dat er "al langer berichten circuleren dat Europeanen in jihadistische trainingskampen in het Midden-Oosten worden opgeleid om in de toekomst aanslagen te plegen in hun thuisland." Landen van herkomst zijn plots niet meer de Noord-Afrikaanse landen aan de Middellandse Zee, maar Noord-Europa. De Duitse situatie zou dat onderstrepen, maar zijn de circulerende berichten meer dan geruchten? Het wordt niet duidelijk wat de coördinator nu wil zeggen met de circulerende berichten. De dienst doet er niet veel aan om de angst weg te nemen: "Hieruit blijkt dat de lange arm van Al Qa'ida inmiddels verder reikt dan landen met een grote Pakistaanse gemeenschap," klinkt het onheilspellend. De Pakistaanse buurman is plots ingedeeld in het 'andere' kamp. De NCTb gooit nog wat extra internationale olie op het vuur. De "snelle radicalisering en de ongebruikelijke achtergrond van de verdachten in het Verenigd Koninkrijk ... een lastig voorspelbare dreiging tegen ons land is." Sussende woorden zijn in de DTN's van 2007 alleen nog even in een laatste alinea gezet, daar staat dan dat er "aanwijzingen ontbreken" en "het beeld van de door de Nederlandse diensten gekende netwerken vooralsnog niet verontrustend is." Het ging in Engeland echter niet om 'gekende' netwerken, maar om 'ongebruikelijke verdachten' en daarom is er sprake van een 'lastig voorspelbare dreiging', dus zelfs die sussende woorden zijn misplaatst. Rumsfeld's unknown unknowns doen hun intrede in Europa. Dan maar over naar de gewapende jihad in Afghanistan, dat is na drie jaar dreiging vertrouwd.

DTN-11 / 27 november 2007

Het laatste DTN van 2007 en ook de laatste met een beperkte dreiging op dat moment lijkt te willen suggereren dat de Nederlandse aanwezigheid in bijvoorbeeld Afghanistan minder problematisch is. Het is wel een inspiratiebron voor radicale jongeren hier maar "in deze netwerken zijn geen personen met kennis over de routes naar de strijdgebieden." Ze kunnen niet afreizen omdat ze de weg niet weten, hoewel er wel "aanwijzingen zijn van financiële steun op beperkte schaal vanuit ons land aan in het Pakistaans/Afghaanse grensgebied aanwezige jihadistische groeperingen" en er zijn "transnationale netwerken, die ook in Nederland vertakkingen hebben." De coördinator lijkt niet te kunnen besluiten. Er zijn geen contacten en daarom hebben de jongeren geen adres om naar

toe te reizen, maar ze sturen wel geld en er zijn netwerken waar zij contact mee hebben. "De dreiging tegen Nederland of tegen Nederlandse belangen in het buitenland (lees militairen) kan op termijn toenemen," schrijft de dienst. Daarmee is de NCTb weer terug bij de "contacten tussen lokale autonome netwerken en internationale netwerken, zoals kern al Qa'ida of daaraan gelieerde groepen." Lokale netwerken zijn ook Nederlandse netwerken suggereert DTN-11, maar er is tegelijkertijd niets aan de hand. Er is wel een internationale context, maar omdat er geen aanwijzingen waren is die internationale context eigenlijk nutteloos. Polder jihadisten zijn blijkbaar anders dan Engelse, Duitse of Deense Jihadisten. De coördinator is echter niet zo snel van zijn angststoornis af te helpen want hij wil toch wel even de factoren noemen die "de voorstelbaarheid van de dreiging voor Nederland nader inkleurt." Hierbij noemt hij dat bekeerlingen, moslimmigranten die zich nog maar kort hebben gevestigd in Nederland, voor de NCTb aan de lijst van mogelijk terroristen moeten worden toegevoegd omdat "deze groep aantrekkelijk als doelgroep is voor terroristische netwerken."

Conclusie DTN 2007

De dreigingsbeelden lezen als Russisch roulette. Toch is het altijd substantieel of beperkt, maar nooit kritiek. Het is veilig om in het midden te gaan zitten. Het kan altijd misgaan, maar het is nog niet misgegaan of toch wel. Het is bijna alsof de coördinator aan PTSS leidt, een zwaar trauma heeft opgelopen en de omstandigheden zijn daar zodat het elk moment weer kan plaatsvinden. Nederland kende eerder aanslagen naast Pim Fortuyn en Theo van Gogh. De actie van Molukkers, maar ook de RAF, Rode Leger en andere groeperingen. Waar deze ingehouden angst van de terreurdienst voor staat is niet duidelijk. Gaat het hier om faalangst, politieke druk, gebrekkige analyse, gebrek aan kennis zoals later in 2014 zal blijken, de dienst geeft geen inzicht in haar eigen dreiging. In de komende jaren zal dieper op de arrestaties worden ingegaan. In 2007 worden hier de arrestaties in Denemarken, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk niet in perspectief gebracht, hoewel er vaak veel meer aan de hand is dan alleen maar de opmerking dat er terroristen zijn opgepakt. Hoe komt dat over? Er worden mensen gearresteerd, is dat rustgevend of is dat juist angstaanjagend? Betekenen arrestaties dat die 'gevaarlijke mensen' echt bestaan of betekent het dat er potentiële aanslagplegers zijn aangehouden en er niets aan de hand is? De dreigingsbeelden geven geen inzicht, doel is niet wegnemen, maar eerder toevoegen van angst.

2008 Jaar van de ongekeerde dreiging

DTN-12 / 5 maart 2008

Het zat al in de lucht in 2007, de dreiging nam toe, of was eigenlijk niet afgenomen, of was voorstelbaar, in ieder geval niet meer beperkt en daarom verhoogde de coördinator de dreiging naar substantieel in 2008 wat hem een vermelding in de Volkskrant en het NRC Handelsblad opleverde. Het zou allemaal te wijten zijn aan de "toegenomen internationale jihadistische invloeden" volgens DTN-12 (5 maart 2008). De NCTb stelt dat "de dreiging hoofdzakelijk uit gaat van door de kern van al Qa'ida aangestuurde of beïnvloede groepen uit Pakistan en Afghanistan. Tegelijkertijd verwijst de dienst naar arrestaties in Spanje van een groep Indiërs en Pakistani die "naast plannen voor aanslagen in Spanje zélf, ook doelen in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk en Portugal op het oog hadden." Het grote gevaar schuldte volgens de NCTb erin dat zij "vanuit het ene Europese land aanslagen in het andere worden voorbereid en gefaciliteerd," en dat het gaat om een "ongekeerde dreiging." Ook toen wilde men die vluchtgegevens van reizigers van binnen de EU verzamelen. "Radicalisering, netwerkvorming en training vinden in het buitenland plaats," waardoor de zichtbaarheid in Europa afneemt, daarbij wordt verwezen naar het jaar daarvoor en de Spaanse arrestaties. Probleem bij arrestaties is dat er nog geen rechter aan te pas is gekomen, waardoor als er niets is gebeurd de vraag gerechtvaardigd is of de versie van de overheid wel klopt. De CNI, de Spaanse inlichtingendienst, had wel aangegeven dat de mannen, vrouwen en kinderen aanslagen aan het voorbereiden waren. Nu waren er onderdelen voor explosieven gevonden, maar die waren ook weer niet helemaal duidelijk, en al snel werd duidelijk dat de Spaanse politie had opgetreden na een tip van een beschermde getuige die de mensen had aangewezen. De CNI en de Spaanse politie hebben een niet al te goede naam als het gaat over de behandeling van migranten en bij de aanslagen in 2004 in Madrid zijn grote blunders gemaakt voor de aanslagen. Bij El Tribunal Supremo, de Spaanse Hoge Raad, werden de straffen voor de Pakistani en de Indiërs verlaagd omdat el Supremo oordeelde dat de plannen voor een aanslag zich in een embryonaal stadium bevonden en er weinig motivatie voor het plegen van een aanslag was bij de leden van de groep. Van een dreigingsdeskundige verwacht je een zeker matigende houding, niet iemand die bij elke arrestatie moord en brand schreeuwt. Ook niet iemand die blij is om een nieuwe terreurclub te introduceren om te onderstrepen dat die ook een "uitgebreid ondersteuningsnetwerk heeft in Europa", wat in het Spaanse voorbeeld in het geheel niet het geval was.

DTN-13 / 9 juni 2008

In DTN-13 (9 juni 2008) zijn de arrestaties in Barcelona al verworpen tot een Barcelona-cel "met vertakkingen in verschillende Europese landen." De Spanjaarden vragen alleen om de overlevering van een persoon uit Nederland, die in Breda is gearresteerd. Het is alsof de coördinator zich verkneukelt over de "Barcelona-cel" want "transnationale netwerken blijven in potentie risicovol. Door alle aandacht voor Pakistaanse netwerken lijkt al-Qaida op de achtergrond te verdwijnen, maar niets is minder waar. In het DTN wordt aangegeven dat al Qa'ida-leiders Bin Laden en Al Zawahiri via video en audio boodschappen zouden hebben gezegd dat "het beledigen van de profeet Mohammed, niet ongestraft kan plaatsvinden." Hoe de beide heren dit precies hebben gezegd blijft onduidelijk aangezien er geen bronvermelding is gegeven. Europa zou zijn genoemd in het kader van de Deense Mohammed-cartoons. Of Nederland of andere landen ook zijn genoemd blijft onvermeld. De NCTb blijft even mysterieus als Al Zawahiri die zich volgens de dienst in een apart bericht zich zou hebben "gericht tot al Qa'ida in de Islamitische Maghreb (AQIM) en de Islamitische Staat in Irak (ISI) met het verzoek om acties uit te voeren tegen Europa en specifiek Denemarken." Wat de geïnteresseerde lezer met deze opmerking moet blijft onduidelijk en gelukkig wordt het beeld beëindigd met de zin dat er geen nieuwe ontwikkelingen in de internationale jihad zijn sinds DTN-12. Maar die Al Zawahiri dan? Of was dat een Youtube clip waarvan de authenticiteit nog niet kon worden vastgesteld? Speelt hier hetzelfde als bij de nieuwe ster aan het terroristisch firmament, LIFG. De NCTb introduceerde de LIFG (Libyan Islamic Fighting Group) in DTN-12. De groep zou zich hebben aangesloten bij al Qa'ida in het najaar van 2007, waarom deze groep wordt vermeld blijft onduidelijk. Wil de dienst aangeven hoe al-Qaida oprukt in Noord Afrika?

DTN-14 / 9 september 2008

De drie maandelijks productie van een DTN en ook nog regelmatig een voortgangsrapportage terrorismebestrijding is geen sinecure. Was in 2005 nog enig enthousiasme te bespeuren in de teksten, mede door de steeds veranderende indeling, kopjes en positie van onderdelen in 2008 lijkt er langzaam een soort stroomlijning plaats te vinden. Om de lezer enigszins tegemoet te komen wordt zo nu en dan een nieuw woord in het beeld geïntroduceerd. En in DTN-14 (9 september 2008) is dat voorkeursdoelwit. Nederland is per 9 september 2008 "een van de voorkeursdoelwitten van internationaal opererende jihadistische netwerken." De NCTb baseert zich hierbij op "berichten op internationale jihadistische web fora" en "uiteenlopende bronnen." Welke bronnen dit zijn wordt niet nader gespecificeerd. En een aanslag in Nederland zou voor de hand liggen omdat "jihadisten het in de islamitische wereld verslechterde imago van de jihadistische strijd willen opvijzelen." De coördinator heeft nog meer berichten opgevangen, namelijk dat "Westerse (waaronder Europese) rekruten in jihadistische trainingskampen van

verschillende terroristische groepen in het Pakistaans/Afghaanse grensgebied." Wat voor berichten mogen wij als lezers niet weten, ook blijft onduidelijk hoe serieus we die berichten moeten nemen. Het dreigingsbeeld somt op: "groepen werken samen", "al Qa'ida zou op zoek zijn naar Westerse rekruten", "dergelijke rekruten zouden mogelijk minder opvallen" en de Duitse politie uit zijn zorgen over "islamisten die zouden hebben verbleven of thans nog zouden verblijven in trainingskampen." Eigenlijk een recept om niet meer de trein in te stappen, maar wacht eens. "al Qa'ida zou op zoek zijn" dus het is niet eens zeker dat ze op zoek zijn, is het een gerucht, bericht, tweet ... En "zouden mogelijk minder opvallen" betekent dat ze gewoon niet opvallen of dat ze er nooit zullen komen en dus niet opvallen. En tot slot de Duitse federale politieagent die het heeft over "zouden hebben verbleven of thans nog zouden verblijven." Hoeveel vaagheid kun je stoppen in een dreigingsbeeld om vervolgens te concluderen dat de dreiging substantieel is?

DTN-15 / 19 december 2008

Op 26 november 2008 vonden er een reeks terroristische bomaanslagen en schietpartijen plaats in het Indiase Mumbai. Elf leden van Lashkar-e-Taiba dringen het centrum van de stad binnen en doden 164 en verwonden meer dan 600 mensen. Aan de vooravond van de aanslagen speelt nog een Amerikaanse DEA dubbelspion, David Headley, een vreemde rol. Indiërs vragen zich af waarom de Amerikanen geen inlichtingen over hem hebben gedeeld voor de Mumbai aanslagen. DTN-15 volgt op 19 december 2008 en wijdt een zin aan de aanslagen: "Indiase Mumbai, eind november, illustreren daarnaast dat westerse personen en objecten in algemene zin doelwit vormen van jihadisten." En dat terwijl de trainingskampen in Pakistan in alle voorgaande DTN's hoog op de agenda stonden. En ook in DTN-15 wordt gewag gemaakt van de Pakistaanse terroristen kweekvijver: "Verschillende in het Afghaans/Pakistaanse grensgebied opererende jihadistische bewegingen" waaronder de Islamic Jihad Union waar Duitse jihadisten aan verbonden zouden zijn en "ontvoering van westerse diplomaten." Het vijftiende dreigingsbeeld lijkt stiekem een propaganda oorlog met de 'jihadisten' aan te willen gaan. Het begint met Fitna, de film van Wilders "die door jihadisten wordt gezien als een belediging en provocatie." Ze willen echter geen aanslag plegen in Nederland en Nederlandse doelen elders vanwege die belediging maar om 'hun imago op te vijzelen'. De coördinator voegt daarom opnieuw een nieuw woord toe aan het terrorisme lexicon 'exogene dreiging'. Deze is toegenomen in "het buitenland". Daarvoor wordt verwezen naar Pakistan en naar AQIM en "daaraan gelieerde groepen die hun activiteiten geografisch steeds verder uitbreiden in Noord-Afrika. De Noord-Afrikanen zouden westerse bedrijven in de regio bedreigen en dat zou passen in het media-offensief ten aanzien van het opvijzelen van het imago van de jihadisten. En dat imago kreeg op 11 september 2008 een flinke knauw want het lukt al-Qaida volgens de NCTb niet om een aangekondigde video

op internet te zetten." Berichtgeving daarover op jihadistische websites geeft aan dat dit door jihadisten is ervaren als gezichtsverlies," oordeelt de coördinator die voor het eerst zich van zijn offensieve kant laat zien. Het laatste dreigingsbeeld van Joustra is een plaagstoot van de UWV man aan het grote al-Qaida.

Conclusie DTN 2008

Terug naar de slag om Mumbai met zijn 164 doden en meer dan 600 gewonden. Slechts één zin wijdt de coördinator eraan. Misschien niet gek, want India is nu eenmaal ver weg. Een enkele toerist is voor de dienst niet belangrijk, hoewel in de toekomst zal blijken dat die aandacht er in sommige gevallen wel degelijk is. Waarom terug naar Mumbai? Om de Amerikaanse DEA agent David Headley en zijn rol bij de terreuraanslag die nooit echt helemaal is opgehelderd. Een dubbelagent die veel vragen oproept over voorkennis van de Amerikanen en waarom de Indiërs niet zijn gewaarschuwd. Komt een aanslag ons beter uit dan een kritische beschouwing van het inlichtingen en opsporingsapparaat? Dit laatste brengt ons weer bij Spanje en de transnationale terreurnetwerken. Met twee landen heb je al een transnationaal netwerk, maar wat voegt het toe aan het dreigingsbeeld. En wat zeggen arrestaties over dat beeld? Een stel immigranten worden gearresteerd. In Nederland ook regelmatig omdat een landgenoot of een autochtone Nederlander Meld Misdaad Anoniem heeft gebeld met een terreuralarm. De Spaanse Hoge Raad oordeelde dat de gearresteerde verdachten weinig motivatie hadden voor het plegen van een aanslag. Waren zij erin geluisd en droegen ze het brandmerk van de terrorist en was er geen weg meer terug naar een veroordeling? Of was er echt een transnationaal netwerk van ongemotiveerde terroristen? Dreigen is zo gebeurd, de dienst zal er niet snel voor worden vervolgd, veel andere Nederlanders wel. Dat geeft te denken.

2009 Nederland en haar strijdgebieden in de derde wereldoorlog

DTN-16 / 6 april 2009

Onder Erik Akerboom die op 1 april 2009 als nieuwe NCTb aantreedt, wordt er een vast omlijnde structuur van het dreigingsbeeld vastgelegd. Eerst een samenvatting, dan internationale dreiging, gevolgd door Europa, Nederland, polarisatie en weerstand. De koppen verschillen soms maar de vorm van het driemaandelijke inlichtingenverslag is er. De eerste van zijn hand verschijnt op 6 april 2009. DTN-16 haakt aan op het Afghaans/Pakistaanse grensgebied waar groepen als de "kern al Qa'ida en de Islamic Jihad Union (IJU), de capaciteit en de wil hebben om westerse belangen aldaar en in Europa te treffen." Kern al-Qaida slaat eigenlijk altijd op het duo Bin Laden en al Zawahiri, andere groepen als AQIM worden vaak geportretteerd als franchise ondernemingen van de 'kern'. Er wordt een idee geschapen van een wijdvertakte multinationale organisatie, de internationale jihad, rond de 'kern'. Coördinator Akerboom voegt aan de vertakkingen een nieuw land toe. "In Somalië zoekt de jihadistische groepering Al Shabaab aansluiting bij de internationale jihad," schrijft de NCTb in 2009 terwijl de banden met al-Qaida al veel langer bestaan. Bij 'netwerken in Europa' komt het kern duo van al-Qaida opnieuw terug. Zij zouden hebben opgeroepen tot "wraakacties tegen het Verenigd Koninkrijk" tijdens de Israëliëse bombardementen op Gaza begin 2009. Enige context van die oproep is niet te vinden in het DTN, wat het betekent voor de dreiging van Nederland evenmin.

DTN-17 / 19 juni 2009

In DTN-17 wordt opnieuw een franchise aan al-Qaida toegevoegd, Jemen. Eigenlijk is het onduidelijk waarom de coördinator Jemen in juni 2009 toevoegde, de aanslag op de Amerikaanse ambassade in Sana'a vond plaats op 17 september 2008 en de eerste schermutselingen vonden in de periode voor 2002 plaats, voor het bestaan van het DTN. De verschillende oorden aaneengeregen in de vorm van jihadistische strijdgebieden, zijn verworpen tot battlefield locaties, onderdeel van de totale oorlog tegen terreur waar Nederland aan deelneemt. In de eerste vijf jaar van de NCTb, maar ook de vijf jaar die volgen, wordt geen aandacht besteed aan de achtergrond van de conflicten in de respectievelijke 'jihadistische strijdgebieden'. Ze zijn ontmenselijkt als terrorisme haarden en voedingsbodems voor rekrutering. Soms staat er één zin in het dreigingsbeeld dat probeert te duiden waar de woede vandaan komt, maar meestal niets. In DTN-17 gaat het natuurlijk over de rekrutering in de Swat-vallei, de tribale gebieden bij de Pakistaans-Afghaanse grens, en over de kern van al-Qaida die onder druk wordt gezet. Dat die drone

oorlog ook een keerzijde heeft lijkt enigszins te worden erkend: "De woede groeit mede omdat de aanvallen met onbemande vliegtuigen deels vanaf Pakistaans grondgebied zouden worden uitgevoerd," maar vervolgens wordt er door gezapt naar "ontwikkelingen in de andere jihadistische strijdgebieden." Van de terugkeerders "kan een grote dreiging uitgaan," schrijft de coördinator. Bij de beschrijving kunnen zij aangestuurd worden, hebben ze een "jihadistische intentie" en hebben ze "terroristische vaardigheden opgebouwd". Wat dit bijdraagt aan een beter begrip van de dreiging in Nederland is onduidelijk. De oorlog klotst al over onze schoenen zou je bijna denken, "intentie en vaardigheden", het wachten is op de klap.

DTN-18 / 11 september 2009

"De dood van Mehsud in augustus 2009 bij een beschieting met een onbemand vliegtuig is voor zowel de Pakistaanse als de Amerikaanse regering dan ook een belangrijke overwinning," staat in DTN-18. De coördinator had tot dat moment geen aandacht besteed aan dhr. Baitullah Mehsud die blijkbaar zonder vorm van proces standrechtelijk geëxecuteerd mag worden van de Nederlandse regering. De Engelse krant *The Guardian* schrijft op 5 augustus 2009 dat zijn vrouw ook is gedood, net als zijn dokter en diens vrouw volgens *The bureau of investigative journalism*. Zijn vier kinderen raakten gewond bij de aanslag door de Amerikanen. Het DTN gaat gemoedelijk verder, de andere strijdtonelen passeren de revue. "Verder zijn er indicaties dat jihadisten vanuit Somalië aanslagen beramen op westerse doelen in Kenia en Ethiopië," schrijft de NCTb, welke zijn onduidelijk, enige analyse ontbreekt opnieuw. Al-Shabaab, de Somalische organisatie, zou "ideologische aansluiting zoeken bij de internationale jihad", en de derde wereldoorlog breidt zich verder uit. AQIM wordt ook opnieuw opgevoerd. Die breidt zijn actieradius ook uit. "Deze groepering is vooral actief in Algerije en ontplooit daarnaast activiteiten in het grensgebied van Algerije, Mauritanië, Mali en Niger," licht de coördinator toe. Hoewel er in februari en december 2008 en in januari 2009 in totaal acht westerlingen werden ontvoerd in Tunesië en Niger, is dit de eerste keer dat het NCTb waarschuwt voor ontvoeringen in Noord-Afrika. Waarom de dreiging niet eerder is opgenomen in het DTN is onduidelijk, helemaal omdat na januari 2009 er vooral gewapende confrontaties plaatsvonden tussen AQIM en het Algerijnse leger. Bijna de gehele moslimwereld is ondertussen verworpen tot battle zone volgens politiemanager Akerboom: "Ook in andere delen van de wereld waar de jihad zich kan manifesteren, blijft een dreiging van ontvoering van westerlingen, en daarmee ook Nederlanders, bestaan." Ook in Europa zijn we niet veilig: "De trend dat internationale jihadistische groeperingen Europees grondgebied nog steeds zien als een doelwit, handhaaft zich." Het loopt allemaal met een sissers af: "Hoewel concrete aanslagplannen niet onderkend zijn."

DTN-19 / 15 december 2009

We leven ondertussen na vijf jaar DTN in een totaal oorlogsveld, "ook in andere delen van de wereld waar de jihad zich kan manifesteren, blijft een dreiging van ontvoering van westerlingen, bestaan," maar toch verlaagt de coördinator het dreigingsniveau naar beperkt eind 2009. Akerboom zal tijdens de rest van zijn termijn als coördinator het niveau niet meer verhogen. Wat is er gebeurd? Zijn er internationale veranderingen? De coördinator beweert in deze DTN plotseling dat de kern van al-Qaida, u weet wel het duo Bin Laden en Al Zawahiri, onder druk staat. Ook zijn 'wij,' de westerlingen, in het grensgebied tussen Pakistan en Afghanistan aan de winnende hand. Enige achtergrond over deze gebieden is ons onthouden, het zijn jihadistische strijdgebieden, punt. Toch is de oorlog niet voorbij, gelukkig voor de coördinator: "Ondanks de toegenomen militaire druk slagen de Pakistaanse Taliban er echter nog steeds in om in hoog tempo aanslagen in het land uit te voeren." En niet alleen daar is het onveilig ook in Afghanistan "winnen de Afghaanse Taliban aan kracht." En "elke vorm van triomf van de Taliban is een overwinning voor het jihadistische terrorisme." De kern van al-Qaida is aan de andere kant ook weer niet vleugellam. Ze maken allerlei "geluids- en videoboodschappen gericht aan Europa" en volgens de NCTb gaat de dreiging uit van "al Qa'ida gerelateerde groeperingen." Opnieuw zijn de rekruten "het grootste veiligheidsrisico" opnieuw uit het grensgebied tussen Pakistan en Afghanistan, waar 'wij' aan de winnende hand zouden zijn.

Om te onderstrepen dat we eigenlijk constant door het oog van de naald kruipen, somt de coördinator drie incidenten op. De eerste gaat over een kernaanval: "Zo zijn er aanwijzingen dat 'Al Qa'ida in de Islamitische Maghreb' (AQIM) een inmiddels aangehouden Frans-Algerijnse kernfysicus heeft aangespoord om een aanslag te plegen op Franse bodem," stelt DTN-19. Het gaat om Adlène Hicheur, een succesvol wetenschapper verbonden aan het Frans-Zwitserse CERN. Zeshonderd wetenschappers riepen in januari 2012 op voor zijn vrijlating. Tijdens een periode dat hij ziek was en onder de morfine zat, communiceerde hij per email met Phenixshadow, het pseudoniem van Mustapha Debchi volgens de Franse inlichtingendiensten. Vraagtekens bij deze claim van de DCRI, de Franse geheime dienst, zijn op zijn plaats. In de vuile oorlog in Algerije wordt een mistig spel gespeeld door inlichtingendiensten zoals Lounis Aggoun en Jean-Baptiste Rivoire in Françalgerie: Crimes et Mensoges d'états en Mohammed Samraoui in Chronique des Annees de Sang duidelijk aantonen. De volgende casus van Akerboom maakt dit evenzeer duidelijk. De Deense inlichtingen- en veiligheidsdienst (Politiet's Efterretningstjeneste, de PET) en de Amerikaanse Federal Bureau of Investigation (FBI) hebben naar eigen zeggen met de aanhoudingen van twee individuen in de Verenigde Staten (VS) het risico van een aanslag in

Denemarken gereduceerd," schrijft hij. Het gaat om David Coleman Headley en Tahawwur Hussain Rana. Rana, een voormalig dokter en zakenman, die Headley de mogelijkheid had geboden om naar Denemarken af te reizen als werknemer van Rana's Far North Side immigration bedrijf. Headley had het idee om een aanslag te plegen op de kantoren van de krant de Jyllands-Posten. Of Rana in de val is gelokt door Headley blijft onduidelijk, punt is dat veel zogenoemde terrorisme complotten door de FBI zelf in elkaar zijn gezet in de Verenigde Staten (The Terror Factory: Inside the FBI's Manufactured War on Terrorism) David Headley was een DEA dubbelspion, speelde een dubieuze rol in de Mumbai aanslagen waar 164 mensen het leven verloren en was vooral op de vlucht voor de Indiase politie. En dan de 'lone wolf' (een verhullend concept zie: 'Breivik's misdaad staat niet op zichzelf', Buro Jansen & Janssen) die op 12 oktober 2009 een aanslag zou hebben willen plegen op een militaire kazerne. Hij werd geportretteerd als fanaticus, maar aan de andere kant stelt een journalist van Cronaca Qui dat Mohamed Game was komen klagen bij de krant over de slechte omstandigheden waaronder hij leefde. Wat er precies is gebeurd, zal misschien over jaren pas duidelijk worden als overheidsdocumenten openbaar worden gemaakt.

Conclusie DTN 2009

Context is het woord dat als een rode draad ontbreekt in de dreigingsbeelden. Uitgangspunt van de DTN's kan zijn het afschilderen van de wereld als een groot inferno van Dante. Dat is betrekkelijk eenvoudig. Je zet wat aanslagen op een rij en stelt dat de kern van al-Qaida een Youtube filmpje heeft gemaakt waarbij ze Nederland op een wereldbol aanwijzen. Dit roept echter allerlei vragen op. Wie zijn die mensen van de kern, hoe echt is het filmpje, wie hebben het bekeken en hoe serieus nemen die de heren Bin Laden en Al Zawahiri. Daarnaast is er ook een andere context. Wat is er aan de hand in het grensgebied tussen Pakistan en Afghanistan. Welke rol speelt de Pakistaanse geheime dienst? In het geval van Mumbai moet daar nog aan toegevoegd worden welke rol Amerikaanse diensten en hun spionnen spelen. En met die spionnen komen we bij een arrestatie die een aanslag zou hebben voorkomen, maar hebben die diensten niet door een dubbelspion zelf angst en terreur gezaaid? Door de wereld plat te maken, tweedimensionaal, ontstaat er een wereld van zwart-wit. Goed en kwaad. Monsters en elfen en doet het er niet meer toe wat er in Jemen, Somalië of elders is gebeurd, gebeurt of gaat gebeuren. Natuurlijk is dreiging gekoppeld aan een industrie en overheidsfinanciering, maar wie dreiging zaait zal terreur oogsten, want veelal onschuldige mensen komen in de knel in een oorlog, ook een oorlog tegen terreur.

2010 oorlogsmennerij en dreigingspropanda van een dienst

DTN-20 / 7 april 2010

Het jaar 2010 opent op een geweldige manier voor de NCTb, meer dreiging kun je je niet wensen. Gelukkig wordt in DTN-20 (7 april 2010) alles op een hoop gegooid zodat we toch nog een overzichtelijke jihadistische oorlog hebben en blijft de dreiging op miraculeuze wijze beperkt. De Internationale context wordt volgens de coördinator gekenmerkt door een "veelvormigheid van de internationale terroristische dreiging". Volgens Akerboom betekent dit dat "in een context van diverse regionale conflicten en internationale brandhaarden de wereld te maken kreeg met verschillende terroristische acties, waarbij de uitvoerders qua achtergrond verschilden." "Veelvormigheid" en "verschillende achtergronden", maar gelukkig allemaal vanuit dezelfde hoek, namelijk kern van al-Qaida, dat in 2009 nog in het nauw zat maar zich razendsnel als een veelkoppig monster heeft ontwikkeld. Het draait wel allemaal om al-Qaida hoewel de "kern van al Qa'ida" verzwakt is, maar toch in staat is om aanslagen over de hele wereld te plegen. Dit zou tot uitdrukking komen door "een Amerikaanse legerpsychiater die dertien militairen op de basis Fort Hood, Texas, doodde", de "mislukte aanslag op de Deense tekenaar van de omstreden spotprenten in Aarhus, Denemarken", "de vrijdelde aanslag tegen de vlucht naar Detroit" en een mislukte aanslag in Saoedi-Arabië waar niets over wordt gemeld. De man in Aarhus, Mohamed Geele drong het huis in van cartoonist Kurt Westergaard met een bijl en een mes. De man zou ook contacten hebben met al-Shabaab en verschillende keren naar de hoorn van Afrika zijn afgereisd. Nicholas Kamwende, hoofd van de Kenya's antiterrorisme politie vertelde de New York Times dat hij informatie heeft gedeeld met de Deense ambassade, zoals over mogelijke connecties van Geele met plannen voor een aanslag. Dhr. Geele kwam als migrant naar Denemarken in 1995, trouwde en kreeg drie kinderen. Zijn ex-vrouw vertelde de Jyllands-Posten, de krant waar de Mohammed-cartoons van Westergaarde werden gepubliceerd, dat de PET, de Deense inlichtingendienst, zou hebben geprobeerd Mr. Geele te rekruteren in 2006. Het blijft onduidelijk welke rol de PET heeft gespeeld en of er fouten zijn gemaakt bij de surveillance van Geele. Zijn verhaal heeft veel weg van dat van Mohammed Bouyeri, hij is waarschijnlijk ook benaderd. Was hij informant van de AIVD? En dan de schietpartij op 5 november 2009 op de militaire basis Fort Hood. Majoor Nidal Malik Hasan schoot dertien militairen neer op een Amerikaanse basis. Het verhaal is te complex voor de NCTb, dus wordt alleen de aanslag vermeld want Nidal Hasan was misschien gelovig, maar leek het Amerikaanse leger niet te haten. Hij steunde militairen die terugkeerden uit Irak en Afghanistan. Hij stond op de nominatie om te worden uitgezonden, maar wilde dat niet, hij kende de gruwelijkheden van de oorlog maar al te goed. Hij postte op Scribd verhalen over

zelfmoordaanslagen onder de naam Nidal Hasan, maar de FBI die kennis had genomen van de berichten lijkt niet tot actie zijn over gegaan. Dit laatste geldt ook voor Umar Farouk Abdulmutallab die op vlucht 253 van Northwest Airlines van Lagos via Amsterdam naar Detroit zijn vieze onderbroek tot ontploffing probeerde te brengen. Ook bij Abdulmutallab zijn er vele vragen te stellen waaronder die over zijn blijkbaar niet opgemerkte reisbewegingen, zijn vader, een Nigeriaanse bankier en voormalig regeringsfunctionaris, die de Amerikaanse ambassade in Abuja (Nigeria) waarschuwde voor zijn zoon die naar Jemen zou zijn vertrokken en de radicale islam aanhing, het niet intrekken van het visum van de man en het feit dat hij met zijn vieze onderbroek door diverse veiligheidscontroles, ook in Amsterdam, was gekomen. Akerboom beschuldigd in DTN-20 AQAS ("Al Qa'ida op het Arabische Schiereiland ") van "overtrokken propaganda-uitingen", maar laat zelf geen gelegenheid onbenut om aan te geven hoe gevaarlijk ze zijn, zonder een serieuze analyse van het incident te geven, aan te geven wat de omvang en slagkracht van de groep is of achtergronden van het conflict dat al jaren speelt in Jemen te vermelden. De oorlog blijft voortduren, heerlijk simpel. De terugkerende conclusie van het Nederlands internationale profiel is dat van een "jihadistische perceptie van het islamdebat in Nederland, evenals de rol van Nederland als medestander van de VS en Israël." Misschien is dat profiel wel een correcte omschrijving en zit daar een vraag in voor de coördinator?

DTN-21 / 18 juni 2010

DTN-21 (18 juni 2010) staat in het teken van de propaganda, daartoe worden verschillende woordvoerders en ideologen van de jihadistische strijd opgevoerd. Deze worden in de spotlight gezet omdat opnieuw de slagkracht van de "kern al Qa'ida onder druk staat." De standrechtelijke executies door onbemande vliegtuigen zouden de druk op al-Qaida opvoeren. Aan de andere kant lijkt het heel goed te gaan met de multinationale onderneming Jihad Ltd. "Omdat de slagkracht van diverse aan kern al Qa'ida gelieerde franchises elders in de wereld blijft bestaan, en kern al Qa'ida zich in naam kan verbinden aan aanslagen die worden gepleegd door haar 'filialen', blijft van het totaalpakket (inspirator, instigator, uitvoerder) toch nadrukkelijk een internationale dreiging bestaan voor het Westen," schrijft de coördinator. Vandaar de aandacht voor de inspiratie, lees branding. Akerboom schrijft dat de communicatie afdeling van de "kern al Qa'ida" gewijzigd is van oproepen tot "spectaculaire aanslagen" naar "zogeheten lonewolf-aanvallen". De coördinator verbindt dit aan de verminderde slagkracht van de "kern", "dit kan indiceren dat er voor zulke complexe aanslagen thans onvoldoende potentie is." Aan de andere kant wijst de dienst naar allerlei transnationale complotten, niet echt lone-wolf aanvallen, die voorheen vanuit Afghanistan en nu uit Pakistan worden 'geïnitieerd'. De coördinator verwijst naar een "complot om de Zweedse cartoontekenaar Lars Vilks te

vermoorden (zie DTN20),), is hiervan een goed voorbeeld". Voor de poging tot brandstichting bij het huis van cartoonist Vilks in mei 2010 zijn twee broers, Kosovaarse Zweden, aangehouden en veroordeeld. Ook een lezing van Vilks werd verstoord en de politie moest ingrijpen, maar van een transnationale jihadistische link was geen sprake. In DTN-20 ging het trouwens niet over een Zweedse cartoonist, maar om een Deense. De ophef over een cartoon van Vilks, net als andere cartoons ging het internet over en er waren bedreigingen, maar in het onderzoek naar de twee broers kwam een link naar een al-Qaida filiaal niet terug. Propaganda komt niet alleen van de "kern al Qa'ida," maar ook van de coördinator zelf. Akerboom toont zich als ex-politieman tevreden met "meer liquidaties van terroristen die zich in het westen van Pakistan schuilhouden." En terwijl in Pakistan er wordt gebombardeerd lijkt dat niet van invloed op de dreiging op Time Square in hartje New York waar de Pakistaanse Amerikaan Faisal Shahzad zijn Nissan Pathfinder met draaiende motor en alarmlichten verkeerd parkeert om de auto met vooral kunstmest tot ontploffing te brengen. De coördinator is maar wat blij met deze terugkeerder want dit zou aantonen dat die trainingskampen levensgevaarlijk zijn. "De terroristische dreiging vanuit Pakistan komt deels van westerse jihadisten die in trainingskampen in Pakistan zijn getraind en vervolgens terugkeren naar het Westen," stelt DTN-21. Opnieuw zijn er echter veel vragen bij de mislukte aanslag van Faisal Shahzad. Zelfs bij rechts Amerika leven er vele vragen. Zo formuleert Judith Miller van Fox News tien vragen over het werk van de FBI en de CIA, welke training de man dan zou hebben gehad met zo veel gestuntel, maar zelfs "when, where, why, and how was Faisal Shahzad radicalized? How did a happy-go-lucky Facebook guy, married with two kids and apparently doing OK in America, go from watching "Everyone Loves Raymond" – listed as one of his favorite TV shows – to Peshawar for terrorist training and back to Times Square to kill his fellow Americans?" Zij had een elfde vraag kunnen toevoegen aan de lijst, een vraag die verschillende senatoren stelden, namelijk waarom Tehrik-e-Taliban (TTP) niet als buitenlandse terroristische organisatie was aangemerkt door de Amerikanen. Het dreigingsbeeld is vooral een gruwelverhaal. Alles is mogelijk overal in de wereld en begrijpen willen we het vooral niet. Zo kabelt de dreigingsrivier verder, een verdere uitbreiding van de battleground. Naast de Hoorn van Afrika, het Arabisch Schiereiland en de regio Niger/Mali maakt de NCTb zich op voor een zeeslag met de "jihadistische maritieme slagkracht". Vervolgens speculeert de coördinator samen met niet nader genoemde "veiligheidsdiensten" er een alinea lang op los wat allemaal mogelijk is, hoewel "er amper aanwijzingen zijn dat de intentie leidt tot daadwerkelijke activiteiten op dit gebied." "Echter, individuele aanslagen tegen schepen ... worden voor mogelijk gehouden. Piraten zouden ... activiteiten voor al Shabaab kunnen ontplooiën. Een mogelijke samenwerking zal ... ingegeven zijn vanuit zakelijke in plaats van ideologische motieven." De NCTb ziet patronen en veelvormige gevaren opdoemen omdat het een illustratie is van "het sluiten van zakelijke allianties met niet ideologisch gemotiveerde gewelddadige

groepen of criminelen." Volgens Akerboom is "dit 'huurlingenconcept' ook bekend van onder andere Al Qa'ida in de Islamitische Maghreb (AQIM) inzake een deal met Toeregs in Mali en Niger," wat hij beschreven zou hebben in DTN-20, maar niet in de hier beschreven versie van DTN-20 is te vinden.

DTN-22 / 13 september 2010

DTN-22 (13 september 2010) borduurt voort op de uitbreiding van de fronten in de totale oorlog tegen terreur waar Nederland aan meedoet. "Het gist steeds meer in een breed scala aan landen, waardoor het dreigingsbeeld diffuser is geworden," merkt de coördinator prozaïsch op. "De bewegingsvrijheid en slagkracht van kern al Qa'ida staan al langere tijd onder druk," merkt Akerboom op alsof hij zelf aan het front staat. "Zo werd op 21 mei 2010 opnieuw een belangrijke operationele leider van kern al Qa'ida gedood" schrijft de dienst. De geëxecuteerde operationele leider van al-Qaida zal niet Fatima zijn of Nisar of hun moeder, evenmin Naeem en zijn moeder. Drie of vier kinderen werden ook vermoord door de "zogenoemde «drones», onbemande vliegtuigen," maar dat is niet te vinden in het DTN. En hoewel de 'kern' verzwakt is, gaat de verspreiding van de "jihadistische ideologie via het internet onverminderd voort." Plotseling wordt er aandacht besteed aan de Youtube boodschap van de Amerikaan Adam Yahya Gadahn die zich richt tot president Obama. Waarom de coördinator nu aandacht besteedt aan een bericht van Gadahn is onduidelijk, want de Amerikaan is al sinds 2004 een al-Qaida media ster en zijn oproep rond de schietpartij op Fort Hood in maart 2010 (zie DTN-20) is veel directer. Volgens Akerboom hebben de "voorbijgangers" aangetoond dat sommige personen zowel in landen met een overwegend islamitische bevolking als in seculiere westerse landen zich laten inspireren door de jihadistische propaganda," De voorbeelden van de afgelopen jaren zijn echter veel complexer dan een één op één relatie tussen een video boodschap en een aanslag. De aanslag op een politiebureau in Bogojno in Bosnië-Herzegovina laat dat ook zien. Het NCTb schrijft: "De dader was een extremist die toegaf deel uit te maken van een grotere groep," staat in DTN-22 en wordt vervolgd met een mogelijke relatie met oude netwerken en de jarenlange rust in het land. De dader blijkt niet een extremist te zijn, maar een lokale crimineel die de aanslag zou hebben uitgevoerd in opdracht van een radicale moslim groep. Het lijkt allemaal simpel voor de dienst, jihad in de Europese achtertuin. Probleem is dat het nooit simpel is, ook niet op de Balkan. De publicatie 'Assessing the potential for renewed ethnic violence in Bosnia and Herzegovina' geeft dit fijntjes aan en wijst op de grote hoeveelheden wapens en explosieven die overal in Bosnië-Herzegovina liggen, de etnische spanningen tussen Serven en Bosniërs, de haat van jongeren tegen de corrupte regering en overheidsdiensten en de waardering die de dader van de aanslag van veel jongeren krijgt. Het is eenvoudig de jihadisten de schuld te geven van alles, maar dat levert slechts een

spookbeeld op, geen dreigingsbeeld. Zo ook de aanslagen op twee doelen in Kampala, Oeganda. Al snel werd al-Shabaab, de inofficiële franchise van al-Qaida in Somalië aangewezen en deze gaf ook graag toe, maar allerlei ongerijmdheden blijven ook hier onaangeroerd. Eén ervan is de vraag waarom er een aanslag werd gepleegd op the Rugby Club, een plaats waar veel critici van generaal Museveni, de leider van het land, samenkwamen. En die vraagtekens kunnen ook worden gezet bij de halleluja stemming over de arrestaties in bijvoorbeeld Marokko. "In Marokko werd eind april een cel van een transnationale groep van 24 personen gearresteerd op verdenking van rekrutering en het voorbereiden van aanslagen. Een band met al Qa'ida wordt vermoed," schrijft de coördinator. Waarom het NCTb geen melding maakt van verdwijningen, martelingen en valse beschuldigingen die worden gemeld door mensenrechtenorganisaties en de Verenigde Naties blijft onduidelijk. En tot slot de arrestaties van drie mannen met betrekking tot een mogelijke terroristische aanslag in Noorwegen. Omdat de arrestanten een Oeigoer, Oezbeek en een Iraakse Koerd zijn, zou er volgens de NCTb sprake zijn van een "transnationale jihadistische netwerk", Noorwegen zou op het "jihadistische netvlies" zijn verschenen door de cartooncrisis en al in 2006 door al-Qaida zijn bedreigd. De Oezbeek nam zelf contact op nadat hij had vernomen gebrandmerkt te zijn als al-Qaida operative. Zie daar de lange arm van de terreur club die wil toeslaan. De mannen zeiden onschuldig te zijn, ze hadden wel waterstofperoxide, aceton en handleidingen verzameld, maar verschilden van mening over het doel van hun mogelijke aanslag. De drie ontkenden enige betrokkenheid bij al-Qaida of een trainingskamp in Pakistan te hebben bezocht. Nog voor het proces was begonnen waren zij door overheid en media bestempeld als een transnationale jihadistische cel.

DTN-23 / 17 december 2010

DTN-23 (17 december 2010) oordeelt dat Nederland een "hoog internationaal profiel" heeft "vanwege de vermeende discriminatie van moslims en gepercipieerde belasting van de islam en de profeet Mohammed" Er zijn twee zaken die opvallen in de opening van deze DTN. Met "vermeende discriminatie van moslims" impliceert de NCTb dat de dienst van mening is dat er geen discriminatie van moslims in Nederland plaatsvindt, ditzelfde geldt voor de "belasting van de islam" Daarnaast geeft de verwijzing naar het webmagazine 'Inspire' aan dat de dienst ervan uitgaat dat de propaganda van al-Qaida effectief is, per slot van rekening wordt al jaren in de DTN's verwezen naar video- en audioboodschappen. Het is onduidelijk op basis waarvan de dienst tot deze conclusie is gekomen. Een gelimiteerd onderzoek van een Amerikaanse student aan The University of Texas komt in 2013 tot de conclusie dat de veronderstelling dat al-Qaida mensen rekruteert via online propaganda is "not based in reality and is not a threat warranting the discussion it receives" (Analyzing the effectiveness of al Qaeda's

online influence operations by means of propaganda theory). De NCTb is zelf ook onzeker over de berichten, maar schrijft dat sommige "berichten, die veelal waren gebaseerd op onbevestigde informatie, het beeld van een algemene, acute dreiging" kunnen creëren. Wie analyseert echter de dreiging, je zou toch verwachten dat de dienst dat doet, maar die lijkt zich te distantiëren door te stellen dat er "verwarrende berichten over terroristische dreiging" worden geschapen, die dienst doet daar met veel enthousiasme aan mee. Vraag blijft natuurlijk waarom keer op keer een verwijzing naar online activiteiten wordt gedaan in DTN's. Daarnaast schrijft de coördinator dat mensen "de intentie hebben westerse doelen te treffen, maar dat zij dit voornemen ook ten uitvoer willen brengen." Akerboom duidt op verschillende gebeurtenissen. Ten eerste twee bompakketten die met UPS en FedEx vanuit Jemen werden verzonden en werden onderschept. De beoogde doelwitten bleken niet meer in gebruik bij joodse instellingen. De Saoedische geheime dienst had de Amerikaanse gewaarschuwd over de bompakketten. De bommen zouden worden verstuurd vanuit Jemen waar natuurlijk een franchise van al-Qaida gevestigd is. Dat in de oorlog tegen terreur de Amerikanen, onze 'bondgenoten', Jemen op grote schaal bestoken met Hellfire raketten wordt door de coördinator niet benoemd. Ten tweede beschrijft de NCTb twee 'mislukte' aanslagen in Stockholm en Kopenhagen. Bij de aanslag op 11 december 2010 in een winkelstraat kwam de dader, de Iraakse Zweed Taimour Abdulwahab al-Abdaly, om het leven. Of de autoriteiten voorkennis hadden van de aanslag blijft onduidelijk, maar er zijn verschillende ongerijmdheden. Eén ervan is een bericht van een medewerker van het Zweedse leger aan een bekende enkele uren voor de aanslag die door het Zweedse persbureau TT gepubliceerd werd: "If you can, avoid Drottningatan today. A lot could happen there ... just so you know." De Zweedse geheime dienst Sapo probeerde de berichtgeving van TT in diskrediet te brengen. Bij een andere mislukte aanslag op 10 september 2010, waarbij de dader, Loris Doukaev, zichzelf in een hotelkamer verwondde, lijken de geheime diensten en/of niet met elkaar, en/of niet met de politie gecommuniceerd te hebben, en/of de verdachte om onduidelijke redenen niet meer hebben geobserveerd en/of andere stekken hebben laten vallen. De Belgische krant schrijft dat de Belgische diensten in januari 2010 zijn gewaarschuwd dat Doukaev aanwezig was geweest bij een reünie van radicale moslims in oktober 2009. Vervolgens heeft men geprobeerd Doukaev te vinden in zijn woonplaats Liège, maar toen hij daar niet was, hebben de diensten om onduidelijke redenen zijn zaak laten vallen. In tegenstelling tot de berichtgeving over de schermutselingen in de oorlog tegen terreur is de coördinator zeer nuchter als het over veertien bompakketten die door Griekse anarchisten aan "de regeringsleiders van Frankrijk, Duitsland en Italië, aan diverse ambassades in Athene en aan enkele internationale organisaties" zijn gestuurd. De actie moet "in de nationale Griekse politieke context worden gezien" terwijl ook naar de Nederlandse ambassade een pakket zou zijn gestuurd dat niet is aangekomen. Tot slot passeren alle fronten van de totale oorlog de revue en is er enige

teleurstelling over het gebrek aan media boodschappen door het duo Bin Laden en Al Zawahiri en arrestaties in diverse Europese landen. Daarover meer in DTN-24.

Conclusie DTN 2010

Regelmatig worden er mensen aangehouden en soms ook veroordeeld omdat zij haat zouden zaaien, ook wel opruiing genoemd. Het is iets anders dan bedreiging, hoewel er wel een element van bedreiging in zit. In sommige landen kunnen mensen worden vervolgd voor het verheerlijken van terrorisme, enigszins verschillend van opruiing omdat het niet per se aanzet tot haat, eerder gaat het om het juichen om een aanslag, na de daad dus. Verheerlijken van terrorisme is in letterlijke zin enthousiasme tonen voor aanslagen op onschuldige burgers. Nu lijkt de coördinator daar ook een handje van te hebben. Regelmatig komt het voor dat hij zich enthousiast toont over de standrechtelijke executie van mensen zonder vorm van eerlijk proces. Amerikanen bombarderen iemand en de coördinator staat er juichend bij. Natuurlijk zou het betoog kunnen zijn dat deze mensen gruweldaden hebben gepleegd en dat het moeilijk is ze te arresteren, hun executie is noodzakelijk om slachtoffers in de toekomst te voorkomen. Als die persoon dan alleen geëxecuteerd zou worden, is voor te stellen dat dat argument nog enige legitimiteit heeft, al is dat al twijfelachtig. Probleem is echter dat de persoon nooit alleen wordt vermoord door een Hellfire raket. Vaak zijn vrouwen, kinderen en derden ook het slachtoffer. Past dan enthousiasme voor een standrechtelijke executie? Nee dat zou verheerlijking van geweld tegen burgers zijn. Waarom doet de coördinator dat dan? De dienst stelt dat de 'tegenstander', lees de 'jihadisten' veel propaganda voeren op het internet, en dat die propaganda zou leiden tot aanslagen. Wat doet de coördinator echter zelf in zijn DTN's? Propaganda voor geweld tegen onschuldige burgers, aanzetten van geweld tegen bevolkingsgroepen elders? Of is dat onderdeel van de strijd? Welke propaganda is dan erger? Verheerlijking van standrechtelijke executies of verheerlijking van aanslagen of zijn beide eigenlijk hetzelfde? En is het claimen van een aanslag niet hetzelfde als het toeschrijven van een aanslag aan een fictieve groep zoals bij het Zweedse en het Noorse voorbeeld? Zijn de propagandamiddelen van de dienst met haar DTN's eigenlijk niet dezelfde propaganda als de Inspire's van al-Qaida? Voeg enthousiasme over standrechtelijke executies toe aan het ontbreken van context, analyse en achtergrond van zowel conflicten in diverse landen als arrestaties, dan lijkt het handelen en het schrijven van de dienst veel op oorlogsmennerij, het ophitsen, aanjagen van een oorlog. Is dat eigenlijk niet opruiing, haat zaaien. Helemaal nu het al lang en breed bekend is dat drone aanvallen zeer ineffectief zijn. Ja, soms wordt een commandant van al-Qaida of een andere groep gedood, maar het aantal burgerslachtoffers is vele malen

groter. De dienst doet aan oorlogspropaganda, hoewel het onze dreiging zou moeten duiden. Van die analyse komt natuurlijk niets als de dienst zelf onderdeel is van die dreiging.

2011 Spelen met bedreigingen, arrestaties en aanslagen

DTN-24 / 18 maart 2011

Dat het niet eenvoudig is elke drie maanden een origineel rijtje bedreigingen op te lepelen om de natie van voldoende spanning te voorzien laat DTN-24 (18 maart 2011) zien. Een deel van de paragraaf 'Kern DTN24', niet te verwarren met kern al-Qaida, lijkt gekopieerd van de dreiging uit december 2010. De "vermeende discriminatie", de "gepercipieerde belasting", de "intentie van de jihadistische groepen", "verwarrende soms tegenstrijdige en onheilspellende mediaberichten", de Griekse bompakketten en een aanslag in het winkelcentrum van Stockholm (zie hierboven). Opvallend is wel dat voor het eerst de coördinator duidelijk aangeeft dat "voor een juist beeld van die dreiging het van belang blijft te onderkennen dat er mondiaal, naast overeenkomsten, belangrijke verschillen bestaan tussen verschillende jihadistische groeperingen" en "dat er ook "tussen landen de dreiging er anders kan uitzien". Het blijft onduidelijk op wat voor wijze de coördinator gaat bijdragen aan het "onderkennen van overeenkomsten en/of verschillen". Het opnieuw benoemen van bedreigingen uit het buitenland uit een oude DTN lijkt verder ook niet bij te dragen aan een gebalanceerd beeld van de dreiging. Na een korte passage over de Arabische lente waarbij Hosni Mubarak en Zine el-Abidine Ben Ali respectievelijk van Egypte en Tunesië worden betiteld als president en niet als dictator en er eufemistisch gesproken wordt over "maatschappelijke onvrede met de politieke en sociaaleconomische situatie" in de landen, komt het internationale front in de oorlog tegen terreur weer aan bod. In Irak gaat het over Islamitische Staat in Irak (ISI) en niet over de toenemende zorgen over president Maliki en langzaam ontluikende protesten van achtergestelde soennieten in het land. Natuurlijk komen AQIM, al-Shabaab en AQAS ook even aan bod om vervolgens enkele regels aan een aanslag op het Moskouse vliegveld Domodedovo op 24 januari 2011 te besteden waar 35 mensen om het leven kwamen en 180 gewonden vielen. Er wordt gespeculeerd wie de daders zouden kunnen zijn, maar niet vermeld dat de Russische geheime dienst, de FSB, een week voor een aanslag op het vliegveld waren gewaarschuwd voor een aanslag op Domodedovo. De Engelsen arresteerden in december 2010 twaalf mannen, "uit voorzorg gearresteerd op verdenking van het voorbereiden van een terroristische aanslag." Een jaar later werden vier mannen veroordeeld voor voorbereidingshandelingen voor een aanslag, vijf voor hand en spandiensten en drie waren al eerder vrijgelaten. De mannen hadden volgehouden dat ze onschuldig waren, maar gezien de hoge straffen bekenden zij schuld. Wat de werkelijke plannen waren blijft onduidelijk, het werd ze aangewreven dat ze het blad Inspire in huis hadden. De Zweedse en Deense politie arresteerden op 29 december 2010 vijf mensen. Zij werden verdacht van het beramen van een aanslag het Deense dagblad Jyllands Posten, in 2012 werden zij veroordeeld. En

ook Nederland komt voor in het rijtje samen met België, Duitsland en Oostenrijk. Er worden drie mensen in Amsterdam aangehouden, de inzet was hoog, ze zouden worden verdacht van aanslagen op doelen in België en ondersteuning van de gewapende strijd in "klassieke strijdgebieden". In eerste instantie werden de drie Nederlanders door de rechtbank in Antwerpen vrijgesproken, maar in hoger beroep werden zij toch veroordeeld. Zij worden dan plots bestempeld als de leiders van het netwerk dat mensen wilde rekruteren en geld inzamelen voor de gewapende strijd in Tsjetsjenië. In Frankrijk werden vijf mensen op 9 november 2010 aangehouden die er van werden verdacht bedreigingen te hebben geuit tegen Dalil Boubakeur, voorganger van de grote moskee in Parijs, en een trainingskamp van radicale moslims te hebben bezocht. Wat er met de arrestanten is gebeurd, is vervolgens onduidelijk. De coördinator vermeldt om onduidelijke redenen niet de aanhouding van elf verdachten in Frankrijk begin oktober 2010 waarbij allerlei wapens in beslag werden genomen. Dit beeld komt vaker voor. Op 1 december 2010 arresteerde de Spaanse politie negen verdachten, allemaal gerelateerd aan terrorisme verdenkingen. Het toverwoord terrorisme wordt vaak gebruikt voor het aanhouden en lang vastzetten van mensen. De koppen in de kranten zijn vet en op de voorpagina. Wat er werkelijk aan de hand is wordt vaak niet duidelijk. De dienst NCTb doet precies hetzelfde, maar dan driemaandelijks, van enige reflectie is geen sprake. In Spanje heeft de krant Infolibre onderzoek gedaan naar de arrestaties op grond van terrorisme sinds 11-M (11 maart 2004) tot begin 2013 in Spanje. Op 9 april 2013 publiceerden zij hun gegevens. Van de 500 arrestanten zijn er 50 veroordeeld, de rest heeft net als de veroordeelden lang, vaak maanden of jaren, in voorarrest gezeten voordat ze werden vrijgelaten in verband met gebrek aan bewijs.

DTN-25 / 17 juni 2011

DTN-25 van 17 juni 2011 kabbelt rustig verder op de wereldwijde strijdgebieden. "Op dit moment zijn Afghanistan/Pakistan, Jemen, Somalië en Noord-Afrika de belangrijkste jihadistische strijdtonelen," schrijft de dienst alsof dat de afgelopen jaren niet zo was. Het wordt niet duidelijk wat er veranderd is, de stabiliteit is nu in deze DTN vergroot terwijl dat kort geleden was verkleind, het leger moet terrein prijs geven, terwijl we enige tijd geleden door de standrechtelijke executies met drones toch aan de 'winnende' hand waren. Jemen, hetzelfde verhaal. AQAS had volgens de coördinator moeten reageren op de onrusten in het land dat zich al jaren in onrustig vaarwater bevindt. "Het is opvallend dat AQAS tot op heden amper formeel heeft gereageerd op de onrust in het land," schrijft een van Akerboom's ambtenaren. In Somalië zijn 'wij' aan de winnende hand, maar in Noord-Afrika weer aan de verliezende door een aanslag in Marrakesh terwijl het in Marokko toch zo goed ging. Bij de internationale context wordt ook ingegaan op de dood van Osama Bin Laden. "De dood van Osama Bin Laden ... is een klap voor kern al Qa'ida," beschrijft

Akerboom de actie van Amerikaanse soldaten. Geen woord over de noodzakelijkheid van waarheidsvinding en rechtsgang. Een klap voor de kern, maar het duo Bin Laden en Al Zawahiri was allang uitgespeeld als we jarenlange sage over de twee mogen geloven. En de coördinator moet dat nu ook toegeven. "Toch is het nog maar de vraag of de dood van Bin Laden de jihadistische beweging ernstig zal verzwakken," stelt de NCTb. En dan schiet een 21 jarige jongeman, Arid Uka, die afkomstig is uit Kosovo twee Amerikaanse militairen dood en verwondt er twee op de luchthaven van Frankfurt. En de man, die een levenslange gevangenisstraf krijgt, zegt dat hij zich wilde wreken op verkrachting van moslim meisjes in Afghanistan. In de discussie over de aanslag wordt verwezen naar lone-wolves en de propaganda van de jihadi's maar de propaganda clip waar Uka naar verwijst als zijn reden voor zijn actie, 'American Soldiers Rape our Sisters! Awake Oh Ummah' is een clip uit de film Redacted van Brian De Palma, waar de scene een nagespeelde gebeurtenis is van de verkrachting en moord van het 14 jarige meisje Abeer Qasim al-Janabi en drie andere familieleden door Amerikaanse soldaten in Irak. De vijf soldaten zijn veroordeeld in de Verenigde Staten, maar in een wereldoorlog tegen terreur is dat volstrekt onzichtbaar. Ondanks de dreiging van "zogenoeten 'lone wolves' die een reëel risico blijven vormen", arrestaties in Noordrijn-Westfalen begin mei 2010 en een Nederlander die omkwam bij de aanslag in Marokko is er volgens Akerboom niets aan de hand, de dreiging blijft beperkt.

DTN-26 / 3 oktober 2011

De obsessie met de jihadi's duurt voort in DTN -26 (3 oktober 2011). De kern van al-Qaida is volgens deze DTN "de laatste jaren verzwakt". En opnieuw wordt een ode aan de drone- aanvallen bezongen: "Bij deze aanvallen zijn verschillende kopstukken van de groepering om het leven gekomen."

En we zijn aan de winnende hand: "Ook de dood van Osama Bin Laden is een serieuze klap voor de groepering." Geen dreiging zou je zeggen, maar eigenlijk is er niets veranderd. Want "tegenover de verzwakking van kern al Qa'ida (lees het duo) staat dat de dreiging van haar regionale takken en van solistisch opererende jihadisten zijn toegenomen." Zie hier de voortdurende oorlog in Jemen met hoofdrolspeler AQAS, andere delen van het Midden-Oosten, Noord-Afrika met hoofdrolspeler AQIM die ook actief is geworden in de westelijke Sahel en de Hoorn van Afrika, met hoofdrolspeler al-Shabaab die nog steeds aan de verliezende hand is. En dan is daar plots een andersoortige aanslag die door de coördinator "niet-jihadistisch terrorisme" wordt genoemd. De zin "deze aanslagen zijn te kenmerken als terroristische daden" geeft aan dat de dienst enigszins in twijfel was geraakt door het andere karakter van deze aanslag en door de vele aandacht voor de kern van al-Qaida en de jihadistische strijdgebieden. Dat een aanslag zoals gepleegd door Anders Breivik heel goed ook in Nederland kan plaatsvinden, had drie maanden

eerder de schietpartij in Alphen aan de Rijn aangetoond. De NCTV, sinds 1 juli 2011 de nieuwe naam van de NCTb, is echter vooral bezig met de gebruikelijke jihadi-termen zoals "geradicaliseerde eenlingen". Gelukkig bevestigt de Noorse veiligheidsdienst dit: "zij gaat er vooralsnog vanuit dat Breivik alleen handelde en classificeert hem als een geradicaliseerde eenling." De NCTV betitelt deze eenlingen gemakshalve als "gefixeerde dan wel verwarde" mensen, met als gevolg dat elke vorm van waarheidsvinding bij voorbaat al geblinddoekt plaatsvindt. Profiel klaar, oordeel klaar, wachten op de volgende aanslag, we gaan door met het dreigingsspel.

DTN-27 / 12 december 2011

Het dreigingsbeeld van december 2011 laat opnieuw zien hoe weinig interesse de coördinator heeft in basaal rechtstatelijk denken. We zijn in oorlog, een totale oorlog tegen een abstractie terreur, en bij een oorlog horen blijkbaar burgerslachtoffers, en blijkbaar interesseert het de Nederlandse overheid het niet dat burgers worden gedood. Nederland hanteert niet zelf het wapen, maar we maken ook geen bezwaar als de Amerikanen dood en destructie aanrichten elders, zijn dat de 'westerse waarden'? DTN-27 (12 december 2011) verhaalt opnieuw dat de "kern al Qa'ida" opnieuw is verzwakt, Bin Laden is dood, maar ook een nieuwe ster in de al-Qaida leiding van Attiyah Abd al-Rahman is standrechtelijk geëxecuteerd door een drone. De coördinator is tevreden, de dood van deze man verlicht "het dreigingsbeeld voor het Westen enigszins". De tweede man van het duo Bin Laden, Al-Zawahiri wordt door de dienst onder druk gezet om eens te laten zien waar al-Qaida nog toe in staat is: "Mede vanwege zijn belofte om de dood van Bin Laden te wreken staat al-Zawahiri onder druk om de operationele slagkracht van kern al Qa'ida te bewijzen." Ook al-Awlaki, de Jemenitische ideoloog, is doodgeschoten door de Amerikanen met een Hellfire raket en dat zou een stevige dreun zijn voor de propaganda machine van de jihadi's. Akerboom schrijft echter niet dat ook de zestienjarige zoon van al-Awlaki bij de drone aanval om het leven is gekomen, ook niet dat al-Awlaki in principe verdachte was, dat er misschien een Jemenitische rechtszaak is geweest, maar dat het land niet bekend staat om de eerbiediging van de mensenrechten, dat al-Awlaki zowel Amerikaan als Jemeniet was en dat de Amerikaanse overheid al-Awlaki nog nooit heeft aangeklaagd voor terrorisme. Een andere Amerikaan, Samir Khan, schrijver en uitgever van het blad Inspire werd ook vermoord door de Hellfire raket. Khan is ook nog nooit veroordeeld of aangeklaagd. De coördinator is oprecht enthousiast en denkt dat de overwinning nabij is: "De verwachting is dat beide jihadisten met hun capaciteiten en uitstraling lastig te vervangen zullen zijn." Aan de andere kant moet Akerboom toegeven dat "al-Awlaki in jihadistische kringen zal blijven voortleven als 'martelaar'" en als inspiratiebron. De al-Qaida franchise in Jemen lijkt gewoon verder te gaan en hetzelfde geldt voor AQIM in Noord-Afrika en de Islamitische Staat in Irak in het Midden-

Oosten. Steeds nadrukkelijk komt ook Libië naar voren in het rijtje jihadistische strijdgebieden al dan niet gerelateerd aan AQIM. De opsporings- en inlichtingendiensten worden opnieuw lof toegezwaard alsof er aanslagen zijn voorkomen: "In de periode rondom de tiende gedenkdag van '9/11' zijn in diverse Europese landen (Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, Zweden, Duitsland en Finland) aanhoudingen verricht om jihadistische aanslagen te voorkomen of ondersteuningsactiviteiten te stoppen." Details onthoudt de coördinator omdat de werkelijkheid altijd iets complexer is dan een terreur-bericht. In Finland ging het om twee Somalische Finnen, mensen die enkele honderden euro's hadden overgemaakt aan al-Shabaab, een kwam al snel vrij, de andere werd vervolgens beschuldigd van het rekruteren van iemand voor de gewapende strijd, de rechtszaak loopt nog. In Zweden werden vier mensen gearresteerd voor het plegen van een aanslag op een kunsthall en kunstenaar Lars Vilks, zij werden een jaar later vrijgesproken van de beschuldigingen, een was al veel eerder vrijgelaten. In Noorwegen werd een verdachte aangehouden bij terugkomst uit Saoedi-Arabië, het Noorse openbaar ministerie wilde niet aangeven waarvan de verdachte beschuldigd werd. Zijn advocaat zei tegen het dagblad Aftenposten "that he links his client's arrest to "nerves" tied to the September 11 memorials." In Berlijn werden op 8 september 2011 twee mannen aangehouden op verdenking van het voorbereiden van een aanslag, de twee werden een maand later vrijgelaten in verband met gebrek aan bewijs. In Birmingham, Engeland, werden zes mensen aangehouden op 27 september 2011 en anderhalf jaar later veroordeeld voor een poging om een aanslag te plegen op een demonstratie van de extreem rechtse English Defence League (EDL). Zie hier een grote diversiteit onder de arrestanten, maar gelukkig maakt de Nederlandse dienst het ons gemakkelijk, alles moeten we zien in het kader van de oorlog tegen terreur. Het jaar wordt afgesloten met een opmerkelijke alinea. De coördinator vermijdt het woord Arabische lente zorgvuldig in 2011 en hetzelfde geldt voor de Occupy beweging in vooral de VS of de Indignados in Spanje. Nu zijn dat buitenparlementaire protestbewegingen, dus die horen niet thuis in een terreur beeld, dus positief dat de coördinator geen directe lijn doortrekt tussen de kern van al-Qaida en protest bewegingen. Niet noemen betekent echter niet dat ze niet het DTN staan. "In andere Europese landen laten gebeurtenissen zien dat een verergerende economische crisis maatschappelijke instabiliteit kan veroorzaken en de kans op ideologisch geïnspireerd geweld kan doen toenemen," schrijft de dienst met een verwijzing naar onder andere de Indignados, Occupy en andere protest bewegingen tegen het neoliberale beleid als onderdeel van het dreigingsniveau. Protest bewegingen zijn toch onderdeel van terreurdreiging.

Conclusie DTN 2011

Aan spelen met dreiging zitten verschillende facetten. Ten eerste is er het element van de kern van al-Qaida dat de afgelopen jaren centraal stond bij de toe- en afname van de bedreiging van Nederland. De dood van Osama Bin Laden en andere leiders van de groep veranderden daar niets aan. Ten tweede hoort bij het spel ook het claimen van een aanslag. Bij gewoon politiewerk, een moord, een spectaculaire overval, een mediagenieke crime staan er meestal diverse mensen in de rij om zich als dader aan te geven. Het lijkt onwaarschijnlijk maar het is een van de redenen waarom een bekentenis zonder aanvullend bewijs eigenlijk waardeloos is. Zo niet bij terroristische aanslagen, claimen is bekennen is veroordeling, meestal doodstraf die dan door een Hellfire raket wordt uitgevoerd. Dat dit voor de rechtstaat niet echt reclame is, schijnt niet door te dringen tot de dienst die bij elke standrechtelijke executie een gat in de lucht springt. Ten derde hoort bij het dreigingsspel een constante stroom arrestaties. Dit zijn natuurlijk allemaal terroristen, dat maakt het dreigingsbeeld ook eenvoudig. De overheid arresteert een terrorist, het woord verdachte van een strafbaar feit komt niet voor in vocabulaire van de dienst, en klaar is kees. Dat deze verdachten soms maanden zo niet jaren opgesloten zitten zonder vorm van proces lijkt niet interessant, maar als je dreiging serieus zou nemen, dan is dat natuurlijk de manier om haat tegen het zogenoemde 'vrije westen' te creëren. Het Spaanse onderzoek waarbij 10% van de arrestanten ook daadwerkelijk veroordeeld is, waarbij nog niet naar de veroordelingen zelf is gekeken, roept veel vragen op. Ten vierde spelen details, specifieke informatie, achtergronden en andere relevante zaken geen rol bij het dreigingsspel van de NCTV, we moeten het toch eenvoudig houden is het devies. Arrestanten zijn terroristen, aanslagen zijn jihadistische aanslagen of lone-wolves die natuurlijk in meerderheid jihadistisch zijn en de oorlog kan voortduren. Het einde van het spel is nooit in zicht, dreigingsspel met alleen maar hindernissen om aan waarheidsvinding te doen.

DTN-28 / 26 maart 2012

Naar aanleiding van de aanslagen van Anders Breivik in Noorwegen voegt de coördinator sinds eind 2011 nog een lijstje allerhande bedreigingen op in het DTN. De keuze is nogal arbitrair. Akerboom stelt in DTN-28 (26 maart 2012): "Na de geweldsdaden van Breivik in Noorwegen toonden ook andere Europese incidenten aan dat deze dreiging meer dan theoretisch is." Wat betekent "meer dan theoretisch"? Dat het plaatsvindt, ja dat hebben de slachtoffers gemerkt. Wat zegt het echter over de zin van een dreigingsanalyse of de zin van een veiligheidsapparaat. Die vraag is niet interessant voor de dienst en dat wordt nog eens duidelijk in de beschrijving van de tragedie van Alphen aan de Rijn. De schietpartij in het winkelcentrum dat past in het plaatje van de lone wolves van de NCTV. "Ook de Nederlandse gewelddadige eenling ... Van der Vlis (Alphen aan de Rijn 2011) liet niets na waaruit een helder motief bleek." Langzaam zal die eenling een bedreigingselement worden, maken de DTN's voor de toekomst duidelijk. "Woede tegen de samenleving of de staat, een fascinatie voor wapens en psycho-sociale problemen spelen vaak een rol bij dergelijke geweldsdaden van eenlingen. Hoewel het geen extremisme of terrorisme in de traditionele zin van het woord betreft, zijn er belangrijke overeenkomsten qua geweldsvorm, doelwitten en maatschappelijke onrust," stelt de dienst. Geen woord over het falende veiligheidsapparaat en over weggemoffelde documenten. Hoe kun je dan ooit een goede dreigingsanalyse maken? Hoe kun je überhaupt dreiging analyseren als je eigen functioneren en falen een van de grootste risico's zijn? Aan de Döner-Morde besteedt de coördinator een zin: "In Duitsland werd bekend dat tien onopgeloste moorden op voornamelijk Turkse allochtonen uit de periode 2000–2006 waren gepleegd door de Nationalsozialistischer Untergrund, een rechts-extremistische groep." Case closed, maar wie zowel de berichtgeving in 2012 volgde, als het langslpende onderzoek en proces moet tot de conclusie komen dat inlichtingendiensten een belangrijke rol speelden bij de aanslagen en daarmee de continue dreiging in Duitsland voor de Turkse Duitsers. En dan de schietpartij in Luik op 13 december 2011. Volgens de NCTV was het "opnieuw een voorbeeld van een «spreeshooting»," maar had evenzeer een voorbeeld kunnen zijn van een miskleunend veiligheidsapparaat. Knack schrijft op 15 december 2011: "Nordine Amrani, de dader van de aanslag in Luik, is op 5 oktober 2010 vrijgelaten ondanks negatieve adviezen van parket en gevangenisdirectie. Ze vonden dat hij een gevaar was voor de maatschappij en achtten het risico op herhaling van criminele feiten te groot." Nu is het makkelijk om de rechtbank als schuldige aan te wijzen, maar tijdens de zitting waren parket en gevangenisdirectie plotseling niet meer negatief over de vrijlating. Ook de relatie tussen de politiek, maatschappelijke spanningen en aanslagen vermijdt de dienst. In Florence schoot ook op 13 december

2011 Gianluca Casseri "een sympathisant van het neo-fascisme vijf Senegalezen neer en doodde daarbij twee van hen," is de enige zin die de coördinator aan deze gebeurtenis wijdt. Geen opmerking over de politiek van Silvio Berlusconi, Lega Nord, de toegenomen spanning ten aanzien van migranten in Italië en daarmee ook moslims. Ook de zin "opnieuw zond een anarchistische groep, dit keer uit Italië, bombrieven naar doelen in Rome, Frankfurt en Parijs," vraagt om enige uitleg aangezien het erop lijkt alsof iedereen zomaar een bombrief kan ontvangen uit Italië. Bij de bompakketten uit Griekenland stond nog vermeld dat het een interne zaak was, de Italianen lijken rond 12 december 2011 ad random mensen aan te schrijven, maar het lijkt allemaal met de Griekse crisis samen te hangen. Het laatste Europese incident is een aanslag op het kantoor van het Franse satirische tijdschrift Charlie Hebdo. "De aanslag werd niet geclaimd, waardoor niet is vast te stellen of jihadistische motieven een rol speelden," schrijft de NCTV terwijl het tijdschrift op het punt stond een nummer uit te geven met de profeet Mohammed als hoofdredacteur. Zonder claim is het volgens de coördinator niet vast te stellen of "jihadistische motieven een rol speelden." Alsof een claim daar honderd procent zekerheid over schept. De NCTV beweert al jaren dat "de slagkracht van kern al Qa'ida is aangetast," maar besteedt toch steeds ruime aandacht aan 'onze belangrijkste tegenstanders'. De al-Qaida filialen richten zich volgens de coördinator "op zowel de gewapende als de politieke strijd in delen van Afrika en Azië". Zo komen de Taliban in Afghanistan, AQAS in Jemen en AQIM in Noord-Afrika ter sprake. Zij zouden in 'eigen land' bezig zijn, maar dat lijkt een breed begrip want AQIM ontvoert op 25 november 2011 een Nederlandse toerist, Sjaak Rijke, in Mali. Somalië komt niet echt ter sprake want ook al staat al-Shabaab "onder grote druk", neemt de terreurdreiging in Kenia toe. Het terroristische waterbed is gelukkig ook in de Hoorn van Afrika geschapen. Zo ook in Egypte waar "een nieuwe jihadistische groep actief is in de Sinai." En voor het eerst komt Syrië aan de orde, al is het slechts een voetnoot: "Het gewapend conflict in Syrië gaat vooralsnog door." En een nieuw front is geopend in de Filippijnen waar een Nederlandse toerist, Ewald Horn, wordt ontvoerd door Abu Sayyaf. Coördinator Akerboom sluit wel weer positief af met enkele standrechtelijke executies. Het gaat hierbij om de "uitschakeling van verschillende strijders en kaderleden, vooral door toedoen van luchtaanvallen" en "de uitschakeling van al Awlaki en Samir Khan" waardoor "het internetmagazine «Inspire»" niet meer verscheen. Ondanks de propaganda motor gaat blijkbaar de inspiratie van mensen wel door zo oordeelt de NCTV naar aanleiding van "opnieuw diverse arrestaties in Europa en Noord-Amerika." Zo wordt Spanje genoemd waar vijf mensen werden gearresteerd op verdenking van het ondersteunen van AQIM, enkele dagen later worden zij vrijgelaten. Niet jihadi arrestaties vermeldt de coördinator niet? Onduidelijk is waarom, want de Spaanse politie arresteerde in dezelfde periode tien mensen voor het aanzetten tot aanslagen van de ETA. In Engeland werd een grote groep mensen van Pakistaanse afkomst aangehouden. Vier mannen, Shahid Khan, Khobaib Hussain, Ishaq Hussain en Naweed Ali, werden 40

maanden later vrijgelaten. Zij waren naar Pakistan gegaan om getraind te worden in de befaamde trainingskampen op de grens met Afghanistan, maar kwamen nooit aan. Een man, Irfan Naseer, kreeg levenslang, hij zou de leider van de groep zijn die nog geen doel had. In Duitsland werden in 2011 in totaal vier mannen aangehouden die volgens de Duitse diensten op het punt stonden een aanslag te plegen. De New York Times kopte bijvoorbeeld: "Al Qaeda attack was thwarted by three arrests, Germany says." Het proces nadert zijn einde in 2014 en de advocaten klagen in Der Spiegel dat de inlichtingendiensten grote invloed hebben op het proces en dat "dokumente massiv geschwärzt seien worden." Die hand van inlichtingen en opsporingsdiensten in terrorisme zaken is in de Verenigde Staten nog sterker. Er worden veel mensen gearresteerd, meestal gaat het om twee of drie mensen tegelijk en meestal is er een FBI undercover agent of informant betrokken bij het verstrekken van plannen, vuurwapens of explosieven. The Guardian schrijft op 16 november 2011 "fake terror plots, paid informants: the tactics of FBI 'entrapment' questioned," dat de methoden van de FBI ter discussie staan.

DTN-29 / 22 juni 2012

De obsessie met de slagkracht van de kern van al-Qaida duurt ook in DTN-29 (22 juni 2012) voort. Eigenlijk lijkt het al jaren, dat het eindelijk afgelopen is, maar als een cliffhanger in een slechte B-film duurt het eindeloos voort. "Toch is nog niet gezegd dat kern al Qa'ida er niet meer toe doet of dat de dreiging vanuit de jihadistische beweging is afgenomen," niets veranderd dus sinds 11 september 2001. De coördinator ontwikkelt geregeld nieuwe theorieën en inzichten, zo ook in deze dreigingsanalyse. "Via bepaalde sleutelfiguren slagen sommige jihadistische groeperingen en netwerken er in onderling verbonden te zijn," schrijft Akerboom maar noemt geen namen. De "kern al Qa'ida maakt deel uit van deze «coalitie van internationale netwerken», " waarmee de opmerking over de slagkracht eigenlijk volstreekte onzin is. Ex-politieagent Akerboom ontpopt zich plots ook als kenner van de interne jihadi politiek: "Zo is de focus van de strijd – lokaal, regionaal of internationaal – lang niet altijd gelijklopend en vormt die menigmaal een twistpunt tussen of binnen jihadistische groepen." De terreur dienst heeft zich blijkbaar verdiept in "strategie, capaciteiten en vooral ook praktische mogelijkheden om westerse belangen te treffen." En daar is de verzwakte kern van al-Qaida weer die volgens de NCTV lijkt in te spelen op "de ontwikkelingen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten, waar de strijd tegen regimes mogelijk meer aandacht van al Qa'ida krijgt," zo lijken de ambtenaren te concluderen uit de fictieve notulen van de gevaarlijke al-Qaida club. Ondertussen lijkt het gehele Midden-Oosten en Noord-Afrika in brand te staan. De dienst noemt de fronten op van Afghanistan, Pakistan, Jemen, Irak, de Maghreb-landen, Mali, Niger, Somalië, Filippijnen en nu ook Syrië waar in beperkte mate jihadisten betrokken zijn bij de burgeroorlog, maar wel Europese jihadisten. Dat het beeld van de oorlog

tegen terreur complexer is dan de dienst wil geloven komt soms naar boven in de dreigingsbeelden. Akerboom schrijft bijvoorbeeld over Afghanistan dat "ondanks forse en langdurige inspanningen er nog altijd geen sprake is van wezenlijke andere krachtsverhoudingen tussen ISAF en de Afghaanse Taliban." De vier zinnen die volgen logenstraffen een tweepolige wereldoorlog, maar van enig diepere analyse wil de coördinator niet weten. "Een koranverbranding op een ISAF-basis" en "een schietpartij door een militair uit de VS waarbij burgers zijn gedood" hebben volgens de NCTV tot grote woede onder de bevolking geleid en die is "niet alleen een religieus, maar ook een uitgesproken anti-Amerikaans karakter" en "tegen de buitenlandse aanwezigheid in het algemeen." Zie daar wat er ook aan de hand kan zijn en alsof de Afghanen het voorbeeld gaven, valt ook Noord-Mali ten prooi aan een woedende bevolkingsgroep: "«Al Qa'ida in de Islamitische Maghreb» (AQIM) liftte mee met de strijd van opstandige Toeareg-stammen voor een eigen staat in Noord-Mali." Hoewel de dreiging vooral elders is, wil de coördinator ook wel kwijt dat het hier, 'de westerse wereld', ook flink uit de hand kan lopen. Hij wordt in maart 2012 op zijn wenken bediend, Mohammed Merah schiet op klaarlichte dag drie joodse kinderen en de leraar van hun school dood. Hij had al eerder drie Franse soldaten doodgeschoten. Merah een Algerijnse Fransman, en niet een Franse Algerijn zoals Akerboom suggereert, zou in Afghanistan en Pakistan hebben gevochten en terug zijn gekeerd. Zie hier de teruggekeerde jihadist die levensgevaarlijk is. Er zijn echter veel vragen met betrekking tot de relatie tussen Merah en de DCRI, de Franse inlichtingendienst. Het lijkt erop dat de inlichtingendienst Merah al langer in de gaten hield, net als Mohammed Bouyeri en de AIVD. Daarnaast was de politie gewaarschuwd voor zijn radicalisering door de moeder van een vriend van Merah. Tijdens de anderhalve dag van de omsingeling van het appartement, waar Merah zich had opgesloten, wilde hij de lokale DCRI agent spreken die hij kende. Wat de connectie tussen Merah en de DCRI precies was zal nooit duidelijk worden, daar hebben geheime diensten geen baat bij, en gelukkig past de teruggekeerde jihadist in het dreigingsbeeld.

DTN-30 / 8 oktober 2012

Zo kabbelt de dienst rustig verder. De coördinator heeft een luisterend oor gelegd bij de kern van al-Qaida en die heeft het moeilijk, zo bericht hij in DTN-30 (8 oktober 2012). "Intern wordt gesproken over vertrek" uit de het grensgebied tussen Pakistan en Afghanistan en voor het "netwerk wordt het steeds lastiger om de uitstraling als hoeder van de mondiale jihad te behouden." Op basis van de gehanteerde netwerktheorie zou de NCTV tot de conclusie moeten komen dat niet de kern maar de filialen voor de stootkracht zorgen. Even verder in de analyse wordt dit ook erkend: "Tot slot zijn er aanwijzingen voor een groeiende samenwerking tussen de verschillende regionale jihadistische groeperingen in vooral Afrika." Het gaat volgens de NCTV wat minder in Somalië en Jemen, maar in Kenia en Syrië lijken nieuwe fronten te ontstaan, en misschien elders in

Afrika en het Midden-Oosten. Akerboom suggereert dat al-Qaida daar misschien een "nieuwe safehaven zal gaan" vinden. Het feit dat de moslimbroeders in Egypte in juni 2012 de president leveren, betekent meteen voor de dienst dat er "toegenomen ruimte is voor jihadisten" in dat land. Zonder namen te noemen verwijst de coördinator naar "de oude jihadistische netwerken in Egypte" waarmee hij waarschijnlijk de moslimbroeders bedoelt. "Safe havens" genoeg in de totale oorlog tegen terreur, als Egypte of Syrië geen opties meer zijn dan is er altijd nog Noord-Mali waar AQIM actief is die ons via Al Jazeera op de hoogte stelt van het wel en wee van de ontvoerde Sjaak Rijke. Wat de Nederlandse overheid doet blijft volstrekt onduidelijk. Het gevaar komt volgens de coördinator ook dichterbij, namelijk in Bulgarije, Duitsland en België. "Verder was er de afgelopen periode sprake van een escalatie van geweld in België en Duitsland, waar zich salafisten met geweld tegen de overheid (België) of tegen vermeende tegenstanders van de islam (Duitsland) hebben gericht." In België wordt de Rida-moskee in Anderlecht aangevallen door Rachid El Bouckhari met mes en bijl. Hij sticht brand in het gebouw waarna de imam overlijdt aan rookvergiftiging. In Bonn, Duitsland, loopt een demonstratie tussen radicale moslims en een extreem rechtse groep Pro NRW volledig uit de hand. De politie die tussen de partijen is opgesteld wordt bekogeld met stenen en stokken. Vervolgens steekt één van de moslim demonstranten twee politieagenten neer. In het Verenigd Koninkrijk arresteerde de politie een groep mannen die een aanslag wilden plegen op een demonstratie van de extreemrechtse English Defense League. Zij kwamen te laat en werden na de demonstratie gearresteerd. De coördinator concludeert dat "ook hier het ontstaan van (gewelddadige) tegenstellingen onder extremisten kan worden gesignaleerd." Enige relatie met de totale oorlog tegen terreur, de internationale politiek in zowel Noord-Afrika en het Midden-Oosten, de wijze waarop de moslimgemeenschap in 'de westerse wereld' wordt neergezet, wordt niet getrokken. Het zijn de extremisten, eerst alleen jihadi's, nu ook nog extreem rechts. In Amerika vallen al de eerste doden als op 5 augustus 2012 een man het vuur opent bij een Sikh-tempel en zeven mensen doodt. Voor de coördinator alle gelegenheid om met woorden als "gewelddadige eenling" en "neonazistische skinhead" een link te leggen naar Breivik, maar iets wringt. Sikhs zijn geen moslims, ook geen hindoes, het zijn misschien wel migranten in de Verenigde Staten maar waar is de jihadistische link die de dienst probeert te tekenen. Welke bijdrage aan de dreiging levert de dienst eigenlijk zelf? Het kan ook anders. Terwijl Israël en de Verenigde Staten al naar Hezbollah en Iran wezen bij de aanslag op een bus met Israëlische toeristen in Bulgarije waar zeven doden vallen, probeert de agent Akerboom zich aan de feiten te houden: "Op dit moment is nog niet duidelijk wie achter deze aanslag zit." Twee jaar later blijkt dat de Israëlische geheime dienst een man runt die een belangrijke rol speelt bij de buitenlandse operaties van Hezbollah. Welke rol hij heeft gespeeld bij de aanslag in Bulgarije is niet duidelijk, de coördinator zal daar echter niet over rapporteren in zijn dreigingsbeelden, want zelfreflectie staat niet op het menu van de dienst.

Leek het in het vorige dreigingsbeeld er nog even op dat de kern van al-Qaida toch echt in het nauw was, de dreiging in december 2012 laat een ander beeld zien. Leken ze in DTN-29 al de koffer hebben gepakt, in DTN-31 zijn "de vooruitzichten voor de thuisbasis van kern al Qa'ida zijn wisselend." De "kern al Qa'ida zou al lang uit Afghanistan verdreven" en de tribale gebieden in Pakistan liggen continu onder luchtaanvallen en toch neemt het aantal aanslagen in Afghanistan toe. De coördinator stelt dat "de terugtrekking van ruim dertigduizend Amerikaanse soldaten zijn tol eist" en dat "de geboekte resultaten achter lopen op de oorspronkelijke ambities." De oorlog tegen terreur is als een bosbrand waar de 'westerse landen' zo nu en dan wat vuur op gooien door drone aanvallen, door bepaalde etnische groepen voor te trekken, bepaalde groepen buiten te sluiten, democratische processen te negeren zoals in Egypte en dan verbaasd te zijn dat de brand niet uitgaat. Ze, de jihadisten, zitten ook overal achter: "De reacties in de islamitische wereld op de islamfilm 'Innocence of Muslims' hebben laten zien hoe eenvoudig radicale moslims geloofsgenoten kunnen mobiliseren. In meer dan twintig landen gingen grote aantallen demonstranten de straat op om hun afkeer van de VS en het westen te tonen." Akerboom sombert: "Er zijn meer jihadgebieden dan ooit en er is meer belangstelling voor de jihadgebieden vanuit Nederland dan ooit." Naast de gebruikelijke conflicten Afghanistan, Somalië, Jemen, Noord-Afrika, "Mali kan zich als jihadistische vrijplaats verder ontwikkelen", dienen Egypte, Syrië en Irak zich opnieuw aan. Dat Mohamed Morsi in Egypte is gekozen interesseert de coördinator niet, in plaats van in bikini met D-reizen naar Sharm el Sheikh, lijkt de coördinator J-reizen op het spoor met Egypte als ultieme bestemming: "Ook Egypte lijkt in toenemende mate een alternatief te vormen voor de klassieke jihadistische reisbestemmingen." Erg diep gaat de analyse van de burgeroorlog in Syrië niet: "Syrië lijkt zich tot een nieuw jihadgebied te ontwikkelen met een aanzuigende werking op jihadgangers uit de Arabische wereld maar ook uit Europa." Alles draait om jihadisten en jihad strijd en helemaal niet om die dictator waar wij altijd zo prettig handel mee dreven. En in Irak geen interesse in de groeiende etnische burgeroorlog die aanvankelijk vooral het karakter van vreedzaam protest had. "De situatie in Irak heeft met het vertrek van de VS uit Irak eind 2011 tot een opleving van de activiteiten van al Qa'ida in Irak (AQI) geleid." En het westen had nog wel een zo vredelievende democratische president als Maliki in het zadel geholpen. "Het aantal jihadistische strijders alsmede het aantal aanslagen zijn meer dan verdubbeld," stelt de NCTV onheilspellend. En "de dreiging voor Nederland is namelijk in belangrijke mate een afgeleide van de internationale dreiging," dus elke dreiging elders is een beetje een dreiging voor 'ons'. Daarom is de "jihadistische dreiging in Europa nog steeds aanwezig", maar kan de coördinator er eigenlijk niets over zeggen want "de

jihadistische dreiging is in verschillende gedaantes aanwezig." Vervolgens komen arrestaties in België aan bod van mensen die wilden afreizen naar Somalië en/of Syrië. En passant wordt geschreven dat de "salafisten een nieuw offensief tegen Duitsland" zijn begonnen. In Frankrijk worden op 6 oktober 2012 twaalf mensen gearresteerd naar aanleiding van een aanslag op een Joodse winkel. Een verdachte, Jeremie Louis-Sydney, komt om in vuurgevecht met de politie, vijf anderen worden na enkele dagen vrijgelaten. Er worden wapens en onderdelen van explosieven in beslag genomen. In de Franse media worden de plannen van de Cannes-Torcy cel, waartoe de arrestanten zouden behoren, vergeleken met de aanslagenreeks uit de jaren negentig. De coördinator is plotseling heel nuchter en heeft het over een "de kleinschalige aanslag op een joodse winkel". Ook stelt hij dat er sprake zou zijn van "jihadisme van eigen bodem voeden" wat dat ook moge betekenen. De vergelijking met de jaren negentig, de Franse GIA cel (de militaire tak van de Algerijnse moslim partij FIS), kan ook opgevat worden als een vraag over de betrokkenheid en/of kennis van de Franse inlichtingendiensten bij diverse aanslagen toentertijd. Deze vraag is ook relevant voor de Döner moorden in Duitsland. De coördinator schrijft dat "de overheid er rekening mee houdt dat van het justitiële onderzoek naar de NSU en eventuele ondersteuners een dreiging verhogende werking zou kunnen uitgaan." Probleem is dat door betrokkenheid van Verfassungsschutz, de Duitse inlichtingendienst, het vernietigen van bewijs door de overheid, informanten, de vraag is over welke dreiging de dienst het heeft. Dreiging van de verdachten, waarvan er slechts één nog in leven is of dreiging van de staat die op allerlei manieren blijkbaar van de aanslagen op de hoogte was, maar verzuimde in te grijpen.

Conclusie DTN 2012

Je zou zeggen dat de overheid een bepaalde verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van informatievoorziening naar de burger over de dreiging die op hen afkomt. Daar past een zekere voorzichtigheid bij zoals bij een aanslag op een bus in Bulgarije: "Op dit moment is nog niet duidelijk wie achter deze aanslag zit." Aan de andere kant is het voor het evalueren van de ernst van de dreiging noodzakelijk om zicht te hebben op de rol van de overheid bij die aanslag. Was er voorkennis, speelde informanten/infiltranten een rol etc. Als een bom is afgegaan of een persoon is vermoord, kan het antwoord niet meer zijn dat methoden van de diensten moeten worden beschermd. Blijkbaar hebben die diensten gefaald en moet de werkwijze tegen het licht worden gehouden. Neem de Döner-Morde in Duitsland. Als jaar in jaar uit mensen gedood worden van een bepaalde etnische minderheid, dan kun je spreken van een duidelijke dreiging, zeker als dit moorden zijn in een specifieke gemeenschap zoals

de Turks-Duitse gemeenschap. Als vervolgens bij toeval de mogelijke daders worden gevonden dan lijkt de dreiging duidelijk afgenomen, want de mensen die moorden zijn er niet meer. Als echter blijkt dat de inlichtingendiensten een veel grotere rol speelden bij de aanslagen dan is die dreiging niet verminderd, de staat is er namelijk nog steeds. In het geval van de Döner-Morde is er bijvoorbeeld een informant die een belangrijke rol speelde en hebben de inlichtingendiensten allerlei bewijsmateriaal vernietigd. Bij terreur en dreiging zijn er altijd twee tunnels in het spel. De tunnel die bijvoorbeeld alleen maar oog heeft voor het jihadistische gevaar zodat er niet gekeken wordt naar het Oekraïense luchtruim. De andere tunnel is de tunnel waar de diensten zelf in zitten die afgesloten is van de buitenwereld en die bewust of onbewust een spel speelt met de werkelijkheid. Die tunnel zal nooit worden ontsloten, want de diensten hebben daarbij veel te veel te verliezen. De zogenoemde lone-wolf Mohammed Merah in het Toulouse drama. Hij kan zijn verhaal niet meer vertellen, maar hij blijkt wel om zijn 'contactpersoon' bij de DCRI te hebben gevraagd. Wat voor rol speelde die contactpersoon, welke rol speelde de DCRI, voor wie werkte Merah, het zijn allemaal vragen die niet zijn beantwoord. Voor de dienst NCTV is Merah gelukkig een teruggekeerde jihadist die mensen doodschoot, de lone-wolf die toeslaat op scooter en met geweer, de terrorist die militairen en joden doodt, het bevestigt allemaal ons schrikbeeld. De dreiging duurt voort. Wat echter pas echt gevaarlijk is, is een overheid die geen openheid biedt over zijn methoden en middelen, dan kan er namelijk van alles gebeuren, zie de dood van Theo van Gogh, maar ook het neerschieten van vlucht MH17.

DTN-32 / 13 maart 2013

Een nieuw jaar, een nieuwe ambtenaar, en een nieuw dreigingsbeeld, het is een stuk gevaarlijker in maart 2013, DTN-32 (13 maart 2013). Naast de Nederlandse situatie stelt coördinator Schoof dat de situatie in Noord-Afrika en het Midden-Oosten gewijzigd zijn. Het is echter onduidelijk hoeveel meer dreiging die veronderstelde wijziging inhoudt. Schoof blijft net als zijn voorganger geobsedeerd door de kern van al-Qaida, maar nog steeds is onduidelijk wat hun kracht is en ook lijkt nog steeds 'de kern' "de intentie te hebben de wijk te nemen uit het grensgebied tussen Afghanistan en Pakistan." Schoof heeft dat van onbevestigde berichten, welke bronnen de coördinator heeft is onduidelijk. Naast de kern zijn er de filialen en die zijn onverminderd actief, daar lijkt ook niets veranderd. Over Syrië schrijft de NCTV dat daar jihadistische groepen actief zijn, dat was ook al bekend in 2012. Volgens de coördinator zou het gevaar schuilen in "vereniging van diverse jihadistische strijdgroepen", maar van enige onderbouwing van die vaststelling is geen sprake. Schoof zapt snel door naar het volgende front Noord-Afrika. De Fransen hebben geïntervenieerd in dat land en er was sprake van "militair succes". Waar in DTN-29 nog sprake was van Toereg-stammen die in Noord Mali in opstand kwamen en werden ondersteund door AQIM, een opstand die in DTN-30 en 31 werd gereduceerd tot de creatie van een "safe-haven" voor jihadisten. Nu hebben de Fransen, met steun van de Nederlanders het gebied weer 'bevrijd', maar het is onduidelijk wat de lokale bevolking daar mee opschiet en van vindt. De mening van de lokale bevolking in de jihadistische gebieden komt nergens ter sprake. Hetzelfde geldt voor de gijzeling van honderden werknemers van de Algerijnse gasinstallatie van het Britse BP, het Noorse Statoil, het Japanse JGC Corp en het Algerijnse Sonatrach. De dienstdienst lijkt te weten dat de gijzeling geen "vergelding voor de interventie" in Mali kan zijn omdat de voorbereidingen van die actie voor de interventie was begonnen. De NCTV had dan ook kunnen weten dat de gijzelnemers waarschijnlijk hulp hebben gekregen van ontevreden werknemers die in 2012 hadden gestaakt voor betere arbeidsomstandigheden, waaronder zelfs een hongerstaking. Kort voor de gijzeling waren werknemers van plan opnieuw te gaan staken. Daarnaast stelt een voormalig bestuurslid van Statoil dat het Noorse bedrijf de veiligheidssituatie in Algerije volledig heeft onderschat, om kort te gaan er waren te weinig beveiligingsmensen. En tot slot zijn er vele vragen over de wijze waarop het Algerijnse leger de bevrijdingsactie had georganiseerd, waarbij veel gegijzelden de dood vonden. En nog steeds is er nog veel onduidelijk over de gijzelactie. Misschien was AQIM betrokken, maar de werkelijkheid is toch echt complexer dan de lijn interventie, gijzeling, aanslag in Europa. Voor het gemak wordt naast Algerije ook Libië op de jihadistische hoop gegooid, al lag die daar al geruime tijd. Begin 2013 was het onrustig in Benghazi, Libië. Die onrust

werd tastbaar doordat de auto van de Italiaanse consul generaal werd beschoten. Het vreemde is dat vervolgens de dienst de situatie als ernstig moet worden bestempeld terwijl in DTN-30 en DTN-31 Libië niet eens voorkwam. Terwijl de Amerikaanse ambassadeur, een diplomaat en twee CIA officieren op 11 september 2012 bij aanslagen om het leven kwamen. Waarom de coördinator deze dodelijke aanslag op een Amerikaanse ambassadeur weglaat wordt niet duidelijk. Het kan ermee te maken hebben dat de aanslagen in Benghazi duidelijk maken dat het meestal te simpel is om alles jihadistisch te noemen. Er zijn veel vragen met betrekking tot de Amerikaanse ambassade in Benghazi zoals waarom de beveiliging in handen was gegeven van the February 17th Martyrs Brigade, een groep die banden zou hebben met aan al-Qaida gelieerde groepen. Wat voor rol speelde de ondersteuning van de Syrische oppositie met wapens vanuit Benghazi bij de aanslag? Vragen die niet te vinden zijn in de DTN's want daar gaat het om dreiging en angst niet om achtergronden en analyse. En nu Schoof toch bezig is in DTN-32, wordt Egypte ook maar aan de rij battlefields toegevoegd. We vergeten even dat er een democratische president is gekozen en dat het land net is ontwaakt van de dertig jaar durende dictatuur van Mubarak, maar de NCTV ziet vooral "de opbouw van een groot en regionaal vertakt jihadistisch netwerk." De dienst weet dat "binnen het netwerk de wens leeft strijders op te leiden om op termijn ook doelen in West-Europa te treffen." Volgens de coördinator zijn de Egyptische veiligheidsdiensten niet slagvaardig ondanks de miljarden steun van de Amerikanen en wil de gekozen president Morsi niet optreden, terwijl hij geen enkele controle over het leger had. Uiteindelijk krijgt 'het westen' weer een dictator terug, op 8 juni 2014 pleegt generaal al-Sisi een staatsgreep. Aan de overige fronten van de wereldoorlog tegen terreur, Afghanistan, Pakistan, Jemen, Somalië, Indonesië, besteedt de NCTV weinig aandacht, "de tendens is dat ze opnieuw ook westerse doelen op de korrel willen nemen," is nog steeds de conclusie. De coördinator sluit de internationale dreigingsindicatoren af met drie losse gebeurtenissen in Europa die iets over de dreiging in Nederland zouden moeten zeggen. Schoof is echter onduidelijk over reden van de opname van de drie voorbeelden in het DTN. Ten eerste werd in november 2012 Bruno Kwiecień gearresteerd. Hij wordt aangemerkt als "een kleine terroristische cel", terwijl hij waarschijnlijk alleen opereerde. Hij wilde het parlamentsgebouw opblazen en viel bij zijn leerlingen op de school waar hij les gaf op omdat hij vertelde dat hij de regering wilde omverwerpen. Het grote verschil met Breivik is dat het Kwiecień niet zozeer om de islam ging. Hij dacht dat Polen werd bestuurd door buitenlanders en hij hield die regering verantwoordelijk voor "de slechte economische situatie." Het tweede voorbeeld is de aanslag op drie vrouwen van Koerdische afkomst die betrokken waren bij de PKK. Los van de vraag wat de moord op drie Koerdische vrouwen te maken heeft met een Poolse chemicus, speelt er bij de aanslag in Parijs ook de complexe relatie tussen Europa en Turkije mee, waardoor de waarheid met betrekking tot de moorden waarschijnlijk nooit boven tafel komt. De Franse justitie wees als mogelijk verdachte Omer Guney aan. Guney werd

soms als chauffeur door de Koerdische beweging ingehuurd. Enkele Koerden beweerden dat Guney anti-PKK was en een Turkse nationalist en hij zou ook contact hebben gehad met twee agenten van de Turkse inlichtingendienst in de periode voor de moorden. Vervolgens wordt er op het treinstation van Bonn een tas gevonden met explosieven. Volgens de autoriteiten is de 'bom' niet ontploft door een haperende ontsteking. De coördinator schrijft dat "de autoriteiten nog in het duister tasten over de daders en motieven, maar vermoed wordt dat de aanslagpoging een islamistische achtergrond heeft." De NCTV baseert dat vermoeden op de arrestatie van enkele radicale moslims, die echter weer moeten worden vrijgelaten bij gebrek aan bewijs. De mislukte aanslag van 5 februari 2013 op Lars Hedegaard was wel een aanslag van een persoon met radicale motieven, maar dat was niet duidelijk op 13 maart 2013 toen het DTN verscheen. Na de aanhouding van Basil Hassan in Turkije in april 2014 volgde een vreemd steekspel tussen de Deense en Turkse autoriteiten. Basil Hassan kwam vrij bij een gevangenenruil met ISIS en hoewel de Deense autoriteiten zich furieus toonden wisten zij al twee maanden van de vrijlating en hielden het net als de Turken stil.

DTN-33 / 1 juli 2013

Daar waar in de voorgaande DTN's de ontwikkelingen van zogenoemde "kern al Qa'ida" door de coördinator op de voet werden gevolgd, is de kern of soms ook het duo Bin Laden en Al Zawahiri, van het toneel verdwenen in DTN-33 (1 juli 2013). De wereldoorlog tegen terreur woedt echter in volle hevigheid verder en lijkt zich als een bosbrand verder uit te breiden. "In Jemen is de dreiging die uitgaat van 'Al Qa'ida op het Arabisch Schiereiland' (AQAS) de afgelopen tijd niet wezenlijk veranderd," schrijft Schoof. "In Somalië heeft al-Shabaab sinds de zomer van 2011 terrein verloren, maar is niet verslagen," schrijft de dienst in juli 2013 toen nog niet de lange reeks aanslagen in Kenia waren begonnen. Aan de andere kant van het Afrikaanse continent ontwikkelt Nigeria zich tot een nieuw front. Boko Haram kwam slechts een keer eerder voor in het DTN in december 2010. In Nigeria is de oorlog langzaam in alle omvang losgebarsten. Natuurlijk gaat het de dienst alleen om "het gevaar voor ontvoering van westerlingen", daardoor zal het land de komende dreigingsanalyses ook niet meer van de frontlijsten verdwijnen. Afghanistan, waar 'Nederland' achter de Amerikanen aan geprobeerd heeft de situatie te stabiliseren stevent volgens de NCTV af op een burgeroorlog. "Het land gaat strijdend de politieke en militaire transitie van 2014 tegemoet waardoor de kans op een burgeroorlog toeneemt." In Mali hobbelen we achter de Fransen aan en mengt Nederland zich in een oorlog tussen het Franse, Tsjaadse, Malinese leger en niet alleen jihadisten, maar ook allerlei ontevreden bevolkingsgroepen. De coördinator veegt alles gemakshalve op de hoop van de jihadistische vrijstaat, waardoor verspreiding van het geweld naar Algerije, Niger, Libië, Mauritanië en Burkina Faso kan plaatsvinden. Algerije en Libië kunnen al

langzaam definitief aan het lijstje fronten worden toegevoegd. Ook de gehele Arabische Lente ziet de coördinator als een gevaar voor Nederland. Tunesië komt langzaam onder het juk uit van een dictatuur van decennia en dat zorgt voor enige democratie en ademruimte voor de bewoners van dat land. In plaats van een uitgestoken hand, ziet de coördinator alleen maar gevaren, vooral voor zichzelf. "De grootste salafistisch-jihadistische beweging 'Ansar Sharia' heeft haar koers verhard en gekozen voor een openlijke confrontatie met de autoriteiten en spelen er zorgen over de dreiging van tussen de 800 en 5.000 Tunesische Syriëgangers bij terugkeer." Van wie die zorgen zijn, maakt Schoof niet duidelijk, maar waarschijnlijk van zijn dienst zelf. Egypte heeft begin 2013 nog net een democratie, geen dictatuur die de bevolking onderdrukt, maar de coördinator had al in DTN-32 Egypte onder de moslim broeders afgeschilderd als een favoriete bestemming voor jihad-reizen. "In Egypte verslechtert de politieke, economische en veiligheidssituatie zienderogen," schrijft de NCTV over een land in transitie die twee dagen later weer een dictatuur wordt, maar dat lijkt de dienst beter uit te komen. Het grootste gevaar gaat volgens de coördinator uit van de situatie in Syrië. Eufemistisch spreekt Schoof over een patstelling tussen "het Syrische leger en de gewapende oppositie." Over de dictatuur van Assad geen woord en de dienst is slechts gefocust op woorden als "jihadistische netwerken", "jihadistische uitvalsbasis", "jihadistische strijders". De dienst stelt vast dat "het aantal jihadistische strijders trouwens maar een fractie van de totale oppositie", maar toch spreekt de NCTV van een "aanzuigende werking op geradicaliseerde jongeren." Met in het achterhoofd de opkomst van IS in zowel Irak als Syrië moet de vraag gesteld worden welke inlichtingen de dienst verzamelt. Over Irak in DTN-32 van maart 2013 en DTN-33 van juli 2013 geen woord, terwijl de situatie in dat land al vanaf 2012 explosief te noemen was gezien de grote tegenstellingen tussen Soennieten en Sjiieten in dat land. Ook daar is Nederland achter de Amerikanen aan een interventie ingestapt. En dan vindt er op 15 april 2013 een aanslag plaats op de marathon van Boston. Alsof het een geschenk uit de hemel was voor de dienst want "de aanslag heeft in de afgelopen periode intensief doorgewerkt op de risicobelevens in het Westen," schrijft de coördinator. Gevaar voor evenementen, de NCTV legt de link naar "'Apeldoorn' en de 'Damschreeuwer' op het netvlies, met alle veiligheidsrisico's van dien." "De tot nu toe bekende feiten sluiten een variant van terrorisme van eigen bodem niet uit," borduurt de dienst verder op de evenementen en eenlingen, en natuurlijk "zelfgemaakte explosieven aan de hand van instructie uit het propagandablاد 'Inspire'". Het blad van de man die zonder vorm van proces door de Amerikanen is vermoord. De eenvoud van de analyse van Boston is stuitend, vooral ook omdat zichtbaar wordt hoever de dienst vast zit in een tunnelvisie die elke vorm van zinvol redeneren uit de weg gaat. De aanslagen van Boston zijn omringd door allerlei mysteries, uiteenlopend van het feit dat de FBI de daders al lang voor de aanslagen in de gaten hield, de rol van een informant, de dood van een goede vriend van de broers tijdens zijn

verhoor door de FBI over de aanslagen in Boston, de vreemde omstandigheden van de dood van de andere broer bij zijn achtervolging en schietpartij, en nog veel meer vragen die ook door gevestigde media als The Boston Globe en The Washington Post worden gesteld. Boston gaat naadloos over in twee steekpartijen in London en Parijs. Bij een steekpartij in Woolwich vond een Britse militair de dood, maar de dader was blijkbaar bekend bij MI5 en MI6 en zelfs benaderd om voor hen als informant te werken. Wat er is gebeurd in die relatie met de inlichtingendiensten is niet duidelijk. En ook de dader van de steekpartij in het Parijse La Defense was bekend bij de Franse politie. De Franse militair overleefde de aanslag. De coördinator legt geen directe link tussen de steekpartij in La Defense en de Franse interventie in Mali, maar suggereert dit wel. Hij schrijft dat het past in "het verschijnsel waarbij jihadistische groepen zich meer lijken te richten op het plegen van kleinschalige en simpele aanslagen" en "na de Franse interventie in Mali zijn de dreigementen van AQIM tegen Frankrijk alleen maar frequenter geworden." De internationale dreiging voor ons land wordt op een vreemde manier afgesloten met de vredesonderhandelingen tussen Turkije en de PKK. Na ook decennia van oorlog en vele slachtoffers een positieve ontwikkeling, maar niet voor de dienst want die ziet alleen maar "een fragiel proces dat door een relatief klein incident aanzienlijk kan worden verstoord." Een dienst die slechts chocolade koppen van bedreigingen overneemt, zonder diepgang en analyse, schets geen dreigingsbeeld, maar creëert terreur.

DTN-34 / 7 november 2013

Het is als met de woorden "de vermeende discriminatie van moslims" en "de gepercipieerde beledigingen van de islam" die de coördinator sinds enkele jaren gebruikt. De zin is niet veranderd waarmee Schoof wil aangeven dat het allemaal onzin is. Vervolgens wordt een directe link met legitiem doelwit en een aanslag tot een bizar fenomeen. "Na de arrestatie van een vrouwelijke verdachte van rekrutering voor de jihad" werd er "op internationale jihadistische websites ... opgeroepen aanslagen te plegen in Nederland," schrijft de coördinator. Verder geen uitleg. Zit hier een diepere analyse achter? Nee. Heeft er analyse plaatsgevonden van deze oproepen? Nee. Wat wil de coördinator hier mee? Laten zien dat elke reaguurder met een bericht in het DTN kan komen? Is dit een zinvolle manier om dreiging te analyseren? Hetzelfde geldt voor de kern van al-Qaida. Sinds jaar en dag is de dienst geobsedeerd door deze kern, in het verleden nog wel eens aangeduid als het duo OBL en AZ, maar het wel en wee, van zwakte tot verhuizing werd regelmatig door de NCTV uit de doeken gedaan. In DTN-34 (7 november 2013) heeft de kern een nieuwe Brand kern-AQ, alsof dat iets zegt over de dreiging, maar het gaat verder. "Kern al Qa'ida (kern-AQ) tracht vanuit die rol invloed uit te oefenen op de filialen van AQ. In het geval van ISIL is er sprake van het negeren van opdrachten van kern-AQ," schrijft de coördinator. JaN volgt wel de

instructies op van kern-AQ, gaat Schoof verder, alsof het om een analyse van een aflevering van Goede Tijden, Slechte tijden gaat. AQAS en kern-AQ zijn twee handen op een buik, maar AQAS trekt zich niets aan van AQ verhaalt de coördinator verder. In eerdere dreigingsbeelden ging het nog over het verhuizen van kern-AQ, maar nu gaat het over verschuiven, verschuiven van het zwaartepunt, verschuiven van "de jihadstrijd brengen naar het brongebied van de islam". En plotseling is de dreiging groter omdat de wereldoorlog tegen terreur nu op onze stoep zou staan, maar wat is er veranderd sinds de afgelopen DTN's? Over welke dreiging en angst hebben we het? De dienst schrijft: "Onbetrouwbaar bleek uiteindelijk de informatie over een vermeend AQ-plot begin augustus tegen hogesnelheidstreinen." Waarom is dat een dreiging en komt die onbetrouwbaarheid door een slechte dienst die waarde hecht aan geruchten en roddel over AQ? De NCTV typt de dreiging over van de Amerikanen die begin augustus 2013 waarschuwen voor aanslagen op ambassades "in het Midden-Oosten en Noord-Afrika". Schoof benadrukt nog dat "de dreiging een serieus karakter had." Het bleek allemaal mee te vallen, "de dreiging bleek uiteindelijk gevormd te worden door AQAS en vooral voor Jemen te gelden." De dienst is echter niets te verwijten want AQAS is een "veerkrachtige organisatie" schrijft de NCTV bij internationale context alsof een verontschuldiging is. Jemen krijgt nog meer aandacht in deze DTN door een bericht op internet, Afghanistan en Pakistan zijn geen interessante fronten meer. In Mali wordt de indruk gewekt dat 'wij' aan de winnende hand zijn. Libië en Algerije zijn ook afgevoerd. De coördinator heeft het over "de bredere Sahelregio, de Hoorn van Afrika en Nigeria en de verschillende landen in Noord-Afrika," de interventies en drones blijken hun werk te doen. De terreur brand grijpt flink om zich heen. In Syrië gaat het natuurlijk alleen om de "aanwezigheid van honderden westerse jihadisten". De opkomende burgeroorlog in Irak door de onderdrukking van Soennieten en de ontwrichting van de regio door de burgeroorlog in Syrië is geen issue voor de ambtenaar. Hij ziet slechts terugkerende jihadisten die "op termijn zouden kunnen worden ingezet voor aanslagen in het Westen." Mogelijke dreiging op termijn wordt in een angstpsychose altijd werkelijkheid binnen korte termijn en dat laat Kenia zien. Met drones, Ethiopische en andere soldaten is de burgeroorlog verhevigd in Zuid- en Centraal-Somalië en het AQ filiaal Al-Shabaab verspreid. Het gevolg: meerdere aanslagen in de regio waaronder een op het Westgate winkelcentrum in Nairobi, Kenia met 67 burgerslachtoffers. En Egypte glijdt volgens de NCTV ook verder af tot een volwaardig front in de oorlog tegen terreur met aanslagen op "de Egyptische Minister van Binnenlandse Zaken", "statelijke doelwitten" en "een Aziatisch vrachtschip in het Suezkanaal". Volgens de coördinator waren de mannen die de raketwerper hanteerden "in de veronderstelling dat dit een westers schip was," alles draait gelukkig om het 'westen'. In dat kader wordt ook terloops gemeld dat "twee Nederlandse jihadisten werden aangehouden in verband met betrokkenheid bij financiële logistieke activiteiten van een terroristische cel in Egypte." Op welke arrestanten de dienst duidt is niet duidelijk. In augustus werden drie Nederlanders in Egypte aangehouden. Twee

journalisten, Bud Wichers en Tahir Osman Hamde, en de Nederlander Ahmed D. die later het land mag verlaten en in Turkije opnieuw wordt aangehouden op last van de Amerikanen. De Nederlandse ambassade maakte zich zorgen om de detentie van Ahmed D. die ook nog eens in zijn cel werd benaderd door de Britse geheime dienst. Dat de dienst NCTV blij is met de nieuwe machthebbers in Egypte die stevig optreden blijkt uit de weinig veroordelende woorden: "machtsovername door militairen en de afzetting van president Morsi." Schoof spreekt niet van een militaire coup of een nieuwe dictator al-Sisi. Een weinig onderzoekende houding is ook te zien bij een herhaling van zetten rond de Boston aanslagen. In DTN-34 worden deze opnieuw aangehaald om de "de jihadistische dreiging in Europa en Noord-Amerika" te onderstrepen, om opnieuw te stellen dat "jihadisten uit het Westen zich meer richten op het plegen van kleinschalige en simpele aanslagen" en natuurlijk het concept van de "gewelddadige eenlingen of een klein aantal personen" meer krediet te geven. Bij gebrek aan jihadistische aanslagen moet de coördinator toegeven dat er "niet uitsluitend door de jihadistische dreiging" bestaat. Dat die dreiging in de verschillende DTN's van 2013 toeneemt, daar verbaasd de dienst zich niet over. Er wordt ook niet gespeculeerd over de toename, het gaat namelijk alleen om de dreiging. De coördinator beschrijft drie arrestaties in Engeland, Duitsland en Frankrijk. In Duitsland, Zwitserland en Nederland worden zes mensen gearresteerd die een weerwolf organisatie zouden willen oprichten. De overheid moest toegeven dat er geen bewijsmaterialen en concrete plannen waren gevonden. De ambtenaar spreekt van "een aanslag die mogelijk zou worden uitgevoerd met behulp van een bom geïnstalleerd in een modelvliegtuig." In Frankrijk werd een 23 jarige luchtmacht sergeant aangehouden op verdenking van het voorbereiden van een aanslag met zijn wapen op een moskee. De NCTV schrijft dat "de verdachte «naar extreemrechts neigende denkbeelden» zou hebben", maar vergeet te melden dat de moslim gemeenschap naar aanleiding van de arrestatie het islamofobe klimaat in Frankrijk aan de kaak stelde. Islamofobie niet alleen van een select gezelschap, maar van een grotere groep Fransen. En in Engeland wordt de 25-jarige Oekraïner Pavlo Lapshyn veroordeeld voor het doodsteken van de 82-jarige moslim Mohammed Saleem en het plegen van een aanslag op de Tipton moskee. Pavlo Lapshyn was in april 2013 net aangekomen in het Verenigd Koninkrijk na het winnen van een prijs in Oekraïne om ervaring op te doen in dat land. Hij had de prijs ontvangen in aanwezigheid van de Britse ambassadeur in Oekraïne. Wat de jongeman tot de aanslagen heeft bewogen wordt door de NCTV verklaard als een "racistische moord" en "het plaatsen van drie bommen".

Conclusie DTN 2013

De dienst ontpopt zich in 2013 als een terreurfabriek. De nieuwe coördinator Dick Schoof heeft daar vast een rol bij gespeeld. Zonder dat de omstandigheden in het buitenland daadwerkelijk veranderden, werd het dreigingsniveau verhoogd naar substantieel, hoewel onduidelijk is welke leidende parameters daarvoor gehanteerd zijn. Wie om zich heen zou kijken en de tijd heeft om de dreiging te analyseren en dat verwacht je van een coördinator, zou een voortrekkersrol verwachten bij de analyse. Niets is minder waar. De dienst ziet het liefst overal gevaar. Egypte kiest president Morsi, misschien niet de keuze van de NCTV, maar toch een democratische keuze. In plaats van het omarmen van de democratie, ziet de dienst alleen maar gevaren. De coördinator haalt dan ook opgelucht adem als de dictatuur in ere wordt hersteld door het Egyptische leger. Eenzelfde scenario leek zich af te spelen in Tunesië, maar daar hebben de Tunesiërs het hoofd koel gehouden. De coördinator niet. Wie de gigantische bosbrand in het Midden Oosten en een groot gedeelte van Noord-Afrika ziet, zou zich de vraag moeten stellen, hoe kunnen wij dit doorbreken? Dit lijkt niet interessant voor de NCTV, hoe meer geweld, aanslagen en dreiging hoe beter is het devies. Neem Mali. Daar zijn Toearegs in het Noorden boos over achterstelling en claimen een deel van het land. Nu wordt een deel van die coup ook door AQIM geclaimd, maar de Toearegs geven aan dat er iets mis is, zij willen meer rechten. Het indelen van deze nomadische stammen in het jihadistische kamp en de jihadistische vrijplaats zorgt voor een versimpeling van de politieke werkelijkheid waardoor de Toearegs in de toekomst waarschijnlijk zullen weigeren met de regering en haar bondgenoten te praten en te onderhandelen. Het simplisme van het reduceren van een conflict tot jihadistische groeperingen zal op de langere termijn alleen maar erger worden. Zie Soennieten in Irak die als enige bondgenoot nog jihadistische strijders vonden in hun conflict met de Iraakse regering. De verdeel en heers die de dienst propageert en uitvent is dreiging verhogend en dat roept al vragen op. Oorlog, burgeroorlog en aanslagen zijn niet te reduceren tot goed en kwaad, tot zwart en wit, tot terrorist en 'ons'. Die versimpeling hercreëert een koude oorlog met haar slagvelden overal in Afrika, Azië en Latijns-Amerika en uiteindelijk steeds meer in Europa. De dienst lijkt echter behoefte te hebben aan terreur en transformeert zich langzaam tot een terreurfabriek, zoals de FBI in de Verenigde Staten mensen via informanten en infiltranten voorziet van wapens en explosieven (The Terror Factory: Inside the FBI's Manufactured War on Terrorism). Mensen zijn boos over wat er in de wereld gebeurt, dat is logisch, zeker in een globaliserende wereld. De meeste mensen zullen die boosheid nooit omzetten in daden, sommige wel als zij de wapens door een informant of infiltrant krijgen uitgedeeld. Zijn zij dan schuldig? Of probeert de staat tot geweld aan te zetten? En zolang het niet mis gaat, lijkt er niets aan de hand, maar wat als een dergelijk terreurplot uit de hand loopt en er wel slachtoffers vallen? Wie eindeloos dreigt en dreigt zal uiteindelijk beloond worden en dat laat 2014 zien.

2014 Duurzame dreiging

DTN-35 / 24 februari 2014

Kern AQ zoals de legerleiding van onze vijand 'terreur' binnen de NCTV wordt genoemd lijkt in het DTN van 24 februari 2014 aan de winnende hand. Terreur ambtenaar Schoof moet toegeven dat "ook op het gebied van propaganda de omstandigheden momenteel in het voordeel van kern al Qa'ida en gelieerde groepen werken." Dat groepen als JaN (Jabhat al-Nusra of JN) en ISIL (IS of ISIS) wel degelijk fundamenteel van elkaar verschillen is voor de coördinator niet interessant. Hij noemt nog wel dat de "weerstand (tussen ISIL en andere groepen) begin 2014 uitmondde in een grootschalig gewapend offensief van andere rebellengroepen tegen de ISIL." Het gaat volgens de coördinator vooral om "de buitenlandse strijders van de ISIL en hun gezinnen," maar daarmee wordt voorbijgegaan aan de vele clans en lokale groepen die vechten in de beide landen. Het lijkt even of de NCTV over zijn eigen schaduw heenstapt en een poging doet iets dieper op de materie in te gaan: "Er zijn verschillende berichten die aangeven dat JaN aan de kant van de rebellen tegen de ISIL vecht. Dit is een opvallende ontwikkeling, omdat beide groepen (JaN en ISIL) aan al Qa'ida verwant zijn." Als de dienst zich vervolgens waagt aan een korte analyse over Syrië dan wordt alles weer teruggebracht naar de oorlog tegen terreur want het land zou zich ontwikkelen als "een vrijhaven waar, analoog aan Afghanistan in het verleden, een internationaal gezelschap van strijders in het gedachtegoed van al Qa'ida wordt geschoold, training krijgt en concrete ervaring en contacten opdoet." De decennia lange burgeroorlog met inmenging van het Verenigd Koninkrijk, Rusland, de Verenigde Staten, andere naties en partijen wordt even onder het tapijt geveegd. We houden het simpel, de legers van de tegenstanders staan aan de poorten van Europa: "Het feit dat Syrië dicht bij Europa ligt, is tegen deze achtergrond zorgelijk." In de wereldoorlog tegen terreur is de tegenstander hetzelfde ook al heeft ie misschien andere namen. De internationale dreiging is verengd tot Syrië en een beetje Jemen waar AQAS weer sterker is geworden, dankzij of ondanks de drones, dat laat de NCTV in het midden. Somalië is twee zinnen waard, Al-Shabaab is aan de winnende hand. Mali ook twee zinnen, maar dat front lijkt stabiel. En Egypte zijn wij dankzij de militairen weer aan de winnende hand want volgens de ambtenaar is "de afgelopen maanden de repressie tegen de jihadisten verder opgevoerd." Het lijkt erop alsof de coördinator blij is met een dictatuur, geen woord over de moslimbroeders als politieke partij, democratie en rechtstaat. Daar waar in alle voorgaande DTN's er nog twijfel was over de slagkracht en vestigingsplek van de kern-AQ weet Schoof het nu zeker: "Voor kern al Qa'ida zijn deze voor haar gunstige ontwikkelingen de voornaamste reden geweest om het afgelopen jaar het zwaartepunt van de globale jihad te verleggen van Afghanistan-Pakistan naar het Midden-Oosten. De groep zet daarbij zwaar in op de strijd in Syrië." De dienst spreekt van een ware

luchtbrug tussen Afghanistan-Pakistan en Syrië omdat de kern "het afgelopen jaar de verplaatsing van honderden jihadisten vanuit Afghanistan-Pakistan naar Syrië heeft gefaciliteerd." In zijn kantoor zal Schoof met Stratego elementen het speelveld opnieuw indelen. Het is bijna kruit in de huid van want de NCTV weet ook dat niet alleen "«gewone» strijders, maar ook om personen die een hogere functie bekleden binnen kern al Qa'ida" voor Syrië hebben gekozen. De hele aanleiding van de oorlog is verdwenen uit het dreigingsbeeld, dictator Assad komt slechts ter sprake omdat hij steun krijgt van Hezbollah waardoor de stabiliteit van Libanon weer gevaar loopt door een toenemend aantal aanslagen in dat land. En de steun van Hezbollah heeft volgens de dienst "de afgelopen tijd geleid tot het oplopen van spanningen tussen soennieten en sjiieten." En die tegenstelling heeft volgens de NCTV "ontwrichtende werking" op Irak alsof de onrust in Irak een gevolg is van de burgeroorlog in Syrië. Geen woord over de onderdrukking van de Soennieten tijdens het Amerikaanse bewind, de groeiende spanning tussen soennieten en sjiieten door de geparachteerde Iraakse leiders en ook geen woord over de vele vreedzame protesten die voorafgingen aan een grote opstand van soennieten. De analyse van de dienst is simpel: "Door aanslagen van de ISIL is de algehele veiligheidssituatie in dat land achteruitgegaan." En wat Irak overkomt kan ons ook overkomen, lijkt Schoof te suggereren. Europa is dichtbij Syrië, "er wordt in toenemende mate ook heen en weer gereisd tussen Syrië en Europa" en "Franse terugkeerders, bijvoorbeeld, kunnen vanwege de open grenzen in het Schengengebied ook besluiten een aanslag te plegen in België" alsof de coördinator al wist dat dat zou gaan gebeuren. Alles staat in het teken van "risico", "aanslagplannen", "een radicaliserende en rekruterende rol", "een actieve, faciliterende rol" en nog veel meer dreiging. Het is bijna zo dat de aanslag nu elk moment kan plaatsvinden en dan is er toch iemand bij de dienst die nog een beetje gezond verstand heeft: "Tot slot moet niet uit het oog worden verloren dat van een aantal van de terugkeerders geen directe dreiging uitgaat."

DTN-36 / 30 juni 2014

Hoewel er nog veel onduidelijkheid is over de achtergrond van de terroristische aanslag in Brussel in het Joods Museum op 24 mei, wijst alle informatie erop dat die werd uitgevoerd door een jihadistische terugkeerder die gevochten had in Syrië. Deze aanslag illustreert de dreiging die uitgaat van de terugkeer naar Europa van jihadisten die in Syrië hebben deelgenomen aan de strijd. Deze dreiging was voor de NCTV de belangrijkste reden om in maart 2013 het dreigingsniveau te verhogen van 'beperkt' naar 'substantieel'. De door een Fransman uitgevoerde aanslag in Brussel toont aan dat de dreiging die uitgaat van teruggekeerde jihadisten voor heel Europa geldt. Verder blijkt dat terugkeerders ook in een ander land dan hun land van herkomst aanslagen kunnen plegen. Dat betekent dat in potentie alle in Europa

teruggekeerde Syriëgangers ook voor Nederland een dreiging kunnen vormen. En het land of ondertussen landen waar die terugkeerders vandaan komen zijn vooral Irak en Syrië en in mindere mate Libanon. Door de jihad bril van de dienst wordt alles 'evil' wat daar gebeurt. Fundamentele vragen gaat de NCTV zoals gewoonlijk uit de weg. IS (ISIL of ISIS) is het kwaad en "de militaire opmars van deze terroristische organisatie in Irak in juni 2014 is een gevaarlijke ontwikkeling, mede omdat het een aanzuigende werking kan hebben op westerse jihadisten." Nieuwe jihadi's komen er aan schrijft coördinator Schoof. Twee alinea's verhaalt de ambtenaar nog over de strijd tussen Jabhat al Nusra (JaN, JN) en ISIL, de "kritiek op de voorman van kern al Qa'ida, Ayman al-Zawahiri," op jihadistische Geenstijl-achtige websites en de mogelijke "tweedeling binnen de mondiale jihadistische beweging". De coördinator insinueert dat de kans op aanslagen zal toenemen door die tweedeling al zegt hij dat niet hardop. Enerzijds zegt hij namelijk dat "uit profileringsdrang de groeperingen zelfs meer ijver aan de dag zouden kunnen leggen bij het uitvoeren van aanslagen in het Westen," en anderzijds "zal de dreiging tegen het Westen hierdoor hoogstwaarschijnlijk niet veranderen." Nu had een zinvolle analyse kunnen zijn als de coördinator had bedacht dat het misschien waardevol was de hand uit te steken naar een van de partijen, maar in een zwart-wit wereld is praten met gelabelde terroristen uitgesloten. Enkele maanden later strijden ISIL en JN gezamenlijk tegen de Verenigde Staten en zijn bondgenoten. Eigenlijk is ambtenaar blij met zoveel dreiging, de aandacht in de media wordt alleen maar groter. Het gebrek aan analyse is ook zichtbaar in de beschrijving van het conflict tussen soennieten en sjiieten. Over Irak schrijft de NCTV dat "de ontwikkelingen kunnen leiden tot een burgeroorlog tussen de soennieten en sjiieten in Irak." De burgeroorlog was allang aan de gang, eigenlijk sinds 2004 toen de Amerikanen huishielden in Fallujah. Na het vertrek van de Amerikanen in december 2011 escaleerde de oorlog opnieuw. De discriminatie van soennieten, begonnen onder het Amerikaanse regime, nam grote vormen aan en uiteindelijk explodeerde de situatie. Vervolgens schrijft de terreur functionaris dat de "beelden van gewelddadigheden begaan door de ISIL wereldwijd hebben geleid tot een golf van verontwaardiging," en is het beeld bevestigd dat er maar een partij het kwaad is, IS of eigenlijk de jihadistische beweging. Dat de eindeloze burgeroorlog in Syrië ook tot een tweestrijd leidt tussen de soennieten en de sjiieten en daarbij destabiliserend werkt voor de rest van de regio, dringt langzaam door tot de dienst. "De activiteiten van JaN en de ISIL richten zich ook op Libanon, een buurland van Syrië." Het gaat hierbij om aanslagen op Hezbollahdoelwitten, een politieke partij waarvan de militaire tak wordt aangemerkt als terroristische organisatie. Hezbollah steunt het regime van Assad, net als Iran. Volgens de NCTV profiteert "het Assad-regime van de grote verdeeldheid onder de gewapende oppositie en de strijd van verschillende groepen tegen de ISIL," maar weerhoudt het de dienst niet om vooral ISIL als het gevaar te zien, vooral omdat zij een "groot gebied in het Midden-Oosten" controleren, volgens de coördinator een "safe

haven". Een zogenaamd "safe haven" was een van de redenen om in te grijpen in Mali. En terwijl Nederland de Fransen ondersteunt, lijkt de veiligheidssituatie er niet veel beter op te worden: "Rebellengroepen alsmede jihadistische groepen blijven de veiligheidssituatie in Noord-Mali negatief beïnvloeden." De ambtenaar pruttelt nog even dat het "de Afghaanse Taliban niet gelukt was om de presidentverkiezingen in Afghanistan van april en juni 2014 met grote aanslagen te verstoren," maar voor de rest is er weinig positiefs aan dat front te melden: "Wel voerde de Taliban in de aanloop naar de verkiezingen terroristische aanslagen uit." En in Jemen blijkt een drone oorlog ook niet echt een oplossing voor vrede: "De dreiging tegen de veiligheidsautoriteiten en westerse belangen in Jemen blijft onverminderd hoog." Een minder eurocentristische houding zou de conclusie hebben getrokken dat de drone aanvallen voor de lokale bevolking ook ontwrichtend werken. Het zelfde geldt voor de Hoorn van Afrika inclusief Kenia. Ook daar is door de 'internationale gemeenschap' ingegrepen maar blijft "de positie van al-Shabaab in Somalië en Kenia sterk." En de regio destabiliseert verder met Djibouti misschien als nog een dominosteen. Hoewel Boko Haram al enkele keren was genoemd leek de groep nog niet toegetreden tot de jihadistische cirkel van de NCTV, maar in mei ontvoert Boko Haram honderden leerlingen van een meisjesschool en dat "heeft geleid tot internationale ophef en bemoeienis." Boko Haram is echter niet uit het niets ontstaan en heeft alles te maken met politieke leiders, legerleiding en een economisch beleid dat het westen door de jaren heeft gesteund. Het bestempelen van de groep tot het ultieme kwaad is niet de oplossing voor het conflict, maar eerder de oorzaak zoals AQAS, al-Shabaab, al-Qaida en de vele andere groepen laten zien. Ondertussen is Libië als volwaardig lid aan de lijst fronten van de wereldoorlog tegen terreur toegevoegd, evenals Egypte dat in 2014 door de coördinator wordt verrijkt met een nieuwe afkorting, ABaM of Ansar Bayt al-Maqdis. Geen woord over de militaire dictatuur, de slachting onder vreedzame betogers, de vele arrestaties, ook van journalisten, en de staatsterreur. Het is wachten op een opstand zoals IS, de coördinator is echter vooral bezig met de mogelijke westerse doelen. De dienst wijst ook naar het gevaar voor de burgerluchtvaart, maar kijkt zoals later blijkt al tijden de verkeerde kant op: "De aanwezigheid van manpads (Man-portable air-defense systems) bij ABaM en de capaciteit om deze te gebruiken, vormen een blijvend risico voor de burgerluchtvaart boven de regio."

En dat die mogelijke doelen boven en in Europa kunnen liggen maakte de 29 jarige Fransman Medhi Nemmouche duidelijk. "Hij wordt verdacht van het neerschieten van enkele bezoekers bij het Joods Museum in Brussel op zaterdag 24 mei 2014." De coördinator lijkt blij met deze aanslag van een terugkeerder: "De belangrijkste component van deze dreiging is de jihadgang vanuit nagenoeg alle westerse landen naar Syrië en de daaraan verbonden risico's van terugkeerders." Hij gaat echter nog verder want had hij niet gewaarschuwd voor grensoverschrijdende jihadisten in Europa. "De aanslag in Brussel bevestigt het grensoverschrijdende

karakter en de ernst van de huidige jihadistische dreiging." Die ernst is echter een probleem. Medhi Nemmouche was bekend bij inlichtingendiensten, niet alleen in Frankrijk, maar ook zijn rol bij IS in Syrië. Zijn 'nom de guerre' was Abou Omar en hij was de beul van IS, herinnert de Franse journalist Nicolas Hénin zich, die bijna een jaar gegijzeld was door IS. Voor de coördinator is het alleen "nog onduidelijk waarom de verdachte specifiek het Joodse museum in Brussel als doelwit uitkoos." Vervolgens beschrijft de coördinator hoe slim Nemmouche heen en weer kon reizen tussen Syrië en Europa en in Europa, maar zegt daar niet bij dat de DCRI of DGSE de man in de gaten hield en dat die observatie net voor de aanslag in Brussel stopte. Vervolgens duurde het nog enige tijd voordat de douane en niet de inlichtingen- en opsporingsdiensten de man in het zuiden van Frankrijk arresteerde wat op zich ook opmerkelijk is. Wat er precies is gebeurd en wat er allemaal misging zal waarschijnlijk nooit duidelijk worden, probleem is dat dat de mythe vorming van de 'evil jihad' zal vergroten. De NCTV voert nog wel de arrestatie van Ibrahim Boudina op 11 februari 2014 op om te laten zien dat de Europese opsporings- en inlichtingendiensten wel degelijk effectief kunnen zijn. Ook in Engeland werd een man, Ian Forman, gearresteerd en veroordeeld voor het maken van explosieven en het plannen van aanslagen op moskeeën in de Merseyside area. Hij had extreemrechtse denkbeelden en haat tegen moslims op sociale media geuit en was opgevalen door zijn zoektocht naar handleidingen voor explosieven op het internet. Spanningen in de wereld zijn echter niet in te delen in twee kampen zoals de oorlog in Syrië, Irak of elders laten zien. De coördinator veegt Ian Forman op een hoop met Frazier Glenn Cross die in twee joodse gemeenschapshuizen in de Amerikaanse stad Kansas City drie mensen doodschoot. Misschien zijn beide extreem rechts, maar hun achtergronden zijn zeer verschillend en om ze beide te bestempelen als "gewelddadige eenlingen" is ook te eenvoudig want Frazier Glenn Cross was een voormalig leider van de Ku Klux Klan.

DTN-37 / 12 november 2014

Gelukkig gaat de laatste DTN van 2014 weer helemaal over het jihadisme. De dienst kan het bijna niet meer bijbenen: "De ontwikkelingen in het Midden-Oosten gaan zo snel dat verschillende andere regionale conflicten, en veel daarmee samenhangend of opkomend jihadistisch geweld enigszins uit beeld dreigen te raken." In DTN-36 schreef de NCTV vooral over Syrië en Irak en leek de rest van de fronten van de wereldoorlog tegen terreur te zijn vergeten. Volgens de coördinator ligt dat aan de "versnelling in de dynamiek tussen de conflicten in het Midden-Oosten en Noord-Afrika, de daar opererende jihadistische groepen en jihadistische bewegingen in het Westen." De beperkte analyse die de dienst besteedt aan de situatie is simpel: "regionale conflicten en hernieuwd zelfvertrouwen" jagen de boel aan. Ook gebruiken jihadisten sociale media, al is daar al tien jaar sprake van in de DTN's en is het

“jihadistische wereldbeeld nog steeds levensvatbaar binnen Westerse democratieën.” Er is na tien jaar wel enig inzicht gekomen in het functioneren van de dienst zelf: “Westers overheidsoptreden tegen het jihadisme en de recente geweldescalatie tussen het Westen en jihadistische groepen in Syrië en Irak lijken deze dynamiek eerder te versnellen dan te temperen.” De dienst blijft het gelukkig allemaal jihadistische strijdgebieden noemen zodat het zwart-wit denken in stand blijft. Het oude rijtje Jemen, Afghanistan, Irak, Mali, Somalië was al uitgebreid met Libië, Egypte en Nigeria, maar de coördinator voegt daar in deze DTN ook Algerije, Tunesië, Kenia, Libanon, Jordanië, delen van Zuid-Azië en zelfs Turkije en Saoedi-Arabië aan toe. De coördinator spreekt over een “spill-over effecten van de daar voortwoedende conflicten naar buurlanden zoals Turkije, Jordanië en Libanon. ” Bij de conflicten gaat het om Irak en Syrië, Jemen en Egypte wordt daarbij niet genoemd, maar de coördinator erkent dat de instabiliteit ook gemakkelijk kan overslaan zoals in Irak gebeurde. Bij de passages over Irak gaat het alleen over het feit dat “de deelname van Nederland aan de militaire coalitie die in Irak tegen ISIS vecht, Nederland nadrukkelijker in beeld heeft gebracht bij jihadisten.” Het gevaar schuilt natuurlijk onder de “uitreizigers en terugkeerders”, maar nu ook onder de “niet-uitgereisde jihadisten” of mogelijk nog niet uitgereisde jihadisten. Wel spreekt de ambtenaar over “het Amerikaanse offensief”, geen woord over de mensenrechten schendingen door de groepen die Nederland steunt wel over de mensenrechten schendingen door IS. De dienst meldt wel dat “ISIS gebruik maakt van extreem geweld tegen burgers en tegenstanders, hetgeen een grote vluchtelingenstroom heeft veroorzaakt.” Opnieuw vermeldt de coördinator niet dat er al miljoenen vluchtelingen waren voor de opkomst van IS. De NCTV vermeldt de onthoofdingen en de opgevoerde militaire campagne van de Amerikanen. Terwijl Nederland meedoet aan de bombardementen van door de Amerikanen gekozen doelen stelt de dienst dat het “niet duidelijk is welke effecten dit op de slagkracht van ISIS en het ‘kalifaat’ gaat hebben”. Dat kalifaat versterkt volgens de coördinator “de verdeeldheid binnen de wereldwijde jihadistische beweging.” Volgens de dienst kan de “onenigheid binnen de jihadistische beweging tussen kern al Qa’ida en ISIS een dreigingsverhogende factor zijn”. Daarbij gaat het natuurlijk alleen om de dreiging voor het Westen en “daarmee mogelijk ook Nederland.” De onenigheid tussen kern-AQ en IS (Islamitische Staat) is sinds maanden een favoriet thema van de coördinator, maar het is onduidelijk waarom. De jihadistische veenbrand lijkt zich razendsnel te verspreiden, de coördinator moet dat ook onderkennen. De ruzie tussen kern-AQ en IS lijkt door de bombardementen van de Amerikanen en hun Nederlandse vriendjes niet echt aangewakkerd, maar eerder verminderd. Grote groepen strijders van andere groepen ondersteunen IS nu in hun strijd tegen de Amerikanen en hun bondgenoten. De situatie wordt nog complexer als bedacht wordt dat diezelfde Amerikanen met hulp van de Israëli strijders van Jabhat al Nusra (JaN) steunen met wapens en munitie, waarbij de vraag zich oproept waar die wapens uiteindelijk

belanden. Heel langzaam ontstaat er een palet zoals dat tijdens de oorlog tegen de Russen in de jaren tachtig te zien was met de door de Amerikanen gesteunde Moedjahedien en een door de Russen gesteunde regering. Alleen is de situatie in Syrië nog complexer en explosiever dan de situatie in Afghanistan toen er al veel strijdgroepen waren die door diverse landen waaronder ook Iran en Saoedi-Arabië werden gesteund. Nederland doet nu mee aan een totale burgeroorlog in twee landen die vermengd is met de wereldoorlog tegen terreur en diverse proxy oorlogen. Om aan te geven dat die wereldoorlog nog steeds op onze stoep kan komen te staan, onderstreept de ambtenaar nogmaals het gevaar van terugkeerders, uitreizigers en niet-uitgereisden. Om met de terugkeerders te beginnen refereert de dienst aan Noorwegen: "In Noorwegen was er eind juli 2014 tijdelijk sprake van een ISIS-gerelateerde terroristische dreiging." Waarom het tijdelijk was, wat er aan de hand was en hoe ernstig mag de lezer niet weten. Blijkbaar had een buitenlandse inlichtingendienst gemeld dat er 'terugkeerders' op reis waren richting Noorwegen en dat zij van plan waren om een aanslag te plegen. Waarom dit tot een verhoogde staat van paraatheid met duizenden politiefunctionarissen en militairen heeft geleid wordt niet duidelijk. Of het met de missers ten aanzien van de aanslagen van 2011 te maken heeft wordt ook niet duidelijk. Of er überhaupt een dreiging was blijft in het midden. En dan zapt coördinator Schoof naar Australië en zegt dat "de Australische autoriteiten twee separate terroristische plots voorkomen die beide aan ISIS of ISIS-aanhangers gerelateerd kunnen worden." Daar werden 800 overheidsfunctionarissen ingezet om 15 personen aan te houden waarvan er een in isolatie is geplaatst. Volgens de advocaten van de verdachte Omarjan Azari is het enige bewijs van de overheid een verkeerd vertaald telefoongesprek. Of dit waar is of niet maakt eigenlijk niet uit, maar de vraag is of de dreiging reëel is en op zijn minst zou de overheid daarover kunnen communiceren. Communicatie en informatie ontbreken vaak bij aanslagen. Ook bij de nieuwe categorie 'jihadisten' de niet-uitgereisden zoals de coördinator een nieuwe dreiging identificeert naar aanleiding van "twee gevallen van aanslagen door vermoedelijke jihadisten op militairen" in Canada. De niet-uitgereisde Canadezen die de aanslagen pleegden waren volgens de NCTV "jihadisten, die in eigen land geradicaliseerd waren", "vermoedelijke jihadisten" en "niet-uitgereisde jihadisten". Zoals altijd bij terroristische aanslagen zijn er veel onbeantwoorde vragen, zoals hoe Michael Zehaf-Bibeau, de schutter bij het oorlogsmonument en in het parlement, in het bezit is gekomen van een jachtgeweer en auto terwijl hij in de daklozen opvang verbleef en een flink strafblad had. Ook is er opnieuw de vraag wat voor kennis opsporings- en inlichtingendiensten hadden met betrekking tot Michael Zehaf-Bibeau en de andere verdachte van een aanslag met een auto, Martin Couture Rouleau. Beide mannen waren bekend bij de overheid. En dan zijn we weer terug bij de aanslag in Brussel door Mehdi Nemmouche die volgens de coördinator duidelijk maakt dat "teruggekeerde jihadisten min of meer eigenstandig besluiten een aanslag te plegen in eigen land of daarbuiten." Op basis waarvan de ambtenaar tot deze conclusie is

gekomen wordt niet duidelijk, het is gewoon waar en de dreiging is echt want "dat komt tot uitdrukking door allerlei aanhoudingen." De coördinator stelt dat "begin oktober een ISIS-gerelateerd plot in het Verenigd Koninkrijk door de politie werd opgerold." Nu werden er vier mannen in Engeland gearresteerd. Een werd al snel vrijgelaten en de drie verdachten van een mogelijke terroristische aanslag zullen tot april 2015 in voorarrest zitten. Veel duidelijk is er niet en het is nogal voorbarig deze verdachten al af te schilderen als terroristen, al is een voorarrest van zes maanden al een straf van formaat. En die aanhoudingen vinden niet alleen in België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk plaats maar ook in Nederland Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland en Spanje. Welke dreiging er van de verdachten is uitgegaan wordt niet duidelijk, want "in algemene zin betroffen de aanhoudingen personen die in Syrië waren geweest, van plan waren om naar Syrië af te reizen of financiële steun zouden hebben verleend aan terroristische organisaties." Met de arrestaties van de families in Huizen in gedachten, die uit elkaar werden gerukt, kinderen in pleeggezinnen geplaatst, is de vraag van wie de dreiging eigenlijk komt, van deze mogelijke uitreizigers of van de staat.

Conclusie DTN 2014

Laten we bij de laatste arrestaties beginnen. Twee echtparen met kinderen zouden volgens de overheid op het punt staan naar Syrië te vertrekken. Er vindt een terreuroperatie plaats. Deze arrestaties vloeien voort uit tien jaar dreigingsbeeld. Na de netwerken waren het de jihadisten, de uitreizigers, de terugkeerders, de niet-uitgereisde jihadisten en de mogelijk nog niet uitgereisde jihadisten. Het klinkt allemaal als de woorden van Donald Rumsfeld die hier al eerder bij de dreiging in 2006 werden aangehaald: "There are known knowns. These are things we know that we know. There are known unknowns. That is to say, there are things that we know we don't know. But there are also unknown unknowns. There are things we don't know we don't know". In potentie is iedereen een gevaar, zelfs de kinderen, hoe jong ook. Een overheid die op deze wijze zegt 'terreur' te bestrijden is niet alleen de weg kwijt, maar is zelf terreur. Er was geen directe dreiging in de zin van een mogelijke aanslag op wandelaar, fietser, auto, bus, trein, vliegtuig of een ander mens of object. Er was ook geen informatie ten aanzien van een directe aanslag op een al dan niet mogelijk doel. Er was alleen het gerucht dat de families Nederland zouden willen verlaten. Dat lijkt na deze staatsterreur meer dan logisch, zou je in een land willen leven waar de wens om naar elders te verhuizen al genoeg is om als terrorist te worden bestempeld? De dienst is bezig met families die willen verhuizen naar een regio die in oorlog is. Nu kun je daar bezwaar tegen hebben, maar om hen meteen lidmaatschap van een terroristische organisatie aan te wrijven lijkt gebaseerd op een zwart-wit denken dat Syrië in twee kampen deelt, als je

niet met ons bent dan ben je een terrorist ("if you are not with us you are with the terrorists"). Nu is dat allemaal erg lastig in Syrië maar waar ook ter wereld eigenlijk. De partijen zijn legio. Er is dictator Assad met zijn aanhang, vaak ook lid geweest van de as van het Kwaad, zoals de Amerikanen het versimpelen. Dan zijn er de Koerden, vaak ook gelabeld als terroristen zoals de PKK. En diverse andere groepen al dan niet gesteund door het 'westen', Iran, Saoedi-Arabië of een ander land. Dan zijn er de Amerikaanse en 'onze' bombardementen met hun vele burgerslachtoffers. Allemaal partijen met bloed aan hun handen, dus misschien is afreizen naar een streek in oorlog niet de beste optie voor kinderen, maar is dat terroristisch en past daar een operatie bij die mensen alleen maar vervreemdt van enige rechtsorde?

In die dreigingsdenktrant is de dienst bezig met die families terwijl een van haar taken ook is de bescherming van de burgerluchtvaart. Stel nu dat er een bericht was binnengekomen dat vliegtuigen bij bosjes uit de lucht zijn geschoten in Oost Oekraïne, wat zou dan een gepaste reactie zijn geweest? Waarschijnlijk het tot nader order vermijden van het gebied, want je weet nooit. En zou die houding eigenlijk ook niet een logische analyse zijn geweest van een gemiddelde krantenlezer ten aanzien van de situatie in Oost Oekraïne? Die had dat misschien al eerder geconcludeerd, aangezien de raketten daar al langer door de lucht vlogen. Was een verschil van enkele kilometers een oplossing? In theorie wel, maar aangezien het gebied zich ontwikkelde tot een volwaardige burgeroorlog en tevens dreigde te worden opgeschaald tot een oorlog tussen grootmachten, had een verstandig nuchter denkende ambtenaar voorgesteld om tot nader order het gebied te mijden, je weet immers maar nooit.

Een ambtenaar die angst en terreur zaait zal dat niet bedenken, die is bezig met legergroen op straat, met het toeschrijven van elk incident aan een steeds groter wordend jihadistische leger en het achtervolgen van kinderen die naar Syrië willen vertrekken. Daarom is het ook interessant dat de ambtenaar geen woord vuil maakt aan Oekraïne in zijn dreigingsbeelden van 2014 want dat past niet in het denken van islamitische terreur die de wereld verovert. Nee, Syrië en Irak staan in brand en dat heeft een aanzuigende werking, uitstralende werking, dat slaat op ons terug. Wensdenken van een paranoïde terreur ambtenaar. Helaas voor de dienst stonden die landen al langer in brand en mede door toedoen van het westen is het niet meer een brand, maar is de boel geëxplodeerd. Natuurlijk alleen maar goed voor de dienst die daarom namens Schoof stelt dat we niet paranoia moeten zijn, maar wel alert. Wat dat inhoudt blijft duister? Is iedereen plots inlichtingen- en opsporingsambtenaar in dienst van de dienst. Het lijkt erop alsof de coördinator al tien jaar in een waan van zwart-wit denken leeft. Een Amerikaanse wereld die democratie zou brengen in landen als Afghanistan en Irak. Landen die in tien jaar dreiging niet meer weg te denken zijn uit de DTN's. De dienst is allang niet meer alert, maar uitermate paranoia, levend in een waan die de veiligheid in gevaar brengt. MH17 is daar het voorbeeld van.

Buro Jansen & Janssen

Bijlagen

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-37dreigingsbeeldterrorisemenederland-372.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-36dreigingsbeeldterrorisemenederland-36.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-35dreigingsbeeldterrorisemenederland-35.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-34dreigingsbeeldterrorisemenederland-34.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-33-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-33-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-32dreigingsbeeldterrorisemenederland-32.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-31dreigingsbeeldterrorisemenederland-31.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-30dreigingsbeeldterrorisemenederland-30.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-29-1dreigingsbeeldterrorisemenederland-29-1.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-28dreigingsbeeldterrorisemenederland-28.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-27dreigingsbeeldterrorisemenederland-27.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-26dreigingsbeeldterrorisemenederland-26.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-25-14dreigingsbeeldterrorisemenederland-25-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-24dreigingsbeeldterrorisemenederland-24.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-23dreigingsbeeldterrorisemenederland-23.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-22dreigingsbeeldterrorisemenederland-22.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-21-12dreigingsbeeldterrorisemenederland-21-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-20dreigingsbeeldterrorisemenederland-20.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-19-11dreigingsbeeldterrorisemenederland-19-11.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-18dreigingsbeeldterrorisemenederland-18.pdf>

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-17-10dreigingsbeeldterrorisemenederland-17-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-16dreigingsbeeldterrorisemenederland-16.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-15-9dreigingsbeeldterrorisemenederland-15-9.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-14dreigingsbeeldterrorisemenederland-14.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-13-8dreigingsbeeldterrorisemenederland-13-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-12dreigingsbeeldterrorisemenederland-12.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-11-7dreigingsbeeldterrorisemenederland-11-7.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-10dreigingsbeeldterrorisemenederland-10.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-9-6dreigingsbeeldterrorisemenederland-9-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-8dreigingsbeeldterrorisemenederland-8.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-7-5dreigingsbeeldterrorisemenederland-7-5.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-6dreigingsbeeldterrorisemenederland-6.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-5-4dreigingsbeeldterrorisemenederland-5-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-4dreigingsbeeldterrorisemenederland-4.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-3-3dreigingsbeeldterrorisemenederland-3-3.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-1-2dreigingsbeeldterrorisemenederland-1-2.pdf>
<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/DTN-0-1dreigingsbeeldterrorisemenederland-0-1.pdf>

The Criminalization of Dissent by Law Enforcement Agencies in the Netherlands

As we have seen, the concepts of "terrorism", "extremism" and "ideological crime" are the means by which protest becomes signified as a threat. These concepts promote a discourse where the act of protest is seen as a danger to the current political order and therefore a threat to the so-called "national security". Any protest in this security-thinking is perceived as suspect, not for any actual "disturbing" acts, but for its perceived potential to do so. This goes further than just physical acts of dissent. The very mental act of imagining different political realities than those espoused by contemporary neoliberal representative "democratic" Netherlands, have become foregrounded as potential "threats" as well. Participants of protest actions find themselves increasingly watched by various governmental agencies, analyzing protest from the perspective of "risk", "security" and the worldwide fight against "terrorism". These developments have not come suddenly, but have been following the more global shifts in the public perception and anxiety over "security" since the events of 9/11, the Madrid, London and Dubai bombings, and more locally, the political murders of politician Fortuyn and columnist Van Gogh in the Netherlands.

The main threat construction is of course that of "terrorism". Since the mid 2000s the "Terrorism"-frame has constantly been with us. We have read and still read about it in the newspapers, have heard and still hear about it on the radio and have seen and still see it on our TV's. This constant concern with "terrorism" has altered many factors of our lives and expressed itself for instance in the establishment of a "national threat level" which keeps the Dutch population informed about the actual "terrorist threat" with matching color codes, it has expressed itself in the monthly parliamentary briefings on "terrorism", the creation of an inter-Ministerial National Coordinator for Counter-terrorism and Security (NCTV), and more such institutional and structural changes. "Terrorism" as the ultimate new Evil and threat to humanity created a whole new vision of the world and the dangers it inhabits and thereby the role of the state to guarantee "safety". It was presented in the popular media by events where many, sometimes 1000s of people, died by a bomb explosion or a plane-crash. "Death" then was what people had in mind when they heard the word "terrorism".

Those who listened more closely however, or more critically, could also hear other voices. For these dissident voices "terrorism" was understood as a blanket term for power. As Alain Badiou expressed it, "terrorism is [a] non-existent substance, an empty name. But this void is precious since it can be filled"³⁴⁵. Logically then to Badiou "it is in the first instance filled (...) by what is allegedly in opposition to it"³⁴⁶. With "it" Badiou means those that are opposed to the governing or other powerful

players who have control over the construction of dominant labels, and who can ascribe labels to those they deem the "other". This is why the word terrorism has become such a big part of our vocabulary. It is a symbolic indicator for political use. In a time of crisis, be it economical, environment, political or even cultural or social, a time of growing uncertainties about the role of the state, political elites are worried about the "stability" of the dominant political order and take extreme measures to silence dissenting voices and others who might challenge the existing political establishment in words or in action. Those opposing the cutbacks, the austerity measures, the treatment of animals or the degrading and inhumane conditions under which refugees are welcomed in the Netherlands, to be locked up or deported, might find themselves trapped in the "void" of the construction that is "terrorism".

The word "terrorism" then becomes a tool to suppress protest in the name of "freedom" and "democracy". A line is being drawn between the terrorist and the non-terrorist, in which a person can only be at either side of the line. Refusing to speak out against the person or group, protesters or social movements, signified as a possible "terrorist", or even daring to speak out in their defense means placing yourself along with them, and become subjected to the stigmatizing and criminalization which is attached to the term.

These developments are made the most explicit in the activities of law enforcement and security agencies, and their ongoing criminalization of dissent and dissenting voices. Protesters are increasingly met by the hostile gaze of the state, followed and watched by the security service. Such abuses of power are joined by other assaults on civil liberties, freedoms and rights as when demonstrations are heavily policed and protesters arrested under questionable or fabricated charges, beaten up, or when Dutch citizens are imprisoned in refugee detention centers for making use of the right to stay anonymous³⁴⁷. The concepts of "terrorism", "extremism" and "ideological crime" are the means for the construction of a new discourse, a new social reality, by which such measures become legitimized and the whole of society is mobilized to be on constant alert for "threats". The final demand of the government is the unquestionable support of the contemporary political order.

On the level of "politics", the very fabric of society becomes rewritten as the whole meaning of "political" becomes reduced to parliamentary party politics and the agency of social movements becomes denied and criminalized under the pretext of being "undemocratic" or "dangerous". The very essence of what it means to be political is challenged and transformed into a question of what is permitted. The question over dissent or direct street politics and protest becomes a question over what is "criminal", what counts as an "ideological crime" or as "extremism", and what does not. "Dissent" in its broadest meaning is thereby denied to exist, constructed as threat to national security and suppressed by law

enforcement agencies who have extended leeway for using special powers by new laws for fighting "terrorism".

Starting with the fight against "terrorism" the Netherlands adopted the Terrorist Offences Acts in 2004, following the EU Framework Decision on Terrorism of 2002. Because of the vague definitions of what really constituted "terrorism" in both these legislative documents it was apparent from the very beginning that measures against "terrorism" could also be used against protesters. This was made even more likely by the fact that various members of parliament already proposed to include protest under the denominator of "terrorism", even before the act was actually enacted. Protest, according to such right wing members of parliament, and according to business lobby groups, and journalists of mainstream media could always become "terrorist" in nature and should therefore also be treated or "dealt with" as "terrorism". Anti-terrorism measures and new exceptional laws were implemented all over Europe. The Dutch Terrorist Offences Act was only one of the most outrageous, defining the concept of "terrorism" extremely vague and broad. The Netherlands went further than most other European countries by adding extra prohibitions to the definition than strictly required by the EU, banning "recruitment for armed struggle" and adding "conspiracy" charges to many existing articles of the Criminal Code. Scared by the 9/11-mania and the everyday saturation of images and governmental campaigns of "danger", without any clear definition of "terrorism", and the wide scope of acts which might be considered as "terrorism", it would only be a matter of time until also other categories of people would find themselves investigated or even arrested and imprisoned under the guise of fighting "terrorism". The contemporary situation where an activist has been charged with "terrorism" for her writings against the governmental control of migrants is just one illustration of this.

This determination of treating dissent as "terrorism" was taken further by law enforcement agencies in 2004 when investigations of crimes assumed to be "political" (read protests) were designated as investigations of "national importance" and the UCTA, the Unit Counter-Terrorism and Special Tasks, was created to investigate both activism and "terrorism" as the Orwellian sounding term "ideological crime", in close cooperation with the AIVD. This shared responsibility and cooperation between intelligence service and investigative service meant a huge break in the earlier (officially) more clear separation of investigative and intelligence powers. Because both "terrorism" and protest, in their security mindset, do not necessarily follow the absolute legal norms as defined in the law book, they are both constructed as "anti-democratic", and therefore many so-called democratic rights are denied to them. The mentioned separation between investigation and intelligence gathering does not count for those designated as "undemocratic". Other democratically held rights are also waived as when the presumption of innocence, where a person is innocent until proven guilty, becomes a presumption of guilt. We can recall the words of Minister Verhagen when he told parliament, that it was better to

have 10 innocent people in jail than one alleged "terrorist" out on the streets. In the case of "terrorism" of which protest is seen as a potential part, the AIVD gathers intelligence and warns law enforcement agencies about protest as "extremism" and the UCTA similarly so for protest as politically motivated "ideological crime".

Having analyzed the more specific concerns about protest as national threat by the AIVD in chapter 2 we have seen that the scope of what counts as a "danger" has been subjected to large changes over the years. Before 2005 it was the act of damage or the perceived harm an act might cause by which the AIVD would determine if something comprised a threat to national security. With the concept of "extremism", protest which does not act within the legal boundaries or does not see the parliament as the main focal point in its struggle for social change has become considered a threat and can expect to have the attention of the AIVD. This concern about legality goes directly against the official purpose of the AIVD, as keeping the Dutch society safe from national threats, because, as we have also seen, legality is a bad measure of risk and more a measure of desired or uncivil, not necessarily dangerous, behavior.

By examples from protest groups as Respect for Animals and SHAC-NL and analysis of various AIVD reports we have also seen that the AIVD as an organization has established its own "regime of truth" in which acts of graffiti or vandalism, when deemed to be politically motivated, are transformed into "extremists" acts, and thereby as threats to the nation. It has also become clear that the AIVD's labeling and public condemnation of protest groups happens without any evidence of such groups even participating in illegal or semi-legal acts. We have also seen that such unproven accusations are without hesitation taken over by media, government and even society at large, thereby criminalizing social movements in a significant way and with serious consequences, who in their turn cannot defend against allegations of the AIVD as its assertions are not based on any known factual evidence which can be refuted.

This state-sanctioned securitized knowledge, taken over by the mainstream media without any criticism of its lack of "proof", is what generates the current tendency where protest is more and more seen as illegitimate in contemporary Dutch society. In its suppression of protest as "extremism" and "ideological crime" under the banner of "national security", the real security is for the dominant political structure, not for the migrants locked up in detention centers and protested by the no border activists, the unemployed and people on social welfare who risk losing much of their possibility for a humane life by the austerity measures, and also not for the animals who are subjected to gruesome tests in animal laboratories and against which animal rights activists are protesting. Through a politics of blaming, the governing structure and the cultural, political and economical values that sustain it are exposed as increasingly authoritarian in nature, disturbed by any dissenting act which might threaten their dominance.

The AIVD in its criminalization of dissent and practical condemnation of protest is joined by the UCTA, the investigation service of the National Police. The investigation of "organized crime" and "terrorism", as well as protest-related criminal acts as "ideological crime" takes the politically motivated persecution of dissent to an extreme level. Its focus is entirely on the level of thoughts, which might be the motivation for certain minor or major criminal offenses and thereby constructed as related to "terrorism" and investigated by UCTA as terrorism-related crimes. The UCTA, and its mother organization National Investigation Service (Dienst Nationale Recherche, DNR), go further than just prosecuting criminal acts. "Ideological crime" is not a category of the Penal Code, and thereby the DNR in fact proscribes what kind of thoughts are allowed and which ones are not. The examples mentioned in chapter 3 about the prosecution of an animal rights protest group and the current investigation of Anna for her writings have to be read in this context and illustrate how far the DNR is willing to go by manipulating events and words, and by investing huge resources for minor or non-existing crimes. Through its reports and investigations the DNR, similarly to the AIVD, constructs an image of protesters as dangerous ideologically-driven "terrorists" who should be segregated from society. This is done by charging activists for being members of a criminal organization, in the case of the BPRC protests, or for being terrorists, in the case of Anna. As we have also seen, criminal prosecutions like these are not by chance. As we could see they are part of a meticulous strategy outlined step by step in internal memo's by the OM (Public Prosecution Service) and the DNR and perspective of the wider persecution of dissent by law enforcement agencies and the AIVD, as well as the condemnation of dissent by right-wing journalists, members of parliament and industry lobby groups. What the examples of "terrorism", "ideological crime" and "extremism" show is the increasingly authoritarian face of the government. In a supposed "democratic" society no person should suffer the wrath of government agencies, by having their house searched and personal belongings taken, arrested or to be put in custody, without any actual proof that this person has committed a serious crime. "Maybe", or as "an exception to the rule", is not good enough. Exceptions have the tendency to soon become the rule. As also Claude Paye has explored in relation to the worldwide "war on terror", or the Global War on Liberty³⁴⁸, exceptional laws and measures have followed in its wake, so far that now we can not talk about a "state of exception" anymore, but the extraordinary situation where exceptional measures have become such a normalized part of our world as a "state of permanence"³⁴⁹.

The arrest and investigation of Anna follows exactly in this tradition. Under the presumption of stopping the alleged instigation, and finding out who really had written the texts, a fishing expedition has been started by the DNR to gather data about anyone involved with Anna in protesting against the migration regime. How big this fishing net is will only become more clear over time. The question which should be asked however is,

since when did caring for people without papers, or caring for animals, become such a terrible crime that all means are justified to catch these ideological criminals? And since when has the act of writing political criticism in today's world become the equivalent to "terrorism"?

The criminalization of dissent continues. If protest in some cases entails the breaking of the law, this likelihood is made more likely by the introduction of exceptional laws, creating special zones for protest and other exceptional regulations and measures to which protesters might not want to submit, as the very act of protest, of civil disobedience, lies in the fact of not listening to government, of rebelling against authority seen as unjust, or in following one's own moral guidelines. The examples mentioned in this thesis are but a few of many other governmental acts of repression, which are part of a much larger project of governmental authoritarian control over the political space and over what counts as disobedience is being rewritten and criminalized as not fitting the post 9/11 world. Demands for change or creating actual change is only allowed to happen through parliament. All other means are declared "terrorist", "extremist" or as "ideological crime". The very right for political and public expression, the right to disagree with government, the possibility to want a whole new society based on other values is criminalized on that very basis and shows again the domineering face of the state. In wanting to channel all discontent through parliament, by voting leaders in or out, political leaders seem to want to make sure that there will not be any real or structural changes in society and the existing neoliberal mode of governance with its own specific structures of domination is reproduced. Such reflects the wider values of society, or to be more precise, of authority. The transgression of laws or not accepting parliament as the main institutions of authority are on their way to become the equivalent to "terrorism".

Dissent, and imagining alternative political realities can in some cases form a threat to the current governmental order. Social movements like no other know that real changes for the betterment of society have never been made within the established governmental structure, but always by pressure from outside. "Electoral democracy" as Samir Amin calls the current mode of governance³⁵⁰, has failed to produce real change. And also Amin agrees that "[a]ll changes tending toward real social transformation, even radical reforms"³⁵¹ were waged outside of parliament, not within. Samir Amin argues that representative democratic regimes have lost the ideal of being both "representative" to the people, for Amin representing only the interests of "monopoly capital", or being "democratic", by not allowing people to speak their minds freely³⁵². It is for this reason that in a time of crisis emergency powers are the first tool to be used by the powers that be against dissenting voices. The practice of the AIVD and DNR have to be seen in this light. Such emergency powers have the tendency to be continuously renewed without end, even when the initial deemed "dangers" are not there any more. Philip Marfleet, writing about the Emergency State of Egypt³⁵³, shows

how the declared “National Emergency” continued in what Human Right regime had become habituated to powers which were no longer exceptional measures, but routine means of maintaining social control”³⁵⁵. Paye makes a similar point for the United States, Great Britain, France, Belgium, Italy, and the European Union in general. A similar situation seems to occur in the Netherlands. Even if no terrorist attack has happened in the Netherlands as of yet, the exceptional measures and laws do not seem to be called back for any time soon – if ever. Exceptional measures then might soon not be that exceptional anymore as they become the habitual means of suppression. Marfleet's words were written in 2009, arguing that no government based on coercion could rule for a very long time and would at some point collapse, as coercion can never create a stable society. We all know what happened only two years later when millions of Egyptians took to the streets of Cairo, marched and camped at Tahrir Square and finally brought down Hosni Mubarak in what would become the second revolution in a long range of popular uprisings in the Arabic world, the Arabic Spring. By this thesis I have hoped to show how law enforcement agencies construct and employ concepts which should be highly controversial, but are actually not discussed at all in media, in parliament, or in social movements themselves for that matter, and how such concepts are used for the criminalization and suppression of social movements, their struggles and the very ideas they hold dear. Many questions remain however. How can we read the current criminalization of dissent in terms of notions of democracy, politics, conformism, and security? What can we say about the wider decline of the public political sphere? How and why did the understanding of “political” shift from collective action towards electoral party politics and further governmental decision-making? And finally, what is the role of the EU and commercial enterprises in these processes?

The research and the writing of this thesis were not without difficulties. Future anthropological research would do well to take into account the complexities in terms of access to security and state agencies and conduct fieldwork over a longer period of time to be able to get a more extensive understanding of the way in which law enforcement agencies work. It would also be interesting to see how other not mentioned recent modalities of control as deradicalization policies, by which a wide range of state agencies, ministries, social workers and researchers work together to deradicalize alleged to-be-terrorists, as well as public order management by police, could be seen to fit in the contemporary security landscape and how these modalities, each in their own way, might work towards the

criminalization of dissent. More productive research might also be achieved by taking into account more social movements than just the no border and animal rights movement, as the squatters movement, the environmental movement, the anti-austerity measures

movement, the students movement or the environmental movement. Finally, on a more international level, the interconnections and cooperation between the Dutch government and Dutch security agencies with European agencies as Europol, the European Working Group on Terrorism, the EU secret service Sit-Cen, or with other national agencies, could be the focus for a research on how such networks operate and how the criminalization of dissent in the Netherlands is influenced by wider developments and decisions taken in Brussels and elsewhere.

Roelof Pieters

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/TheCriminalizationofDissentbyLawEnforcementAgenciesintheNetherlands.pdf>

Prevent and Tame. Protest under (Self)Control

The common dualistic approach to social movements tends to see power and resistance as separate and independent antagonists.

The contributors to this book aim to transcend that approach, arguing that to adequately analyze ongoing struggles, it is also critically important to trace the constitutive interconnectedness between social movements and power. This is the aim of the title "Prevent and Tame": emergent strategies to prevent and tame protest—whether they are undertaken by the state or by factions within the movements themselves—have given rise to new kinds of social relations and regulations that call for a new approach to research on social movements and protest.

Inspired by Foucault and others, this book offers theoretical and empirical investigation into the implications that governmentality studies and subjectivation perspectives may have for a deeper understanding of the dynamics in the relationship between power and movements. The articles reflect on the effects of current neo-liberal or neo-social transformations on social movement practice, including the impact of surveillance, the criminalization and stigmatization of protest, and how these can lead movements to engage in self-taming behavior amongst themselves.

Taken as a whole, this book suggests that to take the struggles of social movements seriously, requires to acknowledge the complexity of the power dynamics in which they are involved. In so doing, the authors' aim is not to tame protest by over-amplifying its apparent obstacles, but to prevent its energy from being pointlessly wasted or misdirected (i.e. by being spent in the wrong places, in false conflicts, or even in fighting the clouds they cast themselves).

Includes contributions by Stephen Gill, Peter Ullrich, Florian Heßdörfer, Andrej Holm, Anne Roth, Marco Tullney, Michael Shane Boyle, Darcy K. Leach, Sebastian Haunss and Nick Montgomery

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/PreventandTameProtestunderSelfControl.pdf>

Bringing the War Home

The Weather Underground, the Red Army Faction, and Revolutionary Violence in the Sixties and Seventies

In this first comprehensive comparison of left-wing violence in the United States and West Germany, Jeremy Varon focuses on America's Weather Underground and Germany's Red Army Faction to consider how and why young, middle-class radicals in prosperous democratic societies turned to armed struggle in efforts to overthrow their states. Based on a wealth of primary material, ranging from interviews to FBI reports, this book reconstructs the motivation and ideology of violent organizations active during the 1960s and 1970s. Varon conveys the intense passions of the era--the heat of moral purpose, the depth of Utopian longing, the sense of danger and despair, and the exhilaration over temporary triumphs. Varon's compelling interpretation of the logic and limits of dissent in democratic societies provides striking insights into the role of militancy in contemporary protest movements and has wide implications for the United States' current "war on terrorism."

Varon explores Weatherman and RAF's strong similarities and the reasons why radicals in different settings developed a shared set of values, languages, and strategies. Addressing the relationship of historical memory to political action, Varon demonstrates how Germany's fascist past influenced the brutal and escalating nature of the West German conflict in the 60s and 70s, as well as the reasons why left-wing violence dropped sharply in the United States during the 1970s. *Bringing the War Home* is a fascinating account of why violence develops within social movements, how states can respond to radical dissent and forms of terror, how the rational and irrational can combine in political movements, and finally how moral outrage and militancy can play both constructive and destructive roles in efforts at social change.

Jeremy Peter Varon

<http://respubca.home.xs4all.nl/pdf/JeremyVaronBringingtheWarHome.pdf>

Buro Jansen & Janssen heeft geld nodig

Sympathie voor het werk van Buro Jansen & Janssen? Wordt dan nu donateur.

Wordt donateur of vraag familie, vrienden en bekenden donateur te worden. Bankrekening NL56 INGB 0000 6039 04 (ING 603904 BIC: INGBNL2A) ten name van Stichting Res Publica, Postbus 11556, 1001 GN Amsterdam. Res Publica is de stichting van Jansen & Janssen.

Buro Jansen & Janssen is aangemerkt als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen) instelling. Dit betekent voor mensen die ons willen steunen het volgende:

- Als een instelling door de Belastingdienst is aangewezen als een ANBI, kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken (uiteraard binnen de daarvoor geldende regels).

Voor Buro Jansen & Janssen betekent dit:

- Een ANBI hoeft geen successierecht of schenkingsrecht te betalen over erfenissen en schenkingen die de ANBI ontvangt in het kader van het algemeen belang.
- Uitkeringen die een ANBI doet in het algemene belang zijn vrijgesteld voor het recht van schenking.

ZIE IK IETS

VERDACHTS, DAN BLAAS

IK HET METEEN OP

**EEN HALF VERSTOPTE TAS?
WAARSCHUW DE BOEKHOUDERS VAN DE ANGST ...**

